

ERDŐGAZDASÁG

ÜZEMEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Önkritikája

báit és mulasztásait kívánta tenni. Erősebbé vált, ki szerveinkben munka irányításként az öntudatosztánlító káde-

fontosabb ba- központi vezetnem fedtünk felttünk elég tisz-

lduzzasztott Köz- s a túlméretezett lósággal eláraszciós feladatok-

kal az üzemi alapszerveket, a gondnokságokat és természetesen állandóan a jelentési határidők be nem tartásáért rótták meg azokat a dolgozókat, akik éppen emiatt nem tudtak a termelő munkával kellőképpen foglalkozni. Súlyosította a helyzetet, hogy sokszor fordultak elő párhuzamos, több központi osztály felől egyszerre kiinduló munkák, amelyek azután nagyrészt feleslegeseknek bizonyultak. Ugyanígy ismételtlen futottak ki egymást keresztező intézkedések.

A népi demokrácia határozott állásfoglalása a túltengő bürokráciával szemben igen-igen aktuális volt az erdőgazdaság eddigi szervezetével szemben is. Itt is meg kell immár kezdeni, hogy — amint Lenin írta az ÁLLAM és FORRADALOM-ban — «az állami hivatalnokok sajátos «parancsnoklás» felváltsa a dolgozók közvetlen ellenőrzése.» Mert valóban, sokszor igen különös volt ez a «parancsnoklás», amely az osztályuralom régi formái közt alakult ki az erdőszet feltéve őrzött «külön világában».

Már a lenini iránymutatás szellemében történt meg a legutóbbi hónapokban az alkalmatlan főosztályvezetők sorozatos leváltása a Központban. Az új főosztályvezetők sokszor valóságos csódtömeget vettek át elődeiktől, a kuszált, alapjában elrontott ügyvitelnek szédületes

zűr-zavarát. Nehéz munkájuk során pedig kiderült, hogy a régi szervezeti forma igen beteg volt és csak alapjában új szervezet kiépítésével lehet az erdőgazdálkodást végre már a magyar nép igazi érdekeinek szolgálatába állítani.

2. Egészen a legutolsó hetekig elmulasztottuk egy üzemgazdasági főosztály felállítását. Ennek hiányában természetesen kísérlet sem történt mindeddig, hogy az erdőgazdasági munkák menetének, racionális megszervezésének elvei és a gyakorlati kivitelezés módszerei tudományosan felmérhetők legyenek. Az erdőszeti szakemberek ennyiből is megértik, hogy itt többről van szó, mint valamilyen üzemgazdasági elméleti tevékenységről: az erdőgazdasági üzemek racionalizálását kellett volna idejekorán elindítani.

A legsúlyosabb mulasztás ezen a téren, hogy a helyes üzemgazdasági szervezés hiányosságai következtében

az önköltségszámítás, a kalkuláció tekintetében csak homályban lehetett tapogatózni.

Be kell vallanunk: sohasem tudtuk megmondani, hogy egy ürméter tűzijának, vagy egy köbméter szerfának mi a tényleges termelési költsége. Holott a népi demokrácia nagy értékeivel való sáfarkodás megkövetelte volna, hogy mindenkor ki lehessen mutatni a termék egységére eső önköltséget. Ez a súlyos hiány jellemző arra az elközdösítő módszerre, amely a régi Földművelésügyi Minisztérium emlőni nevelkedett rendszerből logikusan következett.

3. A helyes szervezési elvek alkalmazásának hiányára vallott a szellemi munkaerőgazdálkodás vonalán bekövetkezett zűr-zavaros állapot.

Az erdőgondnokságokat jóformán sehol sem látták el megfelelő számu és minden tekintetben alkalmas személyzettel.

feltétlenül csődbe viszi a követőit és a legjobb szakember is csak akkor oldhatja meg helyesen a feladatát, ha «felismeri a népi demokrácia célkitűzéseit, ha tudja, hogy munkája a szocialista építésnek szerves része».

Tisztázni igyekeztünk elvi síkon és gyakorlati vonatkozásban egyaránt az erdőszet és politika viszonyát, mindenkor pontosan illeszkedve a magyar politikai élet fordulatai által felvetett újabb és újabb problémákhoz. Most azonban, az erdőgazdálkodás gyökeres átszervezésének küszöbén, meg kell vizsgálnunk ugyanilyen szigorúsággal, sőt — minthogy az egész erdőszeti politika sorskérdéseiről van szó — lényegesen keményebben, hogy mi történt eddig az erdőszet irányításában,

milyen mulasztások és hibák terhelik azt a vezetést, amelyet most alapjában újjá kell formálnunk.

Keményen felülvizsgáljuk tehát önmagunkat.

Azt akarjuk elérni, hogy a megalkuló erdőgazdasági nemzeti vállalatok ne örökljenek semmit a MÁLLERD-igazgatás súlyos hiányosságaiól. Ugyanakkor pedig elég tesztünk annak az erdőgondnokságok és erdőigazgatóságok felől érkező egyre hangosabb kívánságnak,

ERDÉSZETI
KÖZLÉSKÖZVETŐ
1851
/ 1866 /

ERDŐGAZDASÁG

A MAGYAR ÁLLAMI ERDŐGAZDASÁGI ÜZEMEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

A Központ önkritikája

Az utolsó nyolc hónapban ismételtensz megszólaltattuk ezeken a hasáboon a bírálóat és önbírálóat hangját. Ahogy az MDP pártszerveze.e erősödött az erdészet területén is, — ahol még egy éve sincsen, hogy egy maroknyi kommunista kezdte meg a céltudatos munkát — úgy vettük soira az egyes erdőgazdaságok problémáit. *Felfedtük a reakciós gócookat, támadtuk az erdészek politikai tájékoztatanságát. Megállapítottuk, hogy «a várakozás, a színlelt politikai közömbösség, a harmadik utas politizálás» az erdészeti kart zsákutcába sodorja. Megállapítottuk, hogy «az apolit kus magatartás feltétlenül csödbe viszi a követőt» és a legjobb szakember is csak akkor oldhatja meg helyesen a feladatát, ha «felismeri a népi demokrácia célkitűzéseit, ha tudja, hogy munkája a szocialista építésnek szerves része».*

Tisztázni igyekeztünk elvi síkon és gyakorlati vonatkozásban egyaránt az erdészet és politika viszonyát, mindenkor pontosan illeszkedve a magyar politikai élet fordulatai által felvetett újabb és újabb problémákhoz. Most azonban, az erdőgazdálkodás gyökeres átszervezésének küszöbén, meg kell vizsgálunk ugyanilyen szigorúsággal, sőt — minthogy az egész erdészeti politika sorskérdéseiről van szó — *lényegesen keményebben*, hogy mi történt eddig az erdészet irányításában,

milyen mulasztások és hibák terhelik azt a vezetést, amelyet most alapjában újjá kell formálnunk.

Keményen felülvizsgáljuk tehát önmagunkat.

Azt akarjuk elérni, hogy a megalkuló erdőgazdasági nemzeti vállalatok ne örököljének semmit a MÁLLER-igazgatás súlyos hiányosságából. Ugyanakkor pedig eleget teszünk annak az erdőgondnokságok és erdőgazdálkodások felől érkező egyre hangosabb kívánságnak,

amely a Központ hibáit és mulasztásait is mérlegre kívánta tenni. S ez a hang annál erősebbé vált, ahogy az egyes vidéki szerveinkben megerősödtek és a munka irányításához is hozzányúltak az öntudatos, politikailag tisztánlátó kádereink.

Vegyük sorra a legfontosabb bajokat, amelyeket a központi vezetésben mindaddig nem fedtünk fel eléggé, vagy nem láttunk elég tisztán:

1. *A túlzottan felduzzasztott Központi Igazgatóság és a túlméretezett erdőgazdálkodások valósággal elárasztották adminisztrációs feladatokkal az üzemi alapszerveket, a gondnokságokat és természetesen állandóan a jelentési határidők be nem tartásáért rótták meg azokat a dolgozókat, akik éppen emiatt nem tudtak a termelő munkával kellőképpen foglalkozni. Súlyosbította a helyzetet, hogy sokszor fordultak elő párhuzamos, több központi osztály felől egyszerre kiinduló munkák, amelyek azután nagyrészt feleslegeseknek bizonyultak. Ugyanígy ismételtén futottak ki egymást keresztező intézkedések.*

A népi demokrácia határozott állásfoglalása a túltengő bürokráciával szemben igen-igen aktuális volt az erdőgazdaság eddigi szervezetével szemben is. Itt is meg kell immár kezdeni, hogy — amint Lenin írta az ÁLLAM és FORRADALOM-ban — «az állami hivatalnokok sajátos «parancsnoklását» felváltsa a dolgozók közvetlen ellenőrzése.» Mert valóban, sokszor igen különös volt ez a «parancsnoklás», amely az osztályuralom régi formái közt alakult ki az erdészet féltve őrzött «külön világában».

Már a lenini iránymutatás szellemében történt meg a legutóbbi hónapokban az alkalmatlan főosztályvezetők sorozatos leváltása a Központban. Az új főosztályvezetők sokszor valóságos csödtömeget vettek át elődeiktől, a kuszált, alapjában elrontott ügyvitelnek szédületes

zürzavarát. Nehéz munkájuk során pedig kiderült, hogy a régi szervezeti forma igen beteg volt és csak alapjában új szervezet kiépítésével lehet az erdőgazdálkodást végre már a magyar nép igazi érdekeinek szolgálatába állítani.

2. Egészen a legutolsó hetekig elmulasztottuk egy üzempozdasági főosztály felállítását. Ennek hiányában természetesen kísérlet sem történt mindaddig, hogy az erdőgazdasági munkák menetének, racionális megszervezésének elvei és a gyakorlati kivitelezés módszerei tudományosan felmérhetők legyenek. Az erdészeti szakemberek ennyiből is megértik, hogy itt többről van szó, mint valamilyen üzempozdasági elméleti tevékenységről: az erdőgazdasági üzemek racionalizálását kellett volna idejekorán elindítani.

A legsúlyosabb mulasztás ezen a téren, hogy a helyes üzempozdasági szervezés hiányosságai következtében

az önköltségszámítás, a kalkuláció tekintetében csak homályban lehetett tapogatózni.

Be kell vallanunk: *sohasem tudtuk megmondani, hogy egy ürméter tűzifának, vagy egy köbméter szerfának mi a tényleges termelési költsége.* Holott a népi demokrácia nagy értékeivel való sáfárodás megkövetelte volna, hogy mindenkor ki lehessen mutatni a termék egységére eső önköltséget. Ez a súlyos hiány jellemző arra az elköösztő módszerre, amely a régi Földmívelésügyi Minisztérium emlíni nevelkedett rendszerből logikusan következett.

3. A helyes szervezési elvek alkalmazásának hiányára vallott a szellemi munkaerőgazdálkodás vonalán bekövetkezett zürzavaros állapot.

Az erdőgondnokságokat jóformán sehol sem látták el megfelelő számu és minden tekintetben alkalmas személyzettel.

Ez azután a munkák eredményességében bosszulta meg magát.

Hasonlóképpen semmi sem történt az üzemi munkaerőgazdálkodás tekintetében: állandó erdei szakmunkások nevelését meg sem kezdték, beérték a feudális munkaformákkal, időszaki munkások anarchikus alkalmazásával.

4. Laza, statisztikai-becslési normák alapján kellett az erdőgazdasági munkabéreket megállapítani. S csak a mult év őszen életbeléptetett kisebb norma-emelések mutatták meg, hogy az erdőgazdálkodás milyen messze van még a tudományos normák kiépítésétől.

5. Hasonlóképpen gyenge és teljesítőképtelen maradt — helyesebben jóformán nem is volt — a statisztikai szolgálat. Öncélú adathalmazok, lassú és körülményes összesítések folytak, amelyeknek semmi közük sem volt az élethez. Az üzemvitel nélkülözötte a legfontosabb adatok kiértékelését. Így a legteljesebb bizonytalanság uralkodott abban a tekintetben, hogy milyen erdőállományok vannak ténylegesen a MÁLLERD kezén. De ez a jelenlegi szervezet mellett csaknem «természetes», amikor adatgyűjtéssel nemcsak, sőt elsősorban nem az erre hivatott statisztikai osztály, hanem minden egyes főosztály és osztály egymástól függetlenül foglalkozott és a megszerzett adatokat saját «szellemi tulajdonának» tekintette. Érthető tehát, hogy a MÁLLERD eddigi statisztikai egyáltalán nem járultak hozzá a szocializmus építésének munkájához.

6. Végig lehet menni valamennyi főosztálynak a munkáján. Az egyik hiba és mulasztás a másikkal kapcsolódik. A világos birtokállomány megállapítása terén a birtokpolitikai osztály éppennyi elmulasztotta a tiszta helyzet kimunkálását, mint ahogy a pénzügyi főosztály és a vidéki pénzügyi osztályok nem tudtak könyvelési tekintetben úrrá lenni az anyagon. Kezdetben folyt az állami rendszerű, kamerális könyvelés, folyt a tétovázás a költségvetés tételei között, amelyek egyszer szoros gátként terpszkedtek minden komoly munka útjában, máskor pedig felnyitották a zsilipeket a legáltalánosabb pénzügyi lépések számára. Majd megindult az állami költségvetés tételeihez igazodó formailag helyes, lényegében ugyanolyan használhatatlan üzemi kettős könyvelés, amely azonban nem tudott világos képet adni mindmáig az üzem életéről.

Így lehetne folytatni a képet az ipari főosztályról, amely beérte a vérszegény szemlélődéssel; a mű-

szaki főosztályról, amelynek kaotikus laza állapotát hónapok óta megfeszített erővel is alig tudja rendbe hozni az új vezetés.

Műszaki vonalon csak a három éves terv előírásainak kemény körlátai vetettek véget a legönkényesebb és legötletszerűbb elhatározásoknak.

Fel kellett számolni az erdőgazdaságtól idegen munkaterületeket, amelyek már-már azzal fenyegettek, hogy a MÁLLERD-et eltérítik igazi hivatásától: az erdősítéstől, az erdők nevelésétől, a fatermeléstől. Most tehát a tőzegtermelést, a gyümölcstermelést és hasonlókat az új erdészeti szervezet örömmel adja át a megfelelő államosított intézménynek.

Külön ki kell emelni a személyi ügyeket intéző igazgatási főosztályt, ahol a mult teljesen megmerevedett mindaddig, amíg a dolgozók képviselői kezükbe nem vehették az irányítást. Nem adtak módot egészen eddig az időpontig, hogy a haladószerű fiatal szakemberek érvényesüljenek és teljes tudásukat, lelkesedésüket, munkaerejüket a népi demokrácia szolgálatába állíthassák. Elzárkózott ez a főosztály a haladó szellemű dolgozók felvételétől, de ugyanakkor

gátlátalanul alkalmaztak jelentős számban nem igazolt B-listázott vagy népbírósi itélettel alkalmaztatástól eltiltott egyéneket.

Illett ehhez a bürokratikus, beporosodott nyilvántartási rendszer, amelyet csak most lehet felváltani dialektikus szakmai és politikai nyilvántartással.

Az igazgatási főosztályból, de a MÁLLERD egész központjából áradó avult szellem volt az oka, hogy a központ és a vidéki szervek között egészen furcsa alárendeltségi viszony fejlődött ki. Az erdőigazgatóságok és erdőgondnokságok nem érezték a budapesti Központot a magukénak és különös szembeállítással úgy emlegették a Központi Igazgatóságot, hogy az a MÁLLERD, — mintha ők maguk nem lennének ugyanennek a központnak szerves alkotóelemei.

7. Terv-vonalon jellemző volt, hogy a MÁLLERD eredeti terve, — amelyet azután nem is fogadtak el, — teljesen távol állott a nemzeti jövedelem szempontjából a realitásoktól. Amikor a már elfogadott terv megindult,

arról egyáltalán nem gondoskodtak, hogy azt a dolgozókhoz levigyék,

tehát a végrehajtó szervek nem is lehettek tisztában azzal, hogy a termunka milyen feladat elé állítja őket.

Az erdősítési terv eleinte csupán számokból állt, de

egyáltalán nem volt megállapítva konkrét formában, hogy hol és milyen területet kell erdősíteni.

Ennek természetszerűleg csak kapkodás és zűrzavaros kivitelezés lehetett a következménye. Így fordulhatott elő, hogy az első tervévben alföldfásításra kiutalt összegekből vágásfelújításra is fordítottak egyes tételeket. Ezeket természetesen most vissza kell utalni. Általában az erdősítési tervek úgy készültek, hogy nemcsak az erdősítést végrehajtó üzemi egységek, de maguk az erdőigazgatóságok sem tudták pontos feladataikat. Központi utasítás hiányában a terv megindulásakor az alsóbb szervek egyáltalán nem voltak tisztában azzal, hogy miképpen használják fel a tervpénzeket és azután hogyan számolják el azokat.

A gépesítésnél, a beszerzésnél tervszerűtlen kapkodás uralkodott ami sok esetben a minőség rovására ment. A műszaki tervek során kell foglalkozni a borsodmegyei Parasznyánál tervezett 32 km-es erdei vasút építésének kérdésével: az építést megkezdték anélkül, hogy a vasút szükségességét kellő gondossággal megvizsgálták volna. Ezt bizonyítja, hogy a tervekbe illesztve már csak 4.2 km-es vasútszakasz építését engedélyezték.

8. Fel kell vetni a kérdést a multa vonatkozólag, hogy miért nem lehetett a szerfa-kihhasználást már az 1946/47-es termelési évben fokozni, amikor ma példátlan szerfakihozatali eredményeket tudtunk elérni anélkül, hogy olyan minőségeket hoznánk ki, amelyek nem volnának értékesíthetők. Ebben a vonatkozásban erősen érvényesült a volt magánuradalmak és az állami erdőbirtokoknak MÁLLERD-hez került alkalmazottai egy részénél megnyilvánuló merevség.

9. A vállalati termelések kiadásánál — míg ilyen termelések voltak — nem fordítottak kellő figyelmet arra, hogy a különösen értékes állományok házi kezelésben maradjanak. Ez természetesen jövedelemkiesést jelentett a MÁLLERD-nél. Ugyan-így elejtették az erdei mellékhasznóvétel komoly kimunkálásának sok lehetőségét, holott a jövedelem fokozása ezen az úton igen komoly szempontja a gazdaságos üzemvezetésnek.

10. Egészen 1948-ig a MÁLLERD nem kapcsolódott az exporthoz. Általá-

ban megbénította az értékesítési munkát, hogy használható készlet-kimutatók sohasem álltak időben rendelkezésre, amelyekből meg lehetett volna állapítani, hogy miből milyen mennyiség van készleten eladásra alkalmas állapotban. Szám-talan esetben a központi eladásokat csak az erdőgazgatóságokkal lefolytatott körülményes információ-lódás után lehetett lebonyolítani.

II. Fel kell vetni a munkaszervezés hiányosságait is. Jóformán semmi sem történt eddig abban az irányban, hogy az erdőgazdálkodás a dolgozó nép felé valóban a nép uralmának arculatát mutassa. *Elmulasztották a tervszerű áthelyezéseket, ami nélkül pedig*

a dolgozó nép uralma nem válhatott kézzelfogható valósággá.

Hogyan hihették volna el az erdővidékek dolgozói, hogy itt valóban alapvető változás történt, amíg egyes régi uradalmak erdészeti személyzete nagyrészt változatlanul ugyanott teljesített szolgálatot továbbra is, ahol a feudális elnyomás idején. Egyes helyeken a régi erdészeti személyzet szinte hozzáférhetetlen egységes tömbben maradt együtt és az ilyen tömböt mindmáig alig lehetett megbontani. Persze ilyen helyeken is voltak és vannak jó és őszintén a demokráciába illeszkedő szakemberek, de a kasztszellemből megbénította őket. Ez kisebb-nagyobb mértékben majd minden vonalon feltalálható hiba s a régebben is állami erdőkben nem kisebb szívóssággal akart tovább élni az erdészeti kaszt. Tudjuk, hogy *vannak sokféle jó szakemberek, akiket a munkájukban nem érhet vád, de annál szomorúbb, hogy éppen ezek a jó szakemberek nem tudtak az eddigig sokszorosan jobb s a népi demokrácia szempontjából is értékesebb munkát végezni, mert nem szabadulhattak ki a régi uradalmi vagy régi állami létkör befolyása alól.*

12. Végeredményben az *F. M. régi, a demokráciát szabotáló szellemének kisugárzása hatott az erdészetre is.* Az erdőgazdasági organizációban mindenfelé ott ültek helyükön azok is, akik

nem akarták észrevenni, hogy kint az életben a dolgozók új uralmának friss, éles levegője árad.

Hűbizományoknak nézték az erdészeti pozíciókat, érvényesült a szűklátókörű «kari szellem», amely féltékenyen őrizte a maga különállását minden «betolakodóval» szemben. Gondosan őrizték a «szakma titkait». A munkásosztály képviselői együtt az erdészeti haladó szellemű

dolgozóival lassan mégis tért hódítottak az erdészeti területén; de csak fokról-fokra, sokszor a véletlen segítségével tudták meg, hogy mi történik az erdészeti területen, amit pedig nyílt őszinteséggel, azonnal fel kellett volna tárni. Mindez így volt addig, amíg a MDP pártszervezet a haladó szellemű, demokratikus gondolkodású erdészekkel közösen komolyan bele nem nyúlt ebbe a darázs-fészekbe.

Több mint ezer elbocsátás jelzi már az utat,

amit megtettünk az erdészeti dohos fellegráranak kiszellőztetése érdekében. A főosztályok élén már nagyrészt a népi demokráciának hűséges, kipróbált képviselői dolgoznak.

*

1948 a **MÁLLERD-nál is** a «fordulat éve» volt. Az új gárda kézbe vette ezt az egész félféudális csőd-tömeget és világossá, vált, hogy a **MÁLLERD** eddigi szervezetét fenntartani tovább nem lehet. Sok kiváló szakember botorkált itt az összekuszált adminisztráció zűrzavarában, tehetsége javát elfecsérelte meddő szélmalomharcokban a politikai értelmetlenséggel, a bürokratikus merevséggel és a feudális rosszindulattal szemben. Ezért kell most teljesen új organizációt teremteni: az erdőgazdasági nemzeti vállalatok hálózatának kiépítéséhez kellett hozzáfogni. Az új rendszerben **65 üzemi intézőség** fogja egyesíteni a politikailag teljesen megbízható, legalkalmasabb műszaki és ellenőrző szakembereket, akik most már valóban «közül lesznek a termeléshez». Ezek az üzemi intézőségeken megoldják majd az önköltségszámításnak, a reális normák kidolgozásának feladatait. Az erdészeti valamennyi dolgozójának bekapcsolódását az együttes munkába ugyancsak ezek a szerveink fogják megoldani, hogy az erdőmérnökök és az erdei munkások találkozzanak a szocializmus építésének munkájában.

Helyet kell kapni az üzemi élet minden fázisában az ipari munkásságnak, a dolgozó nép gyermekeinek is.

Ezzel válik teljessé az erdőgazdaság demokratizálása.

Mindez, amit itt elmondottunk, érvényes természetesen az erdőgazgatóságokra is. Róluk is szól a mese. A központi hibáknak megvannak a kisugárzásai a vidéki szervek felé. *Vizsgálják felül tehát az egyes helyi pártszervezetek és szakszervezeti helyi csoportok, hogy miképpen jelentkeznek a hibák és mulasztások az egyes erdőgazgatóságokon, küld-*

jék fel jelentéseiket, hogy az «Erdőgazdaság» hasábjain megvitathassuk minden problémánkat. Őszintén és kendőzés nélkül! Mert csak így akadályozhatjuk meg, hogy a hibákat továbbhureoljuk. Csak így, kemény önkritikával, a mulasztások kíméletlen feltárásával biztosíthatjuk, hogy a nemzeti vállalatok friss, új szervek legyenek, amelyekre valóban felépíthetjük a szocialista erdőgazdálkodás nagyperspektívájú jövődjét.

Osváth István

Hétszáz gyermek kapott karácsonyi ajándékot a Mállerd Központjától

A Mállerd Központi Igazgatósága december 20-án dolgozóinak gyermekei részére bensőséges karácsonyi ünnepséget rendezett központi székházának tanácstermében. Az ünnepséget a Mállerd Kultúrcsoportja és Nőbizottsága készítette elő s erre az alkalomra zsúfolásig megtöltötte a tanácstermet a gyermekcsereg, szülői kíséretében. Gerke Edit szakszervezeti nőtitkár megnyitó szavai után a Mállerd énekkara karácsonyi énekeket adott elő, Szabó Pál kartársunk kislánya karácsonyi verset szavalt, majd a kereskedelmi minisztérium bábjátársó csoportja két kedves gyermekmesét mutatott be. Jezsovits Mihályné kartársnőnk Sárka nevű kislányának két zongoraszáma után Hlatky Béláné kartársnőnk a dolgozó Mállerd-anéknak nevében köszönte meg a népi demokrácia dolgozóinak boldog és békés karácsonyi ünnepségét. A központban dolgozó kartársak gyermekei között **190 ajándék-csomagot** osztottak ki, a vidéki erdőgazdálkodások pedig összesen **500 ajándékcsoportot** kaptak szétosztásra. A csomagokat a Mállerd női alkalmazottai állították össze és azok gazdag tartalma nagy örömet okozott a gyermekek között.

Az Országos Erdészeti Egyesület

rendes évi közgyűlését tartotta 1948 december 19-én. Sébor János emelkedett elnöki megnyitója után dr. Gárdos Béla, a Műszaki és Tudományos Egyesületek Szövetsége nevében üdvözölte a legöregebb taggyűlést és válaszolta a műszaki tudományos egyesületek szerepét a népi demokráciában. Majd Rosner Miklós, a fás-technikusok csoportja nevében jelentette be a csatlakozást az Egyesülethez.

Jablánczy Sándor titkári jelentésében beszámolt az Egyesület 1948. évi működéséről. Iby Gábor az Erdészeti Lapok fejlesztése és korszerű formában való további megjelenése kérdésében tett bejelentést. Madas András a magyar erdészeti külföldi kapcsolatainak alakulásáról adott számot. Majd többek hozzászólása és az 1949. évi program megvitatása után sor került az új tisztikar megválasztására. Az elnöki tisztségre választották dr. Haracsi Lajost, aki értékes iránymutató fejtegetésekkel köszönte meg az egész új tisztikar nevében a bizalmat. Alelnökök: Roth Gyula, Láng Lajos és Váci Mátyás.

A közgyűlést baráti társaság követte.

Erdész szakszervezeti tagok adakozása az új esztergomi Erdőgazdasági Középiskola céljaira

1948. év őszén Budapesten elhatározták a szakszervezeti erdészeti dolgozók, hogy az új áll. iskolák szakszervezeti támogatása kapcsán segítségére lesznek az esztergomi erdőgazdasági középiskolának. Azóta a M. K. O. Sz. egyes csoportjai, tagjai között gyűjtéseket rendeztek és az alább felsorolt összegeket küldték az intézet igazgatójának.

Köztudomású tény, hogy ez az új demokratikus intézmény az erdészeti dolgozók akaratából jött létre és

1948. év december hó 31-ig a kormányzattól semminemű hivatalos támogatásban nem részesült.

A tanítás megkezdéséhez szükséges legfontosabb eszközök kizárólag adakozásból voltak fedezhetők. **1949. év január hó 1-től a földművelésügyi minisztérium szakoktatási főosztályának rendes költségvetése keretében szerepel már intézetünk.** Ennek ellenére igen hasznosan feltudja használni az intézet a kartársak további szakszervezeti támogatását, mert a hivatalos költségvetésből sok igen hasznos kulturális, sport és egyéb szükségletre még nem telik.

A szakiskola igazgatója, az intézet, valamint az ifjúság nevében hálásan megköszöni az erdész kartársak szíves adakozását. Az összegek felhasználásáról vezetett elszámolást a szakszervezet budapesti főcsoportjának fogja még e hónapban bemutatni.

Alábbiakban nyugtázzuk az érkezés sorrendjében feltüntetett összegeket:

1. Budapesti szaksz. főcsoport!	2000.— Ft
2. Miskolci szaksz. csoport ...	1170.28 «
3. Győri szaksz. csoport	1000.— «
4. Valkői erdőgazdónoksg ...	80.— «
5. Miskolci szaksz. csoport ...	171.20 «
6. Miskolci szaksz. csoport ...	117.90 «
7. Miskolci szaksz. csoport ...	67.82 «
8. Pusztamaróti erdőgazd. ...	17.50 «
9. Kaposvári szaksz. csoport ...	1200.— «
Összesen	5824.70 Ft

Esztergom, 1949 január hó 3-án.

Kartársi üdvözlettel
Jablóczy Sándor
 m. áll. főerdőmérnök.

Az erdőgazdaság Bulgáriában

Az erdőgazdaság a régi rezsim alatt rendkívül elmaradt állapotban volt. A közel fekvő és könnyen elérhető erdők majdnem teljesen kiirtották, míg a távolabb eső nehezebben hozzáférhető sokkal értékesebb erdőségeket utak és szállítási eszközök hiányában nem használták ki racionálisan.

Bulgáriában az erdőségek az összes terület 35%-át teszik ki; annak ellenére faanyagban nagy hiány mutatkozott, mert az erdőipar kezdetleges és rosszul volt felszerelve. *Az évi erdőtermelés aránylag nagyon alacsony volt, kb. a fele annak, ami az adott klimatikus viszonyokból kifolyólag lehetett volna.*

A Néphatalom kezébe vette az erdőgazdaság gyors átszervezését. Az alkotmány értelmében *Bulgáriában majdnem az összes erdők állami tulajdonba mentek át kivéve alig 18%-ot, amelyet a magángazdálkodás céljaira hagytak meg.* Az állami és államosított erdőket *egységes állami vállalkozásba vonták össze, mely saját magát szubvencionálja és nagyvonalú kitermelésre, valamint az erdőgazdaság intenzív kifejlesztésére megadja a lehetőségeit.*

A kétéves gazdasági terv az erdőgazdaságnak igen fontos helyet biztosított. Először is az *épületfa* kitermelést az 1946. évi termeléshez hasonlóan 20%-kal fokozták. Az eredményes és gazdaságos erdő-kitermeléshez (különösen szálfa termeléséhez) legalább 10—15,000 km jó erdő-utakra (makadamizáltakra) van szükség. 1946-ig összesen 2100 km út épült, amelyből valóban csak 700 km volt használható. *A kétéves terv eddig még nem ismert meggyorsított tempót ír elő. A két év alatt 700 km új erdei út épült, a régi utakból pedig 200 km-t köveztek ki. Gőzhengerek,*

traktorok, teherautók beszerzése, drót-kötélpályák és keskenyvágányú erdei vasútvonalak építése van folyamatban. Az erdőben foglalkoztatott emberek és állatok részére különös gondot építenek menedékeket.

A legnagyobb gondot azonban a kormány a *fásításra* fordít. Amíg eddig az évi fásítás területe 4000 ha volt, a vadvízek által elpusztított erdők helyreállítására 18,000 ha-t, az erdőket szegélyező völgyek fásítására 3000 ha és a éserjések felfrissítésére 15,000 ha-t ültettek be.

1947-ben, a terv első évében a fakitermelés 99%-ban felelt meg a terv előirányzatának, 107%-ban az építkezéseknek és 86%-ban a fásításnak. A fásítási munkálatoknak kb. a felét a helybeli lakosság, de mindenekelőtt az ifjúság végezte önkéntes ingyenes munkával.

Hatalmas ipar létesítése a mezőgazdaság és az állattenyésztés intenzívválása meg fogják javítani az erdőgazdaság fejlődésének lehetőségeit.

Az erdőgazdaság fejlődése az általános átszervezés és az állami gazdasági terv által van biztosítva (Balkán Intézet.)

«Éjjél az erdőn.»

A Mállelnek «Az erdő hangja» című rádióműsorában december 30-án *Fekete István* kartársunk «Éjjél az erdőn» címmel írt hangulatos novelláját hallottuk, hangjátékká feldolgozva. A finom írásmű az erdő egy évi életét mondotta el közvetlen szavakkal és a hangjáték zenei aláfestése csak fokozta a novella hatását, megelevenítő erejét.

Hírek a Szovjetunióból

Zaporozsje vidék mezőgazdasági dolgozói már sok éves tapasztalatból tudják, hogy az erdőövezetek kitűnően megvédik a vetéseket a száraz keleti szelektől, megőrzik a földeken a téli nedvességet és kedvező feltételeket teremtenek a rendszeres jóterméshez. A kolhozok parasztsága tehát már régóta fáradozik azon, hogy erdőövezetekkel védje meg földjeit. A zaporozsjei területen eddig 14,740 hektárnyi erdős övezetet létesítettek. Ez év tavaszán a parasztok 573 hektár területű földcsávot erdősítettek, amivel túlteljesítették a terv erdősítési előirányzatát. Idén őszre is további 300 hektár erdősítést terveztek, de tisztában voltak azzal, hogy ez még mindig kevés, mert csak egészen nagyarányú erdősítéssel lehet igazán tartós eredményt elérni. És amikor éppen ezen a kérdéssén tanakodtak, adta hírül a rádió a szovjet kormánynak és a Kommunista Párt Központi Bizottságának határozatát, amely hatalmas arányú erdőövezetek létesítésére tartalmaz konkrét terveket és utasításokat, de ezen kívül még intézkedik a füves vetésforgó bevezetéséről, öntözési célokat szolgáló tavak és vízgyűjtők létesítéséről. A terv valóban nagyszerű és korszakalkotó. Zaporozsje vidékén különösen nagy lelkesedéssel fogadták, mert tapasztalatból tudják, hogy ennek a tervnek a keresztülvitele megszünteti az aszályok periodikusan jelentkező katasztrófáját és tartósan jó termést biztosít a lakosságnak.

A sztalinói mezőgazdasági gépgyár úgynevezett «plantázs-ekék» gyártását kezdte meg. Az ilyenfajta ekéket általában szőlőföldek művelésére használják. A gyár most tömeges gyártásra rendezkedett be, mert az ekék igen jól beváltak a facsemeték ültetésénél is. A mai hatalmas arányú erdősítési terv mellett az «ültető-ekék» általánosan alkalmazott erdőgazdasági szerszámmá lép majd elő.

Az Országos Földművelési és Erdőgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet bogdini kísérleti állomása (asztraháni terület), miután bevezette a füves vetésforgó rendszerét, ezen a csaknem sivatagszerű vidéken is állandó magas színvonalú terméseredményt ér el. Ebben az övezetben, ahol a csapadék évi átlaga nem haladja meg a 200 mm-t, több mint 1000 hektárnyi területen sűrű erdős védőövezet hálózatot teremtettek. A rendkívül aszályos 1946-os évben, amikor a szomszédos körzetekben a vetések sorra elpusztultak, vagy csak egészen siányi termést adtak, a kísérleti állomásnak erdős övezetekkel védett földjei hektáronként 17 q gabonát arattak, bár a füves vetésforgót még nem is vezették be teljesen.

Erős akarattal erdős Magyarországot.

Minél többen olvassák az «Erdőgazdaság»-ot, annál eredményesebb lesz közös munkánk.

Az erdőszet és mezőgazdaság együttműködéséért!

A letűnt korszak anarchikus gazdálkodási rendjének jellemzője volt, hogy az egyes termelési ágak sokszor teljesen ellentétes gazdaságpolitikát folytattak. Így állt igen sokszor szemben egymással a mezőgazdálkodás és az erdőgazdaság. A szocialista építés azonban a harmonikus, természetesen együttműködő gazdasági rendszer felé irányul és kiküszöböli azokat az értelmetlen ellentéteket, amelyek végsőfokon a nemzetgazdasági élet tejesítőkéességét csökkentették.

Így különösen érthető, hogy az östermelés két nagy ágazata: a mezőgazdálkodás és az erdőszet — a kibontakozó szocialista gazdálkodásban egymásra talál. Annál is inkább, mert a

Szovjetunió példamutatása kellőképpen megvilágítja, hogy az ismétlődő aszályoktól sújtott magyar Alföldön sem lehet a termelési problémákat másképpen megoldani, mint a mezőgazdasági termelés és az erdőszet racionális összehangolásával. Ezért az állami erdőgazdasági üzemek központja a most megalakuló állami mezőgazdasági birtokok központját levélben kereste meg, hogy ennek a sorsdöntő jelentőségű együttműködésnek az útján minél hamarabb elindulhassunk. A levelet, — amelyre a magyar erdőszetrészesek felkértek a közleményükre — következőekben olvasóink számára teljes szövegében közöljük:

Állami Gazdaságok Központja Budapest

A nagyszabású szovjet fásítások részletes terveit és végrehajtásának módzatait tárgyaló tanulmányoknak, mely a moszkvai Pravda hasábjain jelent meg, magyar fordítását mellékeltem megküldjük. Ugyancsak mellékeljük az állami erdőgazdálkodás hivatalos lapjának, az Erdőgazdaságnak legújabb számát, amely az iránymutató szovjet példa nyomán már a magyar erdőszeti tervek alapelveivel foglalkozik.

Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy milyen rendkívüli jelentősége van az erdőszetnek a mi számunkra nemzetgazdasági szempontból, de a szocialista gazdálkodás építése szempontjából is. Nem is számítva a rendszeres alföldfásítások nyomán jelentkező komoly mennyiségű kitermelhető faanyag-többletet, csak röviden kívánunk utalni a mezőgazdasági termelésben, az aszály leküzdésében, a növekvő terméseredményekben megmutatózó döntő változásokra. Az MDP pártprogram is nyomatékosan a legsürgősebb megoldandó feladatok közé sorolta ezt a kérdést: «A népi demokrácia hivatása, hogy véget vessen a százas bajnak, az oly gyakran ismétlődő és elsősorban a nagy magyar Alföldet sújtó aszálynak. Ugyanebből a célból és részben az ország faellátásának biztosítására természetesen erdőgazdálkodást és nagyarányú erdőszet építést kell megvalósítani.»

A pártprogram célkitűzéseinek megvalósítására, a természet veli fölötti győzelem leküzdésére kell megvalósítanunk az erdőszet és az Állami Gazdaságok céltudatos együttműködését. Kétségtelen, hogy az alföldfásítási tervek végrehajtása elsősorban mezőgazdasági probléma, amint azt a Pravda cikke is megállapítja: «A mezőgazdasági termelés emelése, a talaj termőerejének biztosítása, a szél pusztító erejének letö-

rése, a talaj vízgazdálkodási rendszerének javítása és az európai sztyeppés és erdősztyeppés kerületekben a termőtalaj további romlási folyamatának megszüntetése útján érhető el, aminek úgyszólván egyetlen tényezője a kolhozok és szovhozok mezőgazdasági területein természetesen védőerdőpászták telepítése.» Nyilvánvaló, hogy nagyobb arányú alföldfásítási tervek csak a szovjetkezeti gazdálkodás, a nagytáblás gazdálkodás kiépülésével hajthatunk végre, de máris szükséges, hogy az állami gazdaságok a maguk terveit ennek alapulvételével dolgozzák ki.

Az Állami Gazdaságok feladata, hogy a szocialista mezőgazdálkodás alapjait lefektessék. Tehát az erdőszet terveinek végrehajtásánál is példamutatóan az élen kell járniuk, hogy bebizonyítsák a hozamok emelkedésével a nagyobb terméseredmények milyen messze menően összefüggenek a fásításokkal.

A demokratikus erdőszeti szakemberek és az állami erdőszetgazdaságok dolgozói készen állanak arra, hogy a mezőgazdaságot ebben a nagyfontosságú kérdésben messzemenően és megfelelő előkészítés után annak kivitelezésében is segítsék. Ugyanígy megteremtjük az összehangot a Vízgazdálkodási Hivatallal, hogy az öntözési és csatornázási tervek sikerét az erdőszetekkel biztosítsuk.

A haladó erdőszeti szakemberek a szovjetterveknek a magyar viszonyokra való megfelelő alkalmazásával már megkezdtek a lefektetett alapelvek nyomán a részletes erdőszetési tervek kidolgozását. A Pravda cikkének és a magyar fásítások keretterveit ismertetésének megküldésével alkalmat akarunk adni arra, hogy a szocialista mezőgazdálkodás élvonalában haladó állami gazdaságok állást foglalhassanak, célkitűzéseik szempontjából figyelembevehessék az itt felvetődő problémákat.

Megváltozott a sajtó hangja

az erdőszet irányában. Egyre többször veszi észre a vidéki és a fővárosi sajtó is, hogy az erdőszetgazdálkodásban ma más és másképpen történik, mint még néhány hónappal ezelőtt. Míg a közelmúltban is idegenkedve nézték a népi demokrácia problémáiból közzönösen kikapcsolódó erdőszet ügyeit, ma már egyre jobban tért hódít a felismerés, hogy az erdőszetgazdálkodás vonalán a szocialista építésnek egyik legfontosabb munkája folyik.

Ennek a megváltozott hangnak élénk bizonyítéka a Világosság, a Magyar Dolgozók Pártja délutáni napilapjának január 7-én megjelent alábbi közleménye:

Versenyre keltek az erdei emberek és ötmillió forintot takarítottak meg a nemzetgazdaságnak

Megmozdult az erdő is és versenyre keltek az erdei emberek. A múlt év tavaszán az erdőszetgazdaságokban még csak egyik iroda versenyzett a másik iróddal. De ősszel — látva nyáron át a mezőszetgazdaságban dolgozók áldásthó versenyét — egymást követték a termelési értékek, az erdőmunkások és az erdőszetgazdaságok együttesen kidolgozták a terveket, aztán, hogy a tervek mielőbb valóra váljanak, a fakitermelők és szállítók versenybe álltak. Ennek eredményeként a váci, tornyiszentmiklósi erdőszetgazdaság munkásai másfél, a suhágyi gondnokság dolgozói kerek egy hónappal hamarabb teljesítették a tervet.

De a versenyeknek az időnyeres és önköltségsökkentés mellett volt egy másik, még fontosabb céljuk is: az, hogy az ipari feldolgozásra alkalmas szerfamenyiségét növeljék. Tudni kell, hogy gondos fadöntéssel, pontos, lelkiismeretes feldarabolással a kitermelt famenyiségnek szerfaként értékesíthető része jelentősen emelkedett. A versenyben álló erdőszetmunkások ennek a feladatnak is kiválóan megfelelték, amint ezt a MALLERD statisztikája fényesen bizonyítja. Amíg ugyanis 1938-ban a szerfa a kitermelt famenyiségnek 16,8 százalékát tette ki, ebben az évben 30—40 százalékiig nőtt az arány. Ezek alapján kiszámították, hogy az erdőszetmunkások versenye ötmillió forint értékű rejtett tartalékot mentett meg nemzetgazdaságunknak.

*

Örömmel regisztráljuk ezt a kiértékelését az erdőszetgazdálkodás egyik legfontosabb problémájának. A szerfakihozatali munkaverseny Osváth István kezdeményezése alapján indult meg, a szervezés és ellenőrzés munkája is a kezében futott össze. Az eredmények igazolták azt az elképzelést, hogy lehet a szerfakihozatal a tavalyi 32%-os arányak tizedrészevel felemelni. De csak úgy lehetett ezt elérni, hogy a verseny nemzetgazdasági jelentőségét megértették nemcsak az erdőszetmunkások és a szakemberek, hanem a termelő munkások is.

Az állami erdőgazdaságok versenytelve 1948/49. évre

Az erdőgazdasági munkások 1948/49. évi versenye

Az első csonka versenyév tapasztalatai alapján most már lényegesen fejlettebb formában ki lehetett dolgozni az erdőgazdasági munkaversenyek új feltételeit. A következőkben közzétett versenyterv lehetőséget ad arra, hogy versenymunkánkat jobban megszervezhessük, az átlagteljesítményt fokozhassuk, a munkafegyelmet és a munka minőségét megjavítsuk és termelési költségeket ennek megfelelően csökkenthessük.

I. Az erdőgazdasági munkaverseny céljai

Az erdőgazdaságok állandó alkalmazottainak irányításával az alkalmi erdei munkások segítségével végrehajtani:

- a) az ötéves erdősítési tervben előírt és a már kihasználásra került területek beerdősítését.
- b) a favágatási tervben előírt fátömeg legrövidebb idő alatti kitermelését a szerfakihozatal lehető legnagyobb emelése mellett.
- c) a kitermelt famennyiségnek a Mállerd Központi Igazgatóság által megadott határidőre, de lehetőleg annál előbbi leszállítását.

A versenyző munkások törekmenek:

1. a termelékenység növelésére,
2. a termelési költségek csökkentésére,
3. a munkafegyelmegszilárdítására és
4. új munkamódszerek kialakítására.

II. Az erdőgazdasági munkaverseny alapja

a) az ötéves erdősítési terv 1948/49. évi előirányzata. (Az erdősítési verseny az egész gazdasági évben tart.)

b) az 1948/49. évre elfogadott favágatási terv. (A kitermelési verseny 1948 okt. 1-től 1949 márc. 31-ig tart.)

c) a Mállerd Központi Igazgatóság által 1948/49. évre elkészített szállítási terv.

A szállítási verseny két féléves részre oszlik. A téli verseny 1948 okt. 1-től 1949 márc. 31-ig és a nyári verseny 1949 ápr. 1-től szeptember 30-ig.

III. Az erdőgazdasági munkaverseny terve

Az erdőgazdaságokban az alábbi versenyek folynak:

A) Erdősítési verseny:

1. Munkaverseny indul az erdőgazdaságok (védkerületek) és erdőigazgatóságok között az ötéves erdősítési terv 1948/49-es előirányzatában meghatározott területek, illetőleg a már kihasznált, vagy ebben a gazdasági évben kihasználásra kerülő területek beerdősítésére, illetve annak

túlteljesítésére a megeredési százalék fokozása és az egy kat. holdra eső termelési költség csökkentése mellett.

2. Ennek érdekében az erdei munkások (csoportok) között verseny indul:

- a) a csemetekerti munkákban a teljesítmény fokozása és a munka minőségének megjavítása érdekében,
- b) az erdősített szakszerű és gyors végrehajtása, a legnagyobb megeredési százalék elérése, a teljesítmény fokozása érdekében.

B) Fakitermelési verseny:

1. Munkaverseny indul erdőgazdaságok (védkerületek) és erdőigazgatóságok között, hogy az erdőgazdasági és igazgatósági favágatási tervben előírt famennyiség minél rövidebb idő alatt ki legyen vágva, a kivágott fából minél több szerfa kerüljön ki és a kitermelési költségek csökkenjenek.

2. Ennek érdekében az erdei munkások között (csoportok között) verseny indul:

- a) a szerfakihozatal növelésére,
- b) az átlagos teljesítmény emelésére.

C) Szállítási verseny:

1. Munkaverseny indul az erdőgazdaságok (védkerületek) és erdőigazgatóságok között a kitermelt famennyiségnek meghatározott időpontra, vagy lehetőleg ennél korábbi leszállítására s a tonnakilométerek önköltségének csökkentésére.

2. Ennek érdekében verseny indul:

- a) a lófogatos fuvarozók között,
- b) a Mállerd tehergépkocsijai között,
- c) a vasúti le- és felterhelő munkások között az átlagos teljesítmény fokozására.

IV. Az erdőgazdasági munkaverseny szervezete

Az erdőgazdaságokon a verseny szervezését három tagú versenybizottság látja el. Ennek tagjai az erdőgazdaság vezetője és két munkás, az utóbbiak közül egyik a verseny bizalmija.

Ha a gondnokság nagy területi kiterjedése azt megkívánja, akkor gondnokságonként több versenybizottság is lehet. Egy-egy védkerület versenybizottságának tagjai az illetékes védkerület vezetője és 2-2 munkás lesz. A versenybizottság annak a munkás-részlegnek a bizalmiját is bevonja a bizottságba, amely a soronlévő munkát végzi (erdősítési, fakitermelési, szállítási).

A versenybizottság az erdőgazdaság már meglévő terve alapján kidolgozza a munkaversenyek részletes ütemtervét oly módon, hogy az egyéni, illetőleg csoportos versenyek a munkások között lehetségesek legyenek.

A versenyző munkások a verseny-

bizottság vezetésével minden héten munkaverseny megbeszélést tartanak, ahol a végrehajtás minden problémáját átbeszélik.

Az eredmények elbírálásánál különösen figyelembe kell venni:

1. a munkaversenyek alapját képező tervek pontos betartását.

2. a tervekben előírt határidők pontos betartását.

3. új munkamódszerek meghonosítását.

4. a versenyzők felszerelését és körülményeit.

5. kik teljesítették túl huzamosan az átlagos teljesítményt (normát).

6. a versenyzők politikai magatartását.

A bírálatokat az erdőgazdasági versenybizottság végzi.

Végző fokon a bírálatokat az OMTVI hagyja jóvá.

A bírálatokat márc. 31-ig, illetőleg szeptember 30-ig kell összeállítani.

A szovjet vállalatok termelési költségei

A Magyar-Szovjet Közgazdasági Szemle októberi száma közli L. Maisenberg tanulmánya nyomán Szántó Rezső cikkét a szovjet vállalatok termelési költségeiről és azok tervezéséről. Ebből a tanulmányból vesszük az alábbi szakaszt:

«A munkabér az önköltség egyik legfontosabb eleme, különösen a nehéziparban, az erdőgazdaságoknál a szén, vasérc és más bányászati ágakban. Így például 1940-ben a munkabér, hozzáértve a munkások és alkalmazottak társadalombiztosítására fizetett összegeket, a szénbányászaton az önköltség 59,8%-át, az erdőgazdaságoknál pedig annak 57,9%-át jelentette.

Az önköltségeknek a munkabérelem rovására történő csökkentését a Szovjetunióban elvileg más, merőben ellentétes módon érik el, mint a kapitalista országokban.

A tőkés társadalomban a vállalkozó, akinek érdeke költségeinek leszállítása, ezt a céltját mindenek előtt a munkások bérének egyes csökkentésével igyekszik megvalósítani. Ily módon a tőkés költségeinek kissébevétele a munkásosztály életszínvonalának süllyedését jelenti.

A szovjet gazdasági rendszer lényeges sajátossága az, hogy a munkások életszínvonalát szakadatlanul emelkedik. A szocialista szovjet gazdasági rendszernek ez a törvényszerűsége abban nyilvánul meg, hogy a szovjet gazdasági ágak fejlődése folyamán először a munkások és alkalmazottak munkabér-alapja és az átlagos munkabér következetesen emelkedik, másodsorban a munkások által termelt árak önköltsége rendszeresen csökken.

A Szovjetunió gazdasági rendszerében a foglalkoztatott dolgozók munkabérének egyidejű emelkedését és egyes termékek munkabér-költségének csökkentését úgy érik el, hogy a munkások szakképzettségének javulása és a nemzetgazdaság technikai fejlődése folytán állandóan növekszik a munka termelékenységéje.»

Akkor lesz tartalmasabb és érdekesebb az «Erdőgazdaság», ha Te is beállasz önkéntes munkatártnak.

Az erdészeti költségtényezők racionalizálása

Az *Erdőgazdaság* legutóbbi két számában jelent meg Káldy Józsefnek, a pécsi erdőigazgató-helyettesnek tanulmánya a termelési és szállítási költségtényezők racionalizálásáról. Az értékes okfejtést mindenfelé az országban nemcsak örömmel üdvözölték, mert valóban konkrét, gyakorlati és a nyilvánosság előtt még alig tárgyalt kérdéseket vetett föl, hanem egyre-másra érkeztek szerkesztőségünkhöz a hozzászólások, amelyek sok vonatkozásban tovább viszik a tanulmány szerzőjének gondolatmenetét. Az érdekes hozzászólások lényeges részeit a következőkben állítottuk össze és kérjük olvasóinkat, hogy a felvetett problémák megvitatásába minél többen kapcsolódjanak be:

Fodor Gyula:

Káldy József megállapításával tehát hogy a racionalizálás elsősorban a termelési és szállítási költségtényezők csökkentésére kell, hogy irányuljon, egyetértünk, de gondoskodnunk kell arról, hogy a mechanizálással elért jelentékeny munkaerő-megtakarításból származó munkaerőkiesést egyrészt a felgyártmányok termelése, másrészt az ipari feldolgozás terén előálló új munkaerőszükséglettel, továbbá a feltárással és az erdők korszerűbb ápolásával előálló munkaterületen pótoljuk, amire a lehetőség meg is van.

A láncos motorfűrészek alkalmazását illetően nálunk többnyire az a nézet alakult ki, hogy ezek a rakodók és a rönktéren elvitathatatlan előnyeik mellett a vágásterületen kevésbé jól alkalmazhatók. Magam is folytattam annakidején kísérletet motorfűrészrel a visegrádi erdőn csak utóbb jutottam arra az eredményre, hogy szakembereink a termelés lényeges meggyorsítását a motorfűrész-próbák során azért nem érték el, mert hozzáadó munkások nélkül egy-egy géppel, csak rövidebb ideig és rendszerint nem a megkívánt munkaszervezéssel próbálkoztak. Ha azonban több motorfűrész egy tartalék géppel, szakértő szerelővel, jól betanított állandó szakmunkásokkal, megfelelő munkaszervezéssel dolgozik egy-egy vágásterületen, úgy — amint azt Káldy József leírja — kétségtelen a motorfűrészekkel elérhető jelentős munkaerő-megtakarítás és a termelés lényeges meggyorsításának ténye. Ezeknek a munkásbrigádoknak a munkája azonban összehangolandó a vágásban folyó folytatódó, a döntést nyomon követő többi munkával, mert ennek a párhuzamban folyó egyéb munkának zavartalan, akadálytalan és veszélytelen lebonyolítása nagy körültekintést, új munkaerőszervezést és további kísérletezést kíván. A külföldi példák amellett szólnak, hogy a hazai viszonyaink között

tapasztalt tartózkodás kétségkívül a gyakorlatosság és a rendszeresség hiányára, vagy a nem megfelelő típusú motorfűrész alkalmazására vezethető vissza.

Káldy József a továbbiakban a *teher gépkocsikkal való szállítás* előnyeit tárja elénk. Ez megfelelő útviszonyok között szinte már átment a köztudatba, de a gépkocsi típus helyesebb megválasztására értékes útmutatást ad. A mi tapasztalataink szerint azonban a GMC kocsi fogyasztása az általa említett 70–80 l-es fogyasztással szemben maximálisan 50 l. Mindenesre kívánatos a teherautók egységessítése és az alkatrészek utánpótlása miatt a hazai gyártmányok felkarolása, a rossz utainkhoz alkalmazkodó erősebb alvázzal és futóművel. A nyersolajmotorok külső téli garazirozás esetén annyira lehílnék, hogy csak külön előmelegítéssel indíthatók, ezért a hazai gyártmányok beépített előmelegítővel konstruálandók.

Az *útépítés terén*, — mint ahogy az az erdészeti szállítóberendezésnél elemi kíváncságot — az építési költségek csökkentésén van a hangsúly. Az erdei utaknál tehát a műszaki követelményekből az építési költségek olcsóvá tétele érdekében sok esetben kénytelenek vagyunk nagyobb engedményeket tenni, még akkor is, ha az év egy-egy kisebb szakaszában a szállítást emiatt szüneteltetni kell.

A termelés mechanizálása és a szállítás racionalizálásában Káldy József a döntő kérdéseket tárta elénk. Szeretném ezeket a tervszerű újításokat néhány erdei ötlettel kiegészíteni, amelyek érdemben ugyan kisebb jelentőségűek, de szintén hozzájárulnak a termelés és a szállítás meggyorsításához és olcsóbbá tételéhez.

A fényespusztai erdőgondnokságban szerkesztettek egy *felterhelő villát*, amellyel a mátramindszenti rakodón a rönkanyag vagonbaterhelésénél m^2 -ként 2.20 forint megtakarítást értek el. A vasúti kocsi falának, részint a sínnek nekifeszülő gerendaváz szerkezet, csigán átvetett és vitlára felfutó sodronykötél segítségével a felterhelést lényegesen megkönnyíti és gyorsítja. Az anyagiakban elért megtakarításon kívül *szociális szempontból különös előnye, hogy a rönkterhelés rendkívül nehéz munkájában az emberi erőt gépi erővel pótolja és a baleseteket csökkenti.* Közlebbi felvilágosítással a fényespusztai erdőgondnokság (Parád) szolgál. A szerkezetet a mátramindszenti vasúti rakodón Magyar György erdész — akinek nagy érdemei vannak a segédeszköz konstruálásában — bármikor bemutatja.

A szilvásváradai erdőgondnokságban Jahn Rezső főerdőtanácsos a Bükkfenészen levő felső erdei vasutat az alsó iparvasúttal összekötő *siklópályára* felső állomását 7000.— forint költséggel átépítette akként, hogy így a felső iparvasútról odaérkező kocsi átterhelés nélkül közvetlenül leereszthető a siklópályán át az alsó iparvasúti pályára, onnét a fűrésztelepre és a MÁV-rakodóra. Lényeges időmegtakarítás és többletjelzés mellett ekként a *szállítási költség m^2 -ként kb.*

2.50 forinttal csökkent. A 7000.— forintos befektetéssel szemben évi 6000 m^3 rönk leszállítása mellett 10 év alatt mintegy 150,000 forint megtakarítás érhető el.

A bükkhegyeségi fuvarosok rönkfának szekerre való felterhelésénél jó eredményre használnak a *Lugosi-faemelő hévért*. Ennek a segítségével egy fuvaros — esetleg egy fő segítségével — képes bármilyen nagyságú rönköt szekerre terhelni. Enélkül a kocsi kerekének kiszédésével és a rönkök lassú felterhelésével járó küzködés, avagy nehezebb rönkök kocsi alá való felemelése — amit 4–6 ember rudak segítségével ereje túlfeszítésével végez — igen primitív módszerek, míg a fenti emelővel való terhelés lényegesen könnyebb és gyorsabb. A hévért bármely falusi kisiparos csekély költséggel előállítja. (Közlebbi leírással *Bánky Gyula* erdőtanácsos Eger, szívesen szolgál.)

Tűzifaközéltésnél megfelelő lejtviszony — meredek telep — mellett és főleg tarvágásokban igen előnyösen használható a *Király-jéle vascúszláb* (lemezről készített csatorna) főleg ott, ahol a kocsi való közléltés a terep miatt kivihetetlen és ahol elegendő tűzifa vár leközléltésre. A 2–3 m-es szakaszokból álló, egy ember által szállítható, szétszedhető és átállítható vascúszláb, adott viszonyok között tetemes költségmegtakarítás érhető el, sokszor pedig más módon szinte kihozhatatlan tűzifának valamely erdei úthoz való leközléltését igen megkönnyíti, az alátelapított fiatalost kiméli. (Részletesebb leírást *Király Lajos* központi felügyelő nyújtja.)

A bányafa jobb kihozatalára és a termelés meggyorsítására szellemes és kézi kis *bányafaátlat* szerkesztett a pétervásárai erdőgondnok. (*Biró Lajos* erdőmérnök.) Bármely bányafaméretű rönknél az átlalással egyidejűleg mindjárt a legmegfelelőbb hossz is leolvasható, ekként a hosztoló vagy akár a fatermelő munkás fejtőrés nélkül világosan látja, hogy az adott vastagság mellett milyen méretben kell a bányafát hosztolni. A hosszkála az egyes bányák által kívánt méreteknek megfelelően változtatható. Alkalmazása egyszerű, gyors és kézi. Sok bányafát ment meg. Közlebbi adatok a feltalálónál szereshetők be, aki annak a miskolci Ládi-fűrészben leendő gyártása iránt intézkedett. Egy-egy átlaló ára kb. 15 forint lesz.

Káldy József cikke értékes eszmecserét indított el, amelynek a termelés és a szállítás racionalizálásában további termékeny eredményei várhatók.

Keltai Árpád:

Anélkül, hogy polémiába kívánnék keveredni Káldy kártárral, két részre bontom az elgondolt munkafolyamatot — termelés és a szállítás — a kevésbé fontosnak tartom foglalkozni a termelési résszel, tehát a fűrészgéppel, hanem sokkal inkább irányítom a költségesebb munka-szektorok, a szállítási problémák felé, amelyeket ismét két részre bontok:

a közelítésre és a tulajdonképpeni szállításra.

Ha kiindulási normának vesszük a hivatalosan megállapított erdőgazdasági fuvarbéréket, akkor: 500 m-ig 4.90 forint m³-ként és 501–1000 m távolságra m³-ként 7.50 forintos egységár megállapításával találkozunk. Gyakorlatba átültetve ez azt jelenti, hogy fent. országért fuvarost, különösen hegyvidéki erdei közelítési számára, szakadékokból és meredek oldalról történő közelítési munkálatokhoz nem találunk.

A 4.90 forintos közelítési egységár helyett legalább 20, míg a 7.50 forintos közelítési egységár helyett 35 forintot akarnak a lótarató gazdák keresni. Ez természetesen csak a közelítési költség, amihez csatlakozik a fontosabb és lényegesebb manőver; a szállítás.

Ha itt megnézzük a szállítási egységeket, akkor a rendeletileg megállapított fuvarbéréket a következőképpen állíthatjuk szembe:

Előírás (papírforma)	Követelés (valóság)
1.1— 3 km	15.— Ft
3.1— 5 "	22.50 "
5.1—10 "	32.40 "
10.1—15 "	46.— "
15.1—20 "	58.— "
20.1—felől	70.— "

Ha a kettőt az illetékes gondnokság, kombináltan kívánja megoldani, akkor még vadabb komplex összegekkel kell számolnia. Világos tehát; megállapíthatjuk, hogy a rendeletben előírt árákért, amit a faanyag elbírna, fuvarost nem kaphatunk, míg a fuvarosok követelését sem erdészeti, sem államgazdasági szempontok miatt, teljesíteni nem lehet.

Kétségtelen, hogy a szocialista építők érdekében takarékosági síkon az önköltség csökkentésért és üzemi rentabilitás érdekében harcot kell folytatnunk, tehát elérkezünk törvényszerűleg a gépekhez. És itt rálephetek már a gyakorlati és eredményesen beszélni számokra, ugyanis a közelítettben sikerült igazgatóságunk számára egyelőre még csak egy Faun-rendszerű Diesel csörlő autót szereznünk; amelyik a következőképpen dolgozik. Akadálytényezők: 100–200 m távolság, 15–20^m mélység (teberek) talajnövények, sziklák, és végül egy rönköt 1 m³-nek elfogadva, óránként 7–8 m³ kiközéltetés az eredmény, napi 10 munkórával tehát 70–80 m³ arra és olyan helyre, hová és honnan a mobilizálást már saját teherautóink végezhetik.

Az amortizációs elemekre pontos kalkulációt még nem tudok nyújtani, mert a gép árát és működési életét egyelőre nem ismerem.

Költségelemzés (tisztá üzemtartás) 10h. üzemidő 40kgnyersolaj

1.17 forint	46.80 Ft
gépkeocsivezető napidíja	30.— "
2 segéd munkás napidíja	50.— "
	126.80 Ft
feltételezett amortizáció	200.— "
Összesen	326.80 Ft

Ha ugyanezt, 70–80 m³ rönköt, 25 Ft-os özeletési középárányossal tételeztek fel = 2000.— Ft naponként
326.80 "
1673.20 Ft nettó megtakarítás.

Óriási tehát az, amit helyes kezelés, vezetés és irányítás, összekötött, jól begyakorolt brigádok alkalmazásával elérhetünk és megtakaríthatunk.

E beszámolóhoz és összehasonlításához hozzátartozik még az is, hogy szándékosan a legnehezebb és legrövidebb tényezőket ragadtam ki, mert pl. lejtben fekvő rönköknél a napi 100–200 m³ teljesítmény a legtermésesebb eredmények közé fog számítani; ami jelentősen kedvezőbb eredményt fog erdőgazdálkodásunk számára produkálni.

Itt meg kell torpannunk egy percre, mert elérkeztünk a *marxizmus* egyik igen fontos megállapításához: az egyenlőtlen fejlődés elvének egyik összefüggésére kell rámutatnom. Ahhoz, hogy csörlőautókat tudjunk mindenütt alkalmazni, egyidőben mindenütt *utakat kellene építenünk*. Ez tudjuk mit jelent időben és pénzben. Erősen szűkül tehát a kör, hol a csörlőautók működhettek.

Itt a kivezető út a következő: Statikus, hordozható, illelőleg talajba leereszthető, motorikus meghajtású csörlőgépek, melyek lépcsőzetesen, függőkereszterű platók közbeiktatásával végzik majd kiközéltési munkáikat, addig és arra a helyre, ahol teherautóink sorompóba állhatnak. Egy a fontos; még utak nélkül se következzenek be a csőd, mert a közelítő gépeknek utak nélkül is győzniük kell.

Nem volna teljes vázlatos beszámoló, ha nem térnék ki a másik fázisra, a lényegre; a fuvarozásra.

Itt egyetértek Káldi kártárral, illelőleg azzal a megállapítással, hogy a teherautóval végzett szállítás szembeállítva a szekerfuvarozással egyenlő 1:3-al, ha benzinajtású gépkocsikról van szó. Ha azonban Diesel-rendszerű motorokat áll módunkban akcióba állítanunk, akkor ez az arány erősen feljavul és 1:4-hez fog viszonylani; ami a miskolci erdőgazdálkodás relációit véve alapul évi 2.500.000 forint megtakarítást eredményezne. És ha az itt a fuvarozásnál elért számadatokhoz hozzáadjuk a csörlőautók és csörlőgépek beállításával elérhető eredményeket, akkor már reális összegek állnak előttünk, s az így megtakarítható összeget a miskolci erdőgazdálkodás területén évi 3.500.000 forintban határozhatjuk meg.

Kiss Lajos:

Káldy József közleményében foglaltak mindenben megállják a helyüket, azt csupán néhány gyakorlati észrevétellel kívánom kiegészíteni. A *motoros fűrészekkel való döntésnél* a fűrészelő személyzetnél minthogy feltétlenül az állandó munkások közé sorolandók, *nyári foglalkoztatásról is kell majd gondoskodnunk*, valamint az erdőigazgatóságok (N. V.) székhelyén megfelelő elhelyezést is kell nyújtanunk számukra.

Ugyanez az eset áll fenn majdan kiképzett állandó erdei munkásaink tekintetében is, ha egy-egy brigádot nagyobb távolságban fekvő erdőgondnoksághoz kell kiküldeni rohammunkára, mikoris a temetési hely közelében szállási és étkezési lehetőségeket kell részükre biztosítanunk.

Nagyon helyesen mutat rá Káldy a *fa-gáz teherautók* használatának, valamint a légtömlős kocsik használatának előnyeire is, tapasztalataink e téren az övével meg-

egyeznek és nagyon jelentékeny megtakarításokat jelenthetnek. Bár gépkocsivezetőink *propán-bután gáz* használatával szemben bizonyos ellenszenvvel viseltetnek, mert különösen nyáron a gáz szarítja a motort, továbbá egy esetleges baleset alkalmával az erdőben erősen tűzveszélyes lehet, amennyiben a palackok beszerzése a jövőben akadálytalan lesz, tehergépkocsijaink ily szempontból való átalakítása ismét jelentékeny megtakarítást fog eredményezni.

A racionalizálás munkájának több síkra kell kiterjedni, ezek közül szintén különös fontossággal bír a termelt faanyagoknak felhasználási helyükre időben való megszerzésű elosztása, ami a felső irányítás függvénye. Álljon itt egy megvilágító helyzetkép az 1947/48. gazdasági év szállításairól:

Az erdőgazdasági üzemek több, mint egy millió köbméter faanyagot mozgósítanak, és ez a hatalmas fatömeg töménytelen szekér nyirkorgása, teherautók zúgása és erdei vasutak dühöngése között állandóan áramlik az ország főútjaira. Máv. vasútállomásai felé. Az erdőigazgatóságokon cseng a telefon: Budapest tűzifa ellátása mindent megelőző, a téli tűzifa csatát meg kell nyernünk, minden kétséglemezt az üzemek felelősek. Összes rakodóink rövidesen megtelnek toronymagasra rakott tűzifával, hátsó kis-vasúci, országúti, és erdei-rakodóink hasonlóképpen eldugulnak, alig lehet megmoccanni rajtuk.

Hirtelen új intézkedés repül szét a drótokon: Lezályban a bányafa ellátás, a bányák veszállnak, tűzifa szállítás helyett a bányafa az első. Az üzemek a legkeményebb próba elé vannak állítva, horribilis rakodási költségek árán megy előre a bányafa, hogy később hasonló áldozatok mellett a bükk-rönk mozduljon meg hanyat-homlok a bányafával kevert tűzifahégyek tetején keresztül.

Erdőgazdaságunknak *súlyos veszteségeket* jelentett az intézkedéseknek ez az ötlet-szerűsége.

E téren rendet teremteni és erdőgazdálkodásunkat ily kavargásoktól mentesíteni az *igazi tervgazdálkodás legfőnyesebb feladatai közé tartozik*. Követeljük meg azt, hogy a felvevők fa-igényléseiket legkésőbb minden év november 1-ig nyújtsák be. Az országos tervgazdálkodás folyamata közben kétségkívül hatásosan érvelhetünk azzal, hogy a mi tervgazdálkodásunkat más üzemek (vövek) késedelmes eljárásukkal ne veszélyeztessék. Követeljük meg továbbá vevőinktől, hogy a megrendelt faanyagokat nyugodt menetben tervszerűen hívják le, ez saját üzemük zökkenés mentes tervszerű munkáját is biztosítaná.

Lux Barna:

Helyes az a megállapítás, hogy *üzemstatisztika nélkül* nem kaphatunk felvilágosítást arra, hogy mely gazdasági tényezőknél kell megtakarításra törekednünk és hol lehet a bevételeket fokozni. *Üzemstatistikát összeállítani azonban helyesen vezetett könyvelés nélkül nem lehet*. Eddigi könyvelési rendszereink ezt nem tették lehetővé. Remélni lehet, hogy 1949 január 1-től bevezetni tervezett könyvelési rendszer alapján helyes üzemstatistikát is össze tudunk állítani és akkor már rendelkezésre fognak állni

azok az adatok, amelyeknek az alapján az erdőgazdaság szerkezetéről tiszta képet kaphatunk, amelyet már gyakorlatilag is értékesíteni tudunk. A váci erdőgazgatóság 1946/47. évi zárszám adása is nagyjából ugyanazt az eredményt mutatja, kisebb eltérésekkel, mint a pécsi erdőgazgatóság 1946/47. évi zárszám adása. Eszerint is az összkiadásnak majdnem 50%-a esett termelési és szállítási költségre, tehát nyilvánvaló, hogy az erdőgazdasági termelés úgy végezhető a leggazdaságosabban, ha a termelési és szállítási problémákat a legkorszerűbben megoldjuk.

Bizonyos az, hogy a termelés terén nem érhetünk el olyan nagymérvű megtakarításokat, mint a szállításnál, azonban a termelés mechanizálása mindenesetre fontos költségcsökkentő tényező.

Tapasztalatunk szerint a fadöntésnél szem előtt tartandó szempontok jobban betarthatók a kézi fűrészszel való döntésnél, mint a motoros fűrészszel. A motoros fűrész inkább csak a hosszolásnál felel meg. A kézi fűrészszel való döntés és hosszolás költségei jelentősen alacsonyabbak, ha a tanult munkások jó szerszámmal dolgoznak, ami a norma emelésére és így a költség apasztására vezethet. Ezen cél elérése érdekében alakultak a munkásbrigádok, amelyek kellő szak és ideológiai kiképzés után a szakszerűséget összekötve az öntudatos szocialista haladással, alapjai lesznek az erdei munkásság továbbképzésének. Az ilyen alapon továbbképzett munkások — jó szerszámmal — könnyűszerrel érik el a jelenlegi normákat, sőt azokat túl is haladják, megtalálják számításukat, s magasabb teljesítőképességgel emelik életszínvonalukat, az újjáépítést fokozzák, s a demokráciát megszilárdítják. A 25 cm-nél vastagabb állományaink annyira megapadtak, hogy a motoros fűrész nagyobb mérvű alkalmazására a közeljövőben nem kerülhet sor. Amennyiben mégis sor kerülne rá, a motoros fűrész alkalmazása csak gyakorlati munkásokkal célszerű, mert csak ezekkel lehet a fűrészek teljesítőképességét kihasználni. — Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a motoros fűrészek alkalmazása pénzügyileg alig előnyösebb a kézi fűrészek alkalmazásánál, de időbeli nyereségünk számottevő tényező.

A másik a termelésnél is jóval jelentősebb gazdasági tényező — az erdőgazdaság pénzgazdálkodása szempontjából — a szállítás. Vitán felül áll, hogy a szállítás költségtényezőinek apasztása legjobban a gépesítéssel érhető el. Kérdés csak az, hogy ez a cél erdei vasutakkal, vagy gépkocsikkal érhető-e el. Kalkuláció dolga.

Megállapításunk szerint nyersolaj-motoros gépvontatású erdei vasutainknál az üzemköltség nettó tonnakilométerenként 0.70 forint, ami újonnan épített erdei vasutaknál, ahol a pályafenartatás költsége elenyésző csekély, 0.35 forintra eszkenhet. A gépkocsival való szállításnál az üzemköltség nettó tonnakilométerenként jóval 1 forint fölött van, de ez az üzemköltség is csak azóta mozog alacsonyabb szinten, mióta jobb minőségű gumi kapható. Véleményünk szerint erdei vasút rentabilisabb, de nem mindenütt alkalmazható.

Éppen ebből kifolyólag s tekintettel a váci erdőgazgatóság eléggé nagy terület behálózó iparvasújtjára, — új keskeny-

nyomtávú vasutat nem építettünk és csak a már meglévő vasúthálózat kiterjesztéséről, aeghosszabbításáról lehet szó. A most már meglévő iparvasút mellett célszerűbb oly nagy gépkocsipark kiterjesztése is, amennyit még mindig oda dobhatszunk, ahol arra a leginkább szükség van. A kettőt kombinálva ajánlom megvalósítani, hogy ezzel a szállításoknál az időjárás kellemtelen adottságait és új utak építését részben elkerülhessük. A benzinhiány s annak ára, arra a megfontolásra készítet, hogy legelőszerebb volna az erdőgazdaságban a fagyás gépkocsik alkalmazása, ha azokat tökéletesen azokon fókán volnának, mint a gázüzemű gépkocsik. Mivel ezek tökéletesítése a jövő feladata, a legelőszerebb ma még, a nyersolajnak üzemanyagként való alkalmazása, mert olcsóbb s megbízható. Itt is azonban a hangsúly-nak azon kell lennie, hogy egy üzem — egy műhelykörzeten belül csak egyfajta gépkocsikat alkalmazzunk, mert csak ez biztosítja a zökkenőmentes üzemeltetést. Egyfajta gépkocsi alkalmazása esetén ugyanis a megfelelő alkatrészek megfelelő számban mindig rendelkezésre állhatnak, — kicserélésük órák kérdése s emiatt az egyfajta gépkocsi alkalmazása előmozdítója az üzem zavartalan menetének.

Vas Márton :

A racionalizálásnál szem előtt kell tartani mindig a pénzügyi és gépipari adottságokat. Káldy József kartársunk cikkében a jövő zenéjét szólaltatta meg. A termelés és szállításnál olyan racionalizálási javaslatokat kell tennünk, amelyek már az 1949/50 termelési évadban pénzügyileg és technikailag is megvalósíthatók.

Ezek az irányelvek vezetnek akkor, amikor a szovjetuniói hadifogságomban szerzett gyakorlati tapasztalataim alapján néhány már most megvalósítható racionalizálási javaslatot teszek.

Gépiparunk, ma még távolról sem olyan fejlett, hogy az erdőgazdaságunkat megfelelő és elegendő motorfűrészszel lássa el, éppen ezért a kézi szerszámok racionalizálása, illetőleg olyan szerszámok alkalmazása szükséges, amellyel a munkateljesítményt jóval emelhetjük. Ilyen szerszám a Szovjetunióban általánosan használt kézi fűrész (lucsof), amellyel egy ember dönthet és hosszolhat, tehát a kezelése nem igényel két embert. A Szovjetunióban csak kivételes esetben és csak 36 cm-nél vastagabb fának a döntéséhez és hosszolásához használnak keresztvágó fűrészszel. Az említett kézi fűrészszel egy gyakorlati munkás átlagos napi teljesítménye 5—6 m³.

Most, amikor az erdei munkásbrigádokat szervezzük, helyes lenne már ennek a fűrésznek az alkalmazása és ezáltal a brigádon belüli munkáscsoportok olyan formában való megszervezése, hogy a csoportokon belül az egyes munkások bizonyos munkafázisok elvégzésére specializálhassák magukat. A Szovjetunióban általában 5 munkás dolgozik egy munkáscsoportban. Egy állandóan dönt, még pedig két helyen, úgynevezett váltóállással. Ugyanis, amíg az egyik helyen a ledöntött fákát a csoport többi tagjai feldolgozzák (egy a gallyazást végzi, kettő hosszol és egy a gallyat rakja csomókba) a döntő, aki egyben a csoport vezetője is, a váltóállásban dolgozik és fordítva. Ezek

a munkáscsoportok ilyen szervezés mellett átlagosan napi 25—30 m³-t termelnek.

A szállítási költségek csökkentésének lehetőségeit a következőkben látom megvalósíthatónak. A gépkocsik ne csak az erdei rakodóról, hanem a vágás területéről szállítsanak, tehát ne kerüljön fel közlelési fuvar. Ez azonban csak úgy valósítható meg, amennyiben már a termelésnél szigorúan betartjuk a gépkocsival való szállításhoz szükséges feltételeket. Nagyon helytelen az a jelenleg uralkodó felfogás, hogy a termelésnek semmi köze a szállításhoz. Az erdőgazdaság e két fázisának — a termelésnek és szállításnak — a legszervezesebben kell technikailag is egymásba kapcsolódnia. A termelésnél az egyes munkáscsoportok úgy állítandók be, hogy ezek tisztában legyenek a szállítás irányával és egyéb körülményeivel (út, sarangok helye stb.)

A Szovjetunióban a vágásterületről a rakodóig a kitermelt fatömeget leggyakrabban favasúton (leznovka) gördülő, golyóscsapágyas egylovas kocsival szállítják, amelynek homorú kerekei könnyen gördülnek a 75 cm széles, 12—14 cm vastagságú fából készített síneken. Ezzel a szállítási eszközzel 3 km távolságra 1 fő egy nap alatt 12—14 m³ fát szállít.

A gépkocsival való szállítás állandó függvénye az útviszonyoknak. A Szovjetunióban a rossz földutat nem úgy javítják, hogy egész szélességében dorongutat fektetnek le, hanem csak az autó szélességének és hátsó kerék méretének megfelelő szélességben csinálják meg az utat úgy, hogy az oldalain két-két 18—20 cm-es gömbfát fektetnek le, amely megakadályozza, hogy bármilyen erős időjárás alkalmával a gépkocsi oldalra csússzon. Ehhez az úthoz lényegesen kevesebb anyagra van szükség, mint a dorongúthoz.

A gépkocsival való szállítási költségek jelentős mértékben eszkennének, amennyiben meglévő gépkocsijainkat átszerelnénk fagyással való üzemre.

Helyesnek látnám, mindeu vonatkozásban, ha a baráti Szovjetunió fejlett erdőgazdaságát tanulmányúton megismerhetnénk.

Erdőőri szakvizsga a kórházban

A debreceni erdőgazgatóság dolgozói a királyhalomi erdősz szakiskolánál vizsgáltak. Ezek egyike, G. Nagy György királyhalomi szállásának fagytól sikos lépcsőjén megcsuszva elesett oly szerencsétlenül, hogy lábát három helyen eltörte.

Miután az erdősz-zakiskola orvosa a lábtörést megállapította, a sérültnek a szegedi kórházba szállítását rendelte el, ahol a törött lábat gipszbe helyezték.

Mikor a lábtörést szenvedettnek fájdalomi csillapultak, a királyhalomi erdőőri szakbizottság kiszállt Szegedre a kórházba, ahol a közös kórtéremben a többi beteg általános érdeklődése mellett levizsgáltatta G. Nagy Györgyöt, aki a feltejt kérdésekre igen értelmesen felelt és így eredményesen levizsgált.

Közös munkánk csak akkor lehet sikeres, ha nem rejtéd véka alá tapasztalataidat. Munkád eredményét közöld kartársaidal.

A munkaverseny erkölcse

A munkaversenyeket ebben a gazdasági évben — okulva a múlt tapasztalatain — *alúlról kezdjük szervezni*, elsősorban az erdőben dolgozó munkások fogták meg a verseny gyepőjét és az erdőgondnokságok állandó alkalmazottai — az erdőgondnokok és védkerületvezetők — csak mint a versenybizottságok tagjai hivatalból képviselik az erdőgazdaságok szakszempontjait. Így valóban a verseny abban az irányban indult, amelyik a kívánatos volt, a múlt évvel szemben *tényleg szélesedett*. A munkások több helyen *csoportokká*, helyenként *brigádokká* állva komoly munkaversenyeket szerveztek az erdőben és ezeknek nyomában igen szép munkaeredmények születtek. Ehhez az egészséges versenyszellemhez járult még az erdei munkák szempontjából igen kedvező téli időjárás és ma már szinte mindenütt az a helyzet, hogy a munkaversenyek hatására az előirányzatokat — mind a termelésben, mind a szállításban — *erősen túlteljesítették*.

A versenymozgalom szempontjából ez valóban örömdetes, de meg kell állnunk egy pillanatra, vajjon a tervgazdálkodás szempontjából *ilyen nagy-mérvű előreszaladás előnyös-e?*

A termelések mindenütt a befejezés felé közelednek, amivel szemben kifogást tenni nem lehet, mert a versenytől eltekintve a kedvező időjárást is ki kellett használni, mert bármikor beállhat olyan idő, ami esetleg lehetlenné teszi az erdei munkát. A kitermelt faanyag az erdőn türelmesen várja leszállítását, a határidő előtti kitermelés nem okoz semmiféle torlódást.

De nem így állunk a szállításokkal! A tűzifaszállításainkkal igen-messze túlszárnyaltuk az előírásokat, a TÜKERT nem tudja felvenni a nagy mennyiségű többletet és a MÁV sem győzi elszállítani a tűzifánkat. A szállításunk nem áll összhangban a fellevevőképességgel, messze túlszaladt azon. A gondnokságok vasúti rakodói úgy tele vannak tűzifával, hogy szinte mozdulni sem lehet és sok esetben a vasúttól távolabb eső helyen kell a leszállított tűzifát okszerültenül tárolni.

A tűzifaszállításoknál a legszigorúbban *rá kell állni az előirányzatokra* és amennyiben ezt túlléptük, a tűzifa szállítását addig mellőzni kell, amíg egyensúlyba nem kerülünk a fellevevőképességgel.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a szállításoknak meg kell állniuk, ha az idő és útviszonyok erre kedvezőek és a munkaverseny lendületét nem akarjuk megtörni, de

a tűzifaszállítás helyett a súlypontot a szerfaszállításokra kell áthelyeznünk,

mert rönk- és bányafát bármilyen mennyiségben — akár az augusztusi előirányzatunkat januárban — átvesszünk tőlünk a feldolgozó üzemek.

A jövőben gondosabban kell ügyelnünk arra, hogy a *munkaversenyek ilyen nagy mértékben el ne szakadhas-*

sanak a terv-előírásoktól. A dolgozók, felismerve a munkaversenyek nagy jelentőségét, egyetlen célként a mielőbbi teljesítést tűzték ki maguk elé és nem gondoltak arra, hogy az erdőgazdálkodás megszábot keretei semmi körülmények között nem léphetők túl.

A másik — talán még ennél is fontosabb — kérdés a *szerefakihasználási verseny*. Az erdőgazdasági munkaversenyek leglényegesebb, legmegfoghatóbb és legérdekesebb pontja ez szakembereknek és munkásoknak egyaránt. A szerefakihozatal emelkedése jelent hatalmas jövedelem-többletet a Mállerd-nek, ha valóban sikerül a múlt évvel szemben emelkedést kihozni. Az eddigi jelentések azt mutatják, hogy a szerefakihozatal nem várt arányban emelkedett, az elérendő célként kitűzött $\frac{1}{10}$ -rész emelést a múlt évvel szemben országos átlagban megkészték, ami rendkívül örömdetes körülmény, ha

az erdőgazdaság későbbi érdekeinek veszélyeztetése nélkül történik.

Már a verseny kezdetén elrendeltük, hogy a szerefakihasználási versenybe csak a véghasználatok számíthatók be, az előhasználatok nem. Szükség volt erre az intézkedésre azért,

nehogy a lelkiismeretlen, kirakatpolitikus erdészek a pillanatnyi siker érdekében a későbbi állományokat nyomorítsák meg, vagy tegyék tönkre.

Tudomásunkra jutott, hogy egyes helyeken, ahol száraló vágások folynak, ugyanezek a körülmények fognak fenn: pillanatnyilag a szerefakihozatal elsőrendű, de a visszamaradó állományok siralmasak

és az így keletkezett kár hosszú évekre elhúzódva sokszorosa annak az előnynek, amit a szerefakihozatal jelenlegi emelkedése ott jelent.

Hogy helyesen tudjunk dolgozni a munkaverseny és üzem számára egyaránt, ahhoz

«csak» szocialistának kell lenni.

Meg kell tanulni az összesség, az egész ország érdekeinek a szemszögéből nézni munkánkat, de az egyéni érdekeinket, pillanatnyi érvényesülési vágyainkat háttérbe kell szorítani. Karrieristáknak, kirakatpolitikusoknak nincsen helyük a leendő nagy szocialista családban.

Az erdei munkások szerefakihozatali versenyénél is fennáll hasonló veszély, ha az nem is ilyen súlyos és hosszú időre kiható. A kidöntött fából a legtöbb értékes faanyagot kihozni valóban méltányolandó érdem, de mindig gondosan mérlegeljük, hogy valóban szerfa-e az, amit kimanipulálunk?

Nehogy az átvételkor derüljön ki, hogy a bérezés és munkaverseny szempontjából szerfiának minősített faanyag csak tűzifára alkalmas.

Ha már a munkaversenyéről beszélünk, szólnunk kell néhány szót a *munkaerőgazdálkodásról is*. Az erdőben dolgozó munkások ma még sem létszámban, sem szaktudás szempontjából nem olyanok, amilyeneket a szocialista erdőgazdálkodás elvár. Olyan gyárüzemekben, ahol hetenként, vagy kéthetenként állandóan váltakoznak a fogyatékos szaktudással rendelkező munkások, nem lehetne munkaversenyről beszélni. És hogy az erdőgazdaságokban ilyen körülmények között mégis van eredményes munkaverseny, ez csak az ott dolgozók egyre bővülő ideológiai ismereteivel, felvilágosultságával és példátlan lelkesedésével, hivatásszeretettel magyarázható. Ha a kedvező adottságokhoz kapcsoljuk még a helyesen megszervezett munkaerőgazdálkodást, az állandó jellegű erdei munkás-gárdát, akik jól képzett munkások lesznek szocialista öntudattal és munkarendszerrel, akkor az erdőgazdasági munkaversenyek valóban kiváló teljesítményeket fognak eredményezni.

De addig is a rendelkezésre álló eszközökkel és körülmények között igyekezzünk a lehető legtöbbet és legjobbat adni, a lelkiismeretünk szerint a közösség, az ország erdőinek érdekeit és nem saját egyéni érvényesülésünket szolgálva önző eszközökkel a jövő erdőinek rovására. Minden erdész és erdei munkás, aki magáénak, munkahelyének tekinti az erdőt, elsősorban azt nézze, amit a magyar erdők feljavítása, állandó fenntartása megkíván.

Bezsegh László.

Megnyílt a királyréti üdülő

Osváth István miniszteri tanácsos a Központi Igazgatóság első fősztályának főnöke, a váci erdőgazgatóság *Lux* Barna erdőgazgató vezetésével, *Szokolya* község népi szervezetei és az újjáépítésben résztvevő dolgozók jelenlétében nyílt meg a királyréti üdülő. A helyi berendezést, a vízvezetékét és a villanyhálózatot nagy megtakarításokat elérve maguk a dolgozók hozták helyre. Ezt fejtegette *Lux* Barna erdőgazgató, *Kovács* Béla a Nemzeti Bizottság elnöke, majd *Mocsáry* József üzemi titkár hangoztatta, hogy a felszabadulásnak és a népi demokrácia vezérének lehet köszönni ezt az újabb eredményt az erdő dolgozói érdekében. *Mocsáry* Mihály a váci erdőgazgatóság szociálpolitikai előadója az üdülőtelep megszerzéséről és a dolgozók céltudatos munkájának nagy eredményeiről beszélt, míg *Osváth* István a Központi Igazgatóság nevében köszönte meg az elért eredményeket és *körvonalazta az új feladatokat*.

Fizikai munkavállalók és értelmiségiek dolgozók szép ünnepe volt a királyréti üdülő megnyitása.

Több erdő, gazdaságos fakitermelés: magasabb életszínvonal.

Az «Erdőgazdaság» tanít, nevel. Minden sora Neked szól. Terjessz.

Minden új olvasó gyorsítja munkánk teljes sikerét.

Erős akarattal erdős Magyarországot!

Sokan túlzónak minősítenek. Igazuk van, azonban a jóindulatú túlzásnak megvan a gyakorlati előnye. Mérnöki hasonlattal élve a hosszszelvények magassági léptékeit a hosszúsági léptéktől eltérően 10-szeresen szokták megállapítani, azaz a magassági eltéréseket a hosszúsági viszonyokkal szemben el-túlozzák. Ez azért van, hogy a magassági eltérések a pályán könnyebb befeje-tése jobban szembetűnők legyenek. Ha túlzok, tehát azért teszem, hogy a dolgok jelentéktelennek látszó részletei is teljes egészében domborodjanak ki. Követke-zőben tehát jóindulatú kartársaim néz-zék el, hogy szakmai eltévelyedéseinket, amelyek a múltban sajnálatosképpen bekövetkeztek, kicsit torzíva vetitem elő, viszont a következtetés levonására a tor-zítás semmiféle behatással nem lesz.

Egyik szakmában sem találkoztam annyi szakmai eltévelyedéssel, mint éppen nálunk, erdészeknél. Láttam ugyan orvost, aki letérve pályájáról fa-kereskedő lett, sőt olyat is, aki könyvelővé vedlett, azonban ezeknek egyike sem bizonygatta, hogy újonnan választott élethivatásával éppen a régi szakmáját, — mely kitanult mestersége — akarja megmenteni. Nálunk más volt a helyzet. Rövid történelmi visszapillantást vetve a közelmúlt éveire fel kell eleveníteni olyan alakokat, akiket közülünk sokan ismertek még és szakmánk nagy eltéve-lyedői közé tartoztak. Ezek azt akarták elérni, hogy az erdészeti szak egészen különleges és legtöbbször az erdtől látvo-eso munkaterületeken tűnjön ki és időt, fáradságot nem kímélve harcolták ki, jobb ügyhöz méltóan a szükséges anyagi támogatást — s ami a legfőbb, legtöbbször az erdő rovására, — ezekhez a "tör-ténelmi alkotásokhoz".

Lehet, hogy nem jól ismerem, de érzésem szerint egyik ilyen nagy el-tévelyedésünk volt Lillafüred. Büszkén mondhatjuk, hogy a Palota-szállót és környékét erdészek építették, ezzel bizo-nyítva fölényes felkészültségüket. Igaz, hogy jó műszaki felkészültségünk van és az kell is, de nézetem szerint erdészeti-leg lényegesen fontosabb műszaki pro-blémáink megoldására is fordíthatunk volna ezt. Hogy mást ne is említsek, csak a közelítő ökrösszekér és a szovjet erdő-gazdaság KT. 12. monumentális erdő-gazdasági közelítő traktorját állítom szembe. A Palota-szálló költségeivel meg lehetett volna valósítani a Bükk-fennsík erdőgazdasági feltáró hálózatát, amely sokkal inkább emlékoszlópa ma-radt volna erdészetünk tényleg szüksé-ges, alapos műszaki felkészültségének és megvetette volna alapjait a Bioley-féle szálaló vágásos rendszer bevezeté-sére.

Lehet, hogy ebben nem mi vagyunk a hibásak, de különös az a tény, hogy más erdészeink az 1930-as évek túlhasználta-i, illetőleg az abból felszabaduló jöve-delemtöbbletet nagy örömmel és kitartó buzgalommal csodálatos szép 320 kt. holdas minta gyümölcsös létesítésére for-dították egy erdő közepén, mondanom sem kell, hogy törzskönyvezett erdőterü-leten. Ugyanennek az erdőgazdaságnak kezelési épületei és erdészlakásai a leg-rozogább istállók színvonalát mutatják.

Ugyanezzel a fáradsággal, amivel a gyümölcsös telepítést és kezelést tanul-tuk ki, akár vakbete operálni is meg-tanulhattunk volna, azzal az elgondolás-sal, hogy az egészségügyi intézmények legideálisabb helye az erdő, tehát egy erdómérnöknek ezt is kell tudni.

Nem akarok részletekbe menni, mert felsorolhatnám felszabadulás utáni mű-ködésünkől a tőzgetelepek, gyümölcsö-sök, mezőgazdasági tevékenység sorozatát. (Itt nem az erdőtelepítéshez szük-séges közteshasználatok mezőgazdasági tevékenységét értem, amelyek termé-szetszerűleg erdészeti feladatok.) Erdészeink gondosan kiképezték ma-gukat a sertés, a juh, a gyümölcs és mit tudom én miféle gazdasági ágak művelésébe, — horribile dictu még olyan is akadt, aki rizsföldekkel akart fog-lalkozni — csak azt nem értették meg, hogy erdőgazdaságot csak az erdészeti szaktudás intenzív fejlesztésével tudunk építeni.

Természetesen ezeknek az egyébként igen jóindulatú kartársaknak volt egy jó szólalmuk, melyet ilyenkor maguk iga-zolására igyekeztek felhozni. Ez az volt, hogy így akarjuk az erdőgazdaságot még jövedelmezőbbé tenni.

Elfelejtik azonban, hogy ezzel a fáradsággal csatoljunk akár egy textilgyárat az erdőgazdasághoz, mert az talán még jövedelmezőbbé teszi azt.

Tudomásul kell venni, hogy az erdő-gazdaságot csak az erdészeti tudomá-nyok, nevezetesen a biológiai erdőműve-lés, a korszerű gépesítés, a műszakilag és erdőgazdaságilag helyesen elkészített üzemtervvel, mint üzemgazdálkodásunk alapjává lehet megteremteni. Igaz, hogy fatörek felét a múltban elvesztettük, növedékünk talán nem több 1 millió köbméternél, azaz alig elégséges a kezelő-személyzet eltartására. Emellett súlyos közérdekű feladatok is hárnak ránk: nevezetesen 1 millió kt. hold beerdősítése az Alföldön és legeltetéssel tönkretett 100,000 kat. hold kopár terület kor-szerű befásítása. Ezek mind nagy pénzt igényelnek. A szocialista államvezetés és terrvgazdálkodásunk azonban jól tudja és kellő propagandával egyéb tényezőket is megértik, hogy erdőgazdaságunk talpraállítása és fásítása, beruházásaink végrehajtása elsődrendű közérdek és az a nemzet együttesének közös erőfeszítésé-vel elvégzendő feladat.

Nyilvánvaló, hogy a gyümölcsösök telepítését, juhok és sertések tenyészté-sét, üdülőszállók építését mások nálunk-nál jobban végre tudják hajtani, akik-nek az a mesterségük. Mi szorítkozzunk igazi feladataink betöltésére, erdőgazda-ságunk korszerű kiépítésére. Ami ezen belül van egyéb feladat, azt természetesen oldjuk meg mi a magunk portáján, de ne többet, mert az arra szükséges ener-giát csak a saját feladataink elvégzésé-től tudjuk elvonni. Ne tévelyedjünk el szakmánktól, aktív emberek részére van abban elég lehetőség munkára, harcra és küzdelemre, mint azt munkaversenyünk jelszava is mondja: «Erső aka-rattal erdős Magyarországot!»

Fanyűvő.

Fájdalmas veszteség érte a magyar erdészet társadalmát Nagy Ágoston, állami főerdőszámtanácsos december 23-án váratlanul bekövetkezett el-hűnyttával. A MÁLLERD közszeretetben és közbecsülésben álló «Gusztai bácsija» példaképe volt a hivatását rajongásig szerető, munkáját, fáradsághatatlanszorgalommal végző magyar erdésznek. Közel négy évtizeden ke-resztül állt a magyar erdők szolgálá-tában. Mint napidíjas kezdte pályá-lyát a besztercebányai kincstári erdő-szeti társaspénztárnál. Innen a *lipó-újvári főerdőhivatalhoz* került, majd a faértékesítő hivatalhoz nevezték ki, ahonnan a *földművelésügyi miniszte-rium számvevőségéhez* nyert beosztást.

A MÁLLERD megalakulása után, mint I. o. főerdőszámtanácsos és szak-osztályvezető végzett igen hasznos és értékes munkát az államosított ma-gyar erdők fejlesztése és tervszerű gazdálkodásának megalapozása érde-keben. A fiatalabb erdészenvezdek egész sorát nevelte fel atyai szeretet-tel, megértő jóindulattal. Megnyerő egyénisége, haladós jellemű gondol-kodása, hivatali munkájának párat-lan lelkiismeretességgel való ellátása nemcsak a MÁLLERD Központjában, hanem a szélesebb körű erdő-szertársadalomban is tisztelgetést és meg-becsülést szereztek nevének.

A halál is ügyszólván az íróasztala mellől ragadta el 59 éves korában: munkája közben szívrohamot kapott, amely azután rövid egy napos szen-vedés után végzett vele.

Halálát felesége és fia, Dr. Nagy László törvényszéki bíró gyászolja, akiknek fájdalmában az egész magyar erdészertársadalom igaz őszinte részvétellel osztozik.

A MÁLLERD dolgozóinak röpgyűlése a Mindszenty-ügyben

Mindszenty József primás örízetbe-vételével kapcsolatban január 3-án a MÁLLERD központjának szak-szervezeti csoportja a központi szék-ház tanácstermében röpgyűlést hívott össze. A röpgyűlésen megjelentek a MÁLLERD Központi Igazgatóságá-nak összes dolgozói, hogy helyeslé-süknek adjanak kifejezést a kormány elhatározásával kapcsolatban, amely Mindszenty József örízetbevitelével végre megakadályozta a fekete reak-ció vezetőjének további nép- és demokrácia ellenes uszításait. Fejes József miniszteri osztályfőnök ismertette az ügy előzményeit és beszédében han-goztatta,

milyen mérhetetlen kárt jelentett volna a magyar erdészert dolgozói számára is, ha Mindszenty József-nek a földreform és a népi demokrácia egyéb nagy vívmányai ellen, a köztársaság megdöntésére folytatott ádáz harca sikert ért volna el.

A röpgyülés résztvevői élénk helyesléssel kísérték a szónok fejtegetéseit és helyenként viharos közbeszólásokkal tiltakoztak Mindszenty József köztársaság-ellenes és hazaáruló tevékenysége ellen.

A röpgyülés ezután egyhangú lelkesedéssel elfogadta a határozati javaslatot, amelynek értelmében a MÁLLERD dolgozói

táviratilag üdvözölték a magyar köztársaság kormányát Mindszenty József örizetbevételével kapcsolatban

és kérték, hogy a kormány a legnagyobb szigorral, példás büntetéssel sújtson le Mindszenty Józsefre és bűntársaira.

Ültessünk fát

Gavra Alajos sárvári erdőgondnok sikerült rádióelőadást tartott. Ezt ismertetjük bő kivonatban mintegy példaképpen, hogyan kell az erdőgazdaság problémáit közelebb hozni, milyen tartalmú és stílusú beszédeket, előadást tartson az erdész szakörökben, földműves szövetkezetekben, népgyűléseken szakmájáról.

Az őskorban, amikor földünk nagy részét még erdő borította, nagy öröme lehetett az ősembernek az, hogy kezdetleges szerszámmal a kőbaltával az első fát kivághatta és azt otthonának felépítésére, cölöpépítésre is felhasználhatta, hogy a vadállatoktól biztonságba helyezhesse családját. Nem gondolt és nem gondolhatott arra az ősember, hogy elkövetkezik egykor majd az az idő, amikor a fák védelmére törvényeket, rendeleteket kell hoznia emberiségnek, hogy az erdőket a végpusztulástól megóvhassa.

A fát, az erdőt még akkor sem tudjuk nélkülözni, ha akár a villám energiáját béklyóba fogjuk, akár a nap melegét, vagy az atomerőt fogja a tudomány hő fejlesztésére, gépek hajtására felhasználni. A bölcsőtől a koporsóig a fára nélkülözhetetlen szükségünk van és lesz még belátható időn túl is, de ha erre egykor szükség ilyen célra nem lenne, ha minden eddig fából készült tárgyat fém, vagy bármilyen másból készítenék is, ha a fűtésre nem kellene többé már fa, hanem azt is más hőerővel pótolnák — mindenki számára akkor is életfontosságú, hogy a meglévő erdők megmaradjanak, sőt még szaporítani is kell azokat. Hiszen tudnia kell mindenkinek, hogy milyen fontos hatással van az erdő a mezőgazdaság termelésére, ahol több az erdő, ott több az eső és megfordítva, ahol kevés az erdő, még kevesebb az eső, pedig a padék nélkül nincsen mezőgazdasági termelés sem. Az erdő az emberisé számára megfizethetetlen kincs, így teljessé megérdemli az erdő azt, hogy minden árszoritástól meg is óvjuk. Az erdő védelmére, a fa szeretetére kell oktatnunk kicsi korától fogva gyermekeinket, mert az kimondottan közérdek. Neveljük bele az ifjú nemzedékbe hogy ültessen és szeresse becsülje, meg a fát, az erdőt.

A fánál hálásabb teremtménye nincsen a földünknek. Ha elültettünk egy erdei facsemetét és azt első évben egyszerűen meg is kapáljuk, — ami ritkán szokott előfordulni, — akkor megsokszorozta faanyag termelését. De ha soha meg nem kapáljuk annak tövét a szakszerű elültetés után, magára hagyva küzd az időjárás viszontagságaival, hogy majdan, évtizedek múlva faanyag testében meggyarapodva magunk, gyermekeink, unokáink, és embertársaink jólétét biztosítani, elősegíteni tudja.

Gondoljunk csak meg, hogy mindent rövidebb idő alatt tudunk termelni, pótolni, mint a fát. Az elvetett gabonából 10 hónap alatt kenyert sűthetünk, pár hónap alatt elvetett burgonya és tengeri is újat terem, az elvetett lenből, kenderből 1 éven belül ruhát készíthetünk magunknak, állatainkat nagy mértékben szaporíthatjuk, szent, ércet, iparcikket, egyik napról a másikra tudunk termelni, de a fát nem. Ehhez idő, ehhez legtöbbször — fajtától függően — évtizedek kellenek, az értékesebb fajfa használatosságának eléréséhez kevés egy emberi élet időtartama.

De vannak gyorsan növő fajtáink is, nem is kellene évtizedekig várni arra, hogy saját termelési faanyagunkból házi szükségletünket biztosítani tudjuk, csak jóakarát és egy kis fáradság kell hozzá.

Az új fásítások, újabb erdőtelepítések tekintetében, mindenkinek készséggel ad felvilágosítást az illető erdőgondnokság, erdőfelügyelőség vagy az áll. erdőgazgatóság. Úgy mint a múltban, most is minden lehető elkövet a Földművelésügyi Miniszter Úr, hogy az ily önkéntes erdőtelepítéseket díjmentes csemetek adományozásával, adó elengedésekkel, erdősíntési kölcsönökkel elősegítse. Tehát semmi akadály a annak, hogy fát ültessünk.

Húsz esztendővel ezelőtt egy zalamegyei kis községben teljesítettem szolgálatot és érdekes, értékes tapasztalatokra tettem szert. Megismerkedtem ott egy törpebirtokos polgártársammal, Garay István bátyámmal, akinek mindössze egy kat. hold szántóföldje és körülbelül 4 kat. hold rétje volt. Ez a rét megfelelő sűrű távolságban körül volt szegélyezve nem is nagy értékű képviselő jegenye nyárfával, lehetett vagy 150 darab, ebből István bátyám évente kitermelt 5 darabot, a vastagabb részét annak idején nagy pénzért jelentő 40 pengőjével adta el teknővajó cigányoknak, kapott évenként 15 q búza árat és vékonyabb anyagból meg volt az évi tüzelője is. Azt mondta az én jó István bátyám, hogy ebből a faanyag árából fizeti az évi adóját és ami megmarad belőle, abból él és ruházódik. Lehet, elhiszem, el kell higgyem, mert alig hogy kivágtam a 25–30 éves fákat, azonnal ültetett helyébe fiatal, gyökeres csemetét. Azt is mondta, hogy apám tanított erre és én nem bántam meg, hogy ezt folytattam, mert ezek a magas nyárfák árnyékukkal kis rétemet a kiszáradástól megvédik és szebb a fűtermés rajta, mint a mások rétején, melyeket nem árnyékol be a magas nyárfa.

Követendő példa az a Franciaország egyes vidékein szokásos fásítási módszer is, hogy ha valakinek lánygyermeke születik, a tehetségétől és birtokától függően kisebb-nagyobb olyan területet,

mely kevésbé, vagy egyáltalán nem alkalmas állandóan mezőgazdasági művelésre, a leánya születési évében gyorsan növő fajjal ültetik be, mint a székely mondja: «Az erdő fát az Ur-isten kapálja», magára hagyja, esetleg, ha sűrű, gyérítgeti és amikor az újszülött kislányból nagy lány lesz, ezt a fát termeli ki, ebből fedezi a férjhezmenés összes kiadásait.

Ha pedig már ültettünk fát, vigyázzon mindenki arra, hogy ne bántsa senki, ne legeltesse le senki a fiatal fa zsenge hajtásait, mert ezzel vétkes a köz ellen, aki pedig ezt mégis megteszi, megérdemli, hogy a törvény szigorával büntessék.

Hogy milyen jövedelmező az erdőtelepítés, beszédem befejezése előtt még egy esetet említek meg. Vagy huszonöt esztendővel ezelőtt Tolna vármegyében, Tolna községi közbirtokosságát kötelezte az erdészeti hatóság, hogy a teljesen terméketlen, vizes talajú rétféldől mintegy 10 kat. holdat erdősítsen be gyorsan növő kanadai nyár csemetével. Nevezett birtokosság kézzel-lábbal kapálózott a beerdősítés ellen, de a közérdekből ezt végre mégis teljesíteni kellett. Elmúlt nyolc év alatt esoda történt, ugyanaz az erdőbirtokosság, mely a kötelező erdősítés ellen tiltakozott, maga kérte az erdészeti hatóságokat, hogy a meg meglévő rétféldől a beerdőt itellen felül 50 holdat beerdősíthessen. Mi volt az oka, megmondom. A teljesen hasznavehetetlen rétet ritka hálózatban, erőteljes csemetével, hatósági intézkedésre beerdősítette nevezett birtokosság s a nedves talajon oly gyorsan fejlődött az elültetett erőteljes gyökeres kanadai nyár csemete, hogy pár év alatt beárnyékolta az eddig kopár területet, gyönyörű fűtermés volt minden évben rajta, mit jó pénzben árverésen tudott értékesíteni a birtokosság, míg a be nem erdősített területen már júniusban-júliusban kiégett a fű. Ami pedig a legnagyobb eredmény volt, az eddig hasznot nem hajtó sivar legelőt pár év alatt a sürgönypóznánál jóval magasabb és több mint egy és fél arasz vastagságú faállomány borította.

Még hálásabbak az ily erdei facsemetek, ha nem ritka hálózatban vannak elültetve, ha sűrűn alig egy méternyire ültetjük egymástól. Az ily sűrűn ültetett fiatal fásfák ügyszólván támogatják egymást, egymással vállvetve küzdenek az időjárás szeszélyessége ellen és az ég felé igyekeznek minél többet termelni az emberiség javára.

Az Alföldfásítás terveit tárta fel karácsonyi számunkban Ládó Géza tanulmánya: Alföldfásításunk a szocializmus perspektívájában. A kérdés fölvetése egyfelől az MDP pártprogram idevonatkozó részének megvalósítását készíti elő, másfelől az ismeretes szövetfásítási terveknek a magyar viszonyokra való alkalmazását jelenti. Máris több, tudományos jelentőségű hozzászólás érkezett szerkesztőségünkhöz és a kérdésnek rendkívüli fontosságára való tekintettel ezeket a tanulmányokat a lehetőség szerint a közeljövőben az Erdőgazdaság alföldfásítási Különszámában kívánjuk olvasóink elé vinni.

Átalakult Románia erdőgazdasági igazgatása

Románia erdőgazdaságának igazgatása 1948 szeptember hó 1-ével teljesen megváltozott. Az állami erdőket addig igazgató és kezelő «Cass Autonoms a Padulire Statului», röviden Caps, azaz az «Állami erdők önálló erdőpénztára» megszűnt és munkakörét három külön intézmény vette át.

Az állami erdők védelme azaz őrzése, azok felújítása és ápolása, valamint a mellékhasználatok értékesítése, az újonnan létesült erdészeti minisztérium hatáskörébe került. Ezzel valóra vált a román-erdések régi, legfőbb vágya az önálló erdészeti minisztérium.

Az erdő főhasználatának, a fának kitermelése és értékesítése, nemkülönbén a nagyszámú fűrésztelep kezelésére megalkotották a «Fa Iparosításának Központját» azaz «Centrăla pentru Industrializarea Lemnului» rövidítve «C. I. L.»

Ezen központ külső végrehajtó szervei a «Fa Kitermelésének és Iparosításának Vállalatai» azaz «Interpindati pentru Exploatarea si Industrializarea Lemnului» röviden «I. P. E. I. L.» Ezek száma meghaladja a volt erdőigazgatóságok számát. Élükön okleveles erdőmérnökök állnak.

A harmadik új intézmény a «Fa Export» azaz «Export Lemn», mely a «Fa Iparosításának Központja» által kitermelt szeres tűzifa, valamint fűrészáru értékesítésével foglalkozik.

A «Caps» megszűntével annak örökébe életre hívott vállalatok valamennyien állami intézmények. Igazgatásuknak lényeges eltérése, hogy míg a «Caps» számviteli tevékenységét az állami számviteli törvény előírása szerint végezte, addig az új vállalatok a kereskedelmi törvény joghatálya alá tartoznak.

Pető János

Új munkát ad az erdő!

Beszámoló a kaposvári erdőigazgatóság egy különleges munkaversenypontról

Új munkaalkalmak teremtésére, szociális és propaganda munkaversenyt hirdetett a Mállerd, s a kaposvári erdőigazgatóság nagyon jól indult a verseny első szakaszában.

A *buzsáki erdőgondnokság* fenti munkaverseny számára a kezelésében lévő *somogyvári agyagbánya és kerámia üzemével*, amelyet életre hívott, nevezett be.

Az üzem az erdőgondnokság vezetője és Horváth János üzemvezetőnek tervei alapján ügyszólván a semmiből keletkezett. A Mállerd területén volt egy *agyagbányás*, amely a volt Széchenyi uradalom idejében parlagon hevert. Az erdőgondnokság megkezdte a *fajjelző kréta* gyártását, azt a Mállerd gondnokságainál értékesítette, majd a befolyó kréjavédelemből kiépítette *cserépkályhát és kerámiaüzemét*. Az üzemnél foglalkoztatott munkások száma 20—22, ami Somogyvár közegében nagyjelentőségű a munkanélküliség leküzdése szempontjából.

Az üzem 1948 augusztus 1-ig előállított: *Fajjelző kréta* 48,190 darabot 69,585 forint értékben. *Cserépkályhát* 50 darabot 30,000 forint értékben, összesen: 99,585 forint értékben.

Mellékesen az üzem foglalkozik *cserépedények* gyártásával is. A hároméves terv második évének kezdetén, aratási szünet után ismét teljes üzemmel indul a kályhagyártás, hogy összel már nagyobb mennyiséget piacra adhassunk, úgyszintén a *fajjelző kréta* is. Ugyanakkor megindul a *fehér és színes táblakréta* gyártása is. Ebből az újonnan államosított iskolákat fogjuk ellátni.

Ugyancsak 1948 augusztus 1-én indítottuk meg a Magyarországon jelenleg nem kapható *billiárdkréta* gyártását is, amelyből nagyobb forgalomra számítottunk. Az új tervén és munka-

verseny feladata, hogy ezt az üzeme a lehető legnagyobb határáig *kiszélessítsük*.

A *nagybajomi erdőgondnokság* írja: 1947-ben nagynehezen tudtunk csak 7 kg erdeifenyőmagot kapni a csemetekertekben való elvetéshez 87.— forintos áron. Hogy elegendő fenyőmagot biztosítsunk 1948. évre, saját tervezésünk szerint *építettünk egy fenyőmagpergetőt Müköspusztán, Újvárfalva község határában*. Ott egy üres, használhatatlan állapotban levő helyiséget javítottunk ki és alakítottunk át a célnak megfelelően. Az építési költség felszereléssel, új ajtókkal, ablakokkal együtt 2374,32 forintba került. A pergető alapterülete 12 négyzetméter. Üzemeltetéséhez egy napszámos kellett, aki fűtötte a pergetőt, berakta a tobozokat, kiszedte a magot, a szárnyaktól megtisztította, a szedőktől átvette, tárolta a tobozt és a fűtőanyagot vágta fel és készítette oda. Fűtésre olyan selejt faanyagot (fenyőág) használtunk fel, amit értékesíteni nem lehetett és a kipergetett tobozokat. *A magpergető 126 napig működött éjjel-nappal*, mert az üzemet megszakítani nem lehetett.

A magpergetővel várakozáson felüli eredményt értünk el. Működése alatt 112 kg erdeifenyő és 90 kg fekete fenyőmagot pergetett ki, nagyrészt a saját szedésű tobozokból, amikor azonban már rendszeren folyt az üzem és gyakorlati tapasztalatokat is szereztünk a pergetéssel kapcsolatban, berpergetést is vállaltunk a társ-gondnokságoktól. Az erdőgondnokság területén tobozok gyűjtéséért a helyi munkásoknak 2010.— forintot fizettünk ki. A pergetési költség 1512 forint volt. Tehát az üzemi kiadás összesen 3522 forint volt. Berpergetésért a bevétel 1525 forint (pergetési díj minden kipergetett kg fenyőmag után 25.— forint) míg a saját szedésű

tobozból pergetett mag értéke (csak 75 forintra számítva az erdei fenyőt és 50.— forintra számítva a fekete fenyőt) 8375.— forint

összesen a bevétel 9,900 Ft
ebből levonva a kiadás... 3.522 «
marad tiszta jövedelem ... 6,378 Ft

A magpergető a tűzhely javítása után továbbra is teljesen használható, de ha az egész építési költséget levonjuk, akkor is marad 4003,68 forint tiszta haszon a Mállerdnek és egy kész magpergető, mely továbbra is használható.

Különösen kitüntette magát a toboz gyűjtésénél, később a pergető gondos kezelésénél *Simon József* újvárfalvai lakos.

A további verseny feltételekben az az erdőgondnokságok minden eszközzel igyekeztek a néppel megszerettetni az erdőt. Foglalkoztak a munkásokkal szabad idejükben (Kardosfa), táblákat helyeztek el az erdőben (Berzence), csemetekerti pihenő épületeket emeltek munkásoknak (Berzence).

Nagyobb a siker azonban a szociális és társadalmi vonalon. Könyvtár, sportegyesület, előadások, ünnepély (Buzsák—Somogyvár) új (tanulási kirándulás) üzemi kirándulás, emlékliget (Berzence) stb. A munkások részére biztos jelei a dolgozók összefogásának a 3 éves terv sikeréért.

Munkaeredmények a pécsi és egri erdőigazgatóságnál

A pécsi erdőigazgatóságnál a munkaverseny már az összes dolgozók tudatába került. Ennek eredményei az erdőösztési, termelési és szállítási munkáknál érezhető is. A meghirdetett munkaverseny I—VII. pontjaiban vesznek részt, de legfontosabb feladatuknak a szerfakihozatal növelését tekintjük. A védkerületvezetők állandó kapcsolata a párttal és a munkásszervezettel azt eredményezi, hogy az esetleges hibákat közösen azonnal kiküszöbölik. Van olyan erdőgondnokság, ahol az MDP titkára erdősz és a védkerület vezetője FÉKOSz funkcionárius.

A begyakorolt munkások termelési eredménye messze felülmúlja az alkalmi dolgozók teljesítményét, azonban állandó felügyelet szükséges, ami az oktatáson keresztül tudatosítani lehet az erdőgazdasági munka céljait. Ez a tájékoztatás a szakszervezet bizalmi útján rendszeresen folyik. A fatermelőket a jó szerszám és azok helyes használatának előnyeiről rendszeresen tájékoztatják. *A december végére előírt kitermelési ütemtervet két héttel előbb teljesítették*. Az erdőfelújítás is gyorsabb tempóban halad az újesztendőben. Eddig a kiültetésre alkalmas fenyőcsemetek és a makk hiánya okozott késédelmet.

Az egri erdőigazgatóság *Gyöngyösön, Szilvásváradon*, továbbá *Felnémelen* rendezett tanfolyamokat. Az előadó *Bogár József* manipuláns, *Szekely Sándor* és *Tari Imre* termelési ellenőrök voltak. Igen tanulságos helyszíni bemutatók bizonyították a helyes hoztolás nagy előnyeit. A fűrészüzemnél néhány rosszul termelt bányafán mutaták be, hogy milyen hibákat kell elkerülni. Máris megállapítható, hogy a termelés színvonalát nagymértékben javítják ezek az oktató tanfolyamok, ami a munkaeredmények fokozását is biztosítja.

Számlázással kapcsolatos teendőik munkaversenye

A bürokrácia elleni harc, a munkafegyelmeg megszilárdítása, az ellenőrzésben a hivatalos vezetés támogatása a dolgozók kötelessége. Az öntudatos dolgozók mindenfelé maguk vették kezükbe a kezdeményezést a jobb és gyorsabb ügyvitel érdekében.

A jobb és eredményesebb hivatali munka kiépítésének feladatát az erdészet dolgozói is vállalják. Ennek tanúsága a Magyar Közalkalmazottak Országos Szabad Szakszervezet *erdészeti fősoportjának* felhívása a számlázási munkaverseny ügyében. Az új munkaversenyfelhívást az alábbiakban tesszük közzé:

A Gazdasági Főtanács rendelkezése szerint január 1-től kezdve a MÁLLERD-et is bekapcsolták az inkasszórendszerbe. Ezzel kapcsolatban az egyes tennivalók elintézésére igen rövid termusok vannak és ezek elmulasztása terhes következményekkel járhat. A MÁLLERD bevételeinek kb. 80—90%-át az inkasszón keresztül kapja, tehát pénzellátását is csak úgy tudja zavartalanul biztosítani, ha bevételeihez az esedékességkor hozzájut.

A számlázással kapcsolatos teendők minél gyorsabb és pontosabb elvégzésére

munkaversenyt hirdetünk.

Résztvesznek ebben:

1. Valamennyi erdőgondnokság számláinak kiállításával megbízott dolgozói. A munkaverseny kiterjed:

a) A számlák minél rövidebb idő alatti kiállítására. Ha a számla kiállítása és továbbítása a vagónbarakás napján történik (plusz) + 30 pontot, ha következő napon 10 pontot, ha harmadnapon (minusz) — 10 pontot, ha negyednapon, — 30 pontot kap a versenyben.

b) A számlák pontos és kifogástalan kitöltésére. Ha a számla utólag javításra, vagy újraírásra nem szorul, 30 pontot, ha javítás miatt késelem áll be (újraírás, visszaküldés), minden napi késelemért — 20 pontot kap a versenyző. A vissza nem küldött, de helytelen kitöltés miatt késelemet okozó számlák lepontozását az ellenőrző szervek végzik (az igazgatóságoknál) és erről kimutatást vezetnek.

2. Az erdőigazgatóságok és központi igazgatóság segédhivatalainak a számlák átvételével és továbbításával megbízott dolgozói.

Kívánatos, hogy a posta beérkezése után haladéktalanul (tehát még lehetőleg ugyanabban az órában) a számlák a kereskedelmi osztályokhoz kerülhessenek ellenőrzés végett.

A posta (küldemény) beérkezésétől (amit a segédhivatal vezetője naponta pontosan igazol) számítot egy órán belül a kereskedelmi osztályhoz kézbesített számláért 30 pontot, 2 órán belül 10 pontot, 3 órán belül — 10 pontot és 4 órán belül kézbesített minden egyes számláért — 30 pontot kap a kézbesítő. Minden további óra késelem még — 30 pont.

3. A kereskedelmi osztályoknak a számlák ellenőrzésével megbízott beosztottjai. A segédhivatalok által kézbesített számlák

minél rövidebb idő alatti ellenőrzésére és a pénzügyi osztályokhoz való azonnali továbbítására.

Ha a kikézbcsített számlákat még aznap továbbította és a felhasznált munkaidő 1—1 órájára 10 ellenőrzött számla jut, akkor 30 pont, ha ennél kevesebb, de még aznap továbbította 10 pont, másnap 10 óráig — 10 pont és 12 óráig továbbítottakért — 30 pont jár.

4. A pénzügyi osztályoknak a számlák ellenőrzésével megbízott beosztottjai. A kereskedelmi osztályoktól további ellenőrzésre megkapott számláknak minél rövidebb idő alatti ellenőrzésére és továbbítására.

Ha a kikézbcsített számlákat még aznap továbbította és a felhasznált munkaidő 1—1 órájára 6 ellenőrzött számla jut, akkor 30 pontot, ha ennél kevesebb, de még aznap továbbította 10 pont, másnap 10 óráig — 10 pont, déli 12 óráig továbbítottakért — 30 pont jár.

A 3. és 4. pontokban említett versenyzők idő és pontozási veszteséget szenvedhetnek a helytelenül kiállított számlák kijavításával, vagy újraírásával. A javításból származó pontvesztéseket a gondnokság ponteredményeiből is le kell vonni és erről kimutatást kell vezetni, időnként a gondnokságot erről értesíteni kell.

Az érdekelt dolgozók a számla-versenyről füzetet vezetnek és abban a számla számát, átvétel és továbbítás pontos időpontját, valamint a kiértékelt pontszámot (a pozitív és negatív pontokat külön-külön oszlopban, hogy az összegezés könnyebb legyen) beírják. A kezükön átmenő számlákat ezenkívül sorszámozzák is, amelyet havonta újra kezdenek. A pontszámokat havonta összegezni kell (algebrai összeg) és osztani a havi számlák számával (sorszámával), ez az átlagpontszám. A kiértékeléshez meg kell adni az átlagpontszámot és az elintézett számlák számát. Ugyanazon átlagpontszámot elért versenyzők elsőbbségét az elintézett számlák száma dönti el.

Az 1. pontban felsorolt erdőgondnokságok számláinak kiállításával megbízott versenyzők összes pontjait — mivel ugyanazon számlára kétszer kapnak pontozást — a kiállított számlák számának (folyószám) kétszeresével kell osztani, hogy az átlagpontszámot a többivel összehasonlítható alakban nyerjük.

Minden hónap 5-ig az erdőigazgatóságokhoz a fenti adatokat meg kell küldeni (illetve a helyben lévő versenyzők adatait összegyűjteni) és ott érdemi sorrendbe állított névjegyzéket összeállítani, amit minden hónap 10-ig a központi igazgatóságokhoz kell felterjeszteni. Minden igazgatóság legjobb helyzetűjé minden hónapban 100—100 forintal jutalmazunk és az utolsókat — különösen ha gondatlanság esete forog fenn kipellengézzük, a jó és rossz eredményeket az Erdőgazdaságban közzétesszük.

A számlaversenyben minden számla kiállításával, továbbításával és ellenőrzésével megbízott dolgozó résztvesz. Azok a dolgozók, akik a versenyben nemtörődöm munkájukkal, vagy éppen gondatlansá-

gukkal az utolsó helyekre szorulnak rendszeresen, azok nem értették meg a szocialista kollektív munka szükségességét és nagy fontosságát és ezeknek a beosztása is ennek megfelelően fog megváltozni, vagy megszűnni.

A verseny január 1-től visszamenőleg kiértékelendő és folyamatosan minden hónapban a megadott határidőre felterjesztendő. Amennyiben valamelyik gondnokság egyik hónapban számlát nem állít ki, ezt is jelentenie kell, mert a számlaverseny eredményeit felterjeszteni elmulasztó erdőgondnokságot, vagy egyéb résztvevőt automatikusan utolsó helyre soroljuk.

Úgy a gondnokságok, mint az igazgatóságok a verseny adatszolgáltatásait ellenőrzik, nehogy a valóságnak meg nem felelő adatok kerüljenek abba. Az ellenőrzést időnként és váratlanul a szakszervezet is eszközölni fogja.

Budapest, 1949 január 6-án.

Páris János .k. Bezzegh László s. k.
sz. titkár munkaverseny előadó.

Ujjáépült az erdészegyetem botanikus kertje

Az erdészeti felsőbb oktatás legfontosabb alappillére a jól berendezett erdészeti botanikus kert. 110 évvel ezelőtt Selmecbányán létesítette az első erdészeti füvészkertet az akkori Bányászati és Erdészeti Akadémia. Ez 2,6 hektárra összesen 602 fajtahoz tartozó fát és cserjéjét foglalt magában, köztük sok idős, szépen fejlődött példány.

Mikor 1922 őszén a Sopronba helyezett főiskola az ottani katonai főreáliskola telepét megkapta, 10 hektáron új botanikus kertet épített ki. 1944-re ez Európa egyik legtekintélyesebb erdészeti botanikus kertjévé fejlődött, 510 fajta fával, 515 cserjefajjal és 2190 féle lágyszárú növényvel, miután a magyar erdők legfontosabb növényeit bemutató ökológiai csoportokat is kiépítették.

A kert a háborús események következtében sokat szenvedett. Jóformán újra kellett építeni a felszabadulás után. Ebben az erdmőrnök hallgatók hathatósan támogatták a szakszemélyzetet: Kiss Lajos kertészeti főfelügyelő, dr. Borosné, Murányi Jolán tanársegédet, Bors Gyula kert. segédtisztet, Bognár Antal kert. altisztet és Tihanyi Máté kertészt. A legutóbbi nyáron közel 2000 darab növényt határoztunk meg újra és láttuk el saját készítésű jeltáblával. Ma már 2263 darab fa, 1539 cserje, 2460 lágyszárú növény díszíti a kertet, amelynek 1 holdján magyar erdőkben őshonos fák és cserjék vannak. A kert újjáépítve Magyarország egyetlen használható botanikus kertje, mert a debreceni és szegedi kertek majdnem teljesen elpusztultak.

A Mállerd igazgatósága lehetővé tette, hogy 1945 óta üvegházairkat fűteni tudjuk, idén értékes külföldi csemeteanyaggal, meglehází gyűjteménnyel is támogatott. Ortutay Gyula miniszter úr is mindenben segítségünkre volt. Mindezekért támogatónknak a jó fizikai és értelmiségi dolgozói nevében hálás köszönetet mondok.

Dr. Fehér Dániel
egy. ny. r. tanár.

Versenyt hirdetünk az Erdőgazdaság előfizetői létszámának emelésére

Az Erdőgazdaság célja és rendeltetése, hogy az erdészet valamennyi dolgozójának irányt mutasson az üzem életében, tájékoztasson az időszzerű erdőgazdasáspolitikai problémákról és hírt adjon az üzem gyakorlati, belső kérdéseiről. Nem lehet elképzelni, hogy az erdészet bármely dolgozója is jól töltsse be feladatát, ha nem olvassa állandóan az Erdőgazdaságot és nem foglalkozik rendszeresen az ott megjelent cikkekkel és tanulmányokkal.

Meg kell azonban állapítanunk, hogy — bár az utolsó esztendőben hatalmas előreugrás történt ezen a téren is — dolgozóink közül még mindig csak alig 20% -a előfizetője hivatalos lapunknak. Ezen a kép-

telen helyzetet változtatnunk kell. Minden irányban

ki kell terjesztenünk az olvasóink körét.

Nem elégedhetünk meg azzal, hogy csak az eddigi állandó alkalmazottak sorából kerülnek ki az előfizetőink. Bár elsősorban számukra készül a lap. De be kell kapcsolnunk a fizikai dolgozókat is, az erdei munkásokat, fel kell ébreszteni bennük az érdeklődést az erdőgazdálkodás nagy kérdései iránt, hiszen a magyar erdők sorsában, jövőjében az ő sorsuk és jövőjük is feltárul.

Versenyt hirdetünk tehát valamennyi erdőgazdálkodásunk és erdőgazgatóságunk között az előfizetői létszám emelésére.

Az érdeklődés emelkedése természetes kifejezője lesz annak, hogy

az erdészeti dolgozók mennyire akarnak résztvenni saját sorsuk irányításában, a lemaradás pedig szomorú bizonyítványa lesz a közönbösségnek és az építő munkával szemben tanúsított érdektelenségnek. Reméljük, hogy dolgozóink megértik a verseny jelentőségét és

1949 március 31-ig

— ez a verseny határideje — lényeges emelkedést tudunk elérni ezen a fontos területen.

A. Czernisev

az Izvestija külön tudósítója:

Kezdődik az erdőfésítés...

A voronyezsi területen a következő tudományos intézetek vannak: a Középső Fekete-földi övezet V. V. Dokucsájev-ről elnevezett agrártudományi kutatóintézete, a Ramonszki szelekciós állomás, gazdasági főiskola, mezőgazdasági és erdészeti főiskola és sok kísérleti állomás. A Szovjetunió minisztertanácsa és a SzK(b)P Központi bizottsága történelmi jelentőségű határozatainak gyakorlati megvalósítására, a körzeti végrehajtó bizottság a tudományos intézetekkel szoros együttműködésben dolgozik.

A körzet kolhosjai az idén több mint három és félszer hektárnyi területen létesítettek védőerdősávokat és ilyenképpen az ezévi előirányzatot teljesítették. Megkezdték a megsérült erdősavok számbavételét és megállapítják azon munkák terjedelmét, amelyek a helyreállításához szükségesek. A körzeti mezőgazdasági felügyelőség és a gazdasági főiskola a kolhozoknak fásítási munkacsoportok megszervezésére gyakorlati utasításokat ad. Megállapították a normákat és az erdőültetési munkanapok munkaértékét a kolhozokban.

A Dokucsájev-intézet agrotechnikai szempontból utasításokat ad a fásítás előkészítésére és a fák felnevelésére, gondozására. A körzet fajsikói az idén a tervben előirányzott 25 millió helyett 35 millió facsemetét adtak a kolhozoknak. A jövő évben 80 millió facsemete szétosztását vették tervbe. Most a fajsikolák növelni akarják az egy hektárról nyert ültetési anyag mennyiségét.

A körzet kolhozaiban felül akarják vizsgálni a vetésforgók alkalmazását, hogy azt a fásítási tervvel egybehangolják. Ez maga után vonja az évelő füvek magvainak termesztését, évelő füvek vetését. Napirendre kerül a trágyatároló helyeknek, helyi műtrágyák gyűjtésének és tárolásának megszervezése is.

Az embereket a természet átalakításáért folyó harcra kell felfegyverezni, ezért az a nagy gondoskodás, amelyet a káderek az előkészítésre fordítanak. A körzetben a buturinovszki és rosszonanszki iskolák erdőültető és talajjavító brigádokat képeznek ki.

A MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

A téli időszak beköszöntével és a szabad-
téri játékok beszüntetésével sportéletünk
részben a fedettéri játékok, részben pedig
a jégpályák felé fordult. Ezekben a játé-
kokban csapataink mind kitűnően szere-
peltek. Köztudomású ugyanis, hogy kézi-
labda csapatunk a fedettpálya bajnokság
Nemzeti Bajnokságának II. osztályában
szerepel és az eddig elért eredményei
alapján: Mállerd—Athenaem 9:5, Mál-
lerd—Gázgyár 6:2, Mállerd—Ganz vil-
lamos 10:6, N. T. E.—Mállerd 4:1
a második helyen áll.

Jégkorongcsapatunk az Országos Bajnok-
ság I. osztályában szerepel és joggal
állapíthatjuk meg, hogy kitűnően. Első
mérkőzésünket az FTC csapatával ját-
szottuk és attól megilletődött csapatunk
18:1 arányú vereséget szenvedett. Ezután
a mérkőzés után a magyar válogatottnak
megfelelő MTK-val kerültünk össze,
amelytől izgalmas küzdelemben a leg-
minimálisabb vereséget szenvedtük el
3:2 arányban. Majd a Postást 6:1
arányban győztük le. Január 4-én pedig
a BKE csapatával kerültünk össze, ezen
a mérkőzésen 4:3 arányú vereséget szen-
vedtünk.

Felhívás

A Mállerd S. C. megalakítja női és férfi
röplabda szakosztályait és kérjük kar-
társainkat, akik kedvet éreznek eziránt
a szép sport iránt, hogy jelentkezzenek.
(Női szakosztály vezetője: dr. Rácz
Lászlóné I. em. 128. Férfi szakosztály
vezetője Takács József I. em. 119. sz.)

Asztali-tennisz

A «Szabadság Kupa» állása 1948 decem-
ber 15-én:

1—2. Mállerd	6 4 1 1 9 p.
Csille	6 4 1 1 9 «
3—4. Elida IV.	4 4 0 0 8 «
Diál II.	6 3 2 1 8 «
5. Gamma	7 3 0 4 6 «
6—7. Gazdák II.	5 2 0 3 4 «
Felten	6 2 0 4 4 «
8—9. Mauthner II.	6 1 0 5 2 «
OGMSE	3 1 0 2 2 «
10. PMTE	4 0 0 4 0 «

Legeredményesebb férfi-játékosaink
Sáhin János (aki egyébként Budafok
vállalati-bajnokságát is megnyerte),
Ajtony dr., Mácsik Jenő, Juhász István.
Dicséretet érdemelnek: Kónya, Jánosy,
Perényi, Demeter.

Az OSH újabb döntése szerint a Szabad-
ság Kupa tavaszi fordulója elmarad,
helyette osztályba-sorozva folytatjuk a
küzdelmet.

Női csapatunk csoportjában 5. helyen
áll, tíz induló között. A keret állandó
tagjai: Bólint Janka és Kiss Mária külön
dícséretet érdemelnek.

Január hó végén tervezzük megrendezni
Budapesten a Mállerd 1949. évi tavaszi
bajnokságát, az összes erdőgazgatóságok
bevonásával. Erről külön értesítést kül-
dünk minden érdekeltnak.

„TÜKERT“

Tüzelőkereskedelmi Nemzeti vállalat

Budapest, VIII., Baross-tér 10. sz. V. emelet. Park szálló

Telefon: 186-950, 186-959, 186-958, 185-957. Táviratcím: ATÜKERT

A Magyar Meteorológiai Társaság
agrometeorológiai pályázatán Szőnyi László
m. áll. erdőmérnök «Néhány állomány-
alkotó fajunk fejlődési időszakai és az
altalajvíz közötti kapcsolat vizsgálata»
című munkájával II. díjat nyert. A munka
a Szeged- királyhalmi Erdész Szakiskolá-
ban készült.

SZEMÉLYI HÍREK

A MÁLLERD Központi Igazgatóság Igazgatótanácsa:

Dr. Lázár Péter min. o.-tanácsost — akit a G. F. szolgálattételre a MÁLLERD-ak átengedett — az üzemgazdasági főosztály vezetésével bízta meg (67,741—1948.).

Galambos Gáspár m. áll. főerdőtanácsost, Róna János m. áll. erdőszám-tanácsost és Nagy László m. áll. főerdőtanácsost az eddigi beosztása alól felmentette és beosztotta a Központi Igazgatóság XIII. főosztályához, Galambos Gáspárt a racionalizálási, Róna Jánost az üzemgazdasági és Nagy Lászlót pedig a statisztikai és dokumentációs szakosztály vezetésével bízta meg.

Zsiray Gyula m. áll. erdőtanácsost és Béky Albert m. áll. főerdőmérnököt Győről a Központi Igazgatóságához berendelte és ugyancsak a XIII. főosztályhoz osztotta be (72,643/1948.).

A MÁLLERD Központi Igazgatósága: a Földművelésügyi Miniszter rendeletére

Rhédey László m. áll. főerdőtanácsost igazgatást szolgálatra átengedte és az F. M. megbízta a debreceni erdőfelügyelő-ség vezetésével (70,181/1948.) és

Bihari Dezső m. áll. erdőszám-tanácsost igazgatási szolgálatra átengedte és Kaposvárról Esztergomba a m. áll. erdőgazda-

sági középiskolába áthelyezte (57,913—1948.), továbbá

Seeman Ferenc m. áll. erdőtanácsost Zalaegerszegről a szombathelyi erdőigazgatóság központjába (52,156/1948.).

Tóth Mihály m. áll. erdőszámmellenőrt a budapesti erdőigazgatóságtól a Központi Igazgatóságához (61,641/1948.).

Bélavári Mihály m. áll. főerdőmérnököt Nagykovácsiból a Központi Igazgatóság XIII. főosztályához (72,643/1948.).

Classen Wijnandné m. áll. II. o. ir.-tiszttel örvényszögi erdőgondnokságtól a szombathelyi erdőigazgatóságához (50,865/1948.).

Zentai Károly m. áll. II. o. ir.-tiszttel az F. M. IV. 2. ügyosztályától a Központi Igazgatóságához (74,963/1948.).

Aranyossy Melánia m. áll. II. o. ir.-tiszttel az F. M.-ből a Központi Igazgatóságához (83,722/1948.).

Mezővári Mária m. áll. II. o. ir.-tiszttel az F. M.-ből a Központi Igazgatóság XIII. üzemgazdasági főosztályához (66,507—1948.) áthelyezte és

Sidó László m. áll. üzemi főelőadót,

Katona Lászlóné m. áll. II. o. ir.-tiszttel,

Kétszeri Lászlóné m. áll. II. o. ir.-tiszttel és

Zostyák Árpádné m. áll. ir. főtiszttel a Központi Igazgatóság XIII. üzemgazdasági főosztályához (72,643/1948.) beosztotta.

Balog Sándor és Káldor Imre

fatelepe

DEBRECEN

Gyümölcsfa-temeték, faiskolai alapanyagokat, boggyógyümölcsöket, orgonaoltványokat, rózsákat stb. ajánl: Kolauch faiskola Szeged.

FAZEKAS FERENC

FATELEP

Honi Faipar Utóda

Budapest, XIII., Gömb-u. 23

Telefon: 203-630

Gőzfűrés és Fatermelő Kft fatelepe

Budapest—Csillaghegy:

Vöröshadsereg-u. 15.

azelött: Királyok-útja 15.

Telefon: 163-445

Reisz és Társa

fatelepe

Rákospalota, Ságváry-u. 22

Telefon: 292-410

BARNA JÓZSEF

épületfa —

asztalosáru kereskedő

BUDAPEST, XIII., VÁCI-ÚT 160

Telefon: 201-948

Erdei magvakat, gyümölcsmagvakat, egresből, ribizliből dugványokat, málnát, földieperpalántát keresünk
ETSEDY, Szeged, Felsőtiszapart 22.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület és műfakereskedés

Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8

Telefon: 139-213

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István min. tanácsos

Felelős szerkesztő:

Ákos László üzemi főfelügyelő

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40

Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Áll. Lapkiadó NV., Bajcsy-Zs.-út 78.

Telefon: 328-719.

Franklin-Társulat nyomdája

Budapest, IV., Reáltanoda-utca 5

0365. Felelős: Kovács József.

MOLNÁR BÉLA tüzelő, építési fatelepe
UJPEST, Árpád-út 87. — Telefon: 292-242

Dr Kosztelitz László
FAKERESKEDŐ

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 29-31
Fatelepe: Soroksári-
Telefon: 138-676 út 24

KOLISCH GYULA

HORDÓDONGAÜZEM

Iroda és telep:

Budapest, IX., Gubacsi-út 23

Telefon: 139-093

Budai Építőiparosok Szövetkezete
épületfa- és építőanyag telepe

Léc-, deszka-, épületfa-bérfűrészelés

Budapest, II., Török-u. 7. Tel.: 268-525

Irógép és egyéb irodai gépek javítása,
karbantartása

SIMOR TAMÁS Telefon: 128-118

Budapest, VI., gr. Zichy Jenő-u. 19

Magyar Faáru
és Fakereskedelmi

Vállalat VAJDA ÉS LÓRÁND

Telefon: 200-741 Fakereskedés
és ládagyár

Budapest, XIII., Váci-út 136

„Kelimpex“ Magyar Külkereskedelmi N. V.

Budapest, V., Nádor-utca 28

Telefon: 129-450*, 129-490* — Sürgőncím: Kelimpex Budapest

Exportál: mindenféle keményfát, kősz parkettát, furnírt, lemezt, hordót, dongát, bútort és egyéb faárukat
Importál: mindenféle puhafát, papírfát, vezetékoszlopot, talpfát, tűzifát, műhasáb-fát, keménygömbfát stb.

ERDŐGAZDASÁG

A MAGYAR ÁLLAMI ERDŐGAZDASÁGI ÜZEMEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megindult az erdőgazdaság átszervezése

Beható, részletes tárgyalások után a *Magyar Közlönyben* megjelent a Kormány rendelete a Mállerd átszervezéséről. A rendeletet rendkívüli fontosságra való tekintettel az alábbiakban közöljük.

Ennek alapján most már teljes erővel megindul az átszervezés munkája, hogy március 1-én az új erdőgazdasági nemzeti vállalatok keretei készen álljanak. A rendelet teljes szövege a következő:

c) az alföldfásítási és egyéb közérdekű erdő-telepítések végrehajtása.

(2) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat az erdei melléktermékek közeli-ítésére, gyűjtésére, feldolgozására, értékesítésére és szállítására vonatkozó feladatát az erre a célra alapított nemzeti vállalat útján — megállapodás alapján — látja el.

8.330—(33)

**A magyar köztársaság kormányának 1,430/1949.
számú Korm. rendelete**

a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeknek nemzeti vállalatokká átalakításáról és Állami Erdőgazda- sági Üzemi Központ létesítéséről

A magyar köztársaság kormánya az 1946: XVI. tc. 1. §-ában foglalt és legutóbb az 1948: LVI. tc. 1. §-ával meghosszabított, továbbá a nemzeti vállalatokról szóló 1948: XXXVII. törvénycikk (a továbbiakban Nvt.) 40. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

I. Bevezető rendelkezések.

1. §.

(1) Az állami erdőgazdálkodás hasznosabbá tétele és ezzel kapcsolatban az állami erdőgazdálkodás átszervezése tárgyában kiadott 12,120/1945. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny 208. szám) alapján létesített Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeket erdőgazdasági nemzeti vállalatokká és Állami Erdőgazdasági Üzemi Központtá (Erdőközpont) kell átalakítani.

(2) Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok és az Erdőközpont az 1949. évi március hó 1. napján kezdik meg működésüket.

II. Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok feladata és szervezete.

2. §.

(1) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat feladata

a) az okszerű erdőgazdálkodással felmerülő minden tennivaló üzemszerű ellátása az állam tulajdonában álló erdőgazdasági és ezekhez tartozó egyéb ingatlanokon; ez a feladat kiterjed különösen az erdőfenntartásra, erdőápolásra, erdőfelújításra, erdőtelepítésre, erdővédelemre, erdei termelésre, erdei termékek és melléktermékek közeliítésére, gyűjtésére, feldolgozására, értékesítésére és szállítására;

b) az 1935: IV. tc. 60. és 66. §-ában meghatározott államerdészeti kezelés körébe eső szakszerű tennivalók ellátása azokra az erdőgazdaságokra nézve, amelyek községek, közbirtokosságok, erdőbirtokossági társulatok vagy más — nem állami — közületek, vagy magánosok tulajdonában állnak:

3. §.

(1) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat a 2. §-ban meghatározott feladatait a vállalat kerületében működő erdőgondnokságok és a szükséghez képest létesítendő egyéb szervek útján látja el.

(2) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat területi hatáskörét (kerületét) az alapítólevél határozza meg.

4. §.

(1) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat élén álló vezérigazgató köteletségeire, jogaira és felelősségére nézve a Nvt. rendelkezései irányadók.

(2) A vezérigazgatót feladat körének ellátásában a helyettes vezérigazgató támogatja és távollétében vagy akadályoztatása esetében teljes jogkörrel helyettesíti.

(3) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat vezérigazgatója mellé tanácsadó testületként ügyvezetőséget kell szervezni.

(4) Az erdőgazdasági nemzeti vállalat cégét a vezérigazgató önállóan jegyzi. A cégjegyzésre a helyettes vezérigazgató, az ügyvezetőség tagjai, valamint az jogosult, akit a vezérigazgató cégjegyzési jogosultsággal ruház fel. Ezek a céget ketten együttesen jegyzik.

5. §.

Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok munkavállalóinak szolgálati jogviszonyára a magánjog szabályai irányadók azzal, hogy rögtöni hatályú elbocsátásnak csak fegyelmi eljárás alapján van helye; szolgálati jog-

viszonyuk közszolgálati jellege az 1949. évi február hó 28. napján megszűnik. Büntetőjogi szempontból a munkavállalókat továbbra is közhivatalnokoknak kell tekinteni.

III. Az Erdőközpont feladata és szervezete.

6. §.

(1) Az Erdőközpont feladata az erdőgazdasági nemzeti vállalatok működésének egységes és közvetlen irányítása. Ennek keretén belül minden intézkedést megtehet, ami a nemzeti vállalatok eredményes és gazdaságos működésének biztosítására szükséges.

(2) A nemzeti vállalatok gazdálkodása tekintetében az Erdőközpont hatáskörébe tartozik különösen

a) az erdőgazdasági nemzeti vállalatok összességének működését érintő általános és elvi kérdésekben való állásfoglalás,

b) a tervgazdálkodás körébe tartozó részlettervek jóváhagyása,

c) az egyszámlarendszer keretében tartozó pénzügyi előirányzatokra nézve állásfoglalás és ennek közlésével az előirányzatok továbbítása a felügyeleti hatósághoz.

d) az évi fahasználatok mennyiségének megállapítása a tervgazdálkodás követelményeinek megfelelően és az erdőgazdasági üzemtervek, vagy ezek hiányában az ideiglenes használati tervek korlátai között,

e) a kihasznált erdőterületek felújítása és az elmaradt erdősítések teljesítése, valamint a közérdekű erdőtelepítések végrehajtása módjának és mértékének meghatározása,

f) a vállalatok gazdálkodásából származó termékek és melléktermékek értékesítésének irányítása, ha pedig a központi értékesítés a vállalatok szempontjából előnyösebb, az említett termékek központi értékesítése,

g) a vállalatok beszerzési tevékenységének irányítása, ha pedig ez előnyösebb, a szükséges nyersanyagok, berendezési és felszerelési tárgyak és egyéb ingóságok központi beszerzése,

h) termelési újítások bevezetésének és az ezekre irányuló kísérleteknek elrendelése,

i) a termelési önköltség csökkentésére irányuló intézkedések elrendelése.

(3) A nemzeti vállalatok igazgatása tekintetében az Erdőközpont hatáskörébe tartozik különösen

a) az erdőgondnokságok számának, székhelyének és kerületének megállapítása és módosítása,

b) a nemzeti vállalatoknál cégjegyzési jog adásának, vagy megvonásának jóváhagyása,

c) a nemzeti vállalatok munkavállalóinak munkaviszonyát szabályozó kollektív szerződések megkötése,

d) a nemzeti vállalatok munkaerő-gazdálkodásának irányítása,

e) a nemzeti vállalatok munkavállalóinak a kollektív szerződésben meghatározott fizetési csoportokba sorolása,

f) a nemzeti vállalatok 100.000 forintot meghaladó értékű jogügyleteinek jóváhagyása, kivéve, ha erdei

termékek hatósági áron értékesítéséről van szó,

g) ügyintézési, könyvelési és számadási rendszer megállapítása és az ezek egyszerűsítésére és észszerűsítésére irányuló intézkedések,

h) állásfoglalás mindazokra a jogügyletekre és intézkedésekre nézve, amelyek érvényességéhez a főfelügyeleti hatóság jóváhagyása szükséges (14. §).

7. §.

(1) Az Erdőközpont feladata felügyelet gyakorlása a 2. § (2) bekezdésében említett nemzeti vállalat felett.

(2) Az Erdőközpont feladata továbbá a tüzfaforgalom hatósági irányítása és ennek keretében a tüzfeszítési engedélyek kiadása, valamint tüzfának kiutalása, illetőleg zárolt készletből felszabadítása is (5.400/1948. Korm. számú rendelet, Magyar Közlöny — Rendeleték Tára 106. szám). A fennálló jogszabályok értelmében szükségesek készletbejelentéseket, jelentéseket és bevallásokat az Erdőközpontnak kell intézni,

8. §.

(1) Az Erdőközpont egyéni cég tulajdonosa az állam.

(2) Az Erdőközpontot a cégjegyzékbe be kell jegyezni. A bejegyzés a földművelésügyi miniszter megerősítésére — díj- és illetékmentesen — történik.

(3) Az Erdőközpontra a 26.922/1875. F. I. K. M. és I. M. számú rendeletnek (Rendeleték Tára 520. lap) a kereskedelmi törvény 3., 4. és 5. címeinek az állam kereskedelmi vállalatokra alkalmazásáról rendelkező 1—11. §-ai nem nyernek alkalmazást.

9. §.

(1) Az Erdőközpont élén a vezérigazgató áll. A vezérigazgató helyettesét a földművelésügyi miniszter előterjesztésére a kormány nevezi ki. A kinevezés az Erdőközpont és a vezérigazgató (vezérigazgatóhelyettes) között magánjogi szolgálati viszonyt létesít. E szolgálati viszony körében a munkáltató jogait a földművelésügyi miniszter gyakorolja.

(2) A vezérigazgató helyettesére nézve a 4. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések irányadók.

10. §.

(1) Az Erdőközpont vezérigazgatója mellett tanácsadószerként ügyvezetőség működik.

(2) Az ügyvezetőség tagjait a földművelésügyi miniszter az Erdőközpont munkavállalóinak köréből jelöli ki.

(3) A vezérigazgató és az ügyvezetőség feladatkörére, egymásközötti viszonyára és felelősségére nézve a Nvt. 18. és 20. §-ban foglalt rendelkezések irányadók.

11. §.

(1) Az Erdőközpont cégének jegyzésére a vezérigazgató, a helyettes vezérigazgató és az jogosult, akit a

vezérigazgató, a földművelésügyi miniszter jóváhagyásával cégjegyzési jogosultsággal ruház fel. A cégjegyzési jogosultság megvonásához is a földművelésügyi miniszter jóváhagyása szükséges.

(2) Az Erdőközpont cégét a vezérigazgató és a helyettes vezérigazgató — ennek a minőségének feltüntetésével — önállóan jegyzi. Egyébként az Erdőközpont cégének jegyzéséhez két cégjegyzésre jogosult aláírása szükséges.

12. §.

(1) Az Erdőközpont személyzetének létszámát a vezérigazgató előterjesztésére a földművelésügyi miniszter állapítja meg. Az osztályvezetőket a földművelésügyi miniszter nevezi ki, a személyzet többi tagját a vezérigazgató alkalmazza

(2) Az Erdőközpont munkavállalóinak munkaviszonyára a magánjog szabályai irányadók; büntetőjogi szempontból azonban a munkavállalókat közhivatalnokoknak (1940. évi XVIII tc 3 §-a) kell tekinteni.

13. §.

Az Erdőközpont működésével felmerülő költségek — bevételeik arányában — az erdőgazdasági nemzeti vállalatokat terhelik. Az Erdőközpont jóváhagyott költségvetése (14 § (2) bek. a) pont) alapján előrelátható kiadásokra az erdőgazdasági nemzeti vállalatok az Erdőközpont által megállapított mértékű havi hozzájárulást kötelesek fizetni. A tényleg felmerült költségeket a nemzeti vállalatok évi mérlegében kell elszámolni.

IV. Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok és az Erdőközpont feletti felügyelet.

14 §.

(1) Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok és az Erdőközpont feletti a főfelügyeletet a Nvt. 14. és 15. §-ában meghatározott jogkörben a földművelésügyi miniszter gyakorolja.

(2) Minden esetben a földművelésügyi miniszter hozzájárulása szükséges azoknak az ügyleteknek és intézkedéseknek érvényességéhez, amelyek tárgya

a) a nemzeti vállalatok és az Erdőközpont évi költségvetési előirányzatának megállapítása,

b) az évi mérleg megállapítása,

c) az ügyviteli, szolgálati, nyugdíj- és fegyelmi szabályzat megállapítása, amennyiben a szabályzatokat kormányrendelet (Nvt. 46. § 4. pontja) nem állapította meg,

d) állami tulajdonban álló ingatlan elidegenítése, vagy ingatlan szerzése amennyiben az a 16. § (2) és (3) bekezdésében megszabott keretet meghaladja,

e) 10.000 forintot meghaladó értékű kölcsön felvétele,

f) oly vállalkozási jogviszony létesítése, amelynek alapján 1.000.000 forintot meghaladó vállalati összeget (vállalkozói díjat) kell fizetni,

g) 20 évet meghaladó időre szóló bérleti, hasznóbérleti vagy más huzamos tartamú jogviszony létesítése, ha

az egy évre eső bér, haszonbér, vagy más ellenszolgáltatás összege a 12,000 forintot meghaladja.

h) oly társasági jogviszony létesítése, amelynek tartama 5 évet meghalad, vagy amelyből folyóan az Erdőközpontot, vagy az erdőgazdasági nemzeti vállalatot évi 200,000, vagy összesen 1.000,000 forintot meghaladó értékű vagyoni hozzájárulás terheli.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés hatálya alá eső valamely ügyletkötésnek vagy intézkedésnek a fennálló jogszabályok értelmében csak más kormányhatóság vagy a törvényhozás hozzájárulásával van helye, ezt a hozzájárulást a földművelésügyi miniszter szerzi meg.

(4) A földművelésügyi miniszter, az erdőgazdasági nemzeti vállalatok feletti főfelügyeleti jogkörében az Erdőközpont útján intézkedik.

(5) A földművelésügyi miniszter a jelen rendeletből folyó tennivalóinak ellátását — az erdőgazdasági nemzeti vállalatok feletti főfelügyeleti jogának sérelme nélkül — az Erdőközpontra bízhatja.

V. Vagyonjogi rendelkezések.

15. §.

Az államnak és egyéb közületeknek a 2. §-ban meghatározott ingatlanokra továbbá az erdőgazdálkodás és vadgazdálkodás céljait szolgáló egyéb vagyontárgyakra nézve fennálló tulajdonjogát a jelen rendelet nem érinti.

16. §.

(1) Az Erdőközpont részéről kötött olyan jogügylet érvényességéhez, amely állami ingatlan elidegenítésére, vagy ingatlannak az állam részére való megszerzésére irányul, a földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter előzetes jóváhagyása szükséges.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezését nem kell alkalmazni az okszerű erdőgazdálkodás érdekében szükséges ingatlanszerzések, továbbá az olyan ingatlanelidegenítések esetében, amelyekben az elidegenített ingatlan területe a 10. kat. holdat nem haladja meg és a jogügylet folytán — akár közvetlenül, akár az ellenértéknek ingatlan vételére fordítása útján — ugyanolyan értékű ingatlan kerül az állam tulajdonába.

(3) A (2) bekezdésben megállapított előfeltételek nélkül is elidegenítheti az Erdőközpont a kezelésében álló ingatlan, ha azt a szerző fél a fennálló jogszabályok értelmében kisajátítás útján megszerezhetné.

17. §.

A nemzeti vállalatok és az Erdőközpont kiadásai köréből az állami költségvetésben kell előirányozni a 2. § (1) bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott feladatok ellátásával felmerülő kiadásokat.

VI. Vegyes és átmeneti rendelkezések.

18. §.

(1) A Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemekkel (államkinestárral)

fennálló jogviszonyokba a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek (államkinestár) helyébe 1949 március hó 1. napján kezdődő hatállyal az a nemzeti vállalat lép, amelynek kerületéhez a jogviszony fűződik. Ha ezen az alapon a jogutód nem állapítható meg, jogviszonyban állónak az államkinestárt (Erdőközpontot) kell tekinteni.

(2) Azokat a jogszabályokat, amelyek a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek tekintetében tartalmaznak rendelkezést, az Erdőközpontra és az erdőgazdasági vállalatokra kell alkalmazni.

19. §.

(1) Az árvédelem és a folyam szabályozás céljait szolgáló (1935: IV. tc. 44. §, 5.600/1945. F. M. számú rendelet 51. § utolsó bekezdése), továbbá az «Állami Mezőgazdasági Birtokok»-ból alakult nemzeti vállalatok kezelésében álló azokat az állam tulajdonában lévő — faállománnyal borított — erdőgazdálkodási ingatlanokat (1935: IV. tc. 1. §), amelyek különleges rendeltetésükre figyelemmel nem állottak a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek kezelésében, az 1949. évi március hó 1. napján az erdőgazdasági nemzeti vállalatok kezelésébe kell bocsátani. Ugyanezt a rendelkezést kell alkalmazni a Budapest Székesfőváros tulajdonából az 1945: VI. törvénycikkkel törvényerőre emelt 600/1945. M. E. számú rendelet 20. §-a értelmében az állam tulajdonába átszállott, de egyelőre a Székesfőváros kezelésében megmaradt erdőgazdasági ingatlanokra is.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alapján átvett erdőgazdasági ingatlanokat árvédelmi, közegészségügyi és egyéb különleges rendeltetésüknek megfelelően kell kezelni.

(3) Az átadási eljárás részleteit és az ezzel kapcsolatban felmerülő egyéb kérdéseket a földművelésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve szabályozza.

20. §.

(1) A Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeknek az 1949. évi február hó 28. napján a központi igazgatóságoknál szolgálatot teljesítő alkalmazottai az 1949. évi március hó 1. napján kezdődő hatállyal az Erdőközpont, az erdőigazgatóságoknál, erdőgondnokságoknál és egyéb üzemi szerveknél szolgálatot teljesítő alkalmazottak pedig ama erdőgazdasági nemzeti vállalat alkalmazottai válnak, amelyek kerületében az 1949. évi február hó 28. napján szolgálatot teljesítettek.

(2) Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok és az Erdőközpont munkavállalóinak nyugellátására nézve az állami vállalatok központi nyugdíj pénztáráról és állami vállalatok egyes alkalmazottainak nyugellátásáról szóló jogszabályok rendelkezései irányadók.

21. §.

A betegségi és baleseti biztosításról szóló 1927: XXI. tc. 58. §-ának (1) bekezdésében foglalt — az állami al-

kalmazottak baleseti biztosítási kötelezettségének szünetelésére vonatkozó — rendelkezés hatálya az erdőgazdasági nemzeti vállalatok és az Erdőközpont munkavállalóira is kiterjed azzal, hogy a baleseti kártalanítás az Erdőközpont kötelessége. A Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeknek, vagy az államnak, mint erdőtulajdonosnak alkalmazásában elszenvedett balesetek miatt megállapított kártalanítást az Erdőközpont folyólagosan folyósítani köteles.

22. §.

A cégbíróóság a földművelésügyi miniszter megkeresésére a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeknek a jelen rendelet értelmében való megszűnését a cégjegyzékbe bejegyezni köteles.

23. §.

A jelen rendeleten alapuló vagyontáruházasok adó- és illetékmentességére, a cégjegyzékbe történő bejegyzések díj- és illetékmentességére és általában az átalakítással kapcsolatban felmerülő, a jelen rendeletben nem szabályozott egyéb kérdésekre nézve az állami vállalatoknak nemzeti vállalattá alakításáról szóló 8,230/1948. Korm. számú rendelet (Magyar Közlöny — Rendeletek Tára 174. szám) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

24. §.

(1) Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba. Végrehajtásáról az érdekelt miniszterekkel egyetértve a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

(2) Az állami erdőgazdálkodás hasznosabbá tétele és ezzel kapcsolatban az állami erdőgazdálkodás átszervezése tárgyában kiadott 12,120/1945. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny 208. szám) az 1949. évi március hó 1. napján hatályát veszti. A hivatkozott rendelet 20. §-ával hatályon kívül helyezett rendelkezések, vagyis az 1935: IV. tc. 40. §-a (1) bekezdésének 2. pontja, a 43., 69—71. és 230. §-a (1) bekezdésének 1. pontja, továbbá a 35,000/1938. F. M. számú rendelet 107—109. §-a, a 139. §-ának (4) bekezdése és a 150—165. §-ai, valamint a 134. §-a (1) bekezdésének, 140. §-a (1) bekezdésének és a 145. §-a (5) bekezdésének a kezelési költségjárulékra, valamint a 75,200/1945. F. M. számú rendelet 2. §-a (3) bekezdésének, 7. §-a (1) bekezdésének és 11. §-a (1) és (3) bekezdésének az erdőgazdaságra vonatkozó rendelkezései továbbra is hatályon kívül maradnak.

Budapest, 1949. évi február hó 4-én

Rákosi Mátyás s. k.
miniszterelnökhelyettes

Több erdő, gazdaságos fakitermelés: magasabb életszínvonal.

Hírek a Szovjetunióból

Zúg az erdő — írja a djomini traktor-állomás. A sztalingrádi vidéken a fasiszta megszállók legették és tönkretették a várost körülvevő «zöldgyűrű»-t. Azt akarták, hogy támadásuk eredményeképpen pusztaság, örömtelenség, elkeseredettség maradjon, de a sztalingrádi szteppén mégis zúg az erdő. Fenyő-erdő zúg a Buzuluk partjain, nyírfa-erdő susog a djomini és a «Bolsevista Zászló» kolhozokban. Ezeknél a kolhozoknál vetésforgót alkalmaznak, melyek jákkal vannak körülülve, ezek magassága 5—6 m már 8—10 éves korukban. Védőerdőpászta mellett az 1946-iki száraz évben tavaszi búzatermésük 6,5—8 q volt hektáronként, míg nyílt szteppén csak 3—5 q. (Pravda.)

A vladivosztoki vidék erdőgazdaságai a múlt évben kb. 18 hektár földet fásítottak és 16 csemetekertet létesítettek, amelyekben 18 millió csemete van. Tavasszal újabb 30 csemetekert ültetését tették tervbe.

Az erdőültetések számára gépkocsigyárt a Molotovról elnevezett gorkij-i autógyár. A traktor- és erdővédő állomások csemetekertek helyenként 10 autót kapnak. Az urali Kirov-gyár hernyótalpas traktort bocsátott ki az erdővédő állomások részére. A Koljusenkoról elnevezett cseljabinszki gyár az erdőültetéshez talajmunkáló gépeket, a víztartók részére szerszámokat gyárt. Az ilteni gépgyárak szériában készítik az új gépeket. Az egyik gyár maktisztító gépeket készít, amelyek egyidejűleg tisztítják és válogatják a különböző gabonafajtákat is.

Északi tölgynek hívják azt a szibériai lombos fafaját, amely minőségben nem marad a tölgy mögött. A Kalinin-környéki erdőkben 200 hektár területen foglalkoznak ültetésével. 1956-ig 7000 hektárt akarnak ezzel a fafajával beültetni.

Mult év őszén az irkutzki, szibériai vidék erdőgazdaságai 6 hektár területen 7 faiskolát létesítettek. Ez év tavaszára 18 faiskola létesítését irányozták elő. Fenyő- és lombcsemetéket fognak nevelni. A fás pusztai vidéken vetés és ültetés alá 400 hektár földet munkáltak meg.

Cserkasz és Kiev környékén az ukrán erdőgazdasági minisztérium új erdővédő állomásokat létesített. Ez évben Ukrajnában 15 erdővédő állomást állítanak fel.

Erős akarattal erdős Magyarország!

Minél többen olvassák az «Erdőgazdaság»-ot, annál eredményesebb lesz közös munkánk.

Akkor lesz tartalmasabb és érdekesebb az «Erdőgazdaság», ha Te is beállasz önkéntes munkatársnak.

Élen járt a Mállerd a Szabad Nép agitációjában

Elismerő oklevelet kaptak a Mállerd dolgozói

A Mállerd MDP. pártszervezetének Szabad Nép Baráti Köre február 3-án Molnár Ferenc sajtófelelős elnöklésével sikerült sajtóankétet tartott, amelyen megjelent Schreiber elvtárs a lap kiadóhivatalának vezetőjéig is. Az ankétet kultúr-műsor előzte meg, amelyen a köztársasági induló elnöklése után Csákváry Anikó és Auer Ferenc szavaltak, majd a Mállerd énekara szerepelt.

Ezután Schreiber igazgató méltatta a Szabad Nép nagyjelentőségű nevelő és felvilágosító munkáját, amely új utat nyitott és mutatott a polgári sajtó számára is. Kiemelte a Mállerd MDP. szervezetének nagyszerű munkáját, a múlt évben lefolyt propagandakampányban, amikor is szervezetünk öntevékenyen, már júliusban és augusztusban az élen járt az előfizetők gyűjtésében, megelőzve százalékos arányával a Mállerd-nél sokkal nagyobb létszámú, közismerten hatalmas közüzemek egész sorát. Ennek a nyári agitációnak eredményeképpen már augusztus végén a Mállerd dolgozóinak 71%-a volt

a Szabad Nép előfizetője. Az őszi sajtó-agitáció további nagy sikereket hozott és így ma már a Mállerd-alkalmazottak 80%-a előfizető. (A mellékelt grafikon erdőigazgatóságoként is feltünteteti az eredményeket.) A Szabad Nép hálája jeléül elismerő oklevéllel tüntette ki a kiváló sajtómunkáért a Mállerd dolgozóit. A díszes kiállítású oklevelet az ankét közönségének lelkes tapsai között nyújtotta át Molnár Ferenc sajtófelelősnek. Molnár Ferenc beszédében meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést és méltatta a Szabad Nép szerkesztőségi gárdájának kitűnő és összeforrott munkásságát a magyar közvélemény helyes tájékoztatásában és a népi demokrácia hűségese odaadó szolgálatában. Végül ígéretet tett arra, hogy a Mállerd dolgozói tovább folytatják a Szabad Nép terjesztése érdekében megkezdett munkájukat és ezt a programukat végre is fogják hajtani.

Az ankétet termékeny vita követte. Több felszólalás után az ankét az Internacionálé hangjai mellett ért véget.

Új gépek a Szovjet erdővédő állomásokon

A szovjet erdőültetéssel kapcsolatban erdővédő állomásokat létesítenek, amelyeket traktorokkal és speciális gépekkel szerelnek fel. Az új gépek egyik típusa erdőültetőgép, amely nemcsak csemetéket, hanem cserjéket is ültet és munkaszakaszonként 3 hek-

tár területet munkál meg. Egy másik típusú ilyen gép szabvány-facsemetéket ültet. Sikeresen próbáltak ki egy erdei traktoros kultivátor-gépet, amely a sorközöket munkálja meg, a talajt 7—17 cm mélységig túrja fel és kivágja a dudvákat. Teljesítő-képessége 10 óránként 25—30 hektár terület, kezeléséhez mindössze 2 ember kell.

Beszéljenek a számok!

A Központ önkritikája széles hullámokat kavart fel az erdőgazdálkodás állóvízeiben. Sokan és sokfelé magukba néztek és továbbépítették a kritika munkáját. Az erdészet dolgozói az erdőigazgatóságokon és gondnokságokon messzemenően kiértékelhető vonásokkal egészítették ki a képet, amit a Központ működéséről rajzoltunk. Minden kemény kritikából egy alapvetel csendül ki: Véget kell vetni az erdészet öncélú tevékenységének!

Mert ez folyt, öncélú adminisztrálás, ügyiratok, rendeletek gyártása nagyrészt belső használatra, függetlenül a magyar nemzetgazdasági élet egészének nagy célkitűzéseitől. Az épülő szocializmusban azonban már nincsen mód arra, hogy ez az örökös «sajátos» erdészeti szempontokat emlegető, közben a közösség nagy parancsait mellőző stílus folytatódjék. Az önkritika már jelentkezik mindenfelé és az erdészet legjobb szakembereinek egyre nagyobb tábora hirdeti, hogy gyökerében új, a népi demokrácia gazdasági terveihez szervesen igazodó erdőipart kell teremtenünk.

A beérkezett hozzászólások nemcsak a Központ önkritikáját egészítették ki, hanem befelé is néztek, a helyi bajok tömegét is felfedték. Természetesen

a legnagyobb visszhangot a könyvelési módszerek hiányosságainak megállapítása keltezte.

És ez nagyon megnyugtató. Mindenhol ebben látják a bajok gyökerét: *amíg a legkomolyabb kalkulációs rendszert ki nem építettük, addig a magyar erdészet új korszakáról nem beszélhetünk.*

Folytatnunk kell a bírálatot azért is, mert a Központ önkritikájának volt egy *suttogó visszhangja* is. Míg az ország minden részéből áradva érkezett a kiegészítő kritika és önkritika, addig itt is, ott is jelentkezett a fanyalgó tiltakozás, a halk mellébeszélés, a tények óvatos tagadása. A mellébeszélők számára is felsoroljuk most a kritikát alátámasztó adatok egy csoportját.

Ezek a gondosan kielemezett számok azonban nemcsak eddigi erdőgazdasági szervezetünk visszasszágait mutatják be, hanem egyben *vádolnak*. Kérdezzük hogyan folyhattak a Mállerdnél így a dolgok? *Beszéljenek tehát a számok*, ha valakinek a józan érvek nem lettek volna elegendők!

A pécsi erdőigazgatóságnál dr. Rózsa István okleveles közgazda kezdte meg az üzemgazdasági elem-

zés munkáját. Már *előzetes adatai is annyira meggyőzőek*, hogy csak a vak nem láthatja, milyen

sürgős szükség van az erdőgazdálkodás egész mai szervezetének teljes átalakítására.

Tanulmányának eddigi tanulságai irányt mutatnak a többi erdőigazgatóság számára is, hogy minél hamarabb tegyék mérlegre belső ügymenetüket, egész tevékenységüket.

Az aktagyártás, a túltengő bürokratizmus most már számszerűen bontakozik ki szemünk előtt.

Az ügykezelés, az adminisztratív tevékenység 1946 óta az erdészetben legalább kétszeresére emelkedett, annak ellenére, hogy a kitermelések 3 millió m³-ről 1,5 millió m³-re csökkentek.

Ebből kell kiindulnunk, hogy *amíg a kitermelés felére apadt, addig az adminisztráció megkétszereződött*. De meg kell nézni ezt a kérdést közelebbről. A pécsi erdőigazgatóság gondnokságainak aktaszáma 1948-ban átlag 2000 körül mozgott. Lássuk ezt a feladatokra és a végzett munkára vetítve. Egy-egy gondnokság átlagos területe valamivel 6000 kat. hold alatt van. Tehát megállapíthatjuk, hogy minden három hold erdőterületre jutott egy akta. Ha a kitermeléseket nézzük, akkor hasonlóképpen megközelítő eredményhez jutunk. A kitermelt faanyag átlagosan gondnokságonként mintegy 6000 m³-t tett ki. Tehát 3 m³ kitermelt faanyagra esik egy akta: de mint-hogy minden egyes ügyirattal, amit a gondnokság vagy kap, vagy küld, legalább két helyen foglalkoztak, tehát pontosabban

1,5 m³-re esik egy akta.

Ez világosan azt jelenti, hogy amikor egy szekéren 1,5 m³-es rönköket szállítanak lefelé a Mecsek-ből, akkor vele együtt cipelik egy aktának az adminisztrációs súlyát is. De érzékeltetnünk kell, hogy ez milyen teher, mely az egész erdőgazdálkodásra a maggyűjtéstől, a csemetenevelésen és az erdőművelésen át a kitermelésekig mindenre ráfekszik. A pécsi erdőigazgatóságnál mintegy 160,000 m³-t tesznek ki az évi kitermelések, ehhez 427 állandó alkalmazottja van az egész erdőigazgatóságnak, 1 alkalmazottal tehát 375 m³ kitermelt faanyag jut. *Egy dolgozó* — ha az év

minden napját munkanapnak vesszük — minden 8 órás irodai munkanapjára nagyjából számítva 1 m³ kitermelt faanyag esik.

De ha valaki azt vitatná, hogy ez nem sok, annak a pécsi analízis további bizonyítékokkal szolgál. Ha tiszta képet akarunk nyerni, akkor számításba kell vennünk azokat a költségtényezőket, amelyekből az erdőgazdálkodás adminisztratív kiadásai összetevődnek. Ilyenek az alkalmazottak fizetése, adók, bérletek, a feltétlenül szükséges épületjavítások költségei stb. Itt nem tudunk lényeges megtakarításokat elérni, de gondoskodnunk kell arról, hogy az állandóan rendelkezésre álló munkások a lehető leggazdaságosabban legyenek felhasználhatók. A «változó költségek» közül különösen ki kell emelnünk a különböző *vesztésforrásokat*, amelyek kiküszöbölése nélkül gazdaságos üzemvitel elképzelhetetlen. Ide tartozik elsősorban az elérhető legjobb áron alatti értékesítés. Ha ugyanis a manipulálás helytelenül történik, az értékes szerfaanyagoknak jelentős százaléka csak tüzijának, tehát áron alul értékesül. De legsürgősebb, hogy azokat a veszteségforrásokat vizsgáljuk meg, amelyeket megfelelő szervezéssel és hatékony ellenőrzéssel azonnal apasztani lehet. Csak ha a költségtényezőket szétboncoljuk, akkor állapíthatjuk meg pontosan, hogy mit és milyen mértékben kell csökkenteni. Vagy esetleg ezzel szemben, hol vannak azok a költséghelyek, amelyekre túlságosan keveset fordított az eddigi rendszer.

Ha a példának választott pécsi erdőigazgatóság állandó és közvetett költségeinek alakulását vesszük szemügyre, akkor igen érdekes kép tárul elénk. Itt összesen 7.742,317 forintot találunk, amiben a személyi és dologi kiadások, a kiküldetési és átköltözési költségek, az épületek és szállítóeszközök rendes évi karbantartása, egyéb üzemi költségek, az adók, a jóléti költségek és a nyugellátások vannak együtt. Ezeknek az általános kiadásoknak csak az 50%-át *vegyük a kitermelés vonalán* számításba, akkor már igen messzemenően elismertük az erdőösztés, csemetenevelés és erdőművelés oldalát, mert sajnos, az erdőgazdálkodásnak erre a tulajdonképpeni termelőmunkájára aligha esik bárhol is az általános költségeknek a fele. Tehát igen óvatosan járunk el, ha az előző költségösszegnek a felét, 3.871,158 forint 50 fillért vesszünk a fakitermelések általános költség terhének. Ha ezt a 160,000 m³-es valószínű évi kitermeléssel elosztjuk, akkor

köbméterenként 24.19 forintot kapunk, mint általános költséget,

a központi regie-t még nem is számítva. Ennek az összegnek a jelentőségét a továbbiak során az egyes költségelemek külön vizsgálatával tudjuk megmérni.

Néhány példa: 1948-ban az igazgatóság összes *postaköltsége* 56,214 forintot tett ki. Az évi 160,000 m²-es kitermelést számítva

1 m²-re jut 36 fillér postai költség,

ha ugyanezt kat. holdanként néztem, akkor 44 fillér megterhelést találunk. Ebben természetesen nincsen benne a távbeszélő díjak összege. A *távbeszélő* kiadások 1948-ban külön 93,660 forintra rúgtak. Ami annyit jelent, hogy

minden kitermelt m²-t 59 fillér értékű távbeszélő díj terhelt, vagy holdanként számítva 72 fillér volt ez a költségétel.

Nem kevésbé magas a *papír, irószerszám és nyomtatvány költség*: ebből 1 m²-re 69 fillér és egy kat. holdra 85 fillér jutott. Döntő jelentőségű összehasonlításra nyílik alkalom, ha szemügyre vesszük az *összes dologi kiadásokat*, azután külön a *kiküldetési és átköltözködési költségeket* és mindkettőt szembeállítjuk az erdőtelepítés és erdőápolás költségeivel. Dologi kiadásokra a pécsi erdőigazgatóság összesen 547,152 forintot adott ki. Ez m²-ként 3.42 forintot, holdanként 4.20 forintot tesz ki. A kiküldetésekre és átköltözködésekre 360,815 forintot költöttek: vagyis

m²-ként 2.25 forint kiküldetési teher volt,

kat. holdra számítva 2.77 forint. Ezzel szemben az *erdőtelepítés és erdőápolás* rovatán az igazgatóság mindössze 1.281,290 forintot számolt el, tehát holdanként 9.85 forintot. Viszonyítsuk ezt az igazgatóság összes kiadásaihoz és sajnálatlaltal tapasztalhatjuk, hogy annak 21.662,407 forintos végösszegéből

mindössze 5.9%-ot képvisel az erdőgazdálkodásnak legdöntőbb vonala az erdőtelepítés és erdőápolás.

Itt tehát sürgős segítségre van szükség. A dologi és kiküldetési költségek tételénél máris találhatunk olyan megtakarítási lehetőségeket, amelyeket egyenesen az erdőültetések és az erdőápolás jobb pénzügyi ellátására fordíthatunk.

A számok tehát *ijesztőek*. Pedig a legjobb erdőigazgatóságok egyikeről vettük a példát. És ne feledjük el, hogy igazgatósági *átlaggal* állunk szemben, tehát ez

igen szélsőséges kilengéseket takar nemcsak lefelé, hanem fölfelé is.

Vannak gondnokságok, ahol az *átlagnál is veszedelmesebb arányban* terheli meg például a távbeszélő díj, vagy a kiküldetés a termelést, de közvetve az erdőültetést és erdőművelést is.

Íme, csak néhány adatot kellett kiragadnunk és máris elénk tárul a kritika szilárd alapja.

Az elmúlt időszak egyik leg-súlyosabb mulasztása, hogy megtúrta a pontos költségelemzés hiányát.

Vakon tapogatódtak az erdőszet legkitünőbb szakemberei is, mert sohasem állapíthatták meg a ködös számviteli adatokból, hogy az egyes költségelemek miképpen alakultak és hol lehetne és kellene megtakarításokat kikényszeríteni más, fontosabb kiadások érdekében.

Erdőmérnökeink nem tudták ki-elemezni a csemetenevelés önköltségét vagy az egyes kitermelt választékok önköltségeit. A világos, mindenre fényt derítő üzemi könyvelés nélkül tehát erdőszetünk megújulása elképzelhetetlen. A pénzügyi ködre, az üzemstatistikai homályra a szocialista erdőgazdálkodásnak nincs szüksége. Az osztálytársadalom jellegzetessége volt *«a kiváltságos bürokrácia teljes ellenőrizhetetlensége»*. A kiváltságokat, amelyekre az erdőszeti bürokrácia régebbi ellenőrizetlensége felépült, *elsőpörte* a szovjethadsereg győzelme nyomán kibontakozott magyar felszabadulás. A földreform véget vetett az erdőuradalmak hatalmának *formailag*. Az ellenőrzéshez nem szokott bürokrácia azért tovább élt és ott kísértett még a legutóbbi időkig a Központ és az erdőigazgatóságok irodáiban is. Felkell vetnünk *mi az oka annak, hogy egyetlen erdőigazgatóság sem végezte még el ezeket a költségelemzéseket*, amelyekből most ízelítőt adtunk. Nyilvánvaló, hogy ez a mulasztás nemcsak a Központ önkritikájára tartozik, hanem az erdőigazgatóságokkal szemben is súlyos bírálatra ad okot. Akármilyen jól dolgoztak is egyesek, amíg ezen a téren nem értünk el eredményeket, munkájuk értékét nem tudjuk helyesen felmérni. A feudalista csőd-tömeget tehát legsürgősebben fel-

kell számolnunk a költségvizsgálat vonalán is.

A népi demokrácia ki fogja most építeni az *igazi ellenőrzés rendszerét*, amelynek segítségével mindenkor pontosan meg lehet állapítani, hogy helyesen jártunk-e el, hogy az erdőszet minden dolgozója komolyan, lelkiismeretesen teljesítette-e hivatását. Csak így épülünk bele szervesen a szocialista tervgazdálkodás rendszerébe és azon belül biztosíthatjuk a magyar erdőgazdálkodás egészséges fejlődését.

Osváth István

Beszámoló az erdőőri szakvizsgákról

A 183,760/1948. F. M. számú rendelet lehetővé tette, hogy azok a magánuradalmaktól átvett erdőszet, akik a múltban nem szereztek képe-sítést, 1948. év végéig erdőőri szakvizsgát tehessenek. Pártunknak és szakszervezetünknek e vívmánya azért is rendkívüli eredménynek minősíthető, mivel 1935-ik év IV. t.-cikk Intézkedései ilyen magánvizsga le-tételét végleg kiküszöbölték. Népi demokráciánk azonban lehetővé tette, hogy a rendszeres szakképzés mellett minden olyan dolgozó, aki szaktudá-sánál és szociális helyzeténél fogva erre érdemes, gazdasági életünk min-den ágazatában, lehetőleg minél rövidebb tanfolyamok alapján szak-képesítést szerezzen. A mi karunk és üzemünk a többi gazdasági ágak ezirányú intézkedésein túlmenően le-hetővé tette, hogy a szakképzetlen volt uradalmi erdőszeti alkalmazottak egyetlen vizsga alapján szakképesítést nyerjenek.

A vizsgák november és december hónapban három bizottság előtt folytak és összesen 396 erdőszet nyert szak-képesítést. Ezek közül 6 kitünően alkalmas, 67 jól alkalmas és 323 pedig kielégítően alkalmas minősítést nyert. Így tehát közel 400 szakképzett er-dőszettel gyarapodott a magyar állam-erdőszet dolgozóinak száma, ami azt jelenti, hogy a megalakulóban lévő nemzeti vállalatok szakszemélyzeti létszáma ebben a kategóriában né-hány évre biztosítva van. Szakokta-tásunk további feladata a dolgozók közül kiválasztott alkalmas tanulókból kinevelni a szükséges utánpótlást. Az erdőőri vizsgát tettek igen nagy száma következtében azonban az el-következő néhány évben csupán mér-sékeltébb számú fiatal szakembert kell produkálni, hogy azok elhelyez-kedését biztosítani lehessen.

Közös munkánk csak akkor lehet sikeres, ha nem rejted véka alá tapasztalataidat. Munkád eredményét közöld kartársaiddal.

Hozzászólások a Központ önkritikájához

Az erdészet dolgozóinak lelkiismeretét erőteljesen felrázta legutóbbi vezércikkünk. Mindenfelé üzemi értekezleteken beszélték meg azt a kemény kritikát, amiben az elmúlt korok egyes jelenségeit tettük mérlegre.

Természetesen jelentkezett már a cikk visszhangja is. Az ország minden részéből érkeztek be a hozzászólások, amelyek tovább építik a bírálat és önbírálat szempontjait. Nincs helyünk arra, hogy ezeket a sok új gondolatot felvető hozzászólásokat teljes terjedelmükben olvasóink elé tárjuk, tehát csak a legfontosabb felvetődött új szempontokat foglaljuk össze a következőkben. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a hozzászólások hiábavalók lettek volna. Azoknak minden egyes gondolatát, amelyek akár a Központ bírálatát viszik tovább, akár az erdőgazdaságok, vagy többi külső szerveink munkáját bírálják, a leglelkiismeretesebben megvizsgáljuk, hogy a most teljes erővel meginduló átszervezésnél azokat figyelembe vehessük.

A hozzászólások legnagyobb része is a Központ túlméretezettségéből indul ki.

«A Mállerd sok hibáját nagyrészt nem szerencsésen megalkotott felépítésének köszönhető, mert gyengén megszervezett erdőgazdálkodásokra építette fel a mamut szervezetet, anélkül, hogy megvizsgálta volna a túlméretezett Központot. Minden szakképzettséget nélkülöző védkerületvezetőkkel kellett a réginél jóval belteresebb gazdálkodást folytatni és adminisztrálni, aminek az erdőgazdálkodás túlterheléséhez, a Mállerd csődjéhez kellett vezetnie.»

(Váci erdőgazdálkodás dolgozója.)

A vélemények azt is hangsúlyozzák, hogy a személyi szervezés, a fegyelmi felülvizsgálat és az ellenőrzés szempontjából milyen súlyos hiányosságok voltak.

«A volt uradalmi és grófi birtokok személyzete mindenütt a helyén maradhatott. A több évtizedre visszanyúló rokonság, összeházasodás, sógor-ság, komaság, anyagi nyugalommal, zavartalanul a helyén maradhatott, de éppen ezek voltak azok, akik nem anyagi módon működtek és 1946 óta komoly károkat okoztak a Mállerdnek, tehát az államnak. A generális cseréje a szakvonalon már csak önvédelmi okokból és a számtalanszor hangoztatott «erdők szeretetétől» mozgásvágya is gondolni kellett volna és nem

lett volna szabad hagyni, hogy a grófi hitangok uszálya a helyén maradjon.»

(Miskolci erdőgazdálkodás dolgozója.)

Hasonlóképpen, személyi szervezési hibákra mutatnak rá a következő véleményben:

«A múltban ugyancsak sajnálatosan kellett tapasztalnunk, hogy a fegyelmi vétségeket rendkívül enyhén torolták meg, ami további szabálytalanságok kiújulásához vezetett. A kellő ellenőrzés hiányának tudható be az a körülmény, hogy sok erdőgazdálkodásban a védkerületi személyzet fegyelme meglazult, ami nem egy esetben korrupcióra vezetett, másrészt tápot adott az erdei kihágások és lopások elharapódzására. Ez sajnálatosan nagy kiterjedésű erdőterületek kipusztulására vezetett. Be kell vallanunk azt is, hogy erdőgazdálkodásunknál a felügyeleti tisztek és számviteli revizorok egy része nem áll a helyzet magaslatán, mivel a bérjegyzékek, anyagszámadások ellenőrzése során vagy enyhe bírálatot gyakorolnak, vagy nem egy esetben felületesek voltak.»

(Debreceni erdőgazdálkodás dolgozója.)

A bírálat rámutat sokszor a gondnokságok belső szervezetének hibáira is:

«Gazdálkodási vonalon súlyos hibának kell tartani, hogy a Központ a mozgási lehetőség hiányát nem küszöbölte ki különösen a nagyterjedésű alföldi gondnokságaink esetében. Példának felhozhatom a saját gondnokságomat, amely három vármegye határából kerekem 400 000 kat. holdnyi körzetben szétszórt erdőtestekből áll. A két szélső üzemegység 110 km-re, a gondnokság székhelyétől 50–60 kilométerre van, az összeköttetést pedig az időhöz kötött autóbusszokkal, vonatokkal, valamint az időtrabló lőfogatokkal lehet csak fenntartani. Tessék ilyen viszonyok között az állami tulajdonban levő régebbi erdők mellett a kerekem 1500 holdnyi szétszórt területeket megfelelően kezelni, irányítani, hathatósan ellenőrizni, érdemleges és intenzív munkaszerenyt lefolytatni, a dolgozó néppel a személyes kapcsolatot kiépíteni, az annyira fontos termelési értekezleteket megtartani!»

(Szeghalmi erdőgazdálkodás dolgozója.)

g Az agyonburokratizált hivatali épezet ontotta a rendeleteket. Ezt óformán minden hozzászóló döntő szervezési hibának tartja

«Vajjon mit gondol az érdekelt előadó kartárs, amikor természetesen, sőt pozíciójának megtartása érdekében szűlt fontoskodó,

rövid 10 soros rendelettel — ha csak egyvel is — az oda-vissza jáentésből származó cca 400 drb, átlag 20 szavas távirat, esetleges helyi kiszállítás, futár költségek útján milyen költségföbbletet idézett elő, különös figyelemmel arra, hogy talán csak a szomszéd szobába kellett volna átmennie, érdeklődni és a pontos adatokat átvéve feldolgozni. Hol itt a célszerűség, papír és pénz takarékoság

(Győri szakszervezet erdészeti csoportja.)

Hasonlóan állapítja ezt meg a következő hozzászólás:

«Képzelmünk magunkat az erdőgazdálkodás helyébe, amikor kis kombinatív, vagy variatív eltéréssel tíz nap leforgása alatt ugyanazt megkérdézi, az erdőgazdálkodás három osztálya, majd a központ két osztálya, megkülönböztetve a munkaversenyiroda és még azonkívül az OTI is. És minden rendelet ezzel kezdődik: azonnal jelentse, és valamennyinek ez a vége: a jelentés pontos beérkezését az erdőgazdálkodást személyileg teszem felelőssé.»

(Novai erdőgazdálkodás dolgozója.)

Aránylag kevesen foglalkoztak a tulajdonképpeni üzemi, erdőművelési termelési problémákkal. Pedig az erdészet külső dolgozóitól éppen ezt vártuk volna. Itt tehát bizonyos hiányosságot állapíthatunk meg a kritikában.

Két érdekes hozzászólás mindenestre rávilágít arra, hogy milyen irányban kellene az önkritikát továbbépíteni:

«A vágások kijelölése tekintetében nem tekintették egy üzemegységnek az egész erdőgazdálkodást, hanem az egyes volt tulajdonosok üzemeit szerinti próbáltak dolgozni. Ez annyit jelentett, hogy egy-egy erdőgazdálkodásnak sokszor 6–7 helyen is volt vágása, szétfolyt a termelés, a szállítási problémák megoldása szinte lehetetlen volt. A vágások elhelyezését az erdőgazdálkodás érdekeinek kell megszabni úgy, hogy a termelés és szállítás tekintetében a racionálisabb munka érvényesüljön. Ennek a múltnak hibáiból következett, hogy olyan állományok helyett, amelyeket növekedési hiány és értékvesztések miatt már régen ki kellett volna termelni, a legjava fejlődésben levő fiatal állományok kerültek fejsze alá, nemzetgazdaságunk mérhetetlen kárára. A Központ hibája, hogy ebben az ügyben nem rendelkezett és az erdőgazdálkodás mulasztása, hogy nem tett reá javaslatot.»

(Pécsi erdőgazdálkodás dolgozója.)

Alapjában téves elgondolások irányították sokszor az egyes erdőgazdálkodások munkáját:

«Az erdőgazdálkodás sokáig azzal áltatta magát, hogy mellékhasznóvételekből kell megélnie, s ennek az volt a következménye, hogy komoly összegeket vontak el az erdősítéstől

és használtak fel mezőgazdasági beruházásokra. Amikor az erdőgazdálkodások jórészt a kitermelési munkálatoknál nélkülözhetetlen erdőgazdasági eszközök sem voltak, ugyanakkor vetőgépeket, permetezőket, traktorokat és egyéb mezőgazdasági felszereléseket vásároltak.»

(Budapesti erdőgazgatóság dolgozó.)

Komoly bírálatban részesíti a hozzászólások jelentékeny része az erdőgazdasági munkaversenyek szervezésének fonákságait. Ezek sorából a következőket emeljük ki:

«A munkaversennyel, valamint a brigádszervezése kapcsolatban kénytelenek voltunk azt tapasztalni, hogy hiányzik oly egységes központi intézkedés, aminek alapján tisztán láthatnók az irányelvek, ami mind a munkaversenyt, mind a brigádszervezést egységessé tenné. Ez központi szervezési kérdés, amit a központi igazgatóságnak kell megoldania, hogy az ezen a vonalon haladó munkánk egységes és eredményes legyen.

Végül, de nem utolsó sorban kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a központi igazgatóság szociális összetétele kívánni valót hagy maga után, nem látunk ott az élen fizikai dolgozókat, akik következetesen képviselnék a szocializmus építésének elveit.»

(Debreceni erdőgazgatóság dolgozó.)

De a legtöbb bírálatot a könyvelési rendszer hiányosságai váltották ki. Ez öröndetes jelenség, mert arra mutat, hogy az erdészet dolgozóinak legjobbjai tisztában vannak azzal, hogy korszerű, jó könyvelés nélkül tovább már nem lehet a munka.

«Véleményünk szerint a legnagyobb mulasztás az volt, hogy a Központ «rólunk, nélkülünk» intézkedett. Nagy horderejű kérdéseket nem tárgyalatott le előbb a nagy erdész nyilvánossággal, hanem egy-egy ügyvezető «tekintély» kedvenc elképzelését ötletszerűen kényszerítette az erdészeti igazgatásra. Ilyen például a könyvelés kérdése. Kezdődött az állami rendszerű, kamerális könyveléssel, folytatódott üzemi kettős könyveléssel, míg most az «új ipari számlakeretre» esküszik. És ennek a kísérletezésnek a szegény áldozata az erdőgazdálkodó volt, aki ha nem volt kezdő és gyakorlatlan ember, hanem a könyvelés labirintusaiban teljesen tájékozott volt, akkor is összezavarodott ezekben a gyakran változó könyvelési rendszerekben. Hogy ennek milyen kárát látta az üzem, azt a szakemberek előtt nem kell bővebben magyarázni.»

(Váci erdőgazgatóság dolgozó.)

A folyton változó és ki nem elégítő könyvelési módszerek veszedelmes következményeit világítja meg a következő bírálat:

«A pénzügyi vonalon kifejtett kritika a legsúlyosabban érintette a Mállerdet. Tény, hogy az eddig

alkalmazott könyvviteli módszereink nem voltak úgy felépítve, hogy a szükséges adatokat az önköltség számításával kapcsolatban nyújtják. 1946 augusztus 1-én felsőbb hatóság utasítására bevezettük a kettős könyvviteli rendszert, de nem tökéletesen, mivel legfontosabb kiegészítő részét képező statisztikát, amely tulajdonképpen szolgáltatva volna az adatokat az önköltség számításához és az üzemvezetőnek a gazdálkodás továbbviteléhez, teljesen mellőzték. Tekintve, hogy ez a rendszer pusztán kettős kettős könyvviteli részben volt alkalmazva, nem felelt meg. Ahelyett, hogy ezt tökéletesítettük volna 1947 augusztus 1-én egy másik rendszerre tértünk át, amely öszvér szüleménye volt a kettős könyvvitelnek és a kincstári rendszernek. Ez sem felelt meg, 1949 január 1-től végre a legkövetkezőbb átíró rendszerre tértünk át; az Evolutra, amelynek kezdeti nehézségei lesznek, de kétségtelen, hogy hamarosan meg fog felelni céljának.»

(Zalaegerszegi erdőgazgatóság dolgozó.)

[Az ellenőrzés szakszerűtlenségéből eredő súlyos károkat fedi fel az alábbi hozzászólás:

«Elhanyagolta az erdőgazgatóság a vagyonkezelő hivatalok kellő és szakszerű helyszíni ellenőrzését — erre a pénzügyi osztálynak sem hitelt, sem gépiárművet, sem szakképzett embereket adni nem tudott. De nem tudott úrrá lenni az ellenőrzés egyéb területein sem! A felügyeleti tisztai, a pénzügyi revizori, a könyvelői munkakörök ellátásában sok hiányosság és hiba volt, aminek jelentős része a személyzethiányra, illetőleg a személyzet hiányos szakképzettségére vezethető vissza.

Jelentős károk, késedelmi kamatok, bírságok, súlyos fizetési kötelezettségek érték az erdőgazgatóságokat általában is, hogy az adó, OTI, illeték stb. ügyekben a külső szervek nem voltak kellően tájékozottak és pontos szakszerű, részletes utasítás nélkül intézték ezeket a fontos ügyköröket.

Elmulasztottuk a népi szervekkel való jobb kapcsolatok létesítését, s így történt, hogy a munkások érdekképviseleti szerve (a volt Fékosz) mindmáig ellenségesen állott szemben a Mállerd-el. Ugyanez az eset a földbirtokrendező szervekkel is.»

(Budapesti erdőgazgatóság dolgozó.)

Korszerű üzemi könyvelést sürget az alábbi vélemény:

«Közgazgatási költségvetés keretében igazodó könyvelési rendszer «közel a termeléshez» elvétől a multban messze esett. A jó üzemi könyvelés rendszeresen, szinte önműködően szolgáltatja azokat az adatokat, amelyek a termelés menetének megítéléséhez szükségesek. Gazdaságos termelést tervszerű vezetést nem lehet elképzelni jó üzemi

könyvelés nélkül. Az elmúlt időszak könyvelési rendjében évente egyszer zártak és csak a zárszámadás illetve mérleg adott némi képet az elmúlt év gazdálkodásáról. Nem lehet elegendő, korszerű üzemben ilyen hosszú időszak után az adatokat évente megvizsgálni, az eredményeket a könyvelésnek legalább havonta kell adni, hogy az kiértékelhető legyen és a vezető az üzemet a kezében tartani és azt helyesen irányítani tudja. Az üzemi könyvelés alapján ilyen módon az egyes jelenségek kivizsgálhatók, kiváló eseteknél pedig az azonnali intézkedés és hibaküszöbölés lehetséges. A termelés irányításában részvevőknek is ismerni kell az eredményeket, hogy a szükséges következtetéseket levonhassák ők is, mert csak így tudják megítélni munkájukat s annak eredményességét.»

(Pécsi erdőgazgatóság dolgozó.)

Végül áljon itt egy jövőbemutató gondolat, amely a legsürgősebben kijavítandó hibára, könnyen végzettsé válható mulasztásra vetíti a kritika reflektorfényét:

«Hibát követett el a Központ azzal, hogy nem vette kézbe komolyan az utánpótlás, az új erdészgeneráció nevelésének a kérdését. Ennek következménye, hogy elsősorban alföldi szakemberekben igen nagy a hiány, hogy nincs meg az az erőtarték, amelyből most az új erdőgazdasági szervezet felépítésekor meríthetnénk.»

(Szeghalmi erdőgazdálkodó.)

A szemelvények világosan mutatják, hogy az erdészet dolgozóit egyre nagyobb számban ismerik fel, hogy csak a kemény kritika és önkritika módszerével tarthatjuk fel a hibákat, amelyeket a jövőben el kell kerülnünk. Az eddigi hozzászólások bár itt-ott fontos kérdéseket elhanyagoltak, mégis sok tekintetben kibővítették a kritika területét. Meg vagyunk győződve, hogy ez az önvizsgálat nagymértékben hozzájárul a további gyakorlati munka racionálisabb megszervezéséhez. A később érkezett hozzászólások ismertetését folytatjuk.

Lenin-émlékünnep a miskolci erdőgazgatóságon

A Mállerd miskolci erdőgazgatósága a szakszervezeti csoport rendezésében február 5-én kegyeletes Lenin-ünnepséget rendezett. Keltai elvtárs megnyitja és az énekkar köztársasági indulója után Nyiczki György méltatta Lenin életművét, majd a Partizán-induló után Szigyártó Zoltán elvtárs Sztálin esküjét vette az ünnep-lők emlékezetébe. Az Internacionále hangjaival zárult a szépen sikerült ünnep.

miért kell nekünk is erdősíteni a hatalmas szovjet orosz példa nyomán

Dr. *Aujeszky* László egyetemi m.-tanár, az Országos Meteorológiai Intézet h. igazgatója alábbiakban szól hozzá *Lády Géza* hatalmas feltűnést keltett erdősítési javaslatához.

A moszkvai *Pravda* 1948 október 24-ikei számában megjelent részletes erdősítési és fásítási programmal kapcsolatban, amely a Szovjetunió egész európai steppés övezetének nagyszabású mezőgazdasági feljavítását tűzi ki célul, *éghajlatlan szempontból* a következő hazai vonatkozású tanulságokat óhajtom kidomborítani.

A hazai mezőgazdaság nagy éghajlati problémái sok tekintetben hasonlóak azokhoz a problémákhoz, amelyek a Szovjetunió európai steppe övezetében felmerülnek.

A hazai mezőgazdaság legsúlyosabb és legáltalánosabb éghajlati kérdése kétségek nélkül az, hogy éghajlatunk bár nem száraz jellegű, de hajlamos arra, hogy sok esztendőben szárazságok következzenek be.

Teljesen hasonló a helyzet a Szovjetunióhoz azokban az övezeteiben is, amelyek számára ez a nagyszabású terv elkészült.

Az imént említett fogalmi megkülönböztetés mezőgazdasági szempontból rendkívül fontos. *Száraz éghajlatban állandó vízhiány* áll fenn és a mezőgazdaságnak csak bizonyos, különleges művelési módjai alkalmazhatók. Ezzel szemben a *szárazságra hajló éghajlatok* alatt (mint amilyen hazánk is) az átlagos évi csapadékmennyiség igen jelentékeny, azonban előfordulnak szeszélyes időközökben beálló olyan időszakok, amelyekben súlyos csapadékhány lép fel és ilyenkor a mezőgazdaságban *nagy aszálykárok* keletkeznek.

Az aszálykárok mértéke megfelelő intézkedésekkel igen nagy fokban csökkenthető. A Szovjetunióban elért eredmények mellett hazai példák is bőven igazolják, hogy ugyanolyan csapadékmennyiség mellett — megfelelő aszályelleni intézkedések megtétele esetén — lényegesen nagyobb terméseredményt lehet elérni. Az aszály elleni védekezésnek több igen hatásos módja van, ezek közül azonban messze kiemelkedik a *fásítás és erdősítés, mint olyan beavatkozás, amellyel legáltalánosabban és legnagyobb mértékben lehet az aszályos időszakok kártételeit csökkenteni.*

A kérdés tudományos alapjai a következőkben foglalhatók össze. A talajnak és a növényzetnek az elpárolgás útján bekövetkező vízvesztései igen erősen változnak az időjárással. Az időjárás döntő tényezői ebből a szempontból a következők: a hőmérséklet, a levegő páratartalma, valamint a levegő mozgása. Meleg, páraszegény és hevesen mozgó levegő jelenlétében a vízvesztések igen

nagyok. A meleg, száraz levegő párolgató képessége azonban megsokszorozódik azáltal, ha a levegő élénk mozgásban van. Ezért *aszályos meleg időszakok folyamán a legnagyobb károk azokon a helyeken lépnek fel, ahol a széljárás legélénkebb.* A széljárás megfékezése útján az aszály okozta károkat igen lényeges mértékben csökkenteni lehet. *Az aszály ellen való védekezésnek ez a leghatékonyabb módja.*

A múltban voltak, akik azt képezték, hogy az erdő még a lehulló csapadék mennyiségét is megnöveli. Ma tisztában vagyunk azzal, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Erdőtelepítéssel nem lehet a lehulló csapadéknak a mennyiségét megnövelni, ellenben a lehulló csapadék további sorsa igen lényegesen befolyásolható. Az erdőben és az erdő közelében hulló csapadéknak aránylag kisebb része párolog el a levegőbe és egyúttal sokkal kisebb része folyik le a folyóhálózatba is. Az első különbség

a fák széltörő hatásának

köszönhető, a második pedig

az erdőtalaj nagy víztároló képességének

a következménye. Végeredményben az erdőben és az erdő közelében lehulló csapadéknak aránylag sokkal nagyobb százaléka jut a talajba és szolgálhat az aszályval küzdő növényzet táplálására.

Az aszály ellen való küzdelemnek a fásításon és erdősítésen kívül vannak még egyéb hatásos módjai is, úgy mint: a talaj túlságos felmelegedését csökkentő talajművelési módok; a szárazságtűrő és a gyors tavaszi fejlődésű növényfajoknak az előállítására növénytelenítő eszközökkel; az öntözéses gazdálkodás bevezetése; végül pedig — mint legújabb és legtöbb kilátással kecsegtető megoldás — a csapadékképződés mesterséges támogatása (ú. n. *mesterséges esőkeltés*).

Az alábbiakban azt kívánjuk megmutatni, hogy a szárazság elleni küzdelemnek ezek az eszközei — bár mind igen értékesek és a maguk helyén alkalmazni kell őket —

nem pótolhatják a nagyarányú fásítási és erdősítési akciókat, amelyek a mi éghajlati viszonyaink közt

az aszályprobléma legjobb és leg gazdaságosabb megoldását képviselik.

1. A talaj túlságos felmelegedését csökkentő *talajművelési módok* (mint például a kapálás és az ú. n. dry farming különféle művelési eszközei) arra szolgálnak, hogy a talaj felső rétegeiben bekövetkező vízvesztésüket lecsökkentjük. Megvalósításuk sok munkaerőt, jelentékeny gépállományt, tetemes üzemi kiadásokat követel meg.

Ha ezeket a kiadásokat és beruházásokat kellő bőkezűséggel biztosítani tudjuk, akkor a talaj vízvesztéseit valóban csökkentik. Azonban ezt a hatást leronthatja az *élénk széljárás*, amely a párolgási vízvesztéseket viszont megsokszorozza. Ezzel szemben a *fásítás és erdősítés a szél párolgató erejének egyszersmindenkorra való megtörését jelenti.* Az első telepítéssel járó, beruházásjellegű kiadásokhoz később folyó költségek nem csatlakoznak, sőt ellenkezőleg, a növekedő faállomány nagy hasznosítható értékével még az első befektetésekért is bőséges kamatot fizet.

2. *A növénytelenítő munka értéke* az aszály ellen való küzdelemben ugyancsak kétségtelen, azonban az aszálytűrő növények is fokozott termést fognak hozni abban az esetben, ha környezetükben a szél erejét megtörjük és őket a felesleges vízvesztésektől megkíméljük.

3. *Az öntözéses gazdálkodás* nagy beruházásokat és állandó munkateljesítést követel meg. Az öntözés áldásában az ország területének még ma is csak aránylag csekély hányada részesül és az öntözés csak bizonyos termelési ágaknak a problémájára jelent megoldást. Ezért országos szempontból az öntözés sem állja ki a versenyt az aszálykárok fásítás és erdősítés útján való kiküszöbölésével, illetőleg mérséklésével.

4. *A mesterséges esőkeltés kérdése* a hazai tudományos körökben még kevésbé ismeretes, ami érthető, hiszen a sikeres esőkeltés módszerei csak az utóbbi két esztendő folyamán alakult ki és még ma is a kísérletezés stádiumában vannak. Ma már igen sok államban — természetesen a Szovjetunióban is — folynak, vagy előkészületben vannak a mesterséges esőkeltésre vonatkozó kísérletek. Száznál több sikeres kísérlettel bizonyították be, hogy repülőgépekről kihintett vegyi anyagokkal *bizonyos meteorológiai körülmények között*, olyan esőket lehet előidézni, amelyek maguktól nem hullottak volna le. A mesterséges eső költségei aránylag nem nagyok, azonban az így létrehozott eső mindig csak néhány négyzetkilométernyi területre szorítkozik és ezért nagy területek szempontjából ma még nem jelentheti az aszály ellen való küzdelem gyakorlati megoldását.

Összefoglalóan azt kell megállapítanunk, hogy

a fásítás és erdősítés az aszály ellen való küzdelemnek a legcélszerűbb módja.

Végül reá kell mutatnom a Szovjet tervezet 25. pontjának második bekezdésében lefektetett fontos alapelve, amely előírja, hogy az *erdősítések kijelölésénél és a telepítéseknél a helyi időjárás, illetőleg éghajlati viszonyokra vonatkozó szakszerű adatokat kell alapul venni*, miertis kívánatosnak tartanám, hogy a hazai fásítás és erdősítés ügyeit intéző szervek minél behatóbban vegyék igénybe az Orsz. Meteorológiai Intézet országsszerte gyűjtött időjárás és éghajlati adatkincsét.

Alföldfásításunk tervét kapcsoljuk össze a nagy mezőgazdasági tervvel

A Szovjetunió európai szeptéppés része erdősítési programjának a magyar viszonyok között való alkalmazhatóságára az alábbiakban fejten ki nézetemet:

A fordításban közölt terv oly nagy és mindent átfogó, hogy annak kicsinyített másában — hazai viszonyainkat értem alatta — ugyancsak tökéletesnek kell maradni. Nem szabad tehát csak részletet kiszakítani és ezek megvalósítását tervbevenni, mert ekkor csak fél munkát, vagy legálább is nem teljes munkát végzünk. Az erdősítési terv nemcsak hasznofnyerésére készül, hanem az erdő közvetett hatása révén a mezőgazdasági termelés fokozását elősegítő tényezőként is. A két cél egymástól elválaszthatatlan lévén, kézenfekvő, hogy egy nagyarányú erdősítési terv elkészítésével egyidőben hasonló arányú mezőgazdasági tervnek is el kellene készülnie. Egyeztetés után a két terv szorosan egymáshoz kapcsolva az elképzelés szerint pontosabban volna végrehajtható, mintha egymástól külön-külön készítenék és hajtják végre. Ez utóbbi lazaságánál fogva nem teljesítheti azt, ami a cél: az erdősítés olyképpen valósuljon meg, hogy (a talajvédelem mellett) annak jótékony hatását a későbbiekben a mezőgazdaság is érezze.

Egy eredményes erdősítési terv megvalósításának egyik alapfeltétele, hogy már az indításkor is megfelelő számú, kellően képzett szakember álljon rendelkezésre. A későbbiekben a létszám az utánképzéssel nőni fog. — A szó, hogy «erdőmérnök» éppúgy, mint a vegyészmérnök, gazdasági felügyelő stb., csak gyűjtőnév: A különböző speciális irányban képzett, erdőmérnöki alapképesítéssel rendelkező szakemberek gyűjtőneve. Jelen esetben a fák speciális viszonyok közötti telepítésében jártas szakemberek összegyűjtésére van szükség, hogy ne álljon elő olyan eset, hogy pl. erdei faanyag ipari feldolgozásánál, vagy erdőgazdaságban hosszú évek óta szolgálatot teljesítő, sajátos irányban tökéletesen otthonos szakembereket rendelnek ki telepítéshez, viszont a telepítésben jártasok pedig az erdészeti más ágában nyernek beosztást. (Ugyanolyan eset, mint mikor egy bőrgyári vegyészt, szeszgyárba, vagy gyógyszerárú gyárba osztanak be, vagy pedig, mikor egy homoki termelést irányító gazdasági felügyelőt szikes vidéken állattenyésztéshez osztanak be.) Ilyen esetben egyik sem tudja azt nyújtani, ami a munka eredményességét és gyorsaságát feltétlenül biztosítja, mert előbb mindegyiknek «be kell dolgoznia magát», hogy helyén valójában meg is feleljen. Tehát azok a szakemberek, akik a fásítás körül tapasztalatokkal rendelkeznek és jelenleg az erdészeti más ágában dolgoznak, a kitűzött terv megvalósítása köré csoportosítandók.

Hazai viszonyaink között a dombos vagy hegyes vidékek talajrombolásnak (talajerózióknak) kitett részei mellett különösen Alföldünk fásításának kérdése kell, hogy előtérbe kerüljön. Ebben a szélvédelem nélküli laza, homokterületek (Nyírség, Duna—Tisza köze, stb.) fásítása, a homoknak hasznothajtó erdei, vagy gyümölcsfákkal való megkötése és felhasználása könnyebben megoldható feladat, mint a szikesek fásítása. Ebben az utóbbi esetben különösen fontos, hogy mindaz, amit a tudományos kutatások és gyakorlati tapasztalatok révén idehaza és külföldön (itt elsősorban a Szovjetunió hasonló talajain nyert észleletekre és elért eredményekre gondolok) sikerült elérni, feltétlenül alkalmazásra kerüljön.

Az orosz kutatók megállapítása szerint Szovjet-Oroszországban erdő ott nő, ahol a levegő viszonylagos nedvességtartalma évi középértékben a 68—79%-ot eléri, a júliusi középérték pedig 50—64% között mozog és a nyári hónapok (június—július—augusztus) csapadékmennyisége legalább 200 mm. Ezek a megállapítások a 20-as évek végére nyúlnak vissza. Lehetséges, hogy az újabb megfigyelések más mutatnak.

Az európai két erdőzónát, az északit, vagy arktoborealit és a délit, vagy szubtropikust Kelet-Európában (a Szovjetunió európai részén) a szeppe választja el egymástól. Ezt a viszonyaink között, szinte mérhetetlenül nagy területet akarják most erdősítéssel meghódítani, vagyis a két említett erdőzónát hatalmas mesterséges erdőpázsztákkal összekötni. A két eltérő talajviszonyú erdőzóna közötti szeppeinek egyes részei a mi szikesekhez hasonlóak és meglehetősen nehéz feladat elé állítják az orosz szakembereket, ha ezeket a területeket is fásítani akarják. Az északi erdőzónától dél felé, a délitől pedig észak felé haladva minél jobban benyomulnak a szeppe belseje felé, annál erősebben, sőt talán észre nem vehető átmenet nélkül jelentkeznek a kérdés megoldásának a nehézségei.

A fának ásványi anyagok iránti igénye és sőtűróképessége jóval kisebb, mint a mezőgazdasági növényeké. Ez felépítésükből is következik. Ásványi anyagokban azok a növényi részek gazdagok, melyek élő, osztódásképes sejtekből állanak. Fák esetében ilyenek a levelek, a fiatal — növekedésben levő — ágak és fiatal gyökerek. Az említettekkel szemben a törzs és öreg ágak túlnyomórészt szerves anyagokból állanak, ezt a tény hamulemezzések igazolják. Tiszán a lombos fáról beszélve, a lombok 9%, fiatal ágacskák 1.2%, a törzsek pedig 0.3—0.4% hamut tartalmaznak átlagértékben.

Ezekből az adatokból nyilvánvaló, hogy valódi erdő csakis bázisokban szegény (legalább is nem túltengő) területeken telepíthető eredményesen.

Azokon a talajokon, melyeknek már felsőrégei gazdagok bázisokban és ezek mennyisége a mélység felé nem csökken, erdő nem telepíthető. Ha pedig a sókban és bázisokban gazdag réteg változó mélységben a felszín alatt van, a csemeték az első években mindaddig tűrhetően fejlődnek, míg gyökérzetük eme réteget eléri. Amint a gyökerek a bázisokban gazdag talajréteget eléri és behatolnak, előbb betegeskedik, majd elpusztul a fa, mert részben a fellépő nagy ozmózással, részben pedig a nagyfokú lúgosságból eredő (helyesebben lúgosságot jelző) OH iónok káros hatásával nem képesek megküzdeni. Ilyen viszonyok uralkodnak a szeppe talajainak nagy részén és a mi szikes talajainkon is. Tehát Alföldünk oly szomorúan nagymérvű fátlanságának az oka magában a talajban keresendő.

A szeppek fűnövényzete viszonylag igen nagy ozmózással dolgozik. Ebből kifolyóan egyes fűfélések magasabb sókoncentrációt is elbírnak. Nem szabad ezenkívül szem elől téveszteni, hogy a szeppefűvek gyökérzete — akár a mi szikeseké — sekély mélységbe hatolva, a káros sókat tartalmazó rétegen rejlő nehézségekkel nem kell megküzdenie. Számítalan személyes megfigyelésem alkalmával tapasztaltam, hogy azokon a helyeken, ahol a káros sókat tartalmazó altalajt a felszínen szétiszorítjuk, még a sőtűró növényzet is elpusztul. Különösen száraz időjárás esetén, amikor a sók hígításával ellenkező folyamat menő végbe, az ozmózis hihetetlenül felfokozódik, szembezők ez a jelenség. — Ugyancsak általános tapasztalat, hogy a víz romboló hatására létrejött ú. n. padkás szikesek esetében a jobb minőségű, viszonylag vékony fedőréteg elhordása után létrejött másodlagos felszínen, ennek kedvezőtlen kémiai és fizikai tulajdonságai miatt, nem képes értékesebb fűtakaró megtelepedni. Gyakran előfordul, hogy a másodlagos felszínen még a legigénytelenebb *Camphorosma ovata* ass. sem képes megélni. Ha a «sőtűró» növényzet így viselkedik, mennyivel nehezebb a helyzete a fának.

Az irodalmi adatok szerint a szélsőséges szeppe talajokon az oroszok a nálunk is általános ismert *Tamariskán* kívül több fajfajtaival kísérleteztek: *Haloxylon*, *Rhamnus Catharica*, *Acer tataricus*, *Ulmus suberosa*, *Pirus spinosa*, *P. communis*, *P. malus* stb. Ezek inkább a talaj beárnyékolására valók és védőültetvényképpen alkalmasak, mint hasznofának. Nálunk tudtommal sokkal több, és valódi erdő megtelepítésére alkalmas faféléseket sikerült kikísérletezni. Ebben a tekintetben a püspökudányi kísérleti állomás közel negyedévszázados gyakorlati megfigyelései a követendőkné irányulvül szolgálhatnak, s gyakorlatilag országos viszonylatban értékesíthetők.

A felvetett fásítási tervvel kapcsolatban szembeálló nehézségek további megoldásra váró kérdést dobnak a felszínre. A megfelelő ellenálló képességű fafélések kiválasztása

esetén ezeknek a káros sókkal szembeni ellenállását úgy az ozmózis növekedése, mint az OH ionok mérgező hatásával szemben nem lehetne-e a Micsurin-féle elgondolások alapján növelni és az így nyert új fát továbbtenyésztéssel elterjeszteni? — Jól tudom, hogy ez igen nehéz, s szinte megoldhatatlannak látszó feladat, de megoldásával a szikesek erdősítésének kérdése is egyszerre megoldódik. Nyilvánvaló, hogy a felvetett gondolat csak hosszú évek szakszerű irányított munkájával ölthet testet, ha egyáltalán testet ölthet.

Az előzőekben elmondottak a szikes jellegű homokterületekre is vonatkoznak. Ezekben annyiban módosul a helyzet, hogy a káros sók zöme túlnyomóan a felszínen, vagy pedig annak közelében van, s mennyisége a mélység felé — tehát a gyökér fejlődésének irányában — csökken. Belátható, hogy itt aránytalanul könnyebb az eset, mert a feltalaj megjavításával (és az esetleg túl magasán álló talajvíz szintjének kellő mélységre való leszállításával) a sekélyen gyökeröző fák valószínűleg eredményesen telepíthetők.

A bázisokban szegény homokterületek fásítása — a fák kismértékű bázisigényéből kifolyóan — az előbbieknél sokkal egyszerűbb feladat. Itt csak arra legyen szabad a figyelmet felhívnom, hogy a haszonfák mellett igen nagy súlyt kellene fektetni ezeknek gyümölcsfákkal (esetleg szőlővel) való betelepítésére. Valószínűnek tartom, hogy a Duna—Tisza közén (ahol az erdők kiirtása után valamikor ugyancsak futóhomokterületek voltak) ma fentálló gyümölcskultúrához hasonló volna ezeken a területeken is létesíthető.

Az előzőkből nem szenved kétséget,

Szakembereket az Alföldre

Az Alföld nagyszabású fásítási programja újból a magyar erdőgazdaság célkitűzéseinek homlokterébe került. Nagy jelentőségét, aktualitását mi sem bizonyítja jobban, mint hogy szaklapjaink hasábjain kiváló szakembereink sorra vonulnak fel a grandiózus terv problémáival.

Tápot adott e régóta vajdó nemzetgazdasági célkitűzésünknek a Szovjetunió hatalmas agrárprogramja is, mely szerint ott 15 év alatt 5.709.000 hektárnyi védő erdősávrendszert létesítenek. Fő célja ezzel — amint azt *Lády Géza*, más helyen *Madás András* az Erdőgazdaság hasábjain leírja — nem annyira az erdők gyarapítása, mint inkább az ebből várható közvetett haszon, az aszályok leküzdése, a szelek szárító és talajromboló hatásának megtörése, a harmatképződés, a levegő páratartalmának fokozása, a hólé lassú elhasználódásának elősegítése, a homok mozgásának, ezzel a sivatagosodási folyamatnak a megállítás, stb.

Nos, van-e nekünk magyaroknak égetőbb problémánk, melyet annyi cél és annyi szempont sürget, mint az

hogy erdőtelepítésnél is éppúgy (vagy talán még jobban), mint magasabbfokú mezőgazdasági kultúra bevezetésénél, a talajok legalaposabb ismerete és az összes számbajelölhető tényezők lehető kézben tartása elengedhetetlenül szükséges. Csak ez biztosíthat eredményes munkát. A kérdések megoldásánál közelemből a legfontosabb tényezőt, a talaj alapos megismerését figyelmen kívül hagyták. A jövőben ennek nem szabad megtörténnie. Ha megtörténik, továbbra is régi utakon bukdácsolunk, nem pedig biztos lépésekkel haladunk. A jelen esetben előálló helyzetben kívánatos, hogy a telepítésben résztvevő szakemberek talajtani ismereteiket szemináriumokon, néhány hónapos tanfolyamokon kibővítsék. Különösen a talaj és növény közötti szoros kapcsolatokat megismerjék. Ezeket a «kurzusokon» — az egységes eljárás biztosítása végett egyéb, a telepítéssel kapcsolatos kérdéseket, a mai szemszögből nézve, elsajátítanak a résztvevők. Hasonló eset már volt. Ezelőtt 10 évvel a debreceni Erdőgazgatóság felkérésére rendeztek kimondottan talajtani tanfolyamot a kerületben levő erdőmérnökök részére.

A jövő szakembereinek kiképzését pedig úgy kell irányítani, hogy már tanulmányaik közben — a gyakorlati étellel szorosan összefüggő talajtani részből — a legszélesebb körű kiképzésben részesüljenek. A gyakorlatba kikerülve a legújabb dolgokat az állandó tanfolyamokon sajátíthatják majd el.

Dr. Arany Sándor

egyetemi nyilv. r. tanár,
a debreceni Mezőgazdasági
Vegykísérleti Állomás
talajtani laboratóriumának
mb. vezetője.

kívül az eolikus eredetű talajmozgást, a növényzet homokverését, a vetés elvándorlását stb.

Az Alföld fásításának terve tehát egyrészt az ország általános gazdasági és szociális helyzetének a feljavítását, így az életszínvonal emelkedését, másrészt az ország faellátásának egyetlen megoldási lehetőségét biztosítja.

A kormányzatunk által most életre hívott Nagyalföldi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat szélesebbkörű autonómiával és reméljük, minél kevesebb bürokráciával, a kormány erkölcsi és anyagi támogatása reményében, bizonyára sikerrel fogja megoldani e nagy nemzeti célkitűzéseket.

Az Alföld-fásítás igen bonyolult, sokrétű és felelősségteljes munkájának szakszerű problémáit, kísérleteit, talajtani viszonyainak feltárását, az erdősítési módok alkalmazását, a választandó fajfajok meghatározását és számtalan, itt még nem érintett problémát a Földművelésügyi Miniszter fennhatósága alá tartozó Erdészettudományi Intézet és e szervezettel együttműködő kísérleti és talajkutató állomások lesznek hivatva kimunkálni. Ezekre tehát a tudományos kérdések koordinálásában, a még megoldatlan problémák körüli kísérletező munkában, a gyakorlati és elméleti kérdések kiértékelésében és összehangolásában felelős szerep vár. E tekintetben értékes tapasztalatok, leszárt tanulságok egész tárháza áll már a szakközönség rendelkezésére. Ezeknek összegyűjtése, rendezése, kimunkálása, előbbrevitele és a további kutatások beállítása képezik a legközelebbi jövő feladatát.

Annak azonban nem szabad megtörténnie, amire a múltban annyi rossz példa volt, hogy az alföldi viszonyokkal teljesen ismeretlen szakember magára hagyatva úgy álljon az Alföld sivatagján, mint Ábel a rengetegben s a maga egyéni elgondolásai szerint kezdjen el kikísérletezni olyan problémákat, amelyek már rég megoldottak, túlhaladtak, vagy megoldhatatlanok.

Az emberi élet rövid az erdő életéhez képest. Ha nem támaszkodom elődeim tapasztalatára, ha nem keresem fel azokat a forrásokat, amelyekből az adott problémákra tanulságokat meríthetek, akkor aligha vihetem előbbre a tudományt és gyakorlati munkám is többnyire értéktelen. Ha azonban egy tapasztalatlan fiatal szakértár — legyen az mérnök, vagy erdész — az Alföldfásítás speciális munkakörében csupán a maga feje után ment, az nem mindig az ő hibája volt. Ez lehet szervezési hiba is. A kezelőnek, főleg az Alföldön, irányításra, vezetésre van szüksége: különben elvesz a sivatagi élet nagy tanácstalanságában.

Az új szervezés biztosíték arra, hogy a kutatás eddigi és ezutáni eredményei fiataljaink számára könnyen hozzáférhetőek legyenek. Sőt kötelezővé kell tenni a speciális ismeretek biztoskezü alkalmazásának elsajátítását.

Az elmélet és gyakorlat összehangolásának elengedhetetlen kelléke, hogy

az Erdészettudományi Intézet ne csupán az elmélet fellegvára legyen, hanem hogy az elméleti megállapításokat minél inkább tegye a gyakorlat számára felhasználhatóvá. A kutatási munka zömét elsősorban olyan problémák képezzék, amelyek kiértékelve, mint gyakorlatilag jól használható megállapítások álljanak a szakközönység rendelkezésére. Az Intézet tegye minél könnyebben hozzáférhetővé mindazokat az elméleti megállapításokat, amelyeknek a gyakorlati szakemberek hasznát vehetik. Emiatt először a már meglévő anyagot kellene rendszerezni, azután a további kutatásokat és kísérleti eredményeket megfelelő folyóiratban közzélni.

Hézagpótló szerep betöltését célozza és jelentős lépés az alföldfásítási isme-

retkör rendszerezésében a Mállerd központi igazgatótanácsának az az elhatározása, hogy az *Alföldfásítás kézikönyve* című könyv megjelentetését tűzte napirendre. Professzoraink és gyakorlati szakembereink már dolgoznak e mű összeállításán.

Széchenyi István nagy álmát a várt kormányrendelet lesz hivatva megoldani. Az Alföldfásítás a mezőgazdaság felvirágoztatását szolgáló fontos közgazdasági rendeltetésén kívül a hasznos hajtó területeinket és erdőállományunkat növeli, többnyire olyan talajon, amelyek évszázadokig parlagon heverték, vagy hasznos nem hajtottak. E nagy terv megvalósítása majdan büszkeséggel töltheti el a magyar erdők dolgozóit.

Fodor Gyula

Sajtolátogatás a Bükkben

Január hó 21-én a demokratikus sajtó majdnem valamennyi lapjának képviselői és a Magyar Filmiroda meglátogatta a miskolci Erdőgazgatóság kerületében fekvő Bükk hegységi erdőgazdaságunkat. A Filmiroda a híradó részre 60 fm hosszú filmröportot készített erdőgazdaságunk téli tevékenységéről. A sajtó és a film képviselőit Keltay Árpád erdőgazdátó fogadta és az újságíróknak a helyszínen a szakemberek mutatták be és magyarázták

Bemutatásra került a 3 éves terv keretében épített erdei útféltáró hálózat, valamint gépesített szállító- és közelítő berendezések és az erdei vasút is. A sajtó kiküldöttjei nagy megértést tanúsítottak a rendkívüli nehézségekkel küzdő erdőgazdaságunk iránt és maguk is érzékelték azt az új szellemet és dolgozni akarást, amely az erdőgazdaság dolgozóit feszíti neki a nagy feladatoknak.

A látogatás benyomásairól a sajtó kép-

Első díjat nyert a Mállerd kultúrcsoportja

A Mállerd Központ kultúrcsoportja február 5-én műsoros estet rendezett. A műsor első felében két színdarab-szavaltat és az énekkar szerepelt Koltai Sándor vezényletével, a második felében pedig a már közkedvelté vált vidám villámtréfák és élő falújság keretében hivatali életünk különböző eseményei nyertek szellemes bemutatást. A reggel elkésőkrol szóló tréfa élethű portakulisszája előtt saját maga a népszerű kapus: Pekli Pista alakított, a különböző darabok sok kitűnő szereplője közül pedig kiemeljük Ha ff n e r Zoltán üzemi tanácsost, az egyik színdarab legjobb szereplőjét. Az est sikerének megteremtői a szereplőkön kívül Mihalovits Ottóné, Székely Albertné és Padányi Gulyás Gyula kultúr- és színjátszó-felelősek, valamint Monori Nelli és Szabó András.

A Mállerd kultúrcsoportja különben éppen most nyerte meg az osztályabeli kultúrcsoportok között az első díjat, melyet ünnepélyes keretek között február 26-án nyújt át a Szakszervezeti Központ.

A bakonybéli erdőgondnokság dolgozóinak jó eredményei

A falu apraja nagyja ott szorongott január 29-én este a Bakonybéli, erdészeti grafikonokkal feldíszített munkasóthomban, ahol az erdész-műkedvelők közreműködésével és a «SZERESD AZ ERDŐT» című film bemutatásával ünnepelték az erdő dolgozói munkájuk befejezését. A műsor keretében Baranyai József erdőgondnok ismertette azokat az eredményeket, melyeket a munkaversenyek során értek el.

Erdősítésben a teljesítmény 360%-os! A szerfakihozatal százaléka 56. A szállításokat január hó végével befejezték. Az egyéni kiértékelés után a «LEGJOBB FŰRÉSZ» címet id. és ifj. Szalay Gábor nyerte a 215%-os teljesítménnyel. Tüzifa szállításoknál az első fuvaros Haik István 9 ürm3 napi átlag teljesítménnyel. Rönkszállításban Lakatos István az élfuvarosa a gondnokságnak 4.5 m3 napi átlaggal. A szállítási kiértékelésnél figyelembe vették a munkanapok számát és a szállítási távolságot is. Nagyvasúti talpa-faragásban első helyen Szalay István áll, aki 358 darab talpát 162 óra alatt faragott ki, ami 259%-os eredmény. Épületfaragók között a legjobb id. és ifj. Hasprai napi 0.66% m3 átlaggal.

A megjelentek előtt Holy Zoltán szoc. pol. előadó az erdőgazgatóság dicséretét tolmácsolta és felkérte az összes erdei dolgozókat, hogy a megkezdett úton haladjanak tovább, a szocialista Magyarország építésében.

A jól sikerült műsort a franciavágási fűrészes és vasútüzem dolgozóinak kultúrgárdája gazdagította.

meg az erdőgazdasági termelés legidősebb kérdéseit. Bemutatást nyert az a hatalmas erőfeszítés, amellyel a megújított erdőgazdaság évszázados elmaradottságát igyekszik lerázni és azok a legújabb termelési és szállítási eljárások, melyekkel a hatalmas szállítási- és közefitési, valamint termelési önköltséget erdőgazdaságunk le akarja szorítani. Ugyancsak részletesen ismertették a Bükkben most bevezetésre kerülő legkorszerűbb erdőművelési eljárásokat és a Filmiroda felvételét készített az ott telepített lucfenyvesek természetes úton való felújításáról is.

viselői a január 23-i vasárnapi számokban számoltak be számos felvétel kíséretében. A filmiroda pedig 24-én megjelent hangos filmhíradójában már bemutatta a bükki erdőgazdaságot. Az egész bemutató a sajtó és az erdőgazdaság barátságának megalapozása jegyében zajlott le és visszatakrözta azt a nagy eredményt, amelyet a MÁLLERD politikai átalakulása és a nem odavaló elemek eltávolítása hozott. Az erdőgazdaság dolgozói azzal a nyugodt tudattal hajtják le fejükét, hogy a demokratikus fejlődést szolgáló munkájuk közben a magyar sajtó legmesszebbbenő támogatását és jóindulatát élvezik.

A kollektív szerződés elé

Az elkövetkező hetekben a Mállerd dolgozói áttérnek a közszolgálati státus rendszeréből a kollektív szerződésre.

Szükségesnek tartjuk, hogy foglalkozunk ezzel, mint dolgozóinkat igen érdeklő kérdéssel. Nem a megkötendő szerződést akarjuk részleteiben ismertetni, arra csak megjelenése után kerülhet sor. Hanem általánosságban válaszolnunk kell egyes kártársaknak és rávezetni őket a kérdés helyes felismerésére.

Néhányan dolgozóink közül idegenkednek a kollektívtól. Egyrészt, mert nem ismerik annak lényegét; néhányan azért, mert nem tudták levétközni a multat és evvel ellenszenyüket mindennel szemben, ami kollektív. Ugyanakkor

a dolgozók tömege örömmel várja a kollektívet.

mert felismerték a fejlődés útját.

Sokan úgy érzik: megrendűt az eddig biztonságosnak vélt állásuk az által, hogy megszűnt állásuk közszolgálati jellege. Ezt a kispolgári felfogást minden öntudatos dolgozóknak el kell utasítani. Azok, akik a letűnt korban kerültek közhivatali állásba és ezt az állást valamiféle

hitbizománynak tartották, ahová a bejutás legkisebb ajánlólevele a tudás és rátermettség és legnagyobb ajánlólevele a sógor-komaszág és urambátyámozás volt, — azok kényelmetlenül érzik magukat, mert joggal félnek a kollektívtól, amely nem ismeri el a hivatali íróasztal hitbizományát, hanem megkívánja a tisztességes munkát, de megadja a tisztességes munka ellenértékét. Azok, akik a multban a közhivatalban nem hitbizományt, nem időtöltést, hanem komoly munkahelyet láttak és most vallják velünk, hogy a *munka tisztesség és becsület dolga*, nyugodtan hagyhatják ott a «biztos» közszolgálatot. Egyrészt a népi demokrácia a közhivatalt sem tekinti megingathatatlannak olyanok részére, akik munkájukkal nem érdemlik azt meg, másrészt a kollektív szerződés biztosítja a tisztességes kenyeret a becsületesen dolgozóknak.

† A népi demokráciának szüksége van minden demokrata, népéhez hű, munkáját jól, odaadóan, szakszerűen végző erdész munkájára.

Az eltöltött szakmai szolgálatot, legyen az közszolgálati vagy magán-szolgálat, beszámítják a nyugdíjjogosultságnál. *Tehát a nyugdíjjogosultságot senki nem veszíti el.*

Az a szellemi dolgozó pedig — reméljük ilyenek csak elvétve vannak, — aki úgy érzi, hogy őt lealacsonyították, mert ugyanazon szerződés, amely tartalmazza jogait és kötelességeit, vonatkozik reá, mint a fizikai dolgozókra, — az reakciós, nem való az erdészek közé, leghelyesebben teszi, ha szépen távozik a közösségből és nem várja meg, amíg az kilöki magából.

Azonban megszűnik a «szamárlétra», vele a tehetségtelenek aranykora. Senki azért, mert jól-rosszul elkoptat egy íróasztalt 20—30 évig, nem fog kapni évről-évre több fizetést, de megfizetik és értékelik a jobb munkát, függetlenül a szolgálati évtől.

Megszűnik a rang, helyébe lép a munka.

Mindenkit munkája és nem rangja szerint fognak díjazni. Ez nem az idősebbek háttérbeszorítását jelenti, hanem csak teret ad a fiatal, de jól dolgozó kollégák anyagi elismerésének.

Eddig a nagyjából ugyanolyan feladatokat ellátó erdőgondnokok, függetlenül munkájuk minőségétől a rangjuknak, illetőleg az evvel szorosan összefüggő szolgálati idejüknek megfelelően kapták fizetésüket. Lehetett a segéderdőmérnöki, vagy üzemintiszti rangban lévő erdőgondnok a legszor-

Védőerdőket a Nyírség homokjára

Az Alföld fásításának terve, ennek elképzelt végrehajtása, mindenki szemében a Duna—Tisza közét és esetleg még a Hortobágyot, Csongrádi síkság nyulványaival együtt jelenti. Hallottunk már arról is: az Alföld fásítása nagy hortobágyi erdőseget jelent.

Sok tekintetben igazuk van ezeknek a véleményeknek, mert a hivatalos álláspont is elsősorban a Tisza-menti síkságok és a Hortobágy fásítását tűzte céljául.

Mi, akik néhányan járjuk az országot, nagy igazságtalanságnak tartjuk ezt a beállítást, igazságtalanságnak hazánk legjobban szenvedő, legátkosabb vidéke — a Nyírség szempontjából.

Ha megnézzük egy esztendő csapadékeloszlását, Nyírséget mindig a legvilágosabb folt jelzi, mintha a térképrajzoló az örökké szikkadt, szürkésfehéren csillogó homokba mártotta volna esetjét. Milyen tájak, milyen elátkozott zugok vannak Nyírségen? Hogy áhítózzák évszámra az esőt és mit adnának a századok óta gyötrődő nyírségi parasztok, ha segítenék őket, ha beteljesednék a valóban egy évszázada hangoztatott, minden választáson megígért csoda: a homok-megkötő erdősítés.

Nyírség az, amelyik közvetlenül

kapja az áprilisi, júliusi, augusztusi északkeleti szelet, egy-két szerencsés foltján kívül nincs, ami megakassza ezt a forró, minden felhőt elterelő szelet. A páráképződés lehetőségét még az 1800-as évek harmadik harmadában a nagy lecsapolási járvány idején lehetetlenné tették, amikor az Ecsedi-lápot, a Mátészalka—Csenger irányában húzódó «Farkasréte»-et a Nyírábrányi—Vámospércs alatt fekvő «Villangó»-t és az Ófehértó—Máriapócs—Magy határolta «Kerekkláp»-ot lecsapolták.

Akinek szeme van, aki a természetben nemcsak a fát és a füvet, hanem a tájképződést is észreveszi, láthatja, ha ezen a vidéken jár: áldott, csodálatos vidék volt. Évszázados, ősi lápi tölgyesek, nyíresek fedték a ma futóhomokká silányodott domborulatokat, egy-egy régi törzs kiszáradtan, derékbatörten, kikorhadtan azért még áll egy-egy mélyedésben, mint szomorú fejfa, egy dús természet kipusztult, kiégett sírján.

Hogy mit jelentene 5—6 Nyírségen átvonuló védőerdősáv, azt csak az tudja kellőleg megítélni, aki összeveti pl. Nyírábrány határának évi természetét Bagamér község határának évi természetével. Nyírábrányban nincs erdő, Bagamérban van. A két községet egymástól mindössze 5 km választja el. Bagamérban a rozs átlaga 9 és fél—11 métermázsza kat. holdanként. Nyírábrányban 4 és fél—5 és fél. A búza Bagamérban átlagosan 12—14 mázsát fizet, ugyanolyan összetételű fekete homokban, a Nyírábrányi határ csak 8 és fél 9

mázsát képes nevelni. Miért? Ha Ábrány fölött meggyűlik a felleg, biztos, hogy Bagamérban fog leesni. Elhúzza az erdő.

De ugyanezt láthatjuk Nyíradony és Nyíracád esetében. Nyíradony alatt húzódik a guti erdő, Acsádnál mindössze 1—2 akác-csenderes sűrűségi. Az adonyi paraszt 1 holdról 16—18 szekér dohányt tör, míg az acsádi boldog, ha 7 szekérrel végzi a törést. Döbbenetes különbség és élő, mindennél hangosabb figyelmeztetés: a Nyírségnek fa kell, ha segíteni akarják. Mert jó vetőmag érkezik most már néhány esztendőre, vetési-szántási hitelt kapnak, mindent elkövetnek megsegítésükre, csak éppen a lényegről feledkeznek el, amiről bizony az Alföld-fásítás programja is csak mint mellékről emlékezik meg, a Nyírség homokja csak időjárását változtató nagy erdő-sávokkal menthető meg.

Miért fontosabb a Hortobágy? Azért mert a szik amúgy sem bírja el a fásítást? Miért a Kunság fontosabb, mikor ugyancsak sziken vergődnek a csemeték? Miért nem olyan helyen kezdik, mint ez a mult bűneitől agyongyötört Nyírség, ahol kicsi jóakarattal olyan akácerdőket, kanadai nyárost, tölgyest nevelhetnének, mint azt néhány tiszaberecei, tiszzaugi, mátszalkai, kótai, penészléki példa mutatja.

Járjuk az országot és gondolkodunk. A Nyírségen ez jutott eszünkbe és most igaz tisztelettel átnyújtjuk a látottakról leszűrteket az illetékeseknek.

galmasabb, a legügyesebb, mégis kevesebbet kapott, mint az ugyanolyan feladatokat ellátó erdőtanácsos. Ez megváltozik. Igyekszünk rátérni, ahol ezt a munka természete engedi a *teljesítménybérése*. Ezt tekintjük a helyes bérezés alapjának, mert ez biztosítja elsősorban a jobb, és több munka helyes értékelését, a munka magasabbrendű termelékenységét és ezzel a dolgozók bérének emelkedését. Általában *egyenlő munkáért egyenlő bér jár*, figyelembevéve azonban azt, hogy a szakképzettebb és minőségileg kiválóbb munkát jobban kell díjazni. A munkabéreket mindenkor a végzett munka mennyisége és minősége, a munkabérek egymáshoz való viszonyát pedig a szakképzettebb és minőségileg kiválóbb munkának magasabb értékelése és a végzett munkának a természetben elfoglalt fontossága határozza meg. S nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a munkabérek kiegészítő részét képezik azok a juttatások is, amelyeket a dolgozók *fizetett ünnepnap, fizetett szabadság, szociális, egészségügyi, kulturális stb. juttatások*, valamint az etetésben eddig ismeretlen *fizetett ebéldíj* címén kapnak. Úgyszintén a fizetéseknel kell megemlíteni az erdészethetnél eddig ismeretlen *bérpótlékot, a túlórárt*. De általában kimondja a kollektív, hogy a *szervező felek* megállapodnak abban, hogy a *túlórázás mértékét* a dolgozók egészségének védelme, a termelékenység növelése és

a tervszerű munkaerőgazdálkodás érdekében, a *legsükségesebbre* korlátozzák.

Beszélnünk kell még a természetbeni járandóságról is. A Mállerd dolgozói fizetésének nagyobb részét tettené ki a fajtuttatás és a földválság. A kollektív elvként mondja ki, hogy a *munkabéreket készpénzben kell fizetni*. Természetbeni juttatást általában térítés nélkül nem lehet adni.

Az erdőgazdaság különös helyzetét figyelembevéve azonban *közvetlen üzemi dolgozóink* ettől eltérően továbbra is fognak kapni fát, és igyekszünk a földhasználatot is biztosítani. A többi, nem közvetlenül az üzemnél dolgozóknak (N. V., Erdőközpont) pedig módot nyújt a kollektív, háztartási szükségletük mértékéig *kedvezményes vásárlásra*.

Általában említettük meg a köteendő kollektívet. Ez, az erdőgazdaság életében forradalmi változást jelentő fordulat egybeesik a Nemzeti Vállalatokra való átszervezéssel, a nagy Alföld-fásítások megindításával és az erdészeti tudományos kutatómunka további fejlesztésével. Az igazságos bérezés, a nép vállalatainak felállítása, az országunk egy nagy része mikrobiológiájának tervszerű, tudományos alapossággal kidolgozott megvalósítása együtt jelentik a jövő útjait, amely hivatva van átvezetni népi demokráciánkból a szocializmusba az erdőgazdaságot.

(d. gy.)

Egy példa a MALLERD bürokráciából

Egy akta útját bejárjuk meg a következőkben. Hadifogságból hazatért volt erdőkerülő jelentkezett szolgálatra. Az ügyirat a legszabályosabb utat járta meg, megállapíthatóan mulasztás egyáltalában nem történt, senki nem "fejtette", vagy "elgallat" az aktát. Csak éppen a bürokrácia tehetlensége nyilvánult meg az egész ügyben.

A beadvány 1948 december 18-án érkezett a segédhivatalba és onnan az I. főosztályra. Az iktatás, a főosztályra kézbesítés után a beadvány már harmadnap az előadónál volt. Az előadó egy napnál tovább az ügyiratot nem tartotta magánál, elintézési tervezetet készített és az aktát a nyugdíjcsoporthoz előadóhoz továbbította. Másnap — már december 24-én vagyunk. — az ügyben nem történik semmi, mert az előadó megbetegedett. Következik a két karácsonyi ünnep. December 27-én az akta még elintézetlenül fekszik, mert az előadó tényleg beteg, de másnap a nyugdíjcsoporthoz vezetője az elintézetlen aktát magához veszi a beteg előadó asztaláról. Következő nap a nyugdíjcsoporthoz ügyet elintézi és az visszakerül a megfelelő kézbesítési úton a főosztályvezető helyetteséhez. December 31-én az I. főosztály felülvizsgálat előtt az aktát a Pénzügyi főosztályhoz irányítja. Ismét két hivatalos munkaszüneti nap következik. Január 4-én az ügyirat a segédhivatalba kerül irányításra. Másnap a segédhivatal irányítja is az ügydarabot és azt harmadnap a Pénzügyi főosztály át is veszi. Január 6-án a Pénzügyi főosztály részéről a láttaozás megtörténik, másnap az ügyiratot visszairányítják a segédhivatalhoz és január 8-án a segédhivatal az ügyiratot ismét átveszi. Most vasárnap következik. Hétfőn az ügyiratot a segédhivatal az I. főosztályhoz irányítja. Újabb kézbesítési eljárás és két nap múlva január 12-én végre a rendelet a kérvényező szolgálatbaállításáról kiadásra is kerül. Január 14-én az ügydarab a kiadóra érkezett és pontosan egy hónappal a beadvány kelté után: 1949 január 18-án az intézkedés kiment a miskolci erdőigazgatóságához.

A legegyszerűbb ügy is egy hónapos utat jár meg a bürokrácia útvesztőjében! És meg kell állapítanunk, hogy az aktát minden ponton lelkiismeretesen, helyesen kezelték. De a bürokrácia képtelen gyors és egyszerű megoldásokra. És állapítsuk meg, hogy ez aránylag egyszerű eset volt, de szinte minden ügy többé-kevésbé ugyanezt a kalandos utat járja be.

Ez az ami türethetetlen! Ez teszi gazdálkodásunkat költségessé és ezen kell sürgősen változtatnunk. Magunknak, az erdészet dolgozóinak kell megfogni a kérdést, hogy az erdészet új szervezetében a bürokrácia veszedelmes béklyóitól megszabaduljunk.

Minden új olvasó gyorsítja munkánk teljes sikerét.

Erős akarral erdős Magyarországot!

Modern fenyőmag-pergető Csákánydoroszlón

Magyarország csekély fenyőmag-állományának szaporítása elsősorban a nyugati peremvidéken fontos, ahol az erdei fenyő őshonos. Az elmúlt évek szélsőséges időjárása nem kedvezett a csemetenevelésnek, kétszeresen fontos tehát, hogy a megfelelő fenyőtobozt lehetőleg saját kezelésben használjuk fel és egyetlen továbbnevelésre alkalmas fenyőmag se veszzen kárba.

A szombathelyi erdőigazgatóság Csákánydoroszlón a volt Batthyány-féle emeletes kastély egyes helyiségeiben rendezett be modern magpergetőt. A padlástéren tárolják a fenyőtobozt, ahová csigaemelővel szállítják fel. Ott nedvessége szerint vastagabb, vagy vékonyabb rétegben szárítják. Azután a padlástól nyílásokon a deszkákából készült lábonálló *előmelegítő kerekébe* kerül a fenyőtoboz. Az előmelegítőben 25 C fok körüli hőmérséklettel gondoskodunk. Ezután lefelé a *második szintre* jut a toboz, ahol már 35—40 C fok a hőmérséklet. Itt a tobozok jórésze felpattan, sőt félig-meddig ki is nyílik. Ekkor csapóajtókon továbberesztjük az alsó, harmadik szintben lévő pergető-dobokba. Itt 45—50 C a hőmérséklet. A pergető-dobok hatszögletesek, keretük vascső, oldaluk pedig sűrű drótháló. A dobok forgathatók, hogy a toboz minden részét egyformán érje a meleg. A tökéletes pergetés és jó csira-

képességű mag kihozatala érdekében történt a három szint építése. A felsőben a toboz előmelegítése folytán a mag megszokja a meleget, amit a középsőben fokozunk és a legalsóban az előírt legmagasabbra emeljük. Nem hirtelen, hanem fokozatosan éri a magot a hő és így nincs kitéve annak, hogy esetleg elégjen a hirtelen hőszégtől és csiraképessége csökkenjen, vagy megsemmisüljön. Egy-egy szintben kb. 12 óráig marad a toboz.

A pergetés végével kellő forgatás után minden mag kihull és a nyílásokon át a földszintre kerül. Az üres tobozokat részint az üzem használja fel, részben mint tüzelő eladásra kerül. A mag szárnyaltalanítása egyéb berendezés hiján kézierővel, zsákokban való taposással, míg a tisztítás triórral történik. Az erdőigazgatóság azt tervezi, hogy modern magtisztító-berendezést szerez be. A szárításhoz szükséges vizgőzt két atmoszférájú kazán szolgáltatja.

A csákánydoroszlói magpergetőben 110 ezer kg tobozból, mintegy 1400 kg erdei fenyőmagot nyertünk 68 üzemi nap alatt. Mivel pedig tudjuk, hogy 1 kg fenyőmagból legalább 25,000 darab kétéves erdei csemete nevelhető. A csákánydoroszlói magtermelő üzemét kissé felfokozva, legalább 10,200 kat. hold erdei fenyves ültetéséhez tudjuk szolgáltatni a magot.

Horváth László okl. erdőmérnök.

Vadászati kísérleti állomások munkája

A Mállerd Központi Vadászati Kísérleti Állomása a vadgazdálkodás és a vadtenyésztés érdekében, a tudományos kísérletek eredményeit viszi át a gyakorlatba. Ez a munka két részre tagozódik: a nagyvad és az apróvadtenyésztésre.

A nagyvadtenyésztés mennyiségi és főképpen minőségi elvek szerint történik. Először megállapítottuk a megmaradt nagyvadállományt számszerűleg, másodsor azt, hogy az egyes területek mennyi nagyvadat bírnak el anélkül, hogy azok akár mezőgazdasági, akár erdőgazdasági kárt okoznának.

A multban általában egyes területeken, a nagyvad túlságosan el volt szaporodva. Ez a mennyiségi elszaporodás a minőség rovására ment. A háború a nagyvadállományunkat is erősen megtizedelte, aminek eredménye az, hogy ma már nincsenek olyan területek, ahol a nagyvad túlságosan el volna szaporodva. A háború pusztítása azonban, sajnos, nem okszerű selejtezés volt és most a mennyiség csökkentése mellett szükséges a megmaradt állomány minőségi megrostálása is.

A minőségi válogatás, — selejtezés — okszerű keresztülvitele céljából készítettük el mintá agancsgyűjteményünket.

A szarvas- és őzagancsokat, amelyek a gyűjteményben vannak, az ország különböző részeiből szedtük össze. Sajnos a vadászok és az erdészek egyrésze nem értette meg törekvéseinket.

Örömmel állapíthatjuk meg azt is, hogy voltak önzetlen emberek is, akik saját trófeáikat is feláldozták, hogy gyűjteményünket gazdagítsák és tökéletesebbé tegyék. Vásárhelyi István, Dvorák Oszkár, Fekete István, Kiss Vendel, Apt Ödön és még többen is siettek áldozatkészséggükkel segítségünkre.

Az agancsgyűjteményünket a Vadászati Kísérleti Állomás állandó helyén fogjuk majd felállítani (ha megkapjuk a régen várt épületet) és időnkint vándorkiállítás formájában városról-városra visszük a tanulni vágyó vadászok oktatására. A gyűjtemény agancsai alatt magyarázó szöveget helyezünk el, amelyből megismerhetik a tudnivalókat, hogy mi az oka az agancs különböző rendellenességeinek és hogy melyik agancsot érdemes meghagyni és melyik agancs viselője szolgál rá a selejtezésre. A magyarázó szövegben kívül selejtezési könyvecske is készül. A szarvas selejtezéséről Széchenyi Zsigmond számol be, az őz selejtezéséről pedig Szederjei Ákos. Ezek a könyvek zsebkönyv formájában készülnek, úgy hogy a vadász magával viheti az erdőbe.

Tervezzük, hogy a jövőben minden eljuttatott nagyvad trófeáját kötelező lesz a kiállításon bemutatni. Ezen a kiállításon minden trófeát el fogunk bírálni, hogy az elejtés helyes volt-e vagy nem; és azok, akik ismétlenül hibákat követtek el, el fogják vesztíteni vadászterületüket.

A nagyvad lelövését üzemtervben szabályozzuk. Az üzemtervben, illetve a lelövési tervben tekintettel leszünk a tájegységekre is. A szarvas, őz tájegységenkénti osztályozása folyamatban van.

A muflonnal és dámvaddal egyelőre nem foglalkozunk, csak a kísérleti telepen,

mert ebből a két vadfajtaból sajnos, kevés maradt meg.

A nagyvad után az apróvad tenyésztésével is foglalkoztunk. Talán furcsán hangzik, de már két évvel ezelőtt jeleztük a fácán 1—2 éven belüli kipusztulását. Sajnos, a pusztulást lehetetlen volt megakadályozni. Ma már eljutottunk oda, hogy az egész országban csak 35—40,000 fácánal számolhatunk. Ezek is annyira szét vannak szórva és vadon élnek, hogy mint tenyészanyagot legfeljebb tizedét tudjuk majd befogni. A munkálatok már megindultak és a fácántenyésztéshez legjobban értő, kitűnő szakértők már a Mállerd keretében várják a tenyésztés megindítását. A tenyésztést központilag kívánjuk megindítani. Kiváló szakértő — Péterjay József üzemi intéző — irányítaná a tenyésztésre kijelölt helyek fácánosait.

A tenyésztés célja, hogy megakadályozzuk a túlságos beltenyésztést és a káros kültenyésztést. Az eredeti tiszta alfajokat kívánjuk tenyészteni; szükség esetén esetleg kereszttezsek is számbajöhetnek, hogy a legkönnyebben tenyészíthető, a legjobban repülő és a leggyorsabban szaporodó fácánokat produkáljuk. A hazai állományok korcs fácánjait ki akarjuk zárni a tenyészésből.

Nyúlállományunk csökkenésének az okát is megállapította Kísérleti Állomásunk. A nyúlállomány csökkenésének főoka egyrészt a vadászoknak a vadgazdálkodáshoz való hozzá nem értése, másrészt a ragadozók elszaporodása. Az elszaporodott ragadozók ma már méreggel kell irtani, mert a puska már — sajnos, — kevés. A mérge előállítása megtörtént. Most már csak a vadászokon múlik, hogy a mérgezés eredményes is legyen. A másik főhiba a helytelen vadgazdálkodás. A vadászok nagy része nem hagyott kíméleti területet, hanem szinte éjjel-nappal egyéni vadászatokkal zavarta a vadat. Nagy különbség az, hogy egy területen 100 nyulat lövök egy vadászaton, vagy pedig, ha ugyanolyan területről ezt a 100 nyulat mondjuk 20 vadászaton lövik le. Az egyéni vadászaton lött nyulak, közel ugró és a vadászt közel beváró nőstény nyulak. Az állandó egyéni vadászattal kilőtték, vagy tönkre söreztették a nyúlállomány nőstényeit.

A Kísérleti Állomásunk az előbb felsorolt vadakon kívül figyelemmel volt a vonuló vadakra is. A madár-vonulási, különösképpen a szalonka-vonulási megfigyelésünkkel világviszonylatban is egyedül álló eredményt értünk el. A mult tavasszal 35,000 kiértékelt szalonka megfigyelését vezettük térképre. A megfigyelések alapján pontosan meghatároztuk a szalonka vonulás napi útját és irányát.

Kartotékoltuk (sajnos ez még nem tökéletes) a ritka, pusztuló madaraink félszelési és a vonuló madarainknak, vonulási idejét és helyét. Ezt a munkát azonban még sok adattal kell tökéletesíteni, ezért e helyen is kérünk mindenkit, hogy legyen segítségünkre ezen a téren.

Tervbe vettük, hogy a jövőben, — lehetőleg már a bérletek lejártá előtt is —, kijavítjuk a vadászterületek határait. Hasonló javaslatunkat a minisztérium már

több ízben el is fogadta. Természetesen ez nem megy egyszerre, hanem mindenkinek türelmesen kell várni, amíg rá kerül a sor.

A központi kísérleti állomáson működik a praeparatóriumunk is. Ennek célja a beküldött madarak tudományos vizsgálatán kívül az, hogy a beküldött madarakat kitémje és azokat a külső gyűjteményeknek kiadja. Minden erdőgazgatóságon egy kisebb gyűjteményt akarunk felállítani, hogy az erdőgazgatóságok személyzetét ezáltal is oktassuk a madarak ismeretére. A praeparatóriumunk a madár kitémésén kívül foglalkozik bőrszerzéssel, agancs, agyar és egyéb trofea kikészítésével, végül a halak és egyébek praeparálásával is. Legnagyobb sikert talán ezzel az intézményünkkel értük el, mert az egyes igazgatóságok és gondnokságok olyan madártömeget zúdítottak a praeparatóriumba, hogy alig tudtunk velük megbirkózni. Nem feledkezünk meg és első sorban kívánjuk felszerelni a soproni mügyetemet, az esztergomi és királyhalmi szakiskola szertárát. Ezeknek most állítunk össze különböző agancsfejlődési sorozatokat. A praeparatóriumi-gyűjteményünk egyik fő büszksége a koponya-gyűjtemény. Ezáltal is felkerünk minden erdőgazgatóságot és erdőgondnokságot, hogy a koponya-gyűjteményünkbe minél több koponyát küldjenek be. Különösen nagy szükség van nyest, nyuszt, menyét, görény, ürge, vidra, borz, vadmacska, házimacska, kutya, szarvas, őz, dámvad, muflon és vaddisznó koponyákra. Nem baj, ha a beküldött koponyák nincsenek szépen kifejlesztve, csak az a fontos, hogy hibátlanok legyenek. Általános hiba az, hogy a koponya kifőzésénél kihullanak a fogak, ezért ajánlatos a koponyát főzés után megvizsgálni és az esetleges kihullott fogakat a kifőzőedényből kiszedni és a koponyához hozzácsomagolni. A ritkább állatoknál, pl. nyuszt, nyest, vidra, görény és menyétnél kérjük a teljes csontvázat, mert ezekből is nagy szükségünk van több példányra. Talán hihetetlennek hangzik, hogy pl. Nemzeti Múzeumunk is nagyon szegény, — egyes — hazánkban elég gyakran előforduló vadfajokban és azoknak trófeájában.

Központi kísérleti állomásunk az összes tudományos intézetekkel megteremtette már az összeköttetést és megállapodást létesítettünk, hogy a közös vonalakon támogatjuk egymás munkáját. Általában sikerült elérnünk, hogy az erdészeti és vadászati vonatkozású gyűjtemények a régi országoshírú intézményeinknél, Magyar Nemzeti Múzeum, Madártani Intézet, Mezőgazdasági Múzeum, stb. az előtérbe kerültek. Így pl. a Magyar Nemzeti Múzeumban hatalmas termekben (25—50 m hosszú) dioramákat állítanak fel, amely dioramák vadászati anyagát kísérleti állomásunk szolgáltatja. A nagyközönségnek a maga eredetiségben, — megfelelő környezetben mutassuk be a vadak egy-egy életmegtérülését. Így készül a gemenci szarvas diorama, amelyben egy küzdő szarvasbika-pár lesz az előtérben és messzebből egy tehén-csoport figyel a veresedő bikákat. A legimpozánsabb lesz talán az ugodi disznó-csoport. Itt a réli erdőben egy 10—12 darabból álló disznókondát fognak bemutatni.

Tervbe vettük a Mezőgazdasági Múzeum

erdészeti és vadászati csoportjának teljes átszervezését és átrendezését is.

A legszorosabb együttműködés folyik közöttünk és a Madártani Intézet között. A számos madár beküldésével gyarapítottuk a Madártani Intézet háború alatt teljesen tönkrement gyűjteményét és állandó kapcsolatot tartunk fenn most is a Madártani Intézettel.

Felkérésünkre a Madártani Intézet főadjunktusa: Pátkay Imre elkészítette a «Nimród» kiskönyvtára keretében a hazai ragadozó madaraink meghatározását tár-

gyaló könyvét. A ragadozómadár ismeret egyébként is gyenge pontja a magyar vadászársadalomnak. A ragadozómadaraknak egyrésze védett, másik része kártékony. Hiába védte azonban a törvény (a vadászati tilalom) a védett madarakat, ha vadászaink nem ismerték fel őket a szabadban. Ezért állítottuk fel ragadozómadár-telepünket is. Erre a telepre kívánunk majd elvinni minden magyar vadászt és hogy ne feledje el a telepen látottakat, kezébe adjuk távozáskor a ragadozómadarakat ismertető könyvecskét.

víztől. Miután a gaz alatt nem száradt ki a fa, néhány fafajt kivéve gyorsan befűlled. Ha nem lehetett idejében kikészíteni, az egész szerfakészlet értéktelenebb tűzifává válik.

Ez az érem egyik oldala. A másik az, hogy a már szerfának felkészített fa után már a szerfa termelési díját számították, de azt most fel kell dolgozni tűzifának, amelyért tehát *többet kell fizetni*, mintha normálisan tűzifát termeltünk volna. Itt van azután az értékesítés kérdése. Vannak egyes feldolgozó üzemek, amelyek speciálisan ártéri fákat használnak. Így pl. a gyufagyárak, furnér- és lemezgyárak, sőt újabban a papírgyárak jól használják az ártér «fenyőjét»: a kanadai nyárt. De csak az első- és másodosztályút. Az ártéri erdőben túlnyomóan a fekete-, fehér- és szürkenyár, továbbá a szil uralkodik tölgyvel vegyesen. Ezek a tölgy kivételével mind könnyen fűlledő anyagok. A bányavállalatok a szil-bányafát, ha csak egy kicsit fűlledt is, nem veszik át és a nyár-széldeszkarönkről hallani sem akarnak átvételkor, még akkor sem, ha az egészséges. Az utóbbit saját fűrészeink sem szívesen dolgozzák fel, mert nem éppen keresett cikk. Végeredményben tehát évről-évre a legtöbb ártéri erdőgazdaságban olyan jelentékeny a rönkanyag, amelyet majdnem kétszeres költséggel tűzifává dolgozunk fel.

A jobb kihasználás céljából, figyelembevéve az értékesítési lehetőséget is, ezért szerény véleményünk szerint *csak az első- és másodosztályú faanyagot kellene feldolgoznunk szerfává*, mivel így jóval több pénzt *takaríthatunk meg* a termelésen és nem menne veszendőbe selejt tűzifában annyi értékes tűzifa anyagunk.

A termelést és közelítést az ártéren részes termeléssel lehetne gyorsabbá és olcsóbbá tenni, bár ennek megvan a hátránya is. Környékünkön általában az az álláspont, hogy csak az ártéren volna észszerű ez a termelési mód, ahol nincs más megoldás és ahol az árvíz által szétszórt faanyag többszörös összeszedése tetemes ráfizetéssel járna, míg a részes termelőktől a faanyag az uszályrakodón lenne berészeltető. Végül volna egy szerény javaslatom, neveljünk *minél több és szebb kanadai nyárállományt az ártéren*, mert ez az ártér legjobban kihasználható fája és annak 80%-át szerfában értékesíthetjük.

Tamás János
üzemi s. tiszt.

Hasznos-e a túlzott szerfakihozatal az alföldi ártéri erdőkben?

A háború okozta épületkárok, a gépek, szállítóeszközök és egyéb berendezések hiánya nagy erőfeszítések elé állították állami erdőüzemünket. A magyar fa minden forgácsa nélkülözhetlenné vált, mivel a nemzetgazdálkodásban egyre több nyersanyag pótlásánál szerepel a fa.

A Mállerd üzemei ezért kötelességüknek érezték, hogy országunk kicsiny erdőállományából is mindenképpen biztosítsák a külföldről oly nehezen beszerezhető fát, a népi demokrácia állami nagyiparának és az újjáépítésnek sikerét. Ugyanakkor azonban igyekeznek a fa minél gazdaságosabb kihasználására is, aminek érdekében több rendelet és előírás intézkedik.

A Duna-melléki és valóságosnőleg a többi alföldi ártéri erdőgazdaságban is berendezkednek a legmeszszebbmenő szerfakihasználásra. Felmerül azonban a kérdés, hogy ezekben az erdőgazdaságokban kifizetődő és gazdaságos-e ha minden, vagy csak kevéssé is alkalmas fát szerfává dolgozunk fel?

Az 1947/48. üzemévben az ártéri erdőgondnokságok erejük teljes bevetésével fogták a szerfakitermeléshez, köztudomású, hogy a régi erdőgazdálkodás az ártéri erdőket ezek közül leginkább a hullámterben fekvőket sarjerdő üzemben kezelte. A hullámterben levő sarjerdők az itt állandó jég- és víznyomásnak kitéve, alakra nagyon elkorcsosult fákat adtak. Ilyen görbé, ágsomos, görcsös, bár növekedésben gazdag törzsekből kell kiválogatni a rönkanyagot, amely megfelelő hoztólás esetén mégis ad használható szerfát. Ezekből is lehet első vagy másodosztályú rönköt termelni, ha a hoztólás nincs mérethez kötve. A harmadosztályú rönkanyag már igen selejtes lesz. Tekintettel a tápdüstalajra, az ártéren a növedék igen kedvező és így tetemes lönmennyiség kerül kihozatalra.

Az ártéri termelés hátránya azonban az, hogy itt ezt sohasem lehet

olyan rövid idő alatt elvégezni, mint a magasabb fekvésű erdőkben. Októbernél előbb az egyes fane-meket nem lehet dönteni, mert még vegetálnak, nedvdúsak. Novemberben már esős, havas napok, sőt hetek jönnek, amikor a latermelő munkások alig tudnak dolgozni. December már komolyabb termelési hónap. Ekkor termelődhetik ki az ártéri vágások zöme. De ha decemberben pl. nagy hideg volt, a folyóvizek befagytak és később enyhébb idők jönnek, a jég a folyókon megmozdul és kisebb-nagyobb áradások keletkeznek. Ilyenkor szinte egyik órától a másikra megszakad a termelés, mert vagy a vágásterületet nem lehet megközelíteni, vagy víz önti el azt. Hetekig sokszor hozza sem lehet férti a fához. Januárban ugyanez a helyzet. Február és március az olvadások hónapja. A jégzajlás majdnem minden esetben magával hozza az ártéri erdészet rémét: a «jégvizet». Ha egész télen lehetett is termelni, ezek a nagy tavaszi árvizek elöntik a hullámterti vágásokat és az ott szerte-szét heverő szerfaanyag alaposan megázik. Mivel ekkor már melegebb idők is vannak, a fa jól megszívja magát. Az apadást követő napokban az iszap miatt még járhatatlan területet közelíteni nem lehet, mire pedig ez is lehetséges volna, itt a lombfakadás ideje és az ártéren növe buja növényzet nagyon rövid idő alatt embermagasságúra is benővi a felkészített választékokat. Így azután lassú a közelítés, mert a földön fekvő faanyagot a növényi gazban kell keresni. Közben lassan, de biztosan megjön a tavaszi áradás, az úgynevezett «öldár», amely a távoli hegyek hó- és jég levét hozza a lejjebb fekvő területekre. Tehát megint késedelem állt minden vonalon és a fakészlet mégegyszer teleszívódik vízzel. A következő meleg, verőfényes napok következtében a vágásban még bentlevő faanyag szinte gőzölög a kiparázó

Gépek a szovjet erdővédő állomások számára

Országunk pusztáin és szárazabb vidékein 570 erdővédelmi állomást létesítene. A mezőgazdasági technika legújabb gépeivel szerelik fel: traktorokkal, erdőültetőgépekkel, mélyvájókkal, stb. Megkönnyítik a kolhoz-munkások, erdőirtómunkások nehéz munkáját és elősegítik annak a hatalmas tervnek mielőbbi megvalósulását, melyet a párt és a kormány a természet átalakítására elfogadott.

Az erdővédőállomások létesítésénél tudósok, tervezők, kísérleti intézetek és gépgyárak kollektívái vesznek részt.

A nizznij-tagali mezőgazdasági gépgyár tömegesen bocsátja ki M. Csaszkín által tervezett «PCS-2» erdőültető gépet. Ez a gép felépítésben egyszerű és igen előnyös termelőképességével tűnik ki. Az ültetést éppúgy elvégzi palántával, mint csemetével. Hernyótalpas traktor hét ilyen gépet vontat; egyszerre végzik az ültetést az egész beültetendő erdőszávon.

A. Nedasovszkij olyan ültetőgépet tervezett, amely önműködően adogatja a palántákat. Ez a gép a próbák alkalmával igen nagy eredményt mutatott és ezért elfogadták tömeges gyártásra.

Az erdővédőállomásokat különleges kultivátorokkal is felszerelik. Néhány gép még kísérleti állapotban van. A legjobban alkalmazható gép a Sztálin-díjas F. Szolovej konstrukciója. Ez a gép egyidejűleg munkál meg négy sorközt, porhanyit és irtja a gyomot; három ember segítségével egy nap alatt 20 hektár területet munkál meg. Kézi-erő vagy lófogatú munka esetén ekkora terület 120 embert igényel.

A charkovi traktorgyárban olyan különleges traktort szerkesztenek, amely szabadon haladhat a fák között anélkül, hogy a facsemeték lombját érintené. A kremencsugi gyár új ekés árokásót hoz forgalomba, mely a «C-80»-as traktorral dolgozik. A gép igen sok ember munkáját végzi és jelentős eredményt mutathat fel az árokásás terén is.

Az erdővédelmi állomások olyan vágógépet is kapnak, mely a legkülönbébb talajmunkát végzi; egy másik szerkezet kupacba gyűjti a földet és bárhova szállítja, elszórja és egyengeti, 300 munkás munkáját végzi el.

Egy lépés előre, rönk-anyagunk megvédéséhez

Az eddigi gyakorlat szerint, — főleg hegyvidéki fuvarozásoknál — a mozgatott rönköt a fuvarosok olyképpen vontatták és olyképpen kaptak, lejtmenetben, fekézési célból, a kocsi után, hogy éket vagy baltát ütöttek be a rönktestbe és a beütött ékhez láncolták a vontató köteleit.

Ez a rendszer kárt okoz a MALLERD-nek. Kárt okoz a nemzetgazdaságnak.

A beütött ék vagy balta helye máris sebet ejt az eddig ép és érintetlen rönktesten, megnyers állapotban és az időjárás változásával, a rönk száradásánál a sebek nyitni, repedni és terebélyesedni kezdenek.

A rönk értéke csökken, felhasználása nehézkesebbé és körülményesebbé válik és sokszor rendkívül értékes hámozási rönk hasad be, minősítődik le és válik alacsonyabb célra kihasználható anyaggá.

Igazgatóságunknál, e káros folyamat megállítására bevezettük és teljes eredménnyel megértettük a fuvarosokkal, a döntő államgazdasági kérdés fontosságát, olyképpen, hogy már nem alkalmazzák az éket vagy baltát, hanem a rönktesten hurkolják át a láncot — útmutatásunk szerint — és a láncba akasztják be a vontatókötelet, vagy vontató láncot.

Ahol a rönktest vagy terepviszonyok a lánc áthurkolási szisztémáját gátolják, ott ugyanazt érhetjük el úgynevezett bütőhoroggal.

E rögzítési rendszerrel maradéktalanul eleget tudunk tenni rönkanyagunk kiközéltetésének és kivontatásának, anélkül, hogy sebet nyitnánk és kezdő állapot adnánk a rönkanyagberopedéséhez.

(K—y)

Az erdőgazdálkodás fejlesztése Szerbiában

A Belgrádban legutóbb megnyílt, a Szerb Népköztársaság gazdasági fejlődését bemutató kiállításon külön csoportban került bemutatásra az erdőgazdálkodás is.

Az erdőgazdálkodást is új alapokra fektették. Csak a múlt évben 181 km utat és 24 km erdei vasutat építettek, az erdőkitermelés megkönnyítése érdekében. 1948-ban 89%-kal emelkedett az erdőkitermelő üzemek teljesítménye, ugyanakkor fokozódott a gondoskodás az erdei munkásokról. Barakokat építettek számukra. A kivágott erdők helyén a múlt évben közel 30 ezer hektár fiatal erdőt ültettek.

Az Erdészeti Lapok

új köntösben és teljesen új belső tartalommal jelent meg. Örömmel üdvözljük testvér-lapunkat, az erdészeti tudományok fontos vezető orgánumát. Az idei első szám bevezetőleg a Szovjetunió erdővédelmi terveivel foglalkozik. Babos Imre az alföldi homokjásítás problémáit tárja fel, Madas András és Iby Gábor közös tanulmánya az erdőgazdasági gépesítés legújabb irányait ismerteti. A többi tanulmány a lucfenyő hazai telepítésével, a szikjásítással, a hegyvidéki erdőgazdálkodás feladataival és néhány fűrészipari racionalizálási kérdéssel foglalkozik. Értékes irodalmi szemle egészíti ki az új számot.

Nem kétséges, hogy a megújított Erdészeti Lapokra minden haladó szellemű erdésznek szüksége van.

A győri erdőigazgatóság folytatja ismeretterjesztő előadásait

A győri erdőigazgatóság a múlt év utolsó két hónapjában ismeretterjesztő előadás-sorozatot tartott a Természetbarátok Turista Egyesületének ottani székházában a nagyközönség és az erdészeti szakma dolgozói részére. A népszerű stílusban tartott előadások az erdőgazdálkodás kérdéseiről szoltak és rendkívül érdeklődést keltettek a hallgatóság körében. Az erdőpropagandának ez a közvetlen hangú formája követésre méltó példát mutat többi erdőgazdaságunk számára is.

A győri erdőigazgatóság a nagy érdeklődésre való tekintettel ez év elején folytatja ezeket a sorozatos előadásokat és azokat márciusban fejezi be. Istvánffy József az erdőigazgatóság vezetője az erdő életéről, Witt Lajos az erdők állatvilágáról és a vadászat kérdéseiről, Élő Ferenc a fák táplálkozásáról és a talaj-víz gazdálkodásról, Riedl Gyula az erdő károkozásáról, Medvey Tibor a talajok keletkezéséről és a barlangok keletkezéséről, Zsirai Gyula az erdőgazdálkodás alapjairól, Szabó Béla pedig erdőgazdasági politikánk multjáról és mai korszerű alapelveiről tart egy-egy előadást.

Cseh nyelvű szakkönyvek jegyzéke

Üzemünknel utóbbi időben igen nagy érdeklődés mutatkozik az erdészeti irodalom külföldi termékei irányában. Ezért célszerűnek látszik közlőnkben a kartársak figyelmét felhívni azokra a szakkönyvekre, amelyek Központi Igazgatóságunk könyvtárában megtalálhatók.

1948. év nyarán Csehszlovákiába küldött kartársaink a Központi Igazgatóság megbízásából több egészen új kiadású cseh nyelvű erdészeti és vadászati szakkönyvet hoztak, melyek a Központi Igazgatóság könyvtárából a cseh és szlovák nyelvet bíró kartársak részére mindenkor kikölcsönözhetőek.

1. Erdészeti szakkönyvek jegyzéke.

Klika: Erdei fák.

Mátyás: Erdőgazdasági üzemek szervezésének alapelvei.

Vincent: Előzzük meg a széltöréseket.

Schälin: Minőségi gyérités.

Budin: Jegenyefenyő kiszáradása.

Mach: Svájci erdők.

Cserni: Dorezsal levelei.

Szoucek: Erdei fák maggyűjtése.

Dr. Weingartl: Favágók kézikönyve.

Budin: Minőségi faanyag termelése.

Dr. Weingartl: Erdészeti üzemgazdaságtan.

2. Vadászati szakkönyvek.

Dr. Jirsik: Ragadozóink.

Kokes: A nyúl.

Kokes: A fogoly.

Dick: Kis vadásztan.

Vodicska: Kárpáti szarvas.

Szvozil: Az őz.

Javurek: Zöld könyv.

Dr. Siman: A cseh vadásznyelv.

Dr. Siman: Vadászati iskola

Záleszki: Fegyver és töltevény.

MUNKAVERSENY KÖZLEMÉNYEK

21/1949. sz.

M. K. O. Sz. Erdészeti Főcsoport.

Számlázással kapcsolatos teendők munkaversenyének kiegészítése

Valamennyi Erdőigazgatóságnak és Gondnokságnak

Székhelyeiken

A január 6-án kelt 5 1949. sz. körlevelünkre több észrevétel érkezett és ezért szükségesnek tartjuk annak bizonyos fokú módosítását az igazságos elbírálatóság végett. A módosítások az alábbiak:

Az 1. a) pontban az időpont helyesbítendő; a vagonbarakás napján helyett a mérlegelési adatok kézhezvételének napján (amit a vasút igazol) irandó. Folyamatos szállításoknál azonban a számlázást a hét két napján – a Központi Igazgatóság idevonatkozó helyesbített rendelete szerint – egy számlán kell eszközölni.

A 3. pont második bekezdésének azon mondatában, hogy a felhasznált munkaidő egy-egy órájára tíz ellenőrzött számla jut, a számlák száma tízről hatra javítandó.

A 4. pontnál ugyanaz a számadat hatról háromra csökkentendő.

3. és 4. pontokba beszúrandó, hogy a másnap reggel 8 h 30-ig kézbesített számlák még az előző napi kézbesítésként számítandó fel, így az esetleges túlórázás méltánylást nyer.

A 4. pont utáni bekezdés, amely a javi-

tásra vagy átírássra szoruló számlák pontvesztéséről szól, második mondata helyesen: A javításból származó pontvesztéseket csak a gondnoksági ponteredményekből kell levonni és a javításra, vagy átírássra fordított időt az ellenőrzés idejéből ki kell emelni. Így az ellenőrzőket nem éri pontvesztés a gondnokság hibájából, hanem csak a gondnokságoké.

A hónap elejei torlódások miatt a jelentési határidőket is megváltoztatjuk. A versenyt minden hó 10-én kell lezárni, a gondnokság 15-ig felküldi adatait az erdőigazgatóságokhoz és onnan 20-ig továbbítják a központba.

Egyébként a hetenként egyszeri számlázás megváltoztatásáról a folyamatos szállítások gyűjtött számlázásainak legújabb szabályozásáról a munkaverseny szellemében a Központi Igazgatóság az inkasszó rendszer kiegészítése kapcsán egyidejűleg intézkedett.

Budapest, 1949 január 18-án.

Bezzegh László s. k., Páris János s. k.,
munkaverseny előadó. sz. titkár.

duló kezdeményezésre van alapozva. Kívánatos, hogy az erdei munkások részben tömegszervezetük, részben a munkaverseny-megbeszélések révén a verseny szervezésében, irányításában és vitelében kivehessék részüket.

b) A kiértékeléssel kapcsolatban országosan egységes formára van szükség, hogy az elbírálatást egységesen tudjuk megejteni. A most folyó munkaversenyek két pontjának a kiértékelésére az alábbi formát adjuk: (Zalaegerszegi eig. Tóth Kálmán elgondolása alapján).

A verseny nem vonatkozik a földön való huzatásra, sem szekérerővel vagy félszánal való vontatásra, a teherszánnal való fuvarozásra azonban már igen.

ad. 2. Ugyanazok a mérvadók, mint a termelési versenynél.

ad. 3. A fogat megnevezése: pl. egy ló, két ló, ökrösfogat stb.

ad. 4. Szorzó tényező a fogat milyen-sége szerint:

egy ló esetén	1.0
tehen-fogat esetén	1.0
két ló esetén	0.5
ökrös-fogat esetén	0.6
öszvér-fogat esetén	0.6
bivaly-fogat esetén	0.7

ad. 5. A fuvar távolsága a vágásterület átlagos távolsága szerint pl. 6.2 km, egy tizedes pontossággal. Ez a tényleges távolság csökkenthető vagy növelhető az 50,450/1948. F. M. rendelet szerint + vagy - 20%-kal.

ad. 6. Bérjegyzékekből kivethető adat. Szállítás szempontjából egy ürm3 (135-ös) bármilyen túzifa választék megfelel egy m3 szerfának.

ad. 7. A 4., 5. és 6. rovat szorzata a teljes pontszámot. A pontozás egy tizedesig számítandó.

Az elbírálatás ugyancsak bérfizetési időszakonként történjen egy-egy vízszintes sorban, mint az előző versenypontnál. A végén összesített pontszámok átlagát kell kiszámítani.

A bírálati lapok hitelesítését ugyanazok végzik, mint az előző versenypontnál.

Úgy a szállítási, mint termelési versenyt március 31-vel le kell zárni. Az erdőgondnoksági versenybizottságok az egyes bírálati lapokból gondnoksági összesítést készítenek, amelyek a gondnokságnak a versenyben való részvételét mutatja. Az összesítéseket az egyéni (csoport, brigád) bírálati lapokkal együtt az illetékes erdőgazgatósági (nemzeti vállalat) bírálóbizottsághoz küldi április 15-ig, ahol az igazgatósági (nemzeti vállalat) összesítést készítik el és azt továbbítják az OMTVI-hoz, illetőleg Főcsoportunkhoz az országos kiértékelés megejtése végett. A községi és megyei versenybizottságokat az elbírálatásokba nem kell bevonni.

c) Nagy gondot fordítsunk a brigádmozgalom egészséges kialakulására. Az önkéntesen megalakuló brigádok ne szakadjanak el a dolgozó erdei munkásoktól, ne különállók, egyéni célok érdekében dolgozzanak, hanem a többi dolgozók mintaképei legyenek, akik a munkát példamutatásukkal irányítják és helyes irányban vezetik.

A megalakult brigádok egy füzetben, brigád-naplót vezessenek, amiben a brigádok tagjai névszerint fel vannak sorolva, továbbá az időről-időre maguk elé ki-

22/949. sz.

M. K. O. Sz. Erdészeti Főcsoport.

A munkaversenyek szervezésével és bírálatával kapcsolatos teendők

Valamennyi Erdőigazgatóság és Erdőgondnokság Szakszervezeti Csoportjának.

Székhelyeiken.

A januári Erdőgazdaságban közzétettük a jelenleg folyó erdőgazdasági munkaverseny feltételeit. A versenyeknek egységes szervezése és kiértékelése szempontjából szükségesnek tartjuk szakszervezeti csoportjainkkal az alábbiakat közölni:

a) A már megalakult versenybizottságoknak a feladatai az alábbiak:

1. A munkaverseny állásáról és folyamatáról a gazdasági év kezdetétől (1948 október 1.) fogva feljegyzéseket vezetnek, gondosan kitérve arra, hogy mikor és hány munkás vett részt abban, milyen volt a teljesítmény és ez milyen százalékos arányban van a terv-előírásokkal. Természetesen külön kell kezelni az erdőgondnokságok üzemi versenyeit (a versenyfeltételekben III. A), B), C) pontok 1-el jelzett feltételeit) az erdei munkások versenyeitől (ugyanezen pontok 2-vel jelzett feltételeit).

2. Legalább kéthetenként munkaverseny-megbeszéléseket kell tartani (termelési értekezletek). Ezeket az erdőgondnokság állandó dolgozói a munkában résztvevő munkásokkal átbeszélnek az elkövetkező munka teendőit, két hétre tervet készítenek az élvégzendő munkáról, az előirányzatok és teljesítések közötti ös-

szefüggéseket és általában minden problémát, ami a munka folyamán előadódott, vagy előadódhatik. Az akadályokat öntevékenyen elhárítják és a megbeszélésekről jegyzőkönyvet fektetnek fel. Ezeket a jegyzőkönyveket rendszeresen küldjék fel az OMTVI-nak és Főcsoportunknak, mert jelenleg az a helyzet, hogy szinte teljesen tájékozatlanok vagyunk a jelenleg folyó munkaversenyek állásáról a gondnokságoknál ezeknek a jelentéseknek a híján.

3. Ha erdőgondnokságonként több versenybizottság működik (védkerületenként), akkor a gondnoksági versenybizottság összefogó szerve legyen ezeknek, biztostsa az összehangot a védkerületek munkája között és a bizottságba a védkerületi versenybizottságok egy-egy tagot küldjenek a megbeszélésekre. Ugyanez a gondnoksági versenybizottság oldja meg az egész gondnokság adatszolgáltatását is.

4. Igen nagy súlyt helyezzenek a gondnokságok arra, hogy a munkaversenyek szervezésében, irányításában és megbeszélésében a paraszti tömegszervezet (DÉFOSz) képviselője minden esetben résztvegyen. A munkaverseny-mozgalom csak akkor lesz egészséges, ha alulról in-

I. Fakitermelési verseny bírálatai.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Tételszám	Versenyben álló neve	Szerfa kihozatal			Előírt hoz- viszonyít. teljest. %	Elért norma százalék	Rend és tisztaság 1—60 p.	Összes pont (5 + 6 + 7)	Helyezés	Megjegyzés
		Előírt + 1/10	Elért %							

ad. 2. A bírálati lap fejrészen a gondnokság, védkerület és a csoport vagy brigád neve legyen feltüntetve. A 2. rovatba soroljuk fel a csoportba, brigádba tartozó egyének neveit. Minden brigádról vagy csoportról külön bírálatot kell felfektetni.

ad. 3. Az előírt szerfakihozatali százalékok minden gondnokság vágástervéből kiolvasható. Az 1/10-ed résszel való emelés, csak az 50 %-on aluli előírásoknál kötelező versenyfeltételei.

ad. 5. Az előírt szerfakihozatali százalékokat 100 %-nak véve, kiszámítjuk a teljesítés százalékát. Ez egyben pontszámot is jelent.

ad. 6. Az elért átlagos napi norma, az érvényben lévő kollektív szerződés előírt normájához, mint 100 %-hoz viszonyítva. Választékonként külön-külön értékelni és átlagot számítani. A százalék egyben pontszám is.

ad. 7. Ebben a rovatban minden a vágás és a kikerülő választék küllemét és minőségét érintő tényező elbírálása alá kerül: a vágás rendje és tisztasága, szakszerű

termelés, alacsony tuskó, göcsök lefარაგása, kérgezés minősége, tűzifa összerakása stb. 60 pontot tehát csak az érdelem, aki szakszempontból az adott körülmények között a lehető legtökéletesebb munkát végezte. A pontszámot a bírálati lap hitelesítői együttesen állapítják meg. Vitás esetekben közpértéket kell venni.

ad. 8. Az 5., 6. és 7. rovatok összege. A elbírálás bérítési időszakonként a bérjegyzékek alapján történjen egy-egy vízszintes sorban, tehát egy-egy bírálati lapon egy csoport vagy brigád egész ideny alatti munkája kiértékelhető. A végén az összesített pontszámok átlagát kell ki számítani.

A bírálati lapokat hitelesítik: A versenybizottság tagjai, A DÉFOSZ helyi vezetője vagy helyettese és Az erdész szakszervezet helyi megbízottja.

A verseny csak a véghasználatokra vonatkozik (70,879./1948. Közp. Ig.).

A pontozást csak egész számokban végezzük.

nyünk szervezését és elbírálását országosan egységesen rendezhessük.

Ugyanezt kérjük kartársainktól az erdősítési verseny szervezésére és elbírálására nézve is, amelynek csak október 1-én lesz végleges lezárása, de addig is egységes szervezés és bírálat szempontjából a kartársaink véleménye alapján való rendezése mielőbb szükséges. Az erre vonatkozó észrevételeiket ugyancsak február 15-ig kérjük.

Budapest, 1949 január hó 18-án.

Bezzegh László s. k. Páris János s. k.
munkaverseny előadó. sz. titkár.

A váci erdőgondnokság munkaversenyének sikere

A váci erdőgondnokság négy hónappal ezelőtt indult termelési és szerfakihozatali versenyének eddigi eredményeiről Láng László főerdőmérnök, erdőgondnok tartalmas jelentésben számolt be a központi igazgatóságnak. A beszámoló adatai kimagasló sikerről tanuskodnak a verseny egész vonalán. Az eredmények a gondnokság dolgozóinak szocialista öntudatát, a 3 éves terv célkitűzéseinek mély átérzését hirdetik.

A fakitermelési verseny a gondnokság Farkasbérc nevű vágásterületén folyt le 148 dolgozóval, akik a versenyfeltételek teljesítésén felül vállalták Váchartyán községnek és Vác város Elektromos Műveinek villanyvezeték-oszlopokkal való ellátását is. Ütemtervüket nemcsak teljesítették, hanem a kiszabott határidőnél másfélhónappal egyes munkáágakban túl is teljesítették. Ennek köszönhető, hogy Váchartyán már múlt évben megkaphatta villanyvilágítását, mint az ország 250-ik villamosított községe.

Az erdőgondnokság dolgozói a kitűzött 2272 m³ faanyagot 51 nappal korábban termelték ki a kitűzött határidő előtt. Ebből a mennyiségből 975 m³ volt a szerfa, a kitűzött 385 m³ helyett, vagyis 17% előírt mennyiség helyett 43%-ra fokozták a szerfakitermelés arányát. A munkások zöme 126—225 %-ban teljesítette a normát. Csak 30 dolgozó maradt a 126% alatt, viszont 27-en messze a 225% fölé emelték teljesítményüket. Akadt két dolgozó: Mezei István és Ferenc, akik az egész verseny alatt 341%-ban teljesítették a normát! A bányá- és szerfát 100%-ban már le is szállították. A verseny közel 50,000 forint keresetet jelentett a résztvevőknek és 558 olyan szegénysorsú család téli tüzelőjét biztosította, amelyek ezt nem tudták volna megvásárolni. A sikerült verseny sok értékes tapasztalattal gazdagította a dolgozó munkásokat és szakembereket is. A verseny tovább folyik és most az erdei munka olyan ágazataira kerül a sor, amelyek a tél utolsó hónapjaiban esedékesek.

A váci erdőgondnokság jó munkát végzett és olyan példaadást nyújtott, amely a többi erdőgondnokság számára is követésre érdemes utat nyit meg.

II. Szállítási verseny. (Állati vontatású fuvarosok bírálata.)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tételszám	Versenyben álló neve	Fogat megnevezése	Szorzó tényező	Távolság km-ben	Leszállított anyag m ³ -ben	Összes pontszám (4 + 5 + 6)	Helyezés	Megjegyzés

tűzött feladat és annak végrehajtása is feljegyzést nyer.

Természetesen egy-egy brigádról külön bírálati lapot kell készíteni és a nem brigád-kötelékben dolgozó többi munkásokról csoportonként.

d) Az elmúlt csonka gazdasági év adatszolgáltatása nagyon gyenge volt, aminek a hiányát jelenleg is nagyon érezzük. Az igazgatóságok, gondnokságok által készített grafikonok nem voltak minden esetben elég beszédesek és legfőbb hibájuk az volt, hogy a tervelőírásokkal való összehasonlítás hiányzott.

A gondnokságok és igazgatóságok már most készüljenek fel az értékes adatszolgáltatásokra, az elkészítendő grafikonok valóban olyanok legyenek, amelyről bárki könnyen leolvashatja az előírások és teljesítések közötti százalékos összefüggéseket,

sőt az idő előtti teljesítést is ajánlatos volna érzékeltetni.

Az adatszolgáltatás, a verseny állásáról való tájékoztatás és grafikonok beküldésének időpontját nem akarjuk önkényesen megállapítani, de mindenesetre legyen szempont az, hogy minden eseményről, érdekességről időben, még mielőtt elvesztené aktualitását, bennünket és az OMTVI-t értesítsenek a kartársak, hogy a napi sajtót és belső kartársainkat eredményeinkről állandóan tájékoztathassuk.

Ebben a körlevélben leírtakat természetesen nem akarjuk megváltoztathatatlanként kartársainkra erőszakolni. Amennyiben bárkinek észrevétele vagy módosító javaslata volna ezekben a kérdésekben, úgy azok közüljük velünk azokat legkésőbb február 15-ig, hogy azokat megvizsgálva a jelenleg folyó munkavers-

RENDELETEK

A term megbízotti intézmény megszűnésével és tervgazdasági főosztály létesítésével kapcsolatos intézkedések

6.181/1949. sz.

A Mállerd Központi Igazgatósága valamennyi főosztályának, valamennyi erdőigazgatóságának és erdőgondnokságának.

A miniszterelnök 1949. évi január hó 22. napján hatályba lépett 760/1949. M. E. sz. rendelete az állami tulajdonban álló vállalatoknál és közületi üzemeknél létesített term megbízotti intézményt megszüntette és a term megbízotti feladatok ellátását a vállalat (üzem) vezetőjére ruházta.

Ebből a rendelkezésből az következik, hogy a mezőgazdasági term megbízottakról szóló 6.150/1948. M. E. sz. rendelet (M. K. 123. sz.) alapján erdőigazgatóságainknál és erdőgondnokságainknál kijelölt term megbízottak megbízatása is hatályát veszítette s az eddig általuk ellátott feladatokat a jövőben az erdőigazgatóknak, illetőleg az erdőgondnokoknak kell ellátniuk.

Ezek a rendelkezések természetesen semmiféle vonatkozásban nem változtatták azokon a feladatokon, amelyek a 3 éves gazdasági terv végrehajtása körében állami üzemünk szerveire hárulnak. A jövőben is szükséges tehát, hogy az egyes üzemi szerveinkre, nevezetesen központi igazgatóságunk főosztályaira, erdőigazgatóságainkra és erdőgondnoksá-

gainkra erőszben háruló tevékenység egy-egy és átfogó rendelkezésekkel irányítsák és ellenőriztessék.

Ezért igazgatótanácsunk a központi igazgatóságnál új főosztály, nevezetesen XIV. tervgazdasági főosztály felállítását határozta el s a főosztály vezetésével Mittelmann Miksa miniszteri osztályfőnököt bízta meg.

Ennélfogva központi igazgatóságunknak — az 1947. évi április hó 17. napján 13.547/1947. számú körrendeletbe foglalt — ügybeosztását a XIII. (üzemgazdasági) főosztályra vonatkozó rendelkezést követő, alábbi szöveggel egészítjük ki:

«XIV. Tervgazdasági főosztály.

A társfőosztályok, továbbá az erdőigazgatóságok és erdőgondnokságok támogatása a 3 éves gazdasági tervnek megfelelő részlettervek összeállításában egy-egy szempontok és irányelvek meghatározásával. A részlettervek végrehajtásának irányítása és ellenőrzése.»

Budapest, 1949. évi február hó 2-án.

Barlai Ervin s. k.,
ügyvezetőigazgató,
miniszteri osztályfőnök,

Az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt magánjogi jogcímen keletkező pénzkövetelések bírói úton való érvényesítése

A Mállerd központi igazgatósága valamennyi főosztályvezetőjének és valamennyi erdőigazgatóságának.

A 2.800—13.110/1948. Korm. sz. rendelet (M. K. 283. szám) az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt magánjogi jogcímen keletkezett pénzkövetelések bírói úton való érvényesítését további intézkedésig általában kizárta.

Ennélfogva általános szabály szerint állami üzemünk sem érvényesítheti az említett időben keletkezett pénzköveteléseket, akár közületekkel, akár magánosokkal szemben fennálló követelésekről van szó:

Ez az általános korlátozás azonban a rendelet 4. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint nem vonatkozik az alábbi követelésekre:

a) A járadék és más időszakos szolgáltatások iránti követelések, továbbá az olyan egyéb követelések, amelyek valamely személy eltartásának biztosítását célozza.

b) A balesetből eredő kártérítési követelések.

c) A szolgálati viszonyból, valamint a nyugdíjigényből eredő követelések, ide nem értve az óvadék visszafizetésére irányuló követelést.

d) Az 1946. évi augusztus hó 1. napján vagy az ezt követően teljesített szolgáltatásért ellenszolgáltatás címén támasztott követelések.

e) A családi vagy öröklési jogon alapuló követelések.

f) A bűncselekményből vagy tiltott cselekményből eredő kártérítési követelések.

Állami üzemünk szempontjából a most idézett kivételes rendelkezés d) pontjának, valamint f) pontjának lehet jelentősége. Ha például ugyanis állami üzemünk 1946. évi augusztus hó 1. napja, után szállított faanyagot a vevőnek a vételárkövetelést abban az esetben is érvényesíthetjük, ha az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett. Ugyan-így, ha valaki bűncselekménnyel vagy

magánjogi tiltott cselekménnyel állami üzemünknek kárt okozott, az ellene fennálló, habár 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett követeléseinket érvényesíthetjük.

A felsorolt, kivételesen érvényesíthető követelések érvényesítése is korlátozás alá esik azonban, ha azokat a rendelet hatálybalépésétől, amennyiben pedig a hatálybalépés után járnak le, a követelés lejártától számított 6 hónap alatt bírói úton nem érvényesítik, kivéve ha az említett 6 hónap alatt a felek a követelést egyességgel, elismeréssel, vagy egyéb megállapodással fenntartják; illetőleg megújítják.

A fentiekre figyelemmel állami üzemünk szerveinek mindenképpen el kell kerülniök annak az esetnek bekövetkezését, hogy valamely állami üzemünk javára jogszzerűen fennálló és az idézett kivételes rendelkezés alapján bírói úton érvényesíthető, bár 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett követelés érvényesíthetőségének lehetőségétől pusztán azért essünk el, mert az idézett rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónap alatt a követelés érvényesítéséről nem gondoskodtunk.

Míndezekre figyelemmel felhívjuk a címben felsorolt valamennyi üzemi szerveinket, hogy az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett, de a fentiek szerint 6 hónapon belül kivételesen meg érvényesíthető összes követeléseinket legkésőbb f. évi február hó 28. napjáig — minden követelésre nézve külön-külön megkereséssel illetőleg ügyirattal — közöljék a kincstári jogügyi igazgatósággal. Az erdőigazgatóságok az ily tárgyú megkeresések másolatait egyidejűleg terjeszték fel hozzánk.

Oly követeléseket, amelyeknek érvényesítésére nézve a kincstári jogügyi igazgatóságnak már felhatalmazást adtunk, újból bejelenteni nem kell.

Budapest, 1949. évi február 4-én.

Osváth István s. k.
miniszteri tanácsos.

Balesetekről nyilvántartás vezetése

86.142/1948. IX. 2. sz.

Valamennyi Mállerd erdőigazgatóságának, erdőgondnokságának, központi felügyelőnek, önálló üzemnek, az erdészeti kutató intézetnek, a soproni tanulmányi erdőgazdaságnak és erdészeti szakiskoláknak Székhelyeiken.

Az 5368 1947 IX. 2. számú rendeletünk IV. részét (mely a baleseti ellátásról rendelkezik a népjóléti miniszter 88.500/1948. N. M. számú rendeletben) megjelent a Magyar Közlöny 255. számában) foglaltak alapján odaegészítjük azzal, hogy minden üzemi egység (Tehát erdőigazgatóság, erdőgondnokság, önálló üzem stb.) 1949 január 1-vel az alkalmazásában álló munkavállalókat ért minden balesetről nyilvántartást fektessen fel, melynek rovatai:

1. sorszám,
2. a baleseti sérült neve,
3. a baleset időpontja (év, hó, nap, óra),
4. a baleset tömör leírása,

5. a baleset bejelentésének időpontja,
6. jegyzet.

Ebbe a nyilvántartásba be kell vezetni minden balesetet, amely az alkalmazásban álló, akár fizikai, akár szellemi munkavállalókat érte. Még azokat a baleseteket is be kell jegyezni, amelyek olyan jelentéktelenek voltak, vagy jelentéktelennek látszottak, hogy a munkavállaló a munkáját nem is hagyta abba és balesetbejelentést nem is készített.

A nyilvántartás céljaira egy vonalas vagy kockás papírból készült füzetet kell beszerezni és a rovatozást házilag elvégezni.

Ismételten és nyomatékosan felhívjuk a figyelmet az 5368/1947. IX. 2. számú rendeletünk IV. részében B/b alatt foglaltakra vagyis a balesetbejelentések pontos teljesítésére. Ezt azonban az előbb idézett N. M. rendelet alapján azzal egészítjük ki, hogy a halálos baleseteket 24 órán belül és azokat a baleseteket, amelyek 3 napot meghaladó munkaképtelenséget okoznak, 3 napon belül kell bejelenteni. Azokat a baleseteket, amelyek munkaképtelenséget nem okoznak, bejelenteni nem kell, ha azonban a balesetnek a következménye csak később okoz munkaképtelenséget, akkor a balesetet pótlólag szabályszerűen be kell jelenteni. Az ipari jellegű munkában elszenvedett balesetbejelentést 4 példányban kell elkészíteni, amelyből egy példány küldendő a Mállerd Központi Igazgatóságához, egy példány az első fokú rendőrhatalomhoz, egy példány az illetékes kerületi iparfelügyelőhöz és egy példány marad házipéldány, míg a nem ipari jellegű munkában történt balesetéről csak három példányban kell a balesetbejelentést kiállítani, amelyből egy példány a Mállerd Központi Igazgatóságához, egy példány pedig az első fokú rendőrhatalomhoz küldendő és egy példány marad házi példánynak. A balesetbejelentésből készült házi példányt a nyilvántartással együtt kezelje, illetőleg amellel őrizze. A balesetbejelentéshez szükséges nyomtatványokat az OTI szervektől, póstától, DÉFOSz-tól lehet beszerezni. Más nyomtatvány szolgál az ipari jellegű és más nyomtatvány a mező- és erdőgazdasági munkában ért baleset bejelentésére.

Hangsúlyozzuk, hogy balesetbejelentést az OTI-hoz beküldeni nem kell és nem is szabad, miután a baleseti kártalanítást nem az OTI látja el, ellenben az OTI mezőgazdasági biztosítása alá eső munkavállalóknak baleset esetében külön hivatalos igazolás adandó ki arról, hogy üzemi balesetet szenvedett, mert az OTI ebben az esetben az általában megkívánt 28 napi tagsági idő nélkül is köteles gyógykezelésiben részesíteni.

Amennyiben a balesetbejelentő lapokat a DÉFOSz szerv állítaná ki, úgy az OTI részére szánt példányt a DÉFOSz-tól át kell venni és azt közvetlenül a MÁLLERD központi igazgatóságához beküldeni, miután az OTI a hozzá beérkező balesetbejelentéseket amúgy is átteszi a Mállerdhez, tehát ez az eljárás ügyvitelszerűsítést jelent és meggyorsítja az ügykezelést. Erre nézve a DÉFOSz szervvel már előre állapodjék meg.

Budapest, 1949. évi január hó 17-én.

Barlai Ervin s. k.,
ügyvezető igazgató,
miniszteri osztályfőnök.

Megerősítés végett felterjesztése meg nem fellebbezett elsőfokú fegyelmi ítéletnek

2133/1949. sz.

Valamennyi Erdőigazgatóságnak.

A fegyelmi ügyek intézése körében azt tapasztaljuk, hogy az erdőigazgatóságoknál alakított fegyelmi bizottságok gyakran hoznak olyan fegyelmi ítéleteket, amelyekben megállapított fegyelmi büntetés nem áll összhangban az elkövetett fegyelmi vétség súlyával s ezeket az ítéleteket számos esetben már lehet megváltoztatni, mert azok ellen sem az alkalmazott felettese, sem maga az alkalmazott fellebbezést nem nyújtott be.

Ez a helytelen fegyelmi bíráskodás arra az eredményre vezet, hogy ugyanolyan természetű és súlyú fegyelmi vétségek miatt egészen eltérő tartalmú büntetéseket szabnak ki aszerint, hogy a fegyelmi ügy elbírálása I. fokon a 12,057/1948. sz. körrendeletünkkel ideiglenesen alkalmazni rendelt fegyelmi szabályzatunk 32. §-ának a), vagy pedig b) pontja alá eső fegyelmi bizottság hatáskörébe tartozik-e.

Ezért igazgatótanácsunk elhatározta, hogy az erdőigazgatóságoknál alakított fegyelmi bizottságok által hozott I. fokú ítéleteket — a megerősítés kérdésében hozandó döntéssel — abban az esetben is felülbírálja, ha azok ellen az érdekeltek egyike sem él fellebbezéssel.

Ehhez képest az említett fegyelmi szabályzat 70. §-át a következőképpen egészített szöveggel kell alkalmazni:

«Ha a jogerős fegyelmi ítélet fegyelmi büntetésül állásvesztést vagy szabályszerű elbánás alá vonást állapított meg, vagy ha a 32. § b) pontjában említett bizottság által hozott, bármily tartalmú elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel senki sem élt, az ítéletet megerősítés végett a fegyelmi ügy irataival együtt az igazgatótanácshoz fel kell terjeszteni.

Az igazgatótanács a felterjesztett ítéletben megállapított büntetést enyhítheti, vagy ha megállapítja, hogy az ítéletet nyilvánvaló jogszabálysértéssel hozták, azt megváltoztathatja, feloldhatja vagy megsemmisítheti (64–66. §).

Budapest, 1949. évi január hó 12-én.

Osváth István s. k.,
miniszteri tanácsos.

Erdői kihágási ügyekben fellebbezési jog kimerítése

Valamennyi Erdőigazgatóságnak és Erdőgondnokságnak,

Székhelyeiken.

Az erdők további pusztításának megakadályozása és az állomány megóvása érdekében feltétlenül szükséges, hogy állami üzemünk szervei használjanak ki minden törvényes lehetőséget az erdei kihágások üldözésére és megtorlására. Ez a feltétele annak is, hogy a tűzifával rolytatott szertelen úzerkedést meg tudjuk szüntetni.

A tudomásunkra jutott adatok szerint az erdei kihágókkal szemben másodfokon számos esetben azért nem lehet az I. fokon hozott ítélet súlyosbítása útján megfele-

lő megtorlást alkalmazni, mert a tettes terhére fellebbezéssel senki sem élt.

Erre figyelemmel felhívjuk valamennyi üzemi szervekkel, hogy minden olyan kihágási ügyben, amelyben a Mállerd sértettként szerepel, feltétlenül éljenek fellebbezéssel az I. fokú rendőri büntetőbírószék által hozott olyan ítéletek ellen, amelyek az elkövetett kihágás súlyával arányban nem álló, enyhe büntetéseket állapítanak meg.

Ugyanígy merítsék ki üzemi szerveink fellebbezési jogukat azokban az esetekben is, amelyekben a rendőri büntetőbírószék annak ellenére, hogy a kártérítési összeget minden további, bővebb bizonyítás nélkül az erdei árszabályzatok alapján könnyen megállapíthatnák, sértettként eljáró állami üzemünket kártérítési igényével polgári perútra utasítják.

Végül felhívjuk üzemi szerveinket arra is, hogy a belügyminiszter úrnak még az 1947. évben kelt Erdőgazdaság című szaklapunk I. évfolyamának, 7. számában közzétett átirataira tekintettel minden olyan esetben, amikor visszaeső vagy az erdei lopásokat üzletszerűen üző tettesről van szó, tegyenek javaslatot a tettesnek rendőri őrizet alá helyezése (internálása) iránt.

Budapest, 1949. évi február hó 4-én.

Cseke s. k.
miniszteri tanácsos.

Száraz vezetékoszlop finom kérgezési és csúcszósi normája

82,232/1948. szám.

Valamennyi Mállerd Erdőigazgatóságnak,
Székhelyén.

A Mállerd Központi Igazgatósága által elkészített száraz vezetékoszlop finom kérgezési és csúcszósi normát az Országos Munkamegállapító Bizottság titkársága 765/4/1948. számú határozatával a tervezetben közölt normaidő 15%-os emelése mellett 1949. március hó 31-ig ideiglenes hatállyal jóváhagyta.

A jóváhagyott norma 5.8 fm/m óra. A folyóméterenként fizetendő egységbró 0.38 Ft.

A szerszámhasználati díj az erdőgazdasági kollektív szerződésben megállapított 3 %.

Ervényes a vezetékoszlop kérgezése is a 80,317/1948-as Közp. Ig. számú rendeletünk azon intézkedése — melyet az idézett rendeletben a talpfára állapítottunk meg — miszerint a fel nem használható, munkaközben az anyag belső rothadtsága stb. miatt elrontott darabok után a munkavállalóknak a kérgezéssel és csúcszózással eltöltött időt sima órában meg kell fizetni.

Ugyancsak alkalmazandó az előbb idézett rendelet utolsó bekezdése, vagyis a finom kérgezési és csúcszósi munkák nyomán kikerülő fahulladék 1/3-ed részét, illetőleg 1/3-ad részét a munkavállaló a társadalombiztosítási egyenérték 30%-ért az egész fahulladék sarangokba való rakása mellett megvásárolhatja.

Utasítjuk az erdőigazgatóságot, hogy a vezetékoszlop kérgezési és csúcszósi munkákról hetenkinti részletezéssel az

egyes erdőgondnokságoktól teljesítmény-jelentést kérjen és ezt a jelentést hozzánk továbbítsa.

Fentieknek az erdőigazgatóság hatáskörébe tartozó erdőgondnokságok részére megfelelő utasítással való továbbítását haladéktalanul eszközölje.

Budapest, 1949. évi január hó 22-én.

Akos László s. k.,
üzemi főfelügyelő.

Erdőrendészeti áthágások miatt kirótt pénzbírságok befizetése

200,244/1949. IV. 2. szám.

Valamennyi áll. Erdőfelügyelőségnek,

Székhelyeiken.

Értesítem, hogy erdőrendészeti áthágások miatt kirótt pénzbírságoknak $\frac{1}{5}$ -öd részét, mely az Országos Erdei Alapot

illeti, — az Országos Erdei Alap csekk-számlájának megszüntetésével, — a 931,001 számú: «Magyar Nemzeti Bank Folyószámla oszt. Magyar Állami Erdőgazdasági üzemek, Budapest» elnevezésű számla javára kell befizetni. A csekk-befizetési lap «Értesítés»-ének hátlapján gondosan fel kell tüntetni a befizető hivatal nevét és székhelyét, a véghatározat számát, tárgyát és az összeg rendeltetését.

A csekkbefizetési lapokat a Mállerd központi igazgatóságától kell igényelni.

Budapest, 1949. évi január hó 15-én.

A miniszter rendeletéből:

Hajdu János s. k.,
miniszteri tanácsos.

Az «Erdőgazdaság» tanít, nevel. Minden sora Neked szól. Terjeszd.

Fordítsunk nagyobb gondot az erdőápolásra!

A hároméves terv keretében hazánkban is megindultak azok a munkálatok, amelyek hivatva vannak leromlott, kizsárolt erdők felújítására és már eddig is szép eredményeket értünk el.

Új lendületet adott munkánknak a Magyar Dolgozók Pártja programnyilatkozata, amely célul tűzte ki, «hogy véget vessen a százados bajnak, az oly gyakran ismétlődő és elsősorban a Nagy Magyar Alföldet sújtó aszálynak. Ugyanebből a célból és részben az ország faellátásának biztosítására *tervszerű* erdőgazdálkodást és nagyarányú erdősítést kell megvalósítani». Rövid és tömör szavakban foglalt hatalmas program ez, amelynek megvalósítása elsősorban ránk, magyar erdészre vár. A tennivaló sok és nehéz. Anyagiakban nem állunk oly bőven, mint a nagy Szovjetunió, de ha a kormányzat látni fogja, hogy kezünk és eszünk munkája nyomán sikeresen valósulnak meg az elgondolások, vagyis ha szemmel látható eredményeket fogunk felmutatni, bizonyára megfelelően fog anyagi támogatást is adni a tervek észszerű, de takarékos és mégis eredményes keresztülvitelére.

A *tervszerű* erdőgazdálkodás és nagyarányú erdősítés a feladatok százait foglalja magában. A termelés racionális végrehajtásával és az értékesítéssel az új erdősítések és vágásfelújítások kérdéseivel itt röviden nem foglalkozhatunk. De tegyük fel, hogy mindez rendben folyik, az erdősítések során évről-évre több és több új erdőt telepítünk és vágásterületet újítunk fel sikerrel és a statisztika elég számaiból mindenki értesül az elért eredményekről. Azonban nem szabad megfeledkeznünk — és ezt hangsúlyozni kívánom — a sikeresen megtelepített és felújított fiatal erdősítések további sorsáról, ápolásáról sem. Ennek nem

azért kívánok nyomatékot adni, mintha kartársaim mindezt nem tudnák éppen olyan jól, mint én, hanem mert 23 évi gyakorlati szolgálatom alatt számtalanszor láttam és látom még most is, hogy ez a kérdés mostoha gyerek és majdnem mindenki fontosabbnak tartja az erdősítést, mint az erdőápolást. Ez igaz lehet, mert ha nincs új telepítés, nincs mit ápolni, de — hiába telepítünk nagy gonddal és óriási költséggel új erdőket, hiába igyekszünk a levágott erdők vágásterületeit nemes, esetleg gyorsan növő fafajokkal beültetni, hogy a régi helyett jobb, értékesebb erdőt kapjunk, ha a sikeres telepítés elkönyvelése után magára hagyjuk ezeket a fiatal erdőket és további sorukat nem kísérik figyelemmel. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a természet ajándékoz meg szépen települt újjalattal.

A tisztítások és gyéritések elvégzését az üzemtervek vannak hivatva előírni és szabályozni. Az előírások körül nincs is baj és a végrehajtás is többnyire sikerül az idősebb, 20 éven felüli fiatalosokban a gyéritések formájában, mert itt már számolni lehet értékálló faanyaggal és erre a munkára a fatermelő munkások is szívesen vállalkoznak. Súlyos nehézségek és sokszor leküzdhetetlen akadályok merülnek fel azonban az 1—20 éves állományok *«tisztítás»* munkáinak végrehajtásánál, mert erre a munkára, — különösen erdősültebb vidékeken, — nehezen, vagy sehogy sem lehet munkást kapni. Ha pedig e munkákat elhanyagoljuk, nem végezzük el a kellő időben és mértékben, minden előző áldozat kárba veszt, sőt elpusztul az ajándékba kapott kincs, — a természetes úton felújult fiatalos is.

Mindezekről bárki könnyen meggyőződhet, ha kissé nyitott zemmelle járja az erdőt és fentiekre figyelmet

fordít. Nézzük meg jelenlegi 1—20 éves fiatalosainkat, újonnan telepített erdeinket és akár természetes, akár mesterséges úton felújult vágásainkat, kevés kivétellel azt láthatjuk, hogy a telepítés, a felújítás sikerült ugyan, de az *ápolás* hiánya miatt pusztulásra, szinylődésre van ítélve és a kívánt célt, az értékesebb és jobb erdőket nem fogjuk elérni. A fiatal telepítést vagy települést a nyomok, cserjék, bokrok, sarjak és nem kívánatos gyorsnövő fajok oly tömege lepi el, amelyeknek pár évi nyomása alatt jó részük elpusztul, elnyergul, szinylődik és mire a lehetőségek következtében hozzálátnánk az ápoláshoz, már csak keveset, vagy semmit sem segíthetünk. Ez a kép tárul szemünk elé országszerte és ha *sürgősen*, bármilyen feltétellel mellett, nem találjuk meg a módját annak, hogy minden új telepítést, mesterséges vagy természetes úton létesült fiatalost megfelelő időben és kellő ápolásban részesíthessünk, nagy gonddal, sok munkával, fáradtsággal és súlyos milliók feláldozásával telepített erdeink csak oly silányok maradnak, mint voltak, vagy még silányabbak lesznek és semmiképpen és soha nem fogjuk elérni a kítűzött célt — olyan *értékes és jó erdők létrehozását*, — amelyekben a holdankinti évi növedék a mostani 0.5—1. — m³-rel szemben 2—6 m³ legyen. Már pedig ezen áll vagy bukik erdőgazdaságunk és közelebbről saját jövőnk is. *«Ápoljuk erdeinket»*, ez legyen a mindennapi S. O. S. jelünk, mert népünk, népi demokráciánk jólétét a már említett programnyilatkozatnak megfelelően csak így tudjuk biztosítani. Az erdősítési munkaversenyek mellett az *erdőápolási munkaversenyt* is előtérbe kell helyeznünk és minden anyagi és erkölcsi támogatást megadni az arra illetékeseknek, hogy az erdőápolási feladatokat elvégezhessék és a mulasztókkal szemben a legnagyobb szigor alkalmazása is indokolt.

Az üzemtervek elő fogják írni a szükséges erdőápolási munkákat. Azonban addig is a lehető legsürgősebben el kellene készíteni az erdőápolási munkák 5 vagy 10 éves tervét, amelyben részletesen ki lenne dolgozva a szükséges munkaerő és anyagi szükséglet is.

A munkaerő a legtöbb helyen, ha az anyagi fedezet megvan, rendelkezésre áll. Sok vidéken, ahol kevés a tüzelő, a legvékonyabb anyag kiszédésére is van vállalkozó, részért vagy teljes anyagért, — esetleg jobb gyérités biztosításával összekapcsolva. Oly vidékeken, ahol erre lehetőség nincs, a jövő érdekében minden anyagi áldozatot meg kell hozni a siker érdekében. Ha az erdőgazdaság költségvetésében erre a célra nem lehet megfelelő összeget biztosítani, a kormányzatnak, a Gazdasági Főtanácsnak, a Tervhivatalnak kell segítségünkre jönniök, hogy a szükséges pénzösszeg *«beruházás»* formájában rendelkezésre álljon. Ha az erre illetékes felsőbb hatóságokkal megértetjük az ily célra tervezett *beruházások* fontosságát és várható eredményét, meg vagyunk győződve, hogy a szükséges hitelkeret megnyitása nem marad el. Csak azt kell tuda-

tosítani, hogy az erdőápolás fontossága egyenlő az új erdők telepítésével.

Előfordulhat olyan eset is, hogy pénzért sem lehet a tavasztól télig folytatható erdőápolási munkák elvégzésére a szükséges munkásokat biztosítani. Itt állíthatjuk majd harcba a most szervezkedő állandó erdőmunkás brigádokat. Ezek a szakszerűség szempontjából jól képzett brigádok lesznek hivatva, hogy harcbavessük őket a veszélyeztetett pontokon a szükséges munkák elvégzésére. Ezzel kettős, sőt hármas célt érünk el: elsősorban azt, hogy mindenütt, ahol arra szükség van, kellő időben elvégezhetjük az erdőápolást, másodsorban, hogy az erdőtermelési munkák szünetelése idején is szakszerűen foglalkoztathatjuk erdei munkásbrigádjainkat, részükre tisztességes keresetet biztosíthatunk és harmadszor letérhetjük a falu kizsákmányoóinak sok esetben tapasztal-

ható ellenállását az erdőápolási munkákkal szemben. Nem egyszer láthatjuk, hogy azért nem vállalkoznak gyengébb anyagot adó erdőápolások elvégzésére a falu dolgozói, hogy ezáltal jobb faanyag kitermelését kényesíthessék ki helyi fogyasztásra, ami gazdasági szempontból sem helyes.

Röviden összefoglalva az előadottakat, újból csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy az erdőápolási munkák fontossága és legsürgősebb végrehajtásuk elengedhetetlenül fontos, elmulasztásuk végzetes következményeket rejt magában. *Céлом az volt, hogy kertársaimban tudatosítsam hasonló elgondolásaik helyességét, az illetékes hatóságok előtt pedig olyan út megnyitását tegyem lehetővé, amely úton a kitűzött cél érdekében elmehessünk majd azért a pénzért, amely a keresztülvitelhez okvetlenül szükséges.*

Szoják Károly

SZEMÉLYI HÍREK

A Mállerd Központi Igazgatósága: a Földművelésügyi Miniszter Úr rendeletére *Bence Lajos* főerdőmérnököt szakoktatási szolgálatra átnedezte, a Központi Igazgatóságtól Esztergomba áthelyezte és az Erdőgazdasági Középiszkoláchoz beosztotta (67,555/1948.), *dr. Kollwenz* Ödön főerdőmérnököt szak oktatási szolgálatra átnedezte, Árpádtetőről Esztergomba áthelyezte és az Erdőgazdasági Középiszkoláchoz beosztotta (56,755/1948.), *Péterváry* Tivadar üzemi tisztet igazgatási szolgálatra átnedezte és beosztotta a szolnoki erdőfelügyelőséghez (58,551/1948.).

A Mállerd Központi Igazgatósága: *Takács* Elvira II. o. irodatisztet a szállógyöröki erdőgondnokságtól a szári erdőgondnokságra áthelyezte (53,209/1948.), a debreceni erdőigazgatóság azon intézkedését, mely szerint *Molnár* József üzemi főtisztet Ricsikáról az erdőigazgatóság központjába, Debrecenbe áthelyezte (3,979/1949.).

a kaposvári erdőigazgatóság azon intézkedését, mely szerint *Deáky* Dezső üzemi főtisztet a nagyatádi erdőgondnokság vezetésével megbízta (62,493/1948.).

a miskolci erdőigazgatóság azon intézkedését, mely szerint *Dienes* Zoltán főerdőmérnököt Alsóméráról Miskolcra, az erdőigazgatóság központjába áthelyezte (78,895/1948.) *Csizmádia* Gyula üzemi tisztet a sárospataki erdőgondnoksághoz áthelyezte (74,947/1948.), *Mikeváry* Tivadar főerdőmérnököt a miskolci erdőgondnokság vezetésére alól felmentette és beosztotta őt az erdőigazgatóság központjába (1,271/1949.) és *Józsa* János üzemi főtisztet a miskolci erdőgondnokság vezetésével megbízta (1,271/1949.).

a pécsi erdőigazgatóság azon intézkedését, mely szerint *Dubay* József számellenőrt az árpádtetői erdőgondnokságtól a szálkai erdőgondnoksághoz áthelyezte (77,233/1948.) és

a szegedi erdőigazgatóság azon intézkedését, mely szerint *Teleki* Zoltán üzemi segéd tisztet Jánoshalmáról a kunszent-

miklósi erdőgondnoksághoz áthelyezte (69,571/1948.) jóváhagyólag tudomásul vette.

Bisztika Géza erdőigazgató dicső elismerésben részesült

A Központi Igazgatóság *Bisztika* Géza debreceni erdőigazgató munkásságáért dicső elismerésben részesítette. Megelégedéssel vette tudomásul az Igazgatótanács azt a *szembeálló javulást*, amely a debreceni erdőigazgatóság működésében a múlt év folyamán bekövetkezett. Ez a javulás elsősorban az által vált lehetővé, hogy az erdőigazgatóság személyzetében az építő munkaszellem, a demokratikus munkaerő és munkafegyelem honosodott meg, és ennek következtében a személyzet immár túlnyomó részben tevékeny részesévé vált a szocialista építő munkának. Ez az öröndetes változás pedig elsősorban *Bisztika* Géza erdőigazgató fáradhatatlan munkásságának volt a következménye.

A MÁLLERD SPORTCLUB HÍREI

Országos Erdészeti asztali-tennisz verseny

Február 12-én és 13-án tartották a Központban a MÁLLERD Sport Club központi igazgatósági asztali-tennisz szakosztálya által rendezett 1949. évi «Országos Erdészeti asztali-tennisz verseny», melyen először került kiírásra a legjobb négyes férficsapat számára az «Erdész-Kupa» asztali-tennisz vándordíj.

Majd minden igazgatóság, a kisterneyi erdőgondnokság, az esztergomi szakiskola és a Központ három csapattal képviseltette magát. A versenyen résztvevők száma 83 fő volt, amilyen hatalmas versenyzőgárda még alig indult MÁLLERD-versenyen. Elszállásolásuk és étkeztetésük

éleg komoly gondot okozott is a vendéglátó központoknak.

Osváth István min. tanácsos nyitotta meg ünnepélyes külsőségek között a versenyt. Beszédében hangoztatta a népi sportok fejlesztésének fontosságát és a minél nagyobb tömegek bekapcsolásának szükségességét. Hangsúlyozta a verseny ezirányú kezdeményező és nagyjelentőségű voltát.

Az egyes számok a legnagyobb rendben és példás fegyelemmel folytak le. Szombaton tartották a csapat és a női egyes és páros számokat, vasárnap reggel 8 órától pedig a férfi egyéni, férfi páros és vegyes páros küzdelmeket.

Vasárnap d. u. 5 órakor kezdődtek a döntők az egyes számokban, melyek befejezése után Fejes József min. osztályfőnök osztotta ki a nyerteseknek a díjakat. Rövid beszédében fe'szóltotta a résztvevőket, hogy terjesszék a sport szeretetét otthonukban és járjanak elől jó példával.

Eredmények: Férfi négyes csapatban, 14 induló közül első lett és ezze! az «Erdész-Kupa» 1949. évi védője a Központ I. csapata, 2. Miskolc csapata, 3. Pécs csapata és 4. a Központ II. csapata.

Férfi egyes: 1. Juhász (Központ), 2. Leövey (Központ), 3. Mácsik (Központ) és Laky (Miskolc). (65 induló.)

Férfi páros: Juhász—Leövey (Központ), 2. Mácsik—Sáhin (Központ), 3. Tar—Winkler (Győr) és Francia—Holota (Pécs). (27 pár indult.)

Női egyes: 1. Bálint Janka (Központ), 2. Istvánffy (Győr), 3. Gyarmatiné (Központ) és Király (Miskolc). (14 induló.)

Női páros: 1. Bálint—Gyarmatiné (Központ), 2. Szántóné—Doboziné (Debrecen), 3. Pásztor—Gerke (Központ) és Lukács—Jáhn (Eger). (8 pár indult.)

Vegyes páros: 1. Fazekas—Laky (Miskolc), 2. Doboziné—Várady (Debrecen), 3. Gerke—Juhász (Központ) és Bálint—Mácsik (Központ). (14 pár indult.)

A résztvevő csapatok több mérkőzést kötöttek le máris egymással és reméljük, hogy az országos verseny buzdítás lesz a sportélet élénkítésére és az «Erdész-Kupa» megszerzése elérendő cél, melyért érdemes küzdeni.

Dr. Douda Vencel: Motorfűrészek az erdei munkában. A csehszlovákiai «Fazgazdaság» című folyóirat 1949. évi január hó 1-én megjelent számában Fries János az alábbi ismertetést tette közzé a motorfűrészekről megjelent új kézikönyvről:

«Dr. Ing. Douda Vencel: «Motorfűrészek az erdei munkában». Erdészek, favágók és fűrészesek kézikönyve. Erdészeti egyesület kiadásában, Piszéken jelent meg mint 40-ik kötet, 308 oldal, 166 kép. Ára fűzve 150, kötve 200 Korona.

Dr. Douda erdőmérnök fagazdasági kutató művében összefoglalt mindent, amit egyáltalában mondani lehet motorfűrészekről, azok szerkezetéről és használatáról. A gépi fűrészek történelmi fejlődésén keresztül azok felosztásához jut el, külön tárgyalja a robbanó, majd motoros láncfűrészeket és a villanymotoros lemezes láncfűrészeket.

A II. részben a motorfűrészekkel való tulajdonképpeni munkáról ad bővebb ismertetést.

Ez a mű az utóbbi idők egyik leghasznosabb könyve.

Hozzászólás a műszaki osztály feladataihoz

Az ERDŐGAZDASÁG közelmúltban megjelent hasábjain Madas András osztályvezető körvonalazta állásfoglalását az erdei termékek szállítása tekintetében. A gépesítés előnyeit és hátrányait ezúttal nem kívánom taglalni, mert hiszem, hogy az egyensúlyt a műszaki osztály éppen olyan helyesen meg fogja állapítani, mint ahogyan a fejlődés irányát meghatározta. Feltételezzük, hogy ahol a terepviszonyok, vagy távolságok a vasutat, vagy éppen a fogatos szállítást teszik indokolttá, ott azt fogjuk alkalmazni, de bizonyos, hogy az általános megoldást az állandó pályától független, géperezű szállításokban kell keresnünk. Erre mutat különben az a fontos körülmény is, hogy az erdőgazdaságok már a két háború között kezdtek berendezkedni nagy rakodóképességű, fűvott kerekű teherkocsikra. A vonóerő ugyan ekkor még nagyobb részt állati igából állott, de nyilvánvaló lett, hogy megfelelő berendezéssel lehetnek előnyösebb megoldások is a vasutaknál. Az állatállomány háborús pusztulása pedig most már kézenfekvővé teszi a gépi vonóerő előretörését az állatival szemben. Kedvez ennek a körülménynek az erdők államosítása is, amennyiben az egalizált állami erdőgazdálkodások most sokkal okosabban tudják kihasználni a nagyteljesítményű gépi szállítóeszközöket, érdekeik megfelelő egyeztetésével.

Hozzászólásomnak célja nem is az egyes szállítási eszközök méltatása lesz, hanem kimondottan az állandó pályától független gépierezű szállítóeszközök megválasztása és még inkább egy egyetemes erdőgazdasági gépeszköz életre hívása. A különféle hadseregek hagyatékából jobbnáljobb teherautók és ú. n. vontatók kerültek forgalomba. Kötőanyagokból készülték és nagy teljesítményűek, sokszor azonban túl nagyok is a mi útviszonyainkhoz és kissé egyoldalúak, mert csak teherszállításra alkalmasak. Idegen gyártmányok lévén, sok valutát is emésztenek és alkatrészeik nehezen pótolhatók.

A sík- és dombvidéki magyar erdőgazdaságok jobban ki tudnának használni egy olyan munkagépet, amely a szállításokon kívül elvégezhetne

sok egyéb esedékes erdőgazdasági munkát is. Ilyen lenne a mindnyájunk által jól ismert mezőgazdasági erőgép (továbbiakban traktor), amely némi szerkezeti módosítással legáltalánosabb használatú eszközünké válhat. Segítségükkel megoldhatjuk nemcsak az erdei termékek szállítását, hanem sok egyéb más feladatot, így a rönkök közelítését is, amely előfeltétele a gazdaságos gépi szállításnak. Sík és enyhe hajlású erdőtalajokon előkészítené a talajt a mesteresleges felújításra ott, ahol a mezőgazdasági közteshasználatok lehetségesek. Erre a célra a gép jobban bevált, mint az emberi, vagy állati munkaerő. De használható lenne a traktor továbbiakban a vetésekhez, aratáshoz, szénakaszaláshoz, esépléshez, morzsoláshoz, stb. Egy szivattyúval kiegészítve elvégezheti a csemetekertek, háztájékok, gyümölcsösök árvízmentesítését, majd később az öntözését. A gazdálkodás eme szűkebb területét a vízellátástól függetlenné tudjuk tenni, ami nagy kihatással lenne az erdősítésekre is, mert több, és erőteljesebb csemetével rendelkezhetnénk. Ha pedig a traktort kiegészíténénk egy kör- és szalagfűrészszel is, úgy nemcsak a tűzifa felaprítását tudnánk elvégezni, — ide-oda szállítás nélkül — hanem kiszolgálná a traktor az erdőgazdaságot a durvább építési anyaggal: kerítésekhez, hidakhoz és helyszínen segédkezhetne a gazdaságos talpfatermelésben.

A traktorok az egyszerűbb motor-szerkesztésükkel, hozzáférhető, túlméretezett kivitelükkel igénytelenebbek és így tartósabbak is, mint a teherautók. Típusaik egységesebbek, könnyebben pótolhatók, javíthatók, kivált, ha a magunk céljaira egy legjobban megfelelő megoldást kidolgoznánk. A magyar traktoripar most van átalakulóban. A NIK nagyon helyesen kutatja a magyar mezőgazdaság kívánalmait, hogy a traktorgyártást annak megfelelően állítsa be. Itt lenne az ideje, hogy a tervezésekre a Mállerd is bekapcsolódjék és megrendelhesse az erdőgazdaság igényeinek legmegfelelőbb traktortípust. A kívánalmakról és ennek megfelelő kivitelről még sokat írhatnánk, de hozzászólásomnak most csak a gondolat felvetése volt a célja, amihez kérem a hozzászólásokat és még inkább a műszaki osztály támogatását.

ByLó

MOLNÁR BÉLA tüzelő, építési fatelepe
UJPEST, Árpád-út 87. — Telefon: 292-242

KOLISCH GYULA
HORDÓDONGAÜZEM
Iroda és telep:
Budapest, IX., Gubacsi-út 23
Telefon: 139-093

Erdei magvakat, gyümölcsmagvakat, egresből, ribizliből dugványokat, málnát, földieperpalántát keresünk
ETSEDY, Szeged, Felsőtiszapart 22.

Irógép és egyéb irodai gépek javítása, karbantartása
SIMOR TAMÁS Telefon: 128-118
Budapest, VI., gr. Zichy Jenő-u. 19

Magyar Faáru és Fakereskedelmi Vállalat VAJDA ÉS LÓRÁND
Telefon: 200-741 Fakereskedés és ládagyár
Budapest, XIII., Váci-út 136

PALOTAI JÓZSEF
FATELEPE
Budapest, XIII., Rőppentyű-utca 36
Telefon: 200-250

Gyümölcsfacsemetéket, faiskolai alapanyagokat, bogósgyümölcsűeket, orgonaoltványokat, rózsákat stb. ajánl: **Kolauch faiskola Szeged.**

LIPNER ÉS TAUSZ
épület és műfakereskedés
Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8
Telefon: 139-213

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:
Osváth István min. tanácsos
Felelős szerkesztő:
Ákos László üzemi főfelügyelő
Szerkesztőség:
Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38-40
Telefon: 258-920
Kiadásért felelős:
Áll. Lapkiadó NV., Bajcsy-Zs.-út 78.
Telefon: 328-719
Postatakarékpénztári csekk számla: 936-510
Franklin-Társulat nyomdája
Budapest, IV., Reáltanoda-utca 5
0566. Felelős: Kovács József.

„Kelimpex“ Magyar Külkereskedelmi N. V.

Budapest, V., Nádor-utca 4. sz.

Telefon: 129-457, 129-496, 129-450, 129-490, 182-990, 184-060, 180-258, 184-969

Sürgönycím: Kelimpex Budapest

Exportál: mindenféle keményfát, kész parkettát, furnírt, lemezt, hordót, dongát, bútort és egyéb faárúkat
Importál: mindenféle puha fát, papírfát, vezetékoszlopot, talpfát, tűzifát, műhasábbát, keménygömbfát stb.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

Az erdősítési tervek a tudomány tükrében

Glusczenko szovjetprofesszor előadása az erdészeti dolgozói számára

Nagy napja volt a magyar erdész-társadalomnak március 1., amikor a Szovjet Kultúra Hónapja programjának keretében Glusczenko professzor, a hírneves szovjet agrárbiológus látogatott el a Mállerd Központi székházának tanácstermébe, hogy a magyar erdészeti dolgozói számára előadást tartson azokról a *növénybiológiai alapelvekről*, amelyek szerint a nagy Szovjetunió a maga hatalmas, 15 éves fásítási, erdősítési és a szovjet mezőgazdaság termelésének fokozását célzó természetátalakító tervét végrehajtani kívánja.

Ez a nagyszabású terv az egész világ érdeklődését felkeltette és csak természetes, hogy nálunk éppen most, az Alföld-fásítási terv és az ötéves erdősítési terv küszöbén fokozott érdeklődést keltett nemcsak az állami erdőgazdaság szakembereinél, hanem a legszélesebb magyar tudományos körökben is, amelynek képviselői szintén megjelentek a zsufolt tanácsteremben, hogy meghallgassák a kiváló szovjet tudós tanulságos fejtegetéseit a nagyhorderejű kérdéstről.

Osváth, István miniszteri tanácsos a magyar erdészek nevében meleg szeretettel köszöntötte Glusczenko

professzort, Liszenkonak, a hírneves növénybiológusnak *közvetlen munkatársát*. Kiemelte, mennyire döntő és különleges jelentőségű ez az előadás számunkra éppen ma, amikor a magyar erdészeti újjászületés előtt áll és

a nagy szovjettervek nyomán akarja az erdős Magyarországot megteremteni.

A magyar erdészeti csak a Szovjetunió nyomán juthatott el odáig, hogy

a nagy szovjet tervek segítségével úgy erdősíthessen, hogy ez a munka szervesen illeszkedhessék a népi demokrácia, az épülő szocialista Magyarország egészébe. Ezért ünnep nekünk a mai nap és reméljük és hisszük, — fejezte be szavait, — hogy Glusczenko elvtárs előadása sokban hozzásegíti a magyar erdészeti ahhoz, hogy tájékoztatásait a szovjet tudósok hatalmas munkájáról a maga hasznára fordíthassa.

Az előadás

Gluscsenko professzor azzal kezdte szavait, hogy nem előadásra készült, hanem értesülése szerint egy megbeszélés tartására a magyar erdészekkel, amelynek során sok erdészeti kérdés is szónyegre kerül. Hangoztatta, hogy ő biológus és ebben a minőségben kívánja előadását megtartani.

Elsősorban az erdészeti elveket szeretné ismertetni, azokat az elveket, amelyekkel Liszenko professzor dolgozott ki és amely elvek segítségével a Szovjetunióban végrehajtották az erdősítési kísérleteket és általában a mezőségek erdősítését. Elmondta mi az oka annak, hogy a Szovjetunióban ilyen nagy figyelmet szentelnek az erdősítésnek és különösképpen a steppék erdősítésének. Tervezés a mezőgazdaságban mentesít az elemi csapások és az elemi csapások okozta következmények nagyrésze alól. Van azonban egy olyan elemi csapás, amely ellen még a tervezés sem vezet eredményre. Ilyen elemi csapás a szárazság, amikor a növény nem kap elegendő nedvességet. Ez az elemi csapás először a steppéket szokta általában meglátogatni. Feltételezi, hogy Magyarországon is vannak hasonló területek. Itt elkerülhetetlen az ember beavatkozása, de az éghajlat megváltoztatása érdekében az éghajlati tényezőket úgy változtatja meg, hogy az aszályújtotta éveket is megfelelő terméseredményeket tudjon produkálni.

Az ember régen tudja azt, hogy az aszályelleni küzdelem legdöntőbb eszköze a víz és az erdő.

Az ember egyedül ezeket a tényezőket — a vizet és az erdőt — nem tudja az aszályelleni küzdelem szolgálatába állítani. Ha azonban olyan eszköz áll rendelkezésre, mint a tervgazdálkodás, — és a kormány egész erejével támogatja ezt a gazdálkodást — akkor ezek a tényezők az aszályelleni küzdelemben eredményesek. Legnehezebb probléma a mezőségek, steppék fásítása; az emberek már évezredekkel ezelőtt kísérleteztek a steppék fásításával és minden elképzelhető eljárást kikísérleteztek. Tudjuk azonban, hogy nagyon kevés erdőtelepítés fejlődött valóban erdővé, az erdők zöme a kedvezőtlen talajviszonyok következtében elpusztult.

Mi az oka, hogy a mezőségi és steppe-telepítések nem vezettek eredményre? Az erdők pusztulása rendszerint a telepítéseket közvetlenül követő időszakban következett be. Legalapvetőbb ok kétségtelenül

az erdőtelepítésnél alkalmazott eljárás helytelen elméleti meg-alapozottsága.

vagyis annak a teoriának helytelensége, ahogy az erdőtelepítéseket végrehajtották. Ilyen hibás alapvető elv volt az, hogy a fajtán belül éles versengés áll fenn. Ez a helytelen elv Malthusig vezethető vissza, amelyet Malthus ugyan az emberiségre dolgozott ki, azonban ezeket az elveket a kutatók átvitték az állat- és a növényvilágra

is. Úgy ismertük a darvinizmust, mint a fajok közötti kíméletlen küzdelem elvét, de közben azt állították, hogy az egyes fajok egymás között nem állnak olyan erős küzdelemben, mint az egyének egy fajon belül. A szovjet tudósok ezt a felfogást súlyos elméleti hibának minősítik. Ez a tantétel semmiféle gyakorlati megállapítással nincs alátámasztva sem az állat- sem a növényvilágban, sem az erdészet terén, annak ellenére, hogy éppen az utóbbiak erősen érvényesítik ezt az álláspontot. Éppen Liszenko akadémikusnak legnagyobb érdeme az, hogy felismerte azt az igazságot, hogy

egy fajon belül nincsen létért való küzdelem.

Ez a küzdelem egyes fajok között zajlik le. Ha Darwin művét általában a tankönyveket tanulmányozzuk, akkor arra a megállapításra kell jutnunk, hogy az idézett kísérletek, jelenségek nem a fajon belüli küzdelemet bizonyítják, hanem annak éppen ellenkezőjét. Valóban, ha az állat- és növényvilágban lejátszódó eseményeket szemléljük, nem tapasztaljuk azt, hogy a nyúl egy másik nyúlnak, a káposzta egy másik káposztának és a farkas egy másik farkasnak az ellensége volna, hanem ellenkezőleg azt tapasztaljuk, hogy a nyúl a káposztának s a farkas a nyúlnak ellensége és általában az állatvilág minden megnyilvánulásában ezt a jelenséget látjuk. Ezek a jelenségek közismertek ugyan, mégis a tankönyvek, tantételek a fajon belüli küzdelemről beszélnek. A tény az, hogy valóban nyers durva formában fajtán belüli küzdelem nem zajlik le, ezzel szemben, ha kis területen sok káposztát termelünk, vagy kis szobában sok embert zúfolunk össze, akkor a létért való küzdelem megnyilvánul. Nem szabad összezavarni két dolgot, az egyik a fajonbelüli küzdelem kérdése, a másik pedig az, amikor az életlehetőségek nincsenek megadva és ez természetesen a küzdelemnek egy bizonyos formájában jelentkezik. Ha például egy tenyészedényben 1 kg búzát vetünk el, akkor természetesen úgy látszik, mintha egy fajonbelüli küzdelem játszódna le, ezzel szemben a valóság az, hogy az életfeltételek nincsenek biztosítva az egyes búzaszemek és így az egész vetés számára.

A növényvilág ellentmondásai

Ha ez az ellenérv nem hat, akkor egy másik ellenérvvel kísérletezünk a szembenálló elmélet filozófiai alapon. Azt mondják, hogy milyen ma? Kisták és materialisták vagytok ti, ha azt állítjátok: a materializmus szerint minden növény küzdelemben keletkezik, akkor ha ezt tagadjátok, mi az alapja egész materialista elméleteknek? Ezeknek azt feleljük: hogy minden anyagnak és minden lénynek sajátosága az ellentmondás, ellentmondás nélkül nincs eleven matéria.

Ezek a filozófusok megelégednek arról, hogy különféle ellentmondások vannak. A társadalomban és a természetben kétféle ellentmondást ismerünk, az egyik a szokásos, a mindennapi előforduló, természetes ellentmondás, a másik az antagonista ellentmondás. Mi a közönséges, a mindennapi ellentmondás? A közönséges, szokásos ellentmondások azok, amelyek az anyag fejlődését mozdítják elő, amely ellentmondások biztosítják az anyag és a lét állandó erőteljes fejlődését a teljes felvirágoztatás felé. Ez az ellentmondás jellemző a növényvilágra, de az emberi társadalomra is. De ismerünk olyan társadalmakat, amelyekre jellemző az antagonista ellentmondás. Ha a szocializmus előtti társadalmakat sorjában vizsgáljuk, akkor minden társadalomra jellemző az antagonista ellentmondás jelenléte. Vannak azonban történelmi példák, amelyek révén megismerhetünk olyan társadalmakat, amelyeknek nem sajátosságuk az antagonista ellentmondás, ilyen a z öskommunizmus és a Szovjetunió szocialista társadalma. A Szovjetunióban például antagonista ellentmondások nincsenek, mert nincsenek osztályok, melyek ezeket az ellentmondásokat szülnék. Kérdés azonban az, hogy vannak-e a szocialista társadalmi rendben egyszerű, természetes ellentmondások. Nyilvánvaló, hogy vannak és lesznek, nemcsak a szocialista, hanem a kommunista társadalmi rendben is és akármilyen formát mutat a társadalmi rend, ezek az ellentmondások mindig meglesznek. Egy kicsit eltávolodtunk a tárgytól ilyen szocialista példákkal, azonban az ellentmondások eme két típusa jellemző úgy a növény-, mint az állatvilágra. A növényekre jellemző az egyszerű, természetes ellentmondás. Amint azonban az egyes növényfajok egymással életközösségbe kerülnek, akkor közöttük is jelentkezik az antagonista ellentmondás, de jelentkezik ugyanakkor a szimbiotikus ellentmondás is. Kár lenne sok példát idézni, azért mert minden jelenlévő máris idéz önmagában példát. Amint különböző fajok egymással kapcsolatba kerülnek, akkor jelentkezik a szimbiotikus, a kölcsönös segítség, de az antagonista ellentmondások elve is. Fel kell vetni a kérdést, hogy mi köze mindennek ahhoz, ami az erdősítéssel kapcsolatos, ami ma szónyegen van. De az elmondottak valóban kapcsolódnak a mi gyakorlati munkánkhoz. Miért pusztultak el vajjon a steppéken telepített erdők? Azért pusztultak el, mert a telepítők abból a téves tantételtől indultak ki, hogy egyes fajokon belül fennáll a küzdelem és egyes fajok egymás között viszont nem versengenek. Mind a magyar, mind a szovjet erdőtelepítésekénél ilyen elvekből indultak ki. Azok például, akik azt vallották — és mindenki azt vallotta, — hogy a tölgya tölgyfával versenyben van, ennél fogva a tölgyfákat nagy távolságra telepítették egymástól, hogy ne konkuráljanak és egymás életfeltételeit ne nehezítsék meg. Nem vették azonban kellőképpen figyelembe a

főkonkurenciát, a főjelenséget, amikor éppen a steppéken

a fafajoknak egymással való szembenállása és versengése döntő tényezője volt éppen a sikertelenségnek.

Idézi *Truszkij* prof. szavait, aki azt írja, hogy az ilyen helytelen elveken alapuló erdőtelepítéseknél az egyik faféleség elnyomta a másikat, a fák kiszáradtak, tönkrementek és az erdőtelepítés nem vezetett eredményre.

Fészkes erdőültetés

A Szovjetunióban hatalmas erdősí-tési tervet hajtanak végre, amely terv végrehajtása során talajvédő és szélfogó pásztákat létesítenek. A terveket részletesen nem kívánja ismertetni, azonban idézi Liszenko művének egyik bekezdését, amely szerint a párt és a kormány döntése értelmében az összes tudományos és kísérleti intézet telepén 1949. év folyamán, ugyanígy a steppéken és a mezőségi talajon végrehajtandó erdőösztés sikere érdekében a hangsúly azon van, hogy biztosítani kell

az erdőnek fészkeszerű telepítését, vagyis a fáknak fészkebe való ültetését.

Liszenkot és munkatársait a fészkebe való telepítés jelentőségére a koksagiz növényről végzett kísérletek vezették rá, miután mesterséges kacsukkal nem lehet pótolni egy ország gumiszükségletét. A guminövények iránt már régebben érdeklődés nyilvánult meg. A Szovjetunióban 15 éve már, hogy nagy figyelmet szentelnek a koksagiznak. A koksagiz kinemesítésével kísérleteztek, azonban kellő eredményre a kísérletezés nem vezetett. Liszenko és tudós társai a koksagiz fészkebe való vetését javasolták. Az eredmény meglepő volt. Az eljárás igen egyszerű. Bizonyos távolságra egymástól fészkebe vetettek egy nagyobb mennyiségű koksagiz magot. Amíg ezt a koksagizt bizonyos optimálisnak látszó távolságra vetették, addig az eredmény holdanként $1\frac{1}{2}$, esetleg 3 q volt, és amikor döntő módon megváltoztatták a növénytermelési eljárást és a koksagiz fészkebe vetették, felszöktek a terméseredmények 15—60—80 és 110 q-ra holdanként. Ez annak köszönhető, hogy tagadták a fazonbelüli küzdelem létezését.

Ezek a kísérletek, valamint *Objeszkij* kísérletei és ez a tantétel általában indokoltá teszik az erdőnek fészkebe való telepítését.

Kétségtelen, hogy az erdőtelepítésnél a földeket egy hónappal előbb elő kell készíteni, mint az őszi gabonaféléknél. A földet, illetve az erdőbe telepítendő földcsíkot kétféleképpen kell megjelölni. A sortávolságot 5 m-re kell meghatározni. A növénytávolságot viszont 3 m-re. Ilyenformán 1 hektáron 667 metszőpontot kapunk és egy-egy metszőponton 35—40 tölgyfa-csemete telepítendő. Erdőtelepítések-nél általában mindig az utókorra, a bennünket követő generációra kell gondolni. Ezért is, valamint az erdők

és a szélfogópászta tulajdonképpen jelentőségére való tekintettel általában ajánlatos a tölgyfa, homokon pedig az erdei fenyő telepítése. A tölgyfa telepítésével kapcsolatban elmondott szabályok általában érvényesek az erdei fenyő telepítésénél is. Egy hektárra kb. 1 q mag szükséges. Ha mi ezeket a makkal telepítendő fészkeket 667 metszőponton egy hektárra számítva 1 q-val akarjuk telepíteni, az első években célszerű ezeket a növényközöket hasznosítani más mezőgazdasági kultúrával. Azért célszerű, mert

ellenkező esetben a faszorok között lezajlik az erdőnek és a steppének évezredes harca.

A faszorok között 4 m-es csik marad, amelyet vagy kapásfélékkel, (kukorica, burgonya, répa) vagy pedig gabonafélékkel (búza, rozs, stb.) célszerű hasznosítani. A földet minden körülmények között mentesíteni kell a homoktól; alá kell vetni rendszeres tarlóhántásnak, meg kell kapálni a növényközöket, tehát tisztán kell tartani a talajt az egyes faszorok között és ezt legsikeresebben mezőgazdasági köztes termeléssel érjük el. Ugyanakkor helyes bizonyos közökben cserjéket is ültetni. Liszenko és társai a sárga akácot javasolják kismennyiségben más cserjékkel váltakozva.

A második esztendőben már a következő képet mutatja ez az erdőbe betelepített tábla. Kibújnak a földből a tölgyfacsemetek. A sorközökben megjelenik a három sor sárga akác, kisebb mennyiségben egyéb cserjékkel keverten és a többi 21 sorban az őszi gabonának a vetése. Az egyes fészkek között, ott ahol a fészkek központjait a távolság 3 m és a 2 fészkek egymástól való távolsága 3 m, ott kibújik a juhar. Ezek szerint tehát a 3 m-es fészektávolság közepén mutatkozik a juhar, amely ugyancsak oda lett telepítve. Miután 24 csorostlyás vetőgéppel 3 sorban vetünk sárga akácot, a többi 21 sorban kibújik a rozs. A rozstól össze nem kaszával, hanem sarlóval kell betakarítani, hogy a szalma kint maradjon a földön a hófogás miatt. Liszenko azt ajánlja, hogy a rozs lesarlózása után a rozsszalma közé vetőgéppel ismét rozst kell vetni. A cél a fű elleni küzdelem, tehát olyan sűrűn telepítjük a rozst, hogy az a fűt kirekessze. Nem kell attól tartani, hogy a három sor akácot sérti a túl sűrű rozsvetés. Attól sem kell tartani, hogy a második évi betakarítás során megsértjük az akácot, nem baj, ha az akác-koronák tetejét lemetszi a sarló, sőt ha megsértenénk az akácfa csücskét, ez csak a bokrosodást moz-dítja elő és minél bokrosabb az akác, az itt annál előnyösebb. A harmadik esztendőben ismét rozst célszerű vetni. A betakarításnál mégjobban megsérülnek az akácok, ami azoknak még erőteljesebb bokrosodását idézi elő. A következő esztendőben a tölgy már 4 éves lesz és a köztes akác három éves.

Továbbiakban Liszenko azt ajánlja, hogy a telepítést hagyjuk érintet-

lenül. Milyen előny származik abból, ha a tölgytelepítést összekapcsoljuk az egy éves szántóföldi növények telepítésével? Ez a telepítési mód előnyös, mert

ilyenformán megakadályozható a steppe támadása az erdő ellen

és megakadályozza a különböző gyeplő növények támadását, amelyek elő-örsnek jelentkeznek az erdő elleni támadásban. A gabonafélék és a kapásnövények természetese viszont úgy jelentkezik, mint az erdő támadásának előőrs a steppe gyepezete ellen. Ilyenformán az ember négy éven keresztül a kapás- és gabonafélék természetesevel küzd a steppe támadása ellen. A negyedik évben összezáródnak az akácok koronái és mikor a korona összezáródik, akkor már a gyepezet tehetetlennek mutatkozik.

Befejezésül Gluscsenko professzor hangsúlyozta, hogy ő tulajdonképpen genetikus és nem erdőész, ennél fogva előadásában általában a Szovjetunióban ma már közismert agrobiológiai alapelvekből indult ki. Felhívta a figyelmet Liszenko művének utolsó fejezetére, amelynek alapján előadását megtartotta.

Madás András, főosztályvezető a magyar erdőszet nevében köszönte meg hálás szeretettel az előadást.

— Engedjék meg — mondotta —, hogy két fontos momentumra hívjam fel a figyelmet. Az egyik egyéni gondolat. Miközben figyeltem az előadást, legjobban megkapott benne Gluscsenko professzor hallatlan szerénysége. Aki jól hallgatta az előadást, az feltehetette a kérdést, hogy ha ilyen jól ért a professzor úr az erdőszethez, akkor mennyire érthet az igazi szakmájához. Másfelől úgy érzem, hogy az előadottak a magyar erdőszet részére igen fontos útmutatással szolgáltak.

Válasz

a hozzászólásokra

Dr. Fehér Dániel, egyetemi tanár kérdésre Gluscsenko professzor ismertette *Dokucsájev* professzor kísérletezését a Szovjetunió kőszivatagában: a Voronyezsi körzetben nagyarányú erdőtelepítéseket hajtottak végre, ennek következtében a legelőgazdálkodással karöltve a természet-állatok 1941-től számítva napjainkig 15 q-ról 20 q-ra emelkedtek. Ennek ellenére, hogy közbe esnek az aszály évei, az aszály a terméseredményeket nem csökkentette. Felfogása szerint ennek a tételnek megállapítása szerint

az erdőnek igenis van klímaváltoztató hatása,

nemcsak mikroklímái, hanem makroklímái. A növényfiziológiai kutatások azt mutatják, hogy az erdősíttett vidékeken a növények fagyálló- és szárazságtűrő képessége lényegesen magasabb, mint amelyek nem fásított területeken tenyésznek.

Dr. Bokor Rezső egyetemi tanár-

nak a fenotípus öröklékenységére és a vegetatív hibridekre vonatkozó kérdéseire válaszolt. A fenotípus nyilvánvalóan öröklhető, vagyis a szervezet összes szerzett tulajdonsága öröklhető: ez az élő szervezet saját-sága. De nem öröklhető az összes változások. Kétségtelen, hogy például a mechanikai sérülések nem örököl-hetők, azonban ezeknek a sérülések-nek is vannak biokémiai következményei. Minden megváltozás a szervezetre mély benyomást gyakorol, de mindig a szervezet biokémiájának megváltozása hozza létre az öröklő-dését. Mikor történik örökletes válto-zás? Ha egy növényt átelyezünk délről északra, akkor itt örökletes változás nem történhetik. Ha gyorsan fejlődő alannyal kísérletezünk, akkor erős változások jönnek létre, de ezek a változások nem öröklődnek. Ha nem kiformálódott szervezetet, hanem annak magvait visszük délről északra és vetjük el, akkor lényeges elválto-zásokat kapunk és ezen elváltozások öröklődnek is. *Micsurinnak* van egy munkája, amely arról szól, hogy lehet akklimatizálni a növényeket. Micsurin ebben a munkájában azt mondja, hogy igazi akklimatizációt nem lehet azáltal elérni, hogy át-viszem a már kialakult növényt és ott arra várok, hogy az ottmarad-e és szaporodik. *Igazán akklimatizálni úgy tudunk, ha a magvakat úgy neveljük, hogy a körülmények hatására megváltoz-zanak.* Klasszikus példája Micsurinnak az őszibarack északra vitélében elért sikere. Amíg Micsurin az őszibarackot csak mechanikusan akarta akklimatizálni, kísérletezése nem járt sikerrel. De amikor a kaukázusi barack magvait északra vetette el és aztán ennek a fának gyümölcséből származó magvakat még északra vetette, kapott egy akklimatizált növényt. *Minden örökletes tulajdonság változik, de nem minden megváltozott tulajdonság öröklődik* és a biológusnak az a feladata, hogy kitalálja azokat az időpontokat, mikor hasson a körülményekkel a növényre, hogy az így kapott változások megállapod-janak a növényen.

A továbbiakban arról beszélt, hogy száz évig vitatkoztak a tudósok *van-e vegetatív hibrid, vagy nincs?* A nemesítők amellelt szölkak, hogy van; voltak akik csak a kész fajtaát észlelték, azok azt mondták, hogy nincsenek. Mind a két tábornak igaza volt a saját szemszögéből nézve. A nemesítőknek igazuk volt, azért, mert fiatal, ki nem alakult fajtákkal dolgoztak. A gyümölestermesztőknek is igazuk volt, mert ezek már kész kialakult fajtákat termeltek és nem láttak semmi változást. Micsurin volt az, aki megállapította, hogy a növények életében vannak olyan periódusok, amikor ezek a növények *labilisak*, könnyen megváltoznak bizonyos körülmények hatására és az ilyen időben megváltozott sejtek olyan generatív sejteket hoznak létre, amelyekben ezek a változó tulajdonságok öröklődnek. Egy másik ilyen jelentékeny, fontos gyakorlati következtetést vont le, amelynek lényege, hogy nem mindegy, hogy azt a

könnyen változó szervezetet milyen alanyra oltjuk, mert a *behatásokra könnyen változó, labilis szervezet rossz irányban is megváltozhat.* Ismertetett olyan kísérleteket, ahol vegetatív hibrideket hoztak létre. Sokszor minden beavatkozás nélkül jó eredményt értek el. Ugyanis megfelelő magas hőmérsékleten megfelelő légnedvesség mellett kellett ezeket tartani és akkor jó eredményeket kaptak. Ugyan-ezeket az eredményeket kapjuk minden beavatkozás nélkül, ha ezeket a

hőmérsékleti és páratartalmi körülményeket betartjuk.

A harmadik fontos szabály, hogy tavasszal a hónaljrygüeket mindig el kell távolítani.

Végü Magyar János főosztály-vezető kérdésére adott felvilágosítást az ültetési elvek gyakorlati alkalmazásáról, majd az elnöklő *Osváth István* köszönte meg meleg szavakkal Gluscsenko professzor nagyjelentőségű, erdészetiünk számára irány-mutató előadását.

Hogyan áll a Mállerd észszerűsítő mozgalma?

A Mállerd működésének észszerűsítése (racionalizálása) érdekében mozgalmat indítottunk az 1948. március 22-én kelt 14.676/1948.számú rendeletünkkel. Célünk az volt, hogy az észszerűsítési mozgalom a Mállerd kebelén belül is tömegmozgalommá váljon, hogy ezáltal üzemünk valamennyi dolgozója bekapcsolódhasson az üzem jobbá, termelékenyebbé tétele érdekében indított munkába.

Felhívásunk eredményesnek tekinthető. A Mállerd dolgozói valóban tömegesen vettek részt az észszerűsítési munkában. Beérkezett összesen 375 racionalizálási javaslat. A javaslatok tárgy szerint a következőképpen oszlottak meg:

Erdőművelés	29 db
Erdőhasználat	12 "
Erdővédelem	8 "
Erdőrendezés	4 "
Fakereskedelem és szállítás	35 "
Műszaki ügyek	8 "
Mezőgazdaság és vadászat	7 "
Erdőbirtokpolitika, alföld-és kopárfásítás	9 "
Állami kezelés	12 "
Munkás- és munkabérügyek, munkásbiztosítás	27 "
Személyzeti ügyek	48 "
Adminisztráció	104 "
Jogi ügyek, erdei kihágások	12 "
Pénzügy	30 "
Egyéb	30 "
Összesen	375 db

A javaslatok bírálatáról egyenként értesítettük a javaslattevőket.

Az elbírált javaslatok közül gyenge, elfogadhatatlan volt 189 darab (48%). Az időközben rendezést nyert kérdéseket tárgyaló, tehát elkészített javaslat 97 darab (26%).

Elfogadható, de túlnyomórésztben csak későbbi időpontban megvalósítható javaslat 47 darab (13%).

Jelenleg felülbírálás alatt áll 42 darab (13%).

A javaslattevők közül 19-en részesültek dícséretben, illetve elismerésben.

Amint a felsorolásból kitűnik, a javaslatok túlnyomó többsége adminisztrációs kérdésekkel foglalkozott (Anyagszámadás, bérjegyzékek, stb.).

Komoly érdeklődés nyilvánult meg a személyzeti ügyek, kereskedelmi ügyek, pénzügyek és az erdőművelés tekintetében is. Feltűnően kevesen foglalkoztak azon-

ban a szorosan vett erdővédelmi, erdőrendezési, műszaki kérdésekkel és az alföld- és kopárfásítással.

Az észszerűsítési mozgalomnak a jövőben ezek felé az ágazatok felé is erőteljesebbnek kell mutatkoznia, mert a magyar erdőgazdaság egészséges fejlődése az említett ágazatok nagyarányú fejlesztése és művelése nélkül nem képzelhető el.

Ami a javaslatok belső értékelését illeti, a számszerű adatok kedvezőtlen megoszlása ellenére, sikeresnek kell tekintenünk az eddigi eredményeket, mert még az el nem fogadható javaslatok közül is számos javaslat hasznosnak bizonyult azért, mert más-más oldalról világította meg a kérdéseket és felhívta a figyelmet eddig keblőn nem méltányolt részletkérdésekre is. Üzemünk további fejlesztése és termelékenyebbé tétele érdekében továbbra is elengedhetetlenül szükséges a megindított észszerűsítési mozgalom erőteljes folytatása és az eddig kevésbé művelt erdőrendezési, alföld- és kopárfásítási és műszaki kérdésekkel való behatóbb foglalkozás.

A javaslattevők közül az alábbiak részesültek a személyi lapon is feljegyzett dícséretben, illetve elismerésben:

1. Béky Albert főerdőmérnök, Budapest.
2. Csordás Miklós erdőmérnök, Csongrád.
3. Fila József üzemi tiszt, Szeged.
4. Fűrési István előadó, Szeged.
5. Horváth III. Gyula II. oszt. erdőész, Sirok.
6. Horváth Károly üzemi tiszt, Szántód.
7. Jerome René főerdőmérnök, Monostorapáti.
8. Jurkovich János főerdőtanácsos, Miskolc.
9. Keresztes György erdőtanácsos, Szombathely.
10. Koltay György főerdőtanácsos, Bátaszék.
11. Riedl Gyula főerdőmérnök, Győr.
12. Spera Norbert főerdőmérnök, Csákvár.
13. Szabó Endre erdőszámtanácsos, Szeged.
14. Székelyhidy Endre erdőszámtanácsos, Pécs.
15. Sziklay Oszkár erdőmérnök, Szany.
16. Varga József II. oszt. erdőész, Tata.
17. Wagner Lajos főerdőmérnök, Bélapátfalva.
18. Zsiray Gyula erdőtanácsos, Budapest.

A Központi Igazgatóság személyzete közül — figyelmen kívül hagyva itt az I. főosztály személyzetét — főképpen Galambos Gáspár főerdőtanácsos és dr. Rónay Elemér szociálpolitikai előadó segítették elő a racionalizálási mozgalom eredményességét.

Követségreméltó példaképpen álljanak felsorolt munkatársaink dolgozóink előtt.

Megerősítjük üzemeinket

Az erdőgazdálkodás jogos kívánságának és az erdőgazdálkodás helyes továbbvitelének teszünk eleget, akkor, amikor mind az Erdőgazdasági Üzemi Központ, mind a Nemzeti Vállalatok központjainak személyzeti létszámát jelentékeny számban csökkentjük, hogy a felszabaduló szakembereket az erdőgazdálkodásunk, pontosabban szólva a tényleges üzemi munka számára biztosítsuk.

Meggyőződésünk, hogy ez a rendelkezésünk az erdészet jószándékú szakemberei és a dolgozó tömegek előtt osztatlan tetszéssel találkozik és azt is tudjuk, hogy

**a feudalista csódtömeg fel-
számolásához ezzel a lépésünk-
kel jelentékeny mértékben hozzá-
járunk.**

Bizonyos, hogy a nagy átcsoportosítás nem jelentéktelen megrázkodtatást jelent. Megmozdítunk nagyszámú munkaerőt, megmozdítjuk és elindítjuk üzemeink felé az erdészeket, hogy útjukkal végleg bucsút mondassanak az erdészek a formájában szocialista, de tartalmában mindmáig feudalista Mállerdnak, az öncélú, hihetetlen mértékben felduzzadt adminisztrációnak, hogy eljussanak oda, ahol munkaerejükre szükség van, ahol produktív munka az aktaszámok növekedése helyett erdőállományunk növekedését fogja biztosítani.

Tudjuk, hogy a megszokott íróasztalt elhagyni nem könnyű, azt is tudjuk, hogy sokmindenki számára, főleg az első időkben nem fog ez maradéktalanul örömet szerezni. Mindezen túl azonban tudjuk és ebben egy véleményen van velünk az erdészet nagy többsége, hogy az erdészek munkája nem városokban, a porosodó akták mellett szükséges, hanem ott, ahová hivatásuk is állította volna őket, ha életcéljukat maradéktalanul teljesíteték volna.

De ez nem minden! A kiszarolt és kipusztított magyar erdőket helyre kell állítani. Ehhez pedig

**szakemberekre van szükség,
nem adminisztrálókra**

a városban, hanem erdészekre az erdőben, akik kiválóan képzettek, hogy ezt a nem kis feladatot, ezt a nem jelentéktelen munkát eredményesen végezhessék el.

Tudjuk, hogy az erdészet berkeiben meghúzódó ellenség, a tőkés lakájai, a feudalisták volt fegyverhordozói milyen rémhíreket terjesztenek, többek között azt is, hogy az

erdészeket leváltják, elbocsájtják. Helyettük ezt a munkakört majd más foglalkozásúak fogják betölteni. Rosszindulatuknál csak ostobaságuk nagyobb. Az események mindent megcáfolnak, és mindenki előtt világossá válik, hogy a rémhíreknek az ellenkezője az igaz.

A népi demokrácia a legnagyobb mértékben becsüli meg tisztességes szakembereit.

Állásfoglalása az, hogy mindenki a neki megfelelő helyen teljesíthesse élethivatását. Ez az álláspont egyet jelent az erdészet szakszemponyjainak maradéktalan érvényesítésével. Ezt fogja biztosítani az a rendelkezésünk, hogy az erdészek eredeti hivatásuk betöltésére nyerjenek beosztást, hogy jelentékeny számban az erdőüzemben, az erdőgazdálkodásban dolgozhassanak. Az iskolákban és az egyetemen nem azért töltötték el hosszú éveket, hogy íróasztalok mellett savanyodjanak meg, de azért, hogy erdészek legyenek.

Ezektől a jól képzett szakemberektől várjuk, hogy erős akarattal, az erdős Magyarországot építhessük fel.

Rendelkezéseinket a népi demokrácia célkitűzéseinek messzemenő figyelembevételével készítettük elő. Az erdők gyarapítása, az erdők gazdagítása a dolgozó nép életszínvonalának növekedését jelenti. Ez szabja meg tennivalóinkat és jelenti azt, hogy jól szolgáljuk hazánkat.

Az erdészek munkája a feudálkapitalista erdőpusztítás után

komoly áldozatkészséget követel,

de áldozatkészséget jelentett az erdészek számára már az is, amikor az erdészhallgatók hosszú és fáradságos munkával jutottak a kiérdemelt oklevélhez. Tudjuk azt is, hogy az áldozatvállalás, amit erdészeink számára az erdei munka jelenteni fog, öröm lesz; végső fokon elvezeti őket oda, ami eredeti hivatásuk és céljuk volt és amitől a legutolsó időkig is régi rendszer emlőin nevelkedett Mállerd vezetés térített el.

Igértünkét beváltjuk: megerősítjük üzemi munkánkat, a gondnokságokat, az erdészet munkaterületének azt a részét, ahol a termelő munka folyik, ugyanakkor a legnagyobb mértékben csökkentjük a bürokráciát, az öncélú adminisztrációt, az egymásnak ellentmondó rendeletgyártást és mindazt, ami hosszú hónapok, most már évek

óta jogos panasza az erdőgazdálkodásunknak.

A felszabadulástól 1949-ig hiába panaszkodtak gondnokságaink dolgozói, hogy kevesen vannak, hogy megfulladnak az akták tengerében, hogy a rendeleteket gyártó és kövétel adminisztrációtól megszabaduljanak. Hiába panaszkodtak, hogy éjszaka is dolgozni kénytelenek, hogy ugyanakkor egyáltalában

nem tudnak éppen az adminisztráció túlhajtottsága miatt kijutni az erdőbe.

Ugyanakkor állandóan fejük felett lebegett a fegyelmi vétségek Dámokles kardja, hogy ez, vagy az, vagy amaz, ha időben nem nyer elintéztést, akkor... Panaszuk süket fülekre talált. Süket fülekre mindaddig, amíg a haladó szellemű erdészek a népi demokrácia segítségével félre nem állították azokat, akik nem értették meg az idők parancsait. A harcban a haladó szellemű erdészek még nem győztek, de a legjobb úton haladnak a győzelem felé, mint ahogyan a népi demokrácia is eddig minden csatáját megnyerte.

Az építő munkát most azzal is meggyorsítjuk, hogy a falu legderekabb dolgozói közül a Défosz segítségével a legjobbakat bevonjuk az erdőgazdasági munkába. Olyan erdőgazdálkodóhelyetteseket állítunk be gondnokságaink szervezetébe, akiknek személye biztos kapcsolatot jelent az erdőgazdasági szakmunka és a népi demokrácia társadalomalkotó tevékenysége között. Az erdészet régi dolgozói pedig fogadják szeretettel új munkatársaikat, segítsék őket, hogy közös erőfeszítéssel tehessék gazdaságosabbá, termelékenyebbé üzemi munkánkat.

Erdőgazdálkodásaink országszerte megerősödnek. Be kell bizonyítani, hogy az új helyzetben a nemzeti vállalatok irányítása mellett, munkájuk ugrásszerűen fog javulni és üzemi egységeiken belül

**a produktív munka, az erdő-
művelés, az erdőápolás, az erdő-
telepítés fog a legnagyobb mértékben emelkedni**

az eddigi inproductív, adathalmozó, jelentésgyártó munkákkal szemben.

A gondnokságok kívánságait most teljesítjük. Szíves örömet tesszük, mert igazukról meg vagyunk győződve. Szíves örömet tesszük, mert meggyőződésünk, hogy ezzel az erdészet célkitűzéseit erősítjük, mert ezzel országunk gazdagodását segítjük elő.

Most sokat kívánunk majd gondnokságainktól, sokkal többet, mint

eddig; és a Nemzeti Vállalatok önállóan, de a gondnokságok is külön-külön kell, hogy bebizonyítsák munkájuk eredményességét. Nagy gondot fogunk fordítani arra, hogy erdőgondnokságaink számára a további fejlődés útját biztosítsuk. Gondoskodunk róla, hogy tudásukat továbbfejleszthessék, gondoskodni kívánunk róla, hogy mindazt, amit a

kapitalista világ elrontott, a lehető legrövidebb időn belül helyrehozzuk.

Meggyőződésünk, hogy erdőgondnokságaink lelkes örömmel fogadják az új helyzetet, s bizonyos, hogy a várt eredmény nem fog elmaradni.

Ehhez kívánunk sok szerencsét erdőgondnokságainknak.

Osváth István.

Építsük ki kapcsolatainkat az erdész-tömegekkel!

A párt legyőzhetetlen, mondotta Lenin, ha ért ahhoz, hogyan kell a dolgozók legszélesebb tömegeivel, elsősorban a proletártömegekkel, de a nem-proletártömegekkel is összekapcsolódni, hozzájuk közelkerülni és velük bizonyos mértékig, ha úgy tetszik, összeolvadni.

Leninnek ezt az útmutatását veszi irányelvül az Erdőközpont, mikor felhívással fordul az erdőgazdasági nemzeti vállalatokhoz a tömegmunka kiszélesítésére. Erdőgazdasági dolgozóinknak tömegszervezeteik, mint a szakszervezetek, kultúrszervezetek, csupán a Központban, vagy az egyes nemzeti vállalatok központjaiban vannak. Szakszervezeti vonalon kapcsolataik a vidéken, gondnokságokban, védkerületekben dolgozókkal vagy nincsenek, vagy nagyon lazák. A Központnak és a nemzeti vállalatoknak mégis meg kell találniuk az érintkezést, mert a vidéken dolgozók hogyan ismerjék meg különben azokat a célkitűzéseket, melyekért a népi demokrácia, szorosán véve a magyar erdészet dolgozik? Hogyan találják meg helyüket abban az új világban, mely az ő számukra épül, de amely nem nélkülözheti segítségüket, ha nincsenek meg hozzájuk kapcsolataink, ha nem fejlődik ki politikai öntudatuk, ha nem ismerik meg a helyes utat, melyen járniuk kell?

A vidéken, erdőben dolgozó erdészeink, munkásaink politikai képzettsége, elméleti tudása elmaradott. Ennek oka egyszerűen talán az, hogy az erdészet dolgozóinál sokáig tartotta fenn magát a nem politizálás elve, másrészt pedig az, hogy mint a falusi munka általában, ez is kicsit nehézkesen haladt. Nem tudott az oktatás tömegmozgalommá válni; másrészt azért sem, mert az ország minden részében szétszórtan fekvő erdőgondnokságok, védkerületek dolgozóit az erdőgazdaság szerkezetében rejlő széttagoltság miatt nehezen lehetett összefogni.

A magyar erdészetnek erős, egészséges alapra van szüksége. Az ilyen állapot pedig számunkra azok a jól képzett, politikailag fejlett erdész dolgozók adhatják, akik tudják, miért dolgoznak, akik ismerik célkitűzéseinket, akik összekapcsolódnak a közös cél eléréséért folytatott munkában, mely a szocializmus kivívása.

Nem elég tehát az, hogy magában a Központban, vagy a nemzeti vállalatok központjaiban legyenek a dolgozók jól képzettek és politikailag fejlettek, hanem szükséges, hogy az erdészek vidéki tömegei is elsajátítsák úgy a szakmai, mint a politikai tudást.

Szakmai vonalon már megindultak a munkásképző tanfolyamok, melyeknek jelentősége országos viszonylatban is példaadó. Politikai vonalon is megvalósításra vár hasonló tanfolyam megszervezése, melynek célja az erdészeti dolgozók nagy tömegeinek politikai nevelése. A politikai tanfolyamok megszervezése, az oktatás továbbvitele, eredményeinek felhasználása az egyes nemzeti vállalatokra hárul. A Központ tehát a következő felhívással fordult a nemzeti vállalatokhoz:

A nemzeti vállalatok központjaiban a szakszervezeti csoportok szervezzenek kéthetes előadóképző tanfolyamokat. E tanfolyamok hallgatóiból kerülnek ki azok az előadók, akik a gondnokságokon a tavasz folyamán meginduló szakszervezeti szemináriumokat vezetik. Az Erdőközpontnak az az elgondolása, hogy minden gondnokság egy-egy hallgatót küldjön be a tanfolyamra, melyen egyszerre kb. 20–25 fő venne részt. Ezek elhelyezéséről, ételmezéséről a nemzeti vállalat gondoskodik. A beszerzett fekvőhelyek, takarók, edények stb. a szakmai oktatás vonalán már működő munkástanfolyamokon később esetleg felhasználhatók.

Az előadóképző iskola anyagát az illetékes szervek adják meg, úgyszintén azt az anyagot is, melyet az iskolát végzettek a gondnokságokon előadnak. Az előadóképző iskola felállításánál üzemeink szétszórt fekvése folytán a nemzeti vállalatokra hárul azok helyes megszervezésének feladata. A tantervbe vegyék be az egyes nemzeti vállalatok jövőbeni, vagy megvalósítás alatt álló szakmai feladatainak, politikai jelentőségének magyarázatát is. Az iskolán résztvevőkről az NV szakszervezeti csoportok személyi lapokat fektessenek fel, hogy a volt hallgatók továbbfejlődését figyelemmel lehessen kísérni.

Az ünnepélyes befejező vizsga után megindulhat a szakszervezeti oktatás

a gondnokságokon. Kívánatos volna, ha a szemináriumokon pártkülönbségre való tekintet nélkül az erdőgondnokság személyzetéhez tartozók valamennyien résztvennének. A szeminárium 10 hétig tartana, heti két alkalommal. Az Erdőközpontnak az a javaslata, hogy az oktatást lehetőleg össze kell kapcsolni a gondnokságokon tartott üzemi értekezlettel, úgy, hogy a szemináriumot az értekezlet előtt vagy után tartja meg az előadó.

A szemináriumok ellenőrzését a szakszervezeti csoportok végzik. Minden gondnokság szakszervezeti felelőse a szeminárium óráról küldjön jelentést a nemzeti vállalat szakszervezeti csoportjához.

Az ellenőrzés feladata, hogy rendszeres segítséget és útmutatást nyújtson a szeminárium anyag feldolgozására, adja meg az irányelveket — akár szóban, akár írásban — arra, hogy az előadók hogyan készüljenek fel a szemináriumra és kísérje figyelemmel, hogy a szemináriumokban megtárgyalják az aktuális politikai kérdéseket. Az NV szakszervezeti csoportok aztán havonként beszámolnak a szakszervezeti központjuknak a felügyeletük alá tartozó gondnokságokon végzett oktatási munkáról.

A szemináriumok befejeztével, egy kis szünet után, ismét folytatódna az oktatás. A kiemelkedő hallgatók magasabb politikai oktatásban részesülnek és résztvehetnének később az erdészeti dolgozók oktatása mellett a falusi oktatásban is.

A magyar erdészet előtt a jövőben hatalmas feladat áll: az alföldfásítás megvalósítása. Az Alföld homokjának megkötése, a talaj javítása a múltban csak szólam volt, de érdekében vég nélküli tárgyalásokon kívül nem történt semmi. Az átszervezett erdészet előtt áll ennek a feladatnak véghezvitele, melyet azonban csak úgy lehet teljesíteni, ha az erdészet dolgozói egységesen, egy emberként teszik magukévá az MDP pártprogramjának szavait: «A népi demokrácia hivatása, hogy véget vessen a százados bajnak, az oly gyakran ismétlődő és elsősorban a nagy magyar Alföldet sújtó aszálynak. Ugyanebből a célból és részben az ország faellátásának biztosítására, tervszerű erdőgazdálkodást és nagyarányú erdősítést kell megvalósítani.»

Az alföldfásítás nemcsak szakmai kérdés — e tervet csak politikai tömegmunka segítségével tudjuk végrehajtani, melybe bekapcsolódnának maguk az erdészek, az állami birtokok, a szövetkezetek, a traktorállomások dolgozói és az ország ifjúsági szervezetei. A cél érdekében az első lépést most tesszük meg, mikor erdészeti dolgozóink politikai oktatását tömegmozgalommá akarjuk kiszélesíteni azért, hogy dolgozóink politikai tudással felfegyverkezve eredményesen végezhessek gyakorlati munkájukat és váljanak élenjáró vezetőkké az erdősítési terv végrehajtásában.

Perényi Márta.

nagy beszéde külön örömet hozott az erdészet dolgozói számára. Amikor az ötéves terv irányvonalait megrajzolta, már ott szerepelt az erdőgazdasági célok megvalósításának komoly programja is.

«Hatalmas erdősítési, fásítási, talajjavítási munkákat tervezünk» — mondotta Rákosi elvtárs. És ebben a néhány szóban benne van mindaz, amit a magyar erdőgazdálkodás legjobbjai akarnak nemcsak a több és értékesebb erdőállományok megteremtése kedvéért, de a jobb mezőgazdasági termelékenység, és népünk nagyobb egészsége érdekében is.

Néhány mondattal később Rákosi elvtárs arról beszélt, hogy «a falu élet- és kultúrászínvonalát is erősen fel kell emelni». S a szocializmust építő erdőgazdálkodás ebből a munkából is ki akarja venni a részét. Rákosi elvtárs beszédét követő napon nyitottuk meg a Debrecen melletti guthi erdőben az első állandó erdei munkás-tanfolyamot. És rövid időn belül az országban tizenkét helyen fognak működni az erdei munkás-tanfolyamok, amelyeken szakmai tudást és politikai öntudatot akarunk adni azoknak az erdei munkásoknak, akik eddig a dolgozók legelmaradottabb és legelhagyottabb rétegéhez tartoztak.

Hozzá kell tennünk azt is, hogy amikor a népi demokrácia nagyszabású erdősítési és fásítási terveket kezdeményez, amikor az erdei szakmunkásnevelés eszközével új munkaszervezet kiépítését teszi lehetővé ebben a nem is olyan régen még teljesen feudális jellegű gazdasági ágban, ugyanakkor példátlan komolysággal és erővel siet meglevő, vagy újonnan telepített erdőink segítségére. Az ötéves tervbe illeszkedő erdősítési programnak szerves kiegészítője az erdők és a fák védelmének kérdésében kiadott kormányrendelet, amely kemény szigorral száll szembe minden egyéni önzéssel, fapusztító kulákkapzsisággal. Az erdők épségének károsítói a népi demokrácia ellenségei; ez csendül ki ennek a rendeletnek az intézkedéséből. Ez a rendelet mélyszélesen összefügg Rákosi elvtárs iránymutató gondolataival: Igen, a népi demokrácia erdősíteni akar, fásítani akar, de a szocialista erdőgazdálkodás értékeit meg is akarja, meg is tudja és meg is fogja védelmezni — az egész magyar nép javára, az egész ország jövője érdekében!

A magyar köztársaság kormánya az 1946: XVI. tc. 1. §-ában kapott és legutóbb az 1948: LVI. tc. 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

I. Élőfák kitermelésének (kivágásának) engedélyhez kötése.

1. §.

(1) Élőfát hatósági engedély nélkül kitermelni (kivágni) nem szabad.

(2) A hatóság csak utánpótlás kötelezettségének kikötésével és csak beteg széltörött, száradásnak indult, vagy a további fenntartásra más okból nem alkalmas fa kitermelésére (kivágására) adhat engedélyt. Őt, vagy ennél kevesebb fa kivágására a községi előljáróság (polgármester), nagyobb mennyiség kitermelésére (kivágására) pedig a községi előljáróság (polgármester) javaslatára az erdőfelügyelőség ad engedélyt.

(3) A közutak, illetőleg vasutak mentén levő fák kivágását — tekintet nélkül a (2) bekezdésben foglalt korlátozásra — az út-, illetőleg vasútfenntartó hatóság engedélyezi.

(4) Az előbbi rendelkezések az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935: IV. törvényeikk (a továbbiakban: T.) hatálya alá tartozó ingatlanon lévő fák kitermelése tekintetében nem alkalmazhatók.

2. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés — különösen a gazdasági rend büntetőjogi védelméről szóló 8800/1946. M. E. számú rendelet 7. §-a — alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki az 1. §-ban foglalt rendelkezések megszegésével fát engedély nélkül kitermel (kivág).

(2) A pénzbüntetésre az 1928: X. törvényi rend rendelkezései a 8960—1946. M. E. számú rendeletben (Magyar Közlöny 173. szám) foglalt módosításokkal és azzal az eltéréssel irányadó, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege huszonnégyezer forint, legkisebb összege pedig a kitermelt fa hatósági termelői árának húszszorososa.

(3) Azt a famennyiséget, amelyre nézve a kihágást elkövették, el kell kobozni.

(4) A kihágás elkövetőjével szemben a büntetőjogi felelősségrevonáson felül rendőrhatalmú őrizetbe való helyezésnek (internálásnak) is helye van.

(5) Az (1) bekezdésben említett kihágás tárgyában hozott büntetőítéletet (büntetőparancsot) meg kell küldeni az erdőfelügyelőségnek, amely az elítéltet — megfelelő határidő kitűzésével — ötször annyi facemete ültetésére kötelezheti, mint ahány fát jogosulatlanul kitermelt (kivágott).

Ha az elítélt kötelezettségének — a kitűzött határidőn belül — nem tesz eleget, a csemete ültetéséről költségére az erdőfelügyelőség gondoskodik. Az erdőfelügyelőség által megállapított költségeket közadók módjára kell behajtani.

(6) A kihágás miatt az eljárás az államrendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. tc. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés szempontjából szakminiszternek a földművelésügyi minisztert kell tekinteni. A kihágási eljárásra a 2120/1947. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny — Rendeletek Tára 42. szám) rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

II. A rendkívüli fahasználat engedélyezésének korlátozása.

3. §.

(1) Erdőben (T. 1. §) rendkívüli fahasználatot engedélyezni nem szabad.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom nem terjed ki:

a) a védelmi, vagy állománypolási okokból nélkülözhetetlenül szükséges fahasználatokra,

b) az országos közérdek által indokolt fahasználatokra, amennyiben a rendkívüli fahasználat más módon — esetleg behozatal útján — nem biztosítható.

4. §.

A 3. § (2) bekezdésének b) pontjában említett rendkívüli fahasználat mértéke nem haladhatja meg az üzemtervben megállapított három évi véghasználat fatömegét. Üzemterv nélkül kezelt erdőben az évi véghasználat fatömegét az erdő egy évi növekedékével egyenlőnek kell tekinteni. A rendkívüli fahasználatot a földművelésügyi miniszter által meghatározott módon kell a használat gyakorlását követő években a rendes használatokból megtakarítani.

III. Az erdőrendészeti áthágásoknak erdőrendészeti kihágásokká minősítése.

5. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés — különösen a gazdasági rend büntetőjogi védelméről szóló 8800/1946. M. E. számú rendelet 7. §-a — alá nem esik, erdőrendészeti kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő:

a) az erdőtulajdonos, vagy más ingatlantulajdonos, ha kellő időben nem teljesíti a T.-ben, az alföldi erdők telepítéséről és a fásításokról szóló 1923: XIX. törvényi cikkben, vagy az erdőgazdasági üzemtervben (erdőtelepítési, fásítási, használati tervben) meghatározott kötelezettségét, vagy meg-

szege a jogszabálynak vagy az erdőgazdasági üzemtervnek tiltó rendelkezését, vagy nem teljesíti az erdőrendészeti hatóságnak jogszabály alapján kiadott rendelkezéseit;

b) az ingatlan tulajdos, ha földjén vagy földjének szomszédságában, vagy közelben szükséges közérdekű erdőtelepítési vagy talajkötési munkákat kijelölését, vagy sikeres végrehajtását a T. 130., 131. és 137. §-ában meghatározott köteletségének megfelelő időben való teljesítésével előmozdítani indokolatlanul elmulasztja;

c) erdei terméknek nyilvános közlekedésre nem szolgáló területen hatósági engedéllyel való átszállítása esetében az engedélyes, vagy az átszállításra igénybevett ingatlan tulajdonosa, ha az átszállítási engedély valamely feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóságnak az átszállítás érdekében kiadott rendelkezéseit megszege;

d) tutajozás vagy fausztatás esetében a szállításra jogosult, ha a szállítási engedély feltételét, vagy az erdőrendészeti hatóságnak a szállítás érdekében kiadott rendelkezését megszege;

e) aki engedély nélkül tutajoz, vagy fát usztat olyan vízen, amelyen a tutajozáshoz vagy fausztatáshoz hatósági engedély szükséges;

f) az erdőbirtokossági társulat elnöke vagy végrehajtó közege, ha a jogszabályban, a felügyelő hatóság határozatában, vagy a társulati alapszabályokban reá ruházott tennivalót nem teljesíti, vagy az ott meghatározott köteleységét egyébként súlyosan megszege.

(2) A pénzbüntetésre az 1928. X. törvény cikk rendelkezései a 8960—1946. M. E. számú rendeletben (Magyar Közlöny 173. szám) foglalt módosításokkal és azzal az eltéréssel irányadók, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege huszonnégyezer forint. Az erdőgazdasági üzemtervtől, vagy a használatot szabályozó hatósági rendelkezéstől eltérő fahasználattal elkövetett erdőrendészeti kihágás esetében a pénzbüntetés legkisebb összege a jogosulatlanul kitermelt fa hatósági termelői árának húszszorososa.

(3) Az erdőgazdasági üzemtervtől vagy a használatot szabályozó hatósági rendelkezéstől eltérő fahasználattal elkövetett erdőrendészeti kihágás esetében mellékbüntetésül ki kell mondani annak a famennyiségnek az elkobzását is, amelyre nézve a kihágást elkövették.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott kihágás elkövetőjével szemben a büntetőjogi felelősségrevonáson felül rendőrhatalomra bízható helyezésnek (internálásnak) is helye van.

6. §.

(1) Használat gyakorlására jogosított személy (haszonbérlet, haszonélvező, favásárló stb.) jogának gyakorlása közben az 1. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző erdőrendészeti kihágás miatt abban az esetben is felelős, ha a tulajdonossal kötött megállapodásban felelősségét kizárta. Ilyen erdőrendészeti kihágásért a tulajdonos is felelős, ha a kihágás el-

követéséről tudott és nem törekedett tőle telhetően a cselekmény megakadályozására.

(2) Mulasztással elkövetett erdőrendészeti kihágásért a használat gyakorlására jogosított személy csak abban az esetben felelős, ha az elmulasztott tennivalók teljesítését ő vállalta, vagy arra az erdőfelügyelőség őt kötelezte.

7. §.

(1) Ha az erdő tulajdonosa jogi személy, az előző rendelkezések értelmében a tulajdonosra háruló büntetőjogi felelősség azt terheli, aki a jogi személy nevében eljárva a kihágást megvalósító cselekményt, vagy mulasztást elköveti.

(2) Erdőbirtokossági és legeltetési társulat, valamint a községi (városi), képviselőtestület közgyűlésének határozata, vagy a társulati tagok közös megegyezése alapján elkövetett erdőrendészeti kihágás miatt mindazokat a személyeket is büntetni kell, akik a határozatot hozták, vagy a megegyezésben résztvettek.

8. §.

(1) A jogerős büntetőítéletet (büntetőparancsot) meg kell küldeni az erdőfelügyelőségnek.

(2) Az 1. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott erdőrendészeti kihágás esetében az erdőfelügyelőség az erdőtulajdonost elmulasztott kötelesegeinek teljesítésére és a törvényellenes cselekmény vagy mulasztás hátrányos következményeinek megszüntetésére kötelezi és erre megfelelő határidőt szab. Az erdőgazdasági üzemtervtől, vagy a használatot szabályozó hatósági rendelkezéstől eltérő fahasználattal elkövetett erdőrendészeti kihágás esetében az erdőfelügyelőség az elítéltet a vágásterület többszörösének, de legfeljebb ötszörösének megfelelő terület beerdősítésére kötelezheti. Ha az elítélt kötelezettségének — a kitűzött határidőn belül — nem tesz eleget, a beerdősítésről költségére az erdőfelügyelőség gondoskodik. Az erdőfelügyelőség által megállapított költségeket közadók módjára kell behajtani.

(3) A mulasztás pótlására, valamint az esetleges hátrányos következmények megszüntetésére, vagy megelőzésére, valamint a beerdősítésre az erdőtulajdonost abban az esetben is kötelezni kell, ha az erdőrendészeti kihágást használat gyakorlására jogosított személy, alkalmazott, megbízott vagy hozzátartozó (családtag) követte el.

9. §.

(1) Ha az erdő tulajdonosa az 5. (§-ban) meghatározott büncselekmény elkövetése által az okszerű erdőgazdálkodás folytatását a közérdek súlyos sérelmével járó mértékben veszélyeztette, az erdőingatlan tulajdosának az állam javára szóló elolvasása iránt is rendelkezni lehet.

(2) Az erdő tulajdosának elvonása tárgyában a földművelésügyi miniszter határoz. Evégből a bíróság (rendőri büntetőbíróóság) — ha az erdő tulajdosának elvonását indokoltnak látja

— a jogerős büntetőítéletet (büntetőparancsot) a földművelésügyi miniszterrel közli, a közvádoló, vagy a szaképviseelő indítványára pedig közölni köteles.

10. §.

Erdőrendészeti kihágás miatt az eljárást hivatalból kell megindítani.

11. §.

Amennyiben a jelen rendelet másépp nem rendelkezik, az erdei kihágásokra vonatkozó rendelkezéseket az erdőrendészeti kihágások tekintetében is megfelelően alkalmazni kell.

IV. A nem állami tulajdonban lévő erdőkben végzett fakitermelés szabályozása.

12. §.

(1) Ha az erdőtulajdos vagy a felhasználó gyakorlására jogosított más személy (haszonélvező, haszonbérlet stb.; továbbiakban: erdőbirtokos) a hatósági engedély alapján kitermelhető faállományt tövön értékesíteni szándékozik, köteles ezt a területileg illetékes erdőgazdasági nemzeti vállalatnak (továbbiakban: vállalat) írásban bejelenteni. A bejelentést minden évben szeptember hó 30. napjáig kell megtenni. A bejelentésnek tartalmaznia kell az erdőbirtokos nevét, lakóhelyét, a felhasználásra kapott hatósági engedély egyszerű másolatát, valamint a kötéendő fakitermelési szerződés tervezetét.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható az állam tulajdonában lévő erdőtületekre.

13. §.

(1) A vállalat a 12. § értelmében tett bejelentésre 15 nap alatt nyilatkozni köteles.

(2) Ha a vállalat nyilatkozatában kijelenti, hogy a szerződés tervezetben megjelölt faállomány kitermelését elvégezni kívánja, e nyilatkozatnak az erdőbirtokossal való közlésével a szerződést az erdőbirtokos és a vállalat között megkötöttnek kell tekinteni.

(3) A földművelésügyi miniszter a vállalat előterjesztésére az előző bekezdés értelmében létrejött szerződésnek közérdeket sértő rendelkezéseit módosíthatja.

(4) Az erdőbirtokos, vagy harmadik személy a tervezett szerződés megkötésének elmaradása miatt sem kártérítési, sem egyéb követelést nem támaszthat.

(5) Amennyiben a vállalat a bejelentés vételétől számított 15 nap alatt nem nyilatkozik, az erdőbirtokos jogosult a szerződést a bemutatott tervezetnek megfelelően megkötöni.

14. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő,

a) aki a 12. §-ban meghatározott bejelentési kötelezettségének nem vagy nem kellő módon tesz eleget;

b) aki a 13. §-on alapuló fakitermelési jog gyakorlását megakadályozza, vagy megghiúsítja.

(2) A pénzbüntetésre az 1928: X. törvénycikk és a 8960/1946. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny 173. szám) rendelkezései azzal az eltéréssel irányadók, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege huszonnégyezer forint.

(3) A kihágás miatt az eljárás az államrendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Az 1929: XXX. tc. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából szakminiszternek a földművelésügyi minisztert kell tekinteni. A kihágási eljárásra a 2120/1947. M. E. számú rendelet (Magyar Közlöny — Rendeleték Tára 42. szám) rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

V. Vegyes rendelkezések.

15. §.

A T. 258. §-ában meghatározott erdei kihágások miatt az eljárást hivatalból kell megindítani.

16. §.

(1) Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba; egyidejűleg a T.-nek az erdőrendészeti áthágásokra vonatkozó 239—257. §-a, továbbá a 264. §-a, valamint 38. §-a (4) bekezdésének a jelen rendelettel ellentétes rendelkezései, végül a 3790/1943. M. E. számú rendelet (Rendeleték Tára 1686. old.) 5. §-a (1) bekezdésének b) pontja, (2) bekezdésének d) és e) pontjai és ez utóbbi rendeletnek a jelen rendelettel ellentétes egyéb rendelkezései hatályukat veszítik.

(2) Ezt a rendeletet a földművelésügyi miniszter hajtja végre.

Budapest, 1949. évi március hó 4-én.

Dobi István s. k.
miniszterelnök.

Több erdő, gazdaságos fakitermelés,
magasabb életszínvonal.

Megnyitottuk Guthon az első állandó erdeimunkás szaktanfolyamot

A homokbuckás, örökké széljárta Szabolcs egyetlen összefüggő, nagy erdejében, a guthi erdőben, vagy honi nyelven a Guthon, egy lépéssel előbbre lépett ismét a magyar erdőgazdálkodás.

A Guthon, amely a Szabolcs-hajdúsági urak pihenőhelye, vadász paradicsoma volt, a Guthon, ahová a favágón, a juvaroson és a bent élő erdészeken kívül «fejvesztés» terhe mellett tilos volt bárkinek is belépnie.

Itt a Guthon, a «Tamás-kaszálón», ahol a hajdani urak vadászurak többit pukkantgattak az üvegek dugóival, mint puskájukkal az erdőben, abban a vadász-lakban most 20 fiatal, arra érdemes erdei munkás telepedett meg, hogy elméleti és gyakorlati tanulás után, mint «erdei szakmunkás» induljon neki az életnek.

A Guth, ha beszélni tudna, csodálatos kórushan üdvözölte volna a fiatalokat, a vén tölgyek brummogó mély hangon, az ezüstös nyírek szelíd asszonyi duruzsolással, a vasos kanadai nyár borízú legényes hangon, a borostásállú agy akác amúgy jóízű parasztosan. Ha beszélni tudnának.

Akkor elmondanák azt is, hogy kényelmes urak és rezsorult hozzá nem értő, kényeszerű munkások szabdalták, vagdalták, irtogatták dús kincseit, nem ahogy kellett, hanem ahogy éppen eszükbe jutott, azaz sürgős szükség kívánta.

Most elindul az első erdei szakmunkás-képző tanfolyamról az az első gárda, amelyik a szó igaz értelmében «bába-kézsel» nyúl az erdőhöz, tudván mit vág, miért vágja, hogyan nyúljon a fához, melyik fához nyúljon. Nem erdei robotos, erdei szakmunkás.

Aki ismerte ezt az erdőt, aki gyerekkorától járta ezt a tájat és együtt érzett a Guth-tal, tudja, mit jelent. Tudja mit jelent az erdei

fenyőknek, a ködlő nyárosoknak, a sötétlő tölgyeseknek, a sudár akácoknak.

De tudja ezt az a 20 keménykötésű fiatal munkás is, aki úgy áll a Guth közepén világitó tisztáson a palyolatliszta egyszereűen, de észszerűen berendezett «erdei internátus» előtt, mint húsz sudár törzs, alapja, kezdő-állományegy új szakmunkásfejrengelének.

ert nemcsak az erdőt, nemcsak szerző-mokat, munkájukat tanulják meg itt szeretni, hanem újuló hazájukat, az újuló világ öntudatos ismeretét, egy fellökrékvő, diadalmas, izmos világnézet «dugványait», «csengetéit» ültetik felkükbe, melyet hatalmas jává nevel majd az elismert munka, munkájuk eredménye, annak látható és kézzelfogható haszna.

Ez volt minden másnál nagyobb élmény a guthi szakmunkásképző tanfolyam megnyitásán.

Azt éreztük, hogy ezzel a Guth a dzsentri Szabolcs legtovább fennmaradt jellegvára is leomlott s Guth visszatért szülőjéhez, a szabolcsi földhöz és a néphez.

*

Döntő eseménye volt a magyar erdőgazdálkodásnak a március 7-i munkásiskola avatás a Debrecen melletti Guthon. A kísérleti tanfolyamok és a vezetők gondos kiképzése után ekkor indult meg az erdei munkaszervezésnek új korszaka, amelyre nyugodtan ráépíthetjük majd a szocialista erdőgazdálkodás szervezetét. Ezt a hónapokig tartó előkészítő munkát igazolta ma már a kormányzati tényezők megnyitkozása is. Üttörők voltunk a munkaerő-gazdálkodás és a szakoktatás egybekapcsolásában.

A kialakult tervek szerint hétről-hétre újabb és újabb munkásiskolák indulnak meg az ország tizenkét helyén, hogy az erdei munkásokat szakmai tudásra tanítsák és politikai öntudatra ébresszék. A guthi megnyitó ünnepség azért jelent történelmi jelentőségű fordulatot, mert az öntudatlan és szakmailag képzetlen alkalmi munkás helyére ezeknek az iskoláknak a segítségével egy új munkástípus fog állni, a szakképzett erdőipari munkás.

A tanfolyam-avató ünnepséget Biszrika Géza debreceni erdőigazgató nyitotta meg. Rámutatott arra, hogy az első állandó erdeimunkás iskola azért nyílt meg az Alföldön, hogy ez a tény is aláhúzza alföldfásítási terveink rendkívüli jelentőségét. Nagyszabású erdőfásítási terveket csak szakképzett erdei munkásokkal lehet megvalósítani.

Majd Osváth István, a központi igazgatási főosztály vezetője tartotta meg avatóbeszédét, amelyet a zsúfolt tanteremben meghallgatott nemcsak a tanfolyamon résztvevő 20 dolgozó és az iskola előadói kara, hanem a debreceni erdőigazgatóság számos tagján kívül az ugyancsak Guthon dolgozó talpfafaragó munkásbrigád tagjai, a Magyar Dolgozók Pártjának és a Défosznak megyei, városi és központi küldöttjei, Hajdú vármegye főispánja és alispánja, a rendőrség, az MNDSz vezetői és még sokan mások. A hallgatóság meghatva érezte, hogy nem mindennapi eseménynek a résztvevője: az erdei

*munkásság most indult el a teljes fel-
szabadulás útján.*

Osváth István a hallgatóság lelkes tapsai között idézte az MDP vezetőségi ülésén elhangzottakat. Rákosi Mátyás az ország egész gazdasági és politikai életet átfogó beszédében nyomatékosan hangsúlyozta, hogy «hatalmas erdősítési, fásítási terveket hajtunk végre.» A mai tanfolyam-avatás — mondotta Osváth István — máris ennek a programnak megvalósításához fekteti le az alapokat. Az idénymunkásokat szakmunkásokkal váltjuk fel, akik *állandó dolgozói lesznek az erdőüzemeknek.* Csak így tudjuk felszámolni azt a feudalista csődtömeget, amit a magyar nép az erdők államosításakor átvett. *Kiépítjük az erdőipari munkaelegyülést, aminek segítségével elérjük, hogy a jó szakmunka, a selejtesökkel, és a magasabbfokú termelékenység segítségével csak a szerfakihozatalnál 10 — 12 millió forint többletjövedelmet biztosítsunk az erdőgazdaságnak.* S ehhez még hozzá kell számítanunk az erdők szakszerű ápolásából, rendszeres műveléséből eredő, ma még szinte felmérhetetlen értéknövekvést. Az erdei szakmunkások szaktudásával és politikai érettségével tudjuk majd felépíteni — fejezte be beszédét Osváth István — erős akarattal az erdős Magyarországot.

Utána a DÉFOSz központi kiküldöttje, Glavosits Ferenc üdvözölte a népi demokráciának ezt az új, fontos alkotását. Hangoztatta, hogy a többször termelés útja ma már nem a kizsákmányolás fokozását, hanem a magasabb szaktudás megszerzésének biztosítását jelenti. Bejelentette, hogy az erdők dolgozóinak ezeket az új iskolákat a DÉFOSz minden eszközzel támogatni kívánja.

Most Papp László, erdőmérnök, a tanfolyam egyik vezetője ismertette rövid előadásban az iskola tanmenetét és a tanítás módszerét, majd Bazsó László, a hajdúvármegyei szakmaközi bizottság titkára szólalt fel. Megállapította, hogy ennek a tanfolyamnak a megteremtése az MDP újabb győzelmét jelenti. A népi demokrácia betört egy olyan területre, az erdei munkásnevelés területére, ahol eddig a legkíméletlenebb kizsákmányolás uralkodott.

Ezután Domokos főispán üdvözölte az iskolát és annak megalkotóit. A népi demokráciának és a szocializmusnak jó szakemberekre van szüksége. Ennek a gondolatnak a jegyében hívta fel a tanfolyam résztvevőit a legkomolyabb munkára. Fábrián István, az MDP megyei titkára is arra hívta fel a figyelmet, hogy az erdei szakmunkások feladata lesz, hogy a szocialista építés úttörői legyenek az erdőgazdaságban.

Majd sor került az *első, jelképes politikai tanórára*, amit Osváth István vezetett le. Tömör, mélyreható előadásában kimutatta, hogy a szovjetterdősítések nagyszerű eredményeinek alapja az, hogy a proletárság gyakorolja a hatalmat. Nekünk is ezt az útmutatást kell követnünk. Az erdei munkásnevelés kiépítésével megtörjük a szaktudásnak a kivált-

ságát, ami eddig az osztályelnyomásnak szerves kiegészítő része volt. A proletárság világszerző selyes vérdíjakat hoz — fejtegette —, mi pedig a Szovjetunió hatalmas támogatásával abban a helyzetben vagyunk, hogy ma békés munkával tanulással, szakmai továbbképzéssel építhetjük a szocializmust. Azt tűzték ki célul ezek az erdejünk tanfolyamok, hogy az erdőipari szakmunkások is odasorakozzanak az ipari munkásság mellé nemcsak szakmai tudásuk, de politikai öntudatra ébredésük alapján is. Példátlan *történelemformálás bontakozik ki most a magyar erdőkben*, amikor a legelnyomottabb munkásrétegből öntudatos élesapatot nevelünk. Ebben a nagyszerű munkában kell összeforradnia a tanfolyam hallgatóinak és oktatóinak olyan kollektív egységgé, amiből erdőgazdálkodásunk szocialista jövődjé fog kialakulni.

A debreceni erdőigazgatóság részé-

ről Ugrai László zárta be a felemelő ünnepséget. Lezártuk az erdőgazdaságban — állapította meg — a maradiság korszakát. Végül a tanfolyam hallgatói közül Zemianszki László emelkedett szólásra, megköszönte azt a kezdeményezést, amely ezt a munkástanfolyamot életre hívta s javasolta, hogy az avató-ünnepség résztvevői *táviraltban üdvözöljék Rákosi Mátyást, a dolgozók vezérét, az MDP központi vezetését és a Szakszervezeti Tanácsot.* A javaslatot a résztvevők nagy lelkesedéssel tették magukévá.

A megnyitó ünnepség után a résztvevők megtekintették a közelben folyó brigádmunka eredményeit, majd szerény közös ebéd következett. Az ebéd után az iskola mellett elhelyezett röplabda téren barátságos mérkőzéseken csaptak össze a budapestiek és debreceniek, majd a kora alkonyati órákban megkezdődött a háromhetes szakmunkás-képző tanfolyam rendszeres munkája.

A Központ önkritikájához

még érkezett több felszólalás. Nagyrészt kiegészítették az eddig közzétett bíráló gondolatokat, de újabb kritikai megállapítás már alig hangzott el. Természetesen a hozzászólásokat a leg gondosabban átnézzük és minden használható ösztönzést gyakorlatilag is kiértékelünk.

Néhány szempont azért még felmerült, ezeket a következőkben ismertetjük:

«A multban a dolgozók képviselőinek szóhozjutásáig a Mállerd nem találta meg a kapcsolatot a népi demokrácia illetékes szerveihez s a népi szervezetekhez. Ennek következményeként az erdészeti személyzetet nem tudtuk szolgálati fegyverekkel ellátni, fegyvertartási engedélyeket nem kaptak és így sok esetben kénytelen volt a védszemélyzet tétlenül nézni az erősen elharapódzó fatolvajlásokat és kíméletlen erőszakos legeltetéseket. A javulás 1948 óta ezen a téren is megindult. Az új szellem bekapcsolta az erdővédelembe a demokratikus rendőrséget és a népi szervezeteket, amelyek részben razzikkal és nevelőmunkával felvilágosító munkát végeztek a nép között a nemzeti vagyon kötelező kímélésének tudatosításában és segítettek az erdővédelemmel megbízott személyzetet kötelességteljesítésében.»

Egy erdőigazgatóság dolgozója.

Sokan sürgették a szakszerű tervek erőteljesebb érvényesülését. Ezek közül való az alábbi hozzászólás:

«A reális fahasználati tervek készítésének akadályai, hogy sok erdő-

gondnokságban csak évek múlva készülnek el az új gazdasági tervek. Ezért előnyösebb lett volna, ha egyelőre csak üzemenrendelési terveket kellett volna készíteni, mert az minden erdőgondnokság részére hamarabb készült volna el, míg így sok erdőgondnokság még évekig minden terv nélkül fogja elkészíteni fahasználati terveit, amiből esélye nagy hátrányos származhatnak az üzemre.»

Váci erdőigazgatóság dolgozója.

Több könyvelő kellett volna, ez a pénzügyi vonalon a leghasznosabb új hozzászólás egyik értékes kritikai megjegyzése:

«Meg kell még említeni, hogy a szakképzett számvérvők, illetve könyvelők száma a Mállerdnél egy régebbi statisztikai adat szerint 2,8%, amely létszám százalékban megegyezik az altisztekével, vagyis a legkisebb különböző szakképzettségű alkalmazottak között. De még ez a kis létszám is egyenlőtlenül oszlott meg az egyes erdőigazgatóságok között. Az egyenlőtlen elosztást természetesen csak a Központi Igazgatóság lett volna hivatva kiegyenlíteni.»

Kis Zoltán.

Befejezzük a szemelvényeket. Köszönjük a sok hasznos, gyakorlati gondolatot, a termékenyítő kritikát, akár a Központ felé hangzott el az, akár az önkritika vonalán haladt. Örömmel állapítjuk meg, hogy az erdőgazdaság dolgozói egyre nagyobb számban látják a helyes utat, mely az őszinte kritikán keresztül a szocializmushoz vezet.

Erős akarattal erdős Magyarországot!

Veres Péter az Alföldfásítás országos felügyelője

Az Alföldfásításnak és egyéb közérdekű erdőtelepítések rendkívüli fontosságát ismerte el a kormányzat, amikor országos felügyelőt állított a fásítási problémák élére Veres Péter, volt honvédelmi miniszter személyében. A földmivelésügyi miniszternek az országos felügyelőség létesítéséről szóló 200,928/1949. számú rendelete az Alföldfásítással, valamint egyéb közérdekű erdőtelepítésekkel és fásításokkal kapcsolatos közigazgatási intézkedéseknek, az erdőgazdasági nemzeti vállalatok ilyenirányú tevékenységének, valamint az erdészettel foglalkozó tudományos intézetek működésének *összeegyeztetésére* létesítette az országos felügyelőséget.

Az alföldfásítási országos felügyelő feladata *javaslattétel* az alföldfásítás és egyéb közérdekű erdőtelepítések és fásítások területeinek kijelölésére, a végrehajtás irányítása és ellenőrzése. Az országos felügyelőség már *meg is kezdte munkáját* az Erdőközpont épületében.

Takarékoskodjunk a nép vagyonával

Egészen rendkívüli jelentőségű és a maga nemében példátlan határozatot fogadtak el a debreceni erdőigazgatóság dolgozói az *erdőigazgatóságoknak nemzeti vállalatokká történő átalakulásának* küszöbén.

Remek példát adtak valamennyi új nemzeti vállalat dolgozói számára, amikor megállapították, hogy eredményes munkát a jövőben csak akkor végezhetnek, ha a munkaerőkölcsöt az eddiginél lényegesen magasabb színvonalra emelik. Tudatosítani kívánják a takarékoság, a nép vagyonával való *hűséges* sáfárkodás köteleességét. A nagyfontosságú határozatot alábbiakban teljes szövegében közöljük:

A Nemzeti Vállalat minden rendűrangú dolgozói azon elhatározástól *át hatva*, hogy a Nemzeti Vállalatnak a lehető leghasznosabb tagjai akarunk lenni, önmagunkra kötelező erővel ezennel kijelentjük és aláírásunkkal megerősítjük, hogy a jövőben mindennemű Nemzeti Vállalati érdekeltiséget jelentő érték kezelésével, kiadásával és bevételével kapcsolatos ténykedésünket a legteljesebb gondossággal, a legmesszebbmenő lelkiismeretességgel fogjuk végezni.

Elhatározásunknak és felelősségérzetünknek kifejezést adva ezennel felhatalmazzuk a Nemzeti Vállalat vezetését, hogy minden olyan kárt, amit gondatlanságunk, hanyagságunk, lelkiismeretlenségünk, vagy megbízhatatlanságunk idéz elő, a Nemzeti Vállalattól élvezett járandóságunknak az élelmezésre megállapított összeg levonása után fennmaradó részből, bármely más hatóság beavatása nélkül, belátása szerint levonjon, illetőleg megtérítsen.

Tudomásul vesszük és beleegyezzük, hogy az ily módon való megtérítésen felül is törvényszerinti felelősséggel tartozunk.

Korszerű szerszámokat az erdőgazdaságnak

Erdészeti dolgozók szakértekezlete az erdei szerszámok racionalizálása érdekében

A Mállerd központi székházának tanácsstermében nagyfontosságú szakértekezleten foglalkoztak az erdészeti dolgozói és az érdekelt szerszámgyártó iparág képviselői, valamint a Szabványügyi Intézet kiküldöttje az erdei szerszámok korszerűsítésének kérdéseivel. A február 19-én lezajlott, iránymutató értekezleten *Osváth István*, az I. főosztály vezetője elnökölt. Megnyitó szavaiban többek között a következőket mondotta:

— A magyar erdőgazdálkodás még mindig östermelői jellegű, messze el van maradva a többi országok erdőkulturájától.

Erdőgazdálkodásunk munkametének gyökeres átalakítása azonban elképzelhetetlen elavult szerszámaink megváltoztatása nélkül.

Főszempontunk, hogy villámgyorsan tudjunk segíteni és amint megindul az erdőgazdasági nemzeti vállalatok munkája és megalakul az Erdőközpont, már döntően érvényre jussanak azok a rejtett tartalékok, amelyek teljes mértékben megvannak az erdőgazdaságban is. Rejtett tartalékok, amelyek *egyszerű újítások* nyomán azonnal hasznosíthatókká válhatnak.

Ezután az értekezlet előadója, Szász Tibor erdőmérnök, a soproni Erdészeti Kutatóintézet munkatudományi és racionalizálási osztályának vezetője ismertette a megbeszélés célkitűzéseit. Bírálatot mondott az 1800-as évek első évtizedei óta változatlan formában használatban maradt szerszámokról. Megváltoztak a gazdasági feladataink és ezért *át kell térnünk új alakú és új rendszerű szerszámok gyártására*. Hogy azonban ide eljuthassunk, először meg kell vizsgálnunk, milyen hibák jellemzik ezeket szerszámokat.

— Mindenekelőtt — folytatta Szász Tibor — le kell küzdenünk a magyar erdőgazdaság régi, elavult rendszerének azt a felfogását, hogy az erdő alkalmi munkát ad az embereknek, ahelyett rá kell térnünk arra az útra, amelyen a legnagyobb erdőkulturával rendelkező államok haladnak, elsősorban a Szovjetunió és Svédország. Az alkalmi munkákat minél jobban ki kell szorítaniuk és

minél szélesebb körben szakmunkásokat kell alkalmaznunk.

De szakmunkásokat csak akkor tudunk beállítani az erdőgazdálkodásba, ha azoknak a lehető legjobb, legalkalmasabb szerszám áll a rendelkezésére. Természetesen egy félévszázad mulasztásait nem tudjuk máról-holnapra pótolni, de a legsúlyosabb hibákat azonnal ki kell javítanunk. Vagyis arra kell törekednünk, hogy lehetőleg *egy-két éven belül minden erdei munkás kezébe a legmegfelelőbb szerszám kerüljön.*

— A szabványosítás érdekében

meg kell vizsgálnunk a jelenlegi szerszámok legfőbb hibáit. Foglalkozni kell külön a fűrészekkel és külön a fejszékkel. A fűrészek ismét két csoportra oszlanak: ives fűrésze és kétszemélyes fűrésze. Mivel a *racionális, magasteljesítményű munkához feltétlenül szükségesek a jó egykezi, ives fűrészek*, ezek gyártását feltétlenül meg kell kezdenünk, minthogy ezek teljesítménye jóval magasabb a jelenleg Magyarországon használatos fűrészeknél.

Továbbiakban a kétkézi fűrészek gyártási hibáit elemezte és megállapította, hogy a munkások nálunk megrogzítottan még mindig azokat a fűrészeket vásárolják, amelyek a legkisebb teljesítményűek. Ezeket

az egészen elavult fűrésztípusokat teljesen ki kell kapcsolnunk a forgalomból.

Rámutatott arra is, hogy a hazai gyártmányú erdei fűrészek kifejezetten *rossz anyagból készülnek*, hengerelési és egyéb hibáik vannak. Ezen sürgősen segíteni kell. Javasolja egy olyan akció megindítását, hogy az Országos Anyagvizsgáló Intézet bevonásával *állapítsák meg az erdei fűrészek anyagának legjobb összetételét és a gyártás módját*, hogy mi is rendelkezünk olyan fűrészgyártási eljárással, amelynek segítségével kifogástalan szerszámokat tudunk a termelőmunka rendelkezésére bocsátani.

Foglalkozott néhány aprólékosabb, de nem kevésbé jelentős *újítással* is. Így például hivatkozott arra, hogy az erdei munkások előszeretettel használják a *fogantyútűskés fűrészlapokat*. A használatban ez nem bizonyult megfelelőnek, mert a tűskék nagyon könnyen letörnek és a munkát megnehezítik. Éppen ezért ezeket a típusokat teljesen ki kell zárniuk a forgalomból és helyette az *Erdészeti Kutatóintézetnek egy egészen kis újítását lehet bevezetni*; a fogantyúhüvellyel ellátott fűrészeknél

a hüvelyt szárnyas csavarokkal [erősítjük a fűrészlapra

és amikor a fűrész a döntésnél beszorul, a szárnyas csavarokat kicsavarva, a fűrészlap könnyen kihúzható.

Javasolta, hogy ezentúl *csak meg-szakított háromszög fogazatú fűrészek kerüljenek leggyártásra* és később térjünk át a *gyalufogas fűrészek* gyártására is. A gyalufogas fűrészek ugyanolyan erőmegfeszítést kívánnak meg a munkástól, mint a régebbi fűrésztípusok, de a teljesítményük csaknem másfélszeres.

Ezután részletesen foglalkozott az *erdei fejszék* alakí és anyagbeli fogyatékoságaival. Sajnálattal állapította meg, hogy bár az eddigi szabvány előírások is mások, a magyarországi gyárakban *csak öntöttvas fejszékét készítenek*. Ezzel szemben vagy az

egész fejszét, vagy legalább az élrészeket *folytácéltól* kell előállítanunk. Leszögezte, hogy a hazánkban most gyártott fejszék közül — a súly szempontjából — csak 3—4 típust tudunk megfelelően alkalmazni, a többiek mind irracionálisan eltérő súlyúak és csak arra vezetnek, hogy a dolgozó felesleges munkát végez. *A túlságosan nehéz fejszék gyártását tehát azonnal meg kell szüntetni.*

A fejszék racionális hajlatszögéről beszélt Szász Tibor megállapította, hogy a magyar gyárak ma még nem törődnek a különböző célú, döntő, gallyazó stb. fűrészeknél a megfelelő hajlatszög alkalmazásával. Az is fontos, hogy a fejszék feltétlenül nyéllel ellátva kerüljenek forgalomba, mert a helyes nyélforma megválasztása az ütés biztonsága és a teljesítmény fokozása szempontjából döntő jelentőségű.

Befejezésül hangoztatta, csak jó szerszámokkal biztosíthatjuk az erdőgazdaság fellendülését. Jó szerszámmal a munkás övémmel, lelkiismeretesen dolgozik, míg rossz szerszámmal az erdei munka csak kínlás, kényserű robot. Ez alól akarjuk *felszabadítani az erdei munkásságot* a szerszámgyártás korszerűsítése útján.

A vitában elsők *Dedé László* erdőmunkás szólalt fel. Hangoztatta, hogy az eddig gyártott fűrészek nem voltak megfelelőek, vagy nagyon kemények voltak, vagy nagyon puhák. Ugyanez áll a fejszékre is.

Szolcsányi Ignác erdőmunkás rámutatott egy gyakovri hibára, hogy a fűrész egyik vége kemény, a másik fele pedig lágyabb. A megélesített fejsze egyik fele fog, a másik fele pedig nem.

Sürgette a jó szerszámok gyártását, mert a jelenlegiek nem alkalmasak arra, hogy a teljesítményeket fokozzák.

A Défosz kiküldöttje, *Nemes József* kiemelte, hogy a *szocializmus építésének előfeltétele a munka termelékenységének fokozása*. Ehhez pedig szükségese az érszerűsítések, a munkameneteket racionalizáló eljárások és a szerszámok tökéletesítésére irányuló aktív törekvések. Javasolja, hogy a szerszámok korszerűsítése kérdésében az ország minden erdővidékének dolgozóit hallgassák meg. Fontosnak tartja, hogy ahol az erdőgazdasági üzemek állandó munkásokat vesznek fel, ott gondoskodjanak a legjobb szerszámokról. Célszerűnek tartaná egy közép súlyú és olyan minőségű fejsze gyártását, amely többféle munka elvégzésére lenne alkalmas.

Szász Tibor újabb felszólalásában felvetette azt a gondolatot, hogy a munkások minden vágásterületen *szerszámok-kunyhókat állítsanak fel*, hogy ne kelljen az esetleg nagy súlyt képviselő szerszámokat naponta ide-oda huroolni.

A vita következő felszólalója, *Kovács Pál László*, a Szabványügyi Intézet kiküldöttje rámutatott arra, hogy az ország fakitermelését egységesen irányító állami erdőgazdálkodásnak módjában van a megfelelő szerszám típusok szabványosítását

megoldani. Ebben a Szabványügyi Intézet készséggel lesz az erdőgazdálkodás segítségére. Majd a Rima-murányi Vasművek részéről *Weitzer dr.* fejtette ki, hogy

elsősorban a meglévő szabványok szerinti gyártást kell a legszigorúbben ellenőrizni,

hogy a minőségi hiányokat már a mai szerszám típusokról is azonnal kiküszöböljük. A szentgotthárdi kaszagyár és a Szerszámértékesítő NV megbízottjai is bekapcsolódtak a vitába. Feltették a kérdést, hogy *milyen mennyiségű új szerszámmal lesz szüksége az erdőgazdálkodásnak*, mert csak ennek alapján lehet a gyártásokat beállítani.

Madás András, a Mállerd műszaki főosztályának vezetője a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól számolt be. Ismertette a szovjet erdőgazdálkodásnak szerszámviszonyait: a szovjet termelésben, amely pedig olyan hatalmas, hogy nem is arányítható a miénkhez, összesen csak kétféle fejszétípust és kétféle fűrésztypust használnak. Kifejtette, hogy az új magyar fejsze és fűrész típusok ki-

alakítását véleménye szerint nem szabad elstetni, hanem előbb megfelelő *miniaeszközöket* kell készíteni a Szovjetunióból, esetleg Svédországból.

Az értekezlet résztvevőinek ismételt hczzászólása után *Osváth István* foglalta össze a vita eredményeit. Megállapította, hogy a közösen kialakított vélemény szerint első tennivaló a régi szerszám típusokat jobban, az eddigi szabványügyi előírásoknak megfelelően gyártani. További feladat az új szerszám típusok *műszaki kimunkálása*. Javasolta, hogy mirdeket feladat irányítására *bizottság* alakuljon. Az értekezlet az állami erdőgazdaság, a DÉFOSZ, a gyártóüzemek kiküldöttjeitől alakította meg az erdei szerszámok korszerűsítésének bizottságát, elhatározták, hogy a bizottság munkájába bevonják a Műegyetem vaskohászati tanszékének professzorát is.

A bizottság kiküldése után az elnök *Osváth István* megállapította, hogy az értekezlet jó munkát végzett. Döntő lépés történt abban az irányban, hogy a régi és rossz munkamódszereket kiirtva az erdőgazdálkodást erdőiparrá alakítsuk át.

Országos erdészeti újítási értekezlet

A Mállerd Központi Igazgatóságán február második felében országos erdészeti újítási értekezlet volt, amelyen képviseltette magát a Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Találmányi Hivatal, de megjelentek a vidéki erdőgazgatóságok vezetői és újítási megbízottjai is.

Dr. Lázár Péter min. o.-tanácsos, a Mállerd üzemgazdasági főosztályának vezetője ismertette röviden az újítók és feltalálók megalomának célját, amely a *termelékenység további emelése* nemzetgazdasági tartalékaink felhasználásával, a termelési berendezések és az anyag felhasználás okserűbbé tételével, technikai javításokkal, újításokkal, érszerűsítéssel. Hangsúlyozta, hogy a munkásokban ma már tudatossá vált, hogy önmaguknak dolgoznak, tehát újításaikkal a maguk és az ország életszínvonalát emelik. Az állami erdőgazdaságnak az újítási mozgalom terén sok pótolni valója van. Ezt célozta a múlt év márciusában kiadott rendelet, amely érszerűsítési javaslatok tételére hívta fel a Mállerd dolgozóit. Beszámolt a rendelet eddigi eredményeiről és egyes hiányairól is. Örömmel fogadták a dolgozók az Országos Találmányi Hivatal megalakulását, amely biztosítja az újítási mozgalom helyes irányba terelését. Hangsúlyozta, hogy az újító mozgalom sikere az újítási megbízott vállán nyugszik, az újítási megbízottnak tehát gazdaságilag és politikailag teljesen tájékozott, rátermett embernek kell lennie.

Páris János, a Központi szakszervezeti csoportjának titkára kiemelte, hogy a legeszkélyebb újítás is közelebb visz a nagy célhoz, a *kapitalizmust felülmúló szocialista termelés*

győzelméhez. Az újítási mozgalom alapfeltétele a demokrácia fejlődésének és megindítója a kulturális és technikai fellendülésnek.

Bezzegh László, központi újítási megbízott ismertette az erdészeti racionalizálási mozgalom alapvető hibáját, hogy nem volt meghatározva a feladatköre. A mozgalom célja, hogy megkeresse az üzem gyenge pontjait és javítson ezeken. Vegyen példát az államosított iparról az erdészet is, amely százéves hagyományokkal dolgozik, vegyünk példát elsősorban a Szovjetuniótól, amely *Micsurin* munkájával hatalmas fejlődést ért el erdőgazdálkodásban. Sajnos, nálunk az erdésztársadalom egy része elzárkózik a kutató munkától. Az újítási megbízottak feladatáról szólva kiemelte ezeknek fontos kötelességeit és utalt arra, hogy a Tervhivatal rendelkezése értelmében az újításnak gazdasági előnyt kell jelentenie.

Keltay Árpád miskolci erdőgazgató javasolta: *ne anyagiakért, hanem a szocializmus iránti szeretetből újítsunk*. Sokszor fordult javaslatokkal a Központhoz, de ezeket pénz hiányában nem lehetett megvalósítani. A Mállerd munkájánál három irányelvet tart fontosnak: aktívnek kell lennünk, rentábilisnak kell lennünk és tőkét kell tartalékolnunk.

Lázár Péter válaszában kiemelte, hogy az újításokra ezentúl még az üzem keretén belül is pénz kell előteremteni. Egyébként ezentúl nem a Központi Igazgatóságot, hanem a megalakuló Nemzeti Vállalatokat terhel majd a felelősség az újítások kérdésében, amelyeket önállóan fognak elbírálni. Az újítók díjazásának kér-

dését az új kormányrendelet végrehajtási utasítása szabályozza.

Lakatos György, az Országos Találmányi Hivatal kiküldöttje szerint az értekezlet előtt még nem egészen világos, mi a díjazás célja, de a rendelet azt akarja elérni, hogy az újító a munkája által elért haszonból maga is részesüljön és elsősorban a gazdasági eredmények irányadóak.

Király Lajos központi felügyelő hangoztatta, hogy az újításoknak nemcsak bejelentése, hanem üzemi-technikai kereszttulajtele is fontos és arra is ügyelnünk kell, hogy az újításokkal ne veszélyeztessük a dolgozók kenyereit.

Lázár Péter hangoztatta, hogy a racionalizálás magával hozhatja ugyan munkaerőfelesleg jelentkezését, de ezt könnyen felveszi a fellendült ipar-és mezőgazdaság. Egyébként *betanított állandó erdei munkásgárdát kell ki-nevelnünk.*

Lakatos György az újító mozgalom feladatait taglalva kijelenti, hogy tisztázni kell a rendes termelés és az újítási munka fogalmát. Hangsúlyozza, hogy a rendeletek szerint a vezetőséghez tartozó személy újítási javaslata is díjazható, ha ez a tevékenység munkakörében megkívánt általános munkateljesítményén felül emelkedik.

Bezzegh László megállapítja, hogy az újításokat és találmányokat el kell választani egymástól, mert ezek nem azonos fogalmak.

Szöllős László (Szeged) szerint az újítási mozgalom megszervezésénél fontos, hogy az újítási megbízott ne az íróasztal mellől irányítsa a mozgalmat és hogy a mozgalmat politikailag is alá kell támasztani, a megbízott tehát legyen politikailag képzett és a helyszínen tájékoztassa a munkásokat.

Varga József (Tata) az irodai munka egyszerűsítését, Lány Géza központi felügyelő az erdőművelési újítások kiértékelési idejének meghosszabbítását, Kóthy István (Zalaegerszeg) a már elbírált újítások díjazását kérte, Gavra Alajos és Seemann Ferenc (Szombathely), Garai László (Debrecen) felszólalásai után Lambert Győző (Budapest) a munkaverseny és az újítási mozgalom szoros kapcsolatairól beszélt és állandó erdei munkásgárdák felállítását kívánta. Luncz Géza a mozgalom dokumentációs tájékoztató munkájának szélesebb megszervezését kérte. Kassai-Farkas László novai erdőgondnok az iparnak az erdőgazdaságból való kirekesztése ellen foglalt állást, Káldy József (Pécs) az újítási megbízottak egymásközi összeköttetésének fenntartását emelte ki és örömmel üdvözölte a Központi Igazgatóság újítását a 10 tonna teherbírási teherautók beszerzésével kapcsolatban, amelyekkel kitűnő eredményeket értek el egy hónap alatt.

Lázár Péter a felszólalásokra válaszolva hangsúlyozta, hogy rá kell térni az erdészeti és műszaki területen is az újítások lehetőségeinek vizsgálatára. Ha állandó munkásgárdát sikerül szerveznünk, a munkások érdeklődése is fokozódik az újítások iránt. Helyes, hogy az újítási megbízottak állandó kapcsolatot tart-

sanak fenn a dolgozókkal. Minden erőnkkel küzdünk kell a bürokratikus szemmel ellen. *Gavra Alajos és a többi újító elmés és bevált újításaiért meg fogja kapni az elismerést és a díjazást.* A külföldi szakirodalom tájékoztató anyagának beszerzésére a jövőben fokozottabban lesz mód. Minél előbb meg kell kezdeni a tapasztalatok közvetlen kieserlését.

Dr. Járny Gyula, a Földművelésügyi minisztérium kiküldöttje kiemeli a Találmányi Hivatallal fenntartott kapcsolatok fontosságát. Helyes az a felfogás, hogy az újítási megbízott ne az asztal mellől irányítsa a mozgalmat, hanem a helyszínen tájékoztassa a munkásokat és kutassa fel az újítókat. Fenn kell tartani az érintkezést a megyei mezőgazdasági újítási bizottságokkal is, és az erdészet által is alkalmazható újításokat be kell vinni üzemeinkbe.

Lakatos György szerint az újítási javaslatokat a jelenlegi technikai felkészültség és gazdasági viszonyok alapján kell elbírálni. A dolgozók előtt tudatosítani kell az újítás jelentőségét. Adják be újra az újítók korábbi és esetleg már díjazott javaslataikat is. Ha a kapott díj kicsinek bizonyul, azt kiegészítik, különösen ha más üzemek is átvesszik az újítást. Helyesli állandó munkásgárdák felállítását; munkáscsoportokat kell szervezni, akik több helyen is bemutatják az újabb munkamódszereket. Az újítás a többtermelés elősegítője, ami az áru olcsóbbodását jelenti, az újítás megtakarítása tehát a dolgozó haszna és ezért alaptalan az az aggodalom, hogy az újítások elveszik a munkások kenyereit. Fogadjanak el határozati javaslatot az újítás megbízottak, hogy célul tűzük ki az újítási mozgalom útján külön megtakarítások elérését.

Weber Lajos az Országos Találmányi Hivatal részéről közli, hogy minden segítséget felajánlanak, messzeemenő támogatást és felvilágosítást nyújtanak az újítási mozgalom megbízottai számára.

Lázár Péter megköszönte a segítséget és a támogatást a Földművelésügyi minisztérium és az Országos Találmányi Hivatal képviselőinek és egyhangú elfogadásra ajánlja azt a javaslatot, amely szerint az újítási megbízottak minden igyekezettel azon lesznek, hogy a Mállerd részére külön gazdasági megtakarítást érjenek el. (Az értekezlet a javaslatot egyhangúan magáévá tette).

Több részletkérdésről adott még tájékoztatást az újítási megbízottak gyakorlati tennivalóira nézve, közölve, hogy részletes működési utasítás készül számukra.

Bezzegh László közölte még a már beérkezett újítási javaslatokat azonnal kiküldik az igazgatóságok részére elsőfokú elbírálás végett, majd Lázár Péter zárószavaival ért véget a sikeres értekezlet.

Akkor lesz tartalmasabb és érdekesebb az «Erdőgazdaság», ha Te is beállasz önkéntes munkatárnsnak.

Beszéljenek a számok

Néhány adat álljon itt legutóbbi cikkünk folytatásaképpen a pécsi erdőgazgatóság három gondnokságának ügyirat forgalmáról:

A *kárász* erdőgondnokságra érkezett ügyiratok 1948-ban:

1. termelési	435 db
2. erdőművelési	470 «
3. kereskedelmi	1022 «
4. műszaki	163 «
5. pénzügyi	918 «
6. személyi akták	892 «
7. vadászati	94 «
Összesen ..	3994 db

A *bükkösdi* erdőgondnokságra ugyanakkor az egész 1948-as év folyamán beérkezett:

1. termelési	339 db
2. erdőművelési	245 «
3. kereskedelmi	903 «
4. műszaki	100 «
5. pénzügyi	190 «
6. személyi	206 «
7. vadászati	6 «
Összesen ..	1989 db

De folytatódott az ügyirat áradás idén is. A *szalkai* erdőgondnokság 1949 első két hónapjában a következő forgalmat mutatja:

Mállerd Közp.	28 db
kereskedelmi	64 «
pénzügyi	39 «
termelési	13 «
mezőgazdasági	12 «
személyi	20 «
birtokpolitikai	12 «
vadászati	10 «
munkaverseny	3 «
egyéb	41 «
más gondnokságtól	18 «
magánfelektől	37 «
hivatalból	53 «
Összesen ...	350 db

Mélyen tisztelt bürokraták: meddig maradhat ez így?

Mállerd-ünnepség a Nőnapon

A Nemzetközi Nőnapot a Mállerd dolgozói is megünnepelték, hogy hitet tegyenek a világbékéért harcoló demokratikus nők sok milliós táborának lelkes küzdelme mellett. A szakszervezeti nap keretében megtartott ünnepségen Páris János szakszervezeti titkár megnyitó szavai után Horváth Mária méltatta a nemzetközi nőnap jelentőségét és azokat a nagy eredményeket, amelyeket a népi demokráciák országaiban a Szovjetunió támogatásával a békéért folytatott lelkes küzdelem során eddig elértek.

Dr. Márkus Györgyné, a Mállerd nőbizottságának elnöke ezután bejelentette, hogy a nőnap alkalmából a Mállerd női alkalmazottai között szobadisztési verseny folyt le, amelynek első díját özv. Bálint Andorné és Végh Károlyné, második díját Gyarmathy Györgyné, harmadik díját Boshó Lajosné nyerte, akik értékes könyvjutalmat kaptak. Nagy Erzsébet, Benczedy Istvánné és Boda Hilda, Fűzeséry Andorné, Kovács Elza, Pásztor Zsuzsa, Németh Béláné és Fekete Mária folyóirat-jutalmat kaptak. Dícséretet nyert Panajott Rudolfné, aki a külső díszítéssel végzett szép munkát.

Erdei tüzesetek bejelentése a rendőrhatalóságnak

11.915/1949. II. főo.

Előfordult, hogy az erdei tüzesetek okának és az ezzel kapcsolatban akár szándékosan, akár gondatlanságból elkövetett bűncselekmény (büntett, vétség, kihágás) körülményeinek a megállapítására indított rendőrhatalósági nyomozás azért nem vezetett kielégítő eredményre, mert az államrendőrség helyi szerve (rendőrőrs, rendőrkapitányság, stb.) nem értesült kellő időben a tüzesetről, s ezért a nyomozást csak elkésve indíthatta meg.

Felhívjuk, hogy a kerületében keletkező erdei tüzeseteket a tüzeset felfedezése (megállapítása) után haladéktalanul jelentse be a területileg illetékes rendőrhatalóságnak (rendőrőrsnek, rendőrkapitányságnak) és kérje a tüzeset okának

megállapítására irányuló nyomozás sürgős megindítását.

A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha az erdőgondnokság előtt a tűz oka ismeretes.

Ezt a rendeletünket tudomásulvétel végett megküldöttük valamennyi erdőigazgatóságnak és felterjesztettük a Belügyminiszter Úrhoz azzal a kéréssel, hogy az erdők további pusztulásának megakadályozása érdekében figyelmesse a rendőrkapitányságokat, s egyéb rendőrhatalóságokat és szerveket az erdei tüzeseteket előidéző okok felderítésének fontosságára.

Budapest, 1949. évi február hó 21.

Osváth István s. k.
miniszteri tanácsos

Az Alföld-fásítás szempontjából igen jelentős a Duna—Tisza közén, Adacs községben nemrégben létesült magpergető üzem, amely az első ilyen irányú létesítmény az Alföldnek ezen a terület-részén. A magpergető az Alföld homokfásítási programjának végrehajtását könnyíti meg, amennyiben az ötéves terv keretén belül fásítandó 45,000 kat. holdas terület számára biztosítja a szükséges mennyiséget.

A magpergető üzem létrehozásánál kitűnő munkát végeztek Katona Mihály és Fehér József peszradacsi újgazdák, akik 19 nap alatt elvégzett rohammunkával lehetővé tették, hogy az általuk szerkesztett magpergetőt a budapesti erdőigazgatóság mielőbb üzembe helyezhesse. Ezzel a jó munkával lehetett elérni, hogy már múlt év tavaszán 8 q frissen pergetett feketefenyő magot tudtak a csemeterkekben elvetni. A magpergetőnek a két munkás által történt megszerkesztése és üzembe állítása az első évben 22,613 forint értékű többletet eredményezett, ami 60%-os nyereségnek felel meg.

A közalkalmazottak szakszervezetének erdészeti főcsoportja javaslatára a Mállerd Központi Igazgatósága Katona Mihály és Fehér József részére kiváló munkateljesítményük elismeréseképpen egyenként 500 forint pénzjutalmat utalt ki.

Közérdekű gyakorlat a MÁV. részére történő talpfaátadásoknál

A múltban számtalan esetben megtörtént, hogy a MÁV. részére vagonba rakott talpfa hiányosan érkezett meg a rendeltetési állomásra.

A hiányból kifolyólag a Mállerdet sok esetben komoly anyagi károsodás érte.

A miskolci erdőigazgatóság még 1948. év novemberében bevezette azt a rendszert, hogy a berakó állomáson számlálást kért a MÁV.-tól és így biztosította — Mállerd érdekeit védendő — az átvevő által már minőségileg átvett talpfa eljuttatását a célállomásra, illetőleg áthárítási felelősséget biztosított a Mállerd számára.

E rendszer bevált. Azóta az általunk feladott vagonokból nem hiányozhat és nem tűnhet el talpfa.

Ha «anstand» érkezik, bemutatjuk a MÁV. által történt és MÁV. által igazolt hivatalos darabszám megállapítását.

Ajánljuk Társigazgatóságainknak!

A vasúti üzletszabályzat (Vüsz.) 67. pontja ad lehetőséget a feladónak a súly és darabszám megállapítására.

Éljünk vele!

Keltai Árpád
erdőigazgató.

A debreceni erdőigazgatóság dolgozóinak felvilágosító munkája

Komoly munkát végeznek a debreceni erdőigazgatóság és a hozzátartozó gondnokságok dolgozói a nép felvilágosítása érdekében. Az erdei kihágások megfékezését nem tartják kizárólag rendőri ügynek, hanem közvetlenül felvették a kapcsolatot a politikai szervezetekkel és a népi tömegszervezetekkel. Összesen hatvanketten jelentkeztek erdővédelmi felvilágosító előadások tartására.

Külön ki kell emelni a mérk-vadaskerti gondnokságot, amelynek dolgozói tíz helyet töltenek be az ottani EPOSz-szervezet vezetésében és jó munkájukkal bizonyítják, hogy az erdőgazdaság ma már mennyire összejorrott a népi demokráciával.

A MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Bajnokságot nyert a kézilabdacsapat

Eredmények: Mállerd—Börös 4:3. Mindvégig izgalmas és fordultatos játék.

Mállerd—BEAC 4:4. Rangadó mérkőzés, mely a bajnokság sorsát döntötte el.

Az őszelel szervezett kézilabdacsapatunk lelkes játékkal megérdemelten nyerte meg a N. B. II. oszt. terem-kézilabdabajnokságot. A pályán elért sikerekhez legnagyobb mértékben járult hozzá a minden támogatást megadó vezetőség. Ezt a támogatást azzal akarja a csapat a jövőben meghálálni, hogy a szabadtéri bajnokságot hasonló eredménnyel végzi.

Labdarugás

A szombat délután lejátszásra került Gázgyár—Mállerd rangadó eredménye

1:0 (0:0) Gázgyári győzelemmel végződött. Csapatunk ezzel az eredménnyel a második helyre került 1 ponttal a vezető Gázgyár csapat mögött. A bajnokság kimenetele még erősen vitás, ugyanis a vezető Gázgyár még sok nehéz mérkőzés előtt áll. Minden reményünk megvan, hogy balszerencsének mondható vereség után csapatunk a további mérkőzéseken sikeresen állja meg a helyét, és a bajnokság végzetével ismét az első helyet mondhatja magáénak.

A bajnokság állása a következő:

1. Gázgyár	19	15	3	1	74	: 22	33
2. Mállerd	19	15	2	2	81	: 21	32
3. Nagytétény	19	14	1	4	67	: 43	29
4. Bud. MTE	19	13	1	5	72	: 33	27
5. III. ker. TVE	19	12	2	5	61	: 31	27
6. BMTE	19	11	3	5	39	: 29	25
7. BEAC	19	11	1	7	47	: 36	23

SZEMÉLYI HÍREK

A Mállerd Központi Igazgatósága:

Kiss Lajos miniszteri tanácsost a Zalaegerszegi erdőigazgatóság vezetésére alól felmentette és egyidejűleg Schneider Jenő m. áll. erdészeti üzemi főintézőt Csákvárról—Zalaegerszegre áthelyezte és megbízta az erdőigazgatóság ideiglenes vezetésével (65,463/1948.).

Riedl Gyula m. áll. főerdőmérnököt Győrből—Zalaegerszegre kirendelte és az erdőigazgatóságnál a szervezési teendők ellátásával megbízta (65,463/1948.).

Pálffy Margit m. áll. II. o. ir.-tisztest Szombathelyről—Budapestre áthelyezte és szolgálatátételre átengedte a földművelésügyi minisztériumnak (74,615/1948.) és

Zsiga Tibor m. áll. II. o. ir. tisztest Pécsről—Pécsváradra áthelyezte és szolgálatátételre az ottani erdőgondnoksághoz osztotta (8106/1949.).

Megkezdődtek a mezővédő erdőültetések a Szovjetunióban

Befejeződött az a 4 napos értekezlet, melyet a Szovjetunió erdőgazdasági minisztériuma hívott össze a mezővédő erdőültetések megbeszélése tárgyában. Bavin elvtárs, erdőgazdasági miniszter bejelentette, hogy a szárazság elleni küzdelem megkezdődött. Ebben az évben az erdőültetés erős alapjait fogják megteremteni. Az erdővédő állomások, a szteppés vidékeken lévő erdőgazdaságok, az állami csemetékertek szerepe nagy jelentőségű. Ebben az évben az országos védőerdő övezetek 6000 hektár területén kezdik meg az ültetést és 15,000 hektáron készítik elő a talajt a jövő évi ültetésre. Figyelembe kell venni a csemeteszükséglet emelését. Az állami csemetékertek 4407 hektáron való megvetése mellett az erdőgazdaságok csemetékertjeiben is 1—2—3 hektáron csemetékerteket kell létesíteni. A sztálingrádi komzomolok kezdeményezése, kik Kamisin—Sztálingrád országos erdősáv ültetését vállalták magukra, országos jelentőségű. Az erdőgazdasági minisztérium helyesli a pugacsevi erdővédő állomás és erdőgazdaság kezdeményezését is, kik elhatározták, hogy 8 év alatt valószínűleg meg 15 év helyett Osapajevszk—Vladimirovka erdősávot. Az erdőgazdasági miniszter beszámolója után

beszédük hangzottak el a sztálini terv megvalósításának eddigi tapasztalatairól. A cskalovi komzomol szervezet titkára méltatta a fiatalság munkáját, kik 1000 km kiterjedésben Cskalov-Ileck vonalon ültetnek erdőt. A fiatalság anuár—februárban 15,000 kg különböző fa- és cserebogot gyűjtött össze. A micujini és agrártechnikai körökben 14,000 komzomolista tanult.

A Bjelorusz köztársaság erdőgazdasági miniszterhelyettes beszámolt arról, hogy bár a háború nagy károkat okozott, az elmúlt évben 42,380 hektáron ültettek erdőt. Beszámolójában kiemelte annak a nagy segítségnek jelentőségét, melyet a Bjelorusz köztársaságnak a szomszédos köztársaságok juttattak mag- és építőanyag tekintetében.

A parasztiifjúság vezetője szintén kiemelte a fiatalság szerepét és gyakorlati részvételének jelentőségét az erdősítés megvalósításában és felhívta az erdőgazdasági szakembereket arra, tanítsák, vezessék a fiatalságot és nyújtsanak számukra munkájukban segítséget.

Az értekezlet befejeztével résztvevői megtekintették azokat az anyagokat, melyek az országos védőerdősávok fanövényzetére jellemzőek.

Dongatermelés gazdaságossága

Nemzetgazdasági érdek, hogy borkivitelünket kellő mennyiségű hordóval biztosítani tudjuk. Azonban ettől eltekintve a dongatermelés a tölgy szakszerű hasznolásánál úgyszólván elengedhetetlen. A fűrészrönk minőségét emeljük, ha a korhadt belü darabokat levágjuk, vagy a túlgörbe részeket kivágjuk. Ezek a kivágások már 34 cm hosszától felfelé alkalmasak dongatermelésre.

A dongatermelés gazdaságosságát az alábbi kalkulációval szeretném igazolni:

1 m ³ tölgyrönk (1/3-a I., 1/3-a II., 1/3-a III. o.) 41—50 cm átmérőjű, tő melletti ára 115 Ft	
Fenti minőségű 1 m ³ gömbfából kitermelhető 7 akó donga (50%-a sörös, 1/4-től 4/4 akóig, 50%-a boros, 5 akótól felfelé).	
7 akó donga (fenti elosztásban) tő melletti ára 40 Ft	280 Ft.
1 m ³ gömbfából 5 q hulladék (70% hulladék) tő melletti ára 4 forint	20 Ft
	Összesen 300 Ft
7 akó donga termelési költsége 12 forint	84 Ft.
Tehát 1 m ³ gömbfából kitermelhető donga értéke	216 Ft.

A 115 forintos gömbfa értékkel szemben dongatermeléssel 216 forintot érünk el, vagyis m³-ként 101 forint értéktobblet mutatkozik.

A debreceni erdőigazgatóság jelenleg a tisztadobi erdőgazdálkodásában cca 1000 m³ olyan gömbfát dolgoz fel dongának, amelynek átlag minősége III. o. fűrészrönknek sem felel meg. Évszázados, egész rövid törzszű, átlag 90 cm átmérőjű volt grófi vadaskert tölgyállományában vígan csattog a faragó szekere és a mult rendszer által pusztulásra ítélt nemzeti vagyont a debreceni erdőigazgatóság demokratikus dolgozói a dongatermeléssel megmenthették és ezzel mintegy 100,000 forint rejtett tartalékot mozgósítottak népi demokráciánk építésére.

Gerő elvtárs nagy jelentőségű beszéde a tőke akkumulációjáról irányt adott nemzetgazdaságunk rejtett tartalékainak feltárási lehetőségeiről. Erdőgazdaságunkban különösen kiapadhatatlanok ezek az akkumulációs lehetőségek.

Vas Márton.

Kitüntetett erdész

A Mállerd Központ Igazgatósága Aporfi István II. o. erdész, berendilakost, az ajkai erdőgazdálkodás berendilakos területeinek termelés-vezetőjét, az 1948—1949. évi termelések gyors és szakszerű levezetésénél kifejtett példás munkásságáért elismerésével tüntette ki és részére 100 forint jutalmat utalt ki.

Erős akaratú erdős Magyarországot!

Szabadságünnep a Mállerd-központban

Március 15-ét a magyar szabadság fel-támadását méltó keretek között ünnepele-ték meg a Mállerd dolgozói is. A zsúfolásig megtelt tanácsteremben a Himnusz hang-jai után *Padányi Gulyás* Gyula szavalta el a Talpra magyart, majd *Madas András* főerdőmérnök mondott hatásos ünnepi beszédet, amelyben méltatta március 15. igazi jelentőségét. Ez a nap, mondotta többek között, kettős harc volt, harc az elnyomó Ausztria és a magyar nép másik elnyomója, a feudális nagyrak ellen, de harc a nemzetközi reakció ellen is. A magyar nemzet akkor a világ bámulatát vívta ki, ha a harc elbukott is. 1919-ben elbukott a második kísérlet is, a Tanács-

köztársaságé és csak most, 100 év után folytathatjuk tovább. Most valószínűleg meg a 48-as forradalom nagy céljait. A szónok kiemelte, hogy ezt a harcot össze kell kapcsolnunk a széles néprétegek fel-szabadításával és a szabadság ünnepén megalakuló Népfront, amely a munkás-osztály vezetésével szorosan összefogja a demokrácia erőit, felfogja építeni a nagy Szovjetunió és a magyar nép nagy barátja Sztálin támogatásával a szocializmust.

A nagy tapssal fogadott beszéd után a Mállerd férfikara néhány szabadságdalt adott elő, majd *Csákváry Anikó* egy Petőfi verset szavalt mély átérzéssel. A szép ünnepség méltó befejezése volt a Mállerd kultúrgárdájának szereplése, amely nagy sikerrel adott elő egy a 48-as forradalom idejében lejátszódó kis egyfelvonásost.

Erdészeti dolgozók lapja az

ERDŐGAZDASÁG

Olvasd, terjeszd, fizesd elő!

Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok minden dolgozójának nélkülözhetetlen.

Előfizetési ára: Negyedévre 6 forint, félévre 12 forint.

Kiadja az ÁLLAMI LAPKIADÓ NEMZETI VÁLLALAT
Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky-út 65.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510.

140 vagón gubacsot gyűjtött a Magyar Gyanta Rt.

A Magyar Gyanta erdei- és vegyi-termékek Rt. múlt évi gubacsgyűjtési akciója befejezést nyert. Az eredmény az egyes erdőgazdaságok és gondnokságok kevéssé biztató előzetes becslései ellenére, minden várakozást felülmúlt.

Összeült kerekén 140 vagón gubacs. Ez igen jelentős mennyiség bőrgyárainknak cserzőanyagokkal való ellátása szempontjából. Ez az eredmény közel másfélmillió forintnak megfelelő nemes valuta megtakarítását jelenti a szocialista tervgazdálkodás számára és annál értékesebb, mert több, mint az összeg fele, 770.000 forint munkabér címén a szedőknek jutott, 420.000 forint jövedelmet

érték el a beváltók, 80.000 forint bevétel jutott a Mállerdnek, 40.000 forint a magánerdők tulajdonosainak és 100.000 forint adóbevétel jutott az államnak.

Egyes erdőgondnokságok házi kezelésben bonyolították le a gubacs-gyűjtést. A gondnokságok gyűjtésének eredménye 17—20.000 kg között váltakozott.

A Magyar Gyanta gubacsgyűjtés akciójának sikere újabb bizonyítéka annak, milyen jelentőséget nyert az erdei melléktermékek gyűjtése úgy nemzetgazdaságunk, mint a Mállerd szempontjából. Az átszervezett állami erdőgazdaság és vidéki nemzeti vállalatai, erdőgondnokságai a jövőben még fokozottabb ütemben foglalkoznak az erdei melléktermékek gyűjtésével és értékesítésével.

A Magyar Közlöny olvasótáborra nemcsak minden rendeletről, de minden kiadott törvényről is közvetlen tudomást szerez, amióta az

ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR A MAGYAR KÖZLÖNYBEN,

annak mellékleteként jelenik meg.

Mindamellett

a Magyar Közlöny ára változatlan maradt.

Előfizetési díj: negyedévre 112,50 forint
félévre 225,— «

Egyes példány ára: 16 oldalanként 1,50 «

Az Országos Törvénytár összes régi példányai, valamint minden külön kiadványa kizárólag az

Állami Lapkiadó Nemzeti Vállalatnál kapható

Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky-út 65.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510.

Ipari és mezőgazdasági termelővállalatok nélkülözhetetlen termelési tanácsadója, pótolhatatlan segédeszköz a versenycélok előmozdítására az

ÚJÍTÓK LAPJA

Közlí a magyar és külföldi találmányok műszaki leírását és az érdeke- sebb újításokat. Megtalálható benne az összes újítások címe, jegyzéke, amiről érdeklődés esetén a szerkesztőség részletes felvilágosítást nyújt. Választ ad az újításokkal kapcsolatos műszaki és jogi kérdésekre.

Megjelenik havonta.

Előfizetési díj: 1 évre 18,— Ft
1/2 « 9,— «
1/4 « 4,50 «

Egyes szám ára 1,50 Ft

Megrendelhető:

Állami Lapkiadó N. V. kiadóhivatalánál
Budapest, VII., Dohány-u. 12.
Tel.: 423-771, 223-882, 223-887.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510.

A Kereskedelem- és Szövetkezetügyi minisztérium hivatalos közlönye a

KÖZGAZDASÁGI ÉRTEŚÍTŐ

Közlí minden körrendeletet, leiratot, határozatot, amely a bel- és külkereskedelemre, a szövetkezetügyre, a munkaügyre vonatkozik. Közlí továbbá az államközi árucserforgalmi megállapodások szövegét, feltüntetve az országos és havi vásárok helyét és idejét. Tartalmazza az Országos Árhivatal ármegállapító közleményeit.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: 1 évre 100 Ft
1/2 « 50 «
1/4 « 25 «

Egyes szám ára 2,50 Ft

Megrendelhető:

Állami Lapkiadó N. V. kiadóhivatalánál
Budapest, VII., Dohány-u. 12.
Telefon: 223-882, 223-887.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510.

Az Iparügyi minisztérium hivatalos közlönye az

IPARI ÉRTEŚÍTŐ

Közlí minden körrendeletet, leiratot, határozatot, amely az iparra vonatkozik. Ismerteti a közigazgatási joggyakorlatot. Tartalmazza a közszállítási pályázati hirdetéseket s közszállítási naptára világos áttekintést nyújt a versenytárgyalasokról.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: 1 évre 120 Ft
1/2 « 60 «
1/4 « 30 «

Egyes szám ára 2,50 Ft

Megrendelhető:

Állami Lapkiadó N. V. kiadóhivatalánál

Budapest, VII., Dohány-utca 12.

Telefon: 223-882, 223-887.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület- és műfakereskedés

Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8.

Telefon: 139-213

Magyar Faáru és Fakereskedelmi Vállalat

Vajda és Lőránd fakereskedés és ládagyár

Budapest, XIII., Váci-út 136. — Tel.: 200-741

Írógép és egyéb irodai gépek javítása, karbantartása

SIMOR TAMÁS Budapest, VI.,

gr. Zichy Jenő-u. 49. — Telefon: 428-118

MOLNÁR BÉLA tüzelő, építési fatélepe, Újpest, Árpád-út 87. szám.
Telefon: 292-242.

Gyümölcsfacsemetéket, faiskola-
lai alapanyagokat, boggyósgyümölcsű-
ket, orgonaltványokat, rózsákat stb.
ajánl: Kolauch faiskola Szeged.

Erdei magvakat, gyümölcsmagva-
kat, egresből, ribizliből dug-
ványokat, málnát, földieperpalántát keresünk
ETSÉDY, Szeged, Felsőtiszapart 22.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István min. tanácsos

Felelős szerkesztő:

Ákos László üzemi főfelügyelő

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40

Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Áll. Lapkiadó NV., Bajcsy-Zs.-út 78.

Telefon: 328-719

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510

Franklin-Társulat nyomdája

Budapest, IV., Reáltanoda-utca 5

0762. Felelős: Kovács József.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

Teljes erővel folyik az erdőgazdálkodás szocialista átszervezése

Gazdasági és társadalmi életünk nagy átszervezésének egyik jelentős fejezete bontakozik most ki a szemünk láttára; az erdőgazdálkodás egész eddigi rendszerét igazítjuk a változott idők követelményeihez. A magyar erdőgazdálkodás egészen a legutolsó ideig mélyen benyomult a feudalizmus módszereiben. Az erdészeti igazgatás külső formái éppen annyira feudalista jellegűek maradtak, mint ahogy a gazdálkodás üteme, belső felépítése, s legfőképpen a szelleme is a régi feudálkapitalista vágyakozásokon haladt.

A népi demokrácia gazdasági rendjének erőteljes kibontakozása most lezárta ezt a korszakot, amelynek utolsó fejezetét jelentette a MÁLLERD-gazdálkodás a maga túlméretezett, a néptől idegen adminisztrációjával, fonák és ezerfelé ágazó kísérletezésével. Most mindez véget ért. Az erdőgazdálkodás is eleven része lesz az épülő szocialista országnak: az Erdőközpont irányításával

15 erdőgazdasági nemzeti vállalat veszi át a munkát.

Az átszervezés a vége felé közeledik. Kialakultak már az új keretek, s a már kinevezett új vezetők maguk mellé sorakoztatják most a magyar erdészgárda legjobbait.

Az átszervezésnek döntő jellegzetessége, hogy

vége az erdőgazdálkodásban is kifejezésre jut az ipari munkás-ság vezető szerepe.

A munkásosztály végre bekapcsolódott a magyar erdők sorsának közvetlen irányításába és itt azonnal szögezzük le, hogy ez a bekapcsolódás szakvonalon is új korszakot nyit: megindítja a nagy fásítások, a minőségi erdőművelés korszakát, az őstermelői módszerek-

kel folytatott erdőgazdálkodásnak erdőiparrá való átalakítását. Az erdészeti haladó szellemű szakemberei testvéri közösségben összefognak az ipari munkásság és a paraszt dolgozók képviselőivel. Nézzük végig az erdőgazdálkodás új vezetőinek névsorát. Elénk tárul a kép, hogy milyen jelentékeny számban kerültek élre szakembereink, azok az erdészeti szakemberek, akik megértették az idők köve elményeit. Akik világosan felismerték, hogy a magyar erdészeti feladatait csak a proletárhatalom erejével lehet megvalósítani. Most tehát a dolgozó munkásság és az erdészeti legkifűnőbb szakemberei közös erővel szolgálják erdőgazdálkodásunk korszerűsítésének, a magyar erdők jövőjének nagy ügyét. Ugyanakkor legfőbb gondjuknak tekintik, hogy a feudális erdőgazdálkodásban teljesen háttérbe szorított, semmibevert, szakmai és politikai elmaradottságban hagyott erdei munkásság szellemi és gazdasági felszabadításának kérdését is minél hamarabb megoldják.

Ebben az irányban igen jelentős lépés az erdőgondnokhelyettesek kinevezése, akik elsősorban a DÉFOSZ tagjai közül, a falusi szegénydolgozók soraiból kerülnek új munkakörükbe. Szerepük egyrészt az, hogy felfrissítsék az erdészeti hivatalainak belső levegőjét, közvetlen és életteljes kapcsolatot teremtsenek a dolgozó nép és az erdőgazdálkodás dolgozóinak között. Ugyanakkor pedig hatékony tényezői legyenek az erdővédelemnek: munkájukkal, magatartásukkal, baráti szóval ha lehet és kemény szigorúsággal, ha kell — hirdessék, hogy az erdő az egész magyar nép tulajdona, az egész nép javára kell értékeit növelnünk, kiaknánznunk, de az egész nép érdekei ellen támad, aki bűnös kézzel, a mago-

egyéni hasznára csonkítja, pusztítja a fákat.

Tulajdonképpen

most válik teljessé az erdők államosítása.

Az átszervezés meghozza a proletárhatalom érvényesülését a gazdasági életnek ebben a mesterségesen feudális maradiságba szorított ágazatában is. Az átszervezés egyre gyorsabb ütemben folytatódik, hogy most a legaraválókabb vették kezükbe az irányítást.

Komoly és nagyszabású feladatok várnak az új szervezetre. Először is az ötéves terv erdőgazdasági célkitűzéseinek megvalósítása, a 240,000 kat. hold új erdősítés végrehajtása. Ez önmagában is rendkívüli és minden erdészeti szakember számára lelkesítő terv. Gerő Ernő pénzügyminiszter az ötéves tervről tartott előadásában pontosan megjelölte ennek a munkának az irányvonalát:

«Ugyancsak a szárazság csapásának a leküzdését, részben azonban faszükségletünk biztosítását szolgálja erdősítési tervünk. Öt év alatt 240,000 katasztrális holdat erdősítünk s ehhez

több mint másfélmilliárd csemetefát ültetünk.

A többi között erdősítünk 28,000 katasztrális hold futóhomokot a Duna-Tisza közén. Talán nem érdektelen megjegyezni, hogy a Horthy-rendszer idején egy negyedszázad alatt összesen csak 27,000 katasztrális holdat erdősítettek a nagy reklámmal beharangozott Alföldfásítás során.»

Üzemegységünkint külön-külön ki kell dolgoznunk az erdősítések, fásítások jól átgondolt részletterveit. Ennek a feladatnak helyes meg-

oldás érdekében a kormányzat elgondolásainak megfelelően már a közeli napokban Erdőgazdasági Tudományos Intézetet állítunk fel, amely addig is az Erdőközpont tudományos főosztályaként működik.

Csak röviden érintjük az átszervezés most folyó széleskörű munkájának további fontosabb területeit. Elkészült az erdőgazdálkodás valamennyi dolgozójának munkaviszonyát szabályozó erdőgazdasági kollektív-szerződés. Hosszú hónapok fáradtságos tárgyalásai után alakult ki a közszolgálatból kollektív-szerződéses rendszerbe átépített fizetési rendszer. Ez az első, átfogó kollektív munkabérszerződés természetesen még nem oldhat meg minden kérdést. De éppen a kollektív-szerződés, amely nem olyan merev, mint az állami státusz-rendszer volt, önmagában hordja a bajok orvoslásának lehetőségét. Csak meg kell tanulni az erdőgazdaság dolgozóinak, hogy életerős szakszervezeti mozgalom kiépítésével tevékenyen beleszólhatnak saját problémáik megoldásába.

De a legjobb kollektív-fizetési rendszer is hiábavaló volna, ha nem építenénk ki a pénzügyileg is legeredményesebb gazdálkodási rendet. Az átszervezésnek tehát egyik legfontosabb alkotóeleme a költségek gondos elemzése. Csakis ennek a segítségével állapíthatjuk meg, hogy hol és milyen mértékben tudunk megtakarításokat elérni, hol tudjuk az erdőgazdálkodás jövedelmezőségét fokozni. Idetartozik legfőképpen

a munka termelékenységének növelése minden vonalon,

kint az erdőben és bent az irodákban egyaránt.

Az erdőipari munka termelékenységének növelését szolgálja az a széleskörű munkaképző tevékenység, amelynek segítségével öt esztendő alatt legalább 15,000 szakmunkást nevelünk. Tehát nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az erdőipari szakmunkások nevelésének végrehajtásával

magunkra vállaljuk Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettesünknek az ötéves tervről elmondott nagy beszéde során az ország gazdasági élete számára igényelt 300,000 új szakmunkás 5%-át.

A magyar erdőgazdaságot az ugyanakkor végrehajtott gyökeres átszervezéssel, a munkák gépesítésével forradalmilag átalakítjuk. Az erdőipari szakmunkások nevelésével szolgálni fogjuk a magunk vonalán az egész dolgozó magyar nép felemel-

kedésének ügyét. Gyors ütemben indulunk azon az úton, hogy általánossá tegyük — ugyanúgy, mint a mezőgazdaságban — a szaktudást, ami eddig a volt uralkodó osztályok monopóliuma volt. Erdei munkáiskoláink alapjai lesznek a magyar történelem új építésének, amelynek célkitűzése: *«Művelt, erős nép — független hazában!»* (Gerő Ernő pénzügyminiszter április 13-i előadása.)

A békés munka messze perspektívái bontakoznak ki előttünk az átszervezés feladataiból. Mialatt az imperialista országok a fegyverkezés nekivadult iramába hajszolják népeiket, és rettegnek a békének még a gondolatától is, azalatt

a Szovjetunió és a népi demokráciák alkotó, nagy terveket valósítanak meg,

felveszik a harcot a szárazsággal, az aszályval, megfékezik a természet vak erőt, fásítási terveket, erdősítéseket hajtanak végre. Ez az alkotó békepolitika, a békének ez a tevékeny szolgálata mindenkit megtaníthat arra, hogy mi a különbség az imperialista hadi készülődés és a béketervek megvalósítása között. Az erdősítések nem a mának szólnak hanem évtizedekre szóló előretevézést, a jövő nemzedékek életérdekeinek szolgálatát jelentik. Népünk gazdagodását és erőkultúrával az egészségének védelmét! Ez csak a szocialista erdőgazdálkodás jellemzője, a kapitalizmus nem törődött a holnappal.

A magyar népgazdálkodás terveiben most már méltó helyet foglal el a modern erdőgazdálkodás kiépítése is. Ezeknek a célkitűzéseknek alapfeltételeit teremtjük most meg az átszervezés jól átgondolt végrehajtásával.

S befejezésül itt is hangsúlyoznunk kell, hogy ezeket a célkitűzéseket feltétlenül valóra váltjuk. Bebizonyította eddig is és be fogja bizonyítani ezután is a népi demokrácia kormányzata, hogy *«szavára építeni lehet, mint a kősziklára»*. A kitűzött terveket tehát erős akarat- tal megvalósítjuk az erdőgazdaságban is.

Ezzel a kemény munkakészséggel és törhetetlen akarat- tal indul el az átszervezett állami erdőgazdálkodás a szocialista alkotómunka útján.

Erős akarat- tal erős Magyarországot.

*

Mínél többen olvassák az «Erdőgazdaság»-ot, annál eredményesebb lesz közös munkánk.

A Mezőgazdasági Kiállítás

gazdag anyagában több mint 200 ezer látogató gyönyörködött az idén. Amit láttunk, amiért örömmre gyulladt a lélek, az sokkal több, mint a dolgozó parasztság és az államosított ipar egy évi fáradságos termelőmunkájának nagyszerű eredménye. Több, ennél sokkal több: hitvallástétel a népi demokrácia mellett, a munkás-parasztszövetség összefogásának, alkotó munkájának nagyszerű bizonyítéka. Meghirdetése annak a lenini-sztalini igazságnak, hogy a dolgozó parasztság egyjelen járható útja, jövőjének biztosítéka a szövetkezés, a kollektív termelés, a mezőgazdaság magasabb formája.

Népi demokráciánk két fő tartó pillére a munkásság és a parasztság. Ennek szövetsége jelentkeztet most itt a maga alkotó, teremtő erejével, mintegy diadalmat vonva a kiállításon szocialista társadalmunk e két oszlopa fölé. Valóban helyesen emelte ki Szakasits Árpád köztársasági elnök a kiállítás forradalmi úttörő jellegét, új céljait, új szellemét. Ez a kiállítás azt hirdeti, hogy a dolgozó parasztság végre megtalálta azt az utat, amelyen haladnia kell, hogy a jövő is felépíthessük a szocializmust, végrehajthassuk az MDP és a vezetése alatt álló Függetlenségi Front programjának, országépítésének ezt az elsőrangú fontosságú pontját.

Az új erdőgazdálkodás is kivette részét ebből a munkából. Mi is elmondtuk, mit tettünk eddig? Hogyan fokoztuk a szerfa kitermelésének arányát? Hogyan tértünk rá az új és jobb munkamódszerekre? Hogyan sáfárkodtunk a magyar nemzet ritka kincsével, a jával? Hogyan hasznosítottuk az erdő kitermelt állományát és az erdő melléktermékeit, a gyantát, a gubacsot, a gyógy-növényt, az erdő gyümölcseit. De elmondtuk azt is, mit akarunk a jövőben: erdősítést, Alföldjásítást, a nagy sztálini terv útmutatásai alapján, képzett és állandó szakmunkásokkal, brigádokkal, fokozott erdővédelmet, jobb sorsot az erdő dolgozóinak, a szocialista erdőgazdálkodást, egy szóval a szocializmus építését gazdasági életünknek ebben a fontos és a mezőgazdasággal szorosan összefüggő ágazatában is. Hiszen a Szovjetunió példája nyomán végre megtanultuk, hogy több erdő védelmet jelent az aszály ellen, a pusztító szelek ellen, több gabonát, nagyobb termést az országoknak, több és jobb kenyeret a dolgozóknak, egy szóval magasabb életszínvonalat a magyar népnek. És mi nemcsak a mának dolgozunk, hanem talán elsősorban az utókornak amely, a mi munkánk gyümölcsét élvezni fogja...

A kiállítás közönsége megértette a nagy célokat, amelyekért közös erővel küzd a kapitalista elnyomás alól felszabadult magyar nép a békeszerető nemzetek hatalmas frontján. Ez a megértés legerősebb biztosítéka annak, hogy a szocializmus teljes győzelme már nem soká várhat magára. És ez egyúttal a legszebb tanulsága a lezajlott kiállításnak.

(CS. Z.)

Az Erdőközpont új szervezetének vezetői

Osváth István az Erdőközpont helyettes vezérigazgatója

A Magyar Köztársaság Kormánya a Földművelésügyi Miniszter előterjesztésére Osváth István min. tanácsost az újonnan létesített Állami Erdőgazdasági Üzemi Központozhoz vezérigazgatóhelyettesé kinevezte.

Az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központ új szervezete

A Földművelésügyi Miniszter március 23-án kelt 202.106/1949. IV. 2. sz. rendeletével az Erdőközpont szervezetét megállapította és kijelölte a főosztályvezetőket. E rendelet alapján a volt MÁLLERD Központi Igazgatóságának főosztályai március 1-től kezdve az Erdőgazdasági Üzemi Központ keretében a következő főosztályokra oszlanak:

1. *Igazgatási (személyzeti) főosztály* helyettes vezető: *Biró István*.
2. *Termelési főosztály*, vezetője: *Hajdu M. Sándor* géplakatos, helyettes vezetője: *Fejes József* erdőmérnök.
3. *Anyagjogi főosztály*, vezetője: *Szemes Sándor* gyárimunkás, helyettes vezető: *Takács Jenő* erdőmérnök.
4. *Műszaki főosztály*, vezetője: *Madás András* erdőmérnök, helyettes vezető: *Molnár Ferenc* gépszerelő.
5. *Pénzügyi főosztály* helyettes vezető: *Kaiser Tibor* tisztviselő.
6. *Erdőrendezési és telepítési főosztály*, vezetője: *dr. Magyar János* erdőmérnök.
7. *Terv- és ellenőrzési főosztály*, vezetője *Iby Gábor* erdőmérnök, helyettes vezető: *Schmidt Imre* gyárimunkás.
8. *Üzemgazdasági főosztály*, vezetője, *dr. Lázár Péter* min. o. tanácsos, helyettes vezető: *Szende György*.
9. *Erdőgazdasági tudományos főosztály*, vezetője *Roller Kálmán* erdőmérnök.

Az új Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok vezérigazgatóinak és helyetteseinek kinevezése

A Kormány a Földművelésügyi Miniszter előterjesztésére 8330—(33), 1430/1949. számú rendeletével 15 Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatot létesített és kinevezte azok vezetőit, illetve azok helyetteseit.

1. *A Budapest Hegyvidéki Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (III., Kunfi Zsigmond-u. 38/40.), vezérigazgatójával *Láng Lajos* erdőmérnököt.

2. *A Budapest Sükvidéki Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (III., Kunfi Zsigmond-u. 38/40) vezérigazgatójával *Kézér János* famunkást, vezérigazgatóhelyettesül *Lády Géza* erdőmérnököt.

3. *A Dunaártéri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (III., Kunfi Zs.-u. 38/40), vezérigazgatójával *Kaisz György* erdőmérnököt, vezérigazgatóhelyettesül *Rusznák Ernő* munkást.

4. *A Győri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Győr, Batthyány-tér 5.), vezérigazgatójával *Sallai Ferenc* vasmunkást, vezérigazgatóhelyettesül *Riedl Gyula* erdőmérnököt.

5. *A Szombathelyi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Szombathely, Kisfaludi Sándor-u.5.) vezérigazgatójával *Kancel Gyula* vasúti munkást, vezérigazgatóhelyettesül *Olsovsky Árpád* erdőmérnököt.

6. *A Zalaegerszegi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 2.), v. igazgatójával *Schneider Jenő* erdőaszt, vezérigazgatóhelyettesül *Jakócs László* erdőmérnököt.

7. *A Kaposvári Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Kaposvár, Bajcsy Zs.-u. 21.), vezérigazgatójával *dr. Haracsi Lajos* erdőmérnököt, vezérigazgatóhelyettesül *Szabó István* vasmunkást.

8. *A Pécsi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Pécs, Inczedy Dénes-u. 9/11.), vezérigazgatójával *Kasza Ferenc* erdőaszt, vezérigazgatóhelyettesül *Káldy József* erdőmérnököt.

9. *A Szegedi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Szeged, Dugonics-tér 7.), vezérigazgatóhelyettesül *Szeremley Zoltán* erdőmérnököt.

10. *A Debreceni Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Debrecen, Széchenyi-u. 39.), vezérigazgatójával *Bisztika Géza* erdőmérnököt, vezérigazgatóhelyettesül *Ugray László* erdőaszt.

11. *A Nyíregyházi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Nyíregyháza), vezérigazgatóhelyettesül *Kovács Nagy Zsigmond* erdőmérnököt.

12. *A Sátoraljaújhelyi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Sátoraljaújhely), vezérigazgatójával *Béky Albert* erdőmérnököt, vezérigazgatóhelyettesül *Pálóczi Gyula* munkást.

13. *A Miskolci Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Miskolc, Deák-tér 1.), vezérigazgatójával *Kellay Árpád* erdei vasúti tisztet.

14. *Az Egeri Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Eger, Eszterházy-tér 1/3.), vezérigazgatójával *Gonda Zoltán* erdőszeti tisztviselőt.

15. *A Váci Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat* (Vác), vezérigazgatójával *Lakos Imre* munkást, vezérigazgatóhelyettesül *Lux Barna* erdőmérnököt kinevezte.

Fészkes erdei kultúra

T. D. Liszenko Sztálin-díjas tudós akadémiai tag nyilatkozata

A szovjet agrártudomány egyik legnagyobb alakja T. D. Liszenko akadémikus, Micsurinnak, a világhírű agrobiológusnak tanítványa, tanainak követője és továbbfejlesztője. Liszenko ezirányú munkásságának elismerésül éppen a napokban kapta meg a szovjet tudósok legnagyobb kitüntetését, a Sztálin-díjat. Annál érdekesebb tehát az a beszélgetés, amelyet a Sztálin-díjas szovjet tudós nemrég az *Agonyok* szovjet folyóirat munkatársával folytatott az erdőgazdálkodás egyik legfontosabb és időszerű kérdéséről, a fészkes erdőültetés új és a Szovjetunióban éppen most, a nagy 15 éves fásítási terv küszöbén bevezetett módszeréről.

Liszenko a következőket mondta többek között:

A micsurini biológiának kollektív elméletében rejlik egész erejét arra kell összpontosítania, hogy a szeppe széleskörű erdősítésének leghelyesebb módjait pár éven belül meggyőzően megmutassa.

A szeppe és az erdő harcá

Elsősorban is néhány szót fogok szólni egy általánosan ismert jelenségről — a szeppe harcáról az erdővel és az erdő harcáról a szeppevel. Eddig a szeppe a legtöbb esetben legyőzte az erdőt. Ez nem azért történt így, mert az erdőnek nem volt elég ereje vele megküzdeni, hanem azért, mert az embernek a természetbe való beavatkozása a kapitalista gazdálkodás anarchisztikus feltételei között mindig a szeppeknek az erdő fölött aratott győzelmét tette lehetővé és ritkán hatott az ellenkező irányban.

Hiszen még nem is olyan régen az ember kivágta az erdőt, igen keveset törődött annak újból való felnövesztésével.

Az ember, akarva nem akarva, a szeppeknek segített az erdővel folytatott örökös küzdelmében. Igaz viszont, hogy az ember a mezőgazdasági kultúra bevezetése céljából végrehajtott erdőirtás során szakadatlan harcot vív az ellen, hogy a szeppek vad növényzet a szántóföldeken újból kiújulhasson.

Ilyenformán a vad szeppek növényzet egyfajta ellensége az erdőnek és a mezőgazdasági kultúrának. Ezért teljesen logikus a kérdés, hogy nem kel-

lene-e nekünk, a tudomány munkásainak, egyesíteni a fiatal erdőültetvények és telepek felnevelését különféle hasznos mezőgazdasági növények művelésével a közös ellenség, a vad pusztai növényzet és a szeppe éghajlati csapásai ellen. Nem győzhünk-e ebben a kérdésben gyakorlatilag is? Azt gondolom igen.

[Hogyan ültetjük a fát ?

Fel kell tenni a kérdést, *milyen módon lehet elérni a számunkra hasznos fajfajták, különösen a tölgyfa felnevelésének legkedvezőbb feltételeit, a legkevesebb munkával, anyag és időpocsékolás nélkül.*

Koravasszal a jól felszántott, erdősáv alatt elterülő földet két függőleges irányú vonalpárral megjelölik (felhányják). Enek eredményeképpen egy három, illetve öt méter szélességű egyenes oldalak által határolt derékszögű hálózat keletkezik. A kijelölt vonalak metszéspontjaiban egy négyzetméter nagyságú területen elhelyezett fészkek mindegyikébe 35–40 tölgyfamagot ültetnek el. Ennek következtében egy hektárnyi területen 667 egyenesvonalúan elhelyezett fészket nyerünk. Most a tölgyfészkeket egymástól elválasztó széles földsvonalon gabonát, vagy valamely más fajta szántóföldi növényt vetünk el. A széles földsvonalt szegélyező keskeny földsvonalon kukoricát vagy napraforgómagot kell elültetni három-három fészkekben. Például essen a választásunk a kukoricára.

Amikor a nyár beköszönt, a még fiatal tölgyfapilánták a mezőgazdasági növények takarója alatt nőnek fel. Megvédik a fiatal tölgyfacserejüket a szeppe fűtől és a többi kártevőtől, beborítják árnyékukkal a tölgyfát, ami mindig igen hasznos a fa életének első időszakában.

Ősszel a termés betakarítása után a lefarolt széles földsvonalt traktorvontatású hengeres vetőgéppel kell elvetni az őszi rozst. Csak hogy a vetőgép 24 sorvetőjéből három sorvetőnek (a hatodiknak, tizenkettődiknek és tizenkilencediknek) nem rozst, hanem sárga akác egyéb bokormagvakkal kiegészített magvait kell elvetnie. Ilyenformán a sárga akác ültetése a széles földsvonalt hosszában a tölgyfa fészkektől megfelelő távolságban helyezkedik el.

Keskeny földsvonalon tavasszal kukoricát vetettünk el. Ősszel csak a megérett fejeket takarítják be, a szárait viszont meghagyják, hogy az erdősávon tartsa a havat.

És akkor beköszönt a korai tavasz, a tölgyfa életében a második, az akácéban az első. A kukoricaszárakat a keskeny földsvonalon be kell takarítani és ugyanezen a területen ásóval el kell ültetni egy-egy fészkekbe juharfa-magvakat.

A fejlődés útja]

A széles földsvonalon felnő a rozst, a köztük elültetett akác szintén növekszik. Ősszel a betakarítás után, a rozst ismét elvetik a traktorvontatású hengeres vetőgéppel ugyanazon a helyen, a meghagyott száruk és az akácfa sarjak mentén. Az akácfa csemeték a

hengeres vetőgép működésétől nem szenvednek vagy ez csak igen kevés érinti őket. Úgyhogy gyakorlati szempontból ezeket nincs mitől féltünk. A télre meghagyott rozsszal a hótartó szerepét fogja betölteni.

A következő, a sárga akác életében második nyáron, az aratógép vágási vonalának szintje már alacsonyabb lesz, mint az akác magassága. Ezért, a rozstot betakarítva a gép kikerülhetetlenül levágja a sárga akác felső részeit. De ez a levágás csak hasznos hajt: elősegíti az akác hajtásainak, az oldalsó alsó rügyeknek erős fejlődését.

Azután ősszel a száruk mentén újból elültetik a rozst. Az ezután következő termésbetakarításkor a sárga akác felső részeit újból lenyisszantják az úgy szempontjából ugyanolyan hozsonnal.

Mezint elmúlik a tél, beköszönt a tavasz, a negyedik a tölgyfa életében, harmadik az akácéban és a juharéban. Most már úgy gondoljuk, az erdősávot meg lehet hagyni természetes növekedésében, anélkül, hogy a széles földsvonalt megfelelő helyén pótgabonavetéseket végeznénk. Szépen és gyorsan fejlődve, a sárga akác most már arra is képes, hogy árnyékával elborítsa a széles földsvonalt szabadon hagyott részeit, nem engedve a gazt és dudvákat a tölgyfa- és akácfa fészkek közelébe. Ettől kezdve a szeppe már nem veszedelmes. *A fiatal tölgyfa úgy fél a szeppe fűtől, mint a vészől.* De a felnőtt tölgyfa árnyéka halálhozó a pusztai gazok számára.

Foglalkozni kell azzal a kérdéssel, hogy az egy négyzetméteres fészkek nem túlságosan szűk-e?

Nem az a célunk, hogy valamennyi tölgyfa, illetve juharfa palántát fel-növezzük. Csak arra van szükségünk, hogy 30–40 évi növekedés után minden fészkekben megmaradjon 1–2 tölgyfa, illetve azokban a fészkekben, ahová juharfát ültettek, 1–2 juharfa. Ez tökéletesen elegendő ahhoz, hogy

minden hektáron az említett időben 1000 tölgyfa törzse legyen, körülbelül, egymástól egyenlő távolságra elhelyezve,

juharfa és bokor alerdővel. Úgy látszik, hogy a természetes kevert erdőben a fajfajták fiatalokkorban mindig fészekszerűen helyezkednek el.

A vad növényzetnek, különösen az erdei fának, megvan az a biológiailag hasznos tulajdonsága, hogy önmagát kiválasztja. Az önkiválasztás tulajdonsága abban áll, hogy egy adott fajta sűrű hajtásai a saját tömegükkel ellenállnak a más fajokkal vívott harcban. Ugyanabban az időben a sűrű hajtású fák egymással nem konkurálnak. Ez azért történik így, mivel minél nagyobb a fiatal fák növekedésének megfelelő korona (ág) sűrűsége, annál kevesebb növény létezését engedik meg. Ezért a fák egyrésze rendszerint elpusztul, kihal. Egy faj keretein belül sűrű állás mellett, mint a gyakorlati faültetők mondják, végbemegy a magas, alacsony, közepes fává való differenciálódás. Az alacsony természetű fák hamar kiélik magukat és el-

pusztulnak, a közepesek pedig, a körülményektől függően, alacsonyra vagy magassá fejlődnek. A vad növényeknek, különösen mint már mondtam, az erdei fának megvan a maga idejében kifejtett önkiválasztás olyan szépen kifejezett tulajdonsága. Úgyhogy végrehajtva kísérletünket, nem szabad már amiatt aggodalmaskodnunk, hogy az általunk kiválasztott fajfajták a túlnagy ültetési sűrűség következtében elpusztulhatnak. Ellenkezőleg: mennél nagyobb a vetőmagok vetési sűrűsége, annál nagyobb remény van a sikerre.

Régi kudarcok, új sikerek

Kiindulva a mi surini biológia alapelveiből világos, hogy a szeppe erdőültetések sikertelenségének alapvető oka az volt, hogy *a régi biológiai tudomány a fajon belüli harc kiagyalt elméletének az alapján állott és nem ismerte fel a fajok közötti versenyt.* A mégis elért sikerek azzal magyarázhatók, hogy a gyakorlati erdőművelők akarva nem akarva megtagadták a régi elmélet helytelen utasításainak végrehajtását.

Néhány orosz erdőfejlesztő — *Morozov, Viszockij, Ogievskij* és a többiek — akik részletesen tanulmányozták az erdő életét, már régebben helyes gyakorlati eredményekre jutottak. De abban az időben még nem voltak olyan erősek, hogy megváltoztassák a biológiai elméletet, hogy a fajon belüli harcra szóló reakciós alaptételt megdöntsék. Éppen ezért ezeknek a tudósoknak a gyakorlati tanácsai értéktelenek voltak ésegeszen napjainkig mindenféle az erdőfésztéoriájának helytelen alaptételeit alkalmazták.

Egyes erdőfejlesztők a tölgyfaültetvény elültetésének nem egyenkinti, hanem csoportos módját már régebben ajánlották. Ogievskij többszáz hektár földön végezte a tölgyfa fészkes ültetésének eléggé nagyméretű kísérletét. Igaz, hogy nem a szeppe, hanem az erdős zóna számára. Körülbelül 200 hektár területen mintegy 200 hektár területen elültetett el. Ogievskij tudta, hogy az erdős zónában a tölgyfa föllétsége a nyárfa. És abból a célból, hogy a tölgyfát megvédje a nyárfától, fészekszerűen ültette el abban a reményben, hogy nagymennyiségű tölgyfapalánta a nem nagy területen szembe tud szállni a versenytársak támadásával. Ogievskij kísérlete kitűnően sikerült.

Az erdőültetésnek általunk ajánlott rendszerét a gyakorlatban még sehol nem hajtották végre. A termelési feltételek széleskörű, mindenre kiterjedő vizsgálatát kívánja meg. 1949 tavaszán megkezdődtek a kísérletek néhány ezer hektáron. A Mezőgazdasági Tudományok Akadémiája kidolgozta a kísérletekhez nélkülözhetetlen részletes útmutatást.

A legfontosabb az ajánlott rendszerben a fő erdeifajták fészekszerű elültetése, a fészkeknek a sávon való elhelyezése, hogy ki lehessen használni az egyéves mezőgazdasági kultúrát a vad szeppe növényzet elleni harcban. Ennek a kísérletnek a megkezdésével feltétlenül sietnünk kell, hogy a lehető leggyorsabban meghatározhasuk az új módszer gyakorlati előnyeit.

Erdei szakmunkástanfolyam avatása Királyréten

Ünnepi külsőségek között avatta fel *Osváth István*, az Erdőközpont vezérigazgató-helyettese az országban már hetedik erdei szakmunkásképző állandó tanfolyamot a nógrádmegyei *Királyréten*. A Börzsöny szívében, ahonnan eddig is a legjobb erdei munkásbrigádok kerültek ki, különösen jelentős feladat hárul a tanfolyam vezetőire és hallgatóira: az új erdőipari szakmunkás típusát kell kialakítaniuk.

Lux Barna, a Váci Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat helyettes vezérigazgatója nyitotta meg az ünnepséget. Majd *Osváth István* ismertette részletesen az erdei szakmunkásnevelés fontosságát és történelmi jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy a múltnak súlyos mulasztásait tesszük jóvá, amikor a dolgozóknak a legelhanyagoltabb rétegét,

az erdei munkásokat, korszerű szakmai tudáshoz és politikai öntudathoz juttatjuk.

Hivatkozott azokra a nagy feladatokra, amelyek a magyar erdőgazdaságra várnak. Az ötéves tervben **240.000 kat. hold új erdőterületet teremtünk**. Az ígéreteket, amelyeket a Magyar Dolgozók Pártja tesz, meg is tartja. Ezek az iskolák — mondotta *Osváth István* — a lehetőséget adják meg ahhoz, hogy az ígéreteket ezen a vonalon is beválthassuk.

— A békés munkának útján járunk, — folytatta — amikor

csemetenevelő-erdősítő-állomány-apoló és fakitermelő szakmunkások százait és ezreit állítjuk az ötéves terv szolgálatába.

300.000 új szakmunkásra van szükség, állapította meg *Rákosi Máttyás* miniszterelnökhelyettes, és mi az erdőipari szakmunkások nevelésével ezeknek 5%-át, 15.000 erdei szakmunkást vállalunk magunkra. Most a választások előtt tudnia kell mindenki, hogy *szavazatával ezt a békés munkát támogatja*, a 240.000 holdas erdősítési tervet, amelynek keresztülvitele valóságos erdőmérnökhányt fog okozni. Arra *szavaz*, hogy az erdei munkás tanult, szakképzett, munkája értékének megfelelően jól megfizetett dolgozója legyen az országnak. Arra *szavaz*, hogy erdők szülessenek a kopár, a hcmokos területeken, arra *szavaz*, hogy a fel-növekedő új erdők biztosítsák a mezőgazdaság nagyobb jövedelmezőségét, javítsák népünk egészségének színvonalát, csökkentsék a tuberkulózis pusztításait. Arra *szavaz*, hogy erős és jól felszerelt hadsereggel a Szovjetunió és a népi demokráciák oldalán megvédhessük további békés fmunkánknak a lehetőségeit, hogy emtarthassuk az imperialisták minden mesterkedésével szemben a békét.

Az erdei munkásokból, a Váci N. V. és az Erdőközpont dolgozóiból álló hallgatóság ismételt helyeslése szakí-

totta meg a beszédet és szünni nem akaró *tapssal fogadták Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes idézett kijelentését*

Ezután *Szkladán Ágoston* főispán üdvözölte a királyréti erdei munkás-zaktanfolyamot és bejelentette, hogy a közigazgatás és az erdőgazdálkodás között közvetlen kapcsolatokat kíván teremteni. Megállapította — mondotta többek között — hogy a megye területén mintegy **1000 hold parlag terület**

van, amelyet csak erdősítéssel lehet hasznosítani és bejelentette, hogy ezt a területet az állami erdőgazdálkodás kezelésére kívánja bízni.

Lakos Imre, a Váci Erdőgazdasági N. V. munkás-vezérigazgatója, ugyancsak meleg szeretettel köszöntötte a szakmunkás-iskola hallgatóit és kívánt nekik szorgalmat és munkakészséget a tanulásban. A helyi pártszervezet részéről *Mocsári Mihály* üdvözölte az egybegyűlteket, majd az Internacionálé elnöklésével az ünnepség végétért. A tanfolyam hallgatói táviratban üdvözölték *Rákosi Máttyás* miniszterelnökhelyettesét.

A tavaszi erdőtelepítési munkákról és az erdőtelepítések védelméről

Veres Péter, az *Alföldfásítás országos felügyelője* megkezdte az erdőtelepítési és fásítási munkák végrehajtásának megtekintését. A munkák megtekintése során szerzett tapasztalatokat azzal a céllal bocsátjuk az erdőgazdasági dolgozók rendelkezésére, hogy a közölt eredmények felhasználásával gyakorlati munkájukat jobbá tehessek, másrészt pedig, hogy a mutatózó hibák ismeretében hasonló hibák elkövetését elkerülhessék.

Ahol a tudományos kísérlet a gyakorlati munka alapja

A lelkiismeretes és szakszerű munka szép példáját találjuk a *püspökladányi erdőgondnokság farkas-szigeti szikkisérleti telepén*. Több, mint húsz éve folyó kísérleti munka tapasztalatai állanak itt rendelkezésre. Ezek szerint a fánemek közül a *kocsányostölgy* és a *fehértölgy* legalkalmasabbak erdőállomány képzésére, ezek társaságában azonban említést érdemel szórványosan beleelegítve az *amerikai kőris* is, amely korán beveti a fiatal erdő alját és sűrű újulata megakadályozza, hogy a pusztai szél a lehullott lombot kiséperje a fák alól. A szerzett tapasztalatoknak megfelelően a *püspökladányiak* ezeket a fafajokat részesítik előnyben.

A fánemek gondos kiválasztása mellett döntő kérdésnek tartják a talaj alapos és gondos előkészítését. Mezőgazdasági előhasználat után ősszel mélyen felszántják a földet, tavasszal sekély szántást végeznek, kétszer tárcsáznak, azután pedig rögtörő hengert alkalmaznak.

Erdőtelepítő munkásbrigádokra van szüksége

A kishortobágyi pusztán, Balmazújváros határában a Hort-dűlőben, az örvény-szögi erdőgondnokság erdőtelepítése már kevésbbé reménykeltő. Ami legelőször szembeötlik itt, az a rossz talajelőkészítés. Elmaradt az őszi mélyszántás és a sekély mértékű tavaszi szántás összeállott, rögtörő talajában rossz munka esik. Ásott gödrökbe rakják a *kocsányostölgy* és az *amerikai kőris* csemetéket, de a szántott réteg alatt kemény, májas a talaj, ezért aztán nem is ásnak 15–20 cm-nél mélyebb gödröt, melybe a csemeterakó lányok «pipásan» kénytelenek belerakni a cse-

metét. A esetetek pedig szépek, egészségesek, jól fejlődtek.

Nem messze az ültetőmunkások csoportjától, a vízlevezető árokban néhány munkás a pépélést végzi, egy pedig közülük metszőollóval a tölgycsemeték gyökereit «csinosítja». Ez a csinosítás abból áll, hogy a fejlettebb csemeték 30–50 cm hosszú karógyökerét 15–20 cm-re visszavágja, hogy elférjenek a hevenyészve vetett ültetőgödörökben. Nem a csemetékhez ássák itt a gödröket, hanem a gödrök-höz kurtítják a csemetéket. Pedig a tölgyet éppen az teszi képessé arra, hogy a szikkel megbirkózzék, hogy erős karógyökerével hamar át tudja törni a víz-elzáró szikréteget. A lélektelen barbárságot azzal indokolják, hogy csak így tudják teljesíteni a «normát». Amint később megtudjuk, nem normáról van itt szó, hanem arról, hogy a hároméves terv megadott összeget irányozelő kataszteri holdankint az erdőtelepítésre, amelyből szerintük mélyebb gödrék ásására nem futja. Pedig nem az előirányzott pénzzel van itt hiba, hanem a munka rossz megszervezésével. Mintegy 40 ember dolgozik az egyik munkáscsoportban, de *nincs közöttük vezető*, nincs aki irányítaná a munkát, nincs, aki viselné a felelősséget.

A szikes az erdőtelepítési munkát nem lehet sablonossá tenni, itt lépésről-lépésre változik a szikes talaj minősége és a változó talaj más-más fánemeket és munkamódszereket igényel. Amint tovább megyünk egy másik táblán 60 tagú munkáscsoport dolgozik, májas, fekete földről éppen most érnek rá egy szürkés szikes-foltra, de mitsem törődnek vele, *tovább ültetik* a tölgy és kőris csemetéket. Megkérdezzük, hogy lesz-e itt ekekből fa. «Nem él ez itt meg, ide olajfűz kellene meg tamariska, de ilyen csemetét ma nem hoztak». Érdeklődünk meg az előző évek erdősítési sikere iránt. Kiderül, hogy a tavalyi 200 kh. ültetésből az idén 50 kat. holdat meg kell ismételni.

Szikkfásítás különleges szakmai tudást és nagy-nagy gondosságot igénylő munka. A Hortobágyon felnőtt pusztai emberek ismerik a sziket és szorgalmas munkások. Bele kell vonni őket a felelősségbe, érdekeltté kell tenni őket a munkában. Az erdei szakmunkásképző tanfolyamokon sziki erdőtelepítő brigádok kell kiképezni, hogy biztosítsuk a szakszerű munkát. Meg le-

hetne kísérni a Szovjetben bevált ki-egészítő bérfizetést az ültetést követő évben megfogamzott csemeték számával arányban.

A Hortobágy más részén, *Bivalyhalmon* az Állami Gazdaság N. V. 25,000 kat. holdon táblás, öntözéses gazdálkodásra rendezkedik be. 2500 munkás dolgozik az öntöző és lecsapoló csatornák ásásánál. A kész csatornák mentén a Szovjetunió mezővédő erdőültetési mintájára 10–20 méter széles erdősávokat telepítenek. Az erdősávok az uralkodó szél irányára merőlegesen húzódnak és lépcsősen emelkedő szélfogók lesznek. A lépcső első fokát *orgonabokrok, olajjüzek és tamariska-bokrok*, a második fokát *vadkörte vagy akácjék*, a harmadikat pedig *nyár- vagy tölgyjék* alkotják, aszerint, hogy milyen minőségű a szik.

Az Állami Gazdaság N. V. a csemete-szükséglet biztosítására 40 kat. hold saját

válík. *Pestszentlőrinc* határában az úgazdák nem boldogultak a fővenyes homokon. A szél kifújta az elvetett magot, eltemette a zsendülő vetést, a homokverés szitává lyukasította a kukorica levelét és úgy látszott, nincs mit tenni, vissza kell adni a földeket.

Ekkor olvastak a *Szabad Népből* a Szovjetunió szélfogó erdőpásztaírói, melynek hatására 83 új gazda az elmúlt év őszén és most tavaszkor 230,000 akác-csemetét ültetett el, és pedig nagyjából traktorral. Egy ember felült az ekék fölé, nyalábjába fogott egy csapat csemetét és a lassan összeboruló barázdák közé ültette őket. Más munkások a traktor után menve visszahúzógtatták a csemetéket és gondosan körülta posták őket. Ezzel a munkamódszerrel öt ember 17,000 csemetét ültetett el egy nap, tisztán kézi munkával pedig 12 ember csupán 6000 csemetét képes egy nap elültetni.

szentendrei erdőgazdálkodás *vilisszent-lászlói* erdejében. Televény erdőtalajon ismételen sikertelen maradt itt a felújítás, mert a *szép tölgyültetvényt tönkterájkák a kecskék*. A kicsi erdei falu határában több, mint 500 kecske pusztítja kegyetlenül az erdőt. Pásztor nélkül kóborolnak a fiatalosban és a folytonosan visszarágott csemeték ágasbogat bokrokra satnyulnak, agyonöregednek és elpusztulnak. Ezen a téren az erdőtervény szigorú rendelkezéseinek minden áron érvényt kell szerezni. Itt lép előtérbe a mind-mind sürgetőbbé váló legelőkérdés. A falvak legelőinek a megjavítása, állandó gondozása és módszeres befásítása sürgető nemzetgazdasági kérdés.

Biztató eredmények és nehéz akadályok leküzdése mellett folyik a hároméves terv alföldfásítási és egyéb közérdekű erdőtelepítési és fásítási munkáinak végrehajtása. Ez a munka egyúttal tapasztalatgyűjtés és fölkészítés is arra, hogy az ötéves tervben előirányzott 240,000 hold erdőtelepítést teljes sikerrel végre tudjuk hajtatni.

Keresztési Béla.

Talpfatermelésünk fokozásának újabb lehetősége

Az erdőgazdaságban eddig szigorúan tilos volt bármilyen szerfát kettős béllal termelni. Ez azt jelentette, hogy a hoztolásnál azt a részt, ahol a kettős bél kezdődött, kivágták és ezt gyakori esetben még tűzifának sem tudták feldolgozni, hanem mint ágtuskót értékesítették.

A debreceni erdőigazgatóságnál most új eljárással nem vágják fel tűzifának a kettős belű törzsrészeket, hanem ú. n. «nadrágos» talpfát faragnak belőle.

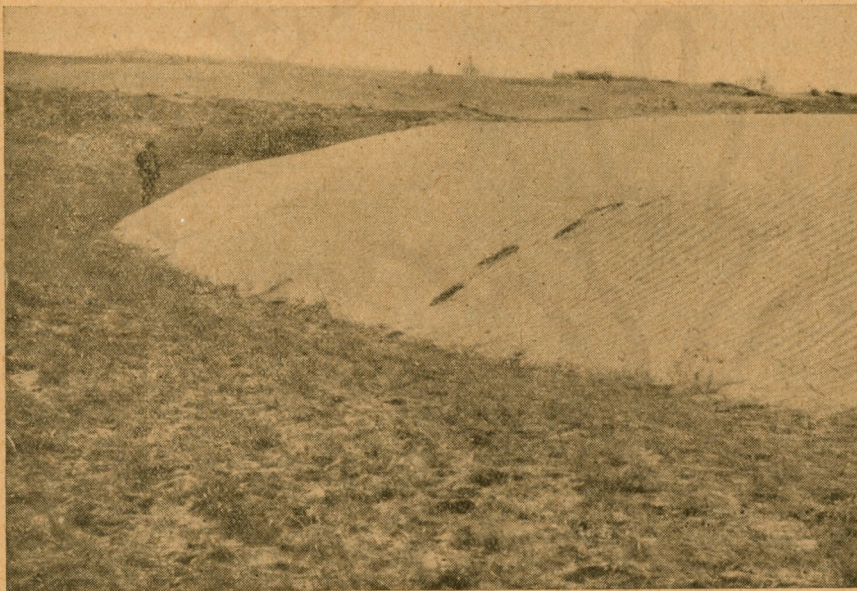
Ennek a talpfának kihozatala és kifaragása a következőképpen történik: a törzs hoztolásánál ott, ahol megállapítható a kérgen, hogy a kettős bél kezdődik, levágjuk fűrészrönknek. A kettős bél után rendszerint elágazás következik, amely már csak faragásra alkalmas szerfát ad. A talpfa hoztolását a kettős bél mutatkozásánál kezdjük és folytatjuk az elágazás után, tehát egy villaalakú kivágást kapunk, amelyből a faragók úgy készítik a «nadrágos» talpfát, hogy a kettős belű részt poligonnak faragják és ez az elágazás után, mint egyes talpfa folytatódik.

A poligonozott részt átfűrészeljük és a kérgenöves és esetleges korhadás a szétfűrészelésnél kikerülő ék-alakú hulladéokban marad. Az elágazás előtt a fák mindig vastagabbak — amelynek ágaiból még talpfa faragható — mint amely egy kettős talpfa kifaragásához szükséges és ez biztosítja azt, hogy sem kérgenöves, sem korhadás nem marad a szétfűrészelés után egyik talpfában sem.

A fenti eljárással erdőigazgatóságunknál már kitermeltünk így talpfát és ezekből egyet a most életre hívott szakmunkásképző tanfolyamnak adtuk át.

Vas Márton.

Több erdő, gazdaságos fakitermelés, magasabb életszínvonal.

Pusztított a homok...

kezelésű öntözött talajú csemetekertet létesített. A csemetekertben szorgalmasan folyik a dugványozás. A dugványok vágását dugványvágó géppel végzik, amely szerkezet azonban tökéletesítésre szorul, mert előfordul, hogy a vágáslap roncsol; roncsolt vágáslapon pedig nem fakad gyökér.

De nemcsak az öntözőberendezések mentén végzi a Nemzeti Vállalat az erdőpászta telepítését, hanem a nagy Szovjet erdőtelepítési programnak megfelelően a Hortobágy folyó mentén galéria-erdőt is telepít. Ha felnőnek a fák, hosszú erdőszalagok kísérik, majd mindkét oldalon a Hortobágyot. Hiba az, hogy az erdőültetéshez egyelőre hiányzik a jóminőségű csemetekerti tölgycsemete. A csemete-szükséglet biztosítása érdekében már most utána kell nézni külföldi piacon megfelelő mennyiségű tölgyfákknak.

Erdőültetés traktorral

A fásítás kérdése azonban nemcsak az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok és az Állami Gazdaság Nemzeti Vállalatok szívére, hanem egyre inkább a dolgozó parasztfok spontán kezdeményezésére is

Az egyik homokdomb tetejéről a DÉFOSZ titkár boldogan mutatja a kiültetett erdőszalagokat: «kifogunk mi a szélen és a homokon, a Szovjetunió megmutatta a módját».

A kecskenyájukat ki kell tiltani az erdőültetvényekből

De védeni kell az erdőket, ha eredményeket akarunk elérni.

A piliscsabai erdőgazdálkodás egy részén *Csév* község határában a környék mészégetői tisztítást végeztek szépen sikerült tölgy fiatalosban. A mészkemencék fűtéséhez rőzsenyerés céljából tisztítás alkalmával a fiatalos erdőből kivágják a gyomfákat és a nemkívánt sarjakat, így a fiatal tölgyek megszabadulnak a nemkívánatos vetélytársaktól. Az egyéni kapzsóság azonban nem ismer megkötést és a szépen fejlődő tölgyeket is kipusztították a nagyobb rőzserakások érdekében. Így pusztulnak el az erdőültetvények. Szövetkezeti alpra kell fektetni a mészégetést, és ellenőrzés mellett kell gondoskodni a tüzelőanyagról, más itt nem segít.

De van a rosszindulatú embernél nagyobb ellensége is az erdőnek, látjuk ezt a

Munkaerőgazdálkodás és szakmunkásképzés az erdőgazdaságban

Múlt év őszén adta ki a Központi Igazgatóság körrendeletét az *egységes munkaerőgazdálkodás* tárgyában. Ezzel egyidőben indítottuk meg a *soproni Kutatóintézetben kísérleti munkástanfolyamainkat*. Ez a két esemény volt kezdete annak a nagyszabású, évekre szóló és a szocialista erdőgazdálkodás alapját adó munkafolyamatnak, amelyet ma szerte az országban minden erdőgazdálkodáson ismernek: *munkaerőgazdálkodás és szakmunkásképzés*.

Mielőtt részletesen foglalkoznánk ezzel a sokrétű problémával, fel kell vetnünk a kérdést, mi adta meg a lehetőségét annak, hogy 1949 áprilisában ott tartunk, hogy beszélhetünk, sőt büszkélkedhetünk üzemünk munkaerőgazdálkodásával. A válasz egyszerű: *a népi demokrácia megszilárdulása az országban és ezen belül a Mállerd-nél*. A «nagy változás» megkezdése és befejezése, a kommunisták győzelme az üzemben belül. Ha mindez nem következett volna be, akkor munkaerőgazdálkodásunk és szakmunkásképzésünk éppen úgy megoldatlan maradt volna, mint ahogy megoldatlan maradt sok más egyéb üzemi kérdés.

Öt év alatt 15.000 szakmunkás

Tervszerű gazdálkodás elképzelhetetlen, tervszerű munkaerőgazdálkodás nélkül. 1948 végén, amikor befejeztük a második tervét, új helyzet, új feladatok elé állott az ország a gazdasági építőmunkában. A 3 éves tervet 2 év és 7 hónap alatt befejezzük és hozzákezdünk az 5 éves terv előkészítéséhez. Az elkövetkezendő években az iparban *300.000 új szakmunkásra* lesz szükség. Ehhez kell a tervszerű munkaerőgazdálkodás. És ami nagy általánosságban vonatkozik az egész ország gazdasági építőmunkájára, ugyanaz vonatkozik az erdőgazdaságra is. Meg kell szerveznünk erdőgazdaságunk munkaerő-szükségletét.

A példák bizonyítják. Az elmúlt év novemberében 95.000 munkás fordult meg a Mállerd-nél. De ha közelebbről megtekintjük ezt a számot, azt látjuk, hogy *egy-egy munkás átlagban 6,5 napot töltött az erdőgazdaságban*. Országos átlagban a köztudomásian *laza normáinkat is alig 80%-ban tudták teljesíteni*.

Az ország egyetlen gazdasági szektorában sem volt olyan nagymérvű a munkás fluktuáció, mint nálunk. Ugyanakkor *állandó szakmunkás káderrünk szinte a nullával volt egyenlő*, (néhány talpfa és épületfafaragó kivételével). Felvethetjük, hogy milyen következtetést vontak le ebből a nagy fordulatig a Mállerd volt vezetői. Semmilyen sem, úgy gondolták, hogy ez így van rendjén. Számoltak a falu nincstelenjeivel, akik mindég hajlandók lesznek elvégezni az erdőgazdasági munkákat.

Mi, támaszkodva a marx-lenini elméletre és a bolsevik párt történel-

mére, nem esünk ugyanabba a hibába, mint a letűnt vezetők. Tudjuk, hogy a 300.000 új ipari munkás megszervezésével, valamint a mezőgazdaságnak szocialista útra való térésével, egyáltalában nem fogunk bővelkedni a munkaerőben, mint ahogy egyes vidékeken már ma is munkaerőhiánnyal kell küzdenünk. Számos gondnokunkat megtévesztette az, hogy vidékükön számottevő munkanélküli van, ezért tervszerű munkaerőgazdálkodásunkat nem tudták helyesléssel fogadni. Holott, ha meg lett volna a megfelelő tájékozottságuk a napi gazdasági politikában, maguknak is rá kellett volna jönniök, hogy *legkésőbb*

A felsőtárkányi erdei szakmunkásképző iskola megnyitása.

egy-két év alatt az ipar és a mezőgazdaság fejlődésével megszűnik az ő vidékükön is, mint az egész országban a munkanélküliség.

Jelentős tény, hogy szakmunkástanfolyamot végzett munkásokból alakult brigádok *könnyűszerrel teljesítették a normákat 150%, sőt sokszor ennél magasabb százalékban is*. Ha tehát állandó szakképzett munkásokkal dolgoztatunk erdeinkben, akkor lényegesen kevesebb munkáskézre lesz szükség az erdőgazdaságban, ami egyet jelent azzal, egyrészt hogy nem vonjuk el az 5 éves terv folyamán alakuló új üzemektől a munkásokat, másrészt csökkentjük adminisztrációkat és adóterheinket azáltal, hogy *ugyanazon munkamennyiséget kevesebb munkással végeztetünk el, egyszóval fokozzuk a termelékenységét*. Ennek érdekében kell megteremtünk az állandó munkásgárdánkat, ezeket az állandó munkásokat tanfolyamokon szakmunkásokká képezni, megtanítani őket az új technikára, hogyan lehet ugyanolyan, sőt kevesebb erő-kifejtéssel több munkát végezni, ezáltal keresetüket emelni, az önkölt-

séget és selejtet csökkenteni, vagyis végső összegezésésképpen a termelékenységét fokozni.

Az erdészeti kutatóintézet munkatudományi osztályát a napokban felhelyezzük Gödöllőre. Az osztály minden támogatást meg fog kapni az Erdőközponttól. A legsürgősebben elkészülnek az új ideiglenes szerszám-szabványtervek; ezek alapján *legyártatjuk a korszerű fűrészeket, baltákat, reszelőket, ékeket*, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a teljesítmények elérjék a normális színvonalat.

Az új erdőgazdasági kollektív szerződésben már különbséget teszünk a bérezésnél a szaktanfolyamot végzettek és az időszakos munkások között. Az őszre elkészülő normarendezéseknél pedig teljes egészében keresztülvisszük azt az elvet, hogy *a szakmunkáért magasabb bér jár*.

Gondnokságaink máris felvették állandó munkásnak környékük legjobb, legöntudatosabb és leggyakorlottabb munkásait, s ezeket fokozatosan visszük szakmunkásképző tanfolyamainkra.

Igyekeztünk megtanulni a Szovjetunió példájából, hogyan kell megszüntetni a munkaerő hullámzását. Meg kell szüntetni az egyenlősítést a bérezésnél és el kell vetni a régi bérezési rendszert, amely nem számol a nem szakképzett munka és a szakmunka közti különbséggel. *Marx és Lenin* azt mondják, hogy a szakképzett és nem szakképzett munka közötti különbség még a szocializmusban is meglesz és csak a kommunizmusban fog eltűnni. Ennek következtében a béreket még a szocializmusban is a munka arányában, nem pedig a szükségletek arányában kell fizetni.

Megtanultuk *Sztalintól*, hogy *minden munkásnak meg van a maga többé-kevésbé szakképzett munkásokból álló vezető csoportja*. Mindenekelőtt és legelső sorban ezeket a vezető csoportokat kell lekötönnünk a termelésben,

ha biztosítani akarjuk munkásállományunk állandóságát. Lekötni azonban csakis úgy lehet, ha olyan munkabiztosítást vezetünk be, amely megadja a szakmunkás kvalifikációjához mért béreket. Hasonlóképpen meg kell oldanunk a termelőmunkások elhelyezését. A termelékenység fokozásának egyik gátlója üzemünkben, hogy munkásaink sok kilométert kénytelenek gyalogolni a munkahelyhez, majd a munka végeztével haza. Ennek érdekében irányt kell vennünk az *összerakható fabarakok beszerzésére*, hogy ott, ahol a munkahely különösen távol fekszik, a termelési idő alatt megfelelő lakást tudjunk dolgozóink részére biztosítani.

Műszaki továbbképzés

Az elmúlt napokban vallalataink élére a népi demokrácia kormányzata számos helyen nevezett ki munkásokat. Minden egyes gondnokságra *gondnokhelyettes* nevez ki az Erdőközpont, a munkásosztály fiáiból. Ezek lesznek hivatva a haladó értelmiséggel együtt átalakítani erdőgazdaságunk egész képét és valóságá tenni a munkások irányítását az erdőgazdaságban is.

Azonban fél munkát végeznénk, ha ennnyivel megelégednénk. Ki kell alakítanunk az erdei munkásoknak saját üzemi és technikai intelligenciáját. Szakmunkásképző tanfolyamot végzett dolgozóinkból a *legjobbakat az erdészeti szak- és középiskolákba kell vinnünk*, s meg kell adni utóljára, de nem utolsósorban a legkiválóbbaknak a lehetőséget, úgy mint az iparban, az *egyetemi képzés lehetőségét is*, hogy kialakíthassuk, mint mondtunk az új műszaki intelligenciát, az új erdőmérnököket. Ez azonban csak egyik oldala a dolgoknak, a másik, hogy az erdei munkások közül az új üzemi és technikai intelligenciát nemcsak a szak, közép, vagy felsőfokú iskolát végzetekből fog kikerülni, hanem a gondnokságaink gyakorlati kvalifikált munkásaiból, a *munkásbrigádok vezetői és kezdeményezői, az élmunkások alapját fogják adni az új műszaki intelligenciának*. Arra kell ügyelnünk, hogy ezeket a dolgozókat ne tévesszük szem elől és bátran állítsuk magasabb pozíciókba.

Azonban nem szabad megfeledkeznünk munkaerőgazdálkodásunk folyamán a régi műszaki és technikai intelligenciáról sem. Meg kell semmisítenünk az esetleg még meglévő aktív kártevőket, meg kell nyernünk az ingadozókat és tovább kell segíteni a velünk együtt tartókat.

Az elkövetkezendő hetekben megkezdjük a továbbképzését szakmai vonalon az erdészeti szakszemélyzetünknek és politikai vonalon összes dolgozóinknak. *A mai, hiányosan képzett erdészekkel az ötéves terv nehéz feladatait megoldani nem tudjuk*, mert politikai tájékozottságuk és szakmai tudásuk a változott körülményeknek nem megfelelő. Ezen a bajon tehát országsszerte megszervezett tanfolyamokkal segítünk. Természetesen határozatosan foglalkozni akarunk a haladó értelmiséggel is.

Minél előbb hozzá kell nyúlnunk az *erdőmérnökök szakmai továbbképzéséhez is*. Meg kell ismerkedniük a Szovjetunió és a többi fejlett erdőgazdasággal rendelkező államnak újabb erdészeti kutatásaival, valamint az új üzemi gazdasági problémákkal és mindazokkal az újabb műszaki kutatásokkal, amelyek főiskolai tanulmányaik befejezése óta kialakultak.

A szakmunkás-nevelés módszere

Fölváztuk eddig nagyvonalakban munkaerőgazdálkodásunk és szakmunkásképzésünk legégetőbb problémáit. Most nézzük át milyen módszerrel kezdtük meg kiépíteni szakoktatásunkat.

Múlt év őszén a *soproni kutatóintézet mérnökei* Sopronban két 10 napos, majd Budapesten egyhetes munkásképző tanfolyamot tartottak. A tanfolyam hallgatóiból alakult brigádok az új termelési technikával a *köszegi erdőkben 150–230%-kal teljesítették a normát*. Ezzel bebizonyosodott a gyakorlatban, hogy a tanfolyam jó utakon jár. A leadott anyagot: korszerű fatermelés, faismeretlan, állományápolás alapfogalmai, erdei számszámok és helyes karbantartások többszáz példányban lesokszorosítottuk.

Ezekután bejártuk az ország legkülönbözőbb helyein fekvő gondnokságokat és személyesen kértük ki véleményüket, miképpen képzelik el az állandó munkásárda felvételét és munkába állítását. Meg kell állapítanunk, hogy legtöbb helyen megértették intencióinkat. Azonban voltak egyes gondnokok, akik a legképtelebb kifogásokkal álltak elő. Aljon itt példának az egyik. «A csemeterkeknél nem érdemes állandó munkásokat tartani, mert azokat a nők és gyermekek olosóbban végzik el.» Azok, akik ilyen kifogásokkal éltek, kétségkívül nem ismerték a kollektív szerződéseket szellemét, amely kimondja, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár, tehát mindegy, hogy nő, gyermek vagy férfi végzi a munkát.

Miután a három kísérleti munkás tanfolyamon kikristályosodott az elméleti anyag, a tanítás módszere, kijelöltük azokat a mérnököket, üzemi tiszteket és erdészeket, akiket a felállítandó állandó erdei szakmunkásképző tanfolyamok oktatóivá kívántunk kiképezni. Minden egyes igazgatóságon a jelölést az üzemi párt és szakszervezet bevonásával végezték és így *biztosítottuk azt, hogy a tanfolyamok előadói a legjobb munkaerők és a legöntudatosabb dolgozók lesznek*.

Az oktató-jelölteket ezután a soproni Kutatóintézetbe vittük, ahol előadták nekik a tananyagot. Egy héttel később miután az összes jelöltetből kiválogattuk azokat, akik a célnak legjobban megfelelnek, újból Sopronba vittük őket. Most már nem ők tanul-ták az anyagot, hanem az ugyan-akorra odahívott állandó munkásokat oktatták. Miért volt erre szükség! azért, mert hiába tanulták meg a tananyagot a legpontosabban, külön be kellett gyakorolni magukat arra, hogy ezentúl rendszeresen tanítani fognak. Ezen a tanfolyamon nyertük

meg az első esatát a szakmunkásképzés vonalán. A jelenlévő 20 oktató és 10 munkás, valamint a scpron kutatóintézet mérnökei között, akik az oktatást ellenőrizték és tanácsaikkal ellátták a jövőbeni oktatókat, *olyan egészséges szellem alakult ki, amelyre példa még az erdészet dolgozóit között nem volt*. A munkások tanításával tanulták meg az oktatók maguk is a helyes módszert.

Állandó erdőmunkások a gondnokságokon

Ez év februárjában kibocsátottuk rendeletünket *az állandó munkások felvételéről*, miután előzőleg minden egyes gondnokságot felszólítottunk, hogy jelentse hány erdei szakmunkást tud alkalmazni állandóan. A kibocsátott rendelet szerint a helyi DÉFOSZ és MDP pártszervezettel közös megbeszélés után erdőgondnokságaink, átlagosan 5–6 erdei szakmunkást vettek fel, *összesen 1410 főt*. Ezzel megteremtettük erdőgazdaságunk állandó munkásárdajának első részlegét.

A tervszerűség biztosítása érdekében felszólítottuk gondnokainkat, hogy *minden hónapban előre készítsék el állandó munkásaikra vonatkozó üzemterveket*, nehogy megtörténjen az, hogy egyes napokon nem tudják foglalkoztatni a munkásokat. A gondnokságok minden egyes felvett munkással életrajzt iratnak és kitöltetnek velük részletes kérdőívet, ezt felküldik az Erdőközpontba s az adatokat itt nyilvántartásba vesszük.

Hét tanfolyam megnyitása

Március 7-e nagy napja volt az erdőgazdaságnak. Ekkor nyitotta meg a *debreceni guthi erdő közepén* a régi utak kényelmét szolgáló vacsázházban *Osváth István* a magyar erdőgazdaság vezetője, határtalan lelkesedés közben az első szakmunkásképző tanfolyamot. A tanfolyam megnyitásán a debreceni erdőgazdaság vezetőségén kívül ott voltak Debrecen város és Hajdu megye politikai és közéleti vezetői, hogy együtt ünnepejjenek velünk abból az alkalomból, hogy a nyárségi homokbuckákon megindult a szakmunkásképzés.

A guthi iskola megnyitását követte a *Miskolc-csanyiközlgyi, az Eger-felsőtárkányi, szombathelyi, zirci és Kaposvár-vörsi és a Vác- királyréti tanfolyamok megnyitása*, amelyet rövid néhány héten belül követni fog még öt tanfolyam megindulása. Egyidejűleg az ország 12 helyén egyszerre 240 állandó munkást képezünk ki és folyó év végére 2000 tanfolyamot végzett munkással fog rendelkezni erdőgazdaságunk.

Egy egy tanfolyamot három előadó vezet. A tanfolyamok módszere olyan alapos, hogy *három hét alatt egészen új embereket faragunk a munkásokból*. A szakmai anyagot *tanulókörökben* hatos csoportokra szétosztva egy-egy oktató vezetésével veszik át minden délután. Bőséges külső gyakorlatokon győződnek meg a munkások, hogy a hallott elméleti anyag milyen nagymértékben emeli munkájuk termelékenységét. Magtartalják a helyes számkarbantartást és mint a guthi

munkások mondották a záróvizsgájukon, hogy a magukkal hozott elavult rossz számszámokkal végzett próbafűrészelések után az új munkamódszerekkel kiélesített szerszámokkal 350%-kal tudtak többet teljesíteni.

Minden tanfolyamon rendszeres politikai oktatást adunk a hallgatók részére, mert nélkül semmit sem érne az egész oktatási rendszer. A heti 54 órából 18 óra a politikai anyag, s ezeken elvégzik egy alapfokú szeminárium anyagát. Órák után a jegyzet összeolvasási órákon a maguk által készített jegyzeteiket összehasonlítják és kijavítják, majd a szemináriumokon részletesen megvitatják a hallottakat. A kultúráórákon szocialista dalokat tanulnak és mindennap rendszeresen olvassák és átbeszélnek a napi sajtót, hogy ezzel is bővítsék ismereteiket.

Ez az átfogó, s minden szempontot kielégítő oktatási módus biztosítja annak, hogy az innen kikerülő munkások támaszai lesznek gondnokságainknak és magvaivá válnak a brigádmozgalomnak, életői a szocialista munkaversenynek.

A háromhetes tanfolyamot alapos vizsga követi. A vizsgákon azt tapasztaltuk, hogy azok a munkások, akik a tanfolyam előtt alig-alig tudták magukat — iskolai végzettségük híján — érthetően kifejezni, a tanfolyam elvégzése után a vizsgákon mind a szakmai, mind a politikai kérdésekre olyan tömör válaszokat adtak, hogy komoly meglepetést szereztek nemcsak nekünk, hanem azoknak is, akik mint külső vendégek jöttek meghallgatni a vizsgákat, így pl. Guthon a tankerületi főigazgatóság kiküldöttjének.

Ezek a tanfolyamok beigazolták, hogy megfelelő oktatással, lelkiismeretes munkával a legelmaradottabb réteget, az erdei munkásokat is fel tudjuk emelni abból a szellemi posványból, amibe a Horthy-rendszer taszította.

A tanfolyamot végzett munkások nemcsak erdőgazdaságunknak, hanem a DÉFOSZ-nak is komoly kérdései lesznek és hirdetni fogják a munkásparasztszervezetet, a népi demokráciánk eredményeit, bizalmukat a szocialista társadalomba.

Tanulások

Elmondottuk tehát miképpen képzeljük az erdőgazdaság munkaerő-gazdálkodását és szakmunkásképzését, kritikát gyakoroltunk a múlttal és a jelennel szemben, de kritikát kell gyakorolnunk önmagunkkal szemben is. Az eddig elért őrési eredmények — ezt nem mi mondjuk, hogy őrésiak, hanem a párt és a gazdasági élet vezetői — nem széldíthetnek meg egy pillanatra sem. Sok esetben bizony komoly hibába estünk, az oktató személyzetnek nem adtuk meg azt az átfogó politikai oktatást, amely szükséges lett volna arra, hogy ellássák nehéz feladataikat. Ezért történik az meg, hogy azok a helyeken, ahol az MDP különböző okok miatt megfelelő politikai előadót a tanfolyam részére nem tud biztosítani, ott ószintén szólva dőcög a politikai oktatás.

mert oktatóink nem tudják teljes mértékben pótolni a politikai oktatót.

Szeptemberben, amikor újabb oktatókat fogunk kinevelni, hogy részben leváltsuk az eddigieket, sokkal nagyobb mértékben fogunk súlyt helyezni az oktatók politikai nevelésére is.

Számos esetben «átestünk a lovon». Igyekezünk a bürokrácia minden esőkevényét levetközni és emondhatjuk, hogy ilyen minimális aktázással ekkora méretű és fontosságú ügyet nem igen intéztek az erdőgazdaságban. De mint mondottuk, sokszor átestünk a másik végletre is, pl. nem gondoskodtunk arról, hogy a sokszorosított tananyag megfelelő számban álljon a munkások rendelkezésére, s ezáltal most rohamtempóban kell ezen hiányon segíteni. Sok esetben

nem voltunk elég körültekintőek apróbb dolgokban, azt hittük, ha a nagykérdések jól futnak, ezzel mindent megoldottunk. Olyan «próbaszámokat» hanyagoltunk el, mint az új típusú számszámokhoz a szárnyas csavar beszerzését, mondván, hogy ez ma nem kapható, s később derül ki, hogy a szembenlévő vaskereskedésben, miután hetekig kerestük az egész városban — korlátlan mennyiségben kaphatunk. Számos ilyen apró dolgot hanyagoltunk el, de elkövetkező hetekben fokozottabb éberséggel fogjuk munkánkat végezni, tanulva az elmúlt hónapok sikereiből és kudarciból s biztosra vesszük, fentvázolt nagy programunkat sikerrel fogjuk befejezni.

(d. gy.)

Új élmunkások és kiváló munkások az erdőgazdaságban

A magyar erdőgazdaság munkaversenye során ismét több fizikai és szellemi dolgozó kapta meg a kitüntetett élmunkás, illetve kiváló munkás megtisztelő rangját. Ezek névsorát alább közöljük:

Élmunkások:

Katona Mihály, Peszéradaacs, erdei fakitermelő munkás, aki az adacsi magpergetőt 19 nap alatt rohammunkával készítette el és az üzembehelyezéssel 22,613 forint többletbevételt eredményezett.

Iffy Pintér István Csákvár, fakitermelő munkás, aki normáját állandóan 115–120 százalékig teljesíti és új munkamódszereit átadja munkatársainak.

Bíró János Karancsberény, fakitermelő munkás, aki az előírt normát 283%-ban teljesítette.

Fodor Sándor Karancsberény, fakitermelő munkás, aki az előírt normát 262%-ban teljesítette és a szerfa kihozatali százalék emelésében is az élen járt.

Racs Sándor Karancsberény, fakitermelő munkás, az előírt normát 283%-ban teljesítette.

Iffy Lengyel Sándor Kács, fakitermelő munkás, brigádja 60%-kal túlteljesítette a normát, emelte a szerfa százalékot és csökkentette a selejtet.

Boros Imre Nagyvisnyó, fakitermelő munkás, az előírt normát 200%-ban teljesítette és munkafegyelmével is nagyban hozzájárult csoportjánál a termelékenység fokozásához.

Ózsv. Kun Ferencné Mezőnyék, csemetekerti munkás, a csemetekerti versenyben első helyezést ért el és szakzerű kezelése kimagasló teljesítményt jelent.

Tóth István Diósgyőr, fafelterhelő munkás, az összes csoportok közül az övé mutatta fel a legjobb fafelterhelési eredményt, normaszükötő javaslatot is terjesztett elő.

Iffy Szalai István Bakonybél, talpfafaragó munkás, 356 db MÁV normál talpfát, 420 normaóra helyett 162 óra alatt faragott ki, kifogástalanul, selejtmentesen.

Palkovics István Bakonybél, talpfafaragó munkás, 373 db MÁV talpfát az előírt 440 normaóra helyett 172 óra alatt faragott ki.

Keglóvits György Pölöske, fakitermelő munkás, az előírt normát 140%-ban teljesítette, szakszerűsége és munkafegyelme nyomán csoportja a legjobb teljesítményt érte el a gondnokságban.

Rádl László Pölöske, fakitermelő munkás, normáját 150%-ban teljesítette és szakszerűségével, munkafegyelmével példát mutatott munkatársainak.

«Kiváló munkáért» jelvényt kaptak:

Jablánczy Sándor erdőmérnök, az esztergomi erdészeti középiskola igazgatója, az erdészeti szakszervezeti főcsoport és az Országos Erdészeti Egyesület titkára, kitűnő eredményeket ért el a Mállerd erdőgazdálkodásának átszervezése és a pagonyrendszer bevezetése körül, nagy érdemei vannak a Mállerd munkaerő-kataszterének megszervezésénél, ő szervezte meg az első erdőgazdasági középiskolát. Ugyancsak nevéhez fűződik az erdészeti szakoktatás átszervezése, de érdemeket szerzett az erdei szakmunkás-képzés megszervezése terén is.

Iby Gábor erdőmérnök, az Országos Tervhivatal erdészeti előadója, újabban az Erdőközpont terv- és ellenőrzési főosztályának vezetője. Komoly szerepe volt a Mállerd átszervezésének kidolgozásánál, a terveket a kormányzat is elfogadta. Elenjáró érdemeket szerzett az erdőgazdasági szakoktatás újfateremtése és a dolgozók esti tanfolyamának megszervezése körül. Mint erdőgazdálkodó kiválóan szervezte meg gondnokságát és az összes erdőgazdálkodók között a legkevesebb munkaerővel oldotta meg az erdőgazdálkodás szak-problémáit.

Szeresd és terjeszd az
„Erdőgazdaság“-ot,
mert a te érdekedet szolgálja

Az erdősisítés valóságos népi mozgalommá vált már a Szovjetunióban, hangzik Kolesznyik akadémiкусnak, a kiváló micsurinistának egyik nyilatkozata, amely elmondotta, hogy a Liszenkő-féle fészkes erdőültetés rendszerét az egész szovjet nép megtanulta már és lelkesedéssel csatlakozott a szleppék erdősisítésének hatalmas munkájához. Mindenfelé fiatal erdőket ültetnek, a földművelésre alkalmatlan területeken, árkok mentén, domboldalakon. Ezek az erdők majd felfojják a felesleges hőt, esőt, megátolják a talaj kiszáradását, megvédik a terményt a szélviharok pusztításától.

Ukrajna stalinszki területének kolhozistái már túlteljesítették az erdősisítési tervet és fészkes eljárással már eddig is sokszáz hektár területet ültettek be. Egyéb szleppés területek kolhozistái is követik a sztálinszki erdőültetés módszerét.

A füves vetésforgó módszerének alkalmazásával Moszkvában a diákok, a tanulókörök és egyesületek bevonásával több konferencia foglalkozott, amelyeken a tudósok egész sora tartott előadást a micsurini biológiáról. A diákok tanulmányaik alapján több mint 250 önálló munkát mutattak be a konferencián. A záróülésen Liszenkő akadémikus tartott előadást.

A sztálingrádi terület Lenínról elnevezett kolhoza, már több mint 10 éve bevezette a füvesített földművelést, amelyet Dokucsajev Koszticssev és Williams orosz tudósok dolgoztak ki. Bár a kolhoz száraz éveket is megélt, mégis hosszú évek óta állandóan nagy termést takarít be. Még az 1946-os aszályos évben is hektáronként 12 q gabonát takarított be, múlt évben pedig 19-1 q gabonát. A kolhoz a legkorszerűbb gépekkel folytatott gazdálkodásán kívül, annak köszönhető kiváló terméseredményeit, hogy már évek óta mezővédő erdősávokat ültet és ma összes földjeit sűrű erdősávok szegélyezik, amelyek megvédik a vetéseket a pusztító száraz szelektől.

A földművelés füvesített mezőrendszere a szocialista mezőgazdasági termelés valamennyi ágát, az erdőgazdálkodást is felöleli az eddigi sikeres tapasztalatok alapján. A szovjet kormány és a bolsevik-párt már 1934-ben rámutatott ennek a rendszernek előnyeire és most Sztálin utasítására a Szovjetunió valamennyi kolhoza és szovchoza bevezeti a füvesített mezős vetésforgókat.

Archangelszk vidékén, a Szovjetunió egyik legfontosabb fakitermelő vidékén, 1948-ban másfélmillió köbméterrel több fát termeltek, mint 1947-ben, s a termelés azóta is növekedett. Archangelszk faállománya háromszorosa Norvégia egész erdőállományának. A faipar ezen a sarki vidéken mozgó erőműtelepekkel, villanyfűrészekkel, tehervagonokkal és traktorokkal van felszerelve. Az erdőségeket keskenyvágányú vasútvonalat, valamint traktor- és motorutakat építettek.

A Szovjetunió erdőiparának és vízi szállításainak munkásai nagy és felelősségteljes munkába kezdtek — a faúsztatás megszervezéséhez és annak igazgatásához.

A háború utáni ötéves terv nagy mennyiségben fát követel a bányákba, aknákba, lakóházak és kulturális intézmények építésére, melyeknek száma ma is állandóan nő. Nagymennyiségű fa szükséges a cellulóz-papír kombinátokhoz, a fűrésziparhoz, a furnirüzemekhez.

A Szovjetuniót sűrűn szelik át északról délre a hajózható folyók és ezek igen alkalmasak a faúsztatásra. A kitermelt fának majdnem a felét szállítják víziúton. A faúsztatás 8—10%-kal olcsóbb, mint a vasúton való szállítás, jelentősége azonban nemcsak ezen múlik, hanem azért is lényeges, mert a vasúti közlekedést átengedi más nemzetgazdaságilag fontos szükségletek szállítására.

Az ötéves tervek óta az erdőipar

technikai bázisa gyökeresen megváltozott. Az olyan ágazatok, melyekben kézi erővel dolgoztak, gépesített nagyiparrá változtak. Már a múlt évben a tutajozás $\frac{2}{3}$ részét gépesítették és 1949-ben a tutajozás gépesítése még nagyobb mérvű lesz. A Párt és Kormányzat a folyókhoz százával küld hézagoló gépeket, traktor agregátokat, speciális vödöröket stb., ezenkívül az úsztatás meggyorsítására, a révpartokon a fa szétválogatására gépeket, elektromos koecsiemelőket. Az úsztatás technikájában a Szovjetunió messze túlhaladta még azokat az országokat is, ahol a faipar a gazdaság főreszt képezi.

Az erdőipar termelőképessége lehetővé teszi, hogy évről-évre növekedjen a fafeldolgozás, szállítás és úsztatás üteme. A nemzetgazdaság szükséglete az ötéves terv negyedik évében a faúsztatás növelését írja elő. Ezt a tervet feltétlenül teljesíteni, sőt túlteljesíteni kell. (Pravda.)

Tompa-Kelebia erdőgondnokságának dolgozói az ötéves tervért

A Tompa—Kelebiai erdőgondnokság dolgozói az alábbi levelet küldték az Erdőgazdaság szerkesztőségéhez:

Erdőgazdálkodásunk átszervezésével kapcsolatban a Tompa—Kelebiai erdőgondnokság dolgozói örömmel üdvözlük azt a tervet, melyet Osváth István elvtárs az Erdőgazdaság 5—6. számában közölt. „Megerősítjük üzeminket” címmel.

Hogy az ötéves tervet az erdőgazdaság vonalán sikerrel hajtsuk végre szükséges, hogy a gondnokságoknál, üzemeknél, öntudatos, kiváló szakemberek álljanak rendelkezésre megfelelő számban.

Bár a haladó szellemű erdészek igyekeztek ezideig is munkájukat a legjobb tudásuk szerint végezni, mégis hibáink voltak. Önkritikát gyakorolunk és beismerjük, hogy a tempó lassú volt. Éppen ezért s a munka termelékenységének fokozása érdekében szükség van a friss, új munkaerőre és szocialista munkaerőre.

Mi, az erdőgondnokság dolgozói örömmel üdvözljük körünkben az erdőgondnokhelyettes, ki politikai képzettségével, gyakorlati tudásával lendületet ad a további munkáknak és miután a dolgozó nép soraiból került ki, egyúttal szoros kapocs a dolgozó munkásság, parasztság és az erdőgondnokság dolgozói között.

Igérjük, hogy munkájában minden vonalon támogatni fogjuk és teljes erővel bekapcsolódunk a termelő munkába. Ezáltal biztosítani tudjuk gondnokságunk rentabilitását. Vállaljuk országépítő munkánk feladatát, hogy gondnokságunknál az

összes rejtett tartalékot felkutatjuk hogy az új ötéves terven keresztül minél hamarabb megvalósíthassuk Magyarországon a szocializmust.

Tompa, 1949 április 7-én.
a Tompa—Kelebiai erdőgondnokság dolgozói nevében

(aláírások.)

Szeremley Zoltán erdőgondnok, főerdőmérnök kimerítő jelentésben számolt be az erdőgondnokság sikeres propaganda-felvilágosító munkájáról. Az erdőgondnokság és az MDP üzemi pártszervezete a helyi tömegszervezetekkel egyetértésben igen eredményes munkát végeztek az erdőgazdálkodással kapcsolatos kérdések ismertetése, az alföldfásítás, az erdővédelem, az erdő szeretetének és megbecsülésének érdekében. Műsoros délutánok, az iskolák és a felnőttek részére tartott előadások keretében tájékoztatták a hallgatóságot az időszzerű erdészeti kérdésekről, a kollektív szerződés és a munkaversenyek fontosságáról és a kultúr-csoport lelkes munkája is jelentékenyen hozzájárult az erdőszerező közönség táborának neveléséhez, a szocializmus építésének sikeréhez.

Olvasd és terjeszd az ERDŐGAZDASÁG-ot

Munkásasszony lett a szentpéterföldei erdőgazdálkodás h. vezetője

Újjászervezett erdőgazdálkodásunk a szocializmus építésének útján halad és a népi demokrácia tervgazdaságunknak ebben a fontos ágazatában is a munkásosztálynak azokat a dolgozóit állítja folyamatosan vezető posztokra, akik magukévá tették, szívükbe, lelkükbe vették a szocializmus emelkedett szellemét, megértették a haladás, fejlődés parancsát.

Az állami erdőgazdaság most első ízben nem férfit, hanem egy munkásasszonyt állított ilyen vezető helyre: özv. *Németh Istvánné*, szül. *Balogh Katalin* a szentpéterföldei erdőgazdálkodás *helyettes vezetőjévé* nevezték ki.

A fiatal özvegy sok munka, sok tanulás és tán még szenvedés árán jutott el eddig a fontos pozícióig. Szegénysorsú mozdonyvezető volt az édesapja, akinek sok anyagi gondot okozott hattagú családjának iskoláztatása. Balogh Katalin arról ábrándozott lánykorában, hogy orvos vagy tanítónő lesz, de a régi rendszer elzárta útját a tanulás elől és így kerti és mezei munka közben saját maga képezte tovább magát. Mikor később férjhez ment *Németh István* fa- és fémipari iskolát végzett szakmunkáshoz, férje oltotta beléje a szocializmus tanításait és vele közösen szervezték meg Pákán és Csömödéren a munkásságot. Tanító és felvilágosító munkájukra felügyeltek a második világháború fasiszta kémei, férjét hat évvel ezelőtt a szegedi csillagbörtönbe zárták, ahol egy évvel később meg is halt. De az özvegy tovább folytatta nevelő munkáját a kommunista-párt keretében és két évvel ezelőtt a munkások bizalma és szeretete a Fékosz, majd a Défosz vezetőjévé, községi képviselőtestületi taggá, majd Páka község helyettes bírájává választotta. Szép és gazdag mult ez a munkásasszonyé, akit most új állásban szeretettel és bizalommal köszöntenek a magyar erdészet összes dolgozóit, de különösen a magyar demokratikus nők társadalmát.

Kiváló munkáért kitüntetést kapott a győri erdőgazdasági N. V. gépirónője

Az erdészet dolgozóit közül ezúttal első ízben jutott *«kiváló munkáért»* kitüntetéshez női dolgozó. A megtisztelő élmunkási kitüntetést *Pénzes Ida*, a győri erdőgazdasági N. V. egyik gépirónője kapta a Szakszervezeti Tanácstól. A győri erdőgazdasági N. V. bensőséges ünnepség keretében ünnepelte új női élmunkását, aki az MDP győri városi szervezetének, az üzemi vezetőségnek és a közalkalmazottak szabad szakszervezetének üdvözlő szavait meghatóttan köszönte meg és ígéretet tett, hogy a jövőben még jobb munkával dolgozik munkahelyén a szocializmus érdekében.

Közös munkánk csak akkor lehet sikeres, ha nem rejtőd véka alá tapasztalataidat. Munkád eredményét közzöld kartársaidal.

Jobb munka, jó javaslatok az Erdőgazdaság cikkei nyomán

Bisztika Géza erdőtanácsos, erdőgazdálkodó részletes jelentésben számolt be arról a sikeres munkáról, amelyet a debreceni erdőgazdálkodás gondnokságai hivatalos lapunk — az Erdőgazdaság propagandája terén végeztek és továbbra is folytatnak. A 16 erdőgazdálkodás legtovábbjában már

megalakult az Erdőgazdaság olvasóinak köre.

Ezeknek a csoportoknak összejevetelein egymásután kerültek ismertetésre az Erdőgazdaság fontosabb cikkei, amelyeknek megtárgyalása során élénk és eredményes vita fejlődött ki. E viták során nem egy, életrevaló javaslat merült fel, amelyek egyike-másika már eddig is eredményesebbé tette az erdőgazdálkodás munkáját. A legtöbb gondnok egy vagy kétfelénként rendszeres megbeszélést tart a dolgozókkal az Erdőgazdaság hasábjain felmerült kérdésekről. Különösen beható megbeszélés tárgya volt *Osváth István* min. tanácsos h. vezérigazgató «A Központ önkritikája», «Az erdő-

gazdaság átszervezésének útja», és «Megerősítjük üzemeinket» c. cikke, továbbá a brigád-mozgalmról, az erdei szakmunkás-tanfolyamokról, a faültetésről, a munkaversenyről írt több cikkünk. A *gutli* erdőgazdálkodás üzemi megbeszélésén az *Erdőgazdaság* cikkei nyomán a dolgozók elhatározták, hogy

nagyszabású propagandát fognak kifejteni a jövőben a fasorok és facsoportok létesítése, az erdei legeltetések teljes megszüntetése és a munkaversenyek sikere érdekében.

Megállapították az értekezleten, hogy a védkerületvezetők egymásközi versenyében a *kihozatali százalék emelésével* komolyabb eredményeket lehet elérni, baj azonban, hogy bizonyos munkákra sokszor nincs elegendő erő és így a munkaterv sem hajtható végre. Kívánatosnak tartják a dolgozók, hogy *tanulmányút keretében ismerhessék meg a baráti Szovjetunió erdőgazdaságát*, amelytől sokat tanulhatunk.

Öt javaslat az Alföldfásításhoz

Lády Géának az Erdőgazdaság karácsonyi számában megjelent tanulmánya során kifejtett javaslata a kérdést főleg az Alföld talaj- és légköri viszonyaira oly károsan ható *szárítószelők* leküzdésének szempontjából tárgyalja. Ettől a szemponttól vezetve tervezi a fő *védőövezetek* alakítását és az egész Alföldet behálózó *fasorok és erdőpásztlák* létesítését. Ezenkívül tervezi még a Duna-Tisza-közi homoki bucka-vonulatnak, valamint a déli országhatár mentén húzódó homokvidéknek, a folyók és csatornák mentének, tavak környékének a befásítását.

Elvitathatatlan, hogy a tervezett fásítás végrehajtása meghozza majd a várt eredményt és kapcsolatban az öntözéssel nagyban hozzájárul majd az Alföld hajdani termőképességének visszaállításához.

A fásítást tervezet azonban bizonyos *merevséget* tüntet fel, amely a végrehajtásnál a szükségesnek mutató módosításokkal bizonyára automatikusan meg fog szűnni, mert hiszen világos, hogy az erdősítések irányába eső falvak, műutak stb. elterítésként fognak hatni az erdőövezetek ill. főleg fasorok irányára.

Ezeket a maguktól adódó módosításokon kívül a tervezetnek kiegészítésül hívjuk fel a figyelmet azokra a természeti adottságokra, *gazdasági- és egészségügyi érdekekre*, amelyek éppen a szocializmus perspektívájából nézve a kérdést, igen fontos szerepre vannak hivatva.

Így elsősorban is bekapcsolódik az alföldfásítási tervezetbe minden na-

gyobb kiterjedésű, ma még természetlenül álló, vagy alig valami hasznot nyújtó homokterületeknek a befásítása (például a kiskőrösi erdőgazdálkodásig tartozó bocsai futóhomoknak, a hajósi erdőgazdálkodás területén elhúzódozó futóhomoknak befásítása), azután a szikesterületek megjavítására irányuló fásítások, fásítandó legelők, továbbá pedig a város-, község- és tanyafásítások és végül, mindezeket a fásításokat egymással egybekapcsolni hivatott fásítási övezetek és fasorok.

Gyakorlati kivitel

Ez utóbbi megoldandó feladatokra nézve óhajtunk még néhány gondolatot szolgáltatni a gyakorlati kivitel szempontjából.

1. A futóhomok fásításoknál — tekintettel arra, hogy közérdekből mennyire fontos ezeknek a területeknek a befásítása és a megtelepített erdőnek további szakszerű kezelése — *szükségessé látjuk az összefüggő nagyobb futóhomok-területekbe eső magánbirtokok állami tulajdonba vételét.*

Továbbá arra való tekintettel, hogy egyre gyengébb minőségű homokterületek kerülnek beerdősítésre, szükségesnek látjuk az erdősítések végrehajtása előtt a *termőhelyi viszonyok* megjavítását. Az erdő fejlődési feltételei függvényét képezik a termőhelyi adottságoknak: talajnak és légköri viszonyoknak. Ezt igazolják a termőhelyi osztályok szerint összeállított faterméstartók.

Különösen fiatal korában kényes a legtöbb fanemünk a termőhelyi adottsá-

ságok iránt, sőt egyes fajok nem is válnak be csak anyaállomány védelmére. Amennyiben tehát a feltétlenül végrehajtandó talajméllyvizsgálatok alapján megállapítást nyert az, hogy a későbbi létfeltételek megvannak (homokrétegek alatti agyagréteg, későbbi homokréteggel betemetett humuszréteg) arra kell törekednünk, hogy pillangós takarmánynövények több éven át tartó termesztésével, közben-közben szántás útján való beforgatással (zöldtrágyázással), sőt a takarmánynövények feletetése útján nyert trágyázási lehetőséggel a talajt megjavítsuk.

A légköri viszonyok megjavításához pedig azzal járunk hozzá, hogy szélvédő fasorokat létesítsünk, mégpedig sík homokterületeken, hol a talajvíz a gyökerekkel elérhető mélységben van, jegenyenyárfa telepítésével, mely a bugaci kísérleti erdősítések szerint a többi fajemet messze túlhaladón fejlődik, buckákon pedig a magától is megtelepülő fehérynárfával (lásd: a miskunhalasi erdőgondnokságnál debeákszarkási védkerületet).

2. Szikfásításoknál — tekintettel arra, hogy a szik természet sokszor hirtelen változásokat tüntet fel — a jobb minőségű szikességen foltokban vagy pásztaban kell fásítanunk és a közbeeső területeket mezőgazdaságilag javítanunk annyira, hogy további erdősítéseket végezhesünk. Ahol ez sem lehetséges, ott mezőgazdaságilag kell a területeket művelni, lehetőleg öntözéssel kapcsolatosan.

3. Az alföld-öntözési tervek új lehetőségeket nyitnak az erdőgazdaság számára is. Terveinkben fokozatosan bekapcsolhatjuk — szovjet példára — az *elárasztásos öntözést* s ezzel kapcsolatosan a *műtrágya* alkalmazását is, amivel az alföldi kedvező hőbesugárzási viszonyok között a szlavoniai tölgyesekkel felérő fahozamot érhetjük el mennyiségileg és minőségileg. Esetleg a tavaszi árvizek iszaphordalékát is lerakódásra bírhatjuk az elárasztott területeinken.

4. Városokban hatalmas kiterjedésű, új erdősült városrészeket kell létesíteni (Varsó új városrendezési példájára), kitűnő útvonalakkal, ahol váltakoznak a sűrű erdőrészek, tisztásokkal, ligetes, parkos részekkel, amelyeken sporttelepeket, szanatóriumokat, kirándulóhelyeket, dolgozók üdülőtelepeit, halakkal benépesített tavakat, egyetemi stb. iskolai épületeket internátusokkal stb. stb. lehet elhelyezni. Példa erre a debreceni Nagyerdő is.

Külön létesíthetők még villaszerűen kiépített kertvárosrészek is erdősült keretben.

Községekben, nagyközségekben kisebb arányokban ugyanez valósítható meg.

A városok, községek ily módon történő fásítása bizonyára igen vonzóvá teszi az erdősítéseket és fásításokat, tehát a legjobb propagandát fogja jelenteni az erdőgazdálkodás részére. Kitűnő jövedelmi forrásul is fog szolgálni a városoknak, községeknek különösen abban az esetben, ha a mellékhasználati lehetőségeket (tyúkfarm, pulykatartás, méhészet, a tisztásokon

gyógynövények, mézelőnövények termesztése stb.) is kihasználják a városok, községek vezetőségei.

5. Rendkívül nagy a jelentősége a *tanyafásításoknak*.

Tekintettel arra, hogy a tanyai gazdálkodás észszerűsítése folytán feltétlenül bekövetkező táblás gazdálkodással összefüggésben csakis azok a tanyák maradnak helyükön, amelyek a dűlőutak mentén vannak elhelyezkedve, ehhez mérhetjük erdősítési elgondolásainkat, amelyekre gyakorlati részletpéldákkal szolgálhatunk: Iványi István Kardoskúti-, Greguss Máté és özv. Kenéz Sándorné Vásárhelyi-kutasi tanya birtokosok, hódmezővásárhelyi lakosok tanyafásításaival.

Az uralkodó szélirányokra merőlegesen létesített jegenyenyárfasor védelme alatt telepített tanyai erdő, epreskert (nem epreserdő!), gyümölcsös, nemcsak a tanya szükségletét fedezi, hanem még külön jövedelmet is nyújt faeladási lehetőségeivel, a baromfi-, pulykatartás sikerének fokozásával, az epreskert az epergyümölcs-iz, pálinkafőzés, az ebből származó cefrének növedékmarhával való felételese, a hullott eperek sertésekkel való felételese, az eperlevélnek selyemhernyótenyésztésre való felhasználása útján; a gyümölcsösök a gyümölcs-termeléssel, aszalt gyümölcs értékesítésével, a hullott gyümölcsnek pálinkafőzésre való felhasználásával fokozná a jövedelmet.

A *méhészet* is egészen más arányokat ölthet, különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy a tanyai-fásítások természetes folytatását képező faso-

rokkal bekeretezett veteményes- és virágoskert, takarmánytáblák, kapásnövények a mérsékelt árnyalással kedvezően befolyásolt termései feltételeikkel még a méhészetet is kedvezően befolyásolják. Ártézi kút vízzel táplált gazdasági tó is hozzásegít a légkör üdeségének fokozásához.

Tanyai fasorok

A további kiegészítést képezik a fásításoknak a dűlőutak mentén az *egyes tanyákat összekapcsoló fasorok*, amely célra közepesmagas, vagy magas-törzsű, későn érő gyümölcsfák telepíthetők 2—2 sorban hármassal kötéssel, kapásnövényekkel művelt területsávonkon, amely módon az utak is szárazon tarthatók és a fásítások, mint szélvédő fasorok is kitűnően teljesítik feladatukat. A fűtak mentén maga az állam gondoskodik a fasorok fenntartásáról.

A tanyafásítások a fenti formában közvetlenül szolgálják a gazdaságok célját, kis tanyabirtokokon is megvalósíthatók s így feltétlenül nagy vonzóerőt gyakorolnak a tanyai lakosokra, úgyhogy élénk ütemű megvalósításukkal lehet számolni.

Szociális szempontból is megoldják a problémát, mert hiszen közvetlenül fokozzák a jövedelmet és a tanya köntnyékét, levegőjét egészen megváltoztatják, azt összehasonlíthatatlannal egészségesebbé teszik.

A fenti kiegészítésekkel — véleményünk szerint — a Lány Géza-féle fásítási elgondolás még tökéletesebben fogja a szocializmus gyors megvalósítását elősegíteni.

Szegedi Erdőgazdasági N. V.

A miskolci erdőgazdasági N. V. magpergető üzemei

A miskolci erdőgazdasági N. V.-nak már három magpergetője van. Erdőhorvátiban és Makkoshotyán egy ideiglenes magpergető működött, a Jávorkúton pedig ez év február hónapban egy állandó jellegű magpergetőt építettünk, melyet a későbbiek folyamán nagyobbítani fogunk. Szándékunkban van az Erdőhorvátiban létesített ideiglenes magpergető átépítése és fejlesztése is.

A jávorkúti magpergetőt az erdőigazgatóság egy üresen álló gazdasági melléképületben helyezte el, azt kijavíttatta, padlóval, mennyezettel, valamint ajtóval és ablakokkal látta el. A helyiség 4×6 méter méretű, melyben két egyenként 1.50 széles és 1.50 m mély pergetőállványt helyeztünk el.

Az állványokon 4—4 kisszemű sodronyháló-fenékkal ellátott fiók van a tobozok befogadására. A lehulló magvak összegyűjtésére egy alul elhelyezett nagyobb fiók szolgál. A magvak lehullását a fiókok rázásával lehet meggyorsítani. Tekintettel arra, hogy ezzel a két állványtal a helyiség teljesen kihasználva nincs, az erdőigazgatóság további két állványt készít-

tett. A jávorkúti magpergető létesítése kerekén 4000.— forintba került. A magpergetőket a már kipergetett tobozokkal fűtik. Egy-egy magpergető üzembentartásához 2—2 munkás szükséges. A folyó idényben eddig 700 q lucfenyőtobozból 600 kg magot pergettek ki, további 600 kg mag kipergetése folyamatban van. A magpergetők üzembeállításával az erdőigazgatóság a folyó idényben mintegy 36.000.— forint megtakarítást fog elérni.

Keltai Árpád

Egylovas gazdák nyerték a váci erdőgondnokság juvarozási munkaversenyét

A váci erdőgondnokság jól sikerült termelési munkaversenyt rendezett, amely három héttel a kitűzött idő előtt fejezte be az ütemtervet. A versenyben 237 gazda vett részt, akik együtt 1902 munkanapot töltöttek versenyben. A jóeredményt több újítás és lelkes munka tette lehetővé. A versenyben első lett Strell József egylovas gazda, második Kiss Sándor váci, harmadik pedig Árvai István kődi egylovas gazda.

a Gázgyár elleni kikislástól eltekintve szinte feltartóztathatatlanul halad a bajnokságban. Alant részletesen közöljük a tavaszi idényben elért eredményeket:

Mállerd — P. Szit 6 : 0
Mállerd — K. Postás 4 : 0
Mállerd — B.E.A.C. 3 : 1
Gázgyár — Mállerd 1 : 0
Mállerd — B.M.T.E. 5 : 2

Mállerd — B.-tétény mérkőzésre az utóbbi csapat nem jelent meg és így ennek a mérkőzésnek a két pontját is csapatunk kapta.

Mállerd — E.M.Á.G. 7 : 1.

Időközben sikerrel járt a felosztatot K.F.C. elleni óvásunk, olyképpen, hogy annak összes elért eredményeit megsemmisítették a bajnoki szabályzat 107. paragrafusának értelmében.

Fentiek alapján a bajnokság állása :

1. Mállerd	21	18	1	2	91	: 22	37
2. Gázgyár	20	15	3	2	74	: 24	33
3. Bud. MTE	..	21	14	2	5	78	: 38	30
4. Nagy-tétény	.	21	14	2	5	65	: 44	30
5. III. ker. TVE		21	13	2	6	67	: 37	28
6. Budafok	20	10	3	7	38	: 33	23
7. BEAC	20	10	2	8	44	: 33	22
8. Hidroxigén		21	8	2	11	45	: 59	18
9. K. Postás	..	20	7	3	10	40	: 53	17
10. Dohánygyár		20	5	4	11	55	: 60	14
11. B.-tétény	...	20	6	2	12	35	: 53	14
12. B.-megyer	..	20	7	—	13	25	: 69	14
13. P. Szit	21	5	2	14	23	: 65	12
14. Rosemann	...	21	5	—	16	33	: 57	10
15. EMÁG	19	1	3	15	16	: 73	5

A Debreceni Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat Sportköre a «Szabad Nép» sajtóhájának felépítése javára footballmeccset rendezett, amelynek keretén belül a 30 éven aluliak mérték össze erejüket a 30 éven felüliekkel. Az eredmény 2 : 0 a fiatalok javára. A bevételt, 240 forintot a «Szabad Nép» javára befizették.

A Mállerd sakkcsapata az óbudai körzet bajnoka

A február 13-án országsszerte megindult népi sakkversenyekbe a Mállerd is bekapcsolódott. Központi sportklubunk két csapattal vett részt az ország egyik leg-erősebb körzetében: az óbudai körzetben folyó küzdelmekben. Ez a küzdelem az utolsó fordulóban rendkívül élessé és érdekessé vált; úgyszólván fej fej mellett haladtak a BSzKRt, az óbudai Dohánygyár csapata és a Mállerd egyik csapata, amelynek tagjai Jákó Jenő, Kovács István, Petrovay Zoltán, Madas András, Wágner Gyula, Hendel Ernő és Balogh Béla voltak. A Dohánygyár csapata — a többi csapatokkal elért eredmények alapján — a Mállerddel szemben 1/2 ponttal vezetett, amikor — április 10-én — ez a két csapat szembe került egymással. Ezen az izgalmas mérkőzésen a Mállerd 5 : 1 arányú győzelmet aratott s ezzel az egész versenyt 43 ponttal első helyen fejezte be a Dohánygyár 39 1/2 pontjával szemben.

A Mállerd második csapatának összeállításában az új tehetségek felfedezésére és fejlesztésére irányuló célt tartották szem előtt. Ez a csapat, amelynek tagjai Bártfai Rudolf, Baross József, Gábrriel Aladár, Hevesi Ferenc, Kocka Pál, Szabó Károly, Tóth Mihály, Tóth Sándor voltak, szintén komoly reményekre jogosító eredményeket ért el.

Nem lehet

szó nélkül említeni az erdőgazdasági sportolók legutóbbi eredményei mellett. Nem véletlen, hogy amikor a dolgozók képviselői vették most kezükbe az erdőgazdálkodás teljes irányítását, akkor egyik siker és eredményes szereplés a másikat éri. Kézilabdázóink megnyerték az N. B. II-es kézilabda terembajnokságot. A MÁLLERD S. C. labdarúgó-csapatát idén először játsszik a BLASZ-bajnokságban és osztályában az első helyen halad. Sakkozóink a kerületi csoportversenyen a most összeforrott együtessel megszerezték az első helyet.

Ismételjük, nem véletlenségek ezek. Dolgozóink megnövekedett öntudatának, bizalomteljes optimizmusának, a sportban is megnyilatkozó munkakedvnek és küzdőerejének bizonyítékai. Nyugodtan nézhetünk a nagy erdőgazdasági feladatok megoldása elé, ahol ennyi akarat nyilvánul meg a sportmozgalom terén is. Tegyük még hozzá, hogy üdülünk a hegyek és erdők között, vagy a Balaton-partján, Hévízen és Harkányfürdőn szeretettel várják a megszolgált pihenésre dolgozóinkat és akkor kibontakozik előttünk az erdesztet új lelkiességének egyik értékes tényezője: a szociálisan védett, sportban edzett dolgozók munkakészsége.

Motorsport

A felszabadulás emlékére a Szabadságharcos Szövetség csillagtúrát és ötágú megbízhatósági versenyt rendezett, melyen a Mállerd zsinait Palkó László 700 cm³-es D.K.W. autóján képviselte.

Kitűnő átlagot futva a verseny kitűzött távolságát hibapont nélkül abszolválta.

Erdész-sportoló eddig még nem indult motorversenyen, ez volt az első bekapcsolódásunk a motorsportba. Palkó László bátor kezdeményezéséhez gratulálunk és további sikert kívánunk.

Asztalitenisz

A Mállerd Központ asztalitenisz szakosztálya megértette az Országos Sporthivatal és az Asztalitenisz Szövetség célkitűzéseit, és a nemrég megindított, hatalmas tömegeket megmozgató alapfokú bajnokságra benevezte női és férficsapatát.

A női bajnokság most fejeződött be, amit hölgyeink fölényesen, veretlenül nyertek meg. A csapat tagjai: Bálint Janka, Gyarmati Györgyné (Kiss Mária) és Pásztor Zsuzsa céltudatos és rendszeres edzéssel készültek mérkőzésről-mérkőzésre és minden dicsőítést megérdemelnek a bajnokság megnyeréséért.

Részletes eredmények :

Mállerd Központ	— Dohánygyár	5 : 0
Mállerd	« — Női Ipariskola	5 : 0
Mállerd	« — III. Posta	5 : 0
Mállerd	« — Statisztikai KASE	5 : 4
Mállerd	« — II. ker. Áll. Leánylíceum	5 : 0

Mint az eredmények is mutatják, hölgyeink fölényesen nyerték a bajnokságot.

Küzdelemre egyetlen esetben, a Stasztikai Hivattal szemben került sor, de 4 : 4 állásnál Pásztor Zsuzsa imponáló nyugodtsággal 2 : 0-ra győzte le az ellenség legjobb játékosát és ezzel 5 : 4 arányban győztek a komoly játékerőt képviselő Statisztikai Hivatal ellen.

A férfiak csoportjában még folyik a bajnokság. Eddig fiaink is minden mérkőzésüket megnyerték. Minden remény megvan arra, hogy ők is megnyerik a bajnokságot és ezzel újabb értékes győzelmet szereznek a zöld-fehér Mállerd-színeknek.

Versenykihívás!

A győri erdőgazdasági Nemzeti Vállalat sportoló ezúton szólítják versenyre az ország valamennyi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatát a Munkára Harcra Kész jelvényt szerző sportmozgalmában.

A verseny feltételei a következők :

1. A vállalat dolgozóinak összlétszámához (állandó) viszonyítva leadott nevezések %-os aránya. Külön női, külön férfi és összesen.

2. A nevezettek közül hány % próbázta végig az összes próbát? Külön női, külön férfi és összesen.

3. A különböző fokozatok %-os aránya.

4. A különböző sportszakosztályokban aktívan sportolókon felül hány dolgozó szerzett és milyen fokozatot?

5. Aktív sportolók által szerzett fokozatok minőségi %-a.

6. A 3 számból álló ottusa előkészítő versenyben való részvétel %-os aránya a dolgozók összlétszámához viszonyítva (csak férfi).

A verseny határideje 1949 december 31.

A bírálóbizottságban résztvesz minden erdőgazdasági N. V.-től 1 fő és elnöke az Erdőközpont sportfelelőse, aki jogosult arra, hogy időnkint a résztvevőktől időközi jelentéseket kérhessen.

Győr, 1949. évi március hó 21-én.

A győri Erdőgazdasági N. V. sportolói.

Kézilabda csapatunk

óriási sikert aratott a téli terembajnokságokon a Tattersalban. Mint Budapest I. osztályú csapatot beosztották az NB II-es csoportba és ott 1 vereséggel, 1 döntetlennel és 9 győzelmet aratva megnyerte az 1948—49. évi terembajnokságot.

Az országsszerte feltűnést keltő eredményt: *Ujsághy, Staindl, Magyar, Szojtyory, Kormos, Bobok, Végh, Jankó, Aradszky, Koháry, dr. Dobos* összeállítású csapatunk harcolta ki.

Megindult a szabadtéri bajnokság is és csapatunk április 10-én a BEAC csapatával mérte össze erejét. A viharos szélben kitűnő játékkal 8 : 2 (4 : 0) arányban lelépte ellenfelét. Góllövők : Szombathy 2, Aradszky 2, Alapi 2, Jankó 2.

Kézilabda csapatunk húsvét vasárnap őrjási küzdelemben legyőzte az eddig veretlen Athenaeumot 9 : 5 (5 : 3) arányban és így jobb gólaránnyal vezetünk a Bpest I. osztályú bajnokságban. Góllövők : Szombathy 7, Jankó 2. A góllövőkön kívül védelmi sorunk érdemel dicsőítést.

Alföldfásítás és talajjavítás

Lády Géza: «Alföldfásításunk a szocializmus perspektívájában» című, az «Erdőgazdaság» 1948 december 15-i számában megjelent cikke és az abban foglalt felhívás a nemzet boldogulását és népünk sorsát szívén viselő erdőgazdában mély gondolatokat ébreszt. Egy ilyen átfogó, nagy koncepciójú terv alkalmas arra, hogy mozgósítsa, aktivizálja szakembereinket hozzászólásokra, hogy a termékeny viták tüzeben kristályosodjanak ki azok az elvek, melyeknek útmutatással kell szolgálniuk a nagyarányú elkövetkezendő alföldfásítási tervgazdaságban.

Nem régen tartózkodom az Alföldön, de annak problémái érdekelték és más szakirányú foglaltságom mellett, kötelességemnek tartottam, hogy azokba belemélyedjek.

A természettudományi műveltséggel bíró szakembert kell, hogy a természet minden megnyilvánulása érdekelje, lelki szükségét érzi annak, hogy a problémák velejébe hatoljon és azok megoldását keresse. Így jártam én is az Alföld problémáival és főleg annak legnehezebb és legbonyolultabb szektorával, a szikkel, Alföldünk nagybeteg gyermekével. Megkísérlem tehát, hogy az Alföld hasznosításának problémáit kitergezzem, kérve azokat a kartársaimat, akik ebben a témakörben jártasabbak, hogy elgondolá-saimhoz szóljanak hozzá, segítsenek a magyar erdőgazdaság speciális problémáinak tervszerű megoldásában, abban a perspektívában, amire a magyar erdőgazdaság történetében még eddig példa nem volt, értem ezalatt népi demokráciánk vezetőinek bölcs áldozatkészségét, amivel ezt a fejlődést lehetővé teszik, pótolva azzal évszázadok mulasztásait.

Az alföldi erdősítési-fásítási tervek területeit vizsgálva, meg kell állapítanunk, hogy ez a tevékenység három fő talajtípust érint:

- a) a *mezőségi talajokat*,
- b) a *homoktalajokat* és
- c) a *sziketalajokat*.

Ma még nem állnak rendelkezésemre adatok e három fő talajtípus területi kiterjedéséről, de azt leszögezhetjük, hogy az általában jó termőerőben levő *mezőségi talajokon* az erdősítés, fásítás munkája nehézséget nem okoz, azt bizzuk rá a helyismerettel bíró erdőgazdákra.

A *homoktalajok* erdősítése ugyan- csak nem probléma annak a szakembernek, akinek elméleti tudással párosult gyakorlati tapasztalata a fafaj helyes kiválasztása, az erdősítés módszerének megválasztása tekintetében utat mutat. A homoktalajok erdősítésével kapcsolatban megnyugtató az, hogy ha a csemete egyszerű megeredt, megfogamzott — hacsak túl száraz évek nem lépnek fel — az erdősítés sikere biztosítottnak tekinthető. Itt tehát kellő gondossággal, egy kis szerencsével — bő tavaszi csapadékkal — feladatunk komoly veszély nélkül teljesíthető.

Harmadik típus a *sziké*, ami Alföldünkön mintegy egy millió katasztrális holdat tesz ki és aminek az erdőgazdasági kultúrába való bevonása a legnehezebb, legbonyolultabb feladatot képezi.

A probléma fontossága megkívánja, hogy ezzel a tárgykörrel, rövid összefoglalásban talajkémiai szempontból is foglalkozzam, mert kizárólag csakis a kémia hoz közelebb bennünket ennek megismeréséhez.

A szikes talajok a *sóstalajok* osztályához tartoznak és az orosz talajtudósok által kijelölt és nemzetközileg elfogadott elnevezésük — természetük szerint — *szolonszak*, *szolonec* és *szolod*-talajok.

Képződésük a geológiai történelem távlatából tekintve is a mérhetetlen multban folyt le, mi tehát a multból örököltük őket terhes, veszteséggel járó hagyatékként. Ezek a sóstalajok a jégkorokat követő postglaciális, rendkívül száraz, meleg — *arid* — időszakban alakultak ki e klimatikus tényező hatására oly módon, hogy a földkérget alkotó kőzetek málladékból eredő nátrium sóit a minimális, feltehetően 400 mm-nél kevesebb évi csapadék nem volt képes a talajvíz szintjéig kimosni, hogy ezek a talaj szerkezetére káros sók a talajvízzel kiléphetek volna a talaj profiljából, hanem azok ott felhalmozódtak és az ideális szerkezetű kalciummagyagot — báziskieserődés következtében nátriummagyaggá változtatták át.

Téves tehát az az elképzelés, hogy Alföldünk az erdőirtás, a belvizek levezetése stb. következtében elszikesedik. Ez a felfogás nem helytálló, a sziké évezredek óta itt van, azt legfeljebb a belvizek választották el az ember szemétől, a kultúrától, s most mutatkoznak, a vizek levezetése után, szörnű meztelenségükben.

Amíg a kalcium jelenléte a talajban biztosítja annak egészséges morzsálékony szerkezetét és azt ideális termőtalajjává teszi, a nátrium sói a talajt tönkreteszik, a nátriumtalaj a vízzel szemben túlérzékennyé válik, csapadék behatására szétfolyik, nehezen szárad, viszont megszáradva kőkeménységű lesz.

A nátriummagyagnak e rossz tulajdonságai tehát azok mechanikai megművelését is rendkívül megnehezítik.

Még károsabb a nátrium sóinak alkalicus hatása a fatenyészet kialakulására abból a szempontból, hogy például 0,2% szódátartalom az erdei fák magjainak csírázását is megakadályozza, amikor ily koncentrációjú sóstalajon esetleg még egyéb kultúr-növény tenyészni képes. Az erdőt alkotó fák, amelyek a bázisokra amúgyis rendkívül érzékenyek, évezredek genezisük alatt a savanyúbb reakciójú talajokhoz alkalmazkodtak és érzékennyé váltak a talajok lúgos reakciójával szemben — mint azt dr. Fehér kísérletei is igazolták.

Ezért nehéz probléma szikeseink javítása és azoknak az erdőgazdasági kultúra szolgálatába való állítása.

A szikések javítása — magyar, orosz és amerikai példák nyomán a szikések természete szerint különböző. Sikerral járhat, de sok esetben lehetetlen, vagy nem éri meg a reáfordított költséget, munkát és fáradságot.

A javítási eljárásoknál, a nátriumion kicserélése, illetve a nátriumsók kimosása érdekében szóba jöhet:

- a) a *dígzóság*, a magas mézstartalmú altalaj keverése a feltalajjal,
- b) a *homokkal való borítás*, a nátriumsók koncentrációjának hígítása érdekében,
- c) a *vízzel* — öntözőcsatornák készítésével — *való kimosás*,
- d) a *skatulyázás* — kisebb tagok vízduzzasztógáttakkal való körülövezése és a kilúgzást végző víz elvezetése,
- e) a *mészszappal*, *mészköporral*,
- f) *gipszszel*,
- g) *kénporral* való talajkezelés és végül

h) a IV. osztályú szikes területek hasznosítása szempontjából *halasztavak*, *rizsfieldek* létesítése.

A szikes talajoknak csupán fizikai értelemben való átalakítása, a szikfok mélysántással való szétzúzása, semmiféle eredménnyel nem jár, mert a talaj rossz kémiai tulajdonságai változatlanul fennmaradnak.

E rövid tanulmány keretei nem engedik meg, hogy a javítási eljárások módszereivel bővebben foglalkozzam. Céлом ma nem is az. Csupán rá akarok mutatni a szikések javításának bonyolult voltára, amely a szikes talajok kémiai összetételétől függően foltönként változó lehet és *pontos kémiai vizsgálat nélkül meddő kísérlet*, sőtétben való tapogatózás. Az ilyen kísérlet veszélyes is lehet, például, ha a nátrium sóit öntözőcsatornákkal akarjuk a talajból kimosni, amikor a talajszelvény kellő elemzése nélkül megtörténhetik az, hogy az altalajban felhalmozódott nátriumsókat a kilúgzási szerepre váró víz kioldja és felduzzasztva a már javított, szomszédos feltalajt báziskieserődés révén ismét nátriummagyaggá degradálja.

Az Alföld szikeseinek termőfölddé váló kialakulását a jövőben előreláthatólag a klimatikus tényezők is befolyásolni fogják. A talaj- és klímán nagymesterei, az orosz tudósok véleménye és megfigyelései szerint a középeurópai kontinens lassú, de biztos léptekkel halad egy nedvesebb, humid klíma felé, ami a távol jövőben bizonyára segítségére lesz a magyar talajművelőknek is terhes örökségünk felszámolásában éppen a szikes talajok problémáinak megoldása tekintetében.

Népi demokráciánk kormányzata felismerve az alföldfásítás mérhetetlenül nagy gazdasági és szociális jelentőségét, soha nem ismert áldozatkészséggel kész támogatni a magyar erdőgazdaság feladatai megoldásában. Útott az óra tehát, hogy talajtudósaink és botanikusaink összefogva a gyakorlati erdőgazdaság kiváló erdőművelőivel, hivatásuk magaslatára emelkedve, részleteiben kidolgozzák

azt a talajjavító és fásítási tervet, aminek szabatos és következetes végrehajtása méltó lesz a kitűzött feladathoz.

Talajterkép, talajkataszter

Tervgazdálkodás megfelelő, okos tervek nélkül nem képzelhető el.

Véleményem szerint első lépés terveink elkészítéséhez a talajjavítás és fásításra kijelölt területek számbavétele:

a) talajterképek és

b) talajkataszter alapján.

Fel kell kutatni a meglévő talajterképeket, azokat helyszíni bejárással, legyszerűsített talajkémiai analízisek, a talaj minőségét indikáló növényasszociációk útmutatása révén termőhelyi osztályokba sorozni. A szikeseknél erre különös gond fordítandó. Nem szabad visszatérni szükség esetén hosszadalmas laboratóriumi vizsgálatról sem, ami a javítás módszerét megszabja, bár ma már rendelkezünk oly legyszerűsített talajelemzési módszerekkel, melyek révén a talajok legfőbb, döntő jelentőséggel bíró kémiai komponensei a helyszínen is meghatározhatók.

A talajterképek alapján állítandó fel a talajkataszter, aminek vissza kell tükröznie a talajjavítási szakbizottság véleményét az egyes parcelák hasznosításáról.

Ennek főbb szempontjai lehetnek:

a) alkalmas-e a talaj bizonyos talajjavítási módszer bevezetése után erdősítésre, megszabandó a javítási munka, annak elvégzésével a fásítás módja, fajtája, elegyarány stb.

b) ha a talaj erdősítésre nem alkalmas, vagy a talajjavítás és erdősítés költsége nem áll arányban az erdő hozadékaival, úgy a kérdéses terület miként hasznosítható: rét, szántó, halastó, rizsföld.

Bizonyos az, hogy a dolog természeténél fogva a talajkataszter felállításánál nem nélkülözhetjük kulturmérnökeink közreműködését éppen a szikesek javításánál annyira fontos vizsgáldalkodási problémák megoldásában.

Ez a munka, főleg pedig, ha a szikeset alaposan akarjuk feltárni, hosszadalmas, nehéz, óriási felelősséggel járó feladat, ahol *küszöbértékek* pontos meghatározásáról van szó és ahol a legkisebb tévedés is nagy veszteségeket okozhat.

Ezért javaslom, hogy a szikesek kataszterének megállapításáig a nemzeti vállalat teljes erővel indítsa meg az erdősítési, fásítási és pótlási munkákat:

az üzemtervileg kezelt erdők vágasterületein,

a fásításra kijelölt jó bonitású mezőgazdasági talajokon,

az I. o. sziken,

a jó homoktalajon,

végezze el a mezőgazdasági szövetkezetek tábláin létesítendő fasorok telepítését, községek, tanyák fásítását, a jó talajokon a szélvédő pásták létesítését,

végül, de nem utolsósorban pontos terv szerint állapítsa meg a fenti

munkálatok végrehajtásához szükséges csemete- és dugványmennyiséget, azt meglévő és létesítendő csemetekertjeiben termelje.

E munkálatokkal párhuzamosan természetesen folyania kell a szikesek feltérképezési munkálatainak, hogy amint ezen a sikon is részteredményeket értünk el, a talajjavítás és fásítási munka ott is megindulhasson.

Bizonyos az is, hogy a szikesek javításánál a javítandó talajok természetéhez képest, a bázisok kicserélésére nagytömegű műsziszapra, finomra őrölt mészkőporra, gipszre, kénporra lesz szükségünk. Reméljük, hogy hatalmasan fejlődő iparunk eze-

ket a szikjavítás szempontjából kincset érő anyagokat elérhető áron fogja rendelkezésünkre bocsátani.

A feladat, mint látjuk nehéz, bonyolult, de célja magasabb, amiért küzdeni érdemes. Lelki szemeink előtt kirajzolódna az Alföld jövőjének kontúrjai, látjuk sötét fekete fenyveseinket és akácosságunkat a homokon, tölgyerdőinket, a búzatengert, a halastavakkal, rizsföldekkel tarkított horizontot a sziken, látjuk dolgozó népünk derűs tanyáit és a népünk munkás kezén fakadó új életet a szocializmus felé vezető úton.

Bencze Pál

A szovjet tudomány az új erdőtelepítések szolgálatában

A természet átalakítására irányuló sztálini terv az egész világot csodálkozásba ejtette. A több ezer km hosszúságban újonnan ültetett erdősávok egybefonódó láncsal szelik át a pusztaságokat, amelyeken hamarosan életre kelnek az új erdők, írja V. Poljacsenkó, a Leninről elnevezett mezőgazdasági akadémia titkára. A Szovjetunió európai részének pusztá és felpusztá jellegű területein már múlt évben 199,000 hektáron telepítettek erdőt és 270,000 hektár területet készítettek elő az ideai erdősítés számára. A faiskolákban 1869 millió csemetet neveltek és a kolhozok eddig több mint 2800 mesterséges tavat és víztárolót építettek.

Az akadémia ez évben megkezdte már az aszályos területeken a *Dokucsájev*, *Koszticsev* és *Williams* által kidolgozott agronómiai eljárások alkalmazását. Az erdőtelepítés előtt újabb nagy távlatokat nyit a fák fészkeszerű ültetésének Liszenkó által ajánlott módszere. A Lenin-akadémia ugyancsak Liszenkó módszere alapján széleskörű kísérleti munkásságot folytat az erdők kialakulásával kapcsolatban. E kísérletek ma Ukrajna déli övezetében és a szarotovi területen 500 hektáron folynak. Az új erdőtelepítési módszert minden fajfajtának megfelelően külön-külön módosítják. Az erdősítésre leginkább a tölgyfa, jávorfa, fehér akác és néhány más bokros fa jöhet számításba. Ezek közül a tölgyet és a jávorfát fészkekben, az akácot bokrokkal keverten, sorban ültetik.

A növényvédelmi intézet a növénybetegségektől és a különböző kártevőktől való védelemre dolgoz ki terveket az erdőültetések sikere érdekében. — Az ösztüniói hidrotechnikai és talajjavító intézet terve alapján építik meg a víztárolókat, a kő- és földgátakat, a vizesztozókat, a mesterséges tavakat és a szivattyútelepeket, amelyek az öntözést fejlesztik az aszály-sújtotta területeken. Az Akadémia tudományos intézetei a kolhozokkal együtt döntő támadást indítanak a szárazság ellen.

A természetátalakító nagyszerű terv természetesen együtt jár az erdő-

telepítések gépesítésével, amelyet nagyszámú erdősítő gép és kultivátor szolgál. Megkezdődött a régi gépek tökéletesítésén kívül új géptípusok tömeges gyártása is, ezenfelül villamosítják az erdővédő állomásokat is. Az új erdőségek és a víztárolók teljesen megváltoztatják a talaj vízellátását, de a talaj szerkezetét is, amit nagyban elősegít a füves vetésforgók alkalmazása, a helyes fűfajok és hüvelyes fajták kiválasztása és kikísérletezése. Mindezek a kérdések új feladatokat rónak a szovjet agronómiára és tudományos intézeteire, de egy bizonyos, hogy az a hatalmas munka, amelyet ezek folytatnak, elérheti rövidesen túlszárnyalja a külföldi tudományos eredményeit.

A szovjet szteppéket is gyors iramban virágzó mezőgazdasági tájakká változtatják a sztálini ötéves tervek. Az öntözést új gépi berendezésű szivattyús kutakkal biztosítják, amelyek a kellő mennyiségű vizet nagy mélységből hozzák fel. A kisebb B-1 típusú szivattyú 35 méter mélységből hozza fel a vizet, óránként 10 köbmétert. A közepes nagyságú B-2 típus óránként 26 köbméter vizet hoz fel, ugyancsak 35 méter mélységből.

Ültess gyümölcsfákat kertedben!

Több gyümölcsfa több termés!

Serény munka

folyik az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központ székházának Rózsadomb jelölő kertjében. Napról-napra vidám nevetés, tréfák közepette készül az új röplabda- és kosárlabda-pálya. A földmunkákat munkaidő után az egyes fősztályok dolgozói felváltva végzik. Nők és férfiak kezében lapát és talicska, gépirók és fősztályvezetők együtt hordják a földet, hogy május 1-re közös erőfeszítéssel készen legyen az Erdőközpont és az ott székelő N. V.-k dolgozóinak házi sportpályája.

Üzemi időszaki teendők

E cím alatt új rovatot nyitunk lapunkban, amelyben rövid figyelmeztetéseket közlünk az erdőgazdaságban, mezőgazdaságban, halászatban stb. elvégzendő időszaki teendőkről.

Kérjük olvasóinkat: közléseikkel legyenek segítségünkre, hogy ez a rovat célját jól betöltse.

Csemetekertek.

1. A csemetekertekben kísérjük figyelemmel az elvetett mag csírázását. Ha a csira megjelenésekor a talaj száraz, azonnal öntözni kell. Az öntözést mindaddig folytassuk, amíg a csírázó mag gyökere nedves földrétegbe nem jut.

2. Az elvetett fmagot célszerű szalmával, lombbal, fenyőgallyal, törekkel vagy pelyvával letakarni. Ezzel egyrészt a madarak kártevése ellen védjük a vetést, másrészt pedig a talaj kiszáradását késleltetjük. Ha a mag csírázásnak indul, a takarót eltávolítjuk. Pelyvát nem szükséges eltávolítani.

3. Ha a vetés talaja megcserepedett, akkor azt porhanyítani kell, mert a cserepes talajból a csira nem tud kibújni.

4. Száraz talajba iskolázni nem szabad. Fenyőfélék rügyfakadásakor is jól iskolázhatók.

Gyümölcsösök

1. Mechanikai ápolást (kaparást, kefélest, metszést, ritkítást), feltétlenül be kell fejezni.

2. Lisztharmat ellen még mészkénlével — téli higitással — permetezzünk. Nem baj, ha a külső rügypikkelyeket és az első levélkéket megperzseli, hatása annál biztosabb.

3. Virágzás alatt permetezni tilos.

4. Elvirágzás után almát és körtét $\frac{1}{3}$ %-os bordói lével permetezzük. A kajszli barackot, cseresnyét, meggyet — különösen, ha erősen moniliás — a szíromhullás kezdetekor permetezzük ugyanezek $\frac{1}{2}$ %-os bordói lével.

5. Szilvát a poloskaszagú levéldarázs ellen szíromhulláskor idegméreggel permetezzük. A CHC. tartalmú idegméreg bűdösek és különösen burgonyán, spenóton tartósan doh szagot idéznek elő. Ha ilyen köztesünk van, kizárólag DDT. tartalmú idegméreggel alkalmazzunk.

6. Cseresnyéről, meggyről a moniliás virágokat, almáról a bimbólikasztós virágokat szedjük le és égessük el.

7. A lisztharmattól elnyomorodott hajtásvegeket vágjuk le.

Mezőgazdaság

1. Az őszi vetések felsegítésére sürgősen pétisó fejtárgyat adunk. Szükséglet szerint hengerezés és forgatás alkalmazandó.

2. A burgonya vetőmagot készítjük elő, hogy a vetés idejére készen legyen.

Minden új olvasó gyorsítja munkánk teljes sikerét.

Felhívás!

Az ötéves terv hatalmas erdőgazdasági programjának végrehajtásához szükség van az erdészeti szakemberekre.

240.000 kat. hold új erdőt telepítünk, korszerűen átszervezzük az egész erdőkitermelést, rátérünk a rendszeres üzemtervszerű gazdálkodásra:

tehát tudnunk kell azt, hogy hány erdőmérnök, kellő gyakorlattal és szaktudással rendelkező erdész áll az ország rendelkezésére. Ennek a megállapítása érdekében

erdőmérnökök, erdészek,

akik nincsenek a MÁLLERD kötelékében, illetve nem alkalmazottai az Erdőközpontnak, vagy valamely erdőgazdasági nemzeti vállalatnak,

jelentkezzenek

az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központnál (Budapest, III., Kunfi Zsigmond u. 38/40). A jelentkezés az összes személyi adatokkal, írásban történjék (születési év, végzettség, a szakképzés megszerzésének időpontja, eddigi gyakorlat megjelölése), az Erdőközpontnál és az erdőgazdasági nemzeti vállalatok központjában igényelhető kérdőíveken.

Halálozás

Pintér Lajos m. áll. zobáki erdőgondnok folyó évi március 16-án hosszú szenvedés után Zobákon 64 éves korában elhunyt.

Fekete Boldizsár m. állami erdész, a Kiszéki erdőgondnokság védkerület-vezetője folyó évi március hó 16-án 50 éves korában váratlanul elhunyt.

Ipari és mezőgazdasági termelővállalatok nélkülözhetetlen termelési tanácsadója, pótolhatatlan segédeszköz a versenycélok előmozdítására az

ÚJÍTÓK LAPJA

Közi a magyar és külföldi találmányok műszaki leírását és az érdekebb újításokat. Meglátható benne az összes újítások címe, jegyzéke, amiről érdeklődés esetén a szerkesztőség részletes felvilágosítást nyújt. Választ ad az újításokkal kapcsolatos műszaki és jogi kérdésekre.

Megjelenik havonta.

Előfizetési díj: 1 évre 18.— Ft

$\frac{1}{2}$ „ 9.— „

$\frac{1}{4}$ „ 4*50 „

Egyes szám ára 1*50 Ft

Megrendelhető:

Állami Lapkiadó N. V. kiadóhivatalánál

Budapest, VII., Dohány-u. 12.

Tel.: 423-771, 223-882, 223-887.

Postatakarékpénztári csekkiszámlaszám: 936.510.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület- és műfakereskedés

Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8.

Telefon: 139-213

Magyar Faáru és Fakereskedelmi Vállalat

Vajda és Lőránd fakereskedés és ládagyár

Budapest, XIII., Váci-út 136. — Tel.: 200-741

Gyümölcsfacsemetéket, faiskolai alapanyagokat, bogyógyümölcsűeket, orgonaohtványokat, rózsákat stb. ajánl: Kolouch faiskola Szeged.

Erdei magvakat, gyümölcsmagvakat, egresből, ribizliből dugványokat, málnát, földieperpalántát keresünk ETSEDY, Szeged, Felsőtiszapart 22.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István

Felelős szerkesztő:

Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40

Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Áll. Lapkiadó NV., Bajcsy-Zs.-út 78.

Telefon: 328-719

Postatakarékpénztári csekkiszámla: 936.510

Franklin-Társulat nyomdája

Budapest, IV., Reáltanoda-utca 5

0966. Felelős: Aranyosy Zoltán.

„Kelimpex“ Magyar Külkereskedelmi N. V.

Budapest, V., Nádor-utca 4. sz.

Telefon: 129-457, 129-496, 129-450, 129-490, 182-990, 184-060, 180-258, 184-969

Sürgönycím: Kelimpex Budapest

Exportál: mindenféle keményfát, kész parkettát, furnírt, lemezt, hordót, dongát, bútort és egyéb faárakat

Importál: mindenféle puha fát, papírfát, vezetékoszlopot, talpfát, tűzifát, műhasáb-fát, keménygömbfát stb.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

Az erdészet nagy célkitűzéseit megvalósítja a Függetlenségi Népfront programja

A választások előtt az erdészet dolgozóinak komolyan át kell gondolniok, hogy mit jelent számukra a népi demokrácia és a Függetlenségi Népfront programja. Tisztában kell azzal lenniök, mit jelent számukra az 5 éves terv: békés munkát, szaktudásuk teljes érvényesítését, munkaalkalmat, az erdőgazdálkodás felvirágoztatását.

Most békéről vagy háborúról döntünk, soha nem látott felemelkedésről vagy elmaradottságról, szabad, független országról, vagy szolgaságról. Feudál-kapitalista arisztokraták további erdőpusztításáról, vagy az erdeink megvédéséről és továbbiakban új erdőkről, erdős Magyarországról.

Maroknyi erdőbirtokosokon és a kapitalistákon kívül az Esterházyak, a Pallavicinik, Festeticheken, Weiss Manfrédeken kívül ki nem választja a békét, melyik erdész nem választja az ország erdősítését az erdőpusztítás helyett? Melyik erdésznek nem dobban meg a szíve az 5 éves erdősítési terv hallatára? Akad olyan erdész, akinek nem csillan fel a szeme, ha az alföldi futóhomok erdősítésének munkájában résztvehet? Akad talán olyan erdész, akinek lelkét nem tölti el izgalommal, ha kopárosodó hegyeink erdősítési munkájában résztvehet? És folytathatjuk ezt így tovább. Bizonyos, hogy az erdészet dolgozói nem a háborút, hanem a békét választják; bizonyos, hogy a nép felemelkedésének útját választják, hogy szabad, független Magyarországot akarnak, amelyben helyüket úgy találják meg, mint a magyar történelemben még soha.

Miénk a gyár — hirdeti a munkás — és a termelést, a termelékenységet növeli. Megvédtük a földet a nagybirtokosok és kulákok támadásaitól, érzi és tudja a paraszt, akinek szántója felett egyre több traktor dübörög. És miénk az erdő, mondjuk mi erdészek, megvédjük a pusztulástól, gondozzuk, kezeljük, hogy a nemzet zöldaranyát, a nemzet e kincsét a dolgozó nép számára hasznosíthassuk, hogy jelenleg az erdőben szegény Magyarországból gazdag, erdőkkel borított Magyarországot teremthessünk meg.

Mi, mondotta Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, csak olyat ígértünk, amit meg is tartunk és mindig olyan célokat tűzünk magunk elé, amelyek a dolgozó nép érdekében valók, tehát meg kell valósulniok.

Mi magyar erdészek azt mondjuk, hogy a dolgozó magyar népnek, a nemzetnek nagy erdőkre van szüksége, ezért az 5 éves erdősítési tervben kitűzött 240.000 hold beerdősítését magunkra vállaljuk.

Az 5 éves terv tehát megvalósítja mindazt, amit a leglelkesebb erdészeti szakemberek valaha is kigondoltak. Ez a terv azonban megvalósulni csak akkor fog, ha a dolgozók millióival együtt az erdészet dolgozói is meg akarják valósítani. Ez a terv a Népfront terve. Annak a Népfrontnak a terve, amelynek vezetője a Magyar Dolgozók Pártja. Ezt a tervet azonban csak akkor tudjuk megvalósítani, ha a békefrontot alkotó százmilliók legyőzik a kisebbségben levő háborús uszítókat. A békét azonban nem elég csak kívánnunk, a békéért harcolni is kell. Éppen ezért ki kell fejlesztenünk és jól fel kell szerelnünk honvédségünket, hogy honvédségünk védelme alatt az erdészet terveit békében megvalósíthassuk. Erős honvédségünk révén «hazánk nem rés, hanem bástya lesz a békefrontban».

Az a tény, hogy a pártok elismerték a pártok versengése kiküszöbölésének fontosságát, biztosítja tervünk politikai alapját. Az új országgyűlés, ahol a munkásság a dolgozó parasztság és a haladó értelmiség legkiválóbbjai, az élmunkások, mintagazdák, Kossuth-díjasok fognak dönteni az ország sorsa felett, biztosítéka az 5 éves terv végrehajtásának. Az erdészet dolgozói egy emberként csatlakoznak az 5 éves tervhez, a Népfronthoz, a békefronthoz, amely nem kétséges, hogy győzelmet fog aratni az imperialista háborús uszítókat felett. Nem kétséges, hogy május 15-én, a magyar dolgozók népszavazásán, mi is hitet teszünk erdősítési programunk mellett.

Az ötéves tervvel a boldog, erős, független Magyarorszáért!

Akikre szavazunk!

RÁKOSI MÁTYÁS miniszterelnökhelyettes,
az MDP és a Népfront programjába beillesztette az Alföld fásítását és a nagyarányú erdősítéseket,

GERŐ ERNŐ pénzügyminiszter,
az 5 éves tervről szóló előadásában bejelentette, hogy 240.000 kat. holdat erdősítünk a terv folyamán,

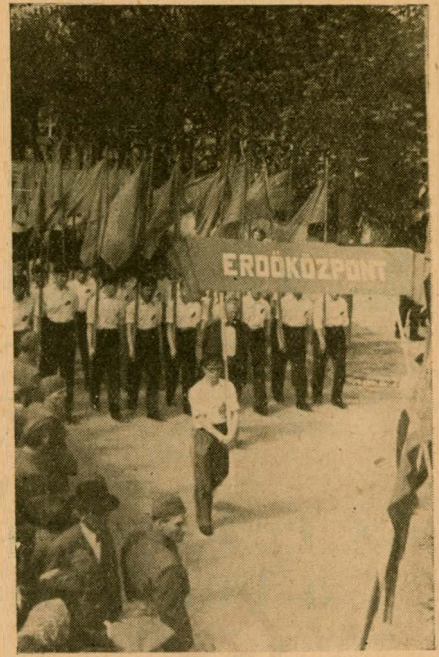
DOBI ISTVÁN miniszterelnök,
a Függetlenségi Népfront előharcosa,

CSALA ISTVÁN földművelésügyi miniszter,
a mezőgazdálkodás és az erdőgazdálkodás megértő együttműködésének hirdetője,

KERESZTES MIHÁLY földművelésügyi államtitkár,
közvetlenül irányítja az erdészeti igazgatást,

VERES PÉTER ny. miniszter,
Alföldfásítási kormánybiztos,

RÁCZ GYULA DÉFOSz főtitkár,
az erdők fizikai és szellemi dolgozóinak összefogásán munkálkodik.

A munka ünnepétől — a választásokig

Ezernyi riport számolt már be a munka idejének ünnepeiről, annak ezernyi színéről, káprázatos pompájáról, lángoló lelkesedéséről, néphadseregünk és a másik nagy hadsereg: a szocializmust építő dolgozók lelkes, jegyzetelt felvonulásáról a Hősökterére, ahol hitet tettek a népi demokrácia kormányzata, Rákosi Mátyás, a dolgozók nagy vezére és a vezetése alatt álló Függetlenségi Népfront képviselői előtt a népi demokrácia építő munkája, a békéért folytatott harc, a hazánkat újjáteremtő öt éves terv mellett.

A lenyűgöző szépségű felvonulásban az újjászervezett Erdőközpont dolgozóinak impozáns serege is kivette a maga méltó részét a tapsból.

Sokan megtudták, mit hirdet, mit akar az Erdőközpont dolgozó gárdája: erdősítést, Alföld-fásítást, szakképzett erdei munkások ezreit azoknak a hatalmas feladatoknak elvégzéséhez, amelyeket az ötéves erdősítési terv jelent. Megtudták, hogy ez a gárda milyen erős akarattal, töretlen hittel kívánja felépíteni a szocialista erdőgazdálkodást, támogatni a maga munkaterületén a népi

demokrácia új országot teremtő munkáját, megtudta, hogy felkészülten áll már feladatainak elvégzéséhez nálunk is az az «ifjú gárda», amelyet most nevelünk szakiskoláinkban, tanfolyamainkon. Megtudta, hogy az erdőgazdaság dolgozói egyértelműen állnak őrt a béke mellett és megtudta, hogy éppen olyan elszánt és harcos öntudattal, egy szívvel-lélekkel csatlakoznak öt világrésznek ahhoz a hatalmas békefrontjához, amely a nagy Szovjetunió oldalán, a népi demokráciák összefogásával megteremti és állandósítja a világ békéjét.

A munka, a világ dolgozóinak nagy nemzetközi ünnepén a magyar erdők dolgozóinak ünnepi fogadalmá, bizonyágtétele volt a mi felvonulásunk. Új világot építünk: a szocializmus világát. Ezt hirdettük mi is azokkal a százazrekkel egyetemben, akik végeleáthalatlan sorokban, dalolva, vidáman, boldogan köszöntötték Budapesten az ötödik szabad május 1-ét. Rövidesen új felvonulás következik: május 15-én, a szavazóurnák felé. Ez talán nem lesz olyan látványos, de jelentőségében, lelki tartalmában, mélységében éppen olyan fontos és szívet örvendeztető, mint a május elsejei. Ezen a napon korszakalkotó döntést hozunk szavazatainkkal: akaratunkat nyilvánítjuk annak az építő munkának folytatása és beteljesése mellett, amelyet a béke biztosítása, az ötéves terv, a szocialista Magyarország megteremtése jelent a megújított, a Népfront célkitűzéseit végrehajtó törvényhozás segítségével.

Az erdőgazdaság öt éves terve

Osváth István előadása

Az ország minden részében hatalmas értekezleteken ismertették az erdőszet legkiválóbb vezetői a magyar erdőgazdálkodás öt éves tervének elvi alapjait, célkitűzéseit és a végrehajtás módszereit. *Budapest*en kezdődött az értekezletek sora. Az Agrártudományi Egyetem dísztermében gyűltek össze az *Erdőközpont és a fővárosban székelő erdőgazdasági nemzeti vállalatok dolgozói*, hogy megismerjék az öt éves erdőszítési program részleteit. Folytatódott az értekezletek *Sopronban, Kaposvárott* majd *Pécsen, Szegeden, Debrecenben és Zalaegerszegen*. Mindenhol megmozgatták az erdőszeti társadalom egészét, hiszen mindenki tudta, hogy olyan tervek kibontakozásáról van szó, amiről a multban még álmodni is alig lehetett.

Legjelentősebb volt a soproni gyűlés, ahol *Osváth István*, az Erdőközpont vezérigazgató-helyettese ismertette az öt éves erdőszítési tervet, az erdőszet új vezetőinek közös munkáját.

Sopron, a Műegyetem erdő- és kohómérnöki karának székhelye, kitett magáért. A színházban megtartott hatalmas értekezlet előtt az egyetem tanárai, élükön *Sébor János* prodékánnal és *Szádeczky-Kardos Gyulával*, a Kossuth-díjas tudóssal, megbeszélésre gyűltek össze az erdőszet gyakorlati vezetőivel. Az egyetem képviselői örömmel üdvözölték a tervet, felajánlották közreműködésüket. Megállapították, hogy az egyetemi oktatást az állami erdőgazdálkodás szükségleteihez kell igazítani, már csak azért is, mert az életbe kikerülő új erdőmérnökök csak az államnál található elhelyezkedést. Az egyetemi oktatásnak tehát céltudatosan az üzemi munka rendelkezésére kell állania és egyértelműen magáévá tette az egyetem is a *Függetlenségi Népfrent programját*, hogy annak jegyében kapcsolódják egybe az üzemi munka és a legfelsőbb szaknevelés.

Az értekezletre az egyetemi ifjúság zárt sorokban vonult fel, de a zsúfolásig megtelt színházteremben ott voltak nemcsak Sopronnak és a környező erdőgondnokságoknak a dolgozói, hanem nagy számban jelentek meg a győri és szombathelyi kartársaink is. *«Az erdőszítési tervért szavazunk»* — zúgott fel ismételtlen a kiáltás.

Osváth István előadása nyomán — amit alább teljes egészében ismertettünk — az értekezlet hatalmas tüntető gyűléssé alakult át, ahol ünnepezték a Függetlenségi Népfrent vezetőit, a népi demokráciát, az öt éves terv megalkotóit. Az elnöklő *Roth Gyula ny.* egyetemi tanár joggal állapította meg, hogy a magyar erdőszet sorsában döntő fordulat állt be. *Ács Péter*, a METESZ főtítkára hozzászólásában örömmel üdvözölte azt az egységes hangulatot, ami egybefogta a hallgatóságot, egyetemi tanárokat és védkerületvezető erdőszeket, erdőmérnökhallgatókat és a nem kis számban megjelent bányá- és kohómérnökhallgatókat, külső üzemi szakembereket és az erdőszetben dolgozó munkások képviselőit. Ez az összefogás — mondotta — záloga közös munkánk, az öt éves terv sikerének.

A gyűlés után az ifjúság tartott értekezletet az egyetem nagytermében. Bejelentették, hogy már megalakult és működik az egyetemi hallgatók *Alföldjásítási Csoportja*. Sürgették, hogy az egyetemi szünetek idején az erdőgazdasági nemzeti vállalatok adjanak alkalmat arra, hogy minél több erdőmérnökhallgató megismerkedhessen, mint gyakorlónak, az üzemi gyakorlati problémáival.

Ugyanezen a napon további értekezletek foglalkoztak a *szaknevelés reformjának, az erdőszeti kutatómunka kiépítésének kérdéseivel*. Május negyediké sokáig emlékezetes napja marad a magyar erdőszetnek, mert ekkor talált egymásra végérvényesen az üzemi gazdálkodás és az üzemenek szakembereket nevelő főiskola.

*

Az erdőszítési értekezlet előadója, *Osváth István*, bevezetőleg megköszönte *Sébor János*nak, az egyetem régi érdemes professzorának, hogy egyéni bátorságával és találmányosságával megmentette a *jasisza rombolók* előtt a *laboratóriumok értékes berendezéseit* és meggátolta, hogy azokat nyugatra hurcolják. *Lelkes taps* fogadta ezeket a mondatokat.

Majd *Osváth István* vezérigazgató-helyettes hozzáfogott az öt éves erdőszítési terv kifejtéséhez:

Történelmi jelentőségű feladatok előtt

A magyar erdőszet döntő kérdések megoldása előtt áll és mielőtt a hatalmas feladatok megoldásához nekifognánk, összehívtuk dolgozóinkat, hogy velük problémáinkat átbeszéljük.

A feladat, amit vállaltunk, megvalósítható. Együtt vagyunk, hogy a magyar erdőszet történelmi jelentőségű munkájának megindítása előtt ismertessük azokat a feladatokat, amelyek előttünk állnak, hogy dolgozó társaink, hozzászóljanak, hogy a magyar erdőt ne csak megvédjük, de ezen túlmenően olyan hatalmas munkát valósítsunk meg, amire mi erdőszek büszkék lehetünk, de amire a szocializmust építő egész ország is büszke lehet.

Meggyőződésem, hogy az erdőszet dolgozói tudatában vannak annak, hogy a feladat történelmi jelentőségű. Alapját rakjuk le annak a munkának, amely Magyarországot a szükséghez képest elegendő erdőszéggel kívánja ellátni.

«A szárazság esapásának a leküzdését, részben azonban faszükségletünk biztosítását szolgálja erdőszítési tervünk. 5 év alatt 240.000 kat holdat erdőszítünk s ehhez több mint másfél milliárd esemetefát ültetünk. A többi között erdőszítünk 28.000 kat hold futóhomokot a Duna-Tisza közén. Talán nem érdektelen megjegyezni, hogy a Horthy-rendszer idején egy negyedszázad alatt összesen 27.000 kat. hold új területet erdőszítették Magyarországon.»

Ezen szavakkal jelölte meg *Gerő* miniszterünk az erdőszet feladatát a magyar nép országépítő 5 éves tervében. Ezzel végérvényesen megszűnt a magyar erdőszet évszázadok óta folyó erdőszpusztítás és megindult a magyar erdők helyreállításának és

kifejlesztésének rendkívüli nehéz, de rendkívüli fontos és szép feladata. Hosszú volt az út, amíg addig eljutottunk és amíg elértük azt, hogy minden erdész-szakember vágya, a *tervszerű erdőgazdálkodás* megvalósuljon.

A kapitalizmus pusztításai

A múlt században szerte Európában s így Magyarországon is megindult a kapitalizmus erőteljes kifejlődése. Utakat, vasutakat, épületeket, gyárakat emeltek, bányákat nyitottak. Mindehhez óriási mennyiségű fa kellett. Hatalmas fakitermelő cégek alakultak, melyek nyakló nélkül estek neki *profitélesen* a közlekedési vonalakhoz közelebbi erdőnek, azokat tarolták, pusztították; majd otthagyták anélkül, hogy a felújításokról bárki is gondoskodott volna. Így

rövid évtizedek alatt kipusztultak egykori virágzó erdőségeink,

kopárosodásnak indultak hegyeink, folyóink forrásvidéke, hosszú évtizedeken munka nélkül maradtak az erdővidékek falvai, árvizek kezdtek pusztítani a folyók alsó folyása mentén épült falvainkat és városainkat.

Szakembereink kétségbeesetten látták azt, hogy ez az út hová fog vezetni és ezért *Európában elsőnek alakították meg 87 évvel ezelőtt az Országos Erdészeti Egyesületet* azzal a céllal, hogy társadalmi úton küzdjenek az erdőpusztítások ellen és lerakhassák alapjait a *tervszerű, jövőbenező erdőgazdaságnak.* *Marx és Engels* tanításai akkor már mindenütt elterjedtek Európában és ennek hatása erősen felismerhető az egyesület alapítóinak, *Wagner és Divald* célkitűzéseiben. Az első évtizedekben egyesületünk kizárólag szakemberekből állott, akik jelentős mértékben hozzájárultak a *tervszerű erdősítések* lefektetéséhez. A későbbi események azonban fényesen igazolták *Marx és Engels* tetteit, amennyiben

a politikai hatalom megszerzése nélkül gazdasági eredményeket elérni nem lehet.

Az egyesületünk vezetőségébe a *feudális birtokosztály tagjai* járkoztak be és lehetetlenné tették, hogy az egyesület további komoly eredményeket érjen el. Közben az erdők egyre pusztultak. Hiába sikerült haladóbb szellemű erdészeknek kieroszakolni az 1879. és 1935. évi törvénycikkeket, melyek komoly korlátozást jelentettek a magángazdálkodás profitéségével szemben a jövő, tehát a nép érdekében. A hatalom a minisztériu-

mok, a kapitalista-feudalista birtokok kezében volt, akik a törvényeket nem tartották be.

A korszakra jellemző egyik érdemes erdőgazdaságpolitikai szakírónk ajánlata, aki könyvében ezeket írja: «Ha az erdőbirtok magántulajdon és az erdő fenntartása veszélyeztetve van... az erdőfelügyelő... jótanáccsal és tapintattal igyekezzék belátásra bírni az erdőgazdát...» Az elmúlt 20 évben a harc méginkább kiéleződött. Ennek a korszaknak legnagyobb erdészegényisége *Kaán Károly* volt, aki hatalmas erőfeszítéseket tett a *tervszerű erdőgazdálkodás megvalósítására, szóban és írásban harcolt az erdők államosításáért.*

A rablógazdálkodás korszaka

Természetesen munkája nem lehetett eredményes, mert hiába erőszakolta keresztül az alföldfásítási törvényt 1923-ban *Kaán*, nagy tervei a föld- és erdőbirtokok örökös gáncsai következtében nem valósulhattak meg. A *rendkívüli használatok* mind állandó jelenségévé váltak az erdőgazdálkodásnak és a 30-as évek gazdasági válsága idején ijesztő méreteket öltöttek.

Amíg 1919-től 1927-ig terjedő időszakban az évi kitermelt fa mennyiség kerekén 2,000.000 m³ fölé emelkedett, addig ez a szám a 31-et követő években 3,000.000

1945: államosítjuk az erdőbirtokokat

Talán felesleges, de megemlítjük, hogy e háború végkifejlete és az esztelen fasiszta hordák kétségbeesett kísérlete a megállíthatatlan összeomlásuk megakadályozására, felszabadított minden gátat, amely még ellenállt az erdőpusztítások megakadályozásának.

Ebben az állapotban érte erdőgazdaságunkat a felszabadulás.

Az erdészet úttörő szakemberei, tudósai már évtizedekkel ezelőtt felismerték az erdő pusztításának tarthatatlan voltát és az egész vonalon *igyekeztek az erdőgazdaságba bizonyos tervszerű gazdálkodást bevinni.* Ennek a módszereit a tudomány teljes egészében kimunkálta és annak kivitelezésére a természet-tudomány és műszaki lehetőségek rendelkezésre is álltak. Ez azonban, mint megállapítottuk, csaknem teljes sikertelenséggel végződött.

Miben kereshetjük a sikertelenség fő okát? Ha a dolgokat dialektikusan szemléljük, könnyen felismerhetjük azt a tényt, hogy *egy-egy szakma kezében kialakított ter-*

m³ fölé emelkedett. Érdekes jelensége a kapitalista gazdasági rendszernek, hogy amikor legnagyobb idején, amikor ezek kerültek utcára, amikor az elszegényedés óriási méreteket öltött, akkor

az erdőbirtokok és fatermelők busás rendkívüli jövedelmekhez jutottak.

A vágásra érett 80–100 éves állományaink ily módon csaknem egészen kipusztultak és az átlagos vágáskor országos viszonylatban 60–70 évre esett vissza. Ennek következtében az ugyanazon mennyiségű fátömeg kitermeléséhez mindig nagyobb és nagyobb vágásterületekre volt szükség és az erdők pusztulása a kitermelésnek már említett színvonalon való tartása mellett is rohamosan megindult.

A fent felsoroltakat *betelézték a második világháború rendkívüli használatai.* A fasiszta háború folytatásához szükséges nyersanyagok és anyagi eszközök előteremtése céljából ugyanis

a fastisztákkal együttműködő kormányzat elrendelte, hogy minden évben egyszerre kétévi használatot termeljenek ki.

Mondanom sem kell, hogy birtokosaink nagy örömmel és ügybizalommal láttak hozzá a rendelkezés keresztülviteléhez és *busás profitot* vágtak zsebre a termeléseket végrehajtó vállalati fatermelőkkel együtt.

szerű gazdálkodás magábanvéve sikerrel nem kecsegtet. Különösen ki-domborodik ez a sokféle gazdasági ágakból összefüggő erdőgazdaságnál. A következtetést levonhatjuk. Egy szakmán belül legfeljebb csak *tervszerűség* kísérleteiről beszélhetünk, komoly tervgazdálkodásról pedig csak akkor, ha az a gazdasági élet minden egyes szektorára kiterjed. Ez azonban csak egy módon lehetséges, *ha a proletariátus megtöri a kapitalisták hatalmát,* azaz a kisebbség uralmát, és maguk a széles néptömegek, az eddigi kizsákmányoltak gyakorolják a hatalmat.

Élég csak egy példát említenünk. Ismeretes, hogy a színi 6000 holdas uradalmat *Károlyi gróf* eladta *Zichy grófnak* az 1930-as években. *Zichy gróf* összeköttetései révén *rendkívüli használati engedélyt* kért és az egész 6000 holdat tarra vágta. Ezután, mint ki jól végezte dolgát, *az értéktelen területet eladta az államnak.* Lehetett ilyen körülmények között tervgazdálkodásról beszélni? Nyilván nem. Csupán

akkor, amikor már nem egy kis csoport érdeke a cél, hanem a nemzet érdeke. Széles néptömegek jóléte és boldogulása. Ebben az állapotban alakulhat ki a tervgazdálkodásnak az a rendszere, ahol az anyagi javak termelése és cseréje az egész országra kiterjedő tervek előírásai szerint történik, amelyek végrehajtása kötelező és amelyek a társadalmi szükségleteknek megfelelően szabják meg gazdasági fejlődés útját.

E cél felé törekedett 1945-ben a népi demokrácia, amikor

az erdőket 75%-ban államosította.

Sajnos, az indulásnál azonban nem tudott azonnal áttérni a teljes szocialista tervgazdálkodásra, mert hiszen a hatalom ekkor még megosztott, nem volt teljesen a munkásosztály és a vele szövetséges parasztság és a haladó értelmiség kezében. Ennek következményeképpen részben pedig a háború folyományaként *egyideig még tovább folyt a túlhasználat a magyar erdőkben.* Országunk teljesen ki volt fosztva, gyáraink, bányáink felszerelésit nyugatra hurcolták. Fa kellett ahhoz, hogy bányáink megindíthassák a széntermelést, tehát *bányafát* kellett termelni. Vasútjaink helyreállításához *talpfára* volt szükség, telefonhálózatunk helyreállítása nem volt elképzelhető vezetékoszlopok nélkül. Rengeteg fát igényelt a *romlakások helyreállítása* és nem utolsó sorban végre hosszú évek után *el kellett látni a dolgozókat tüzelővel*, akkor, amikor szén még egyáltalán nem, vagy igen kis mértékben állt a háztartások rendelkezésére. Közben folyt a politikai életben az elkéseredett harc a hatalomért a burzsoázia, a tőkés és a dolgozók között. A harcban fokozatosan a *munkásosztály kerekedett felül* és egyre inkább kezdte lerakni a szocialista gazdálkodás alapjait. Azt lehet mondani, hogy abban a pillanatban,

amikor a munkásosztály végérvényesen kezébe vette a hatalmat, megvalósult a szocialista erdőgazdálkodás legfontosabb alapfeltétele: a rablógazdálkodás megszüntetése is.

Hozzáigazodtunk az évi növedékekhez, helyrehoztuk az erdőkitermelés természetes egyensúlyát. S ezzel új korszak kezdődött. Amikor

először olvashattuk az ujságban és *realizálhattuk, hogy Magyarországon proletárdiktatúra van, akkor szűnt meg egy évszázad után először Magyarországon az erdőkben a rablógazdálkodás.*

A 3 éves terv

Az erdőgazdálkodás helyreállításához első lépést a Magyar Kommunista Párt által kidolgozott s a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével végrehajtott 3 éves terv jelentette.

Itt ki kell térni 3 éves tervünknek részletesebb ismertetésére is és megvilágítani, hogy milyen célkitűzéssel és milyen körülmények között indult meg országunk első szocialista alapokon nyugvó gazdasági terve. Természetesen az általános vonatkozásokat minden esetben az erdőgazdaságra vetítjük, hogy ezáltal is bevezessük az 5 éves terv gondolatmenetét.

A 3 éves terv erdőgazdasági vonalon is nagyobbára a multból megmaradt személyzeti apparátus-sal indult meg és *a terv jolyamán kerültek előtérbe legjobb szak- és politikai dolgozóink.* Ebből kifolyólag tervgazdálkodásunk célkitűzéseinek megvalósítása napról-napra sikeresebben alakul.

Erdőgazdaságunk 3 éves tervének kezdete még a fordulat éve elé esik. Ezért van az, hogy *a terv első évében még volt vállalati termelés*, a tőkés államgazdálkodás maradványa. A vállalati termelés következtében nem sikerült korszerű készletgazdálkodásunkat teljes egészében keresztülvinni. A termelési tervek végrehajtásánál sokszor kellett megküzdenni a kapitalista mohóságú fuvarosok szabotálásával és fuvarbérzsarolásával. Ennek 3 éves tervünk folyamán a *nagyfokú erdőgazdasági gépesítés* vetett véget. Itt kell megemlíteni, hogy a 3 éves terv kezdetén meglévő *tehergépkocsi-parkunkat 70 darabról csaknem 100-ra emeltük*, de a 70 rozzant, korszerűtlen gépkocsit is csaknem teljes egészében a legmodernebb nagyteljesítményű és erdőgazdasági célra kiválóan alkalmas gépjárműre cseréltük ki a népi demokrata kormányzat jóvoltából.

A műszaki létesítmények helyrehozatala mellett a 3 éves terv legdöntőbb eredményének talán **erdőgazdaságunk szakembereinek szel-**

lemi kibontakozását mondhatjuk. Nyíltan kijelenthetjük, hogy még legjobb indulatú szakembereket is erősen befolyásolta a feudalizmustól örökölt gondolatmenet, ami egyébként számos üzemi adottsággal is ránehezedett erdőgazdaságunkra. Célzok itt gondnokságaink kerületi beosztásaitól kezdve a profitgazdálkodási elven keresztül a gyümölcsösök telepítésére és számos olyan funkcióra, amely a téves megítélés következményeként erdőgazdaságunkra súlyosodott. *A 3 éves terv kezdetén, — kimondhatjuk nyíltan — erdőgazdaságunk homlokterében nem a részünkre legfontosabb, az erdőterületeink mindenáron való megnövelése volt, hanem sok más olyan kérdés, amik a fejlődés során jelentéktelenné és nem az erdőgazdálkodáshoz tartozónak bizonyultak.* Haladó szakembereink azonban felismerték a helyes utat és gazdasági vonalvezetésünk hamarosan a helyes vágányba tereledött. 3 éves tervünk leküzdötte az 1946—47. év szárazságainak pusztító hatását, ami különösen csemetenevelés terén okozott csaknem pótolhatatlannak látszó kiesést és ma, a 3 éves terv utolsó évében ott tartunk, hogy

mintegy 2000 kat. hold összterületű csemetekerttel rendelkezünk,

mely elegendő facsemetét biztosít az 5 éves terv munkálatainak megkezdéséhez.

70.000 kat. hold erdősitése

A 3 éves terv folyamán 9.300 kat. hold új erdőt telepítettünk, ami tekintetbevéve a rendkívüli kedvezőtlen időjárást és a talajviszonyokat, kielégítőnek mondható. *A vágásterületek felújítása terén is jelentős eredményeket értünk el.* A tervgazdálkodásunk bevezetése előtt számottevő vágásfelújítást nem végezhetett az erdőgazdaság a csemetekerti munkák háborús kiesése miatt, így a folyó termelésből származó vágásterületek a multból megmaradt hatalmas hiányokkal együtt nyomasztó teherként neheztedek a gazdálkodásra. Tervünk folyamán *a vágásterületek felújítása során 60.000 kat. hold került beerdősítésre.* Ez a 9.300 kat. hold új erdő telepítésével együtt kerekén 70.000 kat. hold erdőnek felel meg. Bár a vál-

Az erdősités öt éves terve a békét szolgálja! Szavazz a Népfontra!

lunkra nehezedő mult rendszerből maradt hiányosságokkal szemben állítva, ez túlságosan nagyinak nem

mondható, de az általános viszonyokat tekintetbevéve, kielégítő eredmény.

Kollektív szerződések, munkástanfolyamok, erdészeti középiskola

A 3 éves terv munkaerőgazdálkodási vonalon is jelentős eredményeket ért el. A terv utolsó évében néhány nappal ezelőtt

megteremtettük az összes erdőgazdasági dolgozókra kiterjedő egységes kollektív szerződést,

amely végleg elvetette az igazságtalan státuszrendszert, a dolgozókat mentesítette az illetményföldekkel való felesleges munkálkodástól, melyeknek hasznos munkáóráit erdőgazdaságunk részére tudja biztosítani. Megszünteti a feudalista csökevényeket és különböző természetbeni járandóságokkal szemben igazságos és felemelt készpénzfizetést tudunk biztosítani a dolgozóknak. Bár ez 20,000.000 forinttal nagyobb terhet ró pénzgazdálkodásunkra, mégis a teljesített munkaórákat illetőleg, erdőgazdaságunk termelékenységében meg fog térülni. Az erdei munkástanfolyamok jelállításával nagy segítséget nyújtottunk erdőgazdaságunk jizikai dolgozóinak, kik az új munkamódszerek elsajátításával normájukat helyenként megkétszerezték, sőt meháromszorozták. Jelenleg 9 erdei munkásképző tanfolyam működik, számukat tizenkettőre emeljük és ezek teljesen ingyenesek a résztvevőknek teljes ellátást, sőt a tanfolyam idejére bizonyos fizetést is biztosítanak.

Tervünk folyamán teljes egészében helyreállítjuk a csaknem 8.500 üzemi épületünket, amelyeknek nagyrésze kitettségük miatt a háború folyamán egyéb épületekhez arányítva, igen súlyos kárt szenvedett. A terv folyamán

megkezdjük az új típusú erdész-lakások építését

Tervünk végrehajtásával azonban, különösen az utolsó tervévben, már meg tudtuk haladni annak célkitűzését, az újjáépítést. Számos helyen már a kezdő, 1938-as állapotot túlhaladtuk, így a fentemlítettéken kívül a szakoktatás terén is, ahol dolgozóink nagy lelkesedésére létrehoztuk a legkorszerűbb elveken nyugvó és a nagyüzemi erdőgazdálkodás minden követelményének megfelelő erdőgazdasági középiskolát Esztergomban. A középiskola 20 tanulóval a 2-ik tervévben megindult.

Az újjáépítés célkitűzésein kívül a 3 éves tervet egy nagyobb, szocialista gazdasági terv előkészítő tervének tekinthetjük. Ez erdőgazdálkodásunk egész vonalán is nyilvánvaló. Erdőgazdaságunk szervezeti formájának korszerűsítésével, munkáskadereknek a vezetésbe való bevonásával legkiválóbb szakembereknek az ismeretlenségből való kiemelésével megteremtjük az alapot, amely szükséges ahhoz, hogy alább ismertetésre kerülő 5 éves tervünket, amely a magyar erdőgazdaságunk történetében mindezekre mind módszereiben, mind méréteiben egyedülálló, megvalósíthatassuk.

Ezzel kapcsolatban gondoljunk csak vissza azokra az időkre, amikor a szakemberek a gazdasági bizonytalanság nehézségeivel küzdöttek és létüket legtöbbször az erdőtulajdonosokkal szembeni szüntelen hajbókolással tudták csak biztosítani. Azt, hogy mennyi megaláztatásnak és szeszélynek volt egy erdősz egy ilyen grófi birtokon kitéve, Önök tudják a legjobban. Talán emlékeznek arra a hirdetésre, amely 1938-ban függött a Műegyetem hirdetőtábláján, ahol egy gróf felvételre keresett egy erdőmérnököt havi 60 pengő fizetés és évente egy pár csizma ellenében. A 3 éves terv folyamán szakembereinket megszabadítottuk a gazdasági bizonytalanság rémétől, az épülő szocialista rendszer pedig megszabadította szakembereinket a hajbókolás szük-

ségességétől, mert a kollektív rendszer mind a munkaadóra, mind a munkavállalóra kötelezően és törvényben biztosítja írja elő a munkafeltételeket. Most már mindenki a munkája szerint kapja a fizetését. Nincs arról szó, hogy mindenki egyforma fizetést kapjon.

Az élmunkás, az újító, a vezetőmérnök díjazása visszatérőzi a szakmunka fokozott megbecsülését.

Szemünk előtt lebeg Leninnek a mondása: «Vigyázzatok a szakemberekre, mint a szemetek fényére». A kiváltságok megszűnésével mindenki számára megnyílt a lehetőség, hogy tovább képezze, tovább fejlessze magát és hazánk a korlátlan lehetőségek hazája lett.

A multban csak egy Kaán Károlynak sikerült áttörni a falat és zsenialitásával nagy szolgálatokat tenni az erdőszetnek. Egészen biztos, hogy ha a kapitalista-feudalista rendszer nem zárta volna ki az érvényesülésből szakembereinket, még számos tehetség bukkant volna fel.

Nem szabad elfelednünk, hogy a 3 éves tervünknek különösen első két évét a reakciónál vívott szüntelen és kemény harcban kellett eltölteni. A fordulat éve számunkra is döntő fordulatot hozott a harcot illetőleg, de megmaradtak a feudallizmus csökevényei szakembereink egy részének gondolkodásában. Ez az aránylag kis rész azonban, különösen az utolsó hónapok eredményeként, most már tökéletesen elszigetelődött és kiszorult erdőgazdálkodásunk vezetéséből és így ezen a vonalon is bátran tekinthetünk nagyvonalú terveink megvalósítása elé.

Az 5 éves terv

Alföld fásítása és kopárfásítása

A Szovjetunió hatalmas fásítási terve hívta fel a világ figyelmét a sztyeppe és homokos területek fásításának jelentőségére. Szovjet tudósok kimutatták, hogy a mezőgazdasági termelés lényegesen emelkedik azokon a területeken, amelyek védőerdősávokkal, erdőpáztakkal és erdőcsoportokkal vannak behálózva.

A tudomány minden eddig elért eredményét, az eddigi gyakorlat és az erdei munkák tapasztalatát fel kell használnunk, hogy 5 éves erdőszítési tervünket mennél kisebb költséggel és mennél nagyobb eredménnyel hajthassuk végre. Ebben a munkában messzemenően támogat bennünket hatalmas barátunk, a Szovjetunió, amely 15 éves gigan-

tikusmértű erdőszítési tervével bizonyítja az erdőszítés szükségességét a mezőgazdaság szempontjainak figyelembevételével; a Szovjetunió ipari felkészültségének minden eszközét, a tudományos intézetek minden segítségét igénybeveszi, hogy a szovjet nép társadalmi munkáinak segítségével tervét megvalósítsa. A szovjet erdőszítés nagy tudományos munka és tapasztalat eredménye. Ehhez a munkához hívta meg a baráti Szovjetunió a magyar erdőszet legjobbjait, hogy eredményeiket a magyar erdőszítés terveinek végrehajtásánál igénybe vegye, hogy minél kisebb költséggel, minél nagyobb erdőszítési valószínűséggel meg. Nálunk ez a kérdés kétszere-

sen fontos. Fontos azért, mert Alföldünk jóformán teljesen fátlan, a szárító szelek szabadon száguldoznak végig és hordják odább a futóhomokot, amely elpusztulással fenyeget értékes mezőgazdasági területeket. De fontos azért is, mert

országunk erdőszültsége mindössze 12%, évi fatermésünk egyötödét éri el a szükségletnek

és ezért nagymértékű fabehozatalra szorul. Jelentős szempont még az Alföldfásításnál, hogy a betegségek, főleg a tüdővész legjobban az Alföldön pusztul, annak száraz, poros levegője miatt.

Tudósaink régen felismerték az Alföldfásítás rendkívüli fontosságát, de, mint már a bevezetőben említettük, a feudalista egyéni érdekek annak megvalósulását megakadályozták. A szocialista magyar erdőgazdaság hatalmas tervet dolgoz ki Alföldünk befásítására, melynek alapjait az 5 éves tervben rakjuk le. Ennek keretében az Alföldön összesen

40.000 kat. hold új területet erdőszítünk be és ebből 28.000 holdat a Duna-Tisza közti futóhomokon.

Kormányzatunk az 5 éves tervben megkezdte a tanyaközpontok kiépítését, hogy ezzel kiemelve a szétszórtan fekvő tanyák lakóit évszázados elmaradottságukból. A tanyaközpontok a legmodernebb elvek szerint épülnek ki és ezek körül mintegy 4000 kat. holdat erdőszítünk be. Külön súlyt helyez a terv a Hortobágy hasznosítására. Ezzel kapcsolatban a mezőgazdasági birtokok terméshozamának emelkedésére is újabb 4000 holdat erdőszítünk. Alföldünk számos helyén vannak olyan legelők, amelyek gyakorlatilag hasznot nem hajtanak. Ezeket legcélszerűbb beerdősíteni. Ezek területe ismét 4000 hold. Akkor tehát, amikor az elmúlt rendszer a nagyhangon beharangozott Alföldfásítás során 20 év alatt összesen 27.000 kat. holdat erdőszített, a szocialista erdőgazdaság 5 év alatt összesen 40.000 kat. hold új területtel növeli erdeinket az Alföldön. Természetesen ez csak a kezdet. El kell érni a 18—20%-os erdőszültséget.

Kopárfásítás

5 éves tervünk megkezdte a rablógazdálkodás legkiemelkedőbb bizonyítékának, a budakörnyéki és Pilis hegységi meszes kopároknek elűntetését. A terv utolsó 3 évében

3500 kat. hold meszes kopár kerül fásításra, mely semmivel sem különbözik a dalmáciai karsztoktól. Ennek jelentőségét csak az tudja elbírálni, aki ilyen munkának a kivitelezését látta. A karsztfásítás folyamán csaknem 100%-os ásványi talajba az ültetőgödrök kicsekélyezésével és a termőtalajnak pullonyban való felhordásával kell a csemelét elülletelni. A kopárfásítás kiterjedt munkájához fog csatlakozni a budakörnyéki kopár hegyeink beerdősítése, amely

fővárosunk nyugati zöld övezetét

van hivatva kiegészíteni. Már a 3 éves terv utolsó évében, azaz idén, megkezdjük ezt a munkát. A munka folyamán beerdősül a Sashegy, a Hunyadi orom, a Kis-Svábhegy, a Kuruc-les, a Mátyásbérc és sok más egyéb budai kopár.

A budai kopárok beerdősítése csak egy kisebb része annak a nagy munkának, amelyet fővárosunk zöld övezetének létesítése jelentett. Az erdőgazdaság legnagyobb iparvárosunk dolgozóinak ezen a vonalon nyújt segítséget, midőn kiterjedt erdőövezettel veszi körül. Az erdőövezet fővárosunk tüdeje és lehetőségeket nyújt Nagy-Budapest dolgozóinak, hogy munkájuk után felfrissülést és üdülést találjanak. A meszes kopárok fásításán kívül a budakörnyéki kiránduló erdőkben mintegy 1500 kat. hold új terület kerül erdőszítésre.

A karsztosodás azonban nemcsak a budakörnyéki hegyek jellegzetessége. Különösen a folyók, patakok felső folyása mentén haladt előre az erózió, amely nem kis mértékben járul hozzá az árvizekhez. Az eső akadálytalanul rohan végig a kopár hegyeken, míg ha erdő van, felszívódik, tárolódik és egyenletesen bocsátja a vizet éppen azokban az időszakokban, amikor a folyók alsó folyása mentén arra a legnagyobb szükség van. 5 éves tervünk 13.000 kat. hold vízmosás kopár megkötését irányozza elő és ezzel összesen 20.000 kat. hold, új kopár terület kerül beerdősítésre az 5 éves terv folyamán. Az előbb említett, összesen 60.000 kat. hold új erdőterület jelentős része ez. Erdőszültségi százalékunk felemeléséhez nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy

egy országban általában akkor vannak egyensúlyban a termelési ágak, ha az erdőszültségi százalék 25% körül mozog.

Magyarország a maga 12% erdőszültségével nemcsak Európa, hanem az egész világ erdőkben egyik legszegényebb országa. Európában átlagosan egy emberre 0.6 kat. hold esik, míg Magyarországon 0.25. Ennek közgazdasági jelentősége a fabehozatalban nyilvánul meg. A nehézség nemcsak onnan adódik, hogy ezért valutát kell adnunk, hanem onnan is, hogy a világ fakészletei erősen megcsappantak és még a fában gazdag államok sem nagyon tudnak exportálni. Ezeknek a számoknak a tükrében még jobban tudjuk méltányolni az 5 éves tervnek az új erdők telepítésére irányuló erőfeszítéseit.

Meg kell még említenünk, hogy tervünk folyamán előkészülünk további újabb erdőtelepítésekre is, amelyek minden vonalon párhuzamosan haladnak az egyéb nagyvonalú tervek célkitűzéseivel. Így előkészületeket teszünk, hogy

a Mohács körül kialakuló hatalmas ipartelep zöld övezetét megalapozzuk

és mintapéldát dolgozzunk ki egy korszerű ipari város erdőövezetét illetően.

Erdőművelés

Erdőművelés terén hasonló nagy feladatok elvégzése előtt állunk az 5 éves terv végrehajtása során. Feladatainkat ezen a téren az erdei magvak gyűjtésére és helyes kezelésére, a rontott erdők felújítására, a csemetekertek eddigi területeinek megnagyobbítására és a csemete-nevelés korszerűsítésére, elhanyagolt fiatalosaink és középkorú állományaink ápolására, végül pedig a legújabb racionális erdőművelési rendszerek kikísérletezésére és a megfelelő rendszer bevezetésére tagolhatjuk.

Erdészeti termelési problémáink legszűkebb keresztmetszete éppen az erdei magvak és csemetekertek vonalán mutatkozik. Magtermő állományaink a fentebb esetelt rablógazdálkodás következtében igen kis mértékűek. Ezért

a legracionálisabb maggyűjtési eljárások bevezetésére lesz szükség,

hogy a megfelelő fafajokról kellő mennyiségű erdei magvat biztosítsunk. Sajnos, ezen a téren a külföldi behozatal sem segít ki teljes

Boldog, erős népet szabad, független hazában!

mértékben, mivel az erdei magvak származására a modern elvek szerint rendkívül nagy súlyt kell fordítanunk és így lehetőleg csakis a meghonosodott és hazai termőhelyről származó magvakat fogjuk

Másfélmilliárd facsemete, 240.000 kat. hold új erdő

Az 5 éves terv erdősítési programjának végrehajtásához 1,5 milliárd csemetére lesz szükségünk. A rendelkezésre álló csemetekerteket talajmegtápláló gépekkel, öntözőberendezéssel, kezelő épületekkel látjuk el.

5 év alatt 100.000 hold erdőt fogunk felújítani a rendes évi erdősítések keretében. Ezenfelül mintegy 40.000 hold erdősítési hátralékot fogunk elvégezni. Rontott erdeinkből 5 év alatt 40.000 holdat telepítünk alá megfelelő fajokkal és a sikeres alátelítést követően a rontott állományokat eltávolítjuk. Mindehhez erdészeti személyzetünk olyan nagymértékű mozgósítására lesz szükség, amilyenre a csemetenevelés és erdősítés vonalán a magyar erdészetben még példa nem volt.

A múlt erdőgazdálkodásának egyik jellegzetes hibája volt, hogy a fiatalosok ápolását, tehát felszabadítását és pótlását a legtöbb esetben teljesen elmulasztották. Természetes dolog, hogy ezek a munkálatok hatalmas költségekbe kerülnek és pillanatnyilag semmiféle pénzügyi hasznot nem hoznak. A szocialista kormány azonban biztosítja ezt az összeget, mert ezzel a jövő helyes erdőgazdálkodását alapozza meg.

Összefoglalva tehát 240.000 hold erdősítést hajtunk végre 5 év alatt,

és pedig 100.000 hold rendes évi felújítást, 40.000 hold rontott erdő és 40.000 hold erdősítési hátralék beerdősítését, valamint 60.000 hold új terület erdősítését. Mindezekre összesen kerekén 350 millió forintot fordítunk.

A népi demokráciák szófiai erdőgazdasági kongresszusának megállapodásához híven az erdőművelés terén ki kell kísérleteznünk a világszerte legkorszerűbbnek tartott szálaló gazdálkodás lehetőségeit Magyarországon. Már az 5 éves terv keretén belül mintegy 5–6 helyen be fogunk állítani 10–15 ezer kat. hold ilyen kísérleti telepet, melyek kezelése, illetőleg felügyelete a tudományos intézetre lesz bízva. Minden reményünk megvan arra, hogy miként a környező államokban, úgy nálunk is sikeres lesz ez az üzemmód és a következő 5 éves tervben már nagyarányú erdőgazdasági bevezetése is meg fog valósulni.

gyűjteni. Fel fogjuk építeni a szükséges mennyiségű *magpergélő üzemek* és az itt produkált magvakat származásuk szerinti feljegyzéssel fogjuk rendeltetési helyére továbbítani.

Ezáltal mi is végrehajtjuk erdőművelésünk *belterjessé* tétele által a szófiai kongresszus célkitűzéseit. A szocializmusban az erdőgazdaság feladata ugyanis a *nemzetgazdaság szükségletének tartamos kielégítése a szükséges faanyaggal, a talaj termőerejének megőrzése, a növedék állandó fokozása, a tudomány nyújtotta lehetőségek teljes kihasználásával*, a termelékenység maximális növelésével és a költségek minimálisra való szorításával. Az 5 éves terv felsorolt erdőművelési feladatainak végrehajtása során tudatossá fog válni erdészeinkben, hogy az erdőgazdasági termelés leglényegesebb munkaterülete az erdőművelés és hogy ettől a fagyás, tehát a faanyag kihasználása, learatása el nem választható mellékművellet.

Műszaki beruházások

Erdőterületeink növelésén és állományunk belterjesebb művelésén túl irányt kell vennünk meglévő erdőgazdaságunk műszaki korszerűsítésére is. A fentebb leírt korszerű erdőművelési elvek megkövetelik, hogy az erdőterület sűrű hálózatával legyen feltárva a terpekre megfelelő erdőgazdasági szállítóberendezéseknek. A terv folyamán *erdészeti szállítóberendezések és erdei utak építésére 16 millió forintot fogunk fordítani*. Ennek keretében a törzsúthálózatot kőalapú utakkal, míg a mellékúthálózatot a legmodernebb vonalvezetésű földutakkal építjük ki. Kiepitésre kerül mintegy 250 km különböző minőségű erdei út. Enélkül az erdőgazdaság egész területén folyó intenzív erdőművelési munkák fahozama nem szállítható ki, tehát a munka sem végezhető el.

A szállítóberendezések hálózatán túlmenve,

a legkorszerűbb szállítóeszközökkel látjuk el 12 millió forint értékben az erdőgazdaságot.

Célul tűztük ki itt, hogy az eddig állati igával, nagy költséggel, időjárástól függően végzett közelítési és fuvarozási munkákat, valamint a faanyag átrakásának mechanizmusát messzemenőleg *gépesítjük*. A terv során beszerzésre kerül a *Szovjetunióból* importálásra tervezett K. T. 12-es erdei közelítőtraktor, valamint hazai nehézipa-

runk által legyártásra tervezett MÁVAG buldog 5 típusú nyersolajrendszerű tehergépkocsik. Ezekből annyit igyekszünk beállítani, hogy ökrösfogatot teljes egészében, a lovasfogatot pedig nagyrésztben ki tudjuk küszöbölni. Fontos nemzetgazdasági érdek ugyanis, hogy a fogatos állat helyét a gép foglalja el és az így felszabaduló takarmánymennyiség *húsban és tejben* hasznosítható legyen. Mezőgazdaságunk leromló talajereje trágnyahozam terén is többet kap az istállózott fejőstehéntől vagy hízómarhától, mint a szerte-széjjel csavargó fuvarosfogatóktól.

A szállítás korszerűsítésén túl az átrakás munkája igényel még nagy emberi erőt. Vasuti rakodóinkat *mechanizált átrakó berendezésekkel* látjuk el, főleg a rendkívül nehéz testimunkát igénylő rönkrakodás vonalán. A fahasználat gépesítésével kapcsolatban sorra kerül annak intenzív megszervezése is és a szervezés, a részünkre oly fontos *szerszámkészítési* *százalék további emelkedésében* fog mutatkozni. Államosított ipari üzemek eredményeiket lényegesen könnyebb feltételek mellett érik el, mint az erdészet dolgozói. Az erdei termelés az, amely az emberi szakértelmet és munkát a leggazdaságosabban hálálja meg. A helyesen telepített, szakszerűen gondozott, hozzáértéssel kitermelt fa sokszorososan visszafizeti a befektetett értéket. Az 5 éves erdősítési terv, ha azt jól szervezzük meg, gazdagon fogja meghálálni munkánkat, gazdag erdőkkel az ország érdekében.

Munkánk tehát, inkább mint bármilyen más termelés, *dolgozóink magatartásától függ*. Gondosan előre megszervezett és egyéni felvilágosultságon álló munkarendszer az 5 éves terv, a termelékenyebb erdőgazdálkodás alapja. Tehát sehol másutt nem függvénye annyira a dolgozó lelkiismeretességének a jó munka, mint éppen nálunk. A hatalmas Szovjetunió vezetőjének, *Sztálinnak* szavai az erdészetről fokozottabb jelentőséggel bírnak: **«Meg kell végre érteni, hogy a világ összes értékes tőkéi közül a legértékesebb és legfontosabb jelentőségű tőke: az ember»**. A politikai felismerés, a Függetlenségi Népront szerepének világos meglátása szakismerettel párosul tan az 5 éves terv során különleges eredményeket is felmutathat majd.

Miután a 3 éves terv folyamán a lerombolt épületeinket jórészt helyreállítottuk, a hátralevő helyreállítások mellett az 5 éves terv folyamán *sor kerül az új kezelési épületek megépítésére is*. Erre a célra

8 millió forintot fogunk fordítani az 5 éves terv alatt. Építésre kerülnek a gépesítéshez szükséges *garázsok, műhelyek, fűlőházak, kezelési irodák, munkáslaktanyák, munkámelegedők és korszerű erdészlakások*. Ezenfelül el fogjuk végezni *rendes évi felújításainkat*, úgy hogy a már meglévő épületeink közül a korszerűtlen, elavult épületeket kicsereljük, a helyreállításra érdemeseket pedig további javítás alá vesszük. Így több száz lakóépületet nyerünk.

A gazdaság racionális vezetését szolgáló berendezések terén két és félmillió forint új beruházást eszközölünk a meglévő eszközök felújításán felül. Szaporítani fogjuk üzemünk személy gépkocsialományát, hogy így rendelkezésre álló *kevés szakemberünket intenzívebben kihasználhassuk* és a kellő mozgékonyt biztosíthassuk. Hogy a kevés számú szakmunkaerőt jobban ki tudjuk használni, munkaerejük intenzitását *korszerű irodagépek* beszerzésével fogjuk emelni. Ezzel párhuzamosan egész erdőgazdaságunk anyag- és pénzkeze-

Erdőkémiai ipar megteremtése

Faszegénységünk szükségessé teszi, hogy a rendelkezésünkre álló mennyiséget a legintenzívebben kihasználjuk. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy sokezer köbméter alárendelt minőségű favalaszték vagy az erdőn pusztuljon, mint kiszállíthatatlan tisztítási anyag, vagy egész külterjes módon elégtessék. Megtakarítást kell elérnünk a külterjes üzemű boksa-szenítés vonalán is. A boksa-szenítésnél ugyanis a fából származó rendkívül értékes vegyi termékek, úgy mint fakátrány, ecetsav, faszesz a füsttel együtt veszendőbe mennek és a boksából kikerülő faszén is alacsonyrendű minőségű. Meg kell azért teremteni nagyobb erdőterületeink súlypontjában

a hulladékanyagot feldolgozó lepároló üzemünket.

Az 5 éves terv folyamán a 3 éves tervben már megkezdett kísérleti üzem tapasztalatai alapján az első három tervévben több korszerű falepároló kisüzemet létesítünk. A falepároló kisüzemek a terv utolsó két évében teljes egészében kifizetik magukat és függetlenítik országunkat az eddig nagy tételt jelentő vegyi anyagok importjától. *Erre bízatal alapol nyújt novai falepároló üzemünk, amely az ország első ilyen üzeme*. Ezt a 3 éves terv keretében építettük meg. Az erdő-kémiai ipar megteremtése jelentős

lési rendszerét, statisztikai adatszolgáltatását a legkorszerűbb alapokra fektetjük.

Hogy faállományunkkal a tervek szerint tudjunk gazdálkodni, meg kell oldani erdészeti üzemgazdálkodásunknak sarkalatos kérdését, az *erdőrendezést*. Az erdőrendezés a fent ismertetett okoknál fogva a maga műszaki tervszerűségével sem tudott komoly erdőgazdasági tervgazdálkodássá válni, a hatalmas léptekkel haladó erdőpusztítást nem követhette nyomon, így a felszabadulásunk időpontjában adatszolgáltatásának értéke nem sokkal különbözött a zérustól. Hatalmas elmaradottságunkat ezen a téren a régi eszközökkel behozni nem tudjuk és ezeknek költségeit fedezni erdőgazdaságunk nem képes. Megtettük azért a szükséges intézkedést a legkorszerűbb erdőrendezési módszerek bevezetésére, azaz a *fényképmérés erdőrendezési alkalmazására*. Egy kartársunk most van kint Svájcban és kéthónapos fényképmérő tanfolyamot végez, hogy idehaza kellő felkészültséggel indíthassuk el a munkákat.

mértékben emelni fogja a szerfakihozatalunkat és előkészíti azt az állapotot, amikor a fát már nem tüzelésre fogják használni, hanem rendkívül értékes kémiai termékek előállítására.

A lepárolással párhuzamosan gyantatermelésünk kérdése is felvetődik.

Ezideig ugyanis gyantatermelésünket erdei fenyőállományaink megcsapolásával végeztük, ami meglehetősen külterjes módszer és feltétlenül káros a fahozam mennyiségi és minőségi értékére. A fenyveszterületeink tuskó, ágfá és fenyő tűzifamennyisége ugyanekkor vagy sehogy, vagy rendkívül kedvezőtlenül nyert felhasználást. Az 5 éves terv első 3 tervévében fenyveseink súlypontjában ezeknek a hulladékanyagoknak feldolgozására *gyantakivonó üzemek* létesítünk, lehetőleg a falepároló üzemekkel párhuzamosan. Így erdei fenyőállományainkat legalább részben mentesíteni tudjuk a káros csapolási eljárásoktól.

Erdészeti tudományos intézet

Az 5 éves terv hatalmas munkáit természetesen csak akkor tudjuk helyesen végrehajtani, ha azt a

korszerű tudomány nyújtotta összes lehetőségek kihasználásával megalapozzuk. Az elmúlt rendszernek nem volt célja az erdészeti kutatás fejlesztése és éppen ezért az erdészeti kutató intézet anyagi és személyi támogatás híján egy pár emberrel tengődött csupán. Jellemző tényként említjük meg, hogy a 30-as években az erdészeti kutatást évente kb. 5000 pengővel támogatták. Természetesen ennek következtében komoly kutató munkáról beszélni nem lehetett. Az 5 éves terv létrehívja az erdészeti tudományos intézetet, amelynek induló létszáma 60 fő és első évi költségvetése 2 millió forint lesz. Az erdőgazdaság a tudományos intézet rendelkezésére bocsátja a szükséges kísérleti területeket, a beruházások pedig lehetővé teszik az intézetnek a legkorszerűbb eszközökkel való berendezését és felszerelését. Így minden lehetősége meg lesz arra, hogy a külföldi irodalom és tapasztalatok, valamint a belföldi kísérletek eredményeképpen sikerrel oldja meg az erdőgazdaság összes felmerült problémáit.

Az erdészeti tudományos intézet feladata lesz az ország hatalmas, 20 éves Alföldfásítási tervének kidolgozása.

mellyel országunk erdősülttségét 12-ről 18—20%-ra emeljük. Az anyagi eszközök biztosítása lehetővé teszi legkiválóbb tudósainknak gondtalan kutatómunkáját, valamint a gyakori külföldi tanulmányutakat, hogy a helyszínen tapasztalhatták mindazt, ami munkájukhoz szükséges.

A Tudományos Intézet személyzetének összeállítása most folyik. Dr. *Bokor Rezső*, dr. *Fehér Dániel*, dr. *Pallay Nándor* egyetemi tanárok, *Fodor Gyula*, *Héder István*, dr. *Luncz Géza* nagy gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező tudósok, *Roller Kálmán*, *Szász Tibor* a fiatal erdőmérnökgeneráció legjobbjai fogják megteremteni az 5 éves tervünk tudományos alapjait, a többi itt még fel nem sorolt kartársakkal együtt.

Vadgazdálkodás

Vadgazdálkodásunkat népi alapokra helyezzük és ugyanakkor, amikor a vadtenyésztést tökéletes összhangba hozzuk az erdőgazdálkodással és minőségi vadállományt nevelünk, ezt a nemes szórakozást és sportot népünk széles rétegeinek tesszük hozzáférhetővé. Vadgazdálkodásunk az 5 éves terv folya-

Szavazz a Népfontra, a békére szavazol!

mán csak vadhúsban 50 millió forint értéket produkál. Ehhez járul még az élővadbefogás és

Munkaerőgazdálkodás, szakképzés

Az 5 éves terv végrehajtásához a szakképzett munkaerő ezrei szükségesek. A feudalista rendszerben az erdei munkások idénymunkások voltak, akik avult, évszázados szerzőkkel, régi módszerekkel dolgozva, legtöbbször csak arra törekedtek, hogy részes fa formában a tűzelőjüket megkeressék. Az 5 éves terv egyik legfontosabb feladata, hogy

az erdőgazdaság feudalista munkamódszerét megváltoztassa.

és modern erdőipari munkásokat neveljen.

Ennek megfelelően meg kell szüntetni az erdei munka idényjellegét. Állandó munkásainkat ipari munkásokká képezzük ki, akik a legkorszerűbb szerzőkkel felszerelve, a legmodernebb munkamódszerekkel dolgozva nemcsak a munka termelékenységét fokozzák ugrás-szerűen és csökkentik az önköltséget, hanem saját életszínvonalukat is és keresetüket jelentős mértékben emelik. Ezen cél elérésére egymás után nyitjuk meg erdei munkások képző tanfolyamainkat, amelyekből

már ez év végére 2000 új, szakmailag és politikailag képzett, öntudatos erdei munkás kerül ki.

Ahhoz, hogy ezeknek a munkáját egész éven át biztosítani tudjuk, szükséges, hogy kellő kiképzést nyerjenek az erdei munka minden ágában, így a kitermelésben, döntésben, hosszolásban, közelítésben, rakodásban, a csemetenevelésben, maggyűjtésben, ültetési munkáknál, erdőápolásban, út- és vasútépítésben és egyéb erdei műszaki munkában. Az 5 éves terv végére az erdőgazdaságban csak szakképzett állandó erdőipari munkások fognak dolgozni. Ezáltal termelésünknek értékét még a mai viszonyok között is, óvatosan becsülve, évi 18–20 millió forinttal emeljük. De ha a fát, mint nyersanyagot a feldolgozó iparágak szempontjából tekintjük, ez legalább ennek háromszoros értékét jelenti. Nemcsak pénzben, hanem anyagban is jelentkezni fog ennek a forradalmi jelentőségű változásnak a hatása: a csemetekerti munkának, az erdősítéseknek, az idejében elvégzett tisztítási és gyérítési munkának a következő évtizedek faállományának fatömegét és értékét forintokban szinte fel sem mérhető

egyéb olyan ágazatok, amelyek nemzetgazdaságunkban igen jelentős helyet foglalnak el.

arányokban fogják emelni. Az erdőgazdaság belterjessé tétele szükségessé teszi, hogy az 5 év alatt mintegy 15 ezer szakmunkást képezzünk ki és ezzel

magunkra vállaljuk a Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes bejelentette 300.000 új ipari munkásnak 5%-át.

Az 5 éves terv nagy súlyt helyez az erdészeti apparátus megfelelő kiképzésére is. Ezért legkiválóbb erdei munkásaink részére a meglévő két erdészeti alsófokú, szakiskolákon kívül

egy újabb erdészeti szakiskolát nyitunk.

Az 5 éves terv folyamán ugyanis további 750 erdőszere lesz a meglévőkhöz kívül szükség. A demokrácia

Az 5 éves tervben megoldódik az erdőmérnökképzés problémája is. A szocialista erdőgazdálkodás lehetővé teszi a specializálódást, mert most már nem egy kisbirtokon fog az erdőmérnök egy életen át dolgozni, ahol egyszerre minden teendőt kellett végeznie. Így háromféle erdőmérnök fog tanulni az egyetemeken, amelyek közül az erdőgazdasági hivatva lesz az erdőművelési és erdőrendezési problémákat megoldani, az erdőipari tagozatról kikerülő mérnökök a közelítés, szállítás, építkezések, általában a műszaki kérdések megoldását lesznek hivatva elvégezni, a faipari mérnökök pedig a faipar modern kialakítását és meg szervezését lesznek hivatva elvégezni. Az elkövetkezendő 5 évben a hatalmas erdőtelepítések, belterjes erdőgazdálkodás, az erdészeti műszaki feladatok, az erdészeti tudományos munka, az erdészeti szakoktatás, az erdészeti igazgatás nagytömegű erdőmérnököket fognak igényelni. Nem kevesebb, mint

300 új erdőmérnökre lesz szükség.

Mivel ez teljes egészében az egyetemről nem remélhető, fel kell kutatnunk a más szakmában elhelyezkedett erdőmérnököket is és a munkaerőgazdálkodás útján az erdészethez kell visszairányítani.

Tisztában vagyunk azzal, hogy lombikban nem lehet főzni értelmiséget és terveink végrehajtására az erdészet legjobbjaira van szükség.

megteremtette az eddig ismeretlen erdészeti középiskolát is.

A szocialista erdőgazdaságban nagy szükség van jól képzett, középiskolai végzettségű erdészekre, akik mint pagonyvezetők, műszaki tisztviselők, könyvelők, a legkiválóbbak pedig, mint erdőgondnokok fognak elhelyezkedni az erdőgazdaságban. Az 5 éves terv folyamán 300 erdészeti középiskolásra lenne szükség. Mivel a most kiépülő erdészeti középiskoláink az 5 év alatt mindössze 100 új középiskolást adnak, a hiányzó 200 előteremtése még megoldandó feladat. Éppen ezért előreláthatólag az 5 éves terv folyamán megnyitjuk a második erdészeti középiskolát is. Meg kell említenünk az 5 éves tervben az Esztergomban felépülő teljesen új, modern középiskola épületét. Az erdészeti középiskola a legmodernebb elvek szerint épül fel és a Budapest Hegyvidéki Nemzeti Vállalat keretében 11.000 holdas tanulmányi erdőgazdaság létesül.

Az erdőmérnökképzés

Éppen ezért kiszélesítjük, kitarjuk a lehetőséget azok előtt is, akik eddig nem jutottak az egyetemre. Ez nem korlátozás, de bővítés, a lehetőségek teljes megnyitása éppen ezért, hogy a szükséges mérnökapparátust biztosítsuk, munkánk sikerének biztosítása érdekében. Széchenyi István mondta: «Kiművelt emberfők sokasága teszi a nemzet erejét». Jól képzett erdőmérnök-gárdára van szükségünk és mennél többre, hogy vállalt terveinket, az 5 éves erdősítési tervet eredményesen végrehajthassuk. Ezért keressük a legkülönbözőbb formában, személyi összeköttetéseken keresztül, de hirdetjük az erdőgazdaságban is, hogy szakemberek jelentkezzenek, mert az 5 éves terv végrehajtásához minden jó szakértőt meg kell találnunk. Ezzel valóra válik Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettesünk bejelentése az erdőgazdaságban is, azaz «nincs hazánkban egyetlen ember, legyen kisiparos, kiskereskedő vagy értelmiségi, aki ne találja meg a maga elhelyezkedését a népi demokrácián belül». Ezáltal az 5 éves tervben nemcsak biztosítjuk erdészeink, erdőmérnökeink elhelyezkedését, de beható tanulmányozás után megállapítottuk, hogy sem az erdészek, sem az erdőmérnökhallgatók jelenlegi létszáma nem biztosítja azt a létszámot, amelyre az 5 éves tervben szükségünk lesz. Ezért, összel az első évre felveendő hallgatók létszámát a szükséghez mérten fel fogjuk emelni.

Világosan bontakozik ki előttünk, hogy szemben a multtal, az 5 éves terv az újjáépítés és az építés súlypontjába a műszaki értelmiséget, a mérnököt és a technikuszt állítja.

Azért, hogy az 5 éves tervet a legszakoszerűbben hajthassuk végre, *habozás nélkül emeljük vezető pozícióba a munkásigazgatók mellett a legjobb szakembereinket. Dr. Haracsi Lajos* egyetemi magántanárral az

Az ötéves terv megvalósítja a szakemberek álmait

Az erdészet évtizedes álmait foglalja magában a terv. Magában foglalja az álmokat és mégsem álom, mert a terv minden sora, a terv számoszlopa, minden adata a megvalósulás reális lehetőségeivel van biztosítva. A lehetőségek tudományos felmérése, annak minden vonatkozásában kidolgozott részletei az álmokat holdakban kifejezve erdőterületté változtatják.

És a nagy Lenin igazolja, hogy az erdészet nagyjainak álmait, törekvéseit, — és gondolok azokra az időkre, amikor *Kaán Károly, Bedő Albert* és társai küzdöttek tudományos felkészültségre támaszkodva — megvalósíthatjuk. *Lenin* mondja: *«Ha az ember teljesen képtelen volna ilyen módon álmodozni, hogy ha nem tudna néha-néha előreszaladni és képzeletben nem tudna annak az alkotásának teljes és befejezett képét megszemlélni, amely éppen csak kezd kialakulni a keze alatt — akkor egyáltalán nem tudna elképzelni, milyen serkentő ok tudná rávenni az embert arra, hogy a művészet, a tudomány és gyakorlati élet terén nagyméretű és fárasztó munkába kezdjen és azokat be is fejezze».* És a magyar erdészek az 5 éves terv elkészítésével befejezett képet láttak maguk előtt, mikor a 240.000 holdas tervünket kidolgozták. Tudták, hogy alkotásuk, amelynek

élen az idősebb generációból *Láng Lajos, Ferenczy Ferenc, Lány Géza, Lux Barna, Olsovsky Árpád, Kovács N. Zsigmond*, a fiatalabb nemzedékből *Bisztika Géza, Béky Albert, Szeremlei Zoltán, Riedl Gyula, Jakóts László, Kaisz György, Káldi József* mint vezérigazgatók, illetve vezérigazgatóhelyettesek személyükben garantálják az 5 éves terv teljes szakoszerűséggel való végrehajtását.

nekigyürköztek, a nemzet érdekében való és azt is tudták, hogy az erdészek annak megvalósítására képesek.

Mi tudjuk, hogy politikai ingadozással nem lehet népet megnyerni, mi tudjuk, hogy a felszabadulás után is a mult teherétélei miként rakodtak az erdészet munkájára, mi tudjuk, hogy az erdész dolgozók a felé a politika felé fordulnak, amelynek irányvonala töretlen, egyértelmű és következetes. És mi világosak és egyértelműek vagyunk, a mi politikai irányvonalkunk a népi függetlenségi front, amely az 5 éves erdősisítés tervével világosan megmutatja, hogy *mi az erdészet további útja*, amely megmutatta, hogy mi az összefüggés a nagy magyar erdők és a dolgozó magyar nép sorsa között.

Mi, magyar erdészek azt mondjuk, hogy a dolgozó magyar népnek, a nemzetnek nagy erdőkre van szüksége, ezért az ötéves erdősisítési tervünkben ismertetett 240.000 hold beerdősítését magunkra vállaljuk. A futóhomok megkötését az Alföldön, a kopárok fásítását, a rontott erdők helyreállítását, mert ez az egész magyar dolgozó nép érdeke, mert ettől függ valamennyiünk fiainak és unokáinak, s a további nemzedékeknek békés és boldog jövődjéje.

„Köszönjük, ígérjük, megfogadjuk...”

A királyhalmi erdész-szakiskola tanulóinak levele Osváth István vezérigazgató helyetteshez.

Vezérigazgatóhelyettes Elvtárs!

A királyhalmi erdész-szakiskola tanulói köszönetet mondunk és hálaunkat fejezzük ki Vezérigazgatóhelyettes Elvtársnak, hogy lehetővé tette számunkra az 5-ik szabad május 1-i dolgozók nagy seregszemléjén való részvételünket.

Az ötéves tervet magunkévá tesszük. Mi, akik itt élünk, dolgozunk és tanulunk az Alföldön, úgy látjuk, hogy mint leendő fiatal erdés-

zekre az Alföld-fásítás munkájából jelentős feladat vár ránk. Éppen ezért megfogadjuk, hogy mint tanulók jelenleg könyvvel a kézben az elméleti tudást és iskolai erdőnkben, csemetekertünkben végzett munkával gyakorlati ismereteket igyekszünk elsajátítani és tökéletesíteni, hogy tanulmányainkat befejezve, hasznosan közreműködhesünk az ötéves terv feladatainak megvalósításában.

Igérjük, hogy valamennyien egy szívvel-éléssel teszünk hitet május 15-én az ötéves terv és népi demokráciánk mellett. *Aláírók.*

Kinevezték az Erdőközpont vezérigazgatóját.

A Földművelésügyi Miniszter előterjesztésére a Kormány az Erdőközpont vezérigazgatójául kinevezte

Molnár István vasmunkást.

Molnár István a munkásmozgalom régi, képzett élgárdájához tartozik, *több mint három évtizede vesz tevékeny részt a magyar dolgozók küzdelmeiben.* Legutóbb a Goldberger-gyár üzemi bizottságának elnöki tisztségét töltötte be.

Az új vezérigazgató máris teljes erejével bekapcsolódott az erdőgazdálkodás irányításának munkájába.

Mr. Campredon előadása az Erdő-központban

Mr. Campredon, a francia nemzeti Fakutató Intézet igazgatója, az európai hírvű tudós, az Erdőközpont felkérésére Központunk tanácstermében előadást tartott az erdőművelés, erdőhasználat és a fatakarékosság kérdéseiről. Az előadást tartalmas anket követte, amelynek során a kiváló francia szakember sok értékes tájékoztatóval szolgált a felvetett kérdésekre. Kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel biztosítja a magyar erdészeti tudományos intézet és a vezetése alatt álló francia fakutató intézet kapcsolatainak kiépítését.

Az előadásra következő számunkban visszatérünk. Ugyanakkor beszámolunk lapunkban a Belgiumban járt szakembereink tapasztalatairól.

Erdősítés — béke

A béke katonája minden fa, mely az Alföld homokján lombosodva varázsol kerteket; a béke katonája mind, ki a tárnát vájja, gyógyít, tervez, követ hord, csépel, traktort vezet.

«Devecseri Gábor
«Április 4-e» című verséből.)

Erős akarattal

erdős Magyarországot!

Mégegyszer — „Beszéljenek a számok“

Az erdészet dolgozói között élénk érdeklődésre és visszhangra talált *Osváth Istvánnak* az „Erdőgazdaság” februári számában *„Beszéljenek a számok!”* cím alatt megjelent cikke, amely kiegészítette a *Központ önkritikájáról* írt korábbi cikkének nagyhorderejű megállapításait és minden erdészt meggyőzött arról, hogy az erdőgazdálkodás szervezetét az új gazdasági és társadalmi rendnek megfelelően gyökeresen át kell alakítani. A cikk komoly kritika tárgyává teszi erdőgazdasági életünk, ténykedéseink egyes kirívó jelenségeit és ezekből következtetve rávilágít a hibák kiküszöbölésének szükségére és további tennivalóink lehetőségeire.

A fenti sorokat *Schneider Jenő*, a zalaegerszegi erdőgazdasági N. V. vezetője intézte hozzánk az Erdőközponthoz nem régen beküldött igen érdekes költségelemző és a zalaegerszegi erdőgazgatóság 1948—49. gazdasági évének eredményeiről, költségeinek alakulásáról írt hozzászólásában.

Schneider Jenő igen alapos tanulmányából mellőzzük a helyi részleteket és csak azokat az adatokat ragadjuk ki, melyek országos viszonylatban is érdekesek és fontosak, mert összehasonlítási alapot és útmutatást nyújtanak többi volt erdőgazgatóságaink, most már nemzeti vállalatként működő szerveink számára, amelyek így eredménytel hasznosíthatják a tanulmány e részleteit.

A zalaegerszegi erdőgazgatóság területi, állomány- és üzemi adatainak ismertetése után közli, hogy annak 21 erdőgazgatóságánál 383 fő, székhelyén pedig 77 fő, összesen tehát 460 alkalmazott teljesített szolgálatot, az összes ügyiratok száma pedig 45.249 db volt, amelyből a MÁLLERD birtokában levő erdőkkel kapcsolatosan 38.743, a MÁLLERD-kezeléses erdőkkel kapcsolatosan 6.506 db ügyirat esett. *Egy erdőgazgatóságra tehát átlagosan 2155 db akta esett.* Egy erdőgazgatóság átlagos területe 8637 kat. holdat tett ki, tehát

átlag 4 kat. hold területre egy ügyirat esett.

1.	8·22% hiv. és egyéb költség	4·74 Ft
2.	6·12% földadó stb.	3·53 «
3.	5·73% erdőültetés, felújítás	3·30 «
4.	33·00% fatermelés	19·03 «
5.	40·10% szállítás	23·12 «
6.	6·83% szociális terhek	3·94 «
	100%	57·66 Ft

Ha az ügyiratok számát a fatermeléssel hozzuk kapcsolatba, akkor a *kitermelt faanyag 7·4 m³-ére egy ügyirat jutott*, mivel egy erdőgazgatóság átlagos termelése 16.040 mt tett ki.

A zalaegerszegi erdőgazgatóságnál a 460 főnyi állandó alkalmazotti létszám alapján egy állandó alkalmazottra kb. 729 m³, a túltermelés nélkül számítva 556 m³ kitermelt faanyag került. A havi 25 munkanapot számítva egy állandó alkalmazott egy munkanapjára eső kitermelt fatömeg 2·43 m³.

Igen érdekesek és tanulságosak azok a számok, amelyeket a tanulmány az 1947—48. gazdasági év *jövedelmezőségéről* közöl. Eszerint a személyi kiadások 3.712.000 forintot, a dologi kiadások 2.187.000 forintot, a föld- és egyéb adókra fordított kiadások 1.181.000 forintot, az erdőfelújításra és ápolásra kötött kiadások 1.101.000 forintot tettek ki. Az egyéb, itt fel nem sorolt tételekkel együtt a veszteségi oldalán összesen 26.603.000 forint kiadás szerepel, amelyből tehát a személyi kiadások 13·9%-ot,

a dologi kiadások 8·3%-ot, az erdőfelújítás és ápolás költségei 4·1%-ot jelentenek.

Ez a szembeállítás világosan mutatja, hogy milyen sürgős az üzemi termelő munka megerősítése. A nyereség oldalán egyébként 35.123.000 forint szerepel, az egyenleg tehát 8.520.000 forint (24·3%).

Sok tanulsággal járnak azok az adatok is, amelyek összehasonlítják az önköltség-számítás adatait a valóságos eredményekkel, és pedig a kitermelt faanyag mennyisége, töértéke, költsége alapján, 1 m³ faanyagra vonatkoztatva. Eszerint

1 m³ faanyagra 68·72 forint költség esik,

ebből személyi kiadásokra 11·06 forint (16·1%), dologi kiadásokra pedig 57·66 forint (83·9%) esik.

Az 57·66 forintot kitevő dologi kiadás 1 m³ faanyagra vonatkozólag a következő költségekből tevődött össze:

Ezekből a kiragadott adatokból is láthatjuk, milyen költségtényezővel van dolga a munkát jólvégző erdészek. Annyi bizonyos, hogy a *termelési költségek* a munkabérek és az illetményadó emelkedésén kívül a jövőben máresak azért is *növekedni fognak*, mert a jövőben a kitermelhető faanyag mennyiségét is csökkenti az erdőgazdaság üzemterve. Így lesz ez más erdőgazdasági vállalatainknál is, ami

feltétlen parancsként írja elő a pénzzel, idővel, munkaerővel való takarékoskodást

az egész vonalon, másrészt ugyan csak ezt a célt a racionalizálások és a jobb munkamódszerek, újítások felhasználásával, egyszóval a tervszerű munka biztosításával az erdőgazdálkodás minden ágazatában. E munka kiértékelésénél, hangsúlyozza a tanulmány, a jövőben előtérbe kell helyezni az üzemi adatszolgáltatás, a könyvelés kérdéseit, amelyeket összhangba kell hoznunk a költségszámítással, a statisztikával és az előirányzatokkal. Az erdőgazdaság átszervezésének lényege: az erdőgazdaságot mentesíteni az improduktív munkáktól és dolgozóinak működését, az egyes szervek ügymenetét gazdaságossá tenni.

Akkor, amikor átszervezték erdőgazdálkodásunk a 3 éves terv befejezése után már most fel kell, hogy készüljön az 5 éves tervben reáváró hatalmas feladatok megoldására, nem lehet eléggé figyelmebe ajánlani nemzeti vállalatainknak azokat az eddig kellő figyelemre nem méltatott költségelemzési módszereket, amelyeket az említett tanulmányokból példaként tártunk nemzeti vállalataink elé. Ezek az új módszerek már *Osváth István* idézett cikkeinek hatása alatt jutottak gyakorlati alkalmazáshoz és bizonyos, hogy a *pécsi és a zalaegerszegi nemzeti vállalatok példáját a többiek is követni fogják*, mert fel kellett ismerniök e módszerek fontosságát, erdőgazdálkodásunk olyan átforgalmazásában, amely a takarékoság követelményeinek szigorú szemmel tartása mellett is biztosítja a kitűzött nagy célok elérését és ezen felül annak jövedelmezővé tételét.

**Olvasd
és terjeszd
az
ERDŐGAZDASÁG-ot**

Számok az Alföldfásításhoz

Erdőről beszélő számok cím alatt az Erdőgazdaság múlt év augusztusi számában közöltünk általános adatokat az erdőkről. A szeptember havi Erdőgazdaságban a hazai erdőgazdaságunk fontosabb fajaj elterjedési adatait ismertettük.

Múlt év októberétől kezdve már a hivatalosan kiadott folyamatos Statisztikai Jelentéseinkben mindinkább terjedelmesebb statisztikai

adatokat, feldolgozásokat és kiértékeléseket állítottunk össze. Adataink egyben az állam egyik legnagyobb és legfontosabb üzemének, az Erdőgazdasági Üzemnek szerteágazó működését vetítik.

A most közreadott számadatokat az «erdőtlen ségről» beszélnek, számokban mutatva rá az ország alföldi részein szinte végzetes erdőhiányra.

A magyar Alföldnek — ennek a kultúr-steppe területnek, amely a régi erdő-steppe vidékből az emberi rövidlátás és kapzsiság folytán változott át helyenkint már majdnem sivatagszerű területté — *ki-terjedése 7,195.053 kat. hold.* Az Alföld az ország egész területének (16,164.795 k. hold) 44.5%-a.

Az Alföldön jelenleg 320.701 kat. hold az erdő, az összes területnek 4.5%-a, mint az alábbi tábla mutatja.

Erdők megoszlása az Alföldön, 1948.

Vármegye	Összes terület	Erdő-terület	Erdősültségi %	Erdőhöz tartozó			
				egyéb termékeny	terméketlen	Alföldi és kopár fásításra kijelölt	Erdőbirtok összesen
Bács-Bodrog	367.064	38.393	10.5	2.449	2.899	2.317	46.058
Békés	661.698	10.454	1.6	594	244	898	12.190
Bihar	481.573	10.210	2.1	381	102	754	11.447
Csanád	326.058	3.672	1.1	23	17	136	3.848
Csongrád	601.616	19.929	3.3	907	1.003	—	21.839
Hajdu	615.414	41.646	6.8	991	571	10.764	53.972
Jász-Nagykun	943.324	4.799	0.5	77	4	4.791	9.671
Pest-Pilis ¹	2,053.736	139.298	6.8	8.225	6.166	41.868	195.557
Szabolcs	783.037	32.710	4.2	695	174	1.822	35.401
Szatmár-Bereg	361.533	19.590	5.4	521	66	20	20.197
Összesen	7,195.053	320.701	4.5	14.863	11.246	63.370	410.180

¹ Dunántúli rész nélkül.

A táblázatból látszik, hogy az az alföldi vármegyékben milyen kevés az erdő. *Különösen Szolnok, Csanád, Békés és Bihar vármegyék erdőtlensége szembeötlő.*

A fásításra, erdősítésre kimutatott terület kijelölése az 1923. XIX. törvénycikk alapján történt. Ezek a területek jogilag már erdőnek számíthatók, de jelenleg még más művelési ág alatt állnak.

A hatóságilag kijelölt 63.370 kat. hold beerdősítése az alföldi terület erdősültségét csak 0.9%-kal emeli, ezzel az erdősültség 5.4%-ra emelkedik, amivel az Alföld fásítása egyáltalán nem nyerhet még megoldást. A legerdőtlenebb megyékben pedig a fásításra kijelölt terület alig is jelent valamit.

*

Magyarország összes községeinek és városainak száma 3.306.

Teljesen erdőtlen község és város az országban 251, melyeknek összes területe 533.600 kat. hold. Alig számottevő még az erdő azokban a községekben, amelyeknek erdősültsége a területük 2%-át sem éri el. Ilyen községünk és városunk 859, melyeknek területe 5,744.870 kat. holdat tesz ki. Ezekben a községek-

ben összesen csak 31.737 kat. hold az erdő területe.

Az erdőtlen községek és városok száma az összes helységek számának 8%-a, amelyekhez hozzávonva a csekély, alig számbavehető erdőterülettel bíró 859 községet is, a számuk 1.110 és összes területük 6,2298.463 kat. hold. Ezekben a községekben található 31.737 kat. hold erdő azt jelenti, hogy

az ország összes községeinek 34%-ában, amelyeknek területe az ország egész területének 39%-a, az erdősültség a 9.5%-ot sem éri el.

Az ország egyes részei ugyan erdősebbek és 538 helységben 1.000 holdnál több, 34 helységben 5.000 holdnál, 5 helységben pedig még 10.000 holdnál is több az erdőterület. Az «erdős» rész azonban az ország egész területének egyharmad-részt sem teszi.

Erdőtlen, vagy alig számbavehető erdővel bíró község, akár összefüggő terület is, *nem csupán az Alföld területén található, hanem az ország több részén is.* Így a hivatalosan nyilvántartott alföldi vármegyékhez csatlakozóan* az északi vármegyék egyes részei is egészen «alföldi» jellegűek.

Erdőtlen városok

	Összes területe	Erdőterülete	
		1925. évben	1948. évben
Hajdunánás	46.287 k. hold	—	27 k. hold
Hódmezővásárhely	132.260	—	282
Szentes	68.696	—	539
Szolnok	26.160	—	210
Karcag	67.223	19	79
Mezőtúr	71.281	21	30
Kisujszállás	35.628	19	97
Turkeve	31.781	45	69
Hajduszoboszló	41.506	76	91
Kiskunfélegyháza	66.421	166	202
Makó	46.713	193	268

A teljes egészükben alföldi vármegyét tekintve, az ott levő 780 község- és városból teljesen erdőtlen 105 község (14%), csekély erdővel találunk 336 községet és várost (43%). Tehát 441 helység, az összes helységek 57%-a «erdőtlen». Az alföldi erdőtlen községek és városok összes területe 4,307.149 kat. hold, az egész területnek több mint 55%-a.

Sok igen nagykiterjedésű területtel bíró alföldi város és nagyközség határában egyáltalán nem volt erdő az első háború után, vagy csak olyan jelentéktelen területtel, hogy még a 0.5%-ot sem érte el.

A felsorolt városoknak a területén az első országos kataszteri

felvétel, a gazdasági művelési ágak adókataszteri megállapítása idején (1858—60) még volt valamennyi erdőterület, illetve több volt az erdő, mint a fenti felsorolás 1925. évi adatsora mutatja. Így Hódmezővásárhelyen 163 kat. hold erdő volt, Karcagon 58 kat. hold, Kisújszálláson 40 kat. hold, Turkevén 60 kat. hold, Hajduszoboszlón 103 kat. hold és még ezek a csekély erdőterületek is lepadtak! Újabb telepítettek ugyan ezekben a városokban is valamennyi erdőt, de ezek rendszeres erdősítéseknek egyáltalán nem tekinthetők.

Néhány helységünk mult század közepétől történt erdőterület változásának kimutatására szolgáljon az alábbi táblázat:

Helység neve:	Erdőterülete				
	1860.	1885.	1896.	1935.	1948.
	évben (k. hold)				
Balkány (Szabolcs)	2.508	1.403	1.403	271	237
Balmazújváros (Hajdu)	—	99	99	178	211
Békés	690	1.498	1.669	1.216	528
Berekböszörmény (Bihar)	1.106	953	953	26	13
Cegléd	680	1.394	1.494	903	1.390
Ecséd (Heves)	520	90	90	23	71
Érd (Fejér)	1.608	1.457	1.458	930	144
Galgahévíz (Pest)	1.288	963	891	545	527
Gerjen (Tolna)	853	60	83	119	93
Gyula	1.748	370	344	438	509
Hajduböszörmény	4.432	3.855	3.902	3.605	3.786
Hosszupályi (Bihar)	2.182	1.625	1.625	755	662
Isztimér (Fejér)	4.489	2.572	2.583	2.942	2.685
Jászberény	1.794	1.639	1.648	807	660
Kecskemét	6.591	17.345	16.870	19.583	18.311
Kerecsend (Heves)	609	160	250	276	285
Kerepes (Pest)	1.540	815	809	747	764
Kiskunhalas	2.925	33.394	33.394	2.878	4.917
Kóka (Pest)	983	260	296	520	396
Kőrösladány (Békés)	777	933	937	915	403
Kutas (Somogy)	2.105	823	912	827	828
Lajosmizse (Pest)	3.362	1.097	1.108	620	357
Lábad (Somogy)	5.436	4.384	4.078	2.532	2.592
Mesztegyő (Somogy)	6.182	3.924	3.965	3.354	3.472
Mezőcsokonya (Somogy)	1.888	900	831	646	641
Nyírkársz (Szabolcs)	1.299	525	525	134	165
Nyírlugos (Szabolcs)	1.690	2.053	2.053	498	507
Páhi (Pest)	1.429	2.506	2.506	635	514
Pusztaszer (Csongrád)	556	65	65	91	11
Rakamaz (Szabolcs)	1.456	233	—	36	26
Sarkad (Bihar)	1.222	922	898	1.176	1.214
Szakcs (Tolna)	4.328	652	591	600	969
Szeged	1.435	6.690	7.568	8.290	7.713
Törökbálint (Pest)	1.337	955	955	528	507
Vácszentlászló (Pest)	2.064	1.368	1.252	1.196	1.158
Városlőd (Veszprém)	4.598	2.683	2.685	842	832
Zsámbék (Pest)	3.371	128	—	73	104

A táblázatból megállapítható az erdőterületeknek — nemcsak az Alföldön, hanem úgyszólván az ország minden részén történt — fokozatos csökkenése. Rá lehet mutatni azonban az erdők területi nyilvántartásának visszasságaira is, legfőképpen pedig arra, hogy az erdők jelentőségét nem becsülték.

Az erdő eltűnésének iskolapéldáját mutatja Berekböszörmény 1106 kat. hold erdejének elpusztítása. Így a 7450 kat. hold kiterjedésű, közepes erdősültségű (15%) község néhány évtized alatt teljesen erdőtlen lett. Ugyanez a helyzet következett be sok községben.

A rendszertelen nyilvántartást pedig tükrözi Kiskunhalas «erdősültségének» kimutatása az utóbbi 90 év alatt.

Kiskunhalason az első erdőfelvétel 2925 kat. hold erdőt mutat, majd a későbbi felvételek mint «fás» területet mutatnak ki 33.000-nél több kat. holdat. Ez azt jelenti, hogy 33.000 kat. holdnyi területen faállomány volt, a terület azonban inkább a legeltetés céljait szolgálta és a mértéktelenül űzött legeltetés következtében később eltűnt a terület «erdős» jellege. Így az 1935. évi összeírás csak 2878 kat. hold erdőt talált, amivel szemben a legelőterület 40.603 kat. holdra emelkedett ugyanebben az időben. Hogy ez a «legeltetés» mennyi kárt okozott, azt pedig igazolja az 1948. évi összeírásunk azon adata, hogy Kiskunhalason 18.269 kat. hold fásítási kötelezettség e előirt területet tartunk nyilván. Ennek a «fásítási kötelezettségnek» a teljesítése több millió forint kiadást, rengeteg munkát és vesződséget jelent. Békés, Kőrösladány és Cegléd adatai is a nyilvántartás helytelenségére vezethetők vissza.

A táblázat szemlélteti még Kecskemét és Szeged városok erdőteljes és eredményes fásítását is. A jelenlegi erdőterület Kecskemét város 163.237 kat. hold határában 11%-os erdősültséget jelent, Szeged város kimutatott erdőterülete azonban a majdnem 142.000 kat. holdnyi határában már csak 5%-nyi erdősültségnek felel meg.

*

Az 1923: XIX. törvénycikk, az alföldfásítási törvény hatálya alatt a kormányzat az Alföld fásítására akciót indított. A fásítási és erdő telepítési törvény célja az Alföld rendszeres fásítása volt. A végrehajtás azonban a kitűzött céltől messze elmaradt.

Az alföldfásítási akció munkája

két, egymástól elkülönülő részlegre tagozódik. Az egyik az állam által nevelt és ingyen szétosztott csemetek juttatása, a másik pedig a törvény rendelkezései alapján erdősítendő és fásítandó alföldi területek

összeírásai és kijelölési munkálatai voltak.

1927. évtől alföldfásítás és kopárerdősítés céljára és csemetenevelésre az alábbi állami költségvetési összegeket használták fel:

Költségvetési év	Csemetenevelés	Alföldfásítás (Beruházás) p e n g ő	Összesen
1927—28.	230.000	—	230.000
1928—29.	230.000	1,000.000	1,230.000
1929—30.	350.000	400.000	750.000
1930—31.	290.000	310.000	600.000
1931—32.	235.000	290.000	525.000
1932—33.	150.000	170.000	320.000
1933—34.	267.000	13.000	280.000
1934—35.	342.000	13.000	355.000
1935—36.	127.000	573.000	700.000
1936—37.	175.000	1,013.000	1,188.000
1937—38.	175.000	1,000.000	1,175.000
1938—39.	149.000	1,000.000	1,149.000
Együtt ...	2,720.000	5,782.000	8,502.000

A csemetenevelésre engedélyezett költségekből az államerdészet erdei facsemetét és suhángot nevelt és azokat ingyen szétosztotta a birtokosok között. A birtokosok az általuk igényelt csemetét maguk ültették el.

A «beruházási» költségekből pedig ugyancsak az államerdészet az Alföldön összeírást végzett, fásítási térképeket, majd fásítási kijelölési terveket készített, az elkészített kijelölési terveket az érdekelt birtokosokkal tárgyalta, az alsóbb szervek útján végzett tárgyalás után az erdőigazgatóság felülvizsgálta, majd a Mezőgazdasági Kamara is tárgyalta a terveket, azután a Földművelésügyi. Minisztériumhoz «terjesztettek fel» azok, a Minisztérium pedig megfelelő sablonos kikötéseivel jóváhagyta.

A kimutatásban szereplő 12 év adatai nyomán a 8,502.000 pengő összes alföldfásítási költségekből a csemetenevelés 2,720.000 pengő ki-

adását tekinthetjük «produktív» kiadásnak, míg az alföldfásítási költségek nagyobb részét (5,782.000 pengő) adminisztrációs költségeknek kell venni. Tehát az alföldfásítási költségekből 32%-ot tett ki a hasznos kiadás, mert a költségek 68%-a improduktív munkára használta-tott fel.

A két háború között végzett fásítás nem volt az Alföld rendszeres fásítása szélfogó pásztákkal, összefüggő, a gazdálkodás érdekét szolgáló fasorok telepítésével, a gyenge termőerejű területek befásításával. A fásítás eredménye kevés és a végzett munkát is jórészen tönkretette a felettünk átviharzott világháború. A régebbi fásítások eredménye valamennyire is csak az ingyen kiosztott csemetemennyiségek alapján mérlegelhető.

Az államerdészet a rendelkezésre bocsátott alföldfásítási tervből az 1928—1939-ig az alábbi erdei facsemete mennyiséget állította elő:

Év	K i a d o t t c s e m e t é k		Összesen
	alföldfásítás céljára	kopárerdősítésre	
	e z e r d a r a b		
1928.	24.258	6.339	30.597
1929.	34.556	10.910	45.466
1930.	23.211	13.538	36.749
1931.	19.769	12.454	32.223
1932.	22.834	10.652	33.486
1933.	30.983	9.453	40.436
1934.	33.257	6.705	39.962
1935.	34.181	6.579	40.760
1936.	51.125	9.361	60.486
1937.	72.177	9.160	81.337
1938.	68.654	8.319	76.973
1939.	73.245	6.990	80.235
Együtt ...	488.250	110.460	598.710

Alföld fásításra fenti 12 évben kiadtak összesen 488.000 csemetét. Kat. holdankint első ültetésre 4.000,

majd pótlásra 2.000, összesen 6.000 csemetét számítva, a kiadott csemetemennyiség több mint 60.000

kat. hold alföldi erdő telepítését eredményezné. A teljesítés azonban ezt az eredményt nem érte el. A csemeték jelentős részét túlsűrű ültetéssel élősvények kiképzésére használták fel. Az ingyen kiadott csemetéknek egyrésze a helytelen kezelés és a könnyen hozzájutás következtében el is pocsékolódott. *Reális számítással 20.000 kat. hold alföldi erdősítést fogadhatunk el az Alföld-fásítás fenti akciójának eredményeképpen.*

Még kisebb eredményt számíthatunk a kopár erdősítésre kiadott csemeték felhasználásánál. Kopár-fásításra kiadott 110 milliónyi csemete felhasználásánál itt már holdankint 5.000 darab csemetét véve első ültetésre, további pótlásokra szintén 5.000 darabot, tehát holdankint 10.000 csemete szükségletet irányozva elő, 10.000 kat. hold kopárerdősítési eredménnyel lehetne számolni. *De ha 2.000 holdnyi kopárerdősítést számolunk el a fenti 12 év alatt, úgy a valóságot megközelítjük.*

Az Alföld-fásítás multbeli csekély eredménye annak is következménye, hogy a csemeték felhasználásának ellenőrzése igen gyenge volt. A mohón elkapkodott, ingyen kiadott csemeték a gazdasági munkák hajszájában sokszor elültetésre se kerültek és a sokezer kemencében elégetett csemete elpocsékolódásáért megfelelő büntetés nem következett.

Az Alföldfásítás, mint állami tevékenység 1939. év után is tovább folytatódott, egészen 1944-ig, azonban ezeknek az éveknek az eredményei még a tárgyalt 12 év eredményeinél is gyengébbeknek tekinthetők.

A magyar állam fásítási akciójában a fátlan Alföld fásítására 12 év alatt 488 millió facsemetét termelt és ezzel kívánta az ország területe fele részének gazdasági viszonyait megjavítani.

A Szovjetunió 1951-től 55-ig, 5 év alatt, 26.685 millió facsemete termelését tervezi a mi alföldi vidékünkhez hasonló klímájú területei rendszeres fásítására. E mellett a szám mellett a fenti szám egészen eltörpül.

A fásítás eddigi mulasztásait pótolja majd az 5 éves terv.

Nagy László.

**Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra**

A MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Labdarúgás

Labdarúgócsapatunk legutóbb váratlan vereséget szenvedett a Hidroxigén csapatától és így a bajnokság újra teljesen nyílt.

Hidroxigén—Mállerd 2 : 1 (0 : 0).

A bajnokság állása ezután a következő:

1. Mállerd	23	19	1	3	95	26	39
2. Gázgyár	22	17	3	2	83	24	37
3. Nagytétény	23	16	2	5	65	45	34
4. Bud. MTE.	23	15	2	6	82	41	32
5. III. ker.							
TVE	23	13	3	7	69	41	29
6. BMTE	22	10	3	9	40	35	23
7. BEAC	22	10	2	10	45	36	22
8. K. Postás	22	8	4	10	43	55	20
9. Hidroxigén	22	9	2	11	47	60	20
10. Budatétény	22	7	2	13	36	55	16
11. Dohánybev	22	5	5	12	57	62	15
12. P. SzIT	23	6	2	15	29	70	14
13. B. megyer	22	7	—	15	26	72	14
14. Rosemann.	23	6	—	17	35	65	12
15. EMÁG.	22	3	4	15	21	77	10

Kézilabdaesapatunk

három könnyebb mérkőzésen simán győzve tartja vezetőhelyét a Budapest I. osztályú bajnokságban. A hátralevő négy mérkőzés közül kettő, az ÉMOSZ-és Standard-mérkőzés igen nagy erőpróba még, mert minden hátralevő mérkőzésünket meg kell nyerni, hogy megszerezzük a bajnoki címet.

Eredmények: Mállerd—Veesés 12 : 2 (6 : 1), Hévízi-út. Szükségbíró. Csapatunk szép összjátékkal örölte fel az ellen-

fél védelmét és fölényes győzelmet aratott. Góllövők: Alapi 3, Végh 2, Jankó 2, Jáky dr. 2, Staindl, Magyar, Szombathy.

Mállerd—Óbudai Goldberger 7 : 4 (3 : 2), Hévízi-út. Vezette: Németh. A szeles időjárás erősen zavarta a játékot és a beteg játékos Szombathy gyengébb játéka is akadályozta a gólgyártást. Góllövők: Szombathy 5, Végh, Jankó.

Mállerd—Győri KTSE. Győr 12 : 1 (7 : 0). Erzsébetligeti pálya. Vezette: Dobronai.

A jóképességű győri csapat súlyos vereségének főoka, kapusának gyenge védése volt.

A mi fiaink — tekintettel a mérkőzés vidéki hírverő jellegére is — erőteljes férfias játékkal és mutatós összjátékkal támadva, lötték szitává a győriek kapuját.

A mérkőzést végig nézték a győri Nemzeti Vállalatunk képviselői is, akik nagy örömmel fogadták szép győzelmünket és szeretettel vették körül csapatunkat.

Góllövők: Szombathy 6, Jankó 4, Végh és Koháry. A góllövőkön kívül kitűnően játszott még: Staindl, Magyar, Jáki dr.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület- és műfakereskedés

Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8.

Telefon: 139-213.

A Magyar Közlöny olvasótábora nemcsak minden rendeletről, de minden kiadott törvényről is közvetlen tudomást szerez, amióta az

Országos Törvénytár a Magyar Közlönyben,

annak mellékleteként jelenik meg. Mindemellett

a Magyar Közlöny ára változatlan maradt.

Előfizetési díj: negyedévre..... 112.50 Ft
félévre..... 225.— «

Egyes példány ára: 16 oldalanként 1.50 «

Az Országos Törvénytár összes régi példányai, valamint minden külön kiadványa kizárólag az Állami Lapkiadó N. V.-nél kapható

BUDAPEST, VI., BAJCSY-ZSILINSZKY-ÚT 65.
Postatak. pénztári csekk számlaszám: 936.510

„KELIMPEX“ Magyar Külkereskedelmi N. V.

Budapest, V., Nádor-utca 4. sz.

Telefon: 129-457, 129-496, 129-450, 129-490, 182-990, 184-060, 180-258, 184-969. Sürgőny cím: Kelimpex Budapest

Exportál: mindenféle keményfát, kész parkettát, furnírt, lemezt, hordót, dongát, bútort és egyéb faárúkat

Importál: mindenféle puhafát, papírfát, vezetékoszlopot, talpfát, tűzfát, műhasábfát, keménygömbfát stb.

Időszerű üzemi teendők

1. Az erdőtelepítéshez szükséges fa-és bokormagvak gyűjtése az erdőtelepítési terv végrehajtása szempontjából rendkívül fontos.

Közeledik a vadceseresnye (*Prunus avium*), sajmeggy (*Prunus mahaleb*) gyűjtési ideje. A gyűjtött magot homok közé rétegelve azonnal el kell vernelni és a jövő tavasszal vetni.

2. Május végén, június elején, ha az esős időszak elkezdődik, van ideje a csiracemeték pikirozásának (Csemete-nevelési utasítás 23. oldal).

3. Cserebogárpajor ellen védekezzünk. (Csemete-nevelési utasítás 22. old.)

4. A csemetekertekben ne feledkezzünk meg a rendszeres gyomlálásról és kapálásról.

Sorosvetéssel fogatosított erdősítések sorközeinek motoros vagy lókapával való kapálása sürgősen elvégzendő, főleg agyagos talajokon, mert kellő időben meg nem lazított föld később a lókapát bevenni nem fogja.

Magyar Faaru és Fakereskedelmi Vállalat

Vajda és Lőránd fakereskedés és ládagyár Bpest, XIII., Váci-ut 136. Tel.: 200-741

Az iparügyi miniszter hivatalos közlönye az

IPARI ÉRTESSÍTŐ

Közl minden körrendeletet, leiratot, határozatot, mely az iparra vonatkozik. Ismerteti a közigazgatási joggyakorlatot. Tartalmazza a közszállítási pályázati hirdetéseket s közszállítási naptára világos áttekintést nyújt a versenytárgyalásokról. Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

1 évre 120.— Ft, 1 2 évre 60.— Ft,
1/4 évre 30.— Ft

Egyes szám ára 2.50 Ft

MEGRENDELHETŐ:

ÁLLAMI LAPKIADÓ N. V. kiadóhivatalánál Budapest, VIII., Dohány-u. 12. Telefon: 223-882, 223-887. Postatakarékpénztári csekk számlaszám: 936.510.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István

Felölös szerkesztő:

Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40
Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Állami Lapkiadó N. V. vezérigazgatója
Telefon: 328-710

Postatakarékpénztári csekk számla: 936.510
Lapengedély száma: 60.858/1949
M. E. HI/b.

Stephanum nyomda

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
899. Felelős: Ketskés János.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

A teljesítménybérrendszer bevezetésének irányelvei az erdőgazdaságban

Egy újabb lépéssel szándékunk az erdészet munkáját eredményesebbé tenni, egy újabb és igen jelentékeny lépéssel szeretnénk abból az anarhikus állapotból kiemelni, ami munkánkat az eddigiek során rendkívüli módon megnehezítette.

Ennek egyik, de talán leg-eredményesebb lehetősége a teljesítménybérrendszer szélesebb körű bevezetése az erdőgazdaságba.

Jól tudjuk, hogy az a rövid tanulmány, amelyet rendelet formájában most kibocsátunk, hibapontokat is tartalmazhat. Jól tudjuk, hogy eredményes munka csak akkor biztosítható,

ha az erdészet valamennyi jószándékú dolgozója, valamennyi eredményesen dolgozó munkavállalója azt felülvizsgálja és gondoskodni kíván róla, hogy *a munka termelékenységét növelje az igazságos bérrendszer bevezetése és megadja a lehetőséget a feudalista csődtömeg végleges felszámolására.*

Gyors eredményt csak akkor remélhetünk, jó munkát csak azzal biztosíthatunk, ha a dolgozók, akik munkájuknak gyümölcsét élvezni is akarják, *tevélegesen is résztvesznek ennek gondos előkészítésében.* Éppen ezért szükséges, hogy a vállalatvezetőkkel együtt a szakszervezet és általában az üzemben dolgozók erre a célra *munkabizottságokat alakítsanak* és a munkanemeket szétbontva vizsgálják felül rendeletünket és azt gondos tanulmányozás és a munkának alapos analízise után dolgozzák ki, illetve tegyék meg javaslatukat.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a munka eredményes lesz, de

Ügyszám: 35.169/1949. VIII. fő. o.

egy pillanatig sem hisszük azt, hogy az általunk kiadott rendelet feloleli mindazt a munkaterületet, amit tanulmányozunk és arról is meg vagyunk győződve, hogy alant ismertetett rendeletünk hiányosságokat is tartalmazhat. Tekintsük ezt úgy, mint az első lépést, amely ha határozott is, csak akkor válhat eredményes tevékenységgé, ha dolgozóink megértik azt — mint ahogy azt a nagy többségben már megértették —, hogy viszonyuk a termeléshez megváltozott, hogy eredményes munkájuk életszínvonaluk növelésének jelentékeny részét képezi.

Az Erdőközponthoz majd érkező javaslatok megvilágítják egyidejűleg azt is, hogy kik értették meg a szocialista erdészet célkitűzéseit, kik azok, akik a nemzet és ezen belül az erdészet felemelkedésének útját szívükön viselik és ezeknek névsorát az Erdőgazdaság hasábjain a dolgozók tájékoztatása céljából is azonnal közölni fogja.

Tárgy: Javaslattétel a teljesítménybérrendszer szélesebb körű bevezetése tárgyában.

Az Erdőközpont valamennyi főosztályának és valamennyi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatnak,

Székhelyeiken.

FŐBB CIKKEINK:

Teljesítmény-bérezés bevezetése az erdőgazdálkodásban.

OSVÁTH ISTVÁN: Az Alföld-fásítás és a mezőgazdaság.

ROLLER KÁLMÁN: Az Erdészeti Tudományos Intézet megalkakulása.

A belgiumi nyárfa-kongresszus.
LÁDI GÉZA: Fásítás a bugaci homokon.

KERESZTESI BÉLA: Erdőtelepítés és fásítás a Duna-Tisza között.

KÁLDY JÓZSEF: A tapasztalatesere — önköltségesökkenetés.

Erdőrendezési és országfásítási rovat.

A Szovjetunió erdőgazdálkodása.

Kimélyítjük a magyar és francia erdészet együttműködését.

Az erdei szakmunkástanfolyamok oktatóinak értekezlete.

A teljesítménybérezés lehetővé teszi a minőségileg jobb és mennyiségileg több munka helyes kiértékelését, biztosítja a munkának magasabbrendű termelékenységét és ezzel a dolgozók bérének igazságos megállapítását.

Ez a tétel teljes mértékben érvényes az erdőgazdálkodásra is. Azért hangsúlyoznunk kell, hogy az erdőgazdaságban a helyes bérezés alapjának a teljesítménybérrendszer kell tekintenünk. Ennek meg-

felelően — mint azt az erdőgazdasági kollektív szerződés megállapítja — minden olyan munkát, amely teljesítménybérrendszerben végezhető, így is kell végezni.

Felhívjuk tehát az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatokat, hogy minden hivatali és üzemi egységük részéről gyűjtsenek össze megfelelő javaslatokat a teljesítménybérrendszernek az eddiginél szélesebbkörű bevezetése tekintetében és azokat terjesszék fel hozzánk. A javaslatok felterjesztésének határideje: 1949 július 20. A fahasználatokra vonatkozó javaslatok határideje: 1949 július 1.

A teljesítménybérek rendszerének kidolgozása s az idevonatkozó javaslatok lefektetése szempontjából a következő irányelveket kell figyelembe venni:

1. A teljesítménybérezés alapja az a teljesítmény, amelyet egy jól begyakorolt munkavállaló kellő szorgalom kifejtése alapján, helyes munkamódszer alkalmazásával, munkaerejének leromlása nélkül, a megállapított minőségi és gazdaságossági követelmények megtartásával tartósan teljesíteni tud. Ezt a teljesítményt nevezzük 100 %-os, vagyis normál teljesítménynek. (Norma.)

2. Teljesítménybérrendszer kidolgozására alkalmasak elsősorban azok a munkaterületek, ahol az eredmények közvetlenül, számszerűleg lemérhetők. Így pl., az erdőrendezési munkák feltétlenül mérhetők a feldolgozott területek adataival. Hasonlóképpen a műszaki osztályok munkakörének több vonatkozása is beállítható teljesítmény-normákba, továbbá a vasútüzemek, fuvargazdaságok stb. De legfontosabb a csemetekerti, erdősíti, valamint fatermelési normák kidolgozása.

3. A csemetekerti és erdősíti munkáknál meg kell állapítani a talajmunkáknál a talaj minőségére való tekintettel (laza, kötött, stb.) a napi, illetve óratisztítást. Magvetésnél, dugványozásnál, gyomirtásnál stb. ugyancsak megállapítandó a különböző munkanemekre a napi norma. A javaslatok mindenkor térjenek ki arra is, hogy miképpen vétessenek figyelembe a helyi körülmények, időjárási tényezők stb. Fel kell vetnünk a kérdést, hogy utólagosan elszámolásra kerülő prémium formájában miképpen kapcsoljuk be az elvetett magvak kikelési, a dugványok megeredési százalékát, általában az egész csemetekerti munka eredményességét.

4. Erdősítési munkáknál ugyan-csak olyan normajavaslatokra van szükség, amelyek a talajelőkészítésre a talajok, a lejtviszonyok különbözősége szerinti különböző elbírálásra egyszerű módszert szolgáltatnak. Pl. teljesen sík területen, könnyű talajon végzett ültetés jelentheti a norma-alapot, s meg kell állapítani, hogy a talajnemek és lejtviszonyok eltérései szerint a norma milyen arányban csökkenjen. Ugyancsak szükséges, hogy az egyes fafajok csemetési és dugványai szerint is megfelelő fokozati különbségeket állapítsunk meg, hogy melyik munka könnyebb vagy nehezebb. Természetesen az erdősí-téseknél még inkább szükségesnek látszik, hogy az eredményességet, a megeredési százalékot a későbbi prémium szempontjából számításba vegyük. Minthogy azonban a munka eredményessége részben időjárás tényezőktől is függ, szükségesnek látszik a csemetekerti és erdősíti, fásítási munkáknál a 80 %-os teljesítmény bérenek, mint alaphérnek feltétlen biztosítása.

5. A fatermelési normák kidolgozásánál elsősorban azt tartjuk szem előtt, hogy a normáknak egyszerűeknek, világosan áttekinthetőeknek kell lenniük. A részeseést teljesen ki kell kapcsolnunk, ezzel szemben az erdei munkást is megilleti a kedvezményes beszerzés a fennálló közellátási vagy egyéb forgalomszabályozó rendelkezések figyelembevételével az erdőgazdasági kollektív szerződésben megszabott keretek között. Itt is a sík terepen, az egyes vidékeken uralkodó fafajok normális sűrűségű állományokban végzett munkát kell alapnormáknak vennünk és ezekre az alapnormákra kell felépítenünk az eltérő viszonyok között folyó munkák bérezését. Pl. ha alapnormának tekintjük valamely Erdőgazdasági N. V. területén a sík terepen 0.7 sűrűségű bükkerdőben, vagy alföldi területen a 0.5 sűrűségű akácerdőben naponta átlagosan a fentiek figyelembevételével kitermelhető mennyiséget, akkor az a kérdés, hogy az ettől eltérő terepviszonyok, sűrűség, törzsvastagság, fanem esetén lefelé és fölfelé megfelelő, esetében vagy kedvezőtlenebb körülmények között az alapnormát milyen arányban kell módosítani, illetve az alapnorma szerint elérhető teljesítményi keresetnek milyen pótlékolását javasolják?

Ugyancsak tartalmaznia kell a javaslatoknak az egyes erdei választékok kimunkálásánál alkalmazandó normákat, illetve pótlékolási arányokat. Ezeknél a norma-

megállapításoknál olyan egyszerűségekre kell törekednünk, hogy azokat az egyes vágásterületekre, sőt szükség esetén, a vágásterületek egyes részeire is minden nehézség nélkül alkalmazni lehessen.

6. Olyan munkáknál, amelyeknél már most is érvényben van időmérésen alapuló, s az OMB által jóváhagyott norma, ott azoknak esetleges módosítására, a laza normák helyesebb megállapítására irányuló javaslatokra van szükség. Különösen fontos ez az alföldi erdőgazdasági N. V-ok szempontjából. Ezidőszerint a talpfafaragás, épületfafaragás, dongafaragás, faszénégetés normái vannak érvényben. Itt az alapnormák helyes megállapítása ugyancsak megfelelő pótlékolási rendszer kiépítését teszi majd lehetővé.

7. Hasonlóképpen a le- és felterhelési normák helyes kidolgozása, illetve továbbépítése tekintetében is javaslatokra van szükség. Az eddigi, időmérésen alapuló, az OMB által ideiglenesen jóváhagyott normák helyesbítéséhez megbízható adatokra van szükség. A napi és óra-teljesítmények és a teljesítményt befolyásoló különböző tényezők (szállítási eszköz, rakodó terület viszonyai, választék stb.) helyes kiértékelése lehet csak az alapja a jó normamegállapításnak.

8. A javaslatok kidolgozásánál mindenkor az legyen az irányadó szempont, hogy az épülő szocialista erdőgazdálkodás csak a munkának mennyiség és minőség szerinti díjazására épülhet fel. Így válnak dolgozóink a munkájuk sikerében érdekeltté. Abból kell kiindulnunk, hogy

a) Egyenlő munkáért egyenlő bér jár. (Tehát a csemetekerti és erdősíti munkáknál a jó normateljesítés esetén a női munkaerőt is ugyanaz a bér illeti meg, mint a férfi munkaerőt.)

b) A munka díjazása függ a végzett munka minőségétől. (Dolgozzuk tehát be a teljesítménybérrendszerbe a szerfakihozatali százalékok stb.)

c) Érvényesüljön a szakképzettség színvonala. (Már az erdőgazdasági kollektív szerződés magasabb bérszínvonalat biztosít a szakmunkásképző tanfolyamot végzett erdei munkásoknak; a javaslatok terjedjenek ki ennek az elvnek minél szélesebbkörű alkalmazási lehetőségeire. Természetesen a «szakképzettség» csak megfelelő normateljesítés esetén jelenthessen előnyt.)

d) Figyelemmel kell lennünk a munka termelékenységére. (Az értékesebb munkát végző dolgozóknak magasabb alaphért is kell biztosítanunk.)

e) Megkülönböztetést kell tennünk az egyes munkanemek között a munkának könnyebb vagy nehezebb mivolta szerint is. Mindaddig, amíg erre vonatkozólag kellő értékű munkatudományi adattal nem rendelkezünk, a tapasztalatokon alapuló javaslatokra van szükség, illetve az egyes munkanemek között megfelelő sorrendi egymásután kell kidolgozni azoknak kisebb vagy nagyobb erő kifejtését igénylő mivolta szerint.

9. A szocialista erdőgazdálkodás kiépítése érdekében tehát az előbbieknél gondos áttanulmányozása alapján olyan javaslatok kidolgozását várjuk, amelyek gyökeresen felszámolják az erdőgazdasági bérezés rendszerének feudalista csőkevényeit (részfa, egyenes akkordbér) és lehetővé teszik a helyes viszony kialakítását a munka termelékenységének és a munkabérek költségeinek változása között. Az állandó jelleggel alkalmazott szak-képzett erdei munkások létszámának folytonos növelésével és ugyanakkor a megfelelő teljesítménybérrendszer kidolgozásával biztosítani tudjuk azt, hogy a munka termelékenysége gyorsabban növekedjék, mint a munkabér-költség. Vagyis más szóval: a csemetekerti és erdőültési munkáknál a kat. holdankénti vagy az évi fanövedékre, illetve kitermeléseknél a kitermelt köbméterre eső munkabér-költség csökkenjen. Ez az alapvető nemzetgazdasági célkitűzés legyen irányadó a szükséges javaslatok megtételénél.

Tisztában vagyunk azzal, hogy ennek a feladatnak a helyes megoldása komoly erőfeszítést jelent gondnokságaink és más üzemegységeink számára. De elképzelhetetlen, hogy a szocialista erdőgazdálkodás felépítése irányában komoly eredményeket érjünk el, ha az elavult munkaszervezési szemlélettel, a feudális bérjizelési módszerekkel véglegesen nem szakítunk. Nyilvánvaló, hogy nem lenne helyes, ha a teljesítménybérek kidolgozását kizárólag központi feladatnak tekintenénk. A Nemzeti Vállalatok, az erdőgondnokságok és más üzemi szervek dolgozóinak segítségére számítunk ebben a korszakos munkában. Elképzelhetetlen, hogy az erdőszet elmaradjon az általános gazdasági fejlődés ütemétől. Munkánk termelékenységének növeléséhez szükségünk van az új bérrendszerre és ennek kidolgozásához

elvárjuk külső üzemi dolgozóink aktív hozzájárulását. Az Erdőközpontnak és az üzemi szerveknek közös munkájából születhetik csak meg az erdőgazdálkodás termelési folyamatainak új üteme a maggyűjtéstől és a csemeleneveléstől az erdőültéseken és erdőápoláson keresztül a kitermelésig és a szállításokig. Bizonyosak vagyunk abban, hogy dolgozóink átérzik ennek a munkának rendkívüli

fontosságát és gondos, lelkiismeretes, a tárgyilagos adatok jól átgondolt mérlegelésén felépülő javaslataik határidőre való felterjesztésével biztosítják szocialista építő munkánk sikerét.

Budapest, 1949 június 10.

**Allami Erdőgazdasági Üzemi
Központ**

Az erdei szakmunkás tanfolyamok oktatóinak háromnapos értekezlete Csanyik-völgyben

Az erdei szakmunkások oktatói az egész ország területéről háromnapos értekezletre gyűltek össze a Miskolc melletti Csanyik-völgyben. Lezárult az erdei munkásnevelés kiépítésének első fázisa, a tanfolyamok beindítása és most már szükség volt arra, hogy a tanítás egységes szempontjait, az oktatás módszerének elveit, a munkásképzés továbbfejlesztésének lehetőségeit az eddig fölállított kilenc állandó szaktanfolyam vezetői közösen megtárgyalják.

Az értekezlet első napján, június 10-én a csanyik-völgyi tanfolyam erdei munkásainak vizsgáján vettek részt az egybegyűlt oktatók. Előbb a külső gyakorlati megbeszélés zajlott le, majd sor került

a háromhetes tanulás anyagának összefoglalására.

Az elért eredmények megmutatták, hogy az erdőmunkások rendszeres oktatása nemcsak szakmai tudnivalókkal látja el a résztvevőket, hanem igen jelentős mértékben hozzájárul a fejlődőképes, magasabb kiképzésre is alkalmas, tehetséges munkásemberek kiválogatásához.

Második napon, június 11-én kezdődött a tulajdonképeni értekezlet. Molnár István, az Erdőközpont vezérigazgatója nyitotta meg a nagyfontosságú megbeszélést. Rámutatott arra, hogy nemcsak a pillanatnyi problémák megvitatás céljából gyűlt össze az értekezlet, hanem

az erdei munkások nevelésének távoli perspektíváit is felkínálják tárnai.

A szakértők nyilvánossága előtt kerülhet sor az értékes tapasztalatok kicserélésére. Meg vagyok győződve róla — fejezte be —, hogy az értekezlet munkája az egész

erdészársadalomnak és rajta keresztül népi demokráciánk fejlődésének komoly hasznára lesz.

Utána Jabláczy Sándor, a földművelésügyi minisztérium erdőszeti osztályának vezetője ismertette részletesen az értekezlet céljait, tárgyalási anyagát és módszerét. Megállapította, milyen nagy jelentősége van annak, hogy a földművelésügyi minisztérium keretében az erdőszet indult el elsőnek a szakmunkás-nevelés útján. A munkaerőgazdálkodás a szocialista gazdálkodás természetes kiegészítője — folytatta —, ennek viszont a rendszeres munkásnevelés az alapkövetelménye. Bejelentette, hogy

a jövő évben a földművelésügyi minisztérium közvetlenül is támogatni fogja az erdei szakmunkások tanfolyamainak fenntartását.

A cél az, hogy a szakmunkásképzést összekapcsolva a további szakneveléssel a dolgozó népből emeljük ki az alsó-, közép- és felsőfokú irányítás szakembereit — fejezte be előadását Jabláczy Sándor.

A másfél napos vitában a harmincnegyelet tagú értekezletnek valamennyi tagja ismételtelen részt vett. Megbeszélték és kiértékeltek a politikai oktatás, a szakosítás, a munkástovábbképzés problémáit. Foglalkoztak ezen kívül a régebbi szakszemélyzet szakmai és politikai továbbnevelésével, az új munkáskaderek erdőszeti alapoktatásával, az erdei munkás szaktanfolyamok szervezeti, módszertani kérdéseivel. Többször felszólalt az Erdőközpont személyzeti osztályának vezetője Sas Árpád, valamint a termelési osztály vezetője, Hajdu M. Sándor és vezetőhelyettese, Fejes József; élénken résztvett a vitában Béky Albert, a Sátoraljaújhelyi Erdőgazdasági N. V. és Kellay Árpád, a Miskolci Erdő-

gazdasági N. V. vezérigazgatója, aki a résztvevők lelkes tapsai közt javasolta, hogy a tanfolyamok kezdeményezőjét, *Osváth* István vezérigazgatóhelyetteset az értekezlet üdvözölje. Felszólalt az értekezlet során *Zs. b. László*, a KAB kiküldöttje is. Kifejtette, hogy minden becsületet magyar munkásnak joga van arra, hogy magát szakmailag továbbképezze. Rámutatott arra, hogy

a politikai nevelést bele kell oltani a szakanyagba, mert csak így nevelhetünk a mindmáig elmaradt erdei munkásokból harcra dolgozó társakat a szocializmus építéséhez.

Arra kell törekedni — fejezte be okfejtéseit —, hogy az ötéves terv végrehajtása érdekében a szakmai tudást a politikai oktatással tegyük teljessé.

Az értekezlet tanácskozásait ismét *Molnár* István vezérigazgató zárta be. Összefoglalta a háromnapos közös munka eredményeit. Hangsúlyozta, hogy az elhangzott javaslatok csak akkor válnak a népi demokrácia számára értékké, ha a bennük foglalt értékes célkitűzéseket meg is valósítjuk. Egész bizonyos — mondotta —, hogy ennek az értekezletnek a sikerét az fogja jelenteni, ha az erdei munkásokat az eddigénél is alaposabban, céltudatosabban fogjuk nevelni. Valamennyiünk személyes felelőssége — hangoztatta — az erdei szakmunkások oktatásának előbbrevitele, mert *csak a megfelelő szakértelemmel rendelkező szakmunkások segítségével tudjuk az ötéves terv erdészeti célkitűzéseit megvalósítani* — fejezte be az Erdőközpont vezérigazgatója —, hogy ezzel komoly pillérei legyünk a szabad, független és boldog Magyarország kiépítésének.

Az értekezlet résztvevői *táviratban üdvözölték Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettesét*, akinek politikai iránymutatásai vezették eddig és vezetik ezután is az erdei szakmunkásképző tanfolyamok megszervezőit, vezetőit és hallgatóit.

A rendkívüli gyümölcsöző és sokirányú értékes szempontot felvetett értekezlet részletes ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

Az erdősisítés

ötéves terve

a békét szolgálja!

Az Erdőközpont elismerése az Egri Erdőgazdasági N. V. dolgozóinak

Az Erdőközpontnak az egyes erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál sorozatosan megejtett hivatalos vizsgálatainak nemcsak hibákat, mulasztásokat fedeztek fel, hanem többször a példás kötelességteljesítés elismerésre és követésre méltó eseteiről is meggyőződést szereztek. Az Egri Erdőgazdasági N. V. dolgozói például jó munkát végeztek és ezt az Erdőközpont alábbi elismerő levele tanúsítja:

Egri Erdőgazdasági N. V.

Eger.

Az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat központjában folyó hó 3-án az Erdőközpont részéről megejtett váratlan hivatalos vizsgálattal kapcsolatban — mely főleg a könyvelés állásáról igyekezett tájékozódást szerezni — örömmel vettük tudomásul, hogy *a könyvelésben hátralek nincsen és súlyosabb érdemi kifogások sem merültek fel. A helyszínen megadott utasítások pontos végrehajtása után a könyvelés a leg-*

jobb úton halad a kitűzött cél felé és ha a fejlődés nem szenved törést, minden reményünk megvan arra, hogy a könyvelés valóban az erdőgazdálkodás támogatását és ezen túlmenően a helyes önköltségszámításon keresztül a közösség érdekeit fogja szolgálni.

Megjegyezzük, hogy a földművelésügyi minisztérium üzeme-gazdasági osztálya részéről jelen volt dr. *György* Endre könyvelési szakértő is meglegedését fejezte ki a tapasztaltak felett és a pénzügyi osztály szervezetét megfelelőnek találta.

Amikor *elismerésünket nyilvánítjuk* ki, további eredményes munkát kívánunk abban a reményben, hogy a jópélda nyomán az erdőgazdaság többi nemzeti vállalatai is kifogástalanul fogják feladatukat elvégezni.

Budapest, 1949 június 8.

Állami Erdőgazdasági Üzemi Központ.

Két jutalmazás

Az Állami Erdőgazdasági Üzemi Központ két kiváló dolgozóját tüntette ki jó munkájáért. *Kozma* Béla, míg a Mállerdnál és az Erdőközpontban tervmegbízott működött, annak eredményes tevékenységét mozdította elő lelkiismeretes és nagy pontosságú munkájával. Jelentékeny mértékben hozzájárult a rendelkezésre bocsátott tervpénzek megfelelő elosztásának, kellő időben való felhasználásának, a felhasználás körültekintő ellenőrzésének kiépítésében. Ugyancsak a tervberuházások ügyeinek pontos elvégzéséért, nagy munkakészségéért és szorgalmáért, valamint pontos és jó munkájáért az Erdőközpont *Saly* Emil osztályvezetőt elismerésével tüntette ki. Egyben mindkét dolgozónkat 400—400 Ft jutalomban részesítette.

ügyi minisztérium illetékes ügyosztálya által megindított *fegyelmi eljárást megszüntette.*

Barabits Elemér erdőmérnök elen folyamatba tett fegyelmi ügy II. fokú tárgyalása során a következő ítéletet hozta: Az I. fokú fegyelmi bizottságnak az ítéletét helybenhagyta azzal a változtatással, hogy nevezett egyrendbeli fegyelmi vétség vádjá alól felmentette, ellenben 4 rendbeli fegyelmi vétségben elmarasztalta. Egyrendbeli egyszerű szolgálati vétség, valamint háromrendbeli súlyos, de az enyhítő körülményekre való tekintettel egyszerűnek minősülő fegyelmi vétség miatt 500 Ft *pénzbírsággal* és 456,80 Ft összegű eljárási költséggel büntette a fegyelmi bizottság. Az ítélet *Barabits* Elemér állásától és fizetésétől *történt felfüggesztését azonnali hatállyal megszüntette*, de felfüggesztésének tartama alatti illetményének az élelmezési illetményt meghaladó részének a folyósítását nem tartotta indokoltnak.

Két fegyelmi döntés

Az Erdőközpont fegyelmi bizottsága *Dienes* Zoltán erdőmérnök ellen még 1944-ben a földművelés-

Több erdő:

jobb termés,

jobb élet.

Az Alföldfásítás és a mezőgazdaság*

Írta: Osváth István

Az 5 éves terv egyik szerves alkotórésze az országfásítás nagy programja. Ennek célja világos: — amint azt a M. D. P. program is határozottan kijelölte — meg akarjuk fékezni a szárazság, az aszályok pusztításait és ezért az ország, de különösen az Alföld ijeszten lecsökkent erdősülttségét, amelyet évszázadok kiméretlen erdőpusztításai okoztak, ismét a régi színvonalra kívánjuk emelni.

Az 5 éves terv jelenti az első komoly, nagy lépést ebben az irányban.

De a magyar mezőgazdaság jövője szempontjából ennél többről *s van szó.*

Ki kell egyenlítőnk azt az ellentétet, amely ma a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás között fennáll.

Nemcsak a tervezdélkodás lényegéből folyó összehangolásról van szó, nemcsak az sürgeti e két fontos östermelési ág régi ellentéteinek kiküszöbölését, mert a terv ezt magától értetődően megkívánja, hanem tudatossá kell tennünk azt is, hogy

a mezőgazdaság és erdőgazdaság tulajdonképpen szorosan egymásra utalt termelési ágazatok és a kettőnek harmonikus összekapcsolódása teszi csak lehetővé a gazdasági élet egészséges fejlődését.

Az erdő az elsődleges gazdasági tényező, a racionális erdőgazdálkodásnak nem előfeltétele a mezőgazdasági környezet, amint ezt az erdővidékek fagazdálkodása bizonyítja. De fordítva már áll a tétel: *eredményes mezőgazdálkodást csak úgy lehet folytatni, ha megteremtjük az agrárkultúra természetes környezetét, amelyhez megfelelő arányban erdők, fajsoportok, jászorok is szervesen hozzátartoznak.*

Az alföldfásítás új terveinek sikere tehát elsősorban megkívánja, hogy feloldódjanak azok az ellentétek, amelyek eddig a mezőgaz-

daságot és az erdőgazdaságot elválasztották. A mezőgazdaság dolgozóinak,

a falusi tömegeknek és az agrárszakembereknek egyformán át kell érezniök az erdővédelem, az erdőfenntartás és az erdősítésnek fontosságát.

Ki kell irtanunk azt a felületes elképzelést, amely azt véli, hogy az erdő magától terem, hogy az erdőt akárki és akármikor rongálhatja, a fákat megtizedelheti, hiszen ott úgyis minden magától nő. Különösen az *Alföld földműves népének van szüksége új szemléletre.* Joggal állapíthatják meg az utolsó évtizedek közgazdasági írói, hogy az Alföld népe jóformán gyűlöli a fát. Ha az okát keressük, azt találjuk — és éppen a legújabb nagy fásítások során, különösen a Szovjetunió nagyszabású erdősítési terveit előkészítő kísérleteknél — beigazolódt, hogy itt is csak *mondva csinált ellentétekről van szó.* Hol a nyárfát vádolják, hogy veszedelmes élősdieket nevel, hol azt kifogásolják, hogy a fák árnyékot vetnek a mezőgazdaságra, megművelt területre és ezzel csökkentik a terméseredményeket. Máskor a magányosan álló öregfákat vádolják, hogy cserebogárgyűjtő telepek. Végeredményben azonban ezeket a kis ellentéteket könnyű áthidalni.

Tulajdonképpen csak *egy súlyos érdekellentét* mutatkozik, az östermelés két nagy testvéra között: és ez a *legeltetés* ügye. Az erdei legeltetés valóban a legsúlyosabb gátja lehet, ha kellő korlátok közé nem szorítják, az erdők fejlődésének.

Képtelenség volna komoly és nagyszabású erdősítéseket végrehajtani, ha a fiatal hajtásokat a jószág lelegelné

és az idősebb állományokban az erdő talaját tenné tönkre a behajtott állatok kemény járása. A túlságosan összetömörített felsőtalaj meggátolja a természetes vízgazdálkodást. Az agyonlegeltetett és agyontaposott erdők csak harmad-negyedrangú fatermést ad-

nak és talajnedvességmegóvó feladatukat teljesíteni nem tudják.

Mindezeknek az ellentéteknek kiküszöböléséhez az első lépés az, hogy *kölcsönösen megismerjük egymás problémáit, feladatait és célkitűzéseit.*

Az Alföldön komoly felvilágosító munkára van szükség, hogy az erdőt és a fát a magyar föld népével megszeretessük.

De ezen felül gondoskodni kell arról, hogy *a mezőgazdasági szakoktatásban az erdőgazdasági kérdések kellő helyet kapjanak.* Már a legelső fokon is szükség van erre, már az általános iskola falusi tananyagában szerepelnie kell az erdők és a fák nemzetgazdasági fontosságát megvilágító tantárgynak. A középfokú és felsőfokú mezőgazdasági szakoktatásban pedig az erdészeti problémái számára biztosítani kell a megillető súlyt.

Azokon a kisebb ellenvetéseken, mint az árnyékolás, az élősdiek kérdése, átsegítenek bennünket a tervszerű fásítás és a racionális erdősítés eredményei és előnyei, amelyeknél az *okszerű legelőgazdálkodás országos terveinek végrehajtása megnyugtató megoldást ígér.* Nyilvánvaló, hogy a magyar állattenyésztés számára elsőrendű legeltetés, valamint takarmánygazdálkodás programját úgy kell végrehajtanunk, hogy állatállományunk mennyiségi és minőségi fejlődése biztosítva legyen. De képtelenség volna, hogy a legelőgazdálkodás időleges hiányainak áthidalása az erdők rovására történjék.

A döntő azonban a mezőgazdálkodás és erdőgazdálkodás jövőjéről szerves együttműködése szempontjából az a tény, hogy

a tervszerű fásítás és céltudatos erdősítés a mezőgazdaság számára olyan előnyökkel jár, amelyek különösen Alföldünk számára korszakos változást hozhatnak.

Csak röviden utalunk a lényegesen javuló *faellátás* szempontjaira, habár az sem közömbös, hogyha megfelelő szerszámfát, karónak,

* Megjelent a Magyar Mezőgazdaság f. é. június 1-i számában.

kerítésnek, kútágasnak, dongafának alkalmas nyersanyagot és tüzi-fát az Alföldön közvetlenül tudunk termelni. Pedig, ha az utak rendszeres szegélyezését megoldjuk, ha fasorokat nevelünk minden alföldi út mentén, az rendszeres művelés esetén már számottevő mértékben megjavítja az ország faellátását.

A lényeges azonban az emelkedő mezőgazdasági hozam. Ahol tervszerűen ültetett fasorok, erdőpászták védik a talajt a kiszáradástól, ott — a Szovjetunióban végzett kísérleti eredmények adatai szerint —

20—25%-kal növekednek a kat. holdankénti termésátlagok.

Olyan mezőgazdasági területeken, ahol az erdők kedvező befolyása érvényesül, ott még aszályos években is normális terméseredményeket értek el. *A lombos fák kipárolgása növeli a levegő nedvességtartalmát és így kedvezőbb a harmatképződés. Az uralkodó szél irányára merőlegesen telepített*

fasorok és erdőpászták megtörlik a szél erejét

és ezzel csökkentik azoknak szárító hatását. Különösen nagyjelentőségű ez Alföldünkön a tavaszi szelek idején, amikor az akadálytalanul száguldó szél talajszárító hatása sokszor lerontja a hóolvadás és a tavaszi esőzések kedvező hatását is. Az erdősitések homokmegtöltő szerepe közismert és csak aki pl. a kunsági mozgóhomok veszedelmes kárait látta, az tudja értékelni az erdősitések jelentőségét. Ma már valóságos sivatagi képet mutatnak ezek az egykor virágzó területek, ahol valaha tölgyesek és nyárjaerdők uralkodtak. Lényeges szempont még az a nedvességtartalékolás, amit az erdők eredményeznek. A kísérleti eredmények szerint általában egyetlen erdőpásztá nedvességtartalékoló hatása a fák magasságának 20—25-szörös távolságáig érvényesül. Mindezek bizonyítják, hogy

alföldfásítási programunk a magyar mezőgazdaság egészséges fejlődésének szolgálatában áll és ez jelenti azt a szilárd alapot, amelyen a mezőgazdák és erdőgazdák találkozhatnak.

Tegyük hozzá — külön tanulmányt érdemelne —, hogy az erdősitési terv végrehajtása milyen *rendkívüli hatással lesz a népbetegségek, főleg a tuberkulózis leküzdése szempontjából.*

Az 5 éves terv alapján az Alföldön összesen 40.000 kat. hold új területet erdősitünk be és ebből 28.000 holdat a Duna-Tisza-közi futóhomokon. A tanyaközpontok körül 4000 kat. holdnak megfelelő fásítást végzünk. Külön súlyt helyez a terv a Hortobágy hasznosítására. Itt a mezőgazdasági birtokok terméshozamának emelkedése érdekében további 4000 holdat erdősitünk. Alföldünk számos helyén vannak olyan legelők, amelyek gyakorlatilag hasznat már nem hajtának. Ezeket is az 5 éves terv során erdősitjük be, ezek területe további 4000 holdat jelent. Az így összesen jelentkező 40.000 kat. hold új terület

a szocialista erdőgazdálkodás első lépése az Alföld komoly befásítása irányában.

Az elmúlt rendszer nagyhangon beharangozott alföldfásítási törvénye alapján 20 év alatt mindössze 27.000 kat. holdat erdősitett. Ez az adat egymagában mutatja, hogy milyen nagyjelentőségű forduloponthez érkeztünk.

A fordulat megnyilvánul minden vonatkozásban, elsősorban a munka termelékenységének emelkedésében. Az erdészeti dolgozók öntudatra ébredése, egyre komolyabb köteletségérzete már a a DÉFOSz nevelő tevékenységének kedvező hatását mutatja.

A munkaversenyek, az erdőgazdasági munkásbrigádok megalakulása, legújabbán pedig az erdei munkások szakmai továbbképzésének kiépítése új távlatokat nyit ebben az irányban.

Vitathatatlan, hogy országfásítási és erdősitési terveink sikere attól függ, hogy az erdészeti szakemberek elképzeléseit hogyan teszik magukévá az erdők fizikai dolgozói. A népi demokrácia ebben az irányban forradalmi jelentőségű változást indított meg, amikor lehetővé tette, hogy az állami erdőgazdasági nemzeti vállalatok a DÉFOSz mozgalmi segítségével 12 állandó jellegű erdei szakmunkás-

képző tanfolyamot állítsanak fel. S ezzel a magyar erdősitések ügye megszűnik szakkérdés lenni, népmozgalommá kell válnia.

Országunk erdősültsége mindössze 12%-os. Az Alföldé azonban az 5%-ot is alig üti meg, sőt az Alföld széles területein az erdősültség az 1% alatt marad. Ezen az állapoton sürgősen segítenünk kell. Belterjes mezőgazdálkodás rendszeres fásítás nélkül elképzelhetetlen.

A szárazság csapását csak fasorok és erdők létesítésével tudjuk leküzdeni.

Ebben a célkitűzésben kétségkívül feloldódnak a mezőgazdaság és erdészlet ellentétei, amelyek a lényegget sohasem érintették. A Szovjetunió gigantikus erdősitési terveinek útmutatása nyomán megoldjuk a magyar Alföld fásítását is, a mezőgazdálkodás jobb termelékenységéé és az egész magyar nemzetgazdasági élet felvirágoztatása érdekében.

Az esztergomi erdész-szakiskola az 5 éves tervért

Osváth István, az Erdőközpont helyettes vezérigazgatója, a következő táviratot kapta:

«Az esztergomi erdész szakiskola ballagó növendékei szeretettel köszöntik az Erdőközpont dolgozóit és ígérik, hogy az ötéves terv megvalósításáért teljes erővel küzdenek és dolgoznak, hogy a szocialista erdős Magyarország minél hamarabb meghozza népünk jellemelkedését és boldogságát.»

Erdészfiatalságunk megértette az 5 éves erdősitési terv nagy célját és jelentőségét. Ez a távirat a haladó fiatalság öntudatra ébredésének sokatígérő jele és már annak a korszerű nevelésnek kisugárzása, amelyet az újjászervezett magyar erdészlet gyors ütemben megvalósított és amelynek jó hatása üzemi munkánkban is jelentkezni fog.

**Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra**

Az Erdészeti Tudományos Intézet megalakulása

«A mező- és erdőgazdasági tudományos kutatás korszerűségének biztosítására, valamint a tudományos munkalehetőségek fokozására Mezőgazdasági Tudományos Központot kell létesíteni» — mondja a magyar köztársaság 1590/1949. sz. kormányrendelete.

Az intézmény létrehozása azért fontos, mert a gépesített mezőgazdaság előretörése, az állami erdőgazdaságok üzemeltetése és mindkettőnek szorosabb állami ellenőrzés alá való vétele nagy fontosságú nemzetgazdasági lépések és lényeges körülmények a szocialista gazdasági rendszer továbbfejlesztése szempontjából. Továbbá, éppen a fentiekből kifolyólag szükséges a két gazdasági tényező egyöntetű elméleti irányítása és a legszorosabb, legharmonikusabb együttműködése, közös célok megoldása érdekében. De legfontosabb, hogy a szocialista erdőgazdálkodás építése elképzelhetetlen alapvető tudományos munka nélkül.

Fent idézett rendelet számunkra, erdészek számára nagyjelentőségű — mert hivatva van az egész erdőgazdálkodás a megváltozott termelési rendhez viszonyítva átalakítani, új, korszerű alapokra fektetni.

A multban az erdőmérnökképző egyetemmel kapcsolatban már volt kutató intézetünk, mely végzett is elméleti kutatásokat, továbbá gyakorlati irányú kísérleteket és vizsgálatokat, de ezek az intézet falain alig jutottak túl. A kicsiny létszám és a korlátozott hitelkeret nem engedte meg, hogy a kutató munka a gyakorlati élet minden fontos területére kiterjedhessen. Egyébként is, a tudomány nem élt szorosan együtt a gyakorlattal... mint ahogyan *Gerő Ernő* pénzügyminiszter, a Tudományos Tanács elnöke a Szabad Nép II. hó 27-i számában írja: «A tudományos kutatás a multban nem ritkán elsekélyesedett, elrugaszkodott az eleven élettől...»

Vessünk rövid pillantást az elmúlt évek erdészeti szakirodalmára, és azonnal rájövünk, hogy bár voltak kiváló tudósaink, egyetemünkön nagykonceptiójú tanáraink, kiváló erejű, alkotó tehet-

ségű gyakorlati szakembereink — erdészeti tudományunk mégsem haladt a kívánt mértékben... *A feudalista korszak vezető embereit és annak a rendszernek fenntartóit nem érdekelték az újítások, a célszerű változtatások, a tudomány haladása...* vagy ha igen, csak annyiban, amennyiben abból egyéni hasznot húzhattak. A gondosan felépített és elméletileg helyesen megindokolt javaslatok legtöbbször olvasatlanul porosodtak be a miniszteriális íróasztal egy eldugott fiókjában... Örülhetett a kezdeményező, ha a hivatalos ténnyezők az elgondolásokat «magukévé téve» koruknál és rangjuknál fogva felhasználták és kiértékelték. Ebből azonban legtöbbször a kapitalista rendszernek megfelelőleg olyan torzképződmény keletkezett, ami a szakmának szégyene lett s dolgozóinknak kinpaddá változtatta a munkahelyét...

Igy minden újítás szükségszerűen külföldre vándoroll, vagy magáncégek, tőkés vállalatok szolgálatába szegődve nem a közt, nem az állam érdekeit szolgálta. Tudósaink, tanáraink, tapasztalt szakembereink pedig a meddő harcokban kilincselésekben kifáradtak, a küzdelmet feladták, elposványosodtak és elnémultak.

Igy törte le a feudális elzárkózottság és zsarnokság az ambíciót, munkakedvet, az életet tápláló munkakészséget, ... a haladást.

Ma azonban már más a helyzet. Ma már érdemes gondolkozni, tervezgetni, tudományosan is dolgozni, felterjesztéseket és javaslatokat tenni, mert van, aki azt meghallgatja, azokra felfigyel. Van ilyen szervezetünk, mely a tudósok, szakemberek eddigi szervezetlen, széttagolt munkáját összefogja, közös nevezőre hozza, kiértékeli s gyakorlati megvalósulásra is viszi. Ez a *Tudományos Tanács*. Ennek egyik végrehajtó szerve: a *Mezőgazdasági Tudományos Központ*, amelynek annyi ágazata, intézete van, ahány mezőgazdasági megműveléssel kapcsolatos üzem van. Így tehát: *agrokémiai, növénynemesítési, öntözési, állategészségügyi* stb. intézete, s természe-

tesen, mint a mezőgazdaság fontos kiegészítője — van *Erdészeti Tudományos Intézete* is, melynek megszervezése a befejezés előtt áll.

Mivel ezideig nálunk ilyen értelemben beállított erdészeti intézmény nem volt, szükségesnek tartom ismertetni ennek az intézetnek szervezetét, célját, irányelveit, elgondolását, eszközeit és munkamódszerét.

Nagy vonásokban egyelőre a következőket kell elmondani. Az *Erdészeti Tudományos Intézet* (ETI) a Mezőgazdasági Tudományos Központban (MTK) egy szakreferens képviseli, aki az MTK elgondolása szerint irányítja az ETI munkáját.

Az eddig működő Erdészeti Kutató Intézet munkakörét teljesen átveszi az ETI, és munkásságát *négy osztály* keretében fejtí ki, mégpedig az *általános erdőművelési, alföldfásítási, erdőgazdaságpolitikai és erdőrendezési*, továbbá a *munkatudományi* osztályokban. Az intézet létszáma 51 fő. Ebből 38 fő erdőmérnök, tehát szakszemélyzet, míg 13 fő a segédszemélyzet, melybe beleértendő az adminisztratív és laboráns személyzet is.

Az osztályok, bár így is magukba foglalják az erdészeti tudományokat, a későbbi időkben tagozódhatnak az Intézet korszerű követelményeinek megfelelően.

Közelebbi általános célja az intézet létesítésének, hogy minden eszközt, minden munkamódot és elgondolást, minden tudást és ezáltal eredményt — mindent, amit az erdőzet a maga céljaira csak fel tud használni, vagy más országokban már felhasznált, az erdőgazdálkodás fejlesztésére hasznosítson, azt a magáévé tegye és ezzel a *szocializmus fejlesztését elősegítse*.

Közelebbi szakirányú célkitűzései: a nálunk még nem alkalmazott, de külföldön ismert *számláló eljárásoknak és természetes felújításoknak bevezetése*, az üzemtervek *photogrametrikus* eljárással való feloldozásának kikísérletezése, a csemetekerti kísérletek a *legkisebb magmennyiség* megállapítása szempontjából, *nyárfa vegetatív hibridek előállítás*a és tanulmányozása, *alföldfásítási program* elméleti irányítása, az ezzel kapcsolatos növényasszociációk megállapítása, idegen fafajták tenyészhetőségé-

nek felderítése, különös tekintettel a gyorsan növekvő fafajtákra, és az erdei szerszámok szabványtervezetének elkészítése.

Mindezek által azt akarjuk elérni, hogy az ország faszükségletének ellátását — hazai fából — biztosítsuk, hogy országunk fatömegének megtakarítását, sőt fokozatos növelését elérhessük . . . hogy a racionált többtermeléssel az ország fatömegét állandóan növelni tudjuk . . . , hogy az új gazdasági és munkamódszerekkel az egyenletes többtermelést hatékonyan előmozdítsuk . . .

Szóval mindazt kikísérletezzük, kiértékeljük, a természettől kiereszszakoljuk s maradék nélkül mindazt megcsináljuk, ami az erdőgazdaságon keresztül az államnak, a közösségnek, vagyis a magyar dolgozóknak javára szolgál . . . vagy bárhonnán jövő, bármely elgondolás alapján az erdőgazdálkodás tökéletesebbé váló fejlesztését előbbre viheti . . .

Az önálló független Magyarországot csak úgy teremthetjük meg, ha kis országunk minden értékét, minden kincsét, így az erdőt és a fát is, tervszerűen gondozzuk és használjuk, ha megadott természeti kincseinkkel is a haladó tudomány szellemében korszerűen bánunk és nem ötletszerűen, bizonytalan, kapkodó, tétova módon fecséreljük, aprózzuk azt el.

Fent vázolt terveinket az MDP programjára alapozzuk, ami bizto-

sítéka a kivitelnek. *Mintaként a Szovjetunió erdőgazdasági rendszere lebeg szemünk előtt.*

Kormányzatunk minden lehetőségét megad a kutató munka sikeres elvégzésére. Megbecsüli anyagi szempontból is a kutatók munkáját. Az intézet irányítására főleg lelkes, fiatalabb szakőrök munkáját veszi igénybe. Ezzel nincs szándékában a tapasztaltabb és kitűnő, idősebb munkások értékét lebecsülni, de érthető, hogy a munka tempójába, a munka menetébe, a mai idők forradalmi lendületét akarja belevinni, hogy az elhanyagolt és lemaradt magyar erdészeti kutató munkája is elérje, sőt túlszárnyalja a többi demokratikus országokét.

Az Intézet alacsony létszámú dolgozóján kívül az erdőgazdálkodás körében foglalkoztatott minden szakember közreműködését szívesen látja a kormányzat, s azoknak, akik ehhez ötleteikkel, elgondolásukkal a legkisebb mértékben is hozzájárulnak, minden megjegyzését és bírálatát megbecsüljük és értékeljük, mert ezzel népi demokráciánk egyik legfiatalabb intézményének teljesítőképességét fokozzák, a közösséget és az országot fogják erősíteni és építeni. Mert az erdő a dolgozó nép kincse, mert a fa nemzetünk tökéje, és az erdősités, az erdészeti tudományok fejlesztése: a szocialista fejlődés jövőjét jelenti.

Roller Kálmán.

A szolgálati lakások után fizetendő térítés díja

Több erdőgazdasági nemzeti vállalatunk részéről érkezett megkeresés hozzánk abban a kérdésben, hogy a kollektív fizetési rendszerre való áttérés folytán alkalmazottainknak természetben szolgáltatott lakásuk után ezidőszereint milyen összegű térítési összeget kell fizetniük, továbbá, hogy a szolgálati lakások után az eddigi időpontig megállapított térítési összeget milyen mértékben lehetne csökkenteni.

A felvetett kérdésekre nézve álláspontunkat s a jövőben követendő eljárásra vonatkozó útmutatásainkat az alábbiakban közöljük:

Alkalmazottaink közszolgálati jogviszonya az 1430/1949. Korm. sz. rendelet (Magyar Közlöny 33. sz.) hatálybalépésével megszűnt.

Erre tekintettel azok a jogszabályok is hatályukat veszítették, amelyek a természetbeni szolgálati lakások után fizetendő térítés díját megállapították (23.330/1946. M. E. sz. rendelet stb.).

A kollektív fizetési rendszerbe tartozó alkalmazottak természetbeni szolgálati lakása után fizetendő térítés díját az erdőgazdasági kollektív szerződés 202. pontja az alábbiakban állapítja meg:

Egyszobás lakás havonta 8.— Ft (tanyai jellegű épületben),
egyszobás lakás havonta 17.— Ft (városi jellegű épületben),
kétszobás lakás havonta 16.— Ft (tanyai jellegű épületben),
kétszobás lakás havonta 26.— Ft (városi jellegű épületben),
háromszobás lakás havi 35.— Ft.

Minthogy a kollektív szerződés 1949. évi március hó 1. napján lépett hatályba, felhívjuk Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatainkat, hogy ettől az időponttól kezdve a szolgálati lakások után fizetendő térítés díját az érdekelt alkalmazottak terhére a fentieknek megfelelően állapítsák meg és az esetleg mutatkozó különbözetet az alkalmazottaknak utalják vissza.

A munka parlamentje

lesz az új népparlament, monddta Ott Károly, az új házelnök az országgyűlés megnyitó ülésén. A magyar erdészeti dolgozói örömmel és sok reménységgel köszöntik a népi demokrácia megújított törvényhozását. Legfőbb ideje volt, hogy a régi tőkés rend képviselőit a dolgozó magyar nép fia, a szocializmus építő ország dolgozói váltsák fel. Ipari munkások, dolgozó parasztok, a haladó értelmiségnek szocialista szellemű tagjai, az egyenjogúsított dolgozó nők, a magyar ifjúság lelkes, a munka megbecsülését megértő, az alkotás és új országépítés vágyától fűtött tagjai töltik be az új ház padosorait. Szívükben, lelkükben ott lobog a világ dolgozó millióinak kioltatlan békevágya, ott lüktet a boldogabb jövő megteremtésének elszánt akarása. Mert e kettő: béke és munka — egymástól elválaszthatatlan. Az ötéves terv végrehajtásához mindkettőre szükségünk van. A népparlamentre hárul a feladat, hogy az új országépítés e nagyszabású tervének minden részletét, a Népfront programját tető alá hozza. Az ötéves terv az újjászervezett magyar erdészetre is hatalmas feladatokat ró a kitűzött és az MDP, majd a Népfront által elfogadott határozatok értelmében. A népvagyonná vált magyar erdő nemzetgazdasági fontosságú problémáit, az Alföld-fásítást, az erdősitést, a korszerű magyar erdőipar megteremtését csak ez az új népparlament oldhatja meg, amelynek minden tagja dolgozó és egybeforrt lélekkel kezd a szocialista Magyarország építéséhez. Mi pedig fogadjuk, hogy minden erőnkkel és tehetségünkkel vállaljuk és teljesítjük azokat a nagy feladatokat, amelyeket majd az új törvényhozás elénk szab.

ERDŐRENDEZÉS ÉS ORSZÁGFÁSÍTÁS

Erdőrendezőségi értekezlet az Erdőközpontban

Az Erdőközpont székházában 1949. évi június hó 8-án erdőrendezőségi értekezlet volt. Résztvettek az Erdőközpont VI. főosztályának tagjai és az erdőrendezőségek képviselői.

Az értekezleten *dr. Magyar János*nak, az erdőrendezési és erdőtelepítési főosztályvezetőjének megnyitó szavai után

Molnár István vezérigazgató, miután előzőleg rámutatott a tervszerű gazdálkodásnak az erdőgazdaságban való különleges jelentőségére, többek között ezeket mondta:

— Tudom, hogy ebben a munkakörben, amelybe a Párt bizalma juttatott, kemény és komoly munka vár rám. Minden örömmel azon vagyok és állandóan azon leszek, hogy megálljam helyemet. Természetjáró ember vagyok és nagyon szeretem az erdőt. Ha más kapcsolat, mint az erdőnek és a nagy természetnek a szeretete közöttünk ebben a pillanatban nem is volna, meggyőződésem szerint már ez teljesen elégséges lenne ahhoz, hogy jól tudjunk együtt dolgozni.

Az erdőgazdálkodás nagy terveinek végrehajtásához az erdőrendező mérnököktől várja a népi demokrácia az alapvető, szakszerű segítséget.

Osváth István vezérigazgató-helyettes szintén intézett néhány rövid szót az értekezlethez.

— Az erdőrendezőségi szolgálat — mondotta egyebek közt *Osváth* vezérigazgató-helyettes — eddig sok tekintetben mellőzés, háttérbeszorításszámba ment. Az erdőrendezőségi munkának most a háttérből az előtérbe, sőt egészen az élre kell kerülnie. A napnál is világosabb, hogy az erdőgazdálkodás szakszerű és korszerű üzemtervi munkálatok nélkül csupán ösztönös tapogatódzás.

Az erdészeti tervmunkában az erdőrendezőségeknek az a szerepe, mint az építkezéseknél a tervezésnek.

Nyilvánvaló, hogy hiba volt a multban, hogy nem a legkiválóbbakat irányították az erdőrendező, erdőtervező munkára. Most ez gyökeresen megváltozik. A kapitalista-feudalista erdőgazdálkodásban nem kellett a tervmunka, mert a magánkézen levő erdőuralmak egyszerűen felélték a vagyontárgyaikat, mértéktelen rablógazdálkodást folytattak és nem törődtek az erdők s az ország jövőjével.

A népi demokráciában az erdőrendezői munka döntő feladattá válik, az erdőmunkák üzemterveit megállapító tervező mérnököket állítjuk az első sorba. Megköveteli ezt tőlünk az a kemény elhatározásunk, hogy a hároméves terv befejeztével az ötéves terv célkitűzéseit is: köztük 250.000 k. hold új erdő létesítését hiánytalanul megvalósítjuk.

Ezután *Sas Árpád*, az igazga-

Az erdőrendezőségek az Erdőközpont szervezetében

Komoly előkészítő munka után az erdőrendezőségek szervezésének kérdése a május 3-án kiadott 27.791/1949. számú erdőközponti rendelkezéssel jutott nyugvópontra. A rendelet alapján tizenegy erdőrendezőségi csoport alakult közvetlenül az Erdőközpont irányítása alapján, az erdőgazdasági nemzeti vállalatok szervezetével párhuzamosan. A tizenegy erdőrendezőségi csoport székhelye: Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Kaposvár, Miskolc, Pécs, Szeged, Szombathely, Vác, Zalaegerszeg. Működésüket az alperendeletben megjelölt időpontban, június 1-én meg is kezdték.

A megoldás azért is kedvező, mert

az erdőrendezőségek alkalmassak arra is, hogy az országfásítás tervező feladatainak operatív szervei legyenek.

A 203.065/1949. F. M. számú rendelet meg is bízta a tervezési munkálatokkal a fent felsorolt erdő-

tási főosztályvezető fordult az erdőrendezőségek irányítóihoz:

— Az erdőhöz, a fásításhoz — mondotta többek közt — az ország népének túlnyomó része, sajnos, nem ért. Ebben a tekintetben széleskörű felvilágosító munkára van szükség. Az erdészet sokrétű feladata között bizonyára ez sem az utolsó. Az országfásítási mozgalom sikere nagyrészt ettől a munkától függ.

Az erdőrendezőségi dolgozók nevében *Horváth Andor*, a váci erdőrendezőség vezetője köszönte meg az Erdőközpont vezetőinek iránytiszabó szavait:

— Vezető férfiainknak az erdőrendezőségek felé nyújtott kezét örömmel ragadjuk meg és megígérjük, hogy vezetőinknek a szak tudásunkkal mindenkor és mindenben rendelkezésére állunk. A hároméves terv és az ötéves terv célkitűzéseit úgy tekintjük, mint a magunk célját; rajta leszünk, hogy megvalósítsuk.

Az erdőrendezőségi értekezlet ezután megkezdte egésznapos tárgyalását, s a napirendre tűzött kérdések és legsürgősebb tenni valók alapos megvitatása után az esti órákban ért véget.

rendezőségi szervezetet. Mint a rendelet, amelyet a miniszter helyett *Keresztes Mihály* államtitkár adott ki, megállapítja: «az országfásítási terv elkészítésére az Erdőközpontot tartom legalkalmasabbnak, mert erdőrendezőségei révén megfelelő szakképzettséggel és tapasztalatokkal rendelkező erdészeti szakemberekből álló olyan szervezete van, mely legmegfelelőbb a tervezési munkálatok elvégzésére». Megszabja a rendelet azt is, hogy a tervezési munkálatoknál

az erdőrendezőségi szervezet vegye figyelembe a hazai és külföldi kísérleteket, különösen pedig a Szovjetunió ezirányú tudományos és gyakorlati eredményeit.

A kettős feladat hatalmas távlatokat nyit az erdőrendezőségi munka számára. Az erdőrendező mérnökök és segítőitársaik őszinte örömmel fogadják a munkát és a felelősséget.

Megalakult

az Erdőközpontban a Szovjet-Magyar Társaság helyi csoportja

Bensőséges ünnepség keretében tartotta meg az Erdőközpontban alakuló ülését a Magyar-Szovjet Társaság helyi szervezete. Madas András bevezető szavaiban a Szovjetunió vezetése alatt álló hatalmas béketábor erejét, a békéért folytatott harc világsikerét méltatva kiemelte azt a nagy érdeklődést, amellyel a magyar nép a szovjet irodalma, művészete, tudománya, fejlett gazdasága felé fordult. Ennek az érdeklődésnek kielégítését kívánja szolgálni a Magyar-Szovjet Társaság kultúrmunkája, amelyben részt kívánnak venni az Erdőközpont dolgozói is a Társaság helyi szervezetének megalakításával. Ezután a Társaság kiküldöttje, Rédei Jenő adott tájékoztatást a Társaság célkitűzéseiről, programjáról. A szovjet-magyar barátság, mondotta többek között, nemzeti ügy lett. Ki akarjuk alakítani a szocialista magyar ember-típusát, szükségünk van ehhez a Szovjetunió tapasztalatainak, kultúrájának, gazdaságának, ötéves tervének ismeretére. A szocializmust nem építhetjük béke nélkül. A Szovjetunió békepolitikája védi a magyar népköztársaság békéjét is. A Társaság célja, hogy e kérdésekkel foglalkozva, közelebb hozza egymáshoz a két népet, ápolja baráti jóviszonyát, hogy az országot építő békés munkánkkal megteremtjük a virágzó, szocialista Magyarországot.

A megejtett jelölések alapján az alakuló ülés a Magyar-Szovjet Társaság helyi szervezetének díszelnökévé Molnár István vezérigazgatót és Osváth István vezérigazgatóhelyettes választotta. Elnök lett Rusznyák Viktor, alelnök Márkus Györgyné, főtitkár Madas András, titkár Schmiéd Imre és Vértes Viktor, propaganda-vezető Billinger Lászlóné, pénztáros Tószögi Imréné, ellenőr Kaiser István, Kovács Etelka és Molnár Lászlóné, kultúrfelelős Jászberényi Károly. Megválasztották a 8 tagú választmányt is.

Ezután rövid kultúrműsor következett, amelynek során Molnár József és Csákvári Nikó szavaltak Bezzegh László és Hafner Zoltán pedig Szimonov «Az orosz kérdés» c. színművének egyik határos jelenetét adták elő.

Erős akarattal

erdős Magyarországot!

Nyáron is dolgozik és tanul az erdész-fiataltság

A tanuló ifjúság nyári foglalkoztatása, szakmai, üzemi tapasztalatainak, gyakorlatának megszerzése több mint szakoktatás annak a célnak sikere érdekében, amelyre a fiatalok olyan lendülettel tör: hogy képzett szakembere legyen az új országot építő ötéves tervnek. A nyári szünet az erőt adó pihe-nésen kívül előnyös alkalmat nyújt az ifjúság továbbképzésére, tudásának fejlesztésére is. Ezt a célt szolgálja az iparügyi miniszteriumnak az az újabb rendelkezése, amely felhívta az iparigazgatóságokat és üzemeket, szervezzék meg a műszaki pályára lépő fiatalok üzemi foglalkoztatását az üzemekben, hogy ez idő alatt az ifjúságnak alkalmat legyen megismerkedni munkájuk speciális kérdéseivel és feladataival és így tanulásuk befejezése után könnyebben kapcsolódhassanak be a termelésbe jövő munkahelyeiken.

Hasonló célt szolgál az Erdőköz-

pontnak az a már folyamatba tett intézkedése, amely az erdészfiatalok továbbképzését, jó szakemberek nevelését kívánja elérni az erdőmérnök-hallgatók nyári foglalkoztatásával. Maguk a hallgatók már eddig is tömegesen jelentkeztek nyári szüneti gyakorlatra az egyes erdőgazdasági nemzeti vállalatok területén és az Erdőközpont gondoskodni kíván arról, hogy az erdőmérnökhallgatók az egész nyári időnyit részben gyakorlati munkával, részben elméleti továbbképzéssel tölthessék el. Erre az időre megfelelő fizetést kapnak és a munkahelyre való utazás költségeit is megtérítik. Az erdészfiatalok szüneti munkája hozzájárul a továbbképzésen felül az erdőgazdálkodás továbbviteléhez is. Tervbe van véve csereakció indítása is a külföldi erdészhallgatókkal. A nyári foglalkoztatás ügyében szükséges rendelkezések rövidesen napvilágot látnak.

A fásítási program sikere az ifjúságnál

Az erdőszeretet és az erdővédelem mindaddig üres jelszavak maradnak, amíg a magyar erdőknek, a fának gazdasági jelentőségét gyakorlati úton nem oltjuk az ifjúság lelkébe. Ez a munka már megkezdődött és első eredményei már tavaly jelentkeztek, amikor a győri erdőigazgatóság az elemi népiskolák tanulóival kezdett propaganda-erdősítéseket. Több ezer növényültetést vett részt ebben a munkában, természetesen szakemberek irányítása mellett, teljes sikerrel. Ezek a fiatalok most más formában is az erdő barátai voltak. A fizikai munka után most szellemi vonalon, tanítóik felhívására írták meg véleményüket kis dolgozatokban az erdősítésről és arról, miért kell az erdő fáit becsülni, szeretni, megvédeni. A sok dolgozat közül csak egyet iktatunk ide, példájául annak, hogyan gondolkozik az állami iskolák fiatalosága az erdővédelemről, a fa gazdasági fontosságáról.

«Fa nélkül el sem lehet képzelni a földön élő emberek életét — írja Kerstner Mária áll. iskolai tanuló — már rég esontlá jagytunk volna sok fagyos télen, ha a fa nincs segítségünkre. Már az őszember sem élhető volna meg fa nélkül, hiszen nem is volt más szerszáma, mint a fahaság. Gyönyörűvé teszi az

erdő a vidéket is, elárasztja friss, jó illattal. A fák levelei sok oxigént lehelnek ki, ami frissé teszi a levegőt, forró nyáron pedig szívesen bújunk az árnyas fák alá. A gyümölcsfák sok jó gyümölcsöt szolgálnak... Védjük az erdőt és ültessünk minél több nemesített fát!»

Mennyi értelem, mennyi hangulat ennek a kislánynak tömör írásában!

A vidék kis úttörői is kiveszik részüket az erdősítési munkájából. A verpeléti erdőgondnokság jelenti, hogy az ottani általános iskola «Pajtás» úttörő-csoportjának 60 növendéke 4000 db fenyőcsemétét, a kisházi általános iskola 40 növendéke 1500 db fenyőcsemétét, a tarnaszentmáriai általános iskola 30 növendéke pedig 3000 db fenyőcsemétét ültetett el szakszerűen tanulmányi kirándulási keretében. A gondnokság emberei méltatták az erdősítések nemzetgazdasági jelentőségét és az erdő szeretetére és megbecsülésére oktatták a fiatalokat, akik megértették, hogy az erdő ma már a népé, a nép vagyonát rombolja, aki a fák életére tör és az erdő dolgozóinak a kenyerét fenyegeti, aki a fát irtja.

A fiatalok lelkében megfogamzott ez a tanítás. A magyar ifjúság örökké barátja lesz az erdőnek.

A belgiumi nyárfa-kongresszus tanulságai a magyar kiküldöttek beszámolójában

Az Országos Erdészeti Egyesületben május 31-én számoltak be érdekes előadás keretében a magyar nyárfakutató bizottság kiküldöttei azokról a tapasztalataikról, amelyeket a Belgiumban és Hollandiában ez év április 19—28. között tartott nyárfa-kongresszuson szereztek. Az előadáson a magyar erdészet és faipar számos tagja vett részt és az azt követő vita során több érdekes felszólalás hangzott el. A magyar bizottság két tagja, Rosner Miklós okl. mérnök az ismert faipari szakember és Koltay György okl. erdőmérnök igen érdekes és értékes anyaggal bővítették a nyárfakutatás problémáját mind az ipari, mind az erdőgazdasági vonalon. Elsőnek

Rosner Miklós

tartotta meg beszámolóját.

Ismertette a Nemzetközi Nyárfa-bizottság megalakulásának okát és előzményeit. A nyárfa ipari feldolgozása széleskörű lehetőségeket nyújt, mert számos fajtája van és hajlamos a kereszteződésre, de a szakemberek között is ellentétesek a vélemények a felhasználásról, mert még nem cserélték ki ezirányú tapasztalataikat eléggé. Ez tette szükségessé a 3. kongresszus összehívását, amelyen már Magyarországon is résztvett, mint a Nemzetközi Bizottság újonnan felvett tagja. A Nemzetközi Bizottság számít a magyar erdész- és faipari szakemberek tevékeny közreműködésére a tisztázandó kérdések megoldásánál.

Belgiumban tekintélyes szerepe van a nyárfának, Hollandiában azonban, ahol a kitűnő klíma ellenére még aránylag kicsi a nyárfa-állomány, csak most kezd nagyobb szerephez jutni. A kongresszus tagjai az első napon az egyik belga gyufagyár mintaszerű nyárfatelepi-
lését tekintették meg, amelyen alapos kutatómunka is folyik. A második napon több gyufagyár hasonló telepét látogatták meg, majd a belgiumi nyárfakutató intézetet nézték meg. A konferencia a harmadik napon kezdte meg tanácskozásait, a negyedik napon több facipőgyárat nézték meg a kiküldöttek, az ötödik napon Hollandiába utaztak,

ahol több fűrészüzemet néztek meg, majd néhány nyárfamintatelepet, nyárfacsemetekertet látogattak meg és ugyanitt megnézték a híres holland tulipán-mezőket is.

E látogatásuk során a nyárfa ipari használhatóságának kiértékelése volt a főcél. Elmondta az előadó, hogy a két országban nemcsak a nyárfaerdők, hanem a nyár-ligetek, fasorok, pászták állományát is felhasználják ipari célokra és a nyár anyagát készáru formájában részben exportálják, mint facipőt, gyujtót, csomagolóládát, vagy asztalos-árut. A papírgyárak már a 10—15 éves állományt is jól fel tudják használni. Belgium fabevittele egyébként évente 1 millió m³ és ezért fontos számára a nyárfa-állomány növelése. Az előadó ezután a belga faipar munkájáról beszélt, amelyet az ország nyárfakutató bizottságával karöltve folytat.

Nálunk a földművelésügyi minisztérium nyárfabizottságán kívül az Országos Erdészeti Egyesület is életre hívott egy nyárfabizottságot. A belga faipar együttműködik a különböző állami intézményekkel, az ottani erdészeti kutató intézettel, kísérleti állomásokkal, sőt még a belga gyufagyárak is létesítettek egy nyárfakutató intézetet. Előadása további során a meglátogatott üzemekről adott átfogó képet, a facipőgyárakról, amelyek részben gépi, részben kézi erővel termelnek, a gyufagyárakról, amelyek válogatás nélkül veszik át a kitermelt nyárfaanyagot és a hámózásra nem alkalmas részt a faszószólemes-gyárakban használják fel, a fűrészüzemekről, amelyek kitűnő anyaggal dolgoznak, a papírgyárakról, amelyeknek egy korszerű telepét Hollandiában nézték meg. Hollandiában is nagy a faimport, évente több mint egymillió m³ gömbfát és másfélmillió m³ fűrészanyagot kell bevinni. Hollandia nagyon büszke papírgyártására, amelynek 18%-ban mechanikai falköszörületet kever. A gyufagyárak azonban nem képesek biztosítani az ország szükségletét és ezért nekünk is kilátásunk van gyufaexportra. Megnézték egy 300 holdas mintatelepi-
tést, amelynek fő-

állománya a *Populus Marylandica* nevű importált nyárfajta, amely nagyon egyenletes, gyufagyártásra igen alkalmas anyagot ad. Most kapcsolják be a rezgő nyárfát és ennek keresztezéseit, köztük egy Lengyelországból 10 évvel ezelőtt bevitt dugványokból létesített telepítést. Kiemelte azt a szoros kapcsolatot, amely az ottani faipar, erdőművelés és erdőgazdaság között fennáll és elmondta, hogy az ottani telepítések teljesen igazolták Micsurin elméletének helyességét.

A belgiumi út tapasztalatait leszűrve, arra kérte az erdészetet, hogy olyan nyárfajta-
termelésre helyezzen súlyt, amelyek a faipar szempontjából lehetőleg egyesítik magukban az összes előnyös tulajdonságokat és ezek a nyárfajta-
minél nagyobb mennyiségben szerepeljenek az országfásítás ültetéseinél. Ha ez megtörténik, remélhető, hogy a következő években nagyobb lesz a kitermelésre engedélyezhető nyárfatömeg. A faipartól viszont azt kérte, hogy ismerje meg jobban a létező hazai nyárfajta-
kat, tegyen többet az eddigénél az ipari kutatások terén, keresse a nyárfa felhasználásának minél több lehetőségét, mert akkor fabehozatalunk is kedvezőbb képet fog mutatni. Befejezésül közölte, hogy külföldön a nyárfa felhasználását illetően szinte versenyeznek egymással. A megbeszélések között, barátságos hangja, a tapasztalatok őszinte kicserélése a békés együttműködés szándékát, szellemét mutatta és így ebben a tekintetben a szakmai célok túl az értekezlet a békét szolgálta.

Hozzászólások

Az elnöklő Haracsi Lajos megköszönte az érdekes előadást s hangoztatta, hogy a magyar erdészet behatóan foglalkozik a nyárfatelepítés kérdésével és felkérte a résztvevőket, hogy szóljanak a kérdéshez.

A hozzászólások során Bezzegh László a legutóbbi svájci tanulmányútja alkalmával látott ottani nyár-telepítésekről közölt érdekes adatokat, Luncz Géza a hazai telepítésre alkalmas nyárfajta-
kérdéséről szólott, amelynek megoldása az erdészek és a talajkutatók közös feladata. A kérdést a mi nyárfabizottságaink a soproni Erdészeti

Fásítás a bugaci homokon

Erdőmérnökhallgatók és erdésztanulók közös alföldfásítási tanulmányútja

Kutató Intézettel karöltve oldhatják meg, mert ugyanannak a nyárfának a telepítése nem minden országban jár hasonló eredménnyel. Az egyik felszólaló a *piramisyárra* hívta fel a figyelmet, amely kitűnő sorfát ad és a szélről is megóvja a mezőgazdasági termést.

Haracsi Lajos elnök több kisebb hozzászólás után azt hangoztatta, hogy a nyárfát az eddiginél nagyobb mértékben kell majd termelnünk, mert ez érdeke a magyar erdőállomány növelésének is, de meg kell gondolnunk, hogy az erdősítések alkalmával milyen területeket milyen fajtákkal telepítsük be. Nagyon tanulságos, hosszabb fejtegetésben emelte ki a fajok és a fajták közötti különbséget, beszélt a Szovjet erdészeti tudomány bevált kísérleteiről, a hibridekről, a hazai nyárfajtáink telepítése során nálunk szerzett tapasztalatokról, különösen a fehér- és fekete nyárfajtával kapcsolatban, a keresztezésekről és azokról az egyéb fafajtáinkról, amelyek erre a célra alkalmasak lehetnek, különösen a homokos talajon.

Lády Géza megcáfolta az egyik felszólalónak azt az állítását, hogy a fasorok telepítése árt a mezőgazdaságnak és tiltakozott a javaslat ellen, amelynek során egyik-másik felszólaló az alföldi nyárfajták kiirtását követelte. Közölte, hogy a gyengébb minőségű *fehérnyárfajtákat* az Alföldön értéke-sebb fajtákkal fogják értékesíteni és az öntözés révén ezek a kísérletek bizonyára sikerrel fognak járni. Általában mindenhová azt a fajtát telepítik, amely a legalkalmasabb.

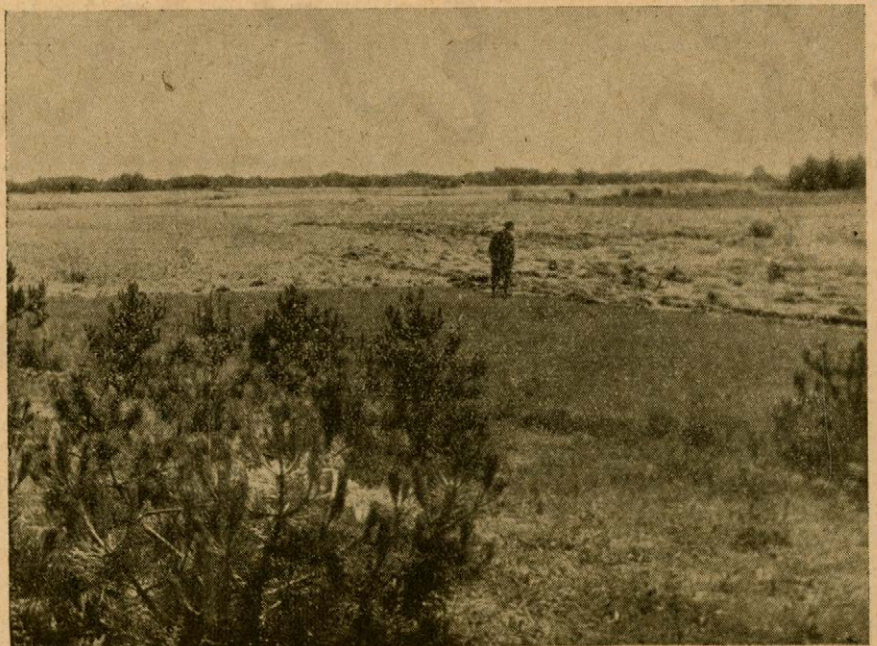
Koltay György, a belgiumi nyárfairtekezlet második küldöttje, rövidesen megtartandó beszámolójában a belgiumi és hollandiai erdőművelési módszereket, a nyárfakutatás eredményeit, a nyárfabetegségek leküzdése érdekében folytatott munkát, a két ország erdőápolási módszereit és a tapasztaltak magyar viszonylatban történő hasznosításának lehetőségeit fogja ismertetni.

A *Budapest-Sikvidéki Erdőgazdasági N. V.* május 24-én bugaci erdőgondnokságában vendégül látta a műegyetem soproni erdőmérnöki karának *alföldfásítási szakkörét* és a szeged-királyhalmi *erdész-szakiskola* tanulóit, akik tanáraik vezetésével, élén *dr. Magyar Pál* professzorral, valamint *Pető János* igazgatóval jelentek meg. A kirándulás kifejezetten tanulmányi jellegű volt. Bemutatásra kerültek az alföldfásítással kapcsolatos korábbi homokfásítási kísérletek, valamint a gyakorlati homokfásítás technikája és eredményei. A tanulmányi bemutatót szakvita követte, mely mindvégig magas nívón mozgott. Úgy a vezető tanárok, mint a hallgatóság megállapítása szerint az alföldfásítás iránt érdeklődő jövő szakemberek igen sokat tanultak, amit leendő munkájukban kitűnően tudnak majd hasznosítani. A tanulmányúton résztvettek *Kézér János* vezérigazgató, *Lády Géza* vezérigazgatóhelyettes, valamint a N. V. összes erdőgondnokai, gondnokhelyettesei, központjának osztályvezetői, képviselve volt továbbá a *Magyar Dolgozók Pártja*, a DEFOSZ, valamint a kecskeméti újságok *szerkesztősegei* is.

A tanulmányút nemcsak tanulmányi, hanem politikai szempont-

ból is említésre méltó eseménye a magyar erdőgazdaságnak, mert elsősorban fordult elő, hogy egy alsófokú szakiskola tanulói az egyetem hallgatóival azonos szakelőadást hallgattak, melyet a műegyetem tudós professzorai tartottak meg és szemléltettek. Elsősorban történt, hogy egymással elkeveredve, elbeszélgetve és összebarátkozva, ugyanolyan járműveken utazva, ugyanolyan ellátásban részesülve melegedhettek össze s azt a régi válaszfalat, ami az erdészet dolgozóinak e rétegei között a multban fennállott, szinte teljesen eltüntették. A résztvevők valamennyien úgy érezték, hogy mint egy közös ügy egyforma katonái fognak a jövőben dolgozni az alföldfásítás ötéves tervének megvalósítása érdekében. Az elhangzott beszédekből is ez a közös kapcsolat és elhatározás sugárzott ki, hogy amint a Don mentén dolgozó szakemberek és kolhózdolgozók közös fogadalmukban hitet tettek a pusztító szárazság vállvetett munkával való leküzdésére, úgy ők is Alföldünk e nagy problémájának vállvetett megoldására fognak törekedni.

A Kaán Károly által életrehozott 1923. évi XIX. t.-c.-kel indulhatott volna elsősorban nagyobb arányú alföldfásítás. De a munka, amelytől

Erdősítésre előkészített sivár homok.

**Olvasd
és terjeszd
az**

ERDŐGAZDASÁG-ot

annyi szép eredményt várt az erdészet, nem lendülhetett abba a magasságba, amelyet a törvény alkotói elérni terveztek, mert az akkori kormányok részben nem értették meg a törvény nemzetmentő célkitűzéseit, részben pedig tisztán pénzügyi szempontból latolgatták a fásítás kérdését, mint olyant, mely nem tekinthető hasznos befektetésnek, amelyre nem érdemes áldozni. Évről-évre csökkentették a fásításra kiutalt összegeket és ezzel teljesen elsorvasztották az alföldfásítás ügyét. Csak az 1935. év hozott némi változást, amikor a kormány nagyobb hitelt bocsátott az erdészet rendelkezésére, amelynek segítségével tényleg figyelemreméltó munka indulhatott meg. Ez időszak alatt végzett munkák eredményeit nekünk most az ötéves erdősítési terv megindulásának küszöbén nemcsak tanulmányoznunk kell, de tanulságait fel is kell használnunk. Erre kötelez bennünket mélyeséges hálaérzetünk népi demokráciánk iránt, azért a hatalmas támogatásért, amellyel az Alföld fásításának ügyét eddig még soha nem remélt mértékben támogatásra méltónak találta.

A most meginduló ötéves erdősítési terv maradéktalan végrehajtásához fűződő érdek megköveteli, hogy a bugaci kísérleti telepen elért és lemérhető eredményeket, valamint az ott elkövetett hibákat kiértékeljük. Ezért választották a

tanulmányút színhelyéül éppen ezt az erdőgondnokságot.

A kísérleti területek megtekintése előtt bemutatásra került az erdőgondnokság nyármag-pergetési rendszere, mely minden egyéb ismert eljárásnál egyszerűbb és olcsóbb. A nemzeti vállalat már az idén rátért a fehér és szürke nyárcsometék magról való nevelésére, ami szép eredménnyel biztat.

Bemutatásra került egy kétekés mélyszántásba szánt feketefenyő terület, melybe — csemete hiány miatt — védőállományként 2×2 m-es hálózatban ákácscsometét ültettek. A jobb árnyalás céljából az ákácot nem vágják vissza. Jövő évben jön közé a fenyő 1×1 m-es hálózatban, az ákácot természetesen fokozatosan visszaszorítják.

Az 1938-as kísérleti területeken azonos nagyságú parcellák kerültek összehasonlító bemutatásra. Egyiken talajelőkészítés és talajjavítás nélkül a fekvés és talajminőség szerint megválasztott különböző fajok fejlődését, másikon sekély szántásban, a következő mélyszántásban és teljes talajfordításban nyílt alkalom a fajok viselkedésének és fejlődésének tanulmányára. Másutt zöldtrágyázással feljavított talajon, továbbhaladva 26 különböző származási helyről vett magból nevelt fenyőcsometék fejlődését figyelték meg a tanulmánygyök. Bemutattak ugyancsak zöldtrágyázás után nevelt igen

szépen fejlődő virginiai borókást, de pusztuló thuja és külföldi fenyőfajokkal telepített parcellákat is.

A tanulságok

A kísérletek eredményeiből levonható legfontosabb tanulságok:

1. A talajelőkészítés nélküli vagy sekély talajműveléssel telepített állományok fejlődése nem kielégítő, messze mögötte marad a mélyen művelt és zöldtrágyázással feljavított talajon telepítettekkel szemben.

2. Nem elég a faj megválasztásához a fekvés ismerete és az erdőgazda szaktudása. A növényi asszociációk gondos tanulmányozására és alapos talajvizsgálatokra van szükség.

3. A gyenge homoktalajok legmegfelelőbb faja az erdei és feketefenyő, valamint a fehér és szürke nyár, melyeket a fekvés szerint csoportosan, egymással és más töltelék fajokkal elegyesen kell telepíteni.

4. A kísérletezésekhez nagy tudományos felkészültség mellett az is szükséges, hogy az adatokat és eredményeket feljegyezzük és gondosan megőrizzük utódaink számára, nehogy bekövetkezzék az, ami éppen Bugacon történt, hogy a kísérletekre vonatkozó feljegyzések mind elvesztek.

Délután a buckavilágba: Nagybugac «hegyei» közé vezették a tanulmányút résztvevőit. Bemutatták az ősbörökást, ahol 800 holdon a borókán kívül más növényzet nincs. Élénk kontrasztot adott mellette a teljesen azonos termőhelyen álló fenyőerdők képe, melyekből a legidősebb egy 280 kat. holdas 31 éves feketefenyves. Élő bizonyosságok, hogy a magyar erdész következetes és lelkes munkája úrrá tud lenni a természet mostohaságai és annak vak erői felett.

Ha az eredményeken és hibákon okulva látunk neki a homokfásításnak, ha teljes felkészültséggel és minden erőnkkel törekszünk feladatunk hibátlan megoldására, erős akarattal meg is fogjuk teremteni mindnyájunk legszebb álmát: az erdős Magyarországot! A tanulmányút résztvevői valamennyien értékes tapasztalatokkal gazdagodva és a fentieket teljesen megértve és átérzve folytatták tovább utazásukat a Debreceni Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat

Buckán telepített fekete fenyő.

püspökladányi erdőgondnokságába, ahol a szikes talajokon végzett kísérleteket tanulmányozták.

„Lehet és érdemes...”

Az Alföld-fásítási szakkönyv egyik tagja egyébként levélben köszönte meg a bugaci tanulmányút lehetővé tételét.

— A homoki és főleg a szikes-fásítási eredmények gyakorlatilag is bebizonyították nekünk — írja többek között —, hogy igenis *lehet és érdemes fásítani az Alföldön*. Megláttuk, hogy a siker csak fáradtságos munka és alapos szaktudás mellett várható. Nehéz feladat vár ránk, de *biztató volt találkozásunk jövőnk munkatársainkkal, az alföldi erdészekkel*. Ha ők nagyobb elméleti felkészültségünket becsülik, mi szégyenkeztünk gyakorlati tudásuk láttára. És ezen alapul barátságunk, hogy *egymást fogjuk kiegészíteni*. Köszönjük a tanulmányutat és igyekszünk értékesíteni a tapasztalatokat. *Igérjük, továbbadjuk az utánunk jövő generációnak*.

Levele végén bejelenti, hogy *alföldfásítási anketót terveznek*, ahol az egyetemi hallgatóság széles rétegei előtt vetik fel és népszerűsítik az alföldi problémákat.

Lády Géza

Csehszlovák köszönet a magyar erdészeknek

Az állami erdőközpont tavasszal ajándékképpen a csehszlovákiai erdészet több vezetőjének megküldte dr. Greguss Pál «A középeurópai fák és cserjék meghatározása szövegtani alapon» c. könyvének németnyelvű kiadását. A prágai Erdészeti Kutató Intézet egyik tagja, a csehszlovák erdőgazdasági szaklap szerkesztője most melegehangú levélben köszönte meg az ajándékot, kifejezve azt a reményét, hogy a *magyar és csehszlovák erdészet együttműködése és tapasztalatainak kicserélése* még jobban el fogja mélyíteni a két ország erdészeinek már megteremtett kapcsolatát.

«Számok az Alföldfásításhoz» c. előző számunkban közölt tanulmányt azzal egészítjük ki, hogy «az ország összes községeinek 34 %-ában, amelyeknek területe az ország egész területének 39 %-a, az erdősültség a 0.5 %-ot sem éri el — amint ez a cikkben közölt egyéb adatokból is kiviláglik.

Kimélyítjük a magyar és francia erdészet tudományos együttműködését

M. Campredon, a francia nemzeti fakutató intézet igazgatójának magyarországi látogatása, különösen azonban az Erdőközpontban tartott előadása, valamint ezt követően folytatott eszmecsereje igen jelentős eredményekkel járt: a francia tudós révén máris *megállapodás történt Franciaország és Magyarország között a tudományos együttműködés kimélyítésére az erdőgazdálkodással kapcsolatos tudományos ismeretek kibővítése és kölcsönös kicserélése érdekében*.

A nagyon értékes elhatározásra Osváth Istvánnak, az Erdőközpont helyettes vezérigazgatójának Campredon professzort üdvözlő szavai adtak lehetőséget. Campredon válaszában, majd a megbeszélések során is hangoztatta a tudományos együttműködésre való készségét *Erdészeti Tudományos Intézetünkkel* és megjelölte ennek az együttműködésnek gyakorlati módszereit is. Ez az együttműködés mindkét ország erdészeti dolgozóinak szaktudását és így az eredményesebb erdőgazdálkodást is szolgálja.

Campredon egyébként előadásában megemlékezett Európa óriási fahiányáról, amely különösen a szerfahiányban jelentkezik és megjelölte a fahiány orvoslásának módszereit is: erdősítés, a fafogyasztás csökkentése, más anyagok igénybevételével és a fahulladék gondos felhasználása. Kimerítően válaszolt a professzor az Erdőközpont szakembereinek a francia fagazdálkodást, különösen a fatakarékosságot illetően feltett kérdéseire és válaszai sok tanulság leszűrésével jártak a magyar erdőgazdálkodást illetően is.

A két ország erdésztudósainak együttműködését illetően is *gyakorlati utat* jelölt meg: *az erdészeti kiadványok kicserélését és állandó levelezés folytatását a tudományos kérdésekben*, amelyek segítségével, reméli, mindig szorosabb és szorosabb lesz az együttműködés a két tudományos intézet között.

Osváth István mondott köszönetet a professzornak értékes előadásáért és hangoztatta, hogy a magyar

erdészek készséggel karolják fel a tudományos együttműködés mindkét országot szolgáló gondolatát.

Campredon köszönőlevele

Itt említjük meg, hogy a kiváló francia akadémikus Párisba való visszatérése után levélben köszönte meg azt a baráti fogadtatást, amelyben Magyarországon részesült mindazoknál a szaktekintélyeknél, akikkel a kapcsolatot felvette.

— Nagyon kérem — írja többek között — szíveskedjék köszönetemet tolmácsolni mindazok felé, akiket budapesti tartózkodásom alatt volt szerencsém megismerni, különösen az *Erdőközpont vezérigazgatójának és munkatársainak*, a Faipari Igazgatóság igazgatójának, a külügyi minisztérium és a földművelésügyi minisztérium tisztviselőinek és valamennyi mérnöknek, akikkel együtt voltam.

Levele végén kifejezi azt a reményét, hogy ez nem csupán első találkozás volt és a *véleménykicserélés továbbra is folytatódni fog*, akár levelezés, akár kölcsönös látogatások útján. Végül közli, hogy *meg fogja küldeni az összes ígért dokumentációt* és válaszolni fog az összes hozzá intézett kérdésekre.

Javaslat gyógynövénygyűjtő tanfolyamra

Gavra Alajos sárvári erdőgondnok azt a javaslatot terjesztette fel Központunkhoz, hogy a *gyógynövények gyűjtését, szárítását, szálítási és értékesítési módozatait* akár az erdei szakmunkásképző tanfolyamokon, akár a nemzeti vállalatok által szervezendő *külön tanfolyamokon* rendszeresíteni kellene, mert a *gyógynövények ismerete* nagyban fokozná az eredményes gyűjtést. A gyűjtés nemcsak mint főoglalkozás, hanem mint alkalmi mellékereset is komoly keresetforrást jelenthet a nép dolgozóinak számára, ha ennek módszereivel tisztában vannak. Az erdőgondnok egyébként a *gyógynövény gyűjtésének szövetkezeti alapon való megszervezése* érdekében érintkezésbe lépett a helyi szervezetek vezetőivel is, amelyek szívesen fogadták a kezdeményezést.

Erdőtelepítés és fásítás a Duna-Tisza között

Veres Péter, az Alföld-fásítás országos felügyelője, bejárta a Duna-Tisza közti homokterületen folyó erdőtelepítéseket és fásításokat. A bejárás során felmerült tapasztalatok közül kiragadunk néhányat, melyek rávilágítanak az érdeklődés homlokerében álló Alföld-fásítás időszerű kérdéseire.

Lefejezett fasorok

A műtalon közlekedő ember szemének megszokott látvány az útmenti eperfák megcsontítása, az ágaknak töben való visszavágása, és úgy tudja, hogy ez a selyemhernyótenyésztés érdekében történik. Szokatlan dolgot láttunk azonban Kiskunfélegyháza és Szeged között a nemzetközi út mentén, ahol villanypózna- vastag platánfák törzsét két-három méter magasságban elfűrészték. *Lefejezték a fákat.* Ugyanezt tették a szeged-kelebiai út mentén és egyes tanyák körül az akácokkal is. Hosszú sorokban, mint akasztófák állanak az út mentén vagy a tanyák körül a lefejezett fák.

Az akasztófásorok nemcsak a táj szépségét rontják, hanem veszedelmet jelentenek a vidék gyümölcsöseire és erdősegeire is. A nedvkeringésben megrekedt fák ugyanis tenyésztőtelepei lesznek a másodlagos rovarkárosítóknak. De elvesztik a lombkoronájuktól megfosztott fasorok a mezőgazdasági többtermelés érdekében szükséges szélfogó hatásukat is. A lefejezett fák levélzöldüktől megfosztva, gyomor és tüdő nélkül maradnak és nemcsak növekedésükben esnek vissza, hanem tönkre is mennek.

A főútvonalakból kiágazó dűlők mentén húzódo fasorok nagyobbára akácból és jegenyenyárból állanak és ezek sem nyújtanak kedvező képet. Végig felnyesetten merednek az égnek a fák, csak a leghegyükön maradt kicsiny hóbita, mint a dunántúli falvak májusfáin. Megkérdeztünk egy kukoricát ültető öreg parasztot, hogy miért nyesték így fel a fákat. Azt válaszolta, hogy az árnyék miatt. A fasoroknak csak a mezőgazdaságra káros árnyékoló hatásáról tudott, de *nem tudta*, hogy a fasorok a szelek erejének megtörésével, a levegő páratartalmának növelésével, a homok mozgásának meggátlásával, a harmatképződés elősegítésével *jótekonny hatást fejtenek ki a mezőgazdasági termelésre*, az árnyékpásztában pedig jól lehet termelni takarmány-

feleségeket, amelyek felnőnek, mire a fásor sűrű, nehéz árnyékot vet. *Széleskörű felvilágosító munkára van szükség a parasztság között a mezőgazdasági többterme és elősegítő fapaszták érdekében*, és ennek kapcsán feltétlenül ismertetni kell a korszerű faültetésnek és fanevelésnek elemi ismereteit is. Feltétlenül szükséges, hogy a mezőgazdasági szaktanfolyamok rendszeresen foglalkozzanak ezzel a felvilágosító munkával.

Csigaházakban élő szakemberek

Felvilágosító munkára azonban nemcsak kifelé van szükség, akad tennivaló az erdőgazdasági szakemberek között is. A kapitalista mult felszámolása az erdőgazdaságban a volt magán erdőbirtokoknak egységes állami birtokká történt egyesítésével még nem fejeződött be. A kapitalista mult hagyatékával találkozhatunk még a szakemberek körében.

A multban egy erdőbirtok külön kisvilág volt, melynek szakemberei behúzódtak a maguk csigaházába, fallal választva el magukat nemcsak a külvilágtól, hanem más erdőbirtokok kisvilágaitól is. Nem volt meg a gyakorlati munka tapasztalatainak eleven cseréje, nem ismerték egymás problémáit, s ezen a téren sok tekintetben még ma is változatlan a helyzet.

Matkó-pusztán, Kecskemét város erdőbirtokán egy erdész szakértő arról beszélt nekünk, hogy a bugaci pusztán őshonos *borókat csemetekertben nem lehet nevelni* és nincs mód az új erdőtelepítésekben való meghonosítására, pedig igen hasznos volna. Másnap Királyhalmán az erdész-szakiskola *csemetekertjében szépen kelő borókatvetést láttunk* és ültetett borókatkat találtunk a tanulmányi erdőgazdaságban.

A tudományos szakirodalom mellett eleven szakriportokra van szükség, hogy a napi munka problémái és tapasztalatai túljuthassanak a csigaházak falain és így a szakemberek köztulajdonává tegyük a napi munka apró fogásait és a helyi tapasztalatokat is.

A facsemete élőlény

A kisvilágok megszüntetésének gyakorlati szükségességéről győződöttünk meg a tompai erdőgazdaság terverdősítésének megtekintése alkalmával is. Buckás homokon mintegy 10 kat. holdat erdősi-

tettek itt az elmúlt ősszel Dunántúlról, Zalából vásárolt erdei fenyőcsemetével. A bejárás során nem találtunk úgyszólván egyetlen élő csemetét sem, az erdőtelepítés munkája teljesen sikertelen maradt. Néhány nappal később Dunántúlon jártunk Zalában és a csemetekertek bejárása során érdeklődtünk a szakértársaktól, hogy hol vannak a csemetekertjei azoknak a cégeknek, amelyek az Alföldre adnak el csemetét. Megtudtuk, hogy a cégek nagyrészt természetes újalatból szedik a csemetét gyerekekkel és ráérő szegényemberekkel, az összegyűjtött csemetét vásárolják fel és adják el az Alföldre.

A facsemete élőlény, amelynek a talajból való kiszedése igen nagy szakértelmet, csomagolása és szállítása pedig különös gondot igényel, Napos, szeles időben 10 perc is elegendő ahhoz, hogy kiszáradjanak a csemeték gyökerei és teljesen használhatatlanná váljanak. Nem nehéz elgondolni, hogy a gyűjtőgeztéskől származó csemete nem részesül *szakszerű gondozásban*. A tompai erdőgazdaságnál valószínűleg ilyen csemetével erdősi-tettek.

Amíg az üzemi csemetekertek szűk keresztmetszete erdősi-tési programunk végrehajtását nem biztosítja, igen nagy gondot kell fordítani a csemeteszükséglet beszerzésére, és mivel az egész országban mindenütt vannak erdőgazdaságok, célszerű volna, ha a helyben levő szakemberek elszállítás előtt megvizsgálják a csemeteküldeményeket. Különböző előfordulhat, hogy az erdőtelepítéseknél kifejtett minden lelkesedés és szakértő munka a rossz csemetanyag miatt sikertelen marad.

Újító mozgalom

A lelkesedésnek és az erdei akarásnak szép példáit mutatja az Alföldfásítás érdekében egyre inkább kiszélesedő újító mozgalom.

A tompai erdőgazdaság csemetekertjében *fehérnyár-dugványnyal* végeznek érdekes kísérletet. A dugványvesszőkön nehezen képződik kallusz és lassan fakadnak meg, ezért itt *vegyszerrel kezelik és melegágyban előhajtják a vesszőket* és csak azután dugványozzák el őket a csemetekertben.

A szegedi erdőgazdasági nemzeti vállalat homokbuckákon történő erdőtelepítésnél a Boros-féle *fűrés ültetést* alkalmazza. Azt tapasztalták ugyanis, hogy ha a fűvel gyéren benőtt buckákon teljes szántást alkalmaznak, újra megindul a homok. Az új eljárás szerint csak sortávolságunkint vetnek egy-egy

Védekezés az erdőtüzek ellen

barázdát és a barázdákba a Heyer-féle ültetőfúróval mélyesztett gödrökbe ültetik a csemetéket. A kecskeméti erdőgondnokság matkói erdejében láttuk, hogy a szegedieknek igazuk van. Itt a gyér fűtakaróval borított buckák erdőültetés előtt nem vándoroltak már, a teljes szántásba végzett erdőültetés után azonban újra megindultak és az egyik oldalon a szél teljesen kitakarta a csemetéket, a másik oldalon pedig több mint 1 m magas homok rakódott rájuk.

Igen nagy költségmegtakarítást jelent a szegediek egy másik újítása is. Amíg Kecskeméten sík homokterületen a mély talajlazítást igen nagy költséggel kézierővel végeztették, Szegeden ugyanezt az eredményt elérték úgy, hogy két ekével egymás nyomában szántottak. Ezt a munkamódszert célszerű lesz közelebbről megvizsgálni.

Az újító mozgalom egyre szélesedik, mind több és több szakembernek válik szívügyévé a homokfásítás. Néhány lelkes szakember társaságában felkerestük a szegedi tanyavilágban fehérre meszelt nádfedelű házában a 89 éves Kiss Ferencet, a szegedi erdők atyját, aki büszkén elmondta, hogy amikor Szegedre került, mintegy 300 hold akácös erdeje volt Szegednek és amikor nyugdíjba vonult, több mint 6000 hold akácost és csaknem 1000 hold fenyőerdőt adott át utódjának. Kiss Ferenc gyönyörű eredményeit hallgatva arra gondoltunk, hogy ha egy ember tudása és szívós akarása ilyen hatalmas sikert eredményezett, akkor ma, amikor egy ember akarása helyébe az egész népek az akarása lépett, nincs lehetetlen, leküzdjük az aszályt és a jainséget a Duna-Tisza közti homokterületen. Meg fogjuk változtatni a természetet.

Keresztesi Béla

Időszerű üzemi teendők

1. Csemeték károsítói ellen érelyesen védekezzünk. Ha a károsítót nem ismerjük, küldjünk a károsított csemetéből néhány példányt nedves mohába csomagolva, vagy a károsi állatokból néhány példányt az Erdőközpont erdőművelési osztályához (II. emelet 1).
2. Esőtől megcserepesedett talajt porhanyítanunk kell.
3. A még át nem adott szerfa átadását szorgalmazzuk.
4. Tartsunk anyagkészlet-rovancsot.
5. Vadcserepnyemag gyűjtéséről meg ne feledkezzünk.

Három évvel ezelőtt több mint 20.000 kat. hold erdőterületen pusztítottak tüzek, amelyek többmillió kárt okoztak Magyarországon szegényes erdőállományában, iparosodásunk és 5 éves tervünk egyik legfontosabb nyersanyagában. Tudjuk, hogy az erdőgazdálkodás szervei eddig is minden lehető elkövettek az erdő üzek megállására és a dolgozók, a magyar nép vagyonát pusztító erdőtüzek megfékezésére. A magyar erdők védelmére demokratikus kormányzatunk is több rendeletet adott ki és ezek jótékony hatása most kezd jelentkezni erdőgazdálkodásunkban.

Mindez azonban nem bizonyul elégségesnek, ha a népi demokrácia önludatos dolgozói nem támogatják az erdészetet ebben a munkában. Felesleges szópazarlás volna, hogy éppen az erdészeknek magyarázzuk meg az erdőtüzek ellen való védekezés fontosságát, hiszen ők tudják a legjobban, micsoda hatalmas értékeket mentünk meg ezek megakadályozásával faiparunk, újjáépítésünk és tüzelőellátásunk számára.

Milliók elherdálását állíthatjuk meg

ezzel a munkával, de erdészeti hatóságainknak és szervezeteinknek elsőrendű kötelessége, hogy maguk járjanak elől egy

olyan tájékoztató és felvilágosító szolgálat megszervezésével, amely a nagyvárosoktól kezdve a legkisebb faluig minden dolgozó lelkében tudatossá teszi, hogy a magyar erdő immár a nép vagyona, hogy minden erdőtűz a dolgozó nép vagyonának megkárosítása,

tehát sajátmagának a vagyonát csökkentő, önmaga jólétét fenyegető azzal, ha könnyelműségből, gondatlanságból, egy eldobott égő gyufaszállal, cigarettavéggel hegyoldalakat borít lángba.

A kiránduló idény elején tartunk. Ez a legalkalmasabb időpont ennek a felvilágosító munkának megkezdésére, *falragaszok, feliratok, tájékoztató előadások és a propaganda minden eszközének útján.* Az Erdőközpont már megkezdte ezt a tájékoztató munkát és

minden segítséget megad

nemzeti vállalataink, erdőgondnokságainknak e munka sikere

érdekében. Különösen az erdőgondnokhelyettesekre vár ezen a téren komoly feladat. Ne felejtsük el soha, hogy az erdőtüzek meggátolásával a nép vagyonát oltalmazzuk.

Néhány őszinte panasz a fatolvajokról és az erdővédelemről

Nagyon tanulságos, panaszos levelet kaptunk nemrégiben Murányi János védkerületvezetőtől, a szentdomonkosi erdőtüzzel kapcsolatban, amikor közel 300 hold területen égett a gyújtogatás következtében támadt tűz. A község lakói csak a karhatalom igénybevétele után fogtak az oltáshoz, de rövidebben alig maradtak egy páran, a csoport többi tagjai széjjelszöködtek. Az erdőgondnokság a rossz telefonkapcsolások miatt csak a délutáni órákban értesült a tüzről és azonnal a helyszínre sietett, de addigra a tűz már hatalmas pusztítást végzett. Nagy baj, írja Murányi János, hogy még ma is vannak emberék, akiknek csak akkor kedves az erdő, ha gerendát kell belőle hazaszállítani.

A levél a fatolvajok gonosz elszántságáról is ír, amit egyébként minden erdész ismer. Több alkalommal előfordult, hogy a tettenért fatolvajok nevüket sem mondták be, vagy *dínevet mondtak be*, úgyhogy a nyomozás sikertelen maradt. Sokszor járjuk az erdőt, de *formaruha és fegyver hiányában a fatolvajok és legeltek igazoltatása is reménytelen.* Elmondja Murányi azt is, hogy védkerülete közelében 600 cigánycsalád lakik és ezek közül sokan a tél folyamán 20–30 főnyi csoportban, *fejsekkel, fűrészekkel járta az állami erdőbe fát lopni.* Néhányszor őt is, szaktársát is megtámadták és kénytelen volt egyedüli életmentő fegyverével, a bottal meghátrálni. Jelentést tett, de *a több ezer forint kárt okozó cigányok ellen máig sem indult eljárás.* Két ismeretlen vadászó egy alkalommal keftétörte a botját, máskor szolgálati lakása előtt éjjeli lövöldözéssel tették lehetetlenné fellépését a fatolvajok ellen...

Ha az erdész eleget akar tenni szolgálatának, fejezi be sorait, a többség ellenséget lát benne. Ha az erdész nevelni akar, ennek hatása csak addig tart, amíg elmondja mondókáját, de később a fatolvaj levágja a neki szükséges fát és tovább károsítja erdeinket. *Ahhoz, hogy sikeresen védjük az erdőt, csak a legteljesebb hatósági támogatás lehet eredményes.*

A tapasztalatsere —

önköltségcsökkentés

Népgazdaságunk öt éves erdőgazdasági terve magába foglalja a magyar erdőgazdálkodás problémáinak átfogó és korszerű megoldását. Amit legjobbaink hosszú évtizedeken át kiterveztek és álmaikban láttak, ma itt áll előttünk mint valóság. Álmokból született, de szilárd talajon nőtt. Most nem kisebb feladat vár ránk, mint minden erőnkkel azon fáradozni, hogy a terv megvalósulása és kivitelezése elől

**elhárítsunk minden akadályt,
kiküszöböljünk minden hibát
és hiányosságot,**

nehogy azok egyrészt erdőgazdaságunk soha nem látott fejlődésének gátjává váljanak, másrészt előrehaladjunk erdőgazdaságunkban is a tőkeakkumuláció megindulása felé.

Nem vitás, hogy *erdőgazdálkodásunk termelékenységé ma igen alacsony, termelési berendezéseink és módszereink elavultak, sok a kívánnivaló az önköltségcsökkenés körül; szóval van elég «szűk keresztmetszetünk».* Sokat ismerünk is belőlük, de a feltárás, jórészt ezután vár kimunkálásra.

Az iparban a háború pusztításait már sikerült helyreállítani legnagyobb részben és most további előrelépés folyamánaként hatalmas beruházások teszik lehetővé a szűk keresztmetszetek felszámolását és megszüntetését.

Le kell itt szögeznünk, hogy a szűk keresztmetszetek kiküszöbölésével erdőgazdaságunkban nem várhatunk addig, amíg a múlt rablógazdálkodásának nyomait eltüntetjük, vagyis nem követhetjük az ipar megoldásait, mert akkor a többi gazdasági ág eredményei mögött menthetetlenül lemaradnánk: mivel az *erdőgazdaság szabályos állapotának helyreállításához nem elég 3—5 év, mint az iparban, hanem legalább 40—50 év kell.* Nálunk azért a többi gazdasági ág helyzetétől eltérően együtt kell haladjon a helyreállítás munkájával az újatépítés, a szűk keresztmetszetek megszüntetése, azaz a termelés módjának és eszközeinek korszerűsítése, az önköltségcsökkentés legjobb módozatainak alkal-

mazása. A szűk keresztmetszetek aprólékos kimunkálása és feltárása üzemgazdasaink feladatát kell hogy képezze. Én ezúttal két kérdésre szeretnék rámutatni mint olyanra, amelyek feltétlen előbbre visznek bennünket a szűk keresztmetszetek megszüntetése vonalán.

Az egyik

a tapasztalatsere.

A tapasztalatsere nem volt ismeretes fogalom a kapitalizmus világában, annál inkább hozzátartozik, sőt jellegzetessége a szocialista tervgazdaságnak. A szocialista tervgazdaság nem ismeri ugyanis a technikai haladás olyan korlátait, amelyet a monopol-kapitalizmus profitérdekei a műszaki haladás útjába állítanak. Minden *műszaki tapasztalat, amely valahol felmerül, korlátlanul általánosítandó és mindenütt felhasználható.* Egyik üzemnek sincs miért titkolni a maga eredményeit, a gyakorolt, tapasztaltabb szakembert nem fenyegeti a «konkurencia» veszélye, ha munkamódját megismerteti másokkal is. A tapasztalatsere azok közé az új munkamódszerek közé tartozik, amelyik hivatva van az önköltségek erőteljes csökkentéséhez szükséges tapasztalatokat, indításokat megadni.

**Kevés olyan gazdasági ág van,
ahol olyan nagy jelentősége
van a tapasztalatsereinek, mint
éppen az erdőgazdálkodásban,**

ahol nincs és nem is lehetnek sémák, nem lehetnek egy kaptafára húzott megoldások. Ez indoknál fogva is szüksége van erdőgazdálkodásunknak arra, hogy *a tapasztalatsereiből mozgalmat csináljunk és annak megindulását sürgessük.* Vitathatatlan, hogy egyes üzeink már jelentős lépéseket tettek a szűk keresztmetszetek felkutatására és felismerésére, nemkülönben elindultak a megoldások útján is. Miért kellene hát más üzeinknek mindent előlről kezdeni, keresni, kutatni, töprengeni olyan kérdéseken, amit már feltaláltak. Üzeink a már elért eredmények felhasználásával derékba kaphatják mindjárt a problémákat és vihetik végső megoldásuk felé. Milyen

előnyt jelentene, ha jó szakembereink már meglévő megfigyeléseit és tapasztalatait kellene csak átvenni más üzeinkbe, vagy tovább építeni a jó alapgondolatot, vagy azt csak a körülményekhez simítani.

A tapasztalatsere *tágitaná szakembereink látókörét is.* Megszabadítana sok hamis képzettől és felfogástól, mert bizony be kell vallanunk, hogy *sokszor makacsul ragaszkodunk munkamódszerekhez, mert azt helyesnek véljük.* Tapasztalatsere könnyen meggyőzhet annak helytelenségéről. Igaz az is, hogy a látott kibákból is sokat lehet tanulni. Ezeknek

a tapasztalatsereinek ki kellene terjedni az erdőgazdálkodás minden ágára, esetetekertől az állományápoláson keresztül a műszaki kérdésekig és a korszerű üzemvezetésig.

Ebből a célból célszerű volna erdőgazdálkodások vagy üzemek kijelölése, amelyek eddigi eredményeink alapján alkalmasak volnának tanulásra és tapasztalatsereire.

Az egyik módja tehát az volna a tapasztalatsereinek, hogy a kiváló eredményeket elért üzemekbe menjünk tanulni, azonban a másik kérdéssel is foglalkoznunk kellene, mert az is nagy eredményeket hozhat, és ez az volna, hogy kiváló szakembereink járnak be az üzemeket és adnának tanácsot, oktatást és irányítást.

A tapasztalatsere jó hatással volna azok munkájára is, akik szívvel-lélekkel fáradoznak a magyar erdőgazdálkodás újjáépítésén, ösztönzést és új lendületet kapnának a további munkára. A tapasztalatok felhasználása pedig *sokezer forint megtakarítást jelentene* hasznos beruházásokra és így további szűk keresztmetszetek felszámolásához teremtené meg az alapot.

A tapasztalatserehez szorosan kapcsolódik

az újítási mozgalom.

Ismeretes, hogy az ésszerűsítők és újítók mozgalma több mint 40 millió forint többletbevételt, illetve megtakarítást jelentett országunknak már eddig is. Bár ezek kétségtelen nagy eredmények, mégis távolról sem szabad kielégítőnek

tekinteni, hiszen ezer dolgozó között nálunk még csupán 7—8 az újítók száma. Ez is csak az iparra vonatkozik. Erdőgazdaságunk vonalán e tekintetben még rosszabb a helyzet. Az újítómozgalom szerves része, vagy inkább egyik megjelenési formája a szocialista munkaversenynek, amelynek célja jobb szervezéssel, újításokkal, műszaki tökéletesítésekkel elősegíteni terveink végrehajtását, gyorsabbá és könnyebbé tenni a szocializmushoz vezető utat. Az erdőgazdaság dolgozói sem maradhatnak hát ki ebből. *Fontos volna épp a tapasztalatcsere eredményeit felhasználni*

minden üzemünkben határozott konkrét feladatokat tűzni az újítók elé, amelyek a leg-sürgősebbek és legfontosabbak a termelés szempontjából,

nemkülönben az újítási mozgalmat sokkal *szélesebb alapokra* helyezni, mint ahogy az most áll. Kétségtelen, néhány helyen, ahol jól megfogták a kérdést, már vannak eredmények. A pécsi erdőgazdasági N. V. igen említésreméltó eredményeket ért el: rönkrakodóberendezéssel, hordozható benzinmotoros villanyhegesztőjével, gombaszárítójával stb.

A tapasztalatcsere, újító- és észszerősítési mozgalom kell hogy *kiindulása legyen az erdőgazdaságban oly fontos tőkeakkumulációnak is.* Ha a magyar erdőgazdálkodás multbeli vitele szocialista tervgazdálkodás alapján történt volna és ehhez képest a korszerű erdőgazdálkodás alapja a tartamosság érdekében történt volna, ehhez képest a fa-tőkének csak a hozzáánott kamatait, növedéket termelték volna ki, akkor ma az erdőgazdaság volna az a gazdasági ág, amely tőke-akkumulációja útján a legnagyobb összegeket tudná produkálni a többi termelési ág szűk keresztmetszeteinek megszüntetéséhez szükséges beruházások részére. Ezzel szemben a tény az, hogy az előtt a sajátságos helyzet előtt állunk, hogy *bevételeink állandóságával és egyszersmind mozdíthatatlanságával kell számolnunk.* Az állami erdőgazdálkodás jelenlegi évi hozama másfélmillió m³, aminek értéke 200 millió forintba tehető. Ha szabályos fakészleteink meglennének, akkor évente legalább

3 millió m³ faanyag lenne kitermelhető és ez 450 milliós bevételt jelentene. Feladatunk mindent elkövetni a tekintetben, hogy mivel a bevételek pozitív irányban nem befolyásolhatók, *a kiadások legyenek csökkenthetők, ép az újítómozgalom és tapasztalatcsere révén,* hogy ezáltal

a magyar erdőgazdálkodásban is megindulhasson a tőke-akkumuláció,

rajta keresztül a termelés volumenének az emelése.

Nagyon jó volna, ha e néhány felvetett gondolatot kartársaim tovább építenék, kiegészítenék, és így kialakulna ezen a vonalon is az, hogy mit kell tennünk, mik a feladataink a legközelebbi időben. Egy bizonyos: fontos kérdés a tapasztalatcsere és e téren sem lehet időt vesztenünk anélkül, hogy azt erdőgazdálkodásunk hátrányosan ne érezné. A magam részéről a tapasztalatcsere-től: új, friss lendületet várok szocialista erdőgazdálkodásunk kiépítésének útján.

Káldy József.

Néhány szó a dugványozásról

Az általam mult év szeptemberében átvett körzet egyik csemetekertje igen különös és érdekes képet mutat. Az abban lévő kétéves, anyatőkéknek dugványról telepített kanadai nyár fejlődése olyan egyenlőtlen, hogy már a meglátás első pillanatában kíváncsiságot keltett. Vannak abban kisebb foltokban 300—350 cm magas, szép, erőteljes egyedek, majd közvetlen mellettük, mondhatni minden átmenet nélkül, egész silány, beteges, sárgás levelű 50—80 cm magas példányok szomorkodnak. A dugványtelep legnagyobb részét azonban a fentemlített 50—80 cm-es, fejletlen egyedei borítják. E silány, életképtelen egyedek között — ami egyébként igen szembeütő — itt-ott, szórványosan látható egy-egy szép, haragoszöld levelű 300—350 cm magas, egészséges példány. Felnagyítva, az egész egy 6—8 éves fiataloshoz lehet hasonlítani, amelyben szórványosan egy-egy makkfa áll.

Mivel érdeklődésemre a kartársaktól semmiféle, a szokatlan feltűnést keltő fejlődési különbséget megmagyarázó felvilágosítást nem kaptam, kiemelttem úgy a jó, egészséges, valamint a silány, bete-

ges egyedekből, a telep különböző helyein több darabot. Feltételeztem ugyanis, hogy a gyökereken megtalálom a *szokatlan jelenség* okozóját. Ebbeli törekvésem azonban haszталannak bizonyult. Nem láttam — már amennyire szabad szemmel lehetséges — a gyökereken semminemű kártételt vagy elváltozást.

Észleltem azonban mást, ami szakszempontról igen tanulságos és figyelemreméltó. Ugyanis a szaporításhoz felhasznált dugványok különböző hosszúságára lettem figyelmes. Használtak, amit kétségtelenül meg lehet állapítani 20, 30 és 40 cm hosszúságú dugványokat. Az érdekes, de növényélettanilag érthető körülmény az, hogy minden, *más-más hosszúságú* dugványból, *más-más fejlődésű* növény keletkezett.

Hogy lehetőleg világos és áttekinthető nyújtó képet adjak, szükséges előrebocsátanom, hogy a szóbanforgó anyatelep nem tökéletes vízszintes fekvésű, hanem cca 20—30 cm-es szintkülönbséggel bír. A következő fejtegetés könnyebb megértése céljából beosztom a telepet két részre éspedig: egy magasabb és egy mélyebb fekvésűre.

A gyökérvizsgálatból minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a *magasabban* fekvő helyeken a *hosszú* (40 cm-es) dugványokból fejlődtek a szép, egészséges egyedek, míg a *rövid* (30 cm-es) dugványokból származók elmaradtak. Ellenben a *mélyebb* helyen a *rövid* (20 cm-es) dugványokból fejlődtek a szép egészséges egyedek, míg a *hosszú* (30 cm-es) dugványokból származók, *sínylődnék.*

Befejezésül még annyit, hogy a szóban forgó anyatelep talajstruktúrájában semmi észrevehető különbség nem észlelhető.

Szabó Ferenc
üzemi intéző.

Felhívás az Erdőgazdaság-felelősökhöz

Lapunk előfizetőinek tábora az utolsó két hónapban hatalmasan gyarapodott. Ebben nagy része van Erdőgazdaság-felelőseinknek, akik egyes nemzeti vállalatoknál kitűnő eredményeket értek el. Legutóbb jelentést kértünk tőlük az előfizetési propaganda számszerű eredményeiről. Be is futott több N. V. jelentése, de még mindig vannak, akik késlekednek e jelentésekkel. Ezúton hívjuk fel őket, hogy bejelentéseiket sürgősen tegyék meg. Rövidesen az Erdőgazdaság-felelősöket értekezleten tájékoztatjuk feladataikról.

A SZOVJETUNIÓ ERDŐGAZDASÁGA

Hirek a Szovjetunióból

Az erdészeti minisztérium vállalataiban 300 kétszobás házat készített az erdei védőállomások munkásai számára. A házakat 1949. év második negyedében fogják az állomásokra szállítani. A házak szállítása már megkezdődött.

Az erdővédő állomások munkásainak kultúrkiszolgálása céljából négy autót szerelnek fel, amelyek villanyteleppel, mozival és rádióval vannak ellátva. A 26 mozgó autó-mozi, amely most csak fajfeldolgozó telepeken működik, tavasszal működési területét az erdei művelődési pontokra fogja terjeszteni.

A mozi és a rádió szerves része lett a favágók életének. 510 állandó mozibereendezés és 26 vándor autó-mozi működik az erdei gócpontokon. Egyre több erdei munkatelepet látnak el rádióval. Ma már több mint 500 rádiócsomópont tartanak számon. A rádióhálózat szüntelenül nagyobbodik.

Gépből esik az eső

M. Sz. Jansin, ukrainai mérnök nagyjelentőségű gépi berendezést szerkesztett. Leírását közöljük a Pionarszkaja Pravda nyomán:

Hatalmas szárnyú gép áll előttünk. Szárnyai nagyobbak a repülőgép szárnyainál: 55 méter hosszúak. Traktor húzza a gépet a mezőn s a forró napon, derűs ég mellett elkezdi hullani a mezőn az eső. Ez az eső mesterséges, a gép szárnyaiból hull.

Ime, hogyan van felépítve az esőgép. A traktoron szivattyú van, melyet a motor hoz működésbe. A szivattyú különleges szerkezetek segítségével felszívja a vizet az öntözőcsatornákból, melyek minden 120 méterre ottvannak a mezőn. A víz csöveken jut az „öntöző kannákhoz” és szétpermeteződik.

A gép egy munkanap alatt 25 hektár vetést vagy csemetégytat tud megöntözni. Két ember kezeli — a traktorista és egy munkás.

A mesterséges eső előnyösebb a természetes esőnél. Az erős eső nagy esőcseppei elverhetik a fiatal hajtásokat, záporosó után pedig a föld vastag kéreggel vonódik be. A mesterséges esőt tetszés szerint csinálhatják, ha akarják gyenge, ha akarják erős sugárban bocsájtják a földre. Lehet szabályozni a cseppek nagyságát és a magasságát is, melyről az eső hull.

Nemrég hat új mezőöntözőgépet próbáltak ki. Ezeket a gépeket szovjet tervezők szerkesztették. Közük van ez a gép is, melyet jent ismerteltünk.

A Szovjetunió erdőszítési tervének menete

A szovjet kormány megállapította, hogy az erdőgazdasági minisztérium a mezőgazdasági akadémiaival és csaknem valamennyi tudományos intézettel egyetemben megkezdte a hatalmas erdőszítési terv végrehajtását. A védőpászták telepítésének munkájában 94 erdőgazdasági üzem fog résztvenni. Az erdőszítendő és fásítandó területek kijelölését 6 expedíció végzi, amelyben 120 tudós és szakember vesz részt.

A terv keretében 1948-ban a Szovjetunió európai részének pusztás és erdőpusztás vidékein kolhózsok, szovhózsok és erdőgazdasági üzemek 199 ezer kat. holdat erdőszítettek be. Az 1949-es évben a kolhózsok, szovhózsok és erdőgazdasági üzemek 269 ezer kat. holdat készítenek elő beerdősítésre. A kolhózsok és szovhózsok már megkezdtek a munkáscsoportok megszervezését és már eddig 20 ezer munkáscsoport meg is kezdte munkáját. A munkás-

csoportvezetők részére kéthetes tanfolyam indul. Az erdőgazdasági minisztérium 720 ezer fő részére háromhónapos tanfolyamot indít. Azonkívül az erdőszítőkiskolákon 1949-ben 1025 fővel, a technikumokon 4180 fővel emelték a létszámot. A szakemberek előkészítésére 1949—50-ben 4 új erdőszítési és 1 műszaki iskolát nyitnak. 1949. évre 22 ezer kat. hold homokfásítás van előírva. 1948-ban 6600 kat. hold csemetekertet létesítettek. 1949. évi tervben előírt csemetemennyiség 1868 millió darab és eddig 7825 tonna különböző mag lett összegyűjtve. A faskolák és csemetekertek öntözéséhez pedig 2812 vízgöyjtőt létesítettek.

Az erdőszítési terv végrehajtásához 5624 különféle traktor és 25.678 drb egyéb gép (eke, borona, kultivátor, tehergépkocsi, mozgó javítóműhely stb.) van előírva nyozva.

A Távolkelet fakészlete

A Távolkelet lombfaállománya a Szovjetunió összes fakészletének 24%-át teszi ki. Bár lombfákban nagy tartalék van, a kihasználás mégis kis mértékben és nem racionálisan történik. Szerfára csak a kőris, nyír, nyárt és részben a hársat használják, az összes többi fafajt tűzifának. Azokon a vidékeken pedig, ahol tutajozással foglalkoznak, nem aknázzák ki kellőképpen a lehetőségeket. A lombos fafajtáknak különösen nagy nemzetgazdasági jelentőségük van; az ipar különböző ágaiban használható fel, pl. faszész, faszén, ecetsav, szpiritusz stb. előállítására. Mindezek ellenére Távolkelet lombos fafajtaíait nem elegendőképpen és irracionálisan használják fel. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy Távolkelet belső faszükséglete nem emészt fel sok fát, minthogy a fafeldolgozó ipar gyengén fejlett, másrészt meg azzal, hogy az erdők nincsenek megfelelően feltárva. Pedig a fejlődő nemzetgazdaságnak egyre több és több fa kell, ezért szükséges, hogy Távolkelet lombos

fakészletének racionális felhasználását tanulmányozzák.

A távolkeleti erdőgazdasági Tudományos Kutató Intézet nemrégiben megállapította, hogy az eddig feltárt fafajta értékes anyagot adnak és hogy ezeknek birtokában hatalmas fafeldolgozó ipart lehet létesíteni. Miként a tanulmányok megállapították, a következő lombos fafajtaíknak van ipari jelentősége: nyír (sárga és fekete nyír), juhar, hárs, nyár, szil és kőris.

Távolkelet fakitermelése az ott kifejlődő fafeldolgozó ipartól is függ. Az 5 éves tervek óta a Szovjet-Távolkelet fafeldolgozó ipara sikeresen fejlődik; ez a fejlődés azonban főképpen a túlevelűek fájának fűrész útján történő feldolgozásából állt. A nemzetgazdasági szükséglet a fafeldolgozó ipar fejlesztését kívánja. A közeljövőben a hajót építő iparnak hatalmas mennyiségű fára lesz szüksége. Nagymennyiségű fára van szükség a vasút-, autó-, teherszállításnál, a mezőgazdasági gépek gyártásánál, lakóházak, iskolák, színházak, kórházak stb. építésénél.

Tudósok expedíciója a szovjet erdősítéséért

A szovjet tudomány minden ágazatában mély benyomást keltett a mezővédő erdősávok létesítésének gigantikus terve. A szovjet tudósok egyéniségére jellemző, hogy gyakorlatilag is szolgálni akarják nemzetüket a gazdasági építés legfontosabb szakaszain. Így érthető, hogy a legkülönbözőbb szakmák tudományos munkásainak ezrei is bekapcsolódnak az erdősítés munkájába.

A Lenin nevét viselő «Összuniói Mezőgazdasági Akadémia», amely *Liszenko* vezetése alatt áll, az erdősávok ültetésének nagy tervét tartalmazó tudományos anyagot átadta a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának, amely most *érdekes expedíciót* készít elő. Az expedíció tagjai az erdész tudósokon kívül klimatológusok, talajkutatók, hidrogeológusok, botanikusok, zoológusok, stb. lesznek és a több száz tagból álló tudományos expedíció az az újonnan létesítendő erdősítések körzeteiben végez majd kutató munkát.

Erdők az esőben szegény földeken

A csapadékban szegény sztávropoljei vidék kolhósz-parasztjai nagy erővel fogtak hozzá az erdősítés sztálini tervének megvalósításához, az erdősávok ültetéséhez és mesterséges víztárolók építéséhez. A munkában nagy segítségükre van a vidéken megszervezett 12 erdővédő állomás, amelyek felszerelését számos szovjet gyár építette. A novorománovszkojei erdővédőállomás 223.900 hektár területen hajtja végre az erdősítést a helyi párt- és komoszol-szervezetekkel. 20 nagy traktor, számos teher- és személyautó, tankautó, árokásógép teszi lehetővé az állomás munkatervének végrehajtását. Az esőszegény földeken a multban hiába kísérleteztek a parasztek jávor és fehérakác meghonosításával. A sós talaj miatt a fák kiszáradtak. Most szívós és hosszú életű fajtákat ültetnek el, miután hatalmas földterületet felszántottak, megforgattak és alkalmassá tettek az ültetések számára. Nagy munkát vállaltak az 1951. évre is. Három faiskolát létesítenek és 3 víztároló medencét építenek. De ezen felül még 6 víztároló építését tervezik, hogy így birkózzanak meg az esőhiánnyal, a száraz szelekkel.

Új fajtájú fák a Szovjet erdősítésben

Érdekes tanulmányok folynak Alexander *Jablokov* szovjet professzor laboratóriumában a szovjet erdősítéssel kapcsolatban. A nagyszabású szovjet természetátalakító tervnek tulajdonképpen egyik kísérleti telepe ez, amelyet nagyobb kert övez. Ebben a laboratóriumában vizsgálják meg a Micsurin módszer szerint eddig végzett hibridizációkból származott fajtákat, amelyek a Szovjet hatalmas fásítási terve során az új erdők állományának komoly részét fogják alkotni.

Igen eredményes és érdekes a szovjet tudósoknak az a megállapítása, amely a *nyárfára* vonatkozik. A német erdőművelők könyvei a nyárfát «káros és silány» fajtának nevezték. Ezzel szemben Nyeszterov orosz tudós tanulmánya már a mult század 90-es éveiben megállapította, hogy a nyárfa különösen gyorsnövésű és egyenes törzse jó épületfa-anyagot és a faiparbansokféleképpen feldolgozható fát nyújt, a talaj iránt nem kényes, az éghajlati változásokkal szemben közömbös, termelése és felhasználása könnyű és olcsó, ami nagy gazdasági fontosságot jelent, tehát hasznos és értékes fajtája a gyér eredetű és szteppés erdősítési körzeteknek.

Egy hátránya van, hogy gyorsan korhad. Éppen ezt küszöbölte ki a szovjet erdőgazdasági tudomány a *nyárfára olyan új vátozatának kitermelésével, amely nem korhad*. *Jablokov* professzor telepén négyéves hibrid példányok állanak. A fiatal fák nyárfa és turkesztáni, gúlaalakú topolyfa keverékei és most hajtják leveleiket. Ez az új nyárfajtája egy év alatt közel másfél méterre növekszik, 5–6 év alatt az ilyen fából létesített sáv megsűrűsödik és szilárd védelmet nyújt a mezőnek, a termelésnek. Az új fajtája alkalmas gyufa, bútort, furnér, hordó, papír, műselyem, szesz, ecetsav stb. gyártására.

Másik értékes felfedezése a szovjet tudománynak a nemrégén meghonosított *újfajta diófa*, amelyet az északi területeken is sikerült meghonosítani. Eddig a görögdió csak a Kaukázuson túl, Közép-Ázsiában és a Moldvában termett. Ezt a diófajtát most kereszteszték a mandzsúriai dióval, miáltal egy rendkívüli hibridet nyertek, amely kibírja a 40 fokon felüli hideget is, nem kényes és nagy termést, valamint értékes rostú fát ad. Ezt a fajtát jó eredménnyel

lehet termelni a szteppés körzetekben, az új erdősávok létesítésékor. A fa sűrű koronája nagyszerűen véd a szárazság ellen, gyümölcse pedig értékes tápszer. Micsurin vetette fel ennek a keresztesztésnek a gondolatát és ő nevezte el az újfajta diót a «*jövő kenyérének*». *Jablokov* professzor faiskolájában már egész kis liget áll belőlük. Ugyanitt látható egy érdekes keresztesztés: az északi mogoró és a Kaukázuson túli funduk-mogoró keveréke. A funduk igen olajos, vékonyhéjú nagy mogorókat terem, de érzékeny a fagy iránt. A két mogorófaj hibrid példányai azonban már fagyállóak és ugyanolyan tápdús termést hoznak, mint a funduk Kaukázuson túli fajtája. Az új cserje szintén nagyszerűen alkalmazható erdővédelmi sáv gyanánt a szteppés körzetekben, a mezővédő ültetések mentén.

Az intézethez a Szovjetunió minden részéből ezrével érkeznek levelek, amelyekben magvat, oltóágot kérnek, vagy beszámolnak eddig elért eredményeikről, mellékelve a kitermelt fajták magvait is. A levelek tömege mutatja, milyen lelkesedéssel fogott hozzá az egész szovjet nép a természet átalakításának sztálini nagy tervéhez.

Új fűrészek a szovjet erdőiparban

Ebben az évben a szovjet fatermelés új, nagytermelékenységgel mechanizmusokkal gazdagodik: egykarú villanyfűrészrel, mely megkönnyíti a fa kidöntését és feldarabolását, mozgó villanytelepekkel, melyek ezeket a fűrészeket és villanycsigákat táplálják, hernyótalpas «KT-12» traktorokkal és autóra szerelt emelődarukkal.

Különösen a «CNIIME,—K 5» márkájú, egyszerűsített villanyfűrész keltett nagy érdeklődést. Ezt a fűrészelt az erdőkitermelés mechanizálási és energetikai, központi tudományos kísérleti intézete tervezte meg és az izsevszki gépgyár készítette el.

Az új fűrész könnyen raktározható, 65 centiméteres tokban elfér. Súlya 8 kg. Kedvező összetételénél fogva a legnehezebb helyeken is alkalmazható az erdei munkára. Ezeknek a fűrészeknek a termelékenysége többszörösen felülmúlja az eddig használatos 21 kg súlyú «VAKOOR»-típusú fűrész termelékenységét.

Micsurin munkájának eredményei

A Szovjetunióban széleskörű népszerűsége tette szert a természet nagy átalakítójának, Iván Micsurin (1855—1935) orosz tudós tanításai.

Egész élete munkáját olyan új-fajtájú gyümölcsfák létesítésének szentelte, melyeket a Szovjetunió központi és északi körzeteinek éghajlatához idomított. Micsurin a gyakorlatban bizonyította be, hogy a külső körülmények a növények változékonyságának legfontosabb tényezői. Ez a változékonyság örökölhető és ezzel megdőlt Morgan alakigenetikai elmélete. A szovjet gyümölcsstermelést új fajták létesítésének konkrét eljárásaival fegyverezte fel. Ő bizonyította be a vegetatív hibridizáció lehetőségét és termelékenységét.

Az 1917-i Októberi Szocialista Forradalom után Micsurinnak lehetővé tették, hogy tevékenységét szélesesen fejtsse ki. Micsurinnak több mint 300 fajta gyümölcsöt és bogyót hozó növényt sikerült kitermelnie és nagyban meghonosítania olyan vidékeken, ahol régebben a gyümölcsstermesztés ismeretlen volt.

1918-ban Kozlov városban lévő (jelenleg Micsurinszk) faiskoláját a Szovjet-kormány állami kezelésbe vette. Ez utóbb az I. V. Micsurin Központi Genetikai Laboratóriuma intézet nevét kapta. 1931-ben a gyümölcsstermesztés központi tudományos kutatóintézetét is megalkotották Micsurinszkban.

A Genetikai Laboratórium Micsurin elméletének örökségét dolgozza fel, folytatva a vegetatív és távoli hibridizációt érintő munkáit, valamint a gyümölcsöt hozó növényeknek az Északra való meghonosítását. A Gyümölcsstermesztés Tudományos Kutató Intézete a gyümölcs és bogyós termények agrártechnikai kérdéseit dolgozza fel, rendszabályokat fogantat a növényi kártevők és betegségek elleni harcban, megoldja a munka megszervezését és gépesítését felölélő feladatokat és a kertgazdálkodás problémáit. Az Intézet kertjeiben 35.000 hibridcsemetét nevelnek, továbbá 1600 különböző fajtájú gyümölcsös és bogyós növényt.

A szovjet favágók szeretik a könyveket. A megfeszített munka után érdeklődéssel olvassák a mai irodalom újdonságait. A munkások jobb kiszolgálása céljából mozgókönyvtárakat alapítottak és könyvszéthordó csoportokat szerveztek. Több mint 200 könyvkézből a favágókhoz viszi a könyveket.

Az erdővédő állomások

A sztálingrádi területen levő Novon-Annenszk erdővédő állomásról számolunk be. Az állomás telepét a közelmúltban szerelték fel: készen állnak a javító-műhelyek, két garázs épült, rendbehozták az irodahelyiségeket és a lakóházakat. Elsőrendű a műszaki berendezés. Gépkocsik és tartályautók, 25 traktor, árokkészítő gépek, vetőgépek erdei célra, ekék, kultivátorok serege a garázsban. Készen áll az autóra felszerelt mozgóműhely. Újabb gépek érkezését jelzik: erdőültető gépek, öntözőberendezések, traktor-permetező, ekskavátorok és géphengerek szerepelnek a jegyzéken. A legjobb gépszakértőket választották ki, akik nagyszerűen tudják mesterségüket. Mindannyian szaktanfolyamokon vettek részt, ahol megismerkedtek az erdővédő állomások különleges tudást igénylő munkájával.

A telep készül a tavaszi munkára. A traktoristák vizsga szemmel ellenőrzik a gépeket és megelégedéssel veszik tudomásul azok jó minőségét. Üzenő nagyságú területet művelnek meg erdő-övezetek céljára, majd megkezdik az

anyagot töltenek a beépített tartályokba, nehogy egyetlen pillanatra is megálljon a traktorpark tevékenysége. Az erdőmezőnemesítők szorgalmasan látogatják és a helyszínen tanulmányozzák a régi erdőövezetek állapotát és a kolhozistákkal együtt jelölik ki az új övezeteket, és erdőültetési térképeket készítenek.

Az erdővédő állomás szakemberei irányítják a gátépítést a közeli folyón és résztvesznek a villanytelep építésében. Ugyanott hamarosan mesterséges tavakat is építenek.

Ebben az évben különösen sok lesz a munka. Az állomás négy kerületet (Novon-Annenszk, Budarinszk, Kálinin és Kikvidzen) lát el. Több ezer hektár ültetést. Több százezer köbméteren földmunkát végeznek mesterséges tavak, gátak és víztartályok céljaira.

Az erdővédő állomások munkája nyomán megváltozik a Volgamenti szeppe jellege. Évről-évre dúsabb és gazdagabb növénytakarót kapnak, hatalmas erdő-sávok borítják majd területeit, amelyek legyőzhetetlen gátként fogják fel a forró szelet. Így győzik le az aszályt!

Komszomolisták a szovjet erdősítésért

A szovjet ifjúságot is megragadta a nagy erdősítés sztálini terve és nagy lelkesedéssel vállaltak részt annak munkájában. A cskalovi terület kolhozainak és állami gazdaságainak fiatalsága már a múlt év őszén 1000 hektárnyi sávot létesített. Tavasszal két ifjúsági csoportot szerveztek. Az egyik Moszkvába, az erdőgazdasági minisztérium indult, a másik csoport sítálpfás felderítést végzett a létesítendő erdősávok vonalán, tudósok, szakemberek kíséretében. Talajmintát vettek a hó alól, vezetőik felolvasásokat, előadásokat rendeztek a természetátalakító nagy tervről, majd hozzáfogtak a tavaszi ültetésekhez, a talajelőkészítés munkálataihoz. Oltógákat vágtak, famagvakat szedtek és ifjúsági brigádokba tömörülve láttak hozzá a tavaszi erdőültetésekhez. A minisztérium új erdőültető gépeket küldött a fiataloknak, az erdővédő állomásokon pedig szakemberek rendeztek erdészeti tanfolyamokat azoknak a komszomolistáknak, akik

állandó erdészeti munkára vállalkoztak. Professzorok és növendékek együttes erővel fogtak össze a nagy terv sikere érdekében. A sikerek nem is maradtak el. A sztálingrádi ifjúság által mult évben létesített 20 hektár nagyságú erdei faiskolában idén már 10 millió csemetét fognak nevelni. A fiatal erdőültetők így ünneplik legszebben a nagy honvédő háború sztálingrádi hőseinek emlékét.

A favágók gyermekei számára újabb állandó táborokat építettek. A Fekete-tenger partján Anapában egy nagy úttörőtábor építéséhez fogtak.

*

A szakszervezet központi bizottsága 400.000 rubelt irányzott elő az erdővédő állomások munkásainak irodalmi művekkel való ellátására. A szaratovi, sztálingrádi és kurszki szakszervezeti területi bizottságok könyvtár-oázisokat létesítenek, amelyek vándorkönyvtárakat küldenek a dolgozókhöz.

Labdarúgás

Bajnokság előtt a Mállerd labdarúgó csapata.

Labdarúgócsapatunk legutóbb a Roessemann csapatával mérkőzött és azt nagyszerű játékkal 11 : 1 (5 : 1) arányban győzte le, Mihály 3, Cinkotai 3, Ilosvay 3 (11-esből), Nagy 1, Czelzsa 1 góljával. Fenti mérkőzés után a bajnoki táblázat élére ismét a Mállerd csapata került 45 ponttal, míg 2-ik helyen a Gázgyár áll 43 ponttal.

Fenti eredmények után a bajnokság élesoportja a következő:

1. Mállerd	26	22	1	3	115	30	45
2. Gázgyár	26	20	3	3	97	27	43
3. Bud. M.							
T. E.	26	18	2	6	90	44	38
4. Nagyté- tény	26	18	2	6	70	50	38
5. III. ker.							
TVE	26	14	3	9	77	47	31
6. Budafok	26	11	5	10	49	41	27
7. B. E. A. C.	25	11	3	11	49	42	25
8. Hidroxi- gén	26	10	4	12	53	67	24
9. K. Postás	26	9	5	12	46	61	23
10. Dohány- gyár	26	8	5	13	72	66	21
11. Buda- tény	26	8	4	14	42	58	20
12. Békás- megyer	26	7	2	17	29	84	16
13. Roesse- mann	26	7	1	18	41	78	15
14. P. Szt.	27	6	3	18	32	88	15
15. E.M.Ág.	26	3	4	19	24	94	10

A bajnokság megnyeréséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a hátralevő két mérkőzést Békásmegyeren és Nagytényben megnyerjük. Különösen nehéznek ígérkezik a június hó 26-án Nagytényben lejátszásra kerülő mérkőzés.

A Mállerd-kupa küzdelmei az átszervezések után, június hónap folyamán, ugyancsak lebonyolításra kerülnek. A sorsolást legközelebbi számunkban közöljük.

Kézilabdacsapatunk Budapest I. osztályú bajnoka

Újabb bajnoksággal gyarapította sport-sikereinket kézilabdacsapatunk: 20 győzelemmel, 1 döntetlennel és egy vereséggel megnyerte az 1948/49. évi Budapest I. osztályú szabadtéri kézilabdabajnokságot. Így ez a sikerekben gazdag szakosztályunk az idén már másodszor nyer bajnokságot több éves multtal rendelkező ellenfelekkel szemben.

Két utolsó mérkőzésünk eredménye:
MÁLLERD—Standard 9 : 4 (5 : 3). Fehérvári-út. Vezette: Barkos.

Csapatunk nehezen lendült játékba és 5 : 3-ig nyílt volt a mérkőzés, de Ujsághy kitűnő védésével átvészelte az ellenfél nagy nyomását és végeredményben fölé-

nyes győzelmet aratott. Góllövők: Jankó 3, Szombathy 2, Alapi 2, Végh, Magyar. A góllövőkön kívül kitűnt Bobok, Staindl és Jáki dr., Ujsághy pedig kitűnő védésével a mezőny legjobbjá volt.

MÁLLERD—Külforgalmi 10 : 4 (4 : 1). Fer. Vasutas pálya. Vezette: Berdó.

Az ellenfél kemény játéka miatt durvaságokkal tarkított mérkőzésen fölényesen nyerte csapatunk utolsó bajnoki mérkőzését és ezzel bebiztosította a bajnokság megnyerését. Góllövők: Szombathy 4, Magyar 2, Végh 2, Aradszky 1, Alapi 1. A góllövőkön kívül kitűnt: Staindl, Bobok és Jáki dr.

Az Asztali Tennis Szak- osztály hírei

Az Alapfokú Asztali tenisz bajnokság III. o. Óbudai csoportjában.

1949 V. 16-án került sor az utolsó bajnoki mérkőzésre a Mállerd és az OZSIK csapatai között. A mérkőzést a Mállerd SC nyerte meg 13 : 3 arányban és ezzel veszített pont nélkül az első helyre került.

A csapat tagjai közül Sahin 4, Lövey—Demeter 3—3, Jánossy 2, dr. Ajtony 1 mérkőzést nyert.

A bajnoki táblázat végeredményben a következő:

1. Mállerd	9	9	0	18
2. OZSIK	9	8	1	16
3. Beszkárt Előre	9	7	2	14
4-5. Dohánygyár	9	5	4	10
4-5. Magyar Pamut	9	5	4	10
6. Lendület	9	4	5	8
7. Fehértő	9	4	5	8
8. Leipzig	9	2	7	4
9. Makarenko	9	1	8	2
10. Magyar Textil	9	0	0	0

A bajnokság során elért egyéni eredmények kiértékelése után a férfi ranglista:

1. Sahin	22 gy.	0 v.	100 %
2-3. Leövey	3	0	100 %
2-3. Dr. Rácz	3	0	100 %
4. Demeter	16	2	88 %
5. Jánossy	8	1	88 %
6. Kónya	5	1	83 %
7. Perényi	8	3	72 %
8. Dr. Ajtony	4	2	66 %
9. Dorn	7	4	63 %
10. Csemegi	0	5	0 %

A női csapat a budai III. csoportban szintén pontvesztés nélkül vívta ki a bajnoki címet.

A bajnoki táblázat a következő:

1. Mállerd	5	5	0	10	pont
2. Statisztika	5	4	1	8	«
3. Leánylíceum	5	3	2	6	«
4. Női Ip. Iskola	5	2	3	4	«
5. Bp. Postás	5	1	4	2	«
6. Dohánygyár	5	0	5	0	«

A bajnokság során elért egyéni eredmények kiértékelése után a női ranglista:

1. Bálint Janka	7 gy.	0 v.	100 %
2. Pásztory Zsuzsa	5	1	83,3 %
3. Gyarmati Gy.-né	3	3	50,0 %

Tenniszezőink kimagaszló eredményei a tehetség- kutató versenyen

A Magyar Tennisz Szövetség rendezésében május hó 29—június hó 8. napja között került lebonyolításra az 1949. évi tehetségkutató utánpótlási verseny.

Ezen a versenyen tenniszezőink figyelemreméltó eredményt értek el:

A női egyes bajnokságot **Pásztory Zsuzsa** nyerte, **Kultsár** Katalinnal (FTC) szemben 6 : 1 ; 7 : 5 arányban. A harmadik helyen **Misák** Erzsébet végzett.

A férfi egyes versenyszám **halvannegy** indulója közül **Tokody** Mihály bekerült az elődöntőbe s csak a kellemetlen szeles időnek — amely a játékot nagy mértékben zavarta — tudható be, hogy **Tokody** csak a harmadik helyen végzett.

Tekintettel azonban a hatalmas mezőnyre, ez az eredmény is igen figyelemreméltónak mondható.

SAKKHIREK

Az Erdőközpont Sport Clubjának Sakkosztálya f. évi május hó folyamán rendezte első háziversenyét. A versenyen a Club 9 legjobb játékosa vett részt. Első Madas András lett, aki ötletes és szép játékával nagy küzdelem után megérdemelten került az első helyre. A további sorrend a következő: 2. Kovács István, 3. Baán Endre, 4. Petrovay Zoltán, 5. Tóth Sándor, 6. Hendel Ernő, 7. Balogh Béla, 8. Bodó György, 9. Csik Benedek.

A sakkjáték iránti érdeklődés felkeltése és fokozása, valamint a sakktehetségek felkutatása céljából a közeljövőben egy nagyszabású versenyt kívánunk rendezni, amelyre az egyes NV-ok éljácokait is szeretnénk bevonni. Eből a célból felkérjük a NV-ok sakkosztályvezetőit, hogy a háziversenyek eredményeit központunkba, Baán Endrénél címezve küldjék fel.

Erdészdolgozók tanul- mányi kirándulása

A zalacsányi erdőgondnokság dolgozói értékes tapasztalatokhoz jutottak azon a tanulmányi kiránduláson, amelyet nem régen a lenti, novai és zalabaksai erdőgondnokságok területén végeztek. Megtekintették a lenti gondnokság fenőcsemetekertjét és egyik 20 kat. hold erdősítés alatt álló erdőrésztét, majd a zalabaksai erdőgondnokság egyik vándor csemetekertjét, ahol a fenővel való erdősítés módszereit tanulmányozták, meglátogatták a novai immár országos hírű falepároló üzemet és a tanulmányút során kölcsönösen kicserélték tapasztalataikat. A tanulmányút sok értékes eredménnyel járult hozzá az erdőszdolgozók szakképzettségének fejlesztéséhez.

A gépi termelésről

Hozzászólás az Erdőgazdaság 1948. XI. 15-i számában. Káldy József
«Termelési és szállítási költség tényezők racionalizálása» című cikkéhez.

Az erdei munkáknál mutatkozó munkahiány leküzdése egyik előtérbe került és megoldásra váró problémánk. Csak nagyvonalakban véve a kérdést: a felújítási és ezzel kapcsolatos munkáknál célszerű megoldásnak kívánkozik, mivel a munka jórészt serdülő munkásokkal elvégezhető — az EPOSz-szal való együttműködés — és így a szükséges munkáslétszám biztosítása. Ez a gyakorlatban megvalósítható és helyi vonatkozásunkban máris bevált. Nehezebb a kérdés megoldása a termelési munkák vonalán. Itt a kislétszámú munkással nagyobb teljesítményt kell géppel elérnünk, hogy az elvégzendő munkamennyiséget produkálhassuk. A gépi, közelebről benzinmótoros döntőfűrész munká kivánalmait a címben jelzett cikk tételről-tételre tárgyalja, én csak az 1947—48. és 1948—49. évi tapasztalataink alapján szeretnék hozzászólni.

Korábban amerikai gyártmányú, utóbb «Styl» gyártmányú fűrészsel dolgoztunk. A fadöntés technikai követelményeinek a gépi döntés megfelel. Kívitele a gépet irányító munkástól függ, tehát a géppel dolgozók között feltétlen nagyobb százalékban legyen képviselve és irányítson a jó favágó, mint a jó mótoros szakember. A *szakszerű hajkolást* csakis kézi munkával lehet elérni. A helyes fűrészélést és gépkezelést könnyű elsajátítani. Ékelés helyett sokkal célszerűbbnek találtuk, ha egy általunk készített ú. n. «döntő villát» alkalmaztunk, mely áll egy 3 m hosszú erős farúdból, a végén kétágú vashegygel. Ezzel célszerűen a géptől 1—2 m távolságból biztosítani lehetett a döntés tervbevett irányát. A gép szakszerű kezelése, jókarbantartása és a vele való munka előkészítése a leglényegesebb követelmény, amely körül mutatkozó hibák igen súlyos kihatással vannak az üzem eredményére és éppen e hibák miatt idegenkednek a legtöbb helyen a mótorfűrész munkától.

A gép előkészítése alatt értem: a szükséges tartalék alkatrészeknek a munkahelyen való készletezését. Ezek közül is legfontosabbnak tartom a fűrészláncok, külön láncszemek és a láncszemeket összefogó szegecsek,

valamint különféle kirázódható csavarok tartalékolását. Fontos a gépnek előzetes és láncszemekre menő aprólékossággal történő átvizsgálása és a szükséges javítások előzetes elkészítése, valamint az üzemanyagnak kellő mennyiségben való tartalékolása. A gép szakszerű kezelését úgy lehet biztosítani, hogy a jó döntő munkások között legyen egy mórtort szerelni tudó szakember.

A helyes munkaszervezés szerintem a következő: A behajkolást 4 fő munkás végzi, a hajkolás kellő mennyiségét csak így tudjuk biztosítani. A fűrésznél feltétlen 3 vagy inkább 4 fő munkás kell. Kettő a fűrészelt kezel, egy vagy kettő pihenőképpen egyrészt a döntő villát kezel, másrészt a szükséges szerszámokat, kellékeket viszi egyik fától a másikig, vagy adja a géppel dolgozók kezébe. Így a munkások munkaerejét nem zsaroljuk ki, azt tartamosan tudják kifejteni. De kellően működő gépet véve alapul, ez a létszám csak éppen elegendő munkaerőt képvisel, kik egymást váltják a nehezebb munkarészből a könnyebb munkarészbe.

A mótoros láncfűrészsel csakis fadöntő munkát végeztünk az utolsó évben, így teljesítményét a korábbi év napi 10—12 m³-es döntés és hosszolási teljesítményével szemben átlagosan napi 160 m³ döntésre tudtuk fokozni. (80—200%.)

A már ledöntött fákat kézi számmal dolgozó fatermelő munkások dolgozták fel, kiknek munkateljesítményét az előredöntés igen nagy mértékben emelte. Azon a részen, ahol döntött fából dolgoztak, az átlagos teljesítményük a napi norma 250%-a körül volt, ahol dönteniük is nekik kellett, 150% alá esett.

A mótoros fűrészsel hosszolni, különösen nem sík terepen és erdőben, még a kézi munkával szemben is ráfizetés, vastagabb átmérő esetén a fatest nehéz mozgathatósága, vékonyabb átmérő esetén a kis fatömeg-teljesítmény miatt.

Ami a termelési költség csökkenését illeti, konkrét adataink alapján azt mondhatjuk, hogy 25 Ft-os mótoros munkás napi keresetét és 2.16 Ft-os hajkoló órabért alapul-

véve, a gépi döntés költsége a kollektív szerződés szerint döntött fából való termelés esetén levonható keresetösszegnek csak 60%-a, mely bőségesen fedezi az üzemmenet egyéb költségeit és az amortizációt, azonfelül jelentős összeg fog még mutatkozni költségsökkentésre. Káldy adatai döntés és hosszolásra együtt vonatkoznak, én viszont csak a döntésnek gépi úton való bevezetését látom egyelőre célszerűnek.

Különösen most, amikor már munkásbrigádokról beszélhetünk, célszerű volna *erdőigazgatóságoként egy-két brigádot mótoros döntésre betanítani* és velük egyik termelési helyről a másikra menve elvégeztetni a döntés munkáját és az ott dolgozó esetleg más brigádokkal, vagy szerzetlen munkáscsoportokkal feldolgoztatni a fekvő fatömeget. Így a gép kihasználása teljes lenne, s mivel ugyanazok a munkások kezelnék állandóan, a jó karbantartás és a szakszerű kezelés biztosítva volna, s az üzemzavarok miatti időkiesések a minimumra volnának csökkenthetők. Az ilyen munka esetén elkerülhetetlen tábori szerelőkunyhók megépítése sem kerülne sokba, mert megoldható 2 m hosszúra termelt tűzifadarabokból készített ú. n. «kalyibákkal». Fenti módszerrel feltétlen kevesebb idő alatt kevés mótorfűrészsel lényegesen hamarabb készülnénk el a termelési munkánkkal, tehát munkaerőszükségletünk is csökkenne. *Benedek Atilla.*

Az Erdőközpont vezérigazgatója a gödöllői vadászati kísérleti állomáson.

Molnár István, az Erdőközpont vezérigazgatója a napokban meglátogatta az Erdőközpont gödöllői vadászati kísérleti állomásait, a ragadozómadarak telepét, az ezt kiegészítő kis múzeumot, a vadbiológiai állomást, majd a vadászkutya-telepet. Mindhárom állomáson igen értékes, komoly és lelkes munka folyik, úgyhogy ezeknek az állomásoknak már a külföldön is igen jó hírük van. A vezérigazgató meleg szavakkal mondott köszönetet a telep dolgozóinak, kifejezve azt a reményt, hogy az ötéves terv keretében kormányzatunk módot talál a kísérleti telepek fejlesztésére is. A maga részéről igyekezni fog a telepek fejlődését lehetőleg elősegíteni.

Személyi hírek

Sas Árpád, az Állami Erdőközpont I. (Igazgatási) főosztályának vezetője megkezdte működését.

A nyírségi Erdőgazdasági N. V. vezérigazgatójává *Kajus László*, volt mezőgazdasági munkást, a szegedi Erdőgazdasági N. V. vezérigazgatójává *Tombác Imrét* a magyar munkásmozgalom régi emberét nevezték ki. — A Budapest-síkvídedi Erdőgazdasági N. V. új munkás-vezérigazgatója, *Kézér János*, megkezdte működését.

A sellyei erdőgondnokság dolgozói elhatározták, hogy havi összejöveteleiken a személyzet minden egyes tagja egy-egy tudományos kérdést fog kidolgozni, amit az összejöveteleken megvitatnak. A gondnokság azt is elhatározta, hogy a csemetenevelésben való jártasság elsajátítására minden egyes erdész lakása mellett, sajátkezüleg megművelt 20 m² csemeteket létesítenek és erre mindnyájan egyforma magot kapnak és időről-időre közösen bírálják el, kié az elsőség.

A sellyei és szálkai erdőgondnokság az erdőgazdaság önköltségcsökkentésének keresztülvitele, valamint az erdőgondnokság vezetésének korszerűvé tételére üzemi telefonvonalat állít fel a gondnokság területén. A telefonvonalhoz szükséges oszlopokat az erdőgondnokság irodai és védkerületi személyzete maga termeli ki, állítja fel és a felszereléssel járó minden munkát önként vállalja, így csupán a készülék és a huzal beszerzése hárulna az üzemre.

A kisvaszari erdőgondnokság személyzete önkéntes rohammunkát végzett az erdőgondnokság erdőterületeit feltáró és tervhitelezésében épülő 4,5 km erdei makadám út építésénél. Munkájukkal 96 m³ földet mozgattak meg és a község lakosai előtt igen jó hatást tett a gondnokság személyzetének önkéntes munkája. Vállalták továbbá az új út mentén 200 db hársbusángnak az elültetését oly helyen, ahol az út legelőn megy keresztül.

A kelebiai erdei szakmunkásképző tanfolyam 28 hallgatója *Tuskó László* erdőmérnök tanfolyamvezető és *Hegedüs Mátyás* üzemi tiszt vezetésével június elején tanulmányúton volt a király-

halomi erdészszakiskolánál, ahol *Pető igazgató* és *Szónyi tanár* tartottak részükre előadást a fatermelés köréből, *Takács tanár* pedig a csemetékerti és erdőművelési munkálatokról. A hallgatók a két-napos tanulmányúton sok hasznos tapasztalattal és ismerettel bővítették szaktudásukat.

Rendbírságolások a késedelmes adatszolgáltatásért

A 22.591/1949. szám alatt az Erdőközpont Igazgatósága körrendeletet adott ki a késedelmes adatszolgáltatás esetén fizetendő rendbírság tárgyában. Az állandó alkalmazottak fizetési jegyzékeinek, valamint a gépkocsi — havi — jelentéseknek idejében való beküldését, ezen felül a késedelmet igazoló és a rendbüntetés mellőzését lehetővé tevő jelentés beküldését több nemzeti vállaltunk elmulasztotta, sőt a mulasztások pótlására körrendeletben biztosított további 10 napot sem kérelmezte.

Minthogy ez az eljárás komolyan veszélyezteti az adatszolgáltatás pontosságához fűződő üzemgazdasági érdekeket, ezért az Erdőközpont a fizetési jegyzékek beküldéséért felelős *illetmény-számjeleket*, a pécsi, győri, egri, miskolci és szegedi erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál *fejenként 30 forint*, a gépkocsi havijelentéséért felelős *Káldi György* (Pécsi N. V.), *Schiller Lajos* (Egri N. V.), *Lángos Lajos* (Miskolci N. V.), *Karner Kálmán* (Szombathelyi N. V.), *Simkó Győző* (Budapest Hegyvidéki N. V.) *gépkocsielőadókat 20—20 forint*, *Oberkampf Gyula* (Debreceni N. V.) gépkocsi előadót pedig *50 forint* rendbírsággal sújtotta és egyidejűleg elrendelte a rendbírságolásoknak az Erdőgazdaságban leendő közzétételét.

A Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. *Mezei Miklós* revizort és *Szaláncai Andor* gépkocsivezetőt mulasztásaikért 20—20 Ft pénzbírsággal sújtotta.

MEGJELENT A KÖZÜLETI ÚTMUTATÓ

Tartalmazza az összes minisztériumok, iparigazgatóságok, ipari központok, állami tulajdonban levő vállalatok, valamint az egyösszlarendbe bekapcsolt magáncégek teljes címjegyzékét, szervezeti felépítését, vezetőségét.
Ára Ft 18.—

Kapható az

ÁLLAMI LAPKIADÓ N. V.
árusítóhelyein:

VI., *Bajcsy Zsilinszky-út 65.*
VII., *Dohány-utca 12. szám.*
VI., *Andrássy-út 7. szám.*

Megrendelhető az Állami Lapkiadó N. V.-nál Budapest, VI., *Bajcsy Zsilinszky-út 65. szám.* Csekk számlaszám 936.510.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület- és műfakereskedés

Budapest, VIII., *Szeszgyár-utca 8.*

Telefon: 139-213.

Magyar Faaru és Fakereskedelmi Vállalat
Vajda és Lóránd fakereskedés és ládagyár
Bpest, XIII., *Váci-ut 136.* Tel.: 200-741

A bel- és külkereskedelmi minisztériumok hivatalos közlönye a

KÖZGAZDASÁGI ÉRTESÍTŐ

Közül minden körrendeletet, leiratot, határozatot, amely a bel- és külkereskedelembre, a szövetkezetre, a munkágyűre vonatkozik. Közli továbbá az államközi árucserreforgalmi megállapítások szövegét, feltünteti az országos és havi vásárok helyét és idejét. Tartalmazza az Országos Archivál ar megállapító közleményeit. Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: Egy évre 100.— Ft
Félévre 50.— *
Negyedévre 25.— *
Egyes szám ára 2.50 *

Megrendelhető:

ÁLLAMI LAPKIADÓ N. V.
kiadóhivatalánál Bpest, VII.,
Dohány-utca 12. sz. Telefon:
223-882, 223-887. Postatakaré-
péknéptári csekkasz. 936-510.

A Mezőgazdasági Könyvtár (Városligeti Vajdahunyadvára román épületcsoport) hétköznapokon reggel 8 órától megszakitás nélkül 20 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel 9 órától 13 óráig áll az olvasók rendelkezésére. A vasár- és ünnepnapon, továbbá hétköznapokon az esti órákban való nyitvatartással lehetőséget akar adni a könyvtár látogatására azoknak, akik délelőtt munkahelyükön dolgoznak, vagy tanulmányaikat folytatják.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:
Osváth István

Felelős szerkesztő:
Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., *Kunfi Zsigmond-út 38—40*
Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Állami Lapkiadó N. V. vezérigazgatója
Telefon: 328-710

Postatakarépnéptári csekk számla: 936.510
Lapengedély száma: 60.858/1949
M. E. III/b.

Stephaneum nyomda
Budapest, VIII., *Szentkirályi-utca 28.*
1020. Felelős: *Ketskés János.*

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

Négynapos értekezleten vitatták meg problémáikat az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok vezetői

Értékes viták, fontos határozatok

Négynapos értekezleten vitatták meg a szocialista fejlődés útján haladó erdőgazdálkodás állami szervezetének vezetői munkájuk irányvonalait. Június 29—30-án és július 1—2-án tartották tanácskozásait az Erdőközpont székházában az új erdőgazdasági nemzeti vállalatok vállalatvezetői. Megbeszéltek sorra az aktuális problémákat, *kiűzték az ötéves terv munkálatainak előkészítő lépéseit*, megbeszéltek a legközelebbi feladatokat. *Felfedték a hibákat*, megbírálták az egyes NV-ok és az Erdőközpont főosztá-

lyainak eddigi egész munkásságát.

Döntő fordulatot jelentett ez az értekezlet a szocialista építőmunkában. *Itt öltött testet a kommunista elmélet és az erdészeti gyakorlat szerves összekapcsolódása*. Megadta az értekezlet jellegét, hogy a vállalatok *ü. emi pártszervezeteinek titkárai is résztvettek a négynapos munkában*. A hozott határozatok, a vállalt feladatok, a lerögzített célkitűzések megmutatták, hogy az erdészet a szocialista Magyarország felépítésének munkájából ki akarja és ki is tudja venni a részét.

A négynapos értekezletet *Molnár István*, az Erdőközpont vezérigazgatója nyitotta meg. Tájékoztatta a résztvevőket az értekezlet céljairól. Az a nagy forradalmi átalakulás — mondotta többek közt —, amely a társadalmakat alapjaiban rendítette meg, hatásában most érkezett el az erdész társadalomhoz. *Történelmi feladatra vállalkozunk*: az ország erdősítésére, fásítására. A komoly problémák megoldásához komoly munka is kell. De ezt a munkát csak akkor végezhetjük el jól, ha az erdészet dolgozói megértik annak a politikai átalakulásnak lényegét, irányát és követelményeit, amelynek részesei vagyunk. Mindenkinek tudomásul

A záróhatározat

Az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok és az Erdőközpont új vezetői első vállalatvezetői értekezletükön megvitatták az erdőgazdaság összes kérdéseit. Az értekezlet a legnagyobb örömmel vállalja a kapitalista rablógazdálkodás utolsó maradványainak felszámolásával a szocialista erdőgazdaság kiépítését és a hatalmas 5 éves országfásítási terv teljesítését és túlteljesítését. Gyűlölettel és megvetéssel fordul azok ellen az aljas trockista árulók ellen, akik a Pártba befurakodva a magyar nép szíve ellen törtek és azt nyomorba, pusztulásba akarták dönteni. Izzó lelkesedéssel üdvözli Pártunkat és annak bölcs vezérét, Rákosi Mátyás elvtársat, aki leleplezte az imperialisták gaz ügynökeit. Ez a leleplezés felhívta a figyelmünket, hogy a saját sorainkban is fokozott éberséggel rendet teremtsünk.

Egyhangú határozattal igéri a vállalatvezetői értekezlet, hogy sorainkat szorosra zárjuk, leleplezzük és eltávolítjuk a közénk befurakodott ellenséget és a nép kezébe került erdőket minden imperialista támadással szemben megvédjük. Megszüntetünk minden lazaságot, fokozzuk a munkafegyelmet, megerősítjük pártszervezeteinket, és a Párt vezetésével, melynek élén Rákosi Mátyás elvtárs áll, egy-emberként haladunk a békéért és szabadságért vívott harcban, amelynek élén a Szovjetunió halad.

FŐBB CIKKEINK:

MOLNÁR ISTVÁN vezérigazgató nyilatkozata az ötéves erdőfásítási tervről.

SPEER NORBERT: Eredmények és hiányosságok az erdőgazdasági újító mozgalomban.

A sziki alföldfásítások érdekes tanulságai.

A tizedik munkás-szaktanfolyam megnyitása.

A Szovjetunió erdőgazdasága c. rovatunkban: *M. Szolohov: A természet legyőzői.* — Folyamatos munkarendszert vezet be agépésített szovjet fakitermelés. — Az erdősítés sikerei a legszárazabb szovjet földön. — Beszélőszámok a szovjet erdősítés hatalmas méreteiről. — Fásítás a szovjet vasútvonalak mentén.

kell vennie, hogy ennek a forradalmi rendszernek az állandósulása jellemzi ezt a történelmi kort. *Feladatainkat másképp megoldani nem tudjuk, csak ha átérezzük, hogy milyen politikai erők irányítják a világot átalakító társadalmi mozgásokat* s ha kellő felelősséggel át-érezzük feladataink súlyát és felelősségét. Ennek az értekezletnek — fejezte be Molnár István vezérigazgató — elsősorban az a célja, hogy ezt

a felelősségvállalást teljessé tegye,

módot adjon a szocialista bírálatra, feltárja a *tapasztalatcsere* lehetőségeit. A munka amit magunkra vállaltunk, nemcsak a mi ügyünk, hanem az *egész ország dolgozó népének ügye.*

Ezután Osváth István, az Erdőközpont vezérigazgatóhelyettese *ismertette az értekezlet részletes munkafeladatait.* Bevezetőleg üdvözölte a demokratikus kormányzat által kijelölt munkásvezetőket, az értelmiségi vezetőket, akik méltó társai a munkásvezetőknek. Rámutatott arra, hogy *első ízben* vesznek részt az erdészet országos értekezletén az üzemi párttitkárok és ebben domborodik ki az MDP és az üzemi munka szoros kapcsolata.

— Világosan le kell rögzítenünk — mondotta —, hogy

mi nem cégtáblát festettünk át.

A változás nem abban áll, hogy a Mállerd Központ helyét Erdőközpont vette át és az erdőigazgatóságokból NV-ok lettek. *A mult csőd-főmegeét következetesen felszámoljuk.* A feudális munkaszervezési formákkal véglegesen szakítunk. *Viszonyunk a termeléshez alapjában megváltozott.*

— Célunk egy:

a népi demokrácia megbízásából erdősítenünk kell 250.000 kat. holdat.

Ennek azonban előfeltétele, hogy megszabaduljunk a hozzánk nem tartozó feladatoktól, amelyeket a multban az erdészethez vontak. Azt hitték, hogy a jövedelmezőséget emelték, pedig csak eltérítették az erdészetet valóságos célkitűzéseitől. És ebben a kérdésben azonnal megkezdhetem a *Központ önkritikáját:*

fel kellett számolnunk termelési főosztályunk eddigi működését,

mert súlypontja nem erdőgazdasági, hanem termelési mellékágak feladatain volt, mert *nem tudott lépést tartani az erdőgazdaság szocialista fejlődésével,* nem tudta felmérni azokat a hatalmas feladatokat, melyeket a feudalista maradvány felszámolásával a szocialista erdőgazdaság a termelési főosztálytól joggal elvár. *Nem foglalkoztak a szocialista munkamódszerek tanulmányozásával és bevezetésével,* nem kapcsolódtak be az erdei munkásképző tanfolyamok szervezésébe, a munkásbrigádok megalakításába, a helyes szerszám-típusok kialakításába stb. stb. Ezzel szemben *túlzottan domborodott ki a mellékhaszonvételek (halászat stb.) szerepe.* A tanulság:

mindazok, akik nem hajlandók észrevenni, hogy mi a szocialista közgazdaságtan, mindazok a szakemberek, akik nem értik meg, hogy mi a tervgazdálkodás — előbb, vagy utóbb, de inkább előbb, — el fognak bukni.

A továbbiakban Osváth István *folytatta a kritikát a NV-ok felé* és ismerette azt a *vizsgálatot,* ami a *Váci Erdőgazdasági NV-nál* lefolyt. A vizsgálat megállapította, hogy az ott talált 482 főnyi létszámból 87 fő volt létszámfölötti. Ezek a személyek

a vállalatnak 626.400 forintjába kerültek volna évente. A felesleges dologi kiadások további 120.000 forintot tettek ki.

47 esetben állapítottak meg rokonii kapcsolatot, ami 110 alkalmazottat érintett. A maggyűjtés szervezetlen volt. *A csemetekerteket nagyrészt elhanyagolt állapotban találták.* Erdőművelés terén *a legmegdöbbentőbb közöny* volt tapasztalható. Előfordult, hogy 15 kat. holdas értékes fenyőállományról az erdőgondnoknak és beosztottjainak nem is volt tudomása. Az elmúlt termelési évben

a Váci NV elődje, a váci erdőigazgatóság 13.000 m³-rel lelkiismeretlenül túllépte a tervszerűen kitűzött kitermelési mennyiséget.

Egy faraktár céljaira *28.000 forintot* állítottak be a felújítási hitelkeret terhére, a vizsgálat viszont

kiderítette, hogy *erre szükség egyáltalán nem volt.* A királyréti gondnoksághoz tartozó kőbányaüzem *súlyos ráfizetéssel* zárta az évet, üzembentartását közgazdasági érdekek nem indokolta. Ennek ellenére *a NV nem intézkedett a kőbánya felszámolásáról.* Az útgazdálkodás teljesen el volt hanyagolva, az erdei vasutaknál, általában a szállításnál *s az egész műszaki vonalon a legnagyobb tervszerűtlenséget kellett tapasztalni.*

Egyéb súlyos személyi szervezési, termelési mulasztás mellett különösen súlyosan esnek latba a *könyvelési hátralékok, az ellenőrzésnél tapasztalható ijesztő hiányosságok.*

Egy év óta egyik üzemegység-nél sem volt ellenőrzés,

az üzemek könyvelői *teljesen tájékozatlanok* voltak a számlarend tekintetében, az anyagnaplózás terén *hallatlan visszásságok* voltak, így pl. ceruzával voltak vezetve a számadások. A képet csak kiegészítik olyan «csekélységek», hogy a személyzet marhaállománya a legeltetési tilalom ellenére szabadon legelt s a néhány családból álló, úgynevezett «üzemi» méhészetet két-három ember «kezelt». *Mindez a laza, a szocialista munkamódszereket nem ismerő vezetésnek* volt a következménye. Meg kell azonban mondanunk — zárta le gondolatmenetének ezt a szakaszt Osváth István —, hogy *nemcsak Vácraól szól a mese.* Vác túlságosan közel van a Központhoz, tehát könnyű volt váratlan vizsgálatot elindítani az egész vonalon. De kétségtelen, hogy *a többi NV-okat is meg kell nézni,* mert a rokonsági kapcsolatokban pl. Zalaegerszegen, vagy egyéb vonatkozásban máshol is valószínűleg komoly bajokat lehetne fölfedni.

Legyen a váci eset figyelmeztetés a vállalatvezetők számára, hogy a lazaságoknak sürgősen vessenek véget.

Megnyugtató csak az volt a jövőre nézve, hogy még a laza vezetés sem volt baj ott, *ahol lelkiismeretes munkával és a demokráciát őszintén szolgáló szakértelemmel* dolgoztak. Így *Nemky Ernő* a nagymarósi erdőgondnokság élén, vagy *Ács Antal* az NV központjában és hasonlóképpen *Várszegi Ferenc* bercei és *Ecsedi Sándor* ságujfalui er-

dőgondnok is kintűnő munkát végzett, bár az NV vezetése gyalázatos volt. A tanulások világosak: munkatársainknak foglalkozniuk kell a *szocialista közgazdaságtan elveivel és gyakorlataival*. Jól kell ismerniök a Szovjetunió 15 éves erdősítési tervét, foglalkozniuk kell az önköltségcsökkentés, a teljesítményberezés módszereivel és erdészeti alkalmazásának keresztülvitelével.

— Mi hiszünk abban, hogy *öt éves tervünket eredményesen végre fogjuk hajtani* — fejezte be —, hiszünk abban, hogy a béke erői,

amelyeknek élén a hatalmas, baráti Szovjetunió áll, biztosítják erdősítési programunk megvalósítását.

A nemzeti vállalatok az önállóság útján

Sas Árpád, az Erdőközpont igazgatási főosztályának vezetője vezette be az igazgatási problémák vitáját. Rámutatott a *személyi szervezés* problémáinak feladataira, amelyek az erdészet vonalán különösen nagyjelentőségűek. *El fogunk követni mindent* — mondotta —, *hogy az erdészeti szakemberek át tudjanak állni a helyes politikai síkra.*

Ezután Petrovay Zoltán ismertette a NV-ok és az Erdőközpont viszonyának kérdését. Felvetette a kérdést, hogy miképpen gyakorolja az Erdőközpont a felügyeleti jogát, milyen ügyekben legyen a kezdeményezés az NV-ok kezében? Az

élénk vitában csaknem valamennyi NV vezetői résztvettek és a kialakult vélemény alapján az értekezlet *állást foglalt a NV-ok fokozottabb önállósága mellett*. A vitában felvetett szempontok alapján az értekezlet úgy *határozott*, hogy a kérdést *részletesen szabályozó* központi rendelkezés kiadását tartja szükségesnek.

A munkaügyi feladatokat *Dersí Gyula* és *Ákos László* ismertette. A felszólalók a *kollektív szerződés alkalmazásával kapcsolatos több kérdést* tettek szóvá, amire a Központ képviselői azonnal felvilágosítottak.

Vita a termelési főosztály munkájáról

A II. (termelési) főosztály munkájával az értekezlet két ízben foglalkozott. *Hajdu M. Sándor*, főosztályvezető bevezetőleg megállapította, hogy a termelési főosztály eddig nem állt feladata magaslatán. Megindult azonban a hibák kiküszöbölésének munkája, hogy a termelés irányítása valóban az Erdőközpont tevékenységének súlypontja legyen. Kiemelte a főosztályon csak legutóbb alakított *erdőművelési osztály* jelentőségét. A múltban ilyen osztály nem volt, mert a feudalista szellemű erdészet számára az erdőművelési kérdések másrendűek voltak.

Babos Imre osztályvezető rész-

letesen beszámolt a *csemetekerti és erdősítési feladatkörök* ellátásának irányvonalairól. Rámutatott a rendszeres maggyűjtés rendkívüli fontosságára és ismertette az idevonatkozó központi intézkedéseket. Vázolta a csemetekertek létesítésének és fenntartásának elveit. Mindent el kell követnünk — mondotta —, hogy ahol erre lehetőség van

átterjünk a jelenlegi mesterséges csemeteültetésről a magról való természetes felújításokra.

A mesterséges erdősítéseknél pedig mindenütt, ahol a termőhelyi viszonyok kedvezőek, fokozottan be kell

vezetni a magvetésekről — főleg a fenyőmagvetésekről — továbbá a magági csemeték és gyökeres dugványok ültetésével végzett mesterséges felújítási eljárásainkat. *Határozati javaslatot* terjesztett elő a *fiatalosok időben végrehajtott tisztítása érdekében*. A javaslatot az értekezlet *egyhangúan magáévá tette*. A kialakult igen beható vitában *Schneider Jenő* (Zalaegerszeg), *Ferenczy Ferenc* (Eger), *Szeremley Zoltán* (Szeged), *Lakos Imre* (Vác), *Kovács N. Zsigmond* (Nyírség), *Olsovsky Árpád* (Szombathely), *Bisztika Géza* (Debrecen), *Lády Géza* (Budapest-Síkvidék), *Ugray László* (Debrecen), *Gonda Zoltán* (Eger), dr. *Haracsi Lajos* (Kaposvár), *Béky Albert* (Sátoraljaújhely), *Riedl Gyula* (Győr), *Kassay F. László* (Emért) vettek részt. *Iby Gábornak*, a központ terv- és ellenőrzési főosztálya vezetőjének indítványára az értekezlet *elhatározta*, hogy 1. A most következő őszi idényben az *erdei magvak gyűjtését a rendelkezésre álló tervpénz felhasználásával teljes erővel valamennyi NV keresztülvizsi*. 2. Az erdőművelési osztály az adatgyűjtést a jelenlegi formában fenntartja. 3. A csemetekertekben kötelezően elrendelik a komposztrágya lehetőség szerinti alkalmazását.

A *fahasználati* kérdéseket *Szóják Károly* vezette be. Foglalkozott a fahasználati osztály ügykörének átszervezésével, részletesen ismertette az 1949–50-es termelési év favyagatási terveit. Bejelentette, hogy a *jövő évi fahasználatok mértékét az Erdőközpont 1,300.000 m³-ben szabta meg*.

A szocialista tervgazdálkodásnak egyik legnagyobb sikere, hogy az eddigi rablógazdálkodást megállítottuk.

Hangsúlyozta, hogy *túlhasználatnak többé nem szabad előfordulnia*. Majd ismertette az egyes választékok kitermelésével kapcsolatos irányelveket, a selejtsökkenés, az önköltségsökkenés döntő szempontjait. Beszámolt arról is, hogy a jövő évi vágásterv terhére mintegy 160.000 m³-es *nyári termelést* kellett lebonyolítani. Ezek a rendkívüli kitermelések azonban nem szolgálhatnak későbbi precedensül. Bejelentette, hogy az osztály *új fahasználati utasítás* kidolgozásával foglalkozik. Végül vázolta a fahasználattal kapcsolatos *adatszolgáltatások* rendjét. A kérdéshez hozzászólt *Káldy József* (Pécs), *Lády Géza* (Budapest-Síkvidék), *Szende György* (Erdőközpont), *Iby Gábor* (Erdőközpont), *Ugray László* (Debrecen), majd *Niklasz Arthur*,

Az erdészeti műszaki problémái

Az Erdőközpont műszaki főosztályának vezetője, *Madas András* vezette be az erdészeti műszaki problémáinak tárgyalását. Sorra vette a műszaki főosztály feladatainak területét: 1. a tervezés, 2. a kivitelezés vagy építés, 3. a gépkocsi, 4. a vasút és 5. az általános beszerzési ügyeket. Megállapította, hogy a *tervberuházásokkal kapcsolatos tervezési munkákat az Erdőközpont vállalta magára* és nagymértékben tehermentesítik az NV-kat. Ugyancsak az *Erdőközpont feladata az ötéves tervvel kapcsolatos beruházási tervezések végrehajtása. A felújítási és karbantartási tervezések* viszont az egyes NV-ok megfelelő szerveire hárulnak, illetve azokat a NV-ok az erre a célra rendelt szervekkel végzetetik majd el. A tervezések kérdésével kapcsolatban *Lády Géza* (Budapest-Síkvidék), *Kassay F. László* (Emért) és *Olsovsky Árpád* (Szombathely) szólalt fel.

Majd *Madas András* áttért az *építések* problémakörére. A *tervberuházásokat az Erdőközpont kivitelezés is*, a karbantartások és felújítások teljes egészükben a NV-okra tartoznak. *Partos Gyula* (Erdőközpont), *Riedl Gyula* (Győr), *Iby Gábor* (Erdőközpont) és *Lakos Imre* (Vác) felszólalása után *Madas András* ismertette a *gépkocsikérdés*

a termelési főosztály új helyettes vezetője foglalta össze a vita eredményeit.

A *mellékhaszonvételek* szétágazó problémakörét *Velics Gyula* tárta az értekezlet elé, *Halmi Jenő* pedig a *mezőgazdasági osztály* tevékenységét ismertette. A vita különösen az *erdei legeltetéseknek az erdőgazdálkodás szempontjából súlyos kárt jelentő kérdésével* foglalkozott és az értekezlet egyhangúan azt az álláspontot szögezte le, hogy az *erdei legeltetéseket a magyar erdők jövődjére érdekében a legsürgősebben be kell szüntetni*.

Ugyancsak

határozatot hozott az értekezlet, hogy minden felesleges üzemet — kőbányát, halgazdaságot, méhészetet stb. — a lehető legsürgősebben megszüntetnek,

vagy az illető gazdasági ágnak átadnak.

állását. Először általános képet adott

a személy- és tehergépkocsik erdőgazdasági feladatáról.

Foglalkozott a *javítások* kérdésének megoldásával. Kiemelte, hogy a gépkocsik hasznos kihasználása szempontjából

legkedvezőbb volt az eredmény az egri, a győri és a pécsi NV-nál. Ott volt jó az eredmény, ahol helyesen ismerték fel a politikai összefüggéseket.

Megállapítható, hogy a gépkocsistatisztikából pontosan ki-

Pénzügyi kérdések

Kaiser Tibor, a pénzügyi főosztály helyettes vezetője röviden bevezette a pénzügyi kérdések tárgyalását, majd átadta a szót dr. *Schanzer Pálnak*, a pénzügyminisztérium üzemgazdasági főosztálya kiküldöttjének, aki az erdőgazdasági alapvető pénzügyi kérdéseinek állását vázolta. Az alapfeladat, ami az egyes NV-okra hárul, a *pénzügyi előirányzatok gondos és teljesen megbízható kidolgozása*. A jó pénzügyi tervek elkészítéséhez — mondotta — s a kitűzött hatalmas erdészeti feladatok pénzügyi lebonyolításához

olvasható az egyes üzemek politikai felkészültsége. Az élénkmenetű vitában *Lakos Imre* (Vác), *Keltai Árpád* (Miskolc), *Kancel József* (Szombathely), *Lády Géza* (Budapest-Síkvidék), *Káldy József* (Pécs), dr. *Haracsi Lajos* (Kaposvár), *Ugray László* (Debrecen), *Szeremley Zoltán* (Szeged), *Riedl Gyula* (Győr) vett részt.

Majd *Osváth István* vezérigazgatóhelyettesnek a gépkocsihasználat helyes megszervezéséről tett megjegyzései után *Molnár Ferenc*, a műszaki főosztály vezető-helyettese *adott összefoglaló képet a gépkocsik munkájáról az erdőgazdaságban* és kimerítően válaszolt a vitában felvetődött kérdésekre.

Ezután *Madas András* folytatta tájékoztatóját a *vasútügyek* helyzetének ismertetésével. Elemezte

az erdei vasutak jövedelmezőségének kérdését

és rámutatott arra, hogy egyszerre világosan kiugrottak a szervezés hibái, amint a vasútügyi szakosztály munkájába egy jól képzett *élmunkás* kapcsolódott be. Felhívta a NV-ok figyelmét arra, hogy az egyes erdei vasutak jövedelmezőségének, további fenntartásának vagy leállításának esetleg más szerv részére átadásának kérdéseit az *Erdőközpont jennartja magának*. A vasutak kérdéséhez *Keltai Árpád* (Miskolc), *Gonda Zoltán* (Eger), *Olsovsky Árpád* (Szombathely), *Káldy József* (Pécs), *Schneider Jenő* (Zalaegerszeg) és *Iby Gábor* (Erdőközpont) szólott hozzá. Majd *Madas András* a központi *beszerzési* osztály működésének ismertetésével a műszaki főosztály tárgyalási anyagát lezárta.

üzemgazdasági és pénzügyi szakemberekre van szükség.

Csak jó számviteli munkával lehet biztosítani az *önköltségsökkenést*, az egészséges tervgazdálkodást. Bejelentette, hogy ott, ahol a *személyi kiadásoknál az előirányzattal szemben 5%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, a pénzügyminisztérium ki fogja vizsgálni*. Az előadást beható vita követte, amelyben résztvett *Káldy József* (Pécs), *Keltai Árpád* (Miskolc), *Csik Benedek* (Budapest-Síkvidék), *Kassay F. László* (Emért), *Schneider Jenő*

(Zalaegerszeg), Szeremley Zoltán (Szeged), Kasza Ferenc (Pécs), Gonda Zoltán (Eger), dr. Haracsi Lajos (Kaposvár), Ugray László (Debrecen), Békly Albert (Sátoraljaújhely), Kancel József (Szombathely); Kaiser Tibor főosztályvezető-helyettes ismételtén tájékoztatást adott a negyedévi pénzügyi előirányzatok, az anyagkönyvelés, majd

a könyvelői és revizori továbbképzés

problémáiról.

Ezután Lehr György, a Magyar Nemzeti Bank előadója ismertette

Az üzemgazdasági főosztály beszámolója

Szende György, az Erdőközpont üzemgazdasági főosztályának helyettes vezetője ismertette a főosztály munkáját. Bevezetőül megállapította, hogy az üzemgazdasági kérdések új és ismeretlen területtel jelennek az erdészet dolgozói számára. A főosztály működése a megszervezése utáni első időszakban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A hiba elsősorban a módszerben volt; nem vették figyelembe az erdészet sajátos szempontjait, s a kérdések gyakorlati megoldása helyett a szervezési munka elvi síkra toldott át. Ezen a hibán sürgősen segíteni kellett. Gyakorlati szempontok kerültek az előtérbe. A főosztály alapvető feladata tehát jelenleg az, hogy megszüntesse a feudális jellegű és anarchikus erdő-, pénz- és munkaerő-gazdálkodást. Ehhez az első lépés

a költség tényezők pontos megállapítása,

aminek legfőbb eszköze az üzemi könyvelés. A jól felépített üzemi könyvelés segítségével indulhatunk csak el az eredményes önköltség-csökkenés útján.

— Az üzemgazdasági osztály a főosztály keretein belül — mondotta Szende György — a könyvvitel átszervezésével, az önköltség-számítással, ezzel kapcsolatban

a teljesítménybérézés rendszerének kidolgozásával

s az üzemi működés képét adó mutatószámok kidolgozásával fog-

az áthidalási hitelek, a tervpénzfelhasználások és általában az egy számlarendszer kérdéseit. Majd Baross József vázolta a könyvelési feladatok megoldásának irányelveit.

Az értekezlet elhatározta, hogy 1. a gondnokságok könyvelését legkésőbb 1949 december 31-ig ki kell helyezni a gondnokságokra és addig meg kell oldani a megfelelő munkaerők kiképzését, 2. a revizorok minden gondnokságot havonta legalább egyszer ellenőrizzenek, de ezenfelül szükség van váratlan ellenőrzésekre; a feladat elvégzése érdekében meg kell oldani a revizorok továbbképzését is.

lalkozik. A statisztikai osztály az adatszolgáltatások olyan átszervezését hajlja végre, hogy a begyűjtött adatok alapján az üzemgazdasági jelentőségű kiértékelést jól el lehessen végezni. A szervezési osztály pedig a létszám, az ügyvitel és az adminisztráció helyes megszervezésén keresztül kell, hogy észszerűsítse erdőgazdaságunk szervezeti felépítését.

Ezután Hambalek József vázolta az üzemi könyvelés megszervezésének kérdéseit. Hangsúlyozta, hogy

a szocialista államrendben a jó üzemkönyvelés a legfontosabb tényező,

mert a vállalat kereskedelmi mérlegén messze túlmenően kimutatja, hogy a ráfordítások, a termelvényekre fordított összegek miképpen hozták be azokat a pénzüsségeket, amelyeket forgalmuk lebonyolítására befektettek. Fejtegette az ellenőrzések módszerét és hangsúlyozta, hogy a könyvvittel foglalkozó, különösen az anyagkönyvelés, valamint az üzemkönyvelés területén dolgozó tisztviselők számára rendszeres oktatást kell kiépíteni. A könyvelési kérdésekben megindult vita résztvevői Kasza Ferenc (Pécs), Iby Gábor (Erdőközpont), Békly Albert (Sátoraljaújhely), dr. Magyar János (Erdőközpont) voltak.

A teljesítménybérézés kérdésének előadója Láng László volt. Hangoztatta, hogy

a munkaszervezés terén is új módszereket kell alkalmaz-

nunk, mert az eddigiék nem felelnek meg a tervgazdálkodás szocialista kívánalmainak.

Minden erdőgazdasági munkánál, amelynél a teljesítés ideje mérhető, meg kell állapítanunk a normákat munkaelemzéssel, időmérésekkel és munkatanulmányokkal. Sajnos ma még aránylag kevés és kezdetleges adat áll rendelkezésünkre a normák kiértékelésénél. A fatermelési norma és teljesítménybérézés rendszerének kidolgozását a főosztály mindazonáltal megkezdte. Az egyes NV-ok normafejlesztéseire hárul a feladat, hogy a helyi normákat az alpnormákból kiindulva kidolgozzák. A fatermelésen kívül a többi munkanemekre is ki kell terjeszteni a megfigyeléseket, legsürgősebben a csemetekerti és az erdő-ültetési munkákra. A teljesítménybérézés bevezetésével a bérjegyzékek kiállítása terén is komoly egyszerűsítéseket léptethetünk életbe.

A vitában elsőnek Osváth István vezérigazgató-helyettes szólalt fel. Bevezetőleg megállapította, hogy a vállalatvezetők jóllehet szóban már régebben felszólítást kaptak arra, hogy a teljesítménybérrendszer bevezetésének problémájával foglalkozzanak, ezt mindeztideig mégis elmulasztották. Ezt a mulasztást csak a politikai-közgazdasági ismeretek hiányosságával magyarázhatjuk. Pedig ezen a téren sürgősen eredményeket kell elérnünk, mert amint a nagy szervező, Sztálin írja: «A munka-termelékenység fokozásának egyik legfontosabb eszköze, az élenjáró technikai munkanorma, technikai normák nélkül a tervgazdaság lehetetlen. A technika norma nagy szabályozó erő, amely a termelésben a munkások széles tömegeit, a munkásosztály élenjáró elemei köré csoportosítja».

— Sokan arra hivatkoznak — folytatta előadását Osváth István — hogy nem marad idejük a tanulásra, úgy látszik munkatársaink kevésbé értették meg, hogy mi szükséges egy új világ építéséhez.

A politikai hatalom birtoklása, lehetőség ahhoz, hogy minél kisebb költséggel, minél nagyobb erdőültetési programot valósítsunk meg.

Legyünk tisztában vele: szocialista erdőpart csak szocialista módszerekkel lehet létrehozni. Ezeket a

módszereket gondosan meg kell tanulni, alaposan kell tanulmányozni. Akik azt mondják, hogy nincsen idejük a tanulásra, azoknak *Zsdanov* szavaival válaszolhatók: Ti azt mondjátok, hogy nincs időtök tanulni, mert a sok munkában még a nyelvek is kilóg? Időnként húzzátok vissza kilógó nyelveket és akkor majd észreveszitek, hogy kevesebb munkával sokkal többet tudtok teljesíteni.

— *A magyar erdészet számára nincs más út, mint a szocializmus útja*: ennek pedig világos példája áll előttünk: *a Szovjetunió új erdőipara*. E példa nyomán

a teljesítménybérrendszert már az őszi fakitermeléseknél, mert be kell, be fogjuk vezetni!

Ezért szükséges, hogy vállalatvezetőink a leggondosabban *tanulmányozzák* a magyar ipar teljesítménybérrendszereit és

támaszkodjanak messzemenően a Szovjetunió erdőipari teljesítménybér rendszerére,

hogy a lehető legrövidebb idő alatt javaslatukat az illetékes szervek elé vihessük. Pillanatig sem hiszünk azt, hogy tökéletes megoldásokat fogunk elérni, de bizonyos, hogy *jobb bérrendszert tudunk kialakítani a réginnél*, amelynek számtalan hibáját valamennyien ismerjük.

— Mindezekből világos, hogy milyen *döntő fontosságú* a szocialista «marxi-lenini ideológia» el-sajátítása. Ennek egyik legfontosabb módszere, hogy *tanulmányozzák* a folyóiratokat, a *Szabad Nép* elméleti és az elmélet gyakorlati alkalmazását megvilágító közleményeit. Bizonyításul, hogy például a teljesítménybérrel kapcsolatban milyen messzemenő segítséget kaphatunk, felolvasok az «*Anyag és Adatszolgáltatás*» című folyóiratról, amelyet az MDP Központi Vezetőségének Oktatási Osztálya ad ki, júniusi számából néhány mondatot. *J. Manevics «Munkára ösztönző új tényezők és a munkabér a szocializmusban»* címmel írt tanulmányában többek közt a következőket találjuk: «*Mindeztől el van tartva terjedve az úgynevezett tapasztalati és tapasztalati-statisztikai normák. Az efféle «normamegállapítás» lehetetlenné teszi a technika változásának figyelembevételét, a jobb elrende-*

zésnek és a munkaerő jobb kihasználásának, valamint a sztachanovisták élenjáró tapasztalatainak számbavételét. Nekünk is szakítanunk kell az elavult, csupán a feudalista termelési módszerek mellett szerzett tapasztalati normákkal.

Befejezésül rámutatott arra, hogy az értekezlettel egyidejűleg készült el az *erdészeti munkaerőgazdálkodás öt éves terve*, amelynek alapján

állandó munkások váltják le az időnymunkásokat.

A szakképzett, állandó erdőipari munkásokkal tudjuk csak kifejleszteni azokat az új munkamódszereket, amelyek nélkül a szocialista erdőipart kiépíteni nem lehet. És

az így kialakított teljesítménybérrendszeren keresztül illesztjük az erdészetet az épülő szocialista ország munkájához.

A vita további felszólalói *Keltai Árpád* (Miskolc), *Schnobl József* (Vác), *Ugray László* (Debrecen), *Ákos László* (Erdőközpont), *Dersi Gyula* (Erdőközpont), után *Galambos Gáspár* számolt be az üzemgazdasági főosztály részéről az *időszaki jelentések átszervezéséről*. A cél az, hogy az erdőgazdálkodók a termelő munka érdekében az adminisztrációs

Helyzetkép az anyagforgalmi feladatokról

A napirendi kérdések letárgyalása előtt *Sas Árpád*, az igazgatási főosztály vezetője bejelentette, hogy az erdőgazdaság valamennyi dolgozóját *arképes igazolvánnyal* látják el.

Majd *Szemes Dezső*, az anyagforgalmi főosztály vezetője vezette be a főosztály jelentését. Rámutatott azokra a mélyreható különbségekre, amelyek a mult kereskedelmi főosztálya és a most már *szocialista elvek alapján* dolgozó anyagforgalmi főosztály között vannak. Utána *Takács Jenő* főosztályvezető-helyettes ismertette részleteiben az anyagforgalom aktuális problémáit. *Határozati javaslatot* terjesztett be, amelyet az értekezlet magáévá tett, hogy a kidolgozott szállítási ütemtervet mindenhol maradéktalanul hajtsák végre úgy, hogy

az új termelési év megkezdése-

munkáktól minél nagyobb mértékben mentesíteni lehessen. Felolvasta *Perényi Márta* javaslatát

a gondnok helyettesi munkakör szabályozása kérdésében.

Ehhez *Lakos Imre* (Vác), *Olsovszky Árpád* (Szombathely), *Szabó István* (Kaposvár), *Ugray László* (Debrecen), *Szeremlei Zoltán* (Szeged) szövegezték hozzá. *A javaslatot az értekezlet magáévá tette.*

Speer Norbert adta elő ezután az *újítások kérdésének jelentégi állását*. Leszögezte azt a tényt, hogy

a Szovjetunió erdőiparához képest a mi termelési módszereink igen elmaradtak.

Majd részletesen ismertette az *újítási mozgalom eddigi eredményeit* és jövő feladatait az erdőgazdaság területén. *Az értekezlet úgy határozott*, hogy ezt a jelentést megfelelő formában az erdészet valamennyi dolgozójához eljuttatják.

Az üzemgazdasági főosztály vitáját *Szende György* főosztályvezető-helyettes zárta le és hangsúlyozta, hogy a szocialista építés érdekében mennyire fontos ennek a főosztálynak a működése, éppen ezért bejelentette, hogy az *egyes NV-ok központjában is üzemgazdasági csoportokat szerveznek.*

kor régi anyag az erdőn már ne maradhasson,

vagyis minden év október 1-ig az elmúlt termelési év anyagát fel kell számolni.

A kialakult igen élénk és a részletekben menő vitában részt vett *Béky Albert* (Sátorlajújhely), *Keltai Árpád* (Miskolc), *Káldy József* (Pécs), *Kaisz György* (Dunaártér), *Gonda Zoltán* (Eger), *Ugray László* (Debrecen), *Kanczel József* (Szombathely), *Fodor Pál* (Miskolc), *Kasza Ferenc* (Pécs), *dr. Haracsi Lajos* (Kaposvár). Ismételt adott felvilágosítást *Takács Jenő* főosztályvezető-helyettes a TÜKER NV-vel kapcsolatos helyzetről, a fűrészanyagátvétel kérdésének alakulásáról, a tervszerű szállítások megszervezésével kapcsolatban, a papírfa és dongafa árkérdéseiről, valamint a tűzifaárak alakulásáról.

Erdőrendezés és erdőtelepítés

Az értekezlet utolsó napján került sor az új erdőrendezési és erdőtelepítési főosztály anyagának le tárgyálására. Dr. Magyar János főosztályvezető hatalmas előadásban vázolta azokat

a szocialista közgazdasági és erdőgazdasági elveket,

amelyekre ennek a főosztálynak működése felépül. Hivatkozott az MDP pártprogramra, amelynek alapján most az országfásítás terveit az ötéves tervbe illesztjük. Vázolta annak az erdőgazdasági tervszerűségnek irányvonalait, amire az állami erdőüzemek jövőendő munkássága felépül. De ugyanakkor rámutatott arra is, hogy

az országban 560.000 kat. hold erdőterület van nem állami tulajdonban és a szocialista jövő érdekében szükséges, hogy a

A terv és ellenőrzési főosztály munkája

Iby Gábor, a terv és ellenőrzési főosztály vezetője beszámolóját az Állami Ellenőrzési Központ vizsgálatainak ismertetésével kezdte. Elmondotta, hogy az ÁÉK az elmúlt 12 hónap alatt csaknem valamennyi erdőigazgatóságot — az NV-k elődjeit — felülvizsgálta és a gazdálkodásnak majd minden ágában talált jelentős kifogásokat. A zárójelentésből azonban megállapítható, hogy a tervberuházások vonalán általánosságban rend volt. Az utolsó év megfeszített munkája tehát meghozta a maga gyümölcsét és a vállalatok — a tervgazdálkodásnak legalább is a beruházási vonalán — a rendszeresség útjára léptek. E vonalon elért eredményekért elsősorban Kozma Bélának, a tervosztály vezetőjének jár köszönet.

Beszélt ezután a tervosztály feladatairól, az üzemi részlettervek elkészítésének helyes módszereiről. Majd áttért az ellenőrzés kérdéseinek vizsgálatára. Megállapí-

gazdálkodást ezekben az erdőkben is a tervszerűség magaslátára emeljük.

Megvilágította az ötéves erdősítési terv első szakaszának pénzügyi vonatkozásait, majd részletesen ismertette a főosztály belső felépítését és munkamenetét.

A vitában elsősorban Keltai Árpád (Miskolc) szólalt fel és javasolta, hogy a NV központok birtokpolitikai előadóinak munkáját kapcsolják az erdőrendezőkhöz. Felszólalt még Trenka Rezső (Győr), Ugray László (Debrecen), Szeremley Zoltán (Szeged), Kovács Nagy Zsigmond (Nyírség), Lány Géza (Budapest-Sikvidék), Bisztika Géza (Debrecen), Béky Albert (Sátorajaujhely); dr. Magyar János foglalta össze a vita anyagát és hangsúlyozta, hogy a tervmunkának alapja az erdőrendező tevékenység. Ezt tehát jól kell bekapcsolni a szocialista építmenetébe.

totta, hogy az ellenőrzés vonalán igen súlyos hiányosságok mutatkoztak a múltban. Hangsúlyozta, hogy

az üzemknél előforduló visszaélésekért mindazon tényezők is felelősek, akiknek a szigorú ellenőrzése azokat megelőzhetne volna.

Beszámolt arról, hogy a felügyeleti tiszteli intézményt teljes egészében fel kellett számolni. A pénzügyi ellenőrzés ezentúl a revizorok feladata, a szakirányú ellenőrzést pedig a NV központok vezetőinek kell el látniok. Ennek megvan az az előnye is, hogy a vállalat vezetői nem szakadnak el az üzemi munkától, mint az a múltban történt.

— Messzemenően ki kell építeni — mondotta — az NV-k vezetőinek és az üzemegységek élén álló vezetők személyi felelősségét.

A vitában résztvett Keltai Árpád (Miskolc), Szeremley Zoltán (Szeged), Lány Géza (Budapest-Sikvidék), Béky Albert (Sátorajaujhely), Gonda Zoltán (Eger), Kasza Ferenc (Pécs), Lakos Imre (Vác),

dr. Magyar János (Erdőközpont), Szabó István (Kaposvár), Ugray László (Debrecen). Majd Iby Gábor válaszolt a felvetett kérdésekre.

Az üzem és a pártszervezetek

Puskás Ferenc, az Erdőközpont üzemi pártszervezetének titkára értékelte ki a négynapos tanácskozás tanulságait az üzemi pártszervezetek jó munkája szempontjából. Hangsúlyozta, hogy

az üzemi pártszervezetek akkor végzik el jól a feladatukat, ha tevékenyen bekapcsolódnak a vállalatok munkájába,

ha az esetleges hibákra azonnal felhívják a vállalatvezetők figyelmét és ha komoly programmal gondoskodnak az erdészeti dolgozók politikai nevelésének megerősítéséről.

Marosiné (Pécs) olvasta fel ezután a vidéki pártszervezeti titkárok közös nyilatkozatát. Nagy jelentőségűnek mondja a nyilatkozatot, hogy

az üzemi pártszervezetek titkárainak az erdőgazdaság irányításába széleskörű betekintésre nyílt alkalom.

A tanulságokat fel fogják használni a további munkában.

Megbélyegezte a nyilatkozat a trockista árulókat,

akik a dolgozók Pártját akarták hitvány módon hátbatámadni és az országot polgárháborúba dönteni. Felszólalt még Schnobl József (Vác), Sallai Ferenc, a győri NV vezérigazgatója, Denninger István (Miskolc), Párvölgyi Ferenc (Szombathely), Béky Albert (Sátorajaujhely).

Az értekezlet eredményei

Az értekezlet négynapos eredményes munkáját Molnár István vezérigazgató foglalta össze. A népi demokrácia megbízásából — mondotta többek között — kerültem mintegy két hónappal ezelőtt az Erdőközpont élére. Az erdészekkel szemben a múltban mindig előítélettel viseltettem. Ez az előítélet azonban eszembe juttatja azt a mondatot, hogy

a vádlott mellé ültessék oda a társadalmat is.

Ha az erdészek szembekerültek békés, becsületes emberekkel, nem az erdészeti dolgozók, hanem a társadalom büne volt. Tehát, amikor ma a társadalmi nyomás alól felszabadultak, természetesen, hogy *becsületes, jószándékú és a szocialista tanításokban is példát mutató szakemberekkel találkoztam.*

— Tudomásul kell venniök a szakembereknek — folytatta Molnár István vezérigazgató —,

ha most komoly nagy erdő-sítési programról beszélhetünk, akkor ennek a munkának az előfeltételeit az ipari munkásság szívós, kitartó, áldozatos harcra teremtette meg.

Nekünk, az erdészet területére küldött munkásoknak elsősorban az a megbízásunk, hogy megteremtjük a kapcsolatot a haladó szellemű értelmiséggel, akiknek a tervek kivitelezése során olyan nagy szerepet szánt a népi demokrácia kormányzata. De figyelmeztetnem kell azokat, akik még nem tudnak őszinte szívvel és képességeik teljes megfeszítésével dolgozni az ország építésének munkájában és esetleg még mindig nem hiszik el, hogy a hatalom kérdése nálunk már eldőlt, hogy rosszul spekulálnak. Rákosi Mátyás megmondta (az értekezlet résztvevői helyükről felállva hosszan ünneplik Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes), hogy a mi béke-tűrésünknek is van határa.

Ebben az országban más nem történhet, mint amit a Magyar Dolgozók Pártja, amit a dolgozó nép akar.

Ha ezt megállapítottuk, akkor már a kérdést el is döntöttük, hogy hol van a helyük a gondolkodó szakembereknek. Éppen ezért — fejezte be — felkérem mindazokat az értelmiségi dolgozóinkat, akik itt az értekezleten vagy máshol az erdőgazdálkodás területén tanujelét adták felkészültségüknek és munkakészségüknek, hogy *szak-tudásukat a mi segítségünkkel és*

közreműködésünkkel hasznosítsák az egész ország dolgozóinak érdekében.

Szeremlei Zoltán (Szeged) az értekezlet résztvevői nevében válaszolt Molnár István vezérigazgató szavaira és

fogadalmat tett a szakemberek nevében, hogy mindent meg fognak tenni, hogy politikai síkon is megállják a helyüket

és ilyenképp az ipari munkássággal kezeljék felépíthessék a boldog, erdős Magyarországot.

Ezután Oszdth István vezérigazgatóhelyettes lezárta az értekezlet tanácskozásait. Rövid kritikát gyakorolt az értekezlet lefolyásáról. Megállapította, hogy egyes hibák ellenére, amelyek az előkészítésben, az egyes N. V.-k felkészülésének különbségeiben mutatkoztak, az értekezlet hatalmas lépéssel vitte előbbre az erdészet további munkáját. A személyes tapasztalatcsere, a problémák részletes megbeszélése, a kölcsönösen gyakorolt kritika lényegesen megkönnyíti legközelebbi terveink megvalósítását.

— Értekezletünk döntő fordulatot jelent a magyar erdőgazdálkodásban. *Bebizonyult, hogy milyen messzemenően szaktottunk a multtal.* Az erdők államosításával kialakult egy szocialista szektor, de az Erdőközpont felállításáig a Mállerd rosszemlékű szervezetében tovább folyt a kapitalista gazdálkodási módszerek érvényesítése. Most

az új Központ a következő szocialista gyakorlat útjára lépett,

a problémák megoldását nem az íróasztalok mellett, hanem kint az üzemekben keresi. A nagy Lenin iránymutatásához igazodik: *a parancsnoklást váltsa fel a magasfokú ellenőrzés.* Erre ad módot az értekezleten kialakult álláspont, hogy

biztosítsuk a NV-ok minél szélesebbkörű önállóságát.

A demokratikus centralizmus elveinek alkalmazását jelenti,

hogy a NV-ok ezentúl élni fognak a nemzeti vállalatokra vonatkozó rendelkezésekben lefektetett jogaikkal. Végre mankó nélkül járhatnak és nem fordulnak majd minden aprócseprő ügyben az Erdőközpont-hoz. Ugyanakkor a Központ is kötelezően vállalta, hogy irányító munkáját a bürokratikus nehézségek kiküszöbölésével fogja gyakorolni. Mindezt természetesen

csak a személyi felelősség minél teljesebb érvényesítésével

tudjuk biztosítani, és ez vonatkozik az Erdőközpontra és valamennyi dolgozójára és ugyanígy az NV-k vezetőire és beosztottjaikra.

— Nem kevésbé nagyjelentőségűek azok a határozatok, amelyekben a NV-ok vezetői a komoly feladatok egész sorát vállalták magukra. Elsősorban

a termelékenység növelését

egyrészt az *önköltségek* csökkentésével, másrészt a technikai normákra épülő *teljesítményberek* bevezetésével. *Vállalták, hogy kidolgozzák az állandó munkások fokozott beállításával kapcsolatos magasabb termelékenység számszerű kidolgozását. Vállalták a politikai és ideológiai nevelés legkomolyabb kimélyítését.* Ebben tekintetben őszinte beismerések hangzottak el, hogy műszaki értelmiségünk tagjai politikailag nem képezik magukat eléggé, nem olvasnak, nem tanulnak eleget.

Ugyanez vonatkozik a *munkáskáderekre is*, akik szintén elmaradtak az önnevelés, a tanulás tekintetében. Ezért nagyjelentőségű, hogy

minden vállalati vezető és párttitkár vállalta, hogy egyénileg a legkomolyabb tanuló-munkát kezdik meg

és beosztottjaikat, munkatársait is a rendszeres tanulás útján vezetik.

— Mindennek természetesen következzék, hogy vállalatvezetőink *vállalták, hogy megteremtik a legteljesebb összhangot a munkáskáderek és a szakembe-*

rek között. Vállalták, hogy nagy súlyt helyeznek a szakmai továbbképzésre és minden szakszerűtlenséget kiküszöbölnek. A szakmai képzés eddigi feudalista színezetét végleg megszüntetik.

Vállalták munkásbrigádok szervezését.

Megállapíthattuk az értekezleten elhangzottakból, hogy a megújult erdőgazdaság vezetői tisztában vannak azzal, mennyire kullogunk csak az ipar mögött a munkaszervezés tekintetében. Ezért vállaltuk, hogy utól érjük az ipari munkaszervezés ütemét,

erdőipart teremtünk és teljesen kiküszöböljük a feudalista munkamódszereket.

Vállalták az erdőgazdasági nemzeti vállalatok vezetői, hogy szemben az eddigi módszerekkel, munkájukat tervszerűvé teszik, üzemegységként dolgozzák ki a pontos részletterveket. Hasonlóképpen vállalták, hogy üzemegységként dolgozzák ki az önköltségsökkentés terveit. Ide tartozik természetesen a rentabilitás elvének következetes alkalmazása, vagyis

a fölösleges, nem rentabilis üzemek leállítása.

Ugyancsak vállalták a nemzeti vállalatok vezetői a személyi létszám leggondosabb felülvizsgálatát. Vállalták, hogy személyi szervezési és termelési vonatkozásban is

a váci eset tanulságaiból okulva a legszigorúbban felülvizsgálják üzemeiket.

Kemény kézzel járnak el azokkal szemben, akik akár hanyagságból, akár szakszerűtlenség következtében nem tudják vagy nem akarják szolgálni az erdők szocialista építésének ügyét.

Vállalták az ország iparának nyersanyagellátása érdekében, hogy a leggondosabb hossztolással, a kitermelt fa legszakszerűbb manipulálásával a szerfakihozatali százalékot lényegesen emelik, legfőképpen pedig azt, hogy

az ötéves erdősítési tervünket nemcsak időben végrehajtjuk, hanem túl is teljesítjük.

— Munkánkat — fejezte be szavait Osváth István — akkor fogjuk legjobban elvégezni, ha politikailag teljesen felkészülünk, ha gondosan tanulmányozzuk a szovjet erdőiparnak módszereit, a Szovjetunió hatalmas, 15 éves erdősítési tervét. Ha ebben a szellemben dolgozunk tovább, akkor teljesíteni is fog-

juk vállalt feladatainkat, amelyekre bennünket a szocializmus építésének nagy programja kötelez.

Az Erdőközpont énekkara két szovjet kórusmű előadásával tette ünnepélyessé az értekezlet bezárását. Majd a résztvevők az Internacionálé elnevelésével lejezték be rendkívüli jelentőségű együttes munkájukat.

Molnár István, az Erdőközpont vezérigazgatója az ötéves tervről

Az Erdőközpont munkásvezérigazgatója, Molnár István, aki május óta áll az erdészet csúcintézményének élén, a következőkben nyilatkozott az Erdőgazdaság olvasói számára:

Az 5 éves tervünk számszerű adatainak az erdészetre vonatkozó részét lapunknak minden olvasója többé-kevésbé már ismeri. Ma már egyaránt tudja barát és ellenség, hogy mit jelent 5 éves tervünk megvalósítása az egész dolgozó magyar nép számára. Jeleníti a felemelkedést és megerősödést.

Nagy és elszánt erők akarják megakadályozni ennek bekövetkezését. De ha nagyok is az ellenség erői, még sokkal nagyobbak és elszántabbak a milliós tömegek, amelyek a béke harcoss védelmesei.

Fel kell vetnünk a kérdést az erdészetre vonatkozóan is. Érti-e, vállalja-e nagyszerű feladatát? És ha vállalja, meg tudja-e oldani az országfásítás lenyűgözően szép és hatalmas problémáját. Anélkül, hogy túlzásba esnénk, állítjuk, hogy az erdészlet meg fog tudni felelni komoly hivatásának. Biztosítéknak fogadhatjuk el azt a mindenki által megállapítható

változást, amely gazdasági és politikai vonatkozásában az élet minden területén — tehát az erdészeten is — bekövetkezett.

A szocialista tervezdalkodás minden becstelens és értelmetlen erdész számára soha nem remélt megvalósulása legmerészebb álmainak. Korlátlan fejlődési lehetőséggel jelent komoly szakembereinek számára. Ezt a kétségbevonhatatlan tényről már sokan felismerték az erdészek közül is. Sokan, de nem mindannyian. Ez utóbbiak nem akarják segíteni a népi demokráciák dolgozóinak békés munkáját és titokban eszeveszett csökönnyösséggel áhítozzák vissza a régi. Ezekkel az álmódzókkal szemben megpróbáljuk a nagy türelmet és felkészültséget igénylő, felvilágosító oktatás módszerét alkalmazni. Amilyen szívesen segítünk a jószándékú munkatársainknak abban, hogy átneveljék magukat, éppen olyan kiméltelenek leszünk az ellenállókkal szemben.

A dolgozó nép verejtékes munkával teremti meg a szocialista fejlődés feltételeit. Aki ezt akadályozni meri, az elpusztul! Ebben a harcban nem kérünk, de nem is adunk kegyelmet!

A sziki alföldfásítások értékes tanulságai

A soproni erdőmérnöki kar hallgatóinak alföldfásító köre és a királyhalmi erdész-szakiskola növendékei és tanári kara a bugaci sikerült tanulmányút folytatása képen a múlt hónapban a tiszántúli szikes talajon folyó erdőgazdálkodás két tanulságos kísérleti egységét: a püspökladányi és a bucsajenőmajori sziki erdőt tekintették meg.

Dr. Magyar Pál professzor mutatta be a püspökladányi szikes erdőt, ahol évek fáradságos munkájával igen szép fás kultúrát teremtett a sivatagszerű pusztán. Ez az erdőtelep a szikesek fásításának sok, eddig homályos kérdését tárta fel a résztvevők előtt, akik itt a helyszínen tapasztalhatták az erdőnek a talajra gyakorolt javító hatását

az alnövényzetre is. Érdekes tapasztalatokat nyújtott az a terület-rész, ahol a *tölgyállományt váltakozva, — részben makkvetéssel, részben csemeteültetéssel telepítették*. Kiderült, hogy mindkét telepítési módnak meg vannak a maga előnyei és mindkét módszert a *talajviszonyokhoz mérten kell alkalmazni*. A csemetéből telepített sorok gyökérzete és törzse egyes helyeken gyorsabban erősödött, mint a magról ültetett csemetéké, amelyek gyökérzete viszont épőbb volt a makkvetés útján telepített tölgy-csemetéknél. *Az olcsóbb makkvetést ott kell használni, ahol tartani kell a talajfelszín cserepesedésétől*. A másik tanulság, hogy *a sűrűbb telepítésű tölgyállományok gyorsabban árnyékolják be a talajt, ami különösen fontos az Alföldfásításnál*, mert a talaj kiszáradásának veszélyét hátrítják el.

Sok tanulsággal és hasznos útmutatással szolgált a *bucsajenő-majori*, dr. Fehér Dániel professzor elgondolásai alapján történt sziki erdősítések megtekintése is. Ezek a telepítések *megcáfolják azt a régebbi felfogást, hogy a magas kőris és a szil a szikes talajok fája*. A kezdetben gyorsabban fejlődő kőris- és szil-sorok ennél az elegy-telepítésnél a *tölgyek fölé nőttek*, amelyek lemaradtak, később azonban megállt a kőris és a szil fejlődése és *a mai 12 éves állományban rohamosan, gyönyörűen fejlődik a tölgy a másik két fajjal szemben*. A tanulság: *helyesebb a tölgynek három sorban, a kőrisnek és a szilnek egy-egy sorban való vegyestelepítése*.

Másik tanulság: *Jó szikesen mindenféle fajtát, robustát, akácot, feketé diót stb. lehet telepíteni*, ha a talajon kívül a többi előfeltételek is megvannak. *A gyengébb szikesek egyedüli komoly fája a kocsányos tölgy*, és pedig olajfűzzel vegyesen, néhol azonban előnyösebb az olajfűz kizárólagos ültetése, víznyomásos helyeken pedig az amerikai kőris alkalmazása.

A legfontosabb tanulság, hogy *a szikes talajok fásítása nagy gondot, hosszú és áldozatos munkát igényel* és a legapróbb részletekre is kiterjedő figyelmet. Amit a jövő erdészei a sziki fásítások tekintetében ezen a tanulmányúton tapasztaltak, nagyban hozzásegít mindnyájunkat az ötéves erdősítési terv nagy feladatának végrehajtásához erdős Magyarország felépítéséhez.

Az Erdőközpont fontosabb rendelkezései 1949. április 1.-től

Kiküldetésekkel kapcsolatos kérdések szabályozásában, 18.700 sz.
Utasítás a társadalombiztosítási teendők ellátására, 20.000 sz.
Nemzeti Vállalatokká történt átalakulással kapcsolatban 1949. III. hó 31-i átlag alapján készíthető kereskedelmi mérleg, 21.800 sz.
Utasítás az 1949/50. évi favágatási tervek összeállítására, 22.600 sz.
Az Erdőközpont és a Nemzeti Vállalatok fegyelmi ügyeiben követendő eljárás, 24.200 sz.
Norma-felelősök kijelölése a NV-oknál, 25.271 sz.
Gépköcsi és Nemzeti Vállalati raktári rendszer bevezetése, 25.623 sz.
Az 1948/49. évi elejtett vadak bejelentése, 27.093 sz.
Munkaelemek osztályozási rendszerének szabályozása, 27.463 sz.
Dongafa, keréktalp és kerék-küllő farragási normája, 27.745 sz.
A rokonok együttes alkalmazásának kérdése, 27.812 sz.
Erdői tüzesetek bejelentése, 28.034 sz.
Favágatási tervek fajafajonkénti összegezése, 29.140 sz.
Felülvizsgálati és kiadmányozási (utalványozási) jog, 30.380 sz.
Szárado faanyag termékének F. M. engedélye, 30.575 sz.
Fakitermelési ütemterv, 1949-re, 30.794 sz.
Erdőközpont ügybeosztása, 31.000 sz.
Céggjegyzésre jogosultsággal való felruházás Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatoknál, 31.165 sz.
Csemetefelhasználási jelentés, 31.463 sz.
Norma és bérfelölősök munkakörének ideiglenes megállapítása, 31.471 sz.
Önköltségesökkenetési lehetőségek kimunkálása, 31.472 sz.
Kiküldetési rendelvevények kiadásának szabályozása, 31.476 sz.
Az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok ügyvezetési ügyrendjének kérdése, 31.595 sz.
Pénztári heti jelentések beküldése a Nemzeti Bankhoz, 31.892 sz.
Vágásterületek és közelítések átszervezése, 32.284 sz.
Erdőrendezőiségek ügyvitele, 33.100 sz.
Erdőgazdasági normák terhelési módosítása, 33.215 sz.
Papírfa-kérgezés normája, 33.217 sz.
Pénzügyi előirányzat túllépése, 33.522 sz.
A segélyek és az előleg folyósításával kapcsolatos rendelkezések végrehajtása, 33.626 sz.
Új normák megállapítása, 34.080 sz.
Tölgy-makktermés figyelemmel kísérése, 34.515 sz.
Munkabér statisztikai adatszolgáltatás ideiglenes meghatározása, 34.973 sz.
Javaslatlattel a teljesítménybérrendszer szélesebbkörű bevezetése tárgyában, 35.169 sz.
Ötéves terv összeállítás (részlettervezés), 35.557 sz.
Vörösfenyő toboztermésének figyelemmel kísérése, 35.631 sz.
Erdősítések ellenőrzése, 35.649 sz.
A kedvezményes vásárlás egységes szabályozása, 35.674 sz.

Házipénztári jelentések megküldésének újabb szabályozása, 35.791 sz.
Vetési bagolylepké elleni védekezés, 35.972 sz.
A vezérigazgatóhelyettesi feladatkör szabályozásának kérdése, 36.173 sz.
Erdőgazdasági alkalmazottak részére kiadott golyós szolgálati fegyverek jelentése, 36.247 sz.
Anyag-könyvelés megindítása, 36.567 sz.
Beszolgáltatási kötelezettség kérdésének rendezése, 36.619 sz.
Csemetekerti területek felülvizsgálata, vetési tervek elkészítése, 36.678 sz.
A társadalombiztosítási teendők ellátásáról készült, 20.000/1949 sz. utasítás egyes pontjainak módosítása, 36.897 sz.
Leltári tárgyak beszerzése és nyilvánartása, 37.035 sz.
Csemetepusztulás időszaki jelentése, 37.179 sz.
Olvasható aláírások alkalmazása ügyiratokon és tisztázatokon, 37.192 sz.
Erdői magvak gyűjtési jogának szabályozása, 37.407 sz.
Ügyiratok felek részére való kiadásának tilalma, 37.529 sz.
Állami nyereségrészesedés számlájának megváltoztatása, 37.992 sz.
Az Erdőközpont termelési főosztályának (erdőművelési osztályának) és az erdőgazdasági Nemzeti Vállalatoknak munkakör-elhatárolása az erdőművelési feladatok területein, 38.000 sz.
Az Erdőközpont és az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok hatáskörének viszonya, 38.020 sz.
Csemetenevelési és erdősítési önköltségek adatszolgáltatása, 38.218 sz.
Magpergetők nyilvántartása és eredmény elszámolása, 38.219 sz.
Pamutkóró-termesztéssel kapcsolatban indítandó kísérletek, 38.502 sz.
Elmaradt tisztítások területének bejelentése, 38.527 sz.
Kiküldetésekkel kapcsolatos kérdések szabályozásának kiegészítése, 38.833 sz.
Az Erdőközpont ügyköréből a Nemzeti Vállalatok ügykörébe kerülő ügyek, 39.000 sz.
Alkalmazottak javadalmazásának folyósítása betegsügek idejére, 39.049 sz.
Engedély nélküli vadászat, 39.120 sz.
Gondnokhelyettesek munkakörének megállapítása, 39.142 sz.
Árvédelem- és folyamszabályozás céljait szolgáló erdőingatlanok átvétele az erdőgazdasági N. V-k kezelésébe, 60.366 sz.
Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatokat terhelő kegyúri kötelezettségek folyósításának kérdése, 60.431 sz.
Erdőközpont és Nemzeti Vállalatok épületeinek házadómentessége, 300/h/9. IV. 23.
Számlelleték áthárításának újabb szabályozása, 300/III/3. IV. 27.
Vezetőállásúak illetményének és illetménytöbbletadójának kiszámítása, 300/ia/1. V. 9.
Általános számlabélyegilleték kötelezettség, 300/III/2. VII. 6.

ÚJÍTÁS, TAPASZTALATCSERE

Eredmények és hiányosságok az erdőgazdasági újító mozgalomban

I.

Ime, beszéljenek a számok:

A legjelentősebb újítások:

Az újító mozgalom az erdőgazdaságban ez év februárjában indult meg. Az erdőközpontban tartott újítási ankét, amelyen résztvettek az összes nemzeti vállalatok kiküldöttjei, az Országos Találmányi Hivatal és a Földművelésügyi Minisztérium képviselői is, az Országos Találmányi Hivatal kiküldöttjeinek értékes iránymutatása megadta az alapot az erdőgazdasági újítási mozgalom kifejlődésének.

Az Erdőközpont megértette az újító mozgalom nagy jelentőségét az erdőgazdaságra és ennek a felismerésnek következménye volt, hogy már röviddel az ankét után

az újítási megbízottak és bizottságok hálózata megkezdte működését mind az Erdőközpontban, mind a Nemzeti Vállalatoknál.

az újítási megbízottak és bizottságok hálózata megkezdte működését mind az Erdőközpontban, mind a Nemzeti Vállalatoknál.

Nagy segítséget jelentett, hogy a szakszervezet nemzeti vállalati csoportjai *s-é-é-s-k-ö-ü-f-el-vi-l-á-g-s-i-ó munkába kezdtek* minden gyűlésükön és méltatták az újítási mozgalom nagy jelentőségét terveződésünk végrehajtásában. Ennek a nagyszerű munkának eredményeképpen erdőgazdaságunk munkavállalói

sok értékes újítási javaslatot nyújtottak be az újítási megbízottakhoz,

rögtön a mozgalom megindulása után. Dolgozóink felismerték, hogy gyakorlati tudásuk alapján leszűrt új munkamódszerek bevált eszközeik és eljárások, szervezési formák, mind milyen nagy jelentőségűek lehetnek erdőgazdaságunk tervszerű megszervezésében, az új erdőültetési tervek végrehajtásában és megértették azt, hogy *a sz-é-a izmi s felé-é-é-s-é-h-é-z az erdő-gazdaságban s m-g-j-b-b-n h-é-z-á tudnak jár-l-ni új-í-t-ó munká-j-kkal.* Ennek eredménye volt, hogy tömegesen érkeztek be a jobbnál jobb újítási javaslatok, amelyekből már sokat gyakorlatilag rögtön alkalmazásba lehetett venni.

1949. VI. 15-ig	
beérkezett újítási javaslatok száma	186 db
elfogadott újítási javaslatok száma	34 "
visszautasított újítási javaslatok száma	59 "
kísérletezésre elfogadott újítási javaslatok száma	26 "
pótlásra visszaküldött újítási javaslatok száma	18 "
felsőbb újítási szerveknek megküldött javaslatok száma	18 "
előre kalkulált megtakarítás összege (1 évre)	512.489 Ft
díjazási előleg	13.165 "

Tehát látjuk, hogy a mozgalom megindulása után alig egy negyed-évvél már jelentős eredményeket értünk el ezen a téren. Pedig a javaslattevők arányszáma az erdőgazdaságban foglalkoztatott munkavállalók számához képest messze alatta marad az iparban mutatkozó ugyanilyen arányszámnak. Remélhető, hogy ez az arányszám mindinkább javulni és ezzel együtt

nőni fog a gazdasági megtakarítás összege is, hogy 5 éves erdőültetési tervünket ilyenképpen nemcsak teljesíteni tudjuk, hanem jelentősen túl is teljesítjük.

fog a gazdasági megtakarítás összege is, hogy 5 éves erdőültetési tervünket ilyenképpen nemcsak teljesíteni tudjuk, hanem jelentősen túl is teljesítsük.

Ismerjük az erdőgazdaság munkavállalóit és tudjuk, hogy legnagyobb részük az erdő iránti szeretetből vállalta élethivatásának az erdészeti pályát és éppen ettől a szeretettől vezérelve igyekezni fog minden erdészeti munkavállaló, hogy az «erdős Magyarország» megvalósításához ilyen téren kifejtett munkásságával is hozzájáruljon.

Mivel máris vannak olyan újítások, amelyeknek alkalmazása az erdőgazdaságban a legszélesebb körben kívánatos volna, egynéhányat ismertetünk, hogy a tapasztalatcsere ilyen módon való kialakításához az első lépéseket meg tudjuk tenni.

**Erdősítéssel
az ötéves tervért!**

1. **Bobok György** erdőmérnök, erdőgondnok és **Borsos András** traktorgépező újítása. (Abádszalóki Erdőgondnokság, Debrecen, Erdőgazdasági N. V.) Címe: Traktoros kapálógép.

Az újítás lényege, hogy a két újító attól az elgondolástól vezetve, hogy a traktorok a vetési időny befejeztével használatlanul maradnak, továbbá az erdőültetések és kapásnövények kapálása egyszerre olyan tömegű munkával látja el az erdőgondnokságokat, hogy a kapálások rendszeres időben való végrehajtása szinte lehetetlen, szerkesztettek egy olyan vonóberendezést, amellyel négy darab ekekapát lehet egy traktorhoz kapcsolni. A traktorvontatású kapáláshoz szükséges egy traktorvezető gépező, 8 munkás, akik az ekekapákat felváltva kísérik. Ezzel a módszerrel egy munkanap alatt 30—35 kat. hold kapálható meg. Egy kat. hold terület kapálási költsége a traktor üzemanyagától függően 7-80 Ft-tól 8-50 Ft-ig terjed. Az eddigi módszerekkel szemben 1 kat. holdnál 13 Ft—13-70 Ft megtakarítás mutatkozik. Az újítási bizottság nevezett újítóknak 760 Ft díjazási előleget javasolt.

2. és 3. **Schelp József** és **Sturm Ernő** gépkocsiszerelők újításai. (Pécsi Erdőgazdasági N. V. gépkocsiszeme.)

a) Használaton kívül helyezett láncfűrész motorjának és egy dinamónak kombinálásával egy villanyhegesztőt állítottak elő teljesen házi eszközök segítségével. Ennek alkalmazásával az elérhető megtakarítás a Pécsi Erdőgazdasági N. V. gépkocsiszeménél előzetes számítás szerint mintegy évi 10.000 forintot tesz ki.

b) Láncfűrészhez való kőszűrűgépből, mely használaton kívül volt helyezve, továbbá üzemekívül helyezett gépkocsiból kiserelt légsűrítő összekombinálásával olyan készüléket állítottak elő, amelynek segítségével, a legnagyobb méretű teherautókra való gumitömlőket, gumibroncsokat percek alatt lehet levegővel feltölteni. Használata nagy üzemmegtakarítással jár, úgy hogy a jelzett gépkocsiszemében ez a megtakarítás egy évre előrekalkulálva mintegy 2000 forintot jelent.

c) A láncfűrészhez való fűrészélesztőgép motorjának a segítségével az újítók a gépkocsiszemében levő gépkocsik akkumulátorát $\frac{1}{8}$ -részt idő alatt tudják megöltetni és ezáltal úgy a gépkocsiknak a várakozási ideje, mint a felmerülő villanyköltségek jelentősen megkisebbednek. Előrelátható évi megtakarítás ugyanitt 2000 forint.

d) Használt gépkocsialkatrészek felhasználásával az újítók olyan készüléket szerkesztettek, amelynek alkalmazásával a gépkocsiforrasztókat házilag tudják felülvizsgálni. Az előrekalkulált megtakarítás összege 8000 forint.

Fenti újítók az újítási bizottság határozata alapján 825 forint díjazási előlegben részesültek.

4. *Marton Imre* erdész újítása (Nyírbátor, Nyírségi Erdőgazdasági N. V.) Címe: Csemetekerti kapálógépi.

Az újítás lényege, hogy lófogatú kapához hasonló szerkezettel, amely fából házi- elállítható keretből és rászerezelt ekekapákból áll, a csemetekertek emberi erővel gyorsan és jól meg lehet kapálni. Ehhez a kézi ekekapához a két kézi fogantyú felső egyegyedében billenthető gereblyetartó is van beszerelve, amelybe egy hosszú nyéllal bíró gereblye illeszthető. Ezzel a gereblyével a kapák által kirtott gyomot össze lehet gyűjteni és így biztosítva vagyunk afelől, hogy a gyom újból nem fog megeredni. A csemetekertekben alkalmazott Kühne-féle tolokézikapákkal szemben a Marton-féle kézikapának előnye, hogy a talajt kultivátor-szerűen műveli meg és így tökéletes gyomirtást végez. A kézikapálógépi segítségével egy ember 8 óra munkaidő alatt 1 kat. hold csemetekertet könnyűszerrel megkapálhat. Az újító 1000 forint újítói díjazási előlegben részesült.

5. *Boros György* erdőmérnök, osztályvezető újítása. (Szegedi Erdőgazdasági N. V.) Címe: Csemeteültetés csemeteültető fűróval.

Az újító elgondolása alapján a módosított Heyer-féle csemeteültetővel történik az ültetés. Ezen eszköz segítségével homokterületen ásás helyett egyszerűen ki lehet emelni csemeteültetéshez szükséges gödröt és mivel az hengeralakú, a csemetének a gyökereit is eltorzítás veszélye nélkül el lehet helyezni. Az eddigi munkamódszerekkel szemben kat. holdanként mintegy 200—220 forint megtakarítást lehet elérni. Az újítást a tavaszi ültetéseknel a Szegedi Erdőgazdasági N. V. területén már alkalmazásba vették és kiváló eredményeket értek el vele.

6. *Szabó Mátyás* erdőmérnök, osztályvezető újítása. (Szegedi Erdőgazdasági N. V.) Címe: Erdészeti részletmérések céljaira bussolás-mérő asztalka.

Az újítás lényege az, hogy az eddigi mérőasztaltípusokkal szemben az asztalkára egy Bézard-rendszerű tájoló van szerelve és az asztalkának a beirányzása ezen tájoló segítségével történik. Az asztalka felerősítése az állványra egy a felálló által szerkesztett gömbcsukló segítségével történik, úgy hogy az asztal beszíntezése néhány kézmozdulattal percek alatt megtörténhetik. Az állvány lábai is úgy vannak felerősítve, hogy az újból való felállásnál a csavarokat nem kell megoldani, hanem elegendő egyszer egy hónap után aigazítani. Az itt leírt műszer segítségével az erdőrészek határainak felmérése jelentősen gyorsabban történhetik, mint eddig és így elérhetjük azt, hogy üzemeinket az előirányozottnál sokkal rövidebb idő alatt elkészíthetjük. A műszert alkalmazásra az Erdőközpont erdőrendezési fősztálya is átvette és tervbevette az összes erdőrendezősegek felszerelését ezzel a műszerrel. Az újító 500 forint díjazási előlegben részesült.

7. *Bíró Lajos* erdőmérnök újítása. (Egri Erdőgazdasági N. V.) Címe: Bányafa hosszoló átlaló.

A javaslattevő a bányafa termelésénél a gyakorlatban hosszoló számára is megkönnyebbíti és gyorsítja a bányafa termelését oly módon, hogy az átlaló szárára egy olyan betéttel javasol helyezni, mely a vastagsági osztályoknak megfelelően a bányafa alkalmas hosszát is egyszeri

leolvasásra megmutatja. A javaslat alkalmazásával kiküszöbölhetjük a hibás hosszolást, valamint jelentékeny időmegtakarítást érhetünk el. A javaslattevőt az újítási bizottság 500 forint jutalom előlegben kívánta az üzemvezetőség által részesíteni.

8. *Gavra Alajos* erdőgondnok újítása. (Sárvári erdőgondnokság, Szombathelyi Erdőgazdasági N. V.)

a) Kézi talajporhanyító. A talajporhanyító áll egy szöges hengerből, amely egy fából készült keretben foglal helyet, s amelyet a keret ellenkező oldalán felerősített tolórúddal a talajhoz szorítva a csemetesorok között a munkás maga előtt tol, miáltal a tuskék a talaj felületét felazítják. A tuskék hengerek a csemetek sorközeinek megfelelően készülhetnek. Az alkalmazás révén elérhető megtakarítás a Szombathelyi N. V.-nél előreláthatóan egy évben 8000 forint.

b) Csemetezsomogoló drótháló. A javaslattevő elgondolása szerint a csomagoló drótháló előle kell készíteni, azután a csomagolás színhelyén ásní egy olyan csomakúp alakú gödröt, melynek felső átmérője 80 cm, mélysége 40 cm, fenékszélessége 70 cm. Ezen csomagológödör körül egyenlő távolságban 6—8 cm hosszú, 6 db 1—2 cm vastagságú kis fa-cöveket verünk a földbe és pedig olyképen, hogy azok a földből 5 cm-re kint legyenek. Az így elkészített gödör fölé terítjük a csomagolódróthálót, úgy hogy a külső lágyhuzalkarika a földbe vert fa-cövekeken legyen felakasztva. Erre ráterítjük a szalmát vagy töreket 5 cm vastagságban. A csemeteköteg gyökereit jó erősen belenyomjuk a szalmaterítésbe, azután lapos fogóval összehúzzuk a külső huzalt és miközben a cövekekről felszabadítjuk, a huzal két végét egymással szemben húzva, az egész csomagot kiemeljük a gödörből. Fontos a lágy huzalt jó szorosan összehúzni. Az újítást bevezetésével a csomagolási költségeket mintegy 30—50 %-ig le tudjuk csökkenteni. A Szombathelyi N. V. területén a várható egyévi megtakarítás 4000 forint.

c) Ótágú dugványozóvas. Az eddig alkalmazásban levő dugványozó helyett az újító ótágú dugványozóvasnak az alkalmazását ajánlja, mivel ezáltal az időmegtakarítás jelentősen fokozható a dugványültetéseknel.

A fenti újításokért az újítási bizottság 400 forint díjazási előleg kiutalását javasolta a N. V. vezetőségének.

9. *Szontagh László* erdész újítása. (Miskolci Erdőgazdasági N. V.) Címe: Csemetekerti hengeres magvetőgépi.

A javaslat lényege egy kerethe beerősített és forgó henger, amely 4 ráerősített borda segítségével húzás következtében a magágyba barázdákat nyom és ezekben a barázdákba a henger mögé egy vályu van erősítve, amelyben az elvetendő magot helyezik el. A vályún a 4 bordának megfelelően szabályozható nyílás van, amelyen keresztül a bordák által nyomott barázdába az elvetendő mag kiszóródik. A Szontagh-féle magvetőgépi segítségével a csemetekerti vetési munkákat jelentősen meg lehet gyorsítani. A Miskolci Erdőgazdasági N. V. újítási bizottságának megállapítása szerint a vállalat területén levő csemetekertekben mintegy 12.000 forint megtakarítás érhető el. Az újítási bizottság ennek alapján 265 forint

díjazási előlegben javasolta részesíteni az újítót.

10. *Juhász László* gépkocsivezető újítása. (Váci Erdőgazdasági N. V. gépkocsiüzeme.)

Az újítónak a javaslatára a váci gépkocsiüzemben sikerült megoldani az amerikai rendszerű gépkocsik kipuffogó csöveinek a hegesztését és ezáltal jelentékeny megtakarítást ért el a nevezett üzem, sőt üzembe lehetett helyezni olyan gépkocsikat, amelyek éppen a kipuffogó csövek hiánya miatt voltak leállítandók.

11. *Szauer Kálmán* előadó újítása. (Váci Erdőgazdasági N. V.) Cím: A gyertya hőértékének megváltoztatása autókna.

A javaslattevő az amerikai rendszerű tehergépkocsiknál előforduló gyújtógyertya-zárlatot oly módon küszöbölte ki, hogy a gyertya elektródjának vastagságát 2,5 mm helyett 1,5 mm-re levékonyította. Ezzel lehetővé vált, hogy az eddig használhatatlanként kiselejtezett mintegy 200 db gyújtógyertyát újból használatba lehetett venni. A mutatkozó évi megtakarítás összege az újítás bevezetésével cca 6—7 ezer forintot tesz ki. Az újító 200 forint díjazási előlegben részesült.

Jelentős újítások adminisztratív vonalon is voltak, ilyenek: Béky Albert erdőmérnök és Takács József segédhivatalvezető újításai.

12. *Béky Albert* javaslatára vezették be az erdőgazdaságban az újrendszerű anyagszámadást és az anyagforgalmi bejelentéseket. Ez az újítás nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az anyag kezelésével kapcsolatos adminisztráció leegyszerűsödött és a készletnyilvántartások áttekinthetővé váltak. Az újítási bizottság 1000 forint díjazásban kívánta a javaslattevőt részesíteni.

13. *Takács József* segédhivatalvezető javaslatára az Erdőközpontban gyorsított iktatási eljárást vezettek be, melynek eredményeképpen az ügyiratnak az útja, míg az előadóhoz kerül, a régivel szemben felnyire csökkent és ez jelentősen hozzájárult az adminisztrációs munka termelékenységének emeléséhez. Az újítási bizottság határozata: 350 forint díjazási előlegben részesítendő az újító.

(Folytatjuk)

Kitűnő fajlező krétát gyárt a buzsáki erdőgondnokság krétaagyártóüzeme

A kaposvári erdőgazdasági N. V. buzsáki erdőgondnokság krétaagyártó üzeme Somogyváron több mint egy évi kísérletezés után minőségileg kifogástalan, *exportálásra alkalmas, törölhetetlen fajlező krétát állít elő.*

A fajlező-krétát eddig külföldről importáltuk, s azt a Schuller, Hardtmuth és egyéb külföldi cégek gyártották. Ma már ott tartunk, hogy *ez a kis üzem komolyabb gépi berendezés nélkül ellátja az összes Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatokat és sok faipari üzemet is fajlező krétával.*

A kréta kétféle nagyságban készül, a nagyobbik 2 Ft, a kisebbik pedig 1 Ft eladási árban + forg. adó).

Megrendelhető a Kaposvári Erdőgazdasági N. V. buzsáki erdőgondnokságánál azonnali szállításra is.

A SZOVJETUNIÓ ERDŐGAZDASÁGA

Mihail Szolohov:

A természet legyőzői

(Részlet a nagy szovjet írónak a Pravdában megjelent írásából)

A határtalan rónaságon — Gurbjevtől Izmailig és Orszkától Tuláig — megindult ezen a tavaszon az emberiség történelének legnagyobb zabású támadása a természet gonosz erői ellen, az aszály és a száraz szelek ellen és folyik a titáni küzdelem a természet átalakításért, a Párt és Sztálin lángese által felrajzolt tervek tökéletes megvalósításáért, — olyan hatalmas erővel, amely csak a mi szovjet embereink sajátja. A gép- és traktor-állomások, a szovhozok és a csak nemrég felállított erdővédő állomások sokezer traktora. sok-sok tízezer kolhozi iga — lovas-, ökrös-, levefogat — felszántotta az erdősítésre kijelölt terület első néhány százezer hektárját. A mély barázdákban, a mezőkön és esemetekertekben, biztos földtakaró alatt, már szívják magukba a tavaszi nedvességet és várakoznak türelmesen a makkok — a leendő hatalmas tölgyek első csirái, a köris- és juharfa, a szilfa és nyírfa, a hárs és vörösfenyő, a lone-, akác- és tamariszkuszbokrok magvai, hogy előbújhasanak és kijuthassanak a világságra.

A Donvidék réges-régóta szomorú, homokos buckáin, a volgántúli területek és a Sztávropol-vidék komor és élettelen homoktengerein, mindenfelé, ahol évezredekben át büntetlenül és elháríthatatlanul, kígyósziszegéssel kúszott kelet felől a pusztító homok, évről-évre elnyelve telhetetlen sárga lorkával a termő talajt — már hasítják az ekék az első barázdákat. A barázdák alján, ott, ahol az erdőültető gép súlyos vaskarja behasított a forró homokba, csodálatos szépen kizöldültek a földrögök közé rejtőz, mintegy a nedves homokhoz ragasztott parányi fenyőcsemelék. A legtöbb még csak egyéves, kétéves alig akad köztük. Ha azonban a forró déli verőn térdreereszkedél s az apró fácska fölé hajolsz, beszívhatod a fenyőgyanta zsenge illatát s megpillanthatod a játékszer-szerűen vékonyka, bolyhos és hajlékony kis törzsön a gombostűfej nagyságú, mégis az egészhez viszonyítva nagy, harmatcseppként szikrázó gyantacseppeket. A kis fenyő tehát megereedt, él és élni fog, éveken át ellenőrként szolgál majd s megvédi fekete földü vidékeink jólétét és boldogságát a halálhozó pusztaság betöréseitől.

Valóban, ha távolról felegyenesedve nézi az ember a fenyőcsemelékét és szemléli a látóhatár mögé vonuló katonás soraikat, amelyek végül is a sárga homok visszfényében egészen elvesznek, ha nézi a sorokat egymástól elválasztó talaj egyenletes csikjait, önkéntelenül arra gondol, hogy valahogy határhozainkra hasonlítanak. Nemcsak «fővegjük és egyenruhájuk» terepszíne, hanem a rájuk háruló nemes

feladat közös volta miatt is. Igaz, hogy most még kevés az ilyen «homoki határőr», de nem is olyan sok víznek kell lefolyni a sebes Ural-folyón, a hatalmas Volgán és a csendes Dónon, amíg — néhány év múltán — erős katonás sorokban fiatal fenyők emelkednek fel. Ezek fogják majd fel elsőnek a Káspi-tengeren túli kegyetlen homok fergetegeket támadását, — és meg is állják a helyüket! (Folytatjuk)

Az erdősítés sikerei a legszárazabb szovjetföldön

A kazahisztáni Szocialista Szovjet Köztársaság a Szovjetunió legszárazabb részén fekszik. Egyes körzeteiben az évi csapadék alig éri el a 200—250 mm-t. Ezt a helyzetet még súlyosbítják a szárító szelek, amelyek a termelés beérésének idején a leg-erősebbek. Ilyenkor a levegő relatív páratartalma —35—36 C fok hőmérséklet mellett —6%-ra esik.

A steppés körzetekben az első fásítások a század elején indultak meg kisebb méretekben. E fásítások között legfontosabbak a Temirszki és az Akmolinszki körzetek elég jó állapotban fennmaradt állományai. Ezek a példák meggyőzően igazolják, hogy az olyan fák, mint a keskenylevelű ezüstfa, jól fejlődnek a világos gesztenyetalajon. 40 év alatt egészséges külsejű, 6-5 m magas fává nőttek. Ennek a körzetnek könnyebb talajain jól nőnek a közönséges és kislevelű szil, sárgaakác, Lonicera tatarica. Mindakét említett szilfajta 40 éves korban 8-5 m magasságot ért el. A tölgyet és nyírt ma már csak szórványosan előforduló elnyomott példányok képviselik. Nagyon jó eredményt adtak a Salix alba és a feketenyár olyan helyeken, ahol a talajvíz közel van. Ilyen helyeken 40 éves korban magasságuk 25 m volt 45 cm törzsátmérő mellett.

A fenti eredmények tehát azt mutatják, hogy a Kazahisztáni Köztársaság igen sok vidékén teljes értékű erdőpásztákat lehet létesíteni.

A mezővédő erdősávok létesítése ebben a köztársaságban 1934-ben kezdődött meg. Legnagyobb sikereket ezen a téren a Sevcsenko-kolhoz ért el. A kolhoz 39 km hosszú és 41 ha kiterjedésű mezővédő erdősávját 11 fajjal alkotja; legjobb eredményeket azonban a gyorsan növő fajok mutatják, mint a nyár, zöld juhar, kislevelű szil.

Az okmolinszki területen jelentős

eredményeket ért el a Sortondinszki mezőgazdasági kísérleti állomás, amely a legmegfelelőbb faj kiválogatása érdekében végzett kísérleteket. A szibériai vörösfenyő még a különösen száraz 1948-as esztendő sem selymeltte meg, de a keskenylevelű ezüstfa és kislevelű szil az Akmolinszki és a szerző által még felsorolt más körzetekben pusztulásnak indult. Az északi vidékek erdősávjainak főfaja a bibircses nyír, amely azonban gyakran szenved a károsítóktól.

Olyan sós talajokon, amelyekben a C! 5%-ig a SO₄ pedig 1-2%-ig emelkedik a keskenylevelű ezüstfa, a balchasi tó sós vízével öntözve, 11 éves korában 9 m magasságot ért el.

A létesített mezővédő erdősávok igen jelentősen emelték a mezőgazdasági növények terméseit. A legszárazabb 1948-as évben az erdőpászták védelmében a búza ha-kénti termése 18-5 q, a zabé 22-0 q volt.

A mezővédő erdősávok létesítésén kívül szükség van még más erdősítési intézkedésekre is: folyópartok, legelők fásítása és a homok megkötése.

E munkálatok érdekében növelni kell a csemetekerteket, gondoskodni kell az erdei magvak idejében való begyűjtéséről. A gép- és traktor-állomásokon külön erdőültető osztatot kell létesíteni.

Ezek együttesen elősegítik majd a Dokucsajev—Viljams komplexus mielőbbi bevezetését a Kazahisztáni Köztársaság szántóföldjeire.

Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra

Beszélő számok a szovjet erdősítési terv hatalmas méreteiről

5300 kilométer lesz a mezővédő erdősorok hossza.

5 millió 709.000 hektár védő-erdőterület lesz kolhóz- és szovhóz földeken.

44.228 tavat és víztárolót építenek.

120 millió hektáron erdősít a sztláni nagy terv 10—15 év alatt.

Ez a terület olyan nagy, mint Anglia, Franciaország, Olaszország, Belgium és Hollandia együtt.

80.000 kolhóz,

2.000 szovhóz,

3.000 traktor- és gépállomás

570 erdővédő állomás

segíti elő a nagy terv végrehajtását.

50-szerese lenne az egyenlítő körhosszának az a távolság, amelyet a jövő erdősávok 30 méter szalagjának hossza jelent.

50 sztyeppés erdőgazdaságot,

200 sztyeppés erdészetet szerveznek az eddigieken felül.

15.000 fajskola a csemeték tízmilliárdjait fogja termelni.

114 erdővédőállomás létesül az ez évre előirányzott 108 helyett.

1 milliárd rubelnél nagyobb összeg jut ez évben erdősítési célokra.

Fásítás a szovjet vasútvonalak mentén 3,344.000 fa és bokor.

Ezen a tavaszon a fővasútvonalak mentén a szállító munkások családtagjainak erejéből sok teret, parkot és kertet létesítettek. A vasúti vágány mellett új fiatal fák sorai huzódtak, amelyek néhány év múlva a hófúvások ellen megbízható védelmül fognak szolgálni. A fásítási hadjárat tömegjellegűvé vált. Előzetes adatok szerint a vasúti hálózat 48 útján már három millió 344 ezer fát és bokrot ültettek. Zöld díszbe öltözött nyolc és félezer vasúti őrház, kétezer megálló, hétszáz iskola és más üzemi és kultúrjóléti épületek sokasága. Egyedül csak a Moszkva-Dombasszi vasútvonalon két új parkot és 15 teret létesítettek. Itt juharokat, gesztenyefákat, ezüstös nyárfákat és orgonabokrokat ültettek a pályaudvarok, iskolák, forgalmi épületek és lakóházak elé.

A Rjazanc-Uralon 66 pályaudvart, 120 kórházat, iskolát, gyermekjátsszökert és tuatnyi más épület környékét fásították. A hálózat mentén ezen a tavaszon 4152 hektár kiterjedésű új erdősávot létesítettek.

Folyamatos munkarendszert vezet be a gépesített fakitermelés

A Szovjetunió a legkorszerűbb technikával látja el erdőiparát. A fakitermelés minden szakaszán — a döntéstől a fának a közforgalmú vasút vagonjaiba való berakásáig — mindenütt megjelentek a gépek: magas termelékenységű villanyfűrészek, közeli traktorok, csörlők, mozgó villanyerőműtelepek, móló- és gőzmozdonyok, daruk és egyéb felszerelések. Ennek a gazdag műszaki berendezésnek teljes kihasználása érdekében be kell vezetni a fakitermelésben a legkorszerűbb technológiát, valamint a munka megszervezésének legeredményesebb módszereit. Ezt a célt szolgálta a Szovjetunió Erdő- és Papíripari Minisztériuma által összehívott februári értekezlet.

Az értekezlet előadói beszámoltak a folyamatos munkarendszer fakitermelésbe való bevezetésének tapasztalatairól és eredményeiről.

A termelésnek folyamatos rendszere nemcsak ott valósítható meg, ahol a munka minden ágazata már gépesítve van. Bevezethető ez olyan üzemeknél is, amelyek még nincsenek teljesen mechanizálva, oly módon, hogy az egyes munkaeljárásokat fokozatosan gépesítik, mert a «folyamrendszer» alkalmazása még ebben az esetben is jelentősen fokozza a munka termelékenységét.

Az üzemek tapasztalatai azt mutatják, hogy a folyamatos rendszernek a fakitermelésbe való bevezetése — a korábbi eljárásokhoz viszonyítva, — mm 1·5—2-szeresére emeli az össz munka (döntés, közellés, hoztolás, választékolás, elszállítás a felső rakodóból) termelékenységét. Ezzel együtt emelkedik a termelészközök kihasználásának határfoka is: döntésnél és hoztolásnál a PESz-12 villanyerőműtelep és villanyfűrészek produkciója kétszeresre vagy még ennél is többre emelkedik és ugyanakkor a vontatóberendezéseket — a traktort és villanycsörlőket is sokkal hatásosabban lehet kihasználni.

A termelés folyamatosságának ilyen megszervezése csökkenti a fakitermelés ciklusát, lehetővé teszi, hogy a fa már 1—2 nappal döntése után a felső rakodóra kerüljön, hogy ott a fát érkezése után azonnal feldolgozzák és elszállítsák. Ilyen módon a termelés egész ciklusa 2—3 napra csökken. Mindezeket együttvéve, a folyamatos rendszer növeli a fakitermelő üzemek rentabilitását.

A Fakitermelés Mechanizálásának és Energiagazdálkodásának Központi Tudományos Intézete kidolgozta a fakitermelés folyamatosságá-

nak tervezetét. Ez a tervezet előírja:

a) a törzseknek a vontatóutak hosszában való döntését oly módon, hogy a fa csúcsa a felső rakodó felé essen;

b) a szállfáknak KT-12 traktossal vagy TL-3 háromdobos csörlőkkel való kiközéltetését;

c) a szállfáknak villanyfűrészsel való darabolását a felső rakodó gyűjtőhídján (estacádján);

d) a fának a felső rakodótéren kisvasúti kocsikkal történő szortírozását és végül

e) a rönköknek az erdei szállítóeszközökre való berakodását darukkal, vagy elektromos csörlőkkel.

A gondos erdőápolásra különös súlyt helyez a Szovjetunió erdőgazdasági minisztériuma. Ehhez mérten fontos munka az új csemeték talajának kellő előkészítése. A területi pártbizottságok és szervezetek ellenőrzik az erdőápolási feladatok teljesítését, hogy a tavaszi erdőültetések sikere biztosítható legyen. A sztyeppés övezetekben az erdősítés eredményességét az első ültetések egy-két évi gondos ápolása dönti el. Az erdőápolási terveket kolhózonként állapítják meg.

Az erdei munkabrigádoknak, amelyek jórésze kolhózástákból alakul, nagy feladatuk van a terv jó végrehajtásában, az ültetéseknel, a talaj előkészítésénél, a maggyűjtésben, erdőápolásban, az erdei telepítésre szánt ugar feldolgozásánál és az erdei kártevők elleni harcban. Ezek a brigádok kezdettől fogva felelősek az erdőállomány állapotáért.

Tíz gépkísérleti kutató állomást létesítenek még ez évben az új szovjet mezőgazdasági gépek kivizsgálására. A mezőgazdaság növekvő gépesítése során az újítók egész sor új típusú gépet alkottak: burgonya-, ültető-, mag- és zöldségvető stb. gépeket, új szerszámokat. Ezeknek a kísérleti állomásoknak feladata a gépek gyakorlati használhatóságát ellenőrizni, technikai megoldásokat kivizsgálni s ehhez a munkához a műhelyek és laboratóriumok egész sora épül. Az állami központi állomáson ez évben 72 különböző típusú gépet, traktort vizsgálnak felül.

MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Megalakult Szabadságharcos-csoportunk

Labdarúgás

Központunk csapata nyerte meg a D. L. A. Sz. III. o. bajnokságot!

1. Mallerd... 28 23 1 4 120:35 47
2. Gázgyár... 28 21 3 4 103:30 45
3. Budai

M. T. E. 28 20 2 6 98:46 42
Mallerd—Békásmegyer 3:1 (1:1)
Békásmegyeren biztosan győzött csapatunk Auer 2, és Mihályi góljaival.

Nagytétény—Mallerd 4:2 (3:1).
Nagytétényben csapatunk gyenge játéka okozta a vereséget.

Központunk sportklubja a N. V. megalakulása után újból ki akarja írni a «MÁLLERD Kupa» mérkőzéseket. De mielőtt ez megtörténne, a testvéregegyesületek figyelmét kell felhívni az utazási nehézségekre. Az utazást saját hatáskörben kell, hogy megoldják.

Evezés

Sas Árpádot, az igazgatási főosztály vezetőjét választotta egyhangúan szakosztályvezetőjévé az evezős szakosztály.

Július 7-én tartott ülést Sport Klubunk legnagyobb létszámú és hatalmas fejlődésről bizonyosságot tett szakosztálya: az evezősök. *Aulich* Antal bevezetőben visszapillantást adott a szakosztály megalakulására és tavalyi nehéz küzdelmeire, végül kérte a szakosztály tagjait, legyenek rajta, hogy az evezős szakosztály minden tekintetben «minta-szakosztály» lehessen.

A tisztikar megválasztása során helyettes szakosztályvezető: *Aulich* Antal lett, főpénztáros: *Simon* Dezső, pénztáros: *Tóth* Béla, ellenőr: *Hambalek* József, titkár: *Ótúray* Erzsébet, háznagyok: *Tomajága* Edith és *Kertész* Magda.

Sas Árpád a jártassági vizsga anyagának és az időszerű problémáknak a megvitásánál is, mint régi evezős, több gyakorlati tanácsal segítette előbbre a kérdések megoldását és zárószavaiban megemlítette, hogy evezésre felesleges buzdítania a szakosztály tagjait, ezért azt kéri hogy a sportbaráti és bajtársi szellem kialakítására helyezték a súlyt.

Az Asztali Tennisz Szakosztály hírei

A bajnoki küzdelmek befejeztével szakosztályunk nem tért pihenőre, hanem továbbfolytatja az edzéseit. A nyári szünet során több barátságos mérkőzést játszott férfi és női csapatunk és ezideig mindegyik küzdelmét győzelem koronázta.

A Gazdaságkutató Intézet ellen játszott férfi (Demeter, Jánossy, Sáhin) és női (Gyarmatiné, Pásztor) csapatunk barátságos mérkőzést május 28-án. Női csapatunk 3:0, férfi csapatunk pedig 6:3 arányban győzött. Szintén barátságos mérkőzés keretei közt győzte le férfi és női csapatunk a Lukács fürdő csapatát 9:0, ill. 3:0 arányban. Az egyéni verseny során mind a férfi, mind a női versenyzőink megszerezték a helyezések nagy százalékát s így a pontversenyt is megnyertük.

Június 18-án rendeztük meg az Erdő-

központ és a budapesti N. V.-ok házi-bajnokságát, melynek során több versenyszám került lebonyolításra.

A tehetségkutató női egyéni *Misák* Erzsébet nyerte dr. *Németh* Béláné előtt, harmadik *Friss* Henrikné és *Tóth* Sándorné. A férfi tehetségkutató verseny első díját (Szende György tiszteletdíját) *Kenderessy* Balázs nyerte *Ujsághy* György előtt harmadik: *Taray* István és *Erdős* Pál.

A leigazolt versenyzők női versenyén *Bálint* Janka női egyes, női páros és vegyespáros versenyszámban elnyerte az első helyet, megszerezte *Osváth* István vezérigazgatóhelyettes tiszteletdíját is. Ezzel a győzelemsorozattal újból bebizonyította, hogy a legjobb női versenyzőjünk. Szép küzdelem után került a második helyre *Gyarmatiné*, harmadiknak *Pásztor* Zsuzsa és *Janssens* lettek.

A férfiak egyéni versenyén *Juhász* István volt a legeredményesebb. Megvédve bajnoki címét elnyerte *Molnár* István vezérigazgató tiszteletdíját is. Hatalmas és többízben tapsvihart keltő küzdelemben lett második *Mácsik*. A két harmadik: *Leövey* és *Sahin*.

A többi eredmény: Vegyes páros: 1. *Bálint-Mácsik*, 2. *Gyarmatiné-Juhász* (igen erős küzdelem!). Férfi páros: 1. *Mácsik-Juhász*, 2. *Sahin-Leövey*. Női páros: 1. *Bálint-Gyarmatiné*, 2. *Pásztor-Frisné*.

A házi-bajnokság döntőit igen szép számú néző előtt játszották, s a versenyt megtekintette *Molnár* István vezérigazgató, *Osváth* István vezérigazgatóhelyettes, aki buzdító beszéd kíséretében a díjakat is kiosztotta, valamint *Szende* György, *Hajdu* Sándor és dr. *Magyar* János főosztályvezetők.

A pécsi Erdőgazdasági NV sporthírei

Futball. Újjászervezett csapatunk 4 ponttal megnyerte a kerületi 1. oszt. bajnokságot és bejutott az N. B. III.-ba. A csapatban megvannak a képességek ahhoz, hogy itt is sikerrel szerepeljen és így esetleg N. B. II-es mérkőzéseket láthatnának dolgozóink.

Tennisz. Üzemünkben egyre inkább fokozódik a tennisz népszerűsége, csapatunk sikeres szereplése folytán. Dolgozóink nagy tömegben és kedvvel teniszsznek bérelt pályáinkon a Balokányligetben. Csapatunk *Laczkó*, *Ugró*, *Holota*, *Selinkó*, *Gulyás* összeállításban megnyerte a Déli Kerületi 1. o. csapatbajnokságot és az országos bajnokságon Diósgyőrben 3. helyen végzett. *Aki* György és *Csepel* mógött. A Déli Kerület egyéni bajnokságain is minden számban a mi versenyzőink diadalmasokdtak. *Laczkó* és *Gulyás* a férfi egyesekben, *Gulyás*—*Holota* a férfi párosban. *Gulyás* István a magyar ifjúsági válogatott keret tagja és a Szövetség élsportolónak terjesztette fel.

Ping-pong csapatunk nagy fölényrel nyerte az alapfokú bajnokságot, legyőzve valamennyi pécsi nagyüzemet.

Július végén országos erdész-sportnap rendezését vette tervebe a sportklub.

Az Erdőközpont vörös drapériákkal, a Szabadságharcos Szövetség címereivel és jelmondatokkal díszített tanácstermében, július hó 4-én lelkes hangulatban tartotta meg alakuló ülését a Szabadságharcos Szövetség helyi csoportja. Az M. D. P. üzemi pártszervezete rendezésében lefolyt ünnepséget az Erdőközpont kulturgárdájának műsora vezette be.

A Himnusz hangjai után a gyűlés egy perces néma csendben, helyéről felállva hódolt a két nappal előbb elhunyt *Dimitrov* bolgár miniszterelnök, a bolgár kommunista Párt főtitkára, a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló egyéniségének emléke előtt.

Ezután *Oláh* János, a Szövetség Nagybudapesti Központjának kiküldötte gyűjtőhatású beszédben méltatta a Szövetség céljait és a békeért folytatott harcban vállalt szerepét és jelentőségét. Kiemelte az imperialista háborús uszítók táborának gyöngülésével szemben az igazságos és tartós béke táborának a legutóbbi időkben történt hatalmas megnövekedését, egymást érő sikereit, amelyek a hatalmas Szovjetunió és böles vezére, *Sztálin* generálisszimusz irányt mutató, következetes békepolitikája, elért és amelyek győzhetetlenné teszik a béke táborát. Nincs a világnak olyan népe, mondotta, amely háborút akarna. A dolgozók milliói könnyortelenül lesujtanak a háborús uszítókra és hazaáruló trockista kémeikre, ügynökeikre. A szövetség, amely *Rákóczi*, *Kossuth*, *Petőfi* eszméit, hagyományait ápolja és hirdeti, a magyar demokratikus néphadsereg szervezett erőtartáléka a békeért, a szabadságért és függetlenségért folytatott küzdelemben és zászlaja alá hív minden becsületes magyar dolgozót.

A beszédet gyakran szakította félbe a viharos taps. A gyűlés ezután egyhangúan elfogadta a jelölő bizottság javaslatát és a csoport titkárává *Csemegi* Károlyt, a 100-as csoport vezetőjévé pedig *Kaufmann* Józsefet választották. Lelkesen fogadta a gyűlés *Szalontai* Györgynek azt a javaslatát, hogy a szövetség új csoportját *Dimitrov*ról nevezzék el, amihez a Szövetség Nagybudapesti Bizottságának hozzájárulását kéri. Ezután *Csemegi* Károly tett fogadalmat az új tisztikar nevében is arra, hogy a vállalt munkát és feladatokat híven és lelkesen fogják elvégezni. Az ülés végül táviratilag, harcos köszöntéssel üdvözölte a Szabadságharcos Szövetség Nagybudapesti Bizottságát.

HIREINK

Személyi hírek. Az Erdőközpont Vezérigazgatója Fejes József erdőmérnököt a II. (Termelési) főosztály-vezető-helyettesi teendőinek ellátása alól felmentette és őt a vezérigazgatósági titkárságra osztotta be szolgálattételre. Ugyanakkor a termelési főosztály főosztályvezető-helyettesi teendőinek ellátásával Niklasz Arthurt bízta meg.

Rendbírásolás. A Szegedi Erdőgazdasági N. V. Flettner Kálmán tisztviselőt késedelmes adatszolgáltatás címén 30 forint rendbírással sújtotta.

Elkészült a budapesti zöld-övezet terve. A Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. vezetői elkészítették a budapesti zöld-övezet részletes terveit. A kiváló munka, amit Láng Lajos vezérigazgatóhelyettes és dolgozótársai az éjszakát is nappallá tevő erőfeszítéssel hoztak tető alá, nagyszerű bizonyítéka a haladó szellemű erdészet tettrekészségének és alkotóerejének. Az Erdőközpont vezetősége Láng Lajost és munkatársait elismerő dícséretben részesítette. A tervek részletes ismertetésére legközelebbi számunkban visszatérünk.

Időszerű üzemi teendők

1. Május és június záporosói a termőtalaj lemosásával sok kárt okoztak a lejtőkön létesített csemete kertekben. Tanuljunk saját kárunkon és teraszozzuk kertjeinket.

2. Csemetekertjeink és erdősítéseinink magzükségletének biztosítása érdekében minden erdőgondnok és védkerületvezető már most vegye számba a magtermő fákat nemcsak saját kerületében, hanem parkokban, fasorokban, utcafásításoknál.

3. Elégtelen csemetekészletünk pótlására sok helyen kénytelenek vagyunk a természetes újulatokból gyűjtött csemetékét is felhasználni (tölgy, kőris, juhar, hárs, gyertyán, bükk stb.). Vegye számba minden erdőgondnok és védkerület az újulatból nyerhető csemete mennyiségét, hogy a készlet pótlásának szüksége esetén a csemeték összegyűjtése ne szenvedjen kést.

4. A magvetéssel vagy dugványozással történő mesterséges erdősítésből is jelentékeny mennyiségű csemete gyűjthető össze erdősítés és fásítás részére. Főleg a tölgy, erdeifenyő és feketedió magvetésből, továbbá a kanadai nyár dugványozásból nyerhetünk ilyen csemetékét vagy suhángokat.

5. Csemetekertjeink trágyázására legjobb a komposzttrágya, ezért készítsünk komposzttelepeket.

A tizedik munkásszaktan- folyam megnyitása

Július 4-én nyílt meg Acsán a tizedik erdőmunkásképző állandó szaktanfolyam. Az egykori Prónay-kastély termeiben ezentúl keménykezű erdei munkások laknak és tanulják a racionális fatermelés és erdőművelés elméletét, gyakorlatát, tanulják a marx-lenini elmélet alapjait.

A megnyitó ünnepségen résztvett az MDP megbízottsága, a község előljárósága, a falu apraja-nagyja. A köztársasági induló után Linczer Ferenc, a Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. vezérigazgatója tartotta meg felavató beszédét, majd Láng Lajos vezérigazgatóhelyettes ismertette a szakmunkásképzés céljait és módszereit. A helybeli általános iskola ének-karja, szavalókörusa tette emlékezőessé a szép avató ünnepséget. Különösen nagy hatása volt a bemutatott népi táncoknak. A megnyitás az Internacionale élénkítésével ért véget, majd megkezdődött a tanulás, az új erdőmunkást nevelő komoly munka.

Sikerült megfékezni a fenyőcsemetékét fenyegető károsodást

Az ideai szélsőséges időjárás komoly veszedelemmel fenyegette az igen nagy kiterjedésű erdeifenyő és részben a feketefenyő magvetéseinket. Egyik-másik N. V. területén egészen súlyos jelenségek mutatkoztak, máshol csak szörványosan lépett fel a baj, kitörését különösen az ideai, aránylag késői vetésekben a júniusi szárazság kedvezőtlen hatása készítette elő. A kikelt, gyöngébb ellenállású csemetékét másodlagosan fellépett gombabetegség támadta meg, aminek pusztító hatását csak nagy erőfeszítéssel sikerült csökkenteni. Dícséretreméltóan eredményes munkát végzett a tatai erdőgondnokság ennek a gombabetegségnek a leküzdése terén.

A legfontosabb tanulság számunkra az, hogy a vetéseknek más-kor legkésőbb április 10-ig be kell fejeződni. Másfelől pedig fokozott árnyalással kell a kikelt csemeték védelméről gondoskodni és erre a célra sikerült is 1-2 millió forintot külön tervehitt biztosítani az erdőüzemek számára.

Falufásítás versenyben

Az egeri Erdőgazdatisági N. V. megyei falufásítási versenyt indított, amelynek keretében minden község a maga területén, utcákon, tereken zöld övezetet létesít. A facsemetékét kedvezményes áron a nemzeti vállalat bocsátja a falvak rendelkezésére. Ugyanakkor a vármegye valamennyi erdésze felajánlotta segítségét a falvak dolgozóinak.

LIPNER ÉS TAUSZ

épület- és műfakereskedés

Budapest, VIII., Szeszgyár-utca 8.

Telefon: 139-213.

Magyar Faárú és Fakereskedelmi Vállalat

Vajda és Lóránd fakereskedés és ladágyár
Bpest, XIII., Váci-ut 136. Tel.: 200-741

Nagymennyiségű bokorrózsát keresünk külföldre. Áránálmatokat fajtamennyiséggel. «Rózsaxport» jelűre Blocknerhez, IV., Városház-utca 10. (Budapest)

O. M. B. KÖZLÖNY

AZ ORSZÁGOS MUNKABÉRMEGÁLLAPÍTÓ BIZOTTSÁG HIVATALOS LAPJA

nemcsak a kollektív szerződéseket és O. M. B.-határozatokat közli, hanem támogatója is akar lenni a dolgozóknak. Ismerteti a hatóságok munkaügyi elvi döntéseit, válaszol a dolgozók közérdekű kérdéseire, külön rovatban nyújt módot az olvasóknak, hogy kérdéseiket vessnek fel, véleményüket elmondják.

Előfizetési díj: 1 évre... 100.— Ft

„ „ „ 1/2 „ „ 50.— „

Egyes szám ára: 16 oldalig 2.— „

Megrendelhető:

ALLAMI LAPKIADÓ N. V. kiadóhivatalánál:
Budapest, VII., Dohány-u. 12. Telefon: 223-882, 223-887. Postatakarékpénztári csekk számla: 936.510.

IPARI ÉS MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐ- VÁLLALATOK

nélkülözhetetlen termelési tanácsadója, pótolhatatlan segédeszköz a versenyelőzők előmozdítására az

ÚJÍTÓK LAPJA.

Közi a magyar és külföldi találmányok műszaki leírását és az érdekebb újításokat. Megtalálható benne az összes újítások címe, jegyzéke, amiről érdeklődés esetén a szerkesztőség részletes felvilágosítást nyújt. Választ ad az újításokkal kapcsolatos műszaki és jogi kérdésekre. Megjelenik havonta.

Előfizetési díj: 1 évre... 18.— Ft

„ „ „ 1/2 „ „ 9.— „

„ „ „ 1/4 „ „ 4.50 „

Egyes szám ára... 1.50 „

Megrendelhető:

ALLAMI LAPKIADÓ N. V. kiadóhivatalánál: Budapest, VII., Dohány-utca 12. Telefon: 423-771, 223-887, 223-882. Postatakarékpénztári csekk számla: 936-510.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István

Felelős szerkesztő:

Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40
Telefon: 258-920

Kiadásért felelős:

Állami Lapkiadó N. V. vezérigazgatója
Telefon: 328-710

Postatakarékpénztári csekk számla: 936.510
Lapengedély száma: 60.858/1949

M. E. III/b.

Stephaneum nyomda

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

1143. Felelős: Ketskés János.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VALLALATOK KÖZLÖNYE

A szovjet nép hét év alatt akarja teljesíteni a tizenöt éves fásítási tervet

Somos András egy. tanár nyilatkozata a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól

A Szovjetunióban járt magyar parasztküldöttség egyik tagjával, Somos Andrással beszélgetünk, aki az Agrártudományi egyetem egyik növénytermesztési tanszékének vezetője. Megkértük, mondja el az *Erdőgazdaság* olvasói számára, mit tapasztaltak útjuk során a nagyszabású szovjetfásítási tervvel kapcsolatban:

— A legbehatóbban — mondotta Somos professzor — a *Dokucsajev-Intézetben* láttuk a fásítások gyakorlati alkalmazásának eredményeit. Itt már több évtizedes tapasztalattal rendelkeznek, hiszen a kísérletek már 1891 óta folytak, bár a cári uralom alatt az

Intézet a legnagyobb közönnyel küszködött és csak a szovjetkormányzat adta meg az anyagi lehetőségeket a komoly tudományos tevékenység teljes kifejtésére.

— Az Intézet nem kizárólagosan erdőgazdasági kísérletekkel foglalkozik, mint ahogy a Szovjet 15 éves fásítási terve sem különálló szektor, hanem *szerves része az aszály leküzdésére*, a mezőgazdasági terméshozamok növelésére irányuló következetes munkának. Összesen 3000 hektáron folynak az Intézet kísérleti munkálatai, s ebből mintegy 300 hektárt tesznek ki a fasorok és erdősávok. Tehát ma már pontos és megbízható, mérhető adatokkal rendelkeznek, hogy milyen eredményeket lehet elérni az erdősávok létesítésével és miképpen lehet a természetet megváltoztatni.

— A Dokucsajev-Intézet igazgatója közölte velünk azokat a tudományos eredményeket, amelyek bizonyítják, hogy

az erdősávok és fasorok milyen mértékben befolyásolják és alakítják át a mikroklímát.

A szélérő-mérések szerint az erdősávok szélfékző hatása a fasorok közelében elérheti a 70%-ot, távolabb 40%-ot tesz ki. A kísérletek megmutatták, hogy egy 15—20 méter széles és 20 méter magas fasornak a kedvező hatása egészen 600 méteres távolságig érezhető. Ott, ahol fasorokat létesítettek, a talajpárolgás 30—40%-kal emelkedett; a relatív páratartalom a

fásított mezőgazdasági területeken 4—5%-al volt nagyobb, mint a fásítatlanokon, de száraz időszakokban a különbség a 25%-ot is elérte. A talajvíz magasságának mérési adatai az 1891-es talajvízszinttel szemben a mezővédő erdősávok ültetése nyomán 1891 óta 2,52 méteres emelkedést mutattak. A talajfagyósnál azt tapasztalták, hogy amíg szabad mezőgazdasági területeken 70—80 cm mélységig terjedt a fagy, az erdősávokkal védett talajoknál csak 25—30 cm-ig.

— A feladat újszerűségéhez mérten a szovjet erdőgazdák kidolgozták

az erdősávok telepítésének újszerű módszereit is.

Az ültetés technikáját az jellemzi, hogy a fasorok, sávok középpontjába ültetik a lassan fejlődő fajtákat, rendszerint tölgyet. Ennek két oldalán, a fiatal tölgyek védelmére is, juhart, szilt, kőrist, míg a fasorok szélére a gyorsan növő fajták kerülnek, rendszerint nyárfélék, vagy nyír. A gyorsan növő fajták így oltalmazzák a lassabban fejlődő tölgyeket, mert — a szovjet erdőgazdák gyakorlati fel fogása szerint — így lehet biztosítani, hogy a tölgy *«kalap nélkül ruhában van»*. Gondoskodnak megfelelő aljnövényzetről is. Céltudatosan telepítenek félmagas és magas cserjéket. Sokszor a fasor telepítésének első éveiben gabonát is vetnek köztesen. Kísérő cserjének leggyakrabban a *Caragana*-fajokat, vagy

FŐBB CIKKEINK:

Tölgymakkgyűjtési versenyfelhívás.

IBY GÁBOR: Kopárfásítási terv előkészítése.

PERÉNYI MÁRTA: Tömegmozgalmat az erdősítések érdekében.

A Szovjetunió erdőgazdasága. (A szovjet szakemberek százazrei hajtják végre a nagy erdősítési tervet. — A tölgy telepítése a Szovjetunióban. — Mihail Szolohov: A természet legyőzői.)

Az Erdőközpont MDP párt-szervezetének közleményei.

Üzemi értekezletekkel készítjük elő az ötéves tervet.

Ujítás, tapasztalatesere.

Az erdőgazdasági kollektív szerződés értelmezéséhez.

Az Orsz. Erdészeti Egyesület vándorgyűlése.

Önkéntes munkavállalás az erdősítésért.

a bodzát használják. Néhol a *júz* is szerepel a fasort alkotó fák között.

— Egy-egy sáv szélessége az adottságoknak megfelelően 6 métertől egészen 100 méteres szélességig terjedhet. A telepítés részben csemeték kiültetésével, újabban egyre nagyobb arányban *magvetéssel* történik. Az eredmények azt mutatják, hogy a magvetéssel létesített erdősáv növekedése erőteljesebb, amellet a fásítás olcsóbb is, mert elesnek a csemetekerti előzetes nevelés költségei. De a széles körben alkalmazott *csemeteültetést* is teljes mértékben *tervszerűsítették és gépesítették*. A gépállomások nemcsak az erdősítéshez szükséges talajelőmunkáló gépekkel rendelkeznek, hanem *csemeteültetőgéppel* is, amelynek segítségével biztosabbá és gyorsabbá válik az erdőtelepítés munkája.

— A tudományosan kidolgozott

fásítási terv közvetlen végrehajtása az állami gazdaságokra és a kolhózosokra hárul.

Minden gazdaságnak, illetve kolhóznak az a feladata, hogy a körzeti, illetve járási tervből a maga részét elvégezze. *Erdei facsemetéket csak az állami gazdaságok, a szovhózosok nevelnek és ezek látják el a kolhózosok csemete-szükségletét is.* A kivitelezés részletterveit *gondos talajvizsgálatok* előzik meg, és a sávok, fasorok faállományát a talajviszonyoknak megfelelően állapítják meg. A következetesen keresztülvitt mezővédő fásítás eredményei egyenesen *szédületek*. Az eddigi eredmények alapján például

búzában a termésátlagok hektáronként 13 q-ról 30—32 q-ra emelkedtek,

ahol az erdővédő sávokkal védett *jüves velésforgót* alkalmazták és ugyanilyen ugrásszerű emelkedés jelentkezett a *takarmánynövényeknél* is.

— Érthető tehát, ha a szovjet nép lelkeiben él az elhatározás, hogy

a 15 éves fásítási tervet sokkal hamarabb, lehetőleg már 7 év alatt végrehajtják.

Mindenkit magával sodró, *hatalmas tömegmozgalommá fejlődött* a fásítási terv megvalósítása, együtt

a mesterséges tavak létesítésével, a talajművelés módszerének teljes átformálásával. Így váltják valóra *«a természet átalakításának nagy sztalíni tervét»*. A tömegmozgalom erejét az adja, hogy a kolhózosok és az állami gazdaságokhoz tartozó

minden egyes dolgozó ismeri a szárazságelleni küzdelemnek az üzemre eső részét.

Ugyanígy mindenki tisztában van azzal, hogy ennek a tervnek kivi-

telezése során *egyénileg milyen munkafeladatok várnak rá*. A téli időszakban folytak és idén ismét folytatódnak a *felvilágosító előadások*, amelyek tudatosítják, hogy miért van szükség erdővédő sávok létesítésére, milyen előnyök származnak a fásításból. Mindenki tudja tehát, hogy *amikor résztvesz az erdősítések, fásítások munkájában, akkor a szocialista erdőgazdálkodást, magát a szocializmust szolgálja*.

Megindultak az erdőgondnokhelyettesi tanfolyamok

Augusztus utolsó hetében az erdőgazdálkodás szocialista átszervezésének jelentős állomáshoz érkeztünk el. A Budapest-Hegyvidéki NV területén, *Acsán*, megindítottuk az első erdőgondnokhelyettesi tanfolyamot és a következő napokban megindultak a tanfolyamok a többi erdőgazdasági nemzeti vállalatnál is.

Az erdőgondnokhelyettesek — *munkáskáderek*. A tanfolyamok célja, hogy olyan erdőgazdasági alapismeretekkel lássuk el ezeket a dolgozóinkat, hogy *a feladatot amit a dolgozó nép megbízásából magukra vettek, jól végezhesék el*. A tananyag kétharmadrészben *erdészeti szakismeretet* ad, egyharmadrészben a hallgatók *politikai felkészültségét erősíti meg*.

Az acsai megnyitás alkalmával *Osváth István*, az Erdőközpont vezérigazgatóhelyettese az első tanfolyam résztvevői előtt megállapította, hogy

az erdőgondnokhelyettes szerepét akkor tölti be helyesen, ha híd lesz a dolgozó nép és a műszaki értelmiség között.

Ebben is a Szovjetunió erdőgazdasága mintaképünk. Az erdőgondnokhelyettesek felől kell szét-sugározni részben az erdőüzemek dolgozóit, részben a falu népe felé a *Magyar Dolgozók Pártja programját*. Szerepük — ha jól és alaposan tanulják meg a most meg-

induló tanfolyamok anyagát — **döntő jelentőségű lesz**

a termelékenység növelése, az aktív erdővédelem és az erdősítések tömegmozgalommá fejlesztése

tekintetében. De a tanfolyam arról is gondoskodni kíván, hogy az erdőgondnokhelyettesek a *marx-lenini elmélet ismeretében* és ennek a biztos iránytűnek a kezelésében minél jobb felkészültséghez jussanak.

Tanfolyam minden tanfolyam vezetői és hallgatói számára egyaránt, amit *Acsán a Pestmegyei MDP pártbizottság kiküldöttje* mondott, hogy

a jó szakmai felkészülés egyben pártmunka,

mert csak így lehet biztosítani az erdőgazdaságban is, hogy a munkába bekapcsolódott munkáskáderek komoly tényezői legyenek a *termelékenység növelésének*. Példamutató volt ez a megnyitás azért is, mert már az első órában megnyilvánult az erdőgazdaság és a dolgozó nép összeforradása, amikor a *néphadsereg*, majd a *helyi néprontbizottság* kiküldöttje szólt fel és hangsúlyozta

a szocialista erdőépítés

sorsdöntő jelentőségét.

Az erdőgondnokhelyettesi tanfolyamok tanítási anyaga felöleli mindazt, amit az erdőgazdaságban dolgozó munkáskádereknek el kell sajátítani. Éppen ezért az Erdőközpont gondoskodni kíván arról, hogy *ezeket a tudnivalókat a központi és vezetői munkáskáderek is elsajátíthassák*.

Erdősítéssel az öt éves tervért!

Tölgymakkgyűjtési versenyre hívta ki a Budapest-Hegyvidéki NV az összes erdőgazdasági NV-kat

Országunk erdőgazdaságában a tölgyféléknek, szűkebb termőhelyi adottságok révén a kocsányos és kocsánytalan tölgyeknek igen nagy a jelentőségük. Tölgyerdeink felújításánál azonban komoly nehézséget okoz a tölgymakktermés időszakossága, mely mint tapasztaltuk, hosszútartamú is lehet. Országos viszonylatban komoly makktermés általánosan 1926-ban volt, azóta csak szórványos.

Ennek a felújítási nehézségnek következménye, hogy az előbb említett értékes tölgyek termőhelyeit a műszaki célokra kevésbé alkalmas csertölgy foglalja el, mert gyakrabban terem makkot. Ez az egyik szempont.

A másik annak a nagyméretű és szép erdősítési feladatnak megoldása, mely a Magyar Dolgozók Pártja programnyilatkozatában kifejezésre jutott, s melynek célja a szárazság csapásának leküzdése, így a mezőgazdasági többtermelés előmozdítása, másrészt pedig faszükségletünk biztosítása. Itt kapcsolódik be 5 éves erdősítési tervünk, melynek megvalósítása igen komoly, de egyúttal szép feladata az erdészetnek. E terv megvalósításához többek között igen nagy mennyiségű makkra van szükségünk, melyet csak úgy tudunk biztosítani, ha makktermő állományaink termését nagy gondnal összegyűjtjük. Miként a mezőgazdaságban kiváló gondot fordítanak arra, hogy egy szem kárba ne vesszék, annyival inkább törekednünk kell nekünk minden egészséges makk felszedésére, mert a termés nem évenként visszatérő ismétlődés.

Nemzeti vállalatunk — az előbb eloadottak alapján — áthatva annak a rendkívüli jelentőségétől, ami az ideai jelentősebb méretű makktermés révén éppen az eddigi elmaradt vágásterületek felújításával, továbbá a tekintélyes kiterjedésű idős, kigyérült állományok alátelepítésével kapcsolatban adódik és különösképen nagy lelkesedéssel vállalva a fentjelzett programnyilatkozatban szereplő erdősítési feladat teljesítését, elhatározta, hogy

a többi nemzeti vállalatokat makkgyűjtési versenyre hívja ki,

Ezen elhatározásunkat nem befolyásolja azon körülmény, hogy vállalatunk területén tölgymakktermés csak szórványosan fordul elő, mert meggyőződésünk, hogy *annál nagyobb szorgalommal és gondossággal kell a meglévő jóminőségű makkot betakarítanunk.*

Ennek a versenynek célja

minél jobb minőségű és minél több kocsányos, kocsánytalan és molyhos tölgymakk gyűjtése a tömegszervezeteknek és a lakosságnak minél szélesebb alapon való bevonásával.

Meg vagyunk ugyanis győződve, hogy minden terv csak az államot alkotó dolgozók tudatos összefogásával, s ennek kapcsán kifejtett erőfeszítésével valósítható meg. Lényegében tehát társadalmi megmozdulás. Ezért makkgyűjtési sikerünk biztosítása céljából szükségesnek tartjuk falusi népünk tudatosítását atekintetben

mit jelent az ország, s közelebbről a falu életében az 5 éves terv erdészeti vonalon való megvalósítása.

Szükségesnek tartjuk tehát a pártszervezetek, a DÉFOSZ, az ifjúsági szervezetek (ÉPOSZ, SZIT), továbbmenőleg pedig az állami iskolák bevonását makkgyűjtési mozgalmunkba. Éppen ezért

a verseny elbírálásánál egyik főszempont a népi szervek és a falusi lakosság felvilágosítására és tudatosítására kifejtett tevékenység mérlegelése.

Meg vagyunk győződve, hogy csak ezen szoros, vállvetett munka lehet biztos záloga kitűzött terveink maradéktalan végrehajtásának, s igazán szabad, független, boldog és erdős Magyarország kiépítésének.

Budapest, 1949. évi augusztus hó 28-án.

Budapest-Hegyvidéki Nemzeti Vállalat.

Az új magyar alkotmány

sarkalatos pontja az erdők állami tulajdona. A magyar erdőgazdálkodás számára is új történelmi korszak küszöbét jelenti az új alkotmány törvénybeiktatása: az erdészeti legjobbjainak évtizedes álma vált valórrá! Az erdészeti tudományok döntő tanulsága már évtizedek óta, hogy a racionális erdőgazdálkodás megvalósíthatatlan az egyéni erdőtulajdon alapján. Csak a közösség tervez, alkot, terem évtizedekre, nemzedékekre előre. Az erdőgazdálkodás számára a feudalista-kapitalista tulajdonrendszer jelentette a rablógazdálkodást, az erdők pusztulását, a csődöt. A szocializmus pedig meghozza a tervszerű munkát, a tudományos elvek következetes alkalmazásának korát, az erdőterületek növelését, a faállomány előrelátó gyarapítását.

Ezt a változást jejezi ki alkotmányunk 6. pontja, amikor az erdőt az egész nép vagyonának nyilvánítja. És az alkotmány ércbetűi mögött ott van az élelletes valóság: a sztalini 15 éves szovjet erdősítési tervből kiinduló magyar országfásítási terv, amelyet az MDP, élén Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettesssel beillesztett a szocializmus építésének ötéves tervébe.

Az erdészeti dolgozói büszkén tekintenek az új magyar alkotmányra, amely a magyar erdők jövőjét is a legjobb kezébe, a magyar dolgozó nép kezébe teszi le.

A VIT

után vagyunk már, mire ezek a sorok olvasóink kezébe kerülnek. A világ békeszerető ifjúságának kéthetes budapesti találkozója végetért.

Az erdészeti dolgozók számára is különleges tanulságai voltak ezeknek a napoknak. «Megvédjük a békét» — hirdették a feliratok, és a világ demokratikus ifjúsága kemény akarattal tett fogadalmat, hogy a békéért vállalt harcban egy pillanatra sem lankad el. A népek testvériségének egyszerű manifestációja az ifjúság munkavágyát, alkotóakarátát hirdette. Azt az alkotóakaratot, amely a magyar erdők dolgozóit is sarkalja, hogy a munka frontján alkossanak, építsenek az ötéves terv, a szocializmus jövője érdekében.

Kopárfásítási terv előkészítése

„Öt éves tervünk megkezdte a rabló-gazdálkodás legkiemelkedőbb bizonyítékának, a budakörnyéki és pillshegyiségi meszes kopároknak ellünteletét» — olvashatjuk az Erdészeti Lapok idei 5. számában.

Szocialista tervgazdálkodásunk tehát ezen a vonalon is irányt vesz a mult bűneinek felszámolására és diadalra viszi azt a harcot, melyet a magyar erdészet immáron majdnem 100 éve folytat. Mult erdőgazdálkodásunk századeleji tagadhatatlan szép részleteredményein kívül a kérdést gyökeresen megoldani nem tudta. Az ok közismert.

A kérdéssel Héder István kartársunk az Erdészeti Lapok ezévi 2. számában foglalkozott már igen körültekintő alaposággal.

I. Szervezési kérdések

A kopárfásítás feladatainál éppen úgy, mint más erdősítési munkáknál, két szűk keresztmetszet mutatkozik. Nevezetesen a szakemberhiány és a csemete hiány.

a) *Szakemberek kérdése.* Mivel a kopárfásítás feladata nemcsak kiterjedt elméleti felkészültséget, hanem igen nagy gyakorlati tapasztalatot is igényel, kívánatos volna mindazon szakemberek felkáderezése, akik a kérdéssel a gyakorlatban eredményesen foglalkoztak. Felkáderezés után, kopárfásítási feladatokkal foglalkozó üzemegységeinkhez kell irányítani őket. Ismerve a személyzeti kérdés megoldásának nehézségeit, ez a feladat legalább fél éves ütemterv keretében valósítható meg.

Az értelmiségi dolgozók ilyen előkészítésével párhuzamosan még az ősz folyamán megindítható a speciális kopárfásító szakmunkások kiképzése. Erről Héder kartársunk is megemlíkezik. A kopárfásítás feladatainak megoldására létrehívandó szakmunkástanfolyam résztvevői, a kopárfásítás mintakörzetében maggyűjtési és csemetekerti munkálatokon keresztül megismerkednének Héder által is felsorolt feladatokkal.

A kopárfásítások előkészítésére és kimunkálására szükséges mintatelep mielőbb kialakítandó. A szakfeladatok személyi megszervezése legalább egy évet vesz igénybe, ezért véleményem szerint —, melyet más később leírt szempontok is alátámasztanak, — a munka erős kifejlődése legfeljebb a jövő esztendő őszén indulhat meg.

b) *Magbeszerzés és csemetekertek.* A kopárfásítás végrehajtása szempontjából legfőbb nehézséget okozza

Héder szerint is «az aklimatizált (meghonosult) csemetek beszerzése». Ez évben felállítottunk magpergető állomásokat, melyek a kopárok termőhelyének megfelelő, közeliükbe termelt fekete fenyő magvat jelentős mennyiségben bocsájtanak rendelkezésünkre. Nem látunk azonban megfelelő csemetekerteket. A kopár területek közelében telepített csemetekertek legnagyobb része kiélt vagy egyébként sem megfelelő talajon fekszik. A gondozó személyzet nem jártas azokban a kérdésekben, melyeket kopárerősítés csemeteellátása szempontjából nem hagyhatunk figyelmen kívül. A szükséges csemetekertek kijelölésének és telepítésének még ez évben meg kell indulni, mert az 1951-ben nagyobb méretekben kibontakozó munka könnyen megakadhat a csemete hiányon. Kifogásolni kell kopárfásításra alkalmas lombfák csemeteinek hiányát is. Ezen a vonalon jelentős tennivalónk van.

c) *Tudományos előkészítés.* Mint már említettük, erdészetünknek csaknem 100 éves kopárfásítási tapasztalatai vannak. Itt volna az idő, hogy a szórványosan igen szép sikerrel végrehajtott fásítási feladatokat 40—50 év távlatából Erdészeti Tudományos Intézetünk kiértékelje. A kiértékelés eredményét összefoglaló utasításban szakemberek rendelkezésére bocsássa. Szervezési vonatkozásban helyes volna az, ha a végrehajtó szervezetek Tudományos Intézetünktől az adatokat készen kapják, ahelyett hogy azt fáradságos munkával magunknak kellene begyűjteni.

II. Az erdősítés végrehajtásához

a) *Fafaj megválasztása.* Az utóbbi idők épületfa insége minden vonalon a fenyő népszerűsítését szorgalmazta. Nagymértékben hozzájárult ehhez, hogy a fekete fenyőben minerais talajt kedvelő és szárazságot rendkívüli módon tűró faj áll rendelkezésünkre. Másutt is, de különösen a kopárokon, — ahol az ásványi talaj adott tényező — rendkívül népszerűséget nyert a *Pinus Nigra*. Nagyméretű kopárfásításaink megkezdése előtt azonban mérlegelni kell széleskörű alkalmazásának lehetőségeit. A fekete fenyőnek igen nagyméretű és általános alkalmazású erdővédelmi szempontból óvatosan kell kezelni. A tömegesen fellépő károsítók éppen a fenyőfélénél vannak legbővebb változatban és gondos

elegyítés elmaradása esetén újulataink teljes létét veszélyeztetik. Nem utolsó a tűzvédelmi szempont sem.

Fentiek figyelembevételével igen nagy súlyt kell helyeznünk a kopárfásításra alkalmas lomblevelű csemetek nevelésére. Ezeknek foltoz vagy pásztás, elegyítése tűz és rovarvédelmi szempontból feltétlen szükséges. Maga Héder is célzást tesz erre, de a fafajválasztás fontosságát eléggé nem emeli ki és a gyakorlati szakemberek részére fontos útbaigazítást és irányzabást mellőzi.

b) *Csemetekertek és csemete nevelés.* A szakirodalomban határozott állásfoglalást találunk az iskolázott fenyőcsemete mellett. Mivel a legújabb kutatások sok esetben, sőt mondhatjuk általánosságban amagági csemete mellett törtek pálcát, a kopárfásítás vonalán is előndendő lenne a kérdés.

Véleményem szerint csak a helyszínhez közeli csemetekertben nevelt csemetét használhatjuk fel jó eredménnyel. Ennek két oka van: a kopároknál ki kell használnunk az aklimatizáció minden előnyét, a másik pedig, hogy a hosszú szállítással minden körülmények között életében szenved a csemete. Kiterjedt kopárfásítási feladataink közelében a megfelelő csemetekert létesítését szorgalmaznunk kell.

c) *Szerszámok.* Héder tanulmánya egész röviden utal a szükséges szerszámokra. Az utalás a munka további végrehajtása szempontjából nem kielégítő és tudományos közegeinknek a megfelelő szerszám szabványokat a munka megkezdése előtt meg kell tervezni, ki kell próbálni és legyártani. Megindítandók a kopárfásítás teljesítmény-bérezésére irányuló kísérleti munkák és időmérések is.

d) *Az ültetés végrehajtása.* A hivatkozott tanulmány aránylag igen röviden tárgyalja a kérdéseket. Szakközönségünk általánosságban kevés kopárfásítási eljárást, illetőleg módozatot ismer. Maga Héder is csak a gödrösültetés egész rövid ismertetésével foglalkozik. Nem árt felemlítenünk, hogy a századfordulón végzett és igen eredményes kopárfásítási munkák jelentős részénél a Mikolás-féle dombos ültetés nyert alkalmazást. A dombos ültetés végrehajtását a Roth-féle Erdőműveléstan 649 oldala, épületes ábrával együtt alaposan ismerteti. Meg kell azonban jegyezni, hogy Roth sem emeli ki azon előnyös oldalait, melyeket a századforduló elején sajtóknk kialakult szakvitákból kiemelhetünk. A Mikolás-féle ültetés mellett annak idején nem kisebb ember, mint maga Bund Károly tört lándzsát. A vita

eredményeit most már 50 éves távlatból lehetne igazolni vagy elvetni a különböző ültetési módok analitikus összehasonlításával. A feladat tudományos szakembereinkre hárul.

e) *Kopárfásítási utasítás.* A fentieket egybevetve illetékes szerveinknek és elsősorban Tudományos Intézetünknek feladata, hogy sürgősen kimunkáljon egy kopárfásítási utasítást, mely a fenti szempontok figyelembevételével fafajválasztás, csemetenevelés, szerszámok és ültető eljárások kérdésében határozott, könnyen érthető állást foglal. Hangsúlyozni kívánom, hogy a kísérleti anyag igen nagy. Azt csak összegyűjteni, rendszerezni, a következtetést levonni és kiadványba foglalni kell. Enélkül komoly munka éppenúgy nem indulhat, mint megfelelően kiképzett szakmunkás gárda nélkül.

Kopárfásítási programunk pénzügyi ütemtervének megállapításánál hiányosságainkat mérlegelni kell. Az ütemezés felfutása csak a terv második évében indulhat meg. Mindaddig nagy erőfeszítéssel meg kell teremteni a megfelelő szervezeti alapokat, ki kell küszöbölni a szűk keresztmetszeteket, a szakember és a csemetehiányt. Ezeknek kiküszöbölésére első és legdöntőbb lépés a kísérleti anyag feldolgozása, rendszerezése, tudományos feltárása és ennek eredményeképpen a megfelelő gyakorlati utasítás elkészítése.

Ajánlott szakirodalom :

Téglás Károly : Tapasztalatok a Mikolás-féle dombos és a Kozesnik-féle fészkes ültetésről. E. L. 1901.

Havas Ágoston : A kopár területeken használt ültetési módokról. E. L. 1901.

Mikolás Vince : Néhány szó a Mikolás-féle ültetésről. E. L. 1901.

Téglás Károly : A Mikolás-féle dombos ültetésről. E. L. 1902.

Bund Károly : Dombos vagy gödrös ültetés. E. L. 1902.

Bodor Gyula : A fiemei karszt. E. L. 1903.

Héder István : Kopáraink befasításáról. E. L. 1949.

Iby Gábor.

Engedélyezték

az országcímer használatát az erdőgazdaság részére

A földművelésügyi miniszter engedélyezte, hogy az Erdőközpont, az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok és az Emérl NV a Magyar Népköztársaság címerét használhassa. Az engedélyezésről az Erdőközpont 42.967—1949. szám alatt értesítette az érdekelteket.

Tömegmozgalmat az erdősitések érdekében

Egyidőben a szovjet Szovjetunió hatalmas 15 éves erdősitési tervével kívánja megvalósítani a magyar népi demokrácia 5 éves tervében országfásítási programját. A cél mindkét országban ugyanaz : az aszályok leküzdése, a mezőgazdaság termelékenységének emelése érdekében védő erdőpászták ültetése, ezáltal a homok megkötése, a sivatagosodási folyamat megállítása, az egészségügy javítása és az ország fakészletének emelése.

A szovjet erdősitési tervvel nemcsak a Szovjetunió erdőgazdasági, erdőipari és mezőgazdasági minisztériumainak kiadványai, hanem a Bolsevik Párt központi lapja, a *Pravda* is nap-nap után foglalkozott, így módunkban volt, tekintettel az előttünk álló feladatokra, tanulmányozni az erdősitéssel kapcsolatban eddig megjelent közleményeket és 5 éves erdőgazdasági tervünk országfásítási programjához a Szovjetunióban elért eredményeket — mind tudományos, mind munkaszervezési vonatkozásban — alapul venni.

A Szovjetunió 15 éves erdősitési tervét a szovjet dolgozók már fejlett társadalmi rendben, a termelőeszközök társadalmi tulajdonának teljes kiépítése korában valósítják meg, amikor a dolgozók egy emberként tették magukévá *Sztálin* elvtárs kezdeményezésére az erdősités megindítását.

Az erdősités az egész szovjet-nép ügyévé vált

és abban az erdőgazdasági minisztérium irányítása mellett, az illetékes területi és kerületi pártszervek ellenőrzésével a kolhózek, szovhózek, ifjúsági szervezetek és az üzemek dolgozói vesznek részt, akik a terv teljesítésében a kommunizmus felé való haladás egyik fontos lépését látják.

Sztálin elvtárs mutatott rá arra, hogy ilyen hatalmas programot, mely az ország összes erőinek megmozdulását kívánja, csak szocialista társadalmi rend képes megvalósítani és szembeszállni a természet elemi erőivel, annak érdekében, hogy a nemzetgazdaság továbbfejlesztésével a dolgozók életszínvonalát emelje. Sok évi kísérletezés és tapasztalatok alap-

ján oldja meg a szovjet nép hatalmas erdősitési tervét és veszi alapul *Dokucsajev* és *Willams* akadémikusok tanítását a füves vetésforgó rendszer alkalmazásáról, a mezővédő erdőpászták ültetéséről és használja fel *Micsurin* és *Licszenko* agrobiológiai elméletét.

A Szovjetunió Kommunista Pártja és a minisztertanács 1948 okt. 20-án megjelent rendelete létrehozta a minisztertanács mellé rendelt erdőtelepítést irányító legfelsőbb szervet, amely legfőbb fokon irányítja a munkálatokat.

Tudományos vonalon létesült az erdősitéssel foglalkozó kutató- és tervmunkát végző műszaki szerv, amely kijelöli az országos védő erdőövezetek tervét, végzi a talajkutatót, állítja össze a létesítendő erdőtípusok terveit, végzi a különböző műszaki kérdések megoldását és tudományos vonalon a szervezést. Működik az erdősitési talajjavító tudományos intézet, több erdészeti tudományos intézet és több mezőgazdasági tudományos intézet.

Gyakorlati vonalon

az irányítást a Szovjetunió erdőgazdasági minisztériuma végzi,

s bekapcsolódik a mezőgazdasági, szovhoz és gépipari minisztérium is. Alárendelt viszonyban vannak a köztársaságok erdőgazdasági minisztériumai, a területek erdészeti igazgatóságai, az erdőgazdaságok, az erdővédő állomások.

A gyakorlati tömegmunkát a szovhózek, kolhózek, traktorállomások dolgozói és ifjúsági szervezetek végzik

a területi, kerületi és helyi pártszervek állandó ellenőrzése mellett.

A terv sikeres teljesítése érdekében hatalmas politikai tömegmunka vált szükségessé. Tömegmozgalom van egyrészt tudományos vonalon, a különböző tudományágakban dolgozók, egyetemi tanárok, mérnökök és technikusok mozgósítására. Nagymérvű politikai felvilágosító munkára van szükség a szovhózek, kolhózek, traktorállomások, erdővédő állomásokon belül alakult munkáscsoportok, brigádok közt.

Résztvesznek ebben a *pártszervezetek népnevelői*, akik a Bolsevista Párt népnevelő módszere szerint kimennek a tömegek közé, valamint a városi ipari munkásság és az ifjúsági szervezetek, élükön a *Komszomollal*.

Különösen jelentős az ifjúsági szervezetek munkája,

amelyek nemcsak a felvilágosító munkában, hanem a *gyakorlati munkában is tevékenyen résztvesznek*, védnökséget vállalnak egy-egy övezetre, ott maggyűjtéssel, csemetekerti munkákkal, ültetéssel, ápolási munkákkal foglalkoznak, és ellátják az övezetet gépi felszereléssel. Az ellenőrzést a tervmunkák és a helyes munkaszervezés felett az illetékes pártszervek végzik, de nemcsak alkalmi ellenőrzésekkel, hanem állandó felügyelettel. A *pártszervezetek népnevelői, előadói rendszeres előadásokat tartanak* és tartottak még a terv megkezdése előtt a dolgozók közt, ismertetve az erdősítési program jelentőségét. Munkájukba bevonták a szakembereket,

Miesurin-köröket létesítettek,

könyvekkel, brosurákkal látták el a falusi lakosságot. Megismertették velük a talaj megmunkálását, ültetési eljárásokat, a csemetenevelést, stb. Megszervezték az övezetekben dolgozóknak a *rendszeres pártnapokat, pártsejket hoztak létre és mozgó erővé váltak a 15 éves terv hatalmas munkájának.*

A magyar 5 éves erdősítési és országfásítási terv ezekre az alapelvekre épül fel. A Magyar Dolgozók Pártjának célkitűzéseiből egy új, erdős Magyarország képe bontakozik ki. Most már tudja a magyar nép, hogy az Alföldfásítás, országfásítás nem csak ígéret, hogy *a sivatár, terméketlen területek valóban virágzó rónássá válhatnak.* Ahhoz azonban, hogy ez így legyen

olyan tömegmunkára van szükségünk, amely megközelíti a Szovjetunió erdősítési tervének tömegmunkáját.

Meg kell mozgatnunk az MDP irányítása és ellenőrzése mellett *az összes tömegszervezeteiket, a szövetkezeteket, a falusi lakosságot.* Legelsősorban fontos, hogy a vidéki pártszervezetek, különösen azok, melyek olyan területen dolgoznak, ahol erdősítés van tervbe véve, pontosan tájékozva legyenek

az erdősítés nemzetgazdasági jelentőségéről, ismerjék a Szovjetunió példáját a 15 éves erdősítési tervre vonatkozóan, és váljanak az 5 éves erdősítési tervünk irányító, mozgó és ellenőrző erőivé.

Az erdősítési tömegmozgalom elsősorban a magyar viszonyokra alkalmazott *országos védőerdőövezetek* létesítésével kell, hogy foglalkozzék, mint ahogy ezt a Szovjetunióban is teszik. Tömegmozgalom egyrészt tudományos vonalon szükséges, hogy felhívja az erdősítéssel kapcsolatos kutatómunkákra azokat a tudományos intézeteket, amelyeknek munkássága összefügg az országfásítás különböző problémáival.

Tudományos vonalon az irányító szerepnek az Erdészeti Tudományos Intézet kezében kellene lennie, mely a kapcsolódó tudományágakat (geológusokat, hidrológusokat, klimatológusokat stb.) munkájába bevonja. Az Erdészeti Tudományos Intézet lenne hivatott arra, hogy a különböző műszaki tudományágakkal való kapcsolat felvételét a MMTESZ-en belül kiépíti és velük az állandó érintkezést fenntartja.

Rendezzen az Erdészeti Tudományos Intézet és a vele együtt dolgozó tudományos intézetek a MMTESZ rendezésében *szakelőadásokat, amelyek az országfásítást érintő kérdésekkel foglalkoznának.* Adjanak ki brosurákat, szervezzenek tanfolyamokat, a MINSZ, MEFESZ ifjúságának. Állítsanak össze *egy magasabb szintű előadó csoportot, amely a különböző tömegszervezetek vezetését is tájékoztatja az országfásítás problémáiról, szakvonalkozásban.* Kérjék fel a magyar növénybiológusokat, hogy *dolgozzák fel a magyar erdészet viszonyaira Miesurin-Liszenkó agrrobiológiai elméletét.*

A gyakorlati vonalon haladó tömegmozgalom megszervezésénél mindenekelőtt fel kell vennünk a kapcsolatot a különböző tömegszervezetek központi vezetőségével és velük állandó együttműködést kiépíteni. Helyes volna, ha ezek a tömegszervezetek, felelősöket jelölnének ki az országfásítás propagandájára, nemcsak központjukban, hanem vidéki szerveiknél is. Ugyanígy az országfásításban érdekelt N. V.-k is állítsanak be országfásítási tömeg-

mozgalom felelősöket, akik egyrészt a helyi tömegszervezetekkel, másrészt a N. V.-k keretén belül a Központ irányítása alapján intézik a tömegmozgalommal járó kérdéseket. Hasonlóképpen meg szervezik a politikai népnevelő csoportokat a mozgalom első fázisában csak az N. V.-k helyi pártszervezeteinek tagjaiból, a későbbiek folyamán a tömegszervezetek tagjaiból. Szerveznek szakmai előadó gárdát és kultúrgárdát. Különösen fontos lenne falujáró csoportokat felállítani, nemcsak a N. V.-k központjaiban, hanem az Erdőközpontban is.

A tömegszervezetek közül elsőrendű fontosságú számunkra a DÉFOSZ-szal való legszorosabb együttműködés megteremtése. Ez sajnos, eddigi munkánk folyamán nem sikerült, részben az erdőgazdasági szervek, részben a Défosz vidéki szerveinek merevsége miatt. Ezeket a vidéki szerveket kell megnyernünk a magunk számára, tehát legelsősorban számunkra kell ismeretterjesztő előadásokat tartani, tanfolyamokat létesíteni. A jó kapcsolat kiépítéséhez a fásító N. V.-k központjai is járuljanak hozzá, *szervezzenek előadó gárdát, kulturcsoportokat, rendezzenek közös kirándulásokat a Défosz szerveivel.*

Figyelembe kell venni, hogy a szovjet erdősítési terv propagandájában különösen jelentős szerepük van az ifjúsági szervezeteknek, amelyek a gyakorlati munkában való részvételükkel is nagyban segítik elő a terv előbbrevitelét. Az *ifjúmunkás szervezetek védnökséget vállaltak* egyes övezetekre, amelyeket propaganda munkával, a gyakorlati munkában való részvétellel segítenek, valamint gépi felszerelésekkel látnak el.

A *soproni egyetem erdőmérnöki karán* már megalakult

az alföldfásítási kör

azokból a tanulókból, akik szívesen foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Az országos propaganda során nemcsak a kör tagjait, hanem általában az összes erdőmérnök hallgatót, be kell vonnunk a munkába, akik egyrészt a MINSZ-en és a MEFESZ-en belül megmozgatnák a főiskolai hallgatókat a tömegmozgalomban való részvételre, másrészt *előadó gárdát tudnának kiállítani és a kü-*

lönböző népi szervekkel együttműködni. Szükséges volna, hogy mielőtt ezek az erdőmérnök-hallgatók propaganda munkájukhoz hozzákezdenek, *politikai oktatást* kapjanak és tájékoztatást a szovjet erdősítésről, nevezetesen a propaganda munkáról, s annak mód-szereiről.

Az ifjúsági szervezetek tömegmozgalmának ügyében hasonló szerep várna az erdész-szakiskolásokra és az erdei munkásképző iskolák tanulóira. Ez utóbbiak különösen alkalmasak volnának a DÉFOSZ-szal és az EPOSZ-szal való együttműködésre.

A tömegmozgalom során tehát elsősorban a *magunk tartalékait kell kinevelnünk* és azokat bevetnünk a különböző szervezetekkel való kapcsolat kiépítésére és a mozgalom továbbvitelére. Vonatkozik ez tudományos szakembereinkre, üzemünk dolgozóira, az egyetemi hallgatókra, szakiskolásokra, munkásképzősökre. Össze kell állítanunk ezek részére a szakmai anyagot és megfelelő politikai oktatást adni részükre. A szakmai anyagot az ERTI állítaná össze, a politikai képzést pedig az arra illetékes szervek adnák.

Miután a magunk tartalékait kineveltük, kerülhetne sor a különböző tömegszervezetek tagjai egy részlegének propaganda és némi szakmai vonalon kiképzésére, mert nagyobb részüket *inkább a gyakorlati munkában* kívánjuk felhasználni. Az ifjúsági szervezetek közül a már felsorolt Minsz-en, Mejsz-en és Eposz-on kívül bevonnánk a Szit-et, a Diákszövetséget, az Úttörőket, melyeknek tagjait kiválóan tudnánk felhasználni a *maggyűjtésre* és általában a *csemetekerti munkákra*, a főiskolai hallgatókat pedig az *ültetési és ápolási munkákra is*. Az ifjúsági szervezeteken kívül a csemetekerti munkákra a MNDSZ is felkérendő volna, mely vidéki szervezeteiben mozgosítaná a nőket a csemetekerti munkálatokra és hasonlóképpen a Szabadságharcos Szövetség tagjai, akik tömegmunkával nagy eredményeket érnek el.

Felkérendő volna a Szakszervezeti Tanács útján az *ipari munkásság* a propagandamunkában való részvételre és *védnökség* vállalására. A csemetenevelési mozgal-

mat nagyban elősegítené, ha a *közép- és alsófokú iskolákban* maggyűjtési és csemete nevelési mozgalom indulna.

A maggyűjtési és csemetenevelési mozgalomba szükséges volna bekapcsolni az *állami mezőgazdasági birtokokat, a traktorállomásokat, a termelőszövetkezeteket*, hogy az általuk nevelt csemetéket az országfásítás során fel tudjuk használni.

A tömegmozgalom során általában az összes szervezeteknél és későbbiekben velük együttműködve előadásokat, tanfolyamokat tartanánk, mozgó könyvtárakat létesítenénk, igénybe vennénk a *sajtót, a rádiót, plakátokat adnánk ki, filmeket hoznánk forgalomba*. A gyakorlati munka során kialakítanánk a *brigádmozgalmat, a munkaversenyeket, az újtási mozgalmat*.

MDP PÁRTSZERVEZET KÖZLEMÉNYEI

Az Erdőközpont pártszervezetének jelentős taggyűlése

Az Erdőközpont Magyar Dolgozók Pártjának pártszervezete augusztus 8-án nagyfontosságú taggyűlést tartott. Az alapszervezet addig az állami hivatalok pártszervezetéhez tartozott, ezentúl a *nagybudapesti pártszervezet III. kerületi tagozatához kapcsolódik*. A nagyjelentőségű változás azt jelenti, hogy

az erdőgazdaság dolgozói közvetlen kapcsolathoz kerültek az ipari munkásság mozgalmával

és így az üzemi munka, valamint az MDP pártszervezet kapcsolata életteljesebbé válhat.

A taggyűlésen Puskás Ferenc párttitkár a következőkben világította meg az átalakulás jelentőségét:

— Az erdőgazdálkodás a Magyar Dolgozók Pártjának segítségével *nemzeti vállalatokká* szerveződött át, amelyeknek élén az Erdőközpont működik. A *MÁLLERD, amely az F. M. reakció gyermeke volt*, megszűnt. Az új szervezet kialakulása-
kor most az a feladatunk, hogy

mind az Erdőközpontot, mind a nemzeti vállalatokat politikailag is megerősítsük.

Hogy további céljainkat helyesen

Igy tudjuk kialakítani a fásításra tervbevelt területrészeket azt a viszonyt, amit a Szovjetunió példája mutat, hogy a

a Párt, a tömegszervezetek, az erdészeti szervek a legszorosabb együttműködésben dolgoznak a népnevelő, propaganda munkában, a gyakorlati munka terén is.

Felhívjuk nemzeti vállalataink, gondnokságaink figyelmét arra, hogy 5 éves országfásítási tervünk sikeres teljesítése a jól megszervezett tömegmozgalomtól függ. Az Erdőközpont a tömegmozgalom kialakításának programját és ütem-tervét elkészíti, de felkéri a nemzeti vállalatokat, gondnokságokat, hogy helyi viszonyaikra dolgozzák ki a maguk tömegmozgalmi programját és javaslatait az Erdőközponthoz jutassák el.

Perényi Márta.

tűzzük ki, ismernünk kell azt a harcot, amit azok az elvtársaink, akik a Párt részéről itt az úttörők voltak, végig küzdöttek. 1947 végéig a párttagok létszámát alig tudták 10—12 tagra emelni azok, akik a Párt részéről először jutottak az erdőgazdaságba. A tagoknak egy része nem is merete bevallani párttagságát. 1948 elején sikerült újabb kádererősítéssel *rövid hetek alatt* a pártszervezetet 60 főre emelni, ezért felettes pártszervezetünk egy külön értekezleten, mint *példaadó pártszervezet dicsérelte meg*. Azóta a fejlődés megállíthatatlan.

A Központi Pártszervezetünk irányt vett arra, hogy ne csak a MÁLLERD központban, de különböző igazgatóságok területén is megalakuljanak a pártszervezetek, amit több-kevesebb sikerrel végre is hajtottak. Ez adta meg a lehetőséget arra, hogy a Párt megerősödjék és ennek köszönhető, hogy *most már a központban munkás vezéregazgató van, a főosztályok élén munkás káderek állnak* és így van a N. V.-oknál is, sőt az erdőgondnokságokon is. De ez magában véve még nem biztosíték az erdészeti nagy feladatának az 5 éves *országfásítási tervnek* végrehajtására. Itt az a feladatunk, hogy *újabb munkás*

káderek felkutatásával erősítsük az eddigieket, mert

csak az MDP-n keresztül juthatunk olyan marxista öntudattal rendelkező vezetőkhez, akik valóban alkotóképes szellemet tudnak behozni az erdészetbe is

amit csak a legharcosabb, a legbáttrabb és legkövetkezetesebb forradalmi erővel felvértezett fizikai dolgozók tudnak képviselni.

— Az Erdőközpont pártszervezete tudatában van annak, hogy az erdészetnek még sokat tanulnia. Ami ebből a szempontból hiányos, a legrövidebb időn belül pótolni kívánjuk. Célkitűzésünk az, hogy egy éven belül mind a központban, mind az N. V.-oknál a Párt élcsapat jellegét a leghatározottabban fogjuk kidomborítani és vállaljuk, hogy az erdészet a maga politikai állásfoglalásával a termelő munkában is példaadó munkát fog végezni. Mindekit

az öt éves országfásítási terv sikere érdekében mozgósítunk,

hogy a terv ne csak terv maradjon, hanem meg is valósuljon. A szakszervezeten keresztül

tömegmozgalommá fogjuk tenni a munkaversenyt, az önköltségesökkenést és a takarékoságot.

Ügyelni fogunk arra, hogy a munkáskáderek vezetőserepe mind a köz-

pontban, mind a N. V.-oknál biztosítva legyen, mert így tudjuk elérni, hogy terveinket ne csak megvalósítsuk, hanem túl is teljesítsük. Itt nem fogunk megfélemlíteni a velünk haladó értelmiségiekről sem. Gondoskodni kívánunk arról, hogy ők is elérjék a marxi-lenini képzettség legmagasabb fokát, mert tudjuk, hogy anélkül a munkájuk nem vezethet eredményre. Ezért pártszervezetünk legfontosabb feladatai közé sorolja az oktatás kérdését, mind a munkáskáderek, mind a velünk haladó értelmiségiek részére. Pártszervezetünk tudatában van annak, hogy mi a tennivalója, megvizsgálja a dolgozó társait, hogy milyen a munkához való viszonyuk. Megvizsgálja munkatársainál, hogy mennyire ismerik fel a munkásosztály vezető szerepét és hogy mindezekelőtt

milyen a viszonyuk a Szovjet-unióhoz,

mint a világbéke legfőbb őréhez. Ha így kialakítjuk a szocialista erdőgazdálkodás légkörét, akkor biztosíthatjuk, hogy a Szovjetunió 15 éves erdősítési terve nyomán a magunk 5 éves tervét is valóra váltjuk.

A titkári beszámoló után az Erdőközpont nagytermét zsufoláig megtöltő tagok elhatározták a szervezeti átalakulást, ami nagymértékben hozzájárul majd az üzemi munka és a pártmunka egészséges összekapcsolódásához.

Megalakult az Erdőközpont üzemi bizottsága

Augusztus 11-én megalakult az Erdőközpont, s a Budapest székhellyel működő erdőgazdasági nemzeti vállalatok, tehát a Budapest-Hegyvidéki NV, a Budapest-Síkvidéki NV és a Dunaártéri Erdőgazdasági NV közös üzemi bizottsága. A választásban a szakszervezeti tagok csaknem teljes számban résztvettek. A leadott szavazatok alapján megválasztották elnökké Palócz Józsefet. Titkár: Vas Márton, káderes: Kaufmann József, oktatási felelős: Buskó Ferencné, propaganda-felelős: Pet-

rás Tivadar, termelési felelős: Vincze Béla, bér-felelős: Balogh Béla, szociálpolitikai felelős: Bátonyi Józsefné, pénztáros: Makó László, kulturfelelős: Köhidi Imréné, sportfelelős: dr. Dobos Imre, jegyző: Gerke Edit. Az ellenőrző bizottság elnökéül megválasztották Molnár Józsefet, a fegyelmi bizottság elnökévé Balázs Kálmánt.

Az üzemi bizottság azonnal megkezdte működését. Ezzel végre tevékeny szakszervezeti élet indulhatott meg az Erdőközpontban is. A dolgozók teljes erővel bekapcsolódhatnak az üzemi életbe és kialakulhat az a szellem, amely záloga a jobb hivatali munkának, az egészséges üzemi alkotó tevékenységnek, az erdőt építő tömegmozgalom kibontakozásának.

Az Erdészsakszervezeti fősoport hírei

Tagok adakozása az új Esztergomi Erdészközpéiskola céljaira: f. évi január hó 15-i számunkban nyújtottuk tagjaink addigi adományait, összesen 5824-70 forintot.

Azóta a mai napig az alábbi adományok érkeztek még be:

10. Parasznai erdőgondnokság gyűjtése	77-30 Ft
11. Pusztamaróti erdőgondnokság gyűjtése	6— «
12. Kárászi erdőgondnokság gyűjtése	60— «
13. Zalaegerszegi szakszervezeti csoport gyűjtése	939— «
14. Pusztamaróti erdőgondnokság gyűjtése	5-50 «
15. Budakeszi erdőgondnokság gyűjtése	210— «
16. Zalaegerszegi szakszervezeti csoport gyűjtése	99— «
17. Alsógallai erdőgondnokság gyűjtése	41— «
18. Pusztamaróti erdőgondnokság gyűjtése	5-50 «
19. Pusztamaróti erdőgondnokság gyűjtése	5-50 «
Összesen	1.448-80 Ft

Igy a korábban nyújtott összeggel együtt kartársaink szíves adakozásaiból összesen 7.273-50 Ft érkezett Fősoportunk megbízottjának kezéhez.

Ezzel gyűjtésünket bezárjuk és megköszönjük Kartársaink szíves áldozatkészségét, mellyel nagymértékben hozzájárultak új iskolánk fejlesztéséhez. Amennyiben Kartársaink továbbra is támogatni kívánják iskolánkat, szíveskedjenek jelen lezárt akciótól függetlenül küldeni adományukat és gyűjtéseiket az iskola igazgatójához.

Előbb nyújtott 7.273-50 Ft összeg felhasználásával megbízotti titkár a Fősoportnak egyidejűleg elszámolt és a felmentvényt megkapta.

Elszámolás szerint az összegből beszerettek 10 személyes gyakorló irodai bútor, tantermi faltáblát, 10 személyes klub- és sakk-garnitúrát, sakk-készleteket, ping-pong-asztalt, football-labdát, iratállványokat, 16 személyes kerti fonott garnitúrát, munkalámpát, teljes Brehmsorozatot és még négy más természetrajzi szakkönyvet. Ebből az összegből rendeztük meg az emlékezetes nagy megnyitó-ünnepélyt, fizettük elő a diáklklubnak a Szabad Népet és szereztük be a neveléshez szükséges összes szeminárium füzeteit. Akciónk során természetben ajándékoztak Rabó Gyula kartárs kisebb vadászati eszközöket és Bezzegh László kartárs egy sakk-készletet. Jablánczy.

Jutalomkiosztás a bugaci erdőgondnokságon

A Síkvidéki Erdőgazdasági N. V. bugaci erdőgondnokságának dolgozói benyújtott ünnepségre gyűltek össze múlt hónap végén. Egyhavi csemetekerti munkaverseny kiértékelése után a legjobb munkát végzett brigádok tagjai és vezetői között osztott ki Kézér János vezérigazgató pénzzutalmakat és részesítette dícséretben a legjobb védkerület-vezetőket.

Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra

Nagy-Budapest zöldövezetéről

ír Héder István az *Élet és Tudomány* hasábjain. Népszerűen megmagyarázza, mit jelent Nagy-Budapest számára a zöldövezet. Elsősorban egészségvédelmi szempontból. A célkitűzés az, hogy a budai oldal jobbára erdőszült hegyeit elcsúfító, veszélyt jelentő kopár oldalait befásítsuk. Másrészt a pesti oldal sokhelyt sívár, jelenleg terméketlen, hasznosíthatatlan területein, a főváros külső határán erdősavot teremtsünk.

Érdekesen mondja el a cikkíró, hogyan keletkeztek a kopár területek, majd ismerteti a kopárfásítási munkájának lehetőségét. A természetet fokozatosan kell kényszeríteni, hogy engedelmeskedjék nekünk. A talaj vizsgáldoklásának helyes megoldása érdekében komplikált és körültekintő munkát kell végeznünk. Más és más égtáji kitétségtől, alapkötetű, meredekségű s gyepborított talajon más és más munkamódszerekkel kell alkalmaznunk, más és más fákat és cserjéket kell és lehet csak megtelepíteni.

A kopárfásítási tervet kopáronként és hegyponulatonként kell kidolgozni, részekre bontva kell megállapítani az alkalmazandó fajajokat és munkamódszereket. A kopárfásítás összes problémáinak átvitatására szakbizottság ül össze, amely véleményét jegyzőkönyvben rögzítette. Ennek az alapján készült el a végleges terv és költségvetés. A különféle adottságok szerint 1 kat. hold erdőszítése 4—12.000 forintba kerül, mert igen sokszor egyszerű erdőszítéssel a kopárokra nem lehet erdőt telepíteni. Állalában a beültetett csemeteknek 20—25%-a marad csak meg s a kipusztult csemetek helyét több éven át kell ismételtlen pótolni, míg végre teljes sikert érhetünk el.

«Míg a budai oldalon — írja befejezésül — a jobbára erdőszült hegyek között kell mintegy 2800 kat. hold kopárt erdőszítenünk, addig a pesti oldal csaknem fátlan, erdőtlen, sívár homokbuckáin kell majd mintegy 65 km-es hosszban erdőszívet létesíteni. Ez utóbbinál a cél a homok megkötése, a szél erejének megtörése, hogy ezzel a tüdővést terjesztő por-képződést akadályozzuk meg s a pesti dolgozókhöz hozzuk közelebb az üdülést, egészséget jelentő erdőt. Pesten az erdőszív Soroksár, Üllő, Pécel, Kerepes, Göd vonalán halad a Dunától a Dunáig, Budán a Hármashatár-hegyen, Nagykovácsin, Sósikuton, Nagytélenyén és Erden át zárul.»

**Több erdő: több termés!
Több termés: nagyobb jólét!**

Üzemi értekezletekkel készítjük elő az ötéves tervet

Két nemzeti vállalatunk üzemi értekezletének eredményeiről számolunk be a következőkben. Csak rövid tájékoztatást adunk, hiszen a felvetődő problémák minden nemzeti vállalatnál hasonlóak. De egyrészt néhány kérdésnek iránymutató jelentőségét kívánjuk kiemelni, másrészt ezzel is

fel kívánjuk hívni a nemzeti vállalatok vezetőinek figyelmét az üzemi értekezletek rendkívüli jelentőségére.

A Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. első üzemi értekezletén Láng Lajos vezérigazgatóhelyettes világította meg általánosságban a korszerű erdőszáldoklás két döntő problémáját: a szakmunkáskérdést és az önköltségek csökkentését. Linczer Ferenc vezérigazgató hangoztatta, hogy a N. V. nagy feladatait a vállalat minden dolgozójának összefogásával oldhatja csak meg. Szántó József, az I. osztály vezetője, a szervezési kérdéseket világította meg az igazgatási osztály szemszögéből, majd Makai Zoltán ismertette a termelési osztály eddigi teljesítményeit, feladatait és az ötéves tervet. Kiemelkedő kötelessége a Budapest-Hegyvidéki N. V.-nak a nagybuda-pesti zöldövezet kialakítása. Ennek érdekében

az ötéves terv során 19.229 kat. hold területet erdőszítenek és a rendelkezésre álló 125.8 kat. hold csemetekertet további 45 kat. holddal növelik.

Jelentős probléma a kellő mennyiségű erdei mag biztosítása. A nehézségek áthidalása érdekében a ráckevei erdőszáldoklás területén jenyőmagpergetőt állítottak fel, amely nemcsak a Budapest-Hegyvidéki N. V., hanem a szomszédos N. V.-ok jeketejenyőmagszükségletét is fedezi.

A további osztálybeszámolók után az érdekes és a N. V. minden munkaterületét érintő vitában Héder István, mint a zöldövezeti és kopárfásítási munkák vezetője, beszámolt ennek a hatalmas feladatnak nehézségeiről. A tervet elkészítésére az N. V. október 1-ig kapott határidőt, azonban újabb intézkedés alapján megfeszített munkával sikerült a részletes terveket már június 15-ig befejezni. Megállapította, hogy jobbparti községek kopárjainak erdőszítéséhez 40 millió erdei fára, 6,5 millió cserjére van szükség, és ez mintegy 33 millió forint költséget ölel fel. A balpart

erőszítése 7000 kat. holdra van tervezve, amihez 20 millió suháng és 90 millió db csemete szükséges, 23,2 millió költséggel. A tervből 110 kat. hold kopár területet már most összel erdőszítenek 700.000 forint költséggel, amihez 660.000 db csemetére van szükség. A munka racionalizálása érdekében a kopárfásításhoz szükséges termőföldet nem puttonyban, hanem alkalmas kötélpályán juttatják fel az erdőszítendő területekre. Minthogy a jó szerszám döntően hozzájárul az eredményekhez, a vállalat fogja a munkásokat szerszámmal ellátni. De tömegmozgalmá is kívánják fejleszteni az erdőszítéseket.

A vita anyagát Láng Lajos vezérigazgatóhelyettes foglalta össze. Foglalkozott a gépesítés kérdésével és hangsúlyozta, hogy ezen a vonalon a legtervszerűbben kell eljárni. Végül leszögezte, hogy minden tekintetben az adminisztrációs munka egyszerűsítésére törekednek.

A Zalaegerszegi Erdőgazdasági Nemzeti Vállalat első vállalatvezetői beszámolóján Schneider Jenő vezérigazgató lejelentette, hogy a vállalat 300.000 forint nyereségrészesedést ajánlott fel a megalakulásától számított első negyedévre és az összeg kifizetésére a mérleg elkészítése után kerül majd sor.

A folyó termelési évben a termeléseket az előbbi rablogzáldoklás túlzott méreteiről a normális, üzemtervi növedéknek megfelelő méretekre csökkentette az Erdőköz-pont. Így az 1946-ban 415.000 m³ fakitermelésről 1949—50-ben a kitermelés 150.000 m³-re csökkent. A szerfajkihozatal az 1946—47. termelési év óta az N. V. területén 30%-ról fokozatosan emelkedett és ma megközelítőleg 44% körül mozog. A normálisra csökkentett fahasználat következtében jelentkező jövedelemkiesést csak

a szerfaszázalék fokozásával lehet pótolni,

mert csak így lehet biztosítani a pozitív mérleget és fokozni a vállalat jövedelmét.

Igen

jelentős eredményt ért el a N. V. az erdőszítés terén 1686 kat. hold beerdőszítésével,

miattal túlteljesítette az előirányzatot. Ugyancsak tavasszal a N. V. az EPOSz és a Zöldmező Szövetség részére 100.000 drb lombcsemetét és 6800 suhángot adott ki. A jelenleg üzemben levő 98 kat. hold csemetekertet az 5 éves erdőszáldo-

sági terv első három évében 140 kat. holdra növelik. Összeállította a N. V. az 5 éves terv munkálatait is a saját területén. E szerint

az 5 tervév alatt 14.310 kat. holdat erdősítenek

és ehhez kb. 6200 q cser- és tölgy-makkot, 3 q fenyőmagot használnak fel, míg 11 millió 300 ezer drb lomb-, továbbá 47.500.000 drb fenyőcsemetét ültetés útján használnak fel erdősítésre.

Befejezésül az N. V. politikai megszervezéséről, a politikai nevelés fontosságáról beszélt. A Mállerd népszerűtlenségét, reakciós hírét a politikai nevelés teljes hiányával kell magyarázni. Ezeket a hiányo-

kat pótolni fogja az üzemhez behelyezett, politikailag fejlett munkás elvtársak meginduló nevelőmunkája. Felhívott mindenkit, hogy

sajátítsa el azt az ideológiai tudást, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy öntudatos dolgozói lehessenek a szocializmus építésének és hasznos munkásai a magyar erdőgazdaságnak.

A nagy Szovjetunió példájára korszakalkottó fásítási-, erdősítési munkába fogtunk, amely az erdészeknek is tiszteletet és megbecsülést szerez. De terveinket csak az MDP segítségével, a dolgozók jólétét és felémelkedését biztosító népi demokrácia útján hajthatjuk végre.

Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése az Alföld-fásítás jegyében

Augusztus 13—14-én az Országos Erdészeti Egyesület az ötéves tervvel kapcsolatosan vándorgyűlést tartott Szegeden, amelyen az erdészársadalomnak mintegy 250 tagja vett részt. A vándorgyűlés első napján a résztvevők megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet, majd a szegedi Városháza közgyűlési termében megkezdték tanácskozásukat.

Dr. Haracsi Lajos, az Egyesület elnöke hosszabb előadással nyitotta meg a vándorgyűlést. Leszögezte, hogy

sürgősen meg kell szervezni az erdészeti dolgozók jó politikai és szakmai továbbképzését.

Csak így lehet elérni — mondotta —, hogy az ötéves tervben vállalt nagyszabású erdőgazdasági feladatoknak megfelelhessünk.

A titkári jelentést a távollevő főtitkár, Jablánczy Sándor helyett Bezzegh László olvasta fel; ugyancsak beszámolt a sajtó- és propagandafelelős a külföldi kapcsolatok felelősenek munkájáról. A jelentések elsősorban az országfásítási feladatok perspektíváit mutatták meg. Különösen nagy érdeklődéssel fogadták a vándorgyűlés résztvevői az *újítási mozgalom értékes eredményeiről* szóló jelentést.

Fodor Gyula adott számot a munkabizottságok tevékenységéről. Három munkabizottság dolgozik jelenleg: az egyik a *folgrammetriai mérések* kérdésével foglalkozik, a másik a *szállaló vágásos kísérletek* előkészítését tartja kezében, a harmadik pedig a *nyárfa-kérdés* problémáinak megoldását irányítja.

A vándorgyűlés tanácskozásainak második felében megalakult a *Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének szegedi helyicsoportja*. Majd Szeremley Zoltán ismertette a **szegedi erdőgazdasági N. V. ötéves tervét.**

Előadásában megvilágította, hogy milyen eszközökkel készül fel a szegedi N. V. az ötéves erdősítési terv ráeső részének a kivitelezésére. Összesen 11.251 kat. hold új erdő telepítését és mintegy 20.000 kat. hold felújítását és pótlását vállalta magára a vállalat. Ehhez szüksége van

212 millió darab csemetére és 85 tonna erdei magra,

ez a két tétel közel 15 millió forint értéket képvisel. Az erdősítésnek munkabérbelátása 5 év alatt mintegy 20 millió forintot tesz ki. Bejelentette, hogy a gondos és sikeres munka érdekében

az erdősítendő területeket típusokba sorolva kataszterezni kívánják

a talajjelző növények, a talaj kémiai és szerkezeti állapota szerint. Továbbá minden egyes típusra kidolgozzák: 1. a talajelőkészítés mikéntjét, 2. az erdősítéshez alkalmazandó fafajt és elegyarányt, 3. az ültetési hálózatot, 4. az ültetés módját és munkamódszerét, 5. az ápolás végrehajtását.

Az előadást széleskörű vita követte, amelyben résztvett Molnár István, az Erdőközpont vezérigaz-

gatója is. Az a tény — mondotta —, hogy a Magyar Dolgozók Pártja áll az ország élén, eldöntötte az erdőgazdálkodás új korszakának kibontakozását is. Leszögezte, hogy

az országfásítási tervnek, de a szocializmus építésének is egyik súlypontját jelenti az Alföld-fásítás munkája.

Bokor Rezső egy. tanár figyelemre méltó arra, hogy a siker érdekében minden alföldfásítási szakember koncentrációjára van szükség. Lány Géza felszólalásában az alföldi nemzeti vállalatok közti tapasztalatcserét, a szakemberek továbbképzésének kiépítését, a szakmunkásnevelés elmélyítését sürgette.

Ugyancsak élénk vitát váltott ki Roth Gyula előadása

a **szállalóerdőről.**

Rámutatott arra, hogy az idevonatkozó kísérletek milyen nagyszabásúak a modern erdőgazdálkodás kiépítése érdekében. A hozzászólók — bár más és más szempontból világították meg a szállaló vágás előnyeit és nehézségeit — abban egyetértettek, hogy az idevonatkozó kísérleti munkát meg kell indítani.

A következő napon a vándorgyűlés résztvevői Szeged város erdősítései és a terézhalmi csemetekertet tekintették meg.

Időszerű üzemi teendők

1. A csemeték árnyékolását augusztus végéig meg kell szüntetni. Kivételt képeznek a nagyon meleg napos helyre telepített vörösfenyő csemeték, amelyeknél az árnyékolást szeptember közepéig kell megtartani. Az árnyékolás megszüntetése fokozatosan történjék. Árnyékoló rácsoknál ezt úgy érjük el, hogy egy ideig minden második ágyáson hagyunk rácsot. Ezeket a rácsokat esetleg váltogatni is lehet.

2. A mag-gyűjtésre jól készüljünk fel. Gyűjtsünk mindenféle fagyvat, amely vidékünkön előfordul és szépen fejlődik.

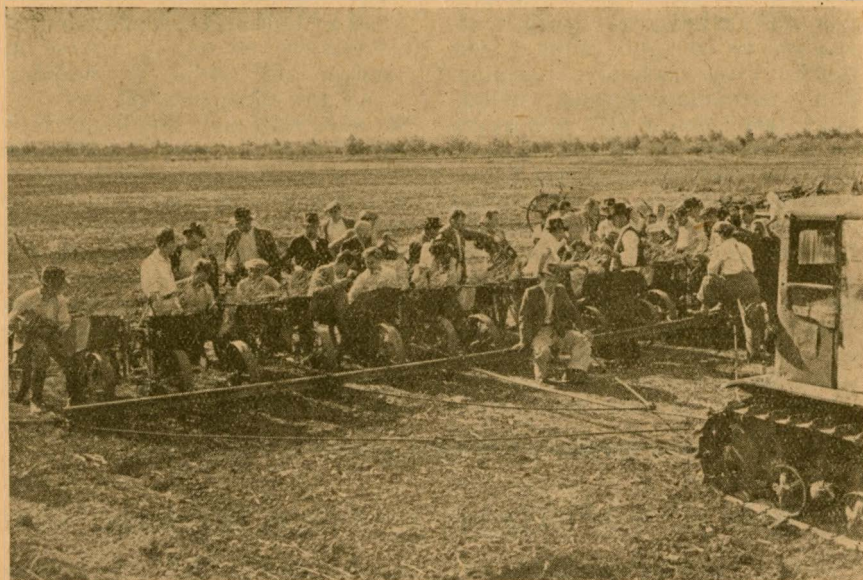
3. Rakodóink kiürültek. Most van a legalkalmasabb idő az *önrovincsolás* elvégzésére. Esetleges hiányok leírását azonnal kérjük a Nemzeti Vállalatoktól.

4. Az új csemetekertek kijelölését végezzük el sürgősen, hogy a talaj feltörése idejében megtörténjék.

5. Csemetekertjeinkben az ugarterületeket, amennyiben még ez nem történt meg, sürgősen szántassuk, vagy ásassuk fel.

6. Állandó csemetekertjeink részére gondoskodjunk megfelelő mennyiségű trágyáról. Évente 70 q istálló-trágyát számítsunk 1 kat. holdra. Az istálló-trágyát ne alkalmazzuk közvetlenül, hanem előbb készítsünk belőle komposzt-trágyát és egy-két évi kezelés után használjuk fel kertünkben.

A SZOVJETUNIÓ ERDŐGAZDASÁGA

A Gigant-kolhóz csemeteültetőgépének munkáját tanulmányozza a magyar parasztküldöttség.

A szovjet szakemberek százezrei hajtják végre a nagy erdőültetési tervet

A Szovjetunió hatalmas erdőültetési terve a sikeres megvalósulás útján halad. A szovjetemberek

óriási területeken új erdőt létesítenek, tavakat ásna, öntözőcsatornákat húznak és bevezetik

Mihail Szolohov:

A természet legyőzői

(Részlet a nagy szovjet írónak a Pravdában megjelent írásából)

II.

Segítségükre pedig máris felsorakoznak — a Káspi-tengertől a Fekete-tengerig terjedő sztyeppéken és a fekete földön a lombos fajták párhuzamos sorai. A föld igazi gazdáinak gondos és hozzáértő kezei tenyésztették és ültették ezeket a csemetékét. A fák az ország déli részein már ki is teregettek csúcsíves ragacsos levélkéiket. A szellő óvatosan ringatja, beszélni tanítja az apróságokat. Első alig hallható, bizonytalan susogásuk éppen olyan, mint a kisgyermek minden ember szívének kedves, első gügyögése...

Hatalmas traktorok messze szétáradó zúgásától remeg hazánkban a lég. A Baltikumtól a Csendes-óceánig, a Jeges-tengertől a Pami-rig — mindenütt hallatszik ez a békés, de hatalmas, erőttől duzzadó

zúgás. Éjjel-nappal dolgoznak a traktorok. Volt tankvezetők és azóta felnőtt ügyes fiatalok akarata-nak engedelmessé szántanak, vetnek, boronálnak, hordják a fát a kikötőkbe és a rakpartokra; meglazítják a föld kergét a bányákban és az építkezéseknél, utakat építenek és erdőültető gépeket vontatnak maguk után... Nincs egyetlen olyan kis zuga a hazának, ahol a szovjet emberek, a gép szüntelen zakatolását hallgatva, fiú bánattal és olthatatlan forró hálával ne gondolnának a nagyok legnagyobbikára, arra, aki valamikor traktorok százezreiről álmodott, aki a Pártot és a szovjet államot létrehozta és aki eleven valósággá varázsolta sok-sok dolgozó nemzedék vágyait. És nincs egyetlen olyan zug sem a földön, ahonnan csillogó reménységgel és forró fiúi érzéssel teli pillantások ne röppennének ahhoz, akinek acélos akarata és a dolgozó ember iránti, mindent legyőző szeretete vezet bennünket előre, a kommunizmus felé...

Csöndes, hűvös éjszaka. A magas, szinte kéklő égboltozaton egyetlen

A talajvédő erdőültetést különböző erdőgazdasági gépek végzik, a szovjet tervezők újrendszerű faültető gépeivel. Az LSZCS-2. típusú faültető gép nemcsak magról kelt növényeket, hanem csemetékét is ültet. Nagy sikere van a Gigant-kolhóz KLTSZ-6 típusú erdőgazdasági traktorkultivátorának, amely kiirtja a dudvákat is és 10 óra alatt 25—30 hektárnyi területet munkál meg.

*

A Szovjetunió európai részének sztyeppés zónáiban létesített 114 véderdőállomás a tavaszi erdőültetés idején előirányzatát mindennél túlteljesítette, sok helyen 100—200%-al. Most erős ütemben folynak az új faiskolák létesítésének munkálatai, amelyek tervét részben már szintén túlteljesítették, valamint a mezővédő erdősávok ápolásához szükséges ciszternák és víztárolók földmunkái.

a füves vetésforgót, hogy minden évben állandóan magas terméseredményeket érjenek el.

A kolhózok, szovhózok és az állami erdőgazdaságok április második felében az erdőültetés tavaszi

felhő sincs... csak a sarlós hold világít és a szeretett sztyeppe egyik végétől a másikig elszórt, tavasziasan apró csillagok fénylenek.

Nehéz dolog így, éjnek idején a barázdákon, a friss traktorszántáson keresztülvágni. Hol egy barázdába lép bele az ember, hol a fekete televényföld halványan derengő, az ekevasasította kemény göröngyein csúszik meg a láb, hol meg a sztyepei bozót húr gyanánt megfeszítő gyökérzetébe botlik bele. Halványan világít az újhold és csak a közelben, balfelől látszanak föllazított, szénfeketén csillogó om-ladékok, — távolabb, köröskörül minden a ködös párába, a kísértetiesen derengő félhomályba vész.

Lábunk alól a frissen feltúrt, nedves föld és az ekevas-szétvágta fű átható, talán kissé bánatos illata száll fel. A meleg tenger partjáról még csak nemrég tért haza a fű, a kaszátlan szénában még bizonytalanul és egyhangóan ismételteti: «Csitt, pihenj!», «Csitt, pihenj!»... De nem, a sztyeppe nem alszik! A domb tetején fel és alá jár a két

tervének több, mint kétharmadát teljesítették. A Szovjetunió több déli területe és vidéke jelentékenyen túlteljesítette a védőerdősávok létesítésének évi terveit. Eredményesen végezték el a tavaszi erdőültetést Ukrajna, a krími, rosztovi, groznyenszki és asztrachani terület, a krasznodari és a sztavropoli vidék.

Ukrajna kolhózái, szovhózái és erdőgazdaságai 94.000 hektár területet erdősítettek és így 19.000 hektárral teljesítették túl a tervet. Az izmaili terület az erdőültetés tavaszi tervét két és félszeresen teljesítette túl. A krasznodari vidék és a rosztovi terület kolhózái április közepére az erdőültetés évi tervét sok száz hektárral túlteljesítették.

Ezeknek a nagy sikereknek az a magyarázata, hogy a természet átalakításának grandiózus tervét a világon legelőrehaladottabb szocialista állam viszonyainak keretében valósítják meg. A szántóföldeket védő erdőültetés a nép közügye lett, ahol — Sztálin szavai szerint — «a termelési terv embermilliók élő és gyakorlati tevékenysége».

A szovjetállam a föld dolgozóit tökéletes technikával és élenjáró agronómiai tudománnyal vérteljesíti fel. Az országnak az Uraltól a Kárpátokig terjedő, óriási sztyeppés és erdős sztyeppés területén 1948—1949. *telén a falvakban és városokban több mint 100.000 erdősítő szakembert oktattak ki.*

A kolhózóknak és szovhózóknak, az erdei- és gyümölcsfaiskoláknál, a mezőgazdasági tanintézetekben

ötcsoroszlyás ekébe fogott «Sz-80» traktor és túrja a májusi ugart. Mély, basszus hangja túlzúgja a szomszédos parcellán dolgozó «SZT-NATI» traktort. Most az «Sz-80» traktor csikorogva megfordul a tábla végén — a nyugati szél erőre kapott és íme, mintha egészen mellettünk zakatolna a mennydörgő motor. Tisztán hallom a hernyótalpak dühödt csikorgását, amint az alájuk került össze-morzsolják és a traktorvezető hangját, amint valamit odakiált az egyik munkásnak.

Kékes cseppek fröccsennek szét a hernyótalpak nyomán, a motor kipuffogócsövéből narancsszínű láng villan elő, majd újra egyenletes lesz a traktor járása, s továbbkúszik a földön a lámpák foszforeszkáló fénye. A távolban egy virágzó kökénybokor dús fehér szirmai egy pillanatra a lámpák vakító fényében fellángolnak, majd lassan kialszanak és ők is belemerülnek a mélységes sötétségbe.

(Folytatjuk.)

és a tudományos kutató intézményeknél tartott tanfolyamokon több, mint 65.000 embert képeztek ki a kolhózóknak és szovhózóknak erdőtelepítő csoportvezetőiül, akik jelenleg máris eredményesen dolgoznak a földeken. Az ország erdőgazdaságaiban több, mint 12.000 munkás tanult és nyerte el az alapfokú műszaki képzettséget, anélkül, hogy termelőmunkáját félbeszakította volna. Ezenkívül háromhónapos különleges kolhózkádervezetői tanfolyamokat tartottak 50 területi mezőgazdasági iskolában. Itt több, mint 2200 kolhózerdősítő szakember képezte ki magát.

Az állam az elmúlt télen nagy munkát végzett mezőgazdasági szakemberek előkészítése tekintetében is. Közülük több, mint

11.000-en az idén tavasszal fejezték be erdősítésre vonatkozó szakismereteik kiegészítését, elsajátítva mindazt az újat, amit ebben a kérdésben az élenjáró micsurini tudomány teremtett meg.

Az erdőjavítás szakembereinek előkészítése és továbbképzése állandóan folytatódik. A mezőgazdasági iskolák egy és két éves tanfolyamai kiképzett erdőjavító mestereket ebben az évben több mint 2500-at fognak szárnyukra bocsátani. Több mint 300 középfokú képzett erdőjavító szakember, erdész és gépesítő fog kikerülni a technikumból és több mint 1500 felsőfokú képesítésű szakember az intézetekből. Közép- és felsőfokú képesítésű szakembereket a legközelebbi években még nagyobb számban fognak kiképezni.

A tölgy telepítése a Szovjetunióban

A tölgy 3—4 éves koráig magasságban nagyon lassan nő. Ebben az időben, mint mondani szokták, bokrosodik. A magasságbelli növesnek fokozásához más fajtákkal töltelek fát szoktak a tölgyesetek közé kiültetni. Általános vélemény volt az, hogy ezek a gyorsan növekvő töltelek félbeárnyékolják oldalról a tölgyeket és kényszerítik növesét a magasba. Az erdőművelés körében ezzel kapcsolatban a következő mondás keletkezett: «A tölgy bundában szeret nőni, de hajadonfővel.» Ez a mondás, mint aksioma átmert a gyakorlatba. Nagyon sok erdészeti szakember között az a vélemény alakult ki, hogy a tölgyet gyorsan növekvő töltelekkel kell kiültetni.

Milyen eredményei vannak a gyakorlati életben ennek a nézetnek? Valóban szereti-e a tölgy ezt a «bundát»? A megfigyelések és a tapasztalat azt bizonyítják, hogy *a tölteleknek az elmélete a tölgyeknél nem helytálló és égbekiáltó* ellenében áll ennek a fajtának a biológiájával. Az újabb vélemény szerint elnyomja a tölgyet a gyorsan növekvő fafaj és végül is teljesen megöli.

Mint *Liszenko* akadémikus megállapította, a különböző fajok között nagy küzdelem van és ezért *csak fészkek formájában lehet a tölgyet más fajtával elegyíteni.* A tölgy az első 3—4 év folyamán magasságban valóban lassan nő, ennek az oka abban rejlik, hogy a gyökérzetét és törzsét fejleszti, és csak amikor megerősödött a talajban, akkor kezd magasságban nőni. 5—15 évig a magasságbelli növekedése a

tölgynek évenként 50—60 cm-t tesz ki. Ebben az időszakban a tölgy éppen olyan gyorsan nő, mint a gyorsan növekvő fajok. A tölgy növekedése 1—2—5 m-el az első 3—4 évben kisebb mint a gyorsan növekvő fajoké. A tiszta tölgy ültetésék 20 éves korukban 8—9 méter magasak. A gyorsan növekvő fajták 9—10 méter magasak: 20 év után a tölgy még jól nő, évi átlagos magassági növekedése kb. 30 cm. A tölgyeknek az a sajátossága, hogy 3—4 évig lassan nőnek, igen fontos és jó tulajdonság, mert a gyökérzetet a mélységben erősen kifejleszti és így *a harcol fiatalkorában a steppék növényzetével igyekszik felvenni.* Tény az, hogy töltelekkel az első 5 évben a tölgy 40—50 cm-el magasabb mint anélkül, azonban hozzászokik a gyorsan növekvő fajták támogatásához és nem fejlődik ki eléggé, a gyökérzete, törzse vékonyabb lesz és előbb-utóbb el fog pusztulni.

Összefoglalva: A tölgyet a gyorsan növekvő fajtákkal elegyítve csak fészekszerűen szabad telepíteni.

A szovjet faipar 1948-ban másfél-szer annyi fa árut termelt, mint az előző évben és rohamos fejlődésnek indult a gépesítés útján. A Szovjetunió legtávolabbi részein is tökéletesen felszerelt, fafeldolgozó gyárak, üzemek egész sora épült, ezenkívül többszáz kilométernyi út a fa-anyagok szállítására. A tutajozásra alkalmas folyók mentén is sok új gépiüzem létesült. A cél általában a faipar nagyarányú gépesítése, új munkástelepek építése, szak-képzett káderek teremtése.

Eredmények és hiányosságok az erdőgazdasági újító mozgalomban

II.

Júliusi számunkban ismertettük az erdőgazdaságban indult újítási mozgalom első sikereit.

Nem volna beszámolóink az újítási mozgalommal kapcsolatban teljes, ha a kétségtelenül szép és jelentős eredményeken kívül nem mutatnánk rá a hiányosságokra is. Célunk, hogy az újítási mozgalom még azok szemében is nagyobb megértéssel találkozzék, akik ennek a jelentőségét eddig nem ismerték fel. A hibákat is feltárjuk szocialista nyíltsággal és őszinteséggel, mert a szigorú, de építő kritika mindig közelebb visz a feladatok megoldásához.

Legelőször is beszélünk kell az önköltségsökkentésről az erdőgazdaságban. Ennek a szónak a hallatára nagyon sokan csóválják a fejüket, mondván, hogy az erdőgazdaságnál az a fogalom, önköltség, nem létezik. Le kell szögezni, hogy igenis van önköltség, mert ahol termelés van, ott egyúttal önköltségnek is kell lennie. Mi pedig termelünk: csemetét a csemetekertekben, új erdőket az ültetések révén, faválasztékokat a használatok alkalmával, melléktermékeket stb. Ezeket az önköltségeket, amelyek a felsorolt termeléseknél jelentkeznek, feltétlenül csökkentenünk kell, mert enélkül a tervben előírt feladatoknak nem tudunk eleget tenni. Régi, elavult módszereinken pedig az újításokkal sokat tudunk változtatni és javítani az önköltségek alakulásán.

Másik hiba, amellyel még igen gyakran találkozunk, az, hogy a vállalat részéről megbízottak, akik azt a megbízatást kapják, hogy a beérkezett újításokat gyakorlatbavétel, használhatóság, vagy kiértékelés szempontjából elbírálják, nincsenek tisztában magával a fogalommal, hogy mi is az az újítás. Ezeknek itt újból emlékeztetnie kell idéznem a 12560/1948. M. E. számú rendelet idevonatkozó részét, amelyet már az Erdészeti Lapokban idéztem, és amely meghatározza az újítás fogalmát. Tehát a fogalmazás az újítás lényegét itt eléggé világosan határozza meg és ebből megérthetjük, hogy az újításnak nem kell országos jelentőségű találmánynak lennie. Ennek a felismerésnek azonfelül, hogy az elbírálásra hivatottak közül az eddig kétkedőket megnyugtatta, bátorítólag kell hatnia a dolgozókra,

akik már meglátták munkaterületükön a megoldandó kérdéseket.

Nagyon sokan nem tudják azt sem, hogy újításnak tekintendő az is, ha valaki a szakirodalom rendszeres tanulmányozása útján az üzem számára értékes irodalmi anyagot gyakorlatbavételre javasol, vagy kikísérletez. Ez természetesen nem vonatkozik általánosan ismert és a gyakorlatban alkalmazott eljárásokra. — Az előbb felsoroltakkal szemben meg kell emlékezni arról az esetről is, amikor nem tudják a javaslattevők elhatározni, hogy valóban újítás-e az általuk beadott újítási javaslat, vagy pedig a munkakörükhöz tartozó feladat megoldása. Erre az esetre azonban — szintén felvilágosítást ad a 11940/1948. sz. rendelet 6. §-a. Itt fel kell azonban hívnom az újítási bizottság és a vállalat vezetőségének figyelmét arra, hogy a **rendelet szellemének megfelelően járjanak el az ilyen javaslatok elbírálásakor**, nehogy véletlen túlzásba esvén, díjazzanak olyan javaslatot, mely kifejezetten munkakörébe esik a javaslattevőknek, vagy pedig ennek ellenkezője történjék meg, hogy elvessenek minden javaslatot, mondván azt, hogy ez a javaslattevőnek hivatalbeli kötelessége volt. Mindkét esettel gyakran volt alkalmam találkozni.

Mint hiányosságot kell felemlítenem, hogy sokan nem is mérték még fel az újító mozgalom jelentőségét a szocializmus építése terén.

Az erdőgazdasági újítások elbírálásakor gondoljunk arra, hogy az erdőgazdaság sajátos munkaterület, amelyet nem lehet az iparral egyforma megítélés alá venni. Figyelembe kell azonban azt is venni, hogy erdőgazdálkodásunk termelékenységé még mindig alacsony, termelési berendezéseink és módszereink elavultak és sokan erdőművelőink közül hajlamosak a konzervatívizmusra, továbbá gondolnunk kell arra is, hogy az egyes munkaterületeken (erdőművelés, erdőápolás, erdőnevelés) bevezetett újítások csak hosszabb idő után értékelhetők ki, éppen ezért **legyünk merészebbek az újítások bevezetésénél és gyakorlatba helyezésénél**. Kiküszöbölve természetesen a meggondolatlanságot. Az elmélet és a természet megfigyelése alapján kellőleg alátámasztott elgondolásoknak rendszerint meg szokott lenni a sikere.

Ne felejtjük el sohasem, hogy milyen merész lépés volt Micsurinnak, a kiváló szovjet agrobiológusnak minden kísérlete a növénynevelés és a növénybiológia terén és hogy milyen forradalmi változást jelentett az ő kezdeményezése, amellyel halomra döntötte az addigi származástani és növényi biológiai elméleteket, annak ellenére, hogy az akkori egész világ tudósai mind szembe fordultak vele.

Itt szeretnénk erdőgazdaságunkban előfordult konkrét példára rámutatni. Két kiváló kartársunk, Tury Elemér és Szabó Mátyás erdőmérnökök beadtak egy újítási javaslatot. E javaslat alapján a gyulai erdőgondnokság Körös-menti tölgyeseiben időközönként elárasztás és szuperfoszfáttal való műtrágyázás segítségével 30 kat. hold szlavóniai tölgyesben a makktermést az országfásítási terv fokozása érdekében állandósítani akarják. Az ott termett tölgy-makk segítségével a csemetekertjeinket a tervezet szerint el tudjuk látni kiváló minőségű tölgyekkel. A Szegedi Erdőgazdasági N. V. újítási bizottsága a javaslatot elfogadta, ugyanakkor azonban az Erdőközpont illetékes szakemberei a javaslat ellen foglaltak állást, és végrehajtásra nem tartották alkalmasnak, mondván, hogy sok befektetést igényel, és esetleg enélkül teremnek makkot tölgyeseink, ha megfelelő lesz az időjárás. Ebben az esetben pedig elsősorban figyelembeveendő a kítűzött cél, az állandó makktermés biztosítása, mert **ha a természet vak erőire bízunk magunkat, sohasem fogunk előrehaladni**. A befektetés egyszeri, az eredmény pedig folyamatos.

Nagyon hátráltatja az újítási mozgalmat az egyes szakelődők részéről megnyilatkozó olyan bürokratikus eljárás, amikor a vállalat vezetősége részéről gyakorlatbavétel céljából kiértékelés végett hozzá leadott újítási javaslatokat, mint sablónos aktákat kezelik és a megadott válaszok olyanok, amelyek alapján az újítási bizottság határozatot hozni nem tud.

Nem utolsó sorban akadályozza az újítási mozgalom szélesebbkörű kifejlődésének az, hogy az újítási bizottság által javasolt és a vállalat vezetősége által elfogadott díjazások csak hosszú idő múltán kerülnek az újítók kezébe. Itt rá kell mutatnom legfőképpen a pénzügyi szervek részéről mutatkozó megnevelésre és féltelenségére, amikor a díjazási összegek kiutalását hátráltatják azzal, hogy arra nincsen a költségvetésben fedezet, avagy pedig a számlakeretben nincsen megfelelő rovat, holott a költségvetés az újítások díjazására előírta megfelelő összegeket. Az Országos Számvetési Bizottság pedig

már április hóban adott erre megfelelő rendelkezést, azonban sajnos, pénzügyi szerveink még ezideig nem illesztették be a számlakeretbe és a pénzgazdálkodási utasításba sem. Ennek a késedelemnek természetes eredménye az újítók részéről mutatkozó bizonyos mérvű szüggedés és a továbbiakban az újítási mozgalom ellanyhulása.

Összefoglalóban rámutattam az eredményekre és hibákra. Tettem ezt azért, hogy még inkább tuda-

tossá tegyem azt, mennyire fontos pillére az újító mozgalom a szocialista termelésnek, ezért azt **mindenkinek támogatnia kell a maga munkaterületén**, hogy az ezáltal mutatkozó megtakarítások segítségével az előirányoztnál jóval rövidebb idő alatt megvalósíthassuk országfásítási tervünket és létrehozzuk az eddig még csak vágyálmainkban szereplő «Erdős Magyarországot».

Speer Norbert
újítási megbízott.

Az erdőgazdasági kollektív szerződés értelmezéséhez

Március elsejei hatállyal lépett életbe az új erdőgazdasági kollektív szerződés. Jelentősége rendkívüli, mert most vált valóra ezen a döntő vonalon az *erdészet valamennyi dolgozójának, szellemieknek és fizikaiikainak összetartozása*. Ha ma még ez az egybetartozás *formálisnak* mondható csak, mindenesetre egyazon kollektív bérrendszer kapcsol össze mindenkit, és megszűnt a státusbeliek és nem státusbeliek elbírálásának sokszor felháborító különbsége, megszűnt a fizikai és szellemi dolgozókat egymástól szakadékkal elválasztó sokféle megkülönböztetés. A kollektív szerződés lépesőfokai most *egyetlen bérrendszerbe* foglalják össze az erdőgazdasághoz került, néhány napig foglalkoztatott erdőmunkást és a vezető, irányító erdőmérnököt.

Természetesen ez a mélyreható átalakulás nem mehetett zökkenők nélkül, és a kollektív szerződés egyes rendelkezéseinek az alkalmazása még sok tisztázásra váró kérdést vetett fel. Az is érhető, hogy a kollektív szerződés egyes határozatainak az értelmezésében *nem volt egyöntetű* az eljárás, *hibák és tévedések* mutatkoztak.

Igen sok vitára és kérdezősködéésre adott okot a kollektív szerződésünknek *53. pontja*. Ez a pont azokról a heti és havibéres munkavállalókról intézkedik, akik olyan munkaterületen dolgoznak, ahol a munkaidő az év bizonyos időszakában nem napi 8 óra, hanem napi 10 óra, vagyis heti 60 óra. Elsősorban azon volt a vita, hogy *kik tartoznak ebbe a csoportba*. Egyes NV-k a legkülönbözőbb munkavállalói kategóriára kívánták alkalmazni a munkaidő emelkedésének megfelelő 25%-os időszaki bérnövelést. Pedig a kollektív szerződés rendelkezése és szándéka teljesen világos: *hosszabb munkaideje az olyan erdőgazdasági dolgozónak van, aki olyan munkacsoportokkal dolgozik együtt,*

akiknek a kollektív szerződés 18. pontja szerint április 16-tól október 15-ig a munkaideje ugyancsak nem napi 8 óra, hanem napi 10 óra. Az erdőgazdasági termelő munkáról, vagy egyéb szorosan vett erdészeti, de nem ipari jellegű munkaterületekről van szó. Idetartozik értelemszerűen a közvetlen fakitermelés és ezzel közvetlenül kapcsolatos tevékenység, a csemetékerti munka, az erdei útjavítók tevékenysége és hasonlók. Az ilyen munkaterületen alkalmazott fizikai munkavállaló tehát, minthogy napi tízórás keretben dolgozik, megfelelő módon napi 10 órás órákeresetet is számol el, ami pontosan megfelel 25%-os béremelkedésnek.

A kollektív szerződés az *egyenlő elbánás elvét* alkalmazza, amikor olyan dolgozók számára, akik heti- vagy havibérből számolnak el, de munkabeosztásuknál fogva az előbbi munkakategóriákkal együtt *szükségképpen* napi 10 órás munkakeretben kötelesek dolgozni, ugyancsak 25%-os bértöbbletet állapít meg a magasabb munkaidőben töltött időszakra. De ez a 25%-os bértöbblet *csak azoknál a munkavállalóknál alkalmazható, akiknek a munkaideje ténylegesen és tartósan változott*. Például az erdőgazdasági *kocsisok* munkaideje október 16-tól április 15-ig napi 8 óra. Besorolásuk — amennyiben rakodó munkát is végeznek — a 12. bérosztályba történik, tehát havibérük 379—390 forint. *Ezt az összeget* kell április 16 és október 15 között, amikor munkaidejük napi 10 óra, 25%-al felemelni.

Hibát követett el tehát a sümegi erdőgazdonság, amikor az erdőgazdasági kocsisoknak már március 1-től a magasabb munkabért fizette ki, holott rendszeres munkaidejük csak napi 8 óra lehetett volna. Ugyanígy *téves volt az abádszalóki erdőgazdonság eljárása*, mert a legeltető gulyásoknál is al-

kalmazta a 25%-os béremelést, anélkül, hogy tekintetbe vette volna munkaidejüknek az alakulását.

Le kell szőgezni azt is még ezzel az 53. ponttal kapcsolatban, hogy az a 25%-os emelés *csak a munkabérrre vonatkozik* és nem egyéb, kiegészítő járandóságra. Például az igásállatoknál alkalmazott munkavállalók részére *rendes napi munkaidejükön felül végzett állatetelési, állatgondozó munkájukért a kollektív szerződés havonta 70 forintos átalányt biztosít*. A napi munkaidő változása azonban nem befolyásolja az állatok körüli kiegészítő munkának a mennyiségét, tehát a 25%-os bérnövelés a 70 forintos átalánydíjat nem érintheti.

*

Végül, hogy ezt a kérdést egészen tisztázzuk, meg kell azt is állapítanunk, hogy az állatok gondozására megállapított átalánydíj *csak az igásállatok mellett alkalmazott munkavállalókat illeti meg*. Semmiképpen sem folyósítható olyan munkavállalóknak, akik a *rendes munkaidejükben végzik az állatok etetését és ápolását, vagyis a gulyásoknak, kanászoknak, juhászoknak*.

*

Lényeges, hogy az ilyen és hasonló kérdésekben ne azt keressék az egyes üzemeknél, miképpen lehet a kollektív szerződésnek egyes pontjai között átbujni erőszakolt és csavaros értelmezésekkel, hanem mindenkor a *kollektív szerződés szellemét és célkitűzéseit tartás szem előtt*. Só.

Erdőközpont általános érvényű rendelkezései

Tölgymakktermés begyűjtése, 37.180. sz.
Az Erdőközpont és az erdőgazdasági nemzeti vállalatok hatáskörének viszonya, 38.200. sz.
Csemetenevelési és erdőművelési önköltségek adatszolgáltatása, 38.218. sz.
Erdőközpont ügyköréből nemzeti vállalatok ügykörébe átkerülő ügyek, 39.0000 sz.
Üzemgazdasági csoport szervezése a Nemzeti Vállalatoknál, 39.998. sz.
Javaslat az erdőgazdonsági anyagszámadásra és védkerületi anyagnyilvántartásra vonatkozóan, 40.178. sz.
1949. évi tavaszi erdősítések eredménye, 40.296. sz.
Éz önköltségesökkenetéssel kapcsolatos intézkedések, 40.711. sz.
Az Erdőközpont és az erdőgazdasági nemzeti vállalatok jogi képviselőének újabb szabályozása, 42.475. sz.
Fahasználati és fakészletforgalmi adatszolgáltatás egyszerűsítése, 351.991. sz.
Faanyagok tárolása, 351.232. sz.
Új forgalmi adórendelet ismertetése, 300(f)33. sz.

Minden erdőgazdasági dolgozó legyen üzemi lapunk előfizetője!

Jó üzemi munkát csak az végezhet az erdőgondnokságokon, a nemzeti vállalatok központjában és az Erdőközpontban, aki az *Erdőgazdaság* cikkeiből, tanulmányaiból, híreiből megismeri a magyar erdőgazdálkodás feladatait, az üzemi munka irányvonalait.

Szellemi és fizikai dolgozóknak egyaránt szüksége van arra, hogy tisztán lássa a szocialista erdőgazdálkodás felépítésének módszereit.

Az állandó erdei munkás ismeretköre kibővül, kitárul előtte az országos tervmunka egész láthatára, ennek alapján be tudja illeszteni saját munkáját az *országjásítás, az 5 éves erdősitések nagy programjába.*

Ugyanez vonatkozik minden szellemi dolgozónkra is, az erdészekre és az erdőmérnökökre, az irodai munka bármely területén dolgozó munkatársainkra.

Az *Erdőgazdaság*

az 5 éves terv

hirdetője, hónapról-hónapra ismerteti a részlettervek kivitelezését, célkitűzéseit, tájékoztat az egyes erdőgazdasági nemzeti vállalatok belső munkájáról, *feltárja a hibá-*

kat, bírál és megmutatja azokat a döntő szempontokat, amelyek erdőgazdaságunk újjászervezését irányítják.

Rendszeresen beszámol

a Szovjetunió hatalmas erdősitési tervéről,

hogy dolgozóink maguk előtt lássák a példát, amit követniök kell.

Aki a magyar erdőgazda-

ságban dolgozik, *akár fejszé-vel és fűrészszel, akár logarléccel vagy írótollassal, az nem nélkülözheti*

az Erdőgazdaságot!

Jó üzemi munkát csak az végezhet, aki az üzemi lapot rendszeresen olvassa!

Önkéntes munkavállalás az erdősitésért

Az ugodi erdőgondnokság dolgozói nagyjelentőségű határozatot hoztak, amelynek hatása egész bizonyosan futótűzként fut majd végig az egész magyar erdőgazdálkodáson. Az 5 éves terv küszöbén, az erdősitések nagy jelentőségét felismerve, olyan területen, ahol az ismételt erdősités eddig még eredményre nem vezetett, 1 kat. holdat a gondnokság valamennyi alkalmazottja saját kézi erejével közösen fog beerdősíteni. Ezt az erdősitési munkát az 5 éves terv során évről-évre megismétlik. Résztvesznek a munkában az er-

dészek és a szellemi dolgozókon kívül az erdőgondnokság állandó erdei szakmunkásai is. Az erdősitésre fordított egy munkanapot a dolgozók a nyári szabadságukból áldozzák fel.

Az erdőtelepítést a legtapasztaltabb erdészek irányításával végzik, hogy ezek a hosszú éveken át szerzett tapasztalataikat a fiataloknak és a szakmunkásoknak átadhassák. Ennek a tapasztalat-továbbadásnak az egész erdősitési munkában meglesz a kedvező hatása, mert az üzemi erdősitések során a csemeteültetéshez alkal-

mazott minden 2—3 idénymunkás mellé az önkéntes munkában résztvett egy-egy állandó szakmunkást osztanak majd be. Az egyesek által végzett munka kellő kiértékelése érdekében mindenkinek az erdősitési területét megjelölik, hogy az egyéni teljesítmények összehasonlítása a versenyszellemet ébren tartsa.

Amikor az ugodi erdőgondnokság dolgozóinak ezt az erdők szeretetétől izzó és a szocializmus építésének vágyától eltöltött határozatát nyilvánosságra hozzuk, tesszük ezt abban a meggyőződésben, hogy a magyar erdészet dolgozói megértik a kezdeményezésnek rendkívüli jelentőségét. Megértik és magukévá teszik! Azt akarjuk, hogy a magyar erdősitések ügye is tömegmozgalommá váljék, az egész nép ügyévé, mint a Szovjetunióban. De ez a tömegmozgalom csak akkor lesz minden akadályt legyőző, lelkes, mindenkit magával ragadó, ha annak élén ott járnak maguk az erdőgazdasági dolgozók különbség nélkül, fizikaiak és szellemiek, erdészek és nem-erdészek, férfiak és nők. Ha így indulunk el az ugodiak nyomába, akkor a magyar erdészet jövőjéért nincs mit aggodnunk.

Fegyelmi ítéletek

Az Erdőközpont II. fokon ítélkező fegyelmi bizottsága május 31-én és június 13-án tartott üléseiben a következő fegyelmi határozatokat hozta:

Takácsi Sándor üzemi tisztet hivatali sikkasztás miatt *állásvesztésre* ítélte.

Dombai Adolf üzemi intéző ügyében az I. fokú fegyelmi bizottság ítéletét megváltoztatta és *Dombait* 2000 Ft *pénzbírságra* és az államot ért 177-78 Ft kár megtérítésére kötelezte.

Horváth Mihály erdészt, aki a kezelése alatt álló védkerület fakészletéből *Dombai Adolf* utasítására, a tiltó rendelkezések ellenére olyan frisstermelésű faanyagot szolgáltatott ki, amely faanyag még számbavéve nem volt, ugyancsak az I. fokú ítélet megváltoztatásával 1000 Ft *pénzbírságra* ítélte, a kártérítési kötelezettség egyidejű jóváhagyásával.

Handl Lajos erdész ügyében az I. fokú fegyelmi bizottság 200 Ft *pénzbírságot* állapított meg.

Vér J. Zoltán erdészt, mert az egyik erdőrezs elzáró sorompóját önkényesen felnyitotta, továbbá mert egy általa felfedezett erdei kihágás ügyében a szükséges eljárást folyamatba tenni elmulasztotta, és végül, mert szolgálatát nem a kívánalmaknak megfelelően látta el, 300 Ft *pénzbírságra* ítélte.

Gömbös Sándor erdészt, mert állami tulajdont képező faanyagból mintegy 25 ürm. tűzifát jogtalanul eltulajdoni-

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

RAJK ÉS BANDÁJA

a Népbíróság előtt bevallotta bűneit s a nép ítelt felettük. Mit tettek és mit akartak tenni: vallomásaikból ismerjük. «Egyebek között» visszaállítani a «burzsoá demokratikus» rendszert. Ahogy Rajk, Szőnyi és a többiek vallják, visszaadni a gyárakat, bankokat, a bányákat, a földosztás vívmányait megsemmisítettük volna». Tehát visszaadták volna az erdőket is az Eszterházyaknak, Pallavicinieknek, Festeticheknek...

Sok a munkád, erdész? Igen, a feudálkapitalisták erdőpusztításait csak évtizedek erőmegfeszítésével, áldozatkész munkájával tudjuk pótolni. Szereted a munkádat? Szereted hivatásodat? Lelkesen esatlakoztál az 5 éves erdősírtési tervhöz? 250.000 kat. hold erdősírtésének soha nem álmodott lehetőségétől felizzott az akaratod?

De tudod, erdész munkatárs, miért «csak» 250.000 holdat erdősírtünk? Mert a eseteketek a «szűk keresztmetszetünk», mert kevés a eseteténk, és ez határt szab terveinknek! Népi demokratikus kormányunk vezetői, Rákosi és Gerő miniszterek reánk bízták, erdészekre, hogy 5 év alatt erdősírtsünk annyit, amennyit csak tudunk. A most beállított összegeknél jóval többet is biztosítottak volna.

Rajk és bandája, a hitvány, áruló Titó és Rankovits magyar egyenruhába bujtatott jugoszláv janiésárjaival «likvidálni», megsemmisíteni akarták azokat, akik a dolgozó magyar nép érdekében és a nép segítségével esodálatosat alkottak eddig is és most új, még hatalmasabb alkotások útján akarnak vezetni bennünket s ve-

lük együtt azt a Farkas Mihályt is, aki a békés munkánkat védelmező népi hadsereg szervezését irányítja.

Szereted az erdőket, erdész? Kedvtelve nézed fejlődő esemetekertjeidet, jövőbe néző szemed látja már a büszkén magasbatoró tölgyeket? Szereted a családodat a gyermekeidet? Szeretnéd őket békében felnevelni, hogy együtt erősödjenek, növekedjenek 250.000 hold új erdőnkkel? Tanuld meg gyűlölni, féktelenül gyűlölni mindazokat, akik a nép alkotó

munkájának gyümölesire, a kenyered, esaládod békéje, életszínvonalad emelése ellen törnek. Tanuld meg kegyetlenül gyűlölni azokat, akik az épülő Magyarországot a sírja felé tántorgó, vérgőzös kapitalista rendszer imperialistáinak kedvéért a pusztulásba lökték volna.

Erdész! szeresd az erdőt! szeresd a dolgozó magyar népet, óvd esaládod, kenyered, közös, békés építómunkádat és válaszdod legyen a nyugati imperialisták és zsoldosai számára: 5 éves tervünket 4 év alatt teljesítjük! *Osváth István*

Munkafegyelmet és nagyobb termelékenységet az erdőgazdaságban

A Nagybudapesti Pártválasztmány augusztus 31-iki értekezlete az egész ország gazdasági élete számára irányt mutatott. Az ott elhangzottak, majd az értekező határozatának pontjai világosan megjelölték azt az utat, amelyen haladnunk kell.

Természetesen ez az iránymutatás a szocialista építés vonalán elinduló magyar erdőgazdálkodás számára is döntő jelentőségű. Az értekezőleten felvetődött szempontok *lefedték hibáinkat*. Megmutatták, hogy csak akkor érhetünk el eredményeket, ha politikai tartalommal töltjük meg gazdasági tevékenységünket. *Ha fokozzuk az erdőgazdaság minden területén munkánk termelékenységét.*

Különösen döntő jelentőségű Rákosi Máttyás miniszterelnök-helyettes felszólalása, amelyben programot szabott

az egész országnak és azon belül az erdészetnek is.

FŐBB CIKKEINK:

Az Erdőközpont üzemi háromszögének határozata.

Az ifjúság és a tömegszervezetek országglásítási értekezőlete.

A sándorkapusztai védkerület-vezető versenyfelhívása.

MADAS ANDRÁS: Gépkoesi-üzemünk szállítási versenye.

KOLTAY GYÖRGY beszámolója a belgiumi nyárfakongresszuszusról.

KERESZTES BÉLA: Fás kulturáért.

A Szovjetunió rovatában: MIHAIL SOLOHOV: A természet legyőzői. — Erdőápolás a Szovjetunióban. — Dokucsájev és Willjams szerepe a szovjet talajtudomány fejlődésében.

Ujtási megbízottak konferenciája.

Akkor járunk el helyesen, ha ennek a beszédnek *minden mondatát magunkra alkalmazzuk*, ha mind-ezeknek a kemény megállapításoknak a mértékével vizsgáljuk eddigi tevékenységünket és hozzá szabjuk jövő terveink megvalósításának módszerét. *A termelési fegyelem és az egyéni felelősség szigorú érvényesítése* volt a beszéd első sarkalatos pontja. Ebben a tekintetben — tudjuk nagyon jól — a feudális elmaradottság béklyóiból még alig kiszabadult erdőgazdálkodásban rengeteg feladat vár ránk. A második alapvető kérdés *a munkaversenyek egészséges szellemének felébresztése*. Itt is új lendületet várunk az erdőgazdaság dolgozóitól. Ki fogjuk küszöbölni eddigi munkaversenyek hibáit és

az országfásítás nagy ügye érdekében az egyéni versenynek és a brigádmunkának együttes erejére akarunk támaszkodni.

A *laza normák* tekintetében, amelyeknek veszedelmeire a Nagybudapesti Pártválasztmány és különösen Rákosi elvtárs beszéde olyan nagy súllyal mutatott rá, éppen most értünk el jelentős változást, mert *a meginduló 1949—1950-es fakitermelési időszakban, első ízben már időméréseken alapuló technikai normákkal indulunk.*

Az értelmiséghez való viszony tekintetében pedig ugyancsak világos irányelveket állapított meg az értekezlet. Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes nyomatékosan figyelmeztette a gazdasági élet minden tényezőjét, hogy *az értelmiséget és különösen a műszaki értelmiséget, meg kell becsülni.* Fokozatosan érvényes ez az erdőgazdálkodásban, ahol az 5 éves terv végrehajtása során jelentkezni fog a *mérnökhány*, aminek leküzdésére máris lépéseket tettünk. De amikor az értelmiség számára, *ha becsülettel vállalja a szocializmus építésének feladatait, széleskörű munkaterületet biztosítunk*, meg kell mondanunk azt is — ugyancsak a Nagybudapesti Pártválasztmány értekezletének szellemében — hogy *akik rosszul végzik munkájukat, akik nemtörődőmséggel vagy éppen ellenséges érzülettel állnak szemben erőfeszítéseinkkel, azokat el fogjuk távolítani.*

A Nagybudapesti Pártválaszt-

mány értekezletének eredményeit tehát minden vonalon alkalmaztuk az erdőgazdálkodásra is. S legfőképpen szemünk előtt tartjuk Rákosi elvtárs beszédének végső következtetését hogy,

«a jó pártmunka próbaköve a jó termelés».

Ezért az *Erdőközpont üzemi háromszöge* a Nagybudapesti Pártbizottság választmányának határozata alapján megvizsgálta az Erdőközpont és a felügyeleti körébe utalt 16 Nemzeti Vállalat működését.

Az erdőgazdasági üzemekben a munka termelékenységé általában fejlődik, amit — egyebek között — annak tudhatunk be, hogy az erdő-

1. A munkafegyelem és a termelés kérdése

a) Központunkban *a munkafegyelem kétségkívül sok kívánnivalót hagyott maga után.* Néhány héttel ezelőtt megállapítottuk, hogy *a késések száma szaporodik.* Egyesek visszaélve az ellenőrzési hiányosságokkal, hivatalos dolgok ürügye alatt napközben is elhagyták az épületet. Voltak vezetők, akik lazaságból az utak szűkességének ellenőrzését elmulasztották. Ennek felszámolása érdekében *bélyegző órát* szereltünk fel és

népnevelőinken keresztül agitációt indítottunk a munkafegyelem megszilárdítása érdekében.

Ugyanez áll az indokolatlanul hiányzók ügyére is. Ennek megszüntetésére üzemi párt- és szakszervezetünk elrendelte, hogy valamennyi főosztály minden reggel állapítsa meg a távolmaradók számát és *a szakszervezet bejelentőgalói* a helyszínen azonnal megállapítják a távolmaradás indokoltságát. *Sorozatos ellenőrzéseket* tartunk az irodákban folyó munka jobb megszervezése és a munkaidő helyes kihasználása érdekében.

Az ellenőrzést a N. V.-ok központjainál is ugyanígy bevezettük. Ellenőrző csoportunk helyszíni kiszállásai sokhelyütt súlyos lazaságot állapítottak meg. Ezeket a helyeken *a legszigorúbban* lépünk fel és a munkafegyelem ezen a vonalon megszilárdulóban van.

A külső erdészeti munkáknál a munkafegyelem lazulása főleg *az erdei lopások és kihágások* terén mutatkozik. Egyes vállalatvezetőink,

gazdaság fejlődése az iparral szemben mélyebbről, a legelmaradottabb feudalista szintről indult ki és vett irányt a korszerű erdőiparrá történő átalakulásra. De tisztában vagyunk azzal, hogy a mi munkánk termelékenységének emelkedését majd csak akkor tudjuk mérni, ha valóban erdőiparrá lettünk, ha elérjük azt, ami az iparban már megvalósult, hogy *jülleres megtakarításokon keresztül jutunk el az önköltségek százszoros esztől csökkenéséig.*

Üzemeinket részletesen átvizsgálva a Nagybudapesti Pártbizottság választmányának határozata alapján az alább felsorolt megállapításokat kell tennünk.

hogy népszerűségüket növeljék, ezeknek *megtorlásában nem alkalmazzák a kellő szigorot.* Mint kellemetlen tevékenységnek, a N. V.-on belül ennek nem akad gazdája. Sok esetben pedig a népi szervek *kellő felvilágosításával és a velük való együttműködéssel* komoly eredményeket lehetne elérni!

b) Az erdőgazdaságban *a selejt* növekedését vagy csökkentését az határozza meg, hogy az ipari el látást biztosító szerfaanyaggal szemben milyen arányban növekszik vagy csökken a mindenkor kihasználásra kerülő faanyagból a tűzifakihozatal. Irányvonalunk az, hogy

az ipar részére szükséges szerfaanyagok minél nagyobb százalékban való kihozatalát biztosítsuk.

Erre két lehetőségünk van :

1. *Szakszemélyzetünk állandó oktatása* a szerfakihozatal emelésének kivételére. Ennek érdekében megkezdtük *vágásvezetői tanfolyamok* szervezését és ezek több N. V.-nál már folyamatban is vannak.

2. Illetékes szerveink figyelmét felhívjuk *a fával való helyes és takarékos gazdálkodás* állandó fejlesztésére. Megállapítottuk, hogy Nemzeti Vállalataink — ugyanakkor, amikor komoly fahiányban szenvedünk — elsősorban fával tüzelnek. Ennek megszüntetése érdekében vállalatunkat felszólítottuk, hogy *példaadóan járjanak el.* Erre vonatkozólag részletes rendelkezést adtunk ki. Ugyan- (Folytatása a 151. oldalon.)

Az ifjúság az országfásítási tömegmozgalom élén

A szakmunkástanfolyamok hallgatóinak, a szakiskoláknak, az erdészeti középiskolának és az egyetem erdészeti fakultásának küldöttei jöttek össze értekezletre szeptember 9-én, hogy megvitassák az ifjúság szerepét az országfásítás nagy munkájában. *Osváth István* vezérigazgató-helyettes nyitotta meg az értekezletet. Meg kell vitatnunk — mondotta többek között —, hogy

mit kell tennünk egy erdőtlen Magyarországon az erdős Magyarország megteremtése érdekében.

Az Erdőközpont propaganda-bizottsága elhatározta, hogy a dolgozó népet is bevonja a fásítások munkálataiba. Szakitottunk tehát a régi módszerekkel és elindultunk a tömegmozgalom útján. És ezen az úton döntő feladat vár az ifjúságra.

Világos példakép van előttünk: a lenini Komszomol ifjúsága,

amely jóformán semmiből szervezte meg a fásítási tömegmozgalmat és ki tudta vinni a nép közé az erdészeti problémákat.

Az egész napon át tartó beható és a tömegmozgalmak elindításának minden részletkérdését átvitató megbeszélés során több igen jelentős hozzászólás hangzott el. *Szeperényi Márton* (Szeged-Királyhalom) beszámolt arról, hogy az ötéves erdősítési terv nyilvánosságra hozatala óta a királyhalmi szakiskola fiataljai már spontán milyen munkát kezdtek. Nemcsak hogy komoly csemetekerti munkát végeztek, 80.000 darab erdei csemetét iskoláztak, üres erdőrészeket beültettek, hanem

munkájuk jelentőségét megismertették a tanyai lakossággal is,

hogy felébredszék az erdők szeretetét. *Kiállítást rendeztek* a tanyák népe számára, előadásokat tartottak. De rámutatott arra, hogy mulasztások is vannak ezen a téren: főleg nem állt rendelkezésre elegendő szindarab, vers, felvilágosító füzet, hogy a propaganda iga-

zán elmélyülhessen. Ezen a téren segítséget sürget.

Gencsi László (Sopron) az erdőmérnökhallgatók sopronmegyei felvilágosító munkájának lehetőségeit vázolta.

Brigádokba szervezve járják majd be a sopron-környéki területeket,

de nemcsak szóval, hanem jó példával is elől akarnak járni. *Csemetekerteket fognak kezelni, közutakat fásítani*, — ezt már a soproni erdőmérnökhallgatók el is határozták — és mindenhol segíteni fogják az erdészetet, ahol még elegendő számú szakmunkás nem áll rendelkezésre.

Vitál Ferenc (Esztergom) ugyancsak a már megkezdett munkáról tudott számot adni. Pilismaróton, a szakiskola ötnapos külső gyakorlatát használták fel arra, hogy a lakossággal műsoros előadás keretében ismertessék az erdősítési feladatok rendkívüli jelentőségét. Elhatározták — mondotta —, hogy a Défosz-szal és az Eposz-szal közösen más erdőgondnokságok területén is kilátogatnak és hasonló munkát fognak végezni.

Az esztergomi erdészeti középiskola tanulói közül *Császár István* és *Bartucz Ferenc* szólalt fel. Mindketten hangoztatták, hogy az iskola ifjúságában mennyire él a készség, hogy a lenini Komszomol mintájára a nép közé vigyék az erdészeti propagandát és szóval, példamutatással egyaránt népszerűsítsék és valóban tömegmozgalmá fejlődésük a fásítás munkáját.

Az erdei szakmunkások részéről *Tóth Lajos*, a püspökladányi állandó szakmunkások küldötte szólt elsőnek a felvetett kérdésekhez. Debrecen környékén — mondotta — kilométereket kell gyalogni, míg az embor fát talál. Az alföldfásítási terv elindítása tehát rendkívüli nagyjelentőségű. Ennek érdekében

az ottani erdei szakmunkások brigádgylésen elhatározták, hogy az ifjúsági és a tömegszervezetek bekapcsolásával az Alföldfásítás, a maggyűjtés

terén széleskörű propagandát fejtenek ki.

Az erdei munkásság tisztában van azzal, hogy az ötéves erdősítési tervet csak úgy tudják végrehajtani, ha a maggyűjtést már most, erőteljesen megszervezzük.

Csordás László, a verpeléti erdőgondnokság szakmunkása arról a nagyméretű erdőpusztításról beszélt, amit a németek vittek véghez a háború folyamán. Ezeket a területeket sürgősen be kell erdősíteni. Kifejtette, hogy

az erdősítési propagandában nagy szerep vár az erdei szakmunkásokra,

akik a falusi lakossággal könnyebben meg tudják szeretetni az erdőt, mert jobban közel tudnak férközni a gondolatvilágukhoz. Szakmunkás társai nevében bejelentette, hogy

munkaidejükön felül önként vállalták egy kat. hold terület befásítását.

Minden alkalmat megragadnak, hogy ismertessék a néppel az erdősítési tervet utcai beszélgetések, gyűlések, felszólalások és hasonló lehetőségek kihasználásával.

Résztvett a vitában *Kollwenz Ödön*, az esztergomi erdészeti középiskola igazgatója és felhívta a figyelmet többek közt a mezőgazdasági szövetkezeti propaganda fontosságára. *Pethő János*, a szeged-királyhalmi szakiskola igazgatója

a tanyák népének rendezett kultúrelőadások

rendkívül sikeréről számolt be. Elmondotta, hogy milyen jó hatással volt, amikor propaganda-képen az iskola tanulói az egyik tanyaközpont fásítását önkéntes munkával elvégezték.

Kricsfalvi Viktor, az esztergomi erdészeti szakiskola tanára a legsürgősebb tennivalót, az idei őszi maggyűjtés feladatait világította meg.

Az ifjúsági tömegmozgalom és fásítási propaganda egyes részletkérdéseinek átvitatására az értekezlet résztvevői több kisebb bizottságot alakítottak, amelyek azon-

nal megkezdték munkájukat, meg-
szövegezték a határozatokat és
kitűzték a vállalt munka ütemter-
vét. A záróvitában felszólalt Mol-
nár István, az Erdőközpont vezér-
igazgatója, Madas András, a mű-
szaki főosztály vezetője, Benedek

Attila, az Erdőközpont fahas-
nálati osztályának vezetője. Majd
Osváth István foglalta össze az
eredményes vita anyagát és fel-
olvasta az értekezlet résztvevői-
nek alább következő részletes ha-
tározatát:

Az ifjúsági értekezlet határozata

Mi, az esztergomi erdészeti kö-
zépiskola és szakiskola, a király-
halmi erdész szakiskola, a Műegye-
tem soproni erdómérnöki karának
hallgatói és az erdei szakmunkások
képviselőiben az Erdőközpontban
1949 szeptember 9-én tartott érte-
kezleten tanuló társaink és szaktár-
saink nevében is kijelentjük, hogy

**az erdőgazdaság 5 éves ország-
fásítási tervének tömegmoz-
galmában részt veszünk, azt
minden erőnkkel támogatjuk
és az általunk elvállalt felada-
tokat teljesítjük.**

*Munkánkhoz példaképpül szolgál
a Szovjetunió hatalmas sztálini 15
éves erdőfásítási terve és a lenini Kom-
szomol munkája, melyet a szovjet
természetalakító terv teljesítéséért
végez.*

Tudjuk azt, hogy az országfási-
tási terv végrehajtásával népi de-
móráciánkban a szocializmust
építjük tovább és az ország első
tömegmozgalmát kezdeményezzük né-
pünk és országunk gazdasági erejé-
nek növelése érdekében. Ezért elha-
tároztuk, hogy a jótanulás szem-
előtt tartásával

**mozgató és kezdeményező erő-
ivé válunk a tömegmozgalom
kialakításának mind a népi
tömegszervezetek felé, mind sa-
ját ifjúsági tömegszervezetein-
ken belül.**

Részt veszünk az országfásítás
propaganda munkájában és bekapcsol-
ódunk a terv teljesítésének gya-
korlati munkájába is.

Tanuló társaink és szakmunkás-
társaink nevében tehát a következő

határozatokat

hozzuk:

1. *Elvállaljuk a tölgy-
gyűjtésben való aktív részvételt és
annak megszervezését.*

2. *Felvesszük a kapcsolatot az
illetékes erdőgazdasági nemzeti
vállalattal, gondnoksággal, a véd-
kerületek vezetőivel és megszer-
vezzük a gyűjtést. Gondoskodunk*

*arról, hogy a gyűjtés és a tárolás
megfelelő módon történjék (erdő-
részlet, fafaj, mennyiség).*

3. *Országos ütemtervet dolgozunk
ki az egyéni felelőség figyelembe-
vételével. Brigádokat, munka-
csoportokat alakítunk, melyek a
munka minden folyamatát felül-
vizsgálják, az előkészítéstől a
gyűjtésig, a gyűjtéstől a szállí-
tásig, és a szállítástól a tárolásig.
Az ütemtervet az erdőgazdálkodás
üzemi munkájának megfelelően
dolgozzuk ki.*

4. *Az egyéb iskolák (középiskola,
általános iskola) irányítását, tömeg-
mozgalmi munkájuk szervezését
kézbe vesszük azon a területen, mely
hatáskörünkhöz tartozik. Pontosan
megállapítjuk, melyek azok az
iskolák, melyek az akcióba be-
kapcsolhatók. A szaktanulmányo-
kat folytató ifjúság kötelessége,
hogy előljárjanak jópéldájukkal
és az irányítást kézbe vegyék.*

5. *A szaktanulmányokat foly-
tató ifjúság versenyre kel a tölgy-
makkgyűjtés minőségi és meny-
nyiségi eredményeinek elérése
érdekében. Versenypontnak számít,
miként tudják az ifjúságot a
gyűjtés érdekében megmozgatni.
Versenyszabályzatot állítunk ös-
szesre és a versenyben résztvevőket az
Erdőközpont díjazni fogja.*

6. *A tömegmozgalmában részt-
vevőket feljegyezzük, vagyis azoknak
az iskoláknak és személyeknek
neveit, akik komolyan támogatják
az akciót. Ezen a téren komoly
kádernemű induljon meg.*

7. *Induljon meg az egyéni
munkaverseny, de ugyanakkor elő-
 kell segítenünk, hogy az akcióban
résztvevő egyéb szerveknél is
verseny alakuljon ki. A tömeg-
mozgalmában résztvevő egyéb
szerveket is az Erdőközpont
díjazni fogja.*

8. *Vállaljuk a nem állami erdők
tölgy- és makk-készletének begyűjtését a
rendelet szellemének megfelelően.*

9. *Valamennyi erdészeti iskola
nevében kidolgozzuk azt az ismer-
telő szöveget, melyben közöljük,
hogyan kapcsolódjanak be az egyes
iskolák az országfásítás tömegmoz-
galmába és felkérjük őket arra,
hogy a később kidolgozandó*

szervezeti módszer szerint a
tömegmozgalmában dolgozzunk
együtt.

10. *Elvállaljuk az ellenőrzés
módozatainak tervszerű kidolgozását
és azt, hogy magában az ellen-
őrzésben tevélegesen mindenkor
az adott helyzetnek megfelelően
részt veszünk. Elsősorban a nem
állami erdők területén gondoskodunk
arról, hogy a tölgy- és makkgyűjtés és
általában az országfásítás tömeg-
mozgalma végrehajtást nyerjen.*

11. **Elhatározzuk, hogy az «Erdő-
gazdaságban» külön rovatot indí-
tunk az ifjúság számára, mely az
ifjúság tömegmozgalmával foglal-
kozik.**

*Csordás László s. k., erdei szak-
munkás, Vepeléri erdőgazdálkodás,
Tóth Lajos s. k., erdei szakmunkás,
Püspökladányi erdőgazdálkodás,
Bartucz Ferenc s. k., Erdész Közép-
iskola, Esztergom, Császár István
s. k., Erdész Középiskola, Esztergom,
Ohn Gyula s. k., Szeged-Király-
halmi Erdész szakiskola, Szeverényi
Márton s. k., Szeged-Királyhalmi
Erdész szakiskola, Wittner Ferenc
s. k., Esztergomi Erdész szakiskola,
Welladiés István s. k., Esztergomi
Erdész szakiskola, Csepregi János s.
k., erdőmérnök-hallgató, Sopron,
Gencsi László s. k., erdőmérnök-
hallgató Sopron.*

Az erdészeti oktatásban szerepeljenek a mezőgaz- dasági termelés kérdései is

*Krasznai Andor íbafai okl. gazda
érdekes levélben közli hozzászólását
«Az Alföldfásítás és a mezőgazdaság»
címen a Magyar Mezőgazdaság 11.
számában megjelent és lapunk jú-
niusi 11—12 számában is közölt,
Osváth István vezérigazgató-helyet-
tes által írt cikkhez. A levélíró meg-
állapítja, hogy amint nem lehet jó
erdész az, aki a földet nem szereti,
úgy nem lehet jó gazda az, aki a ját
az erdőt nem szereti, nem ápolja.
Megvilágítja az erdész és a termelő
gazda együttműködésének komoly le-
hetőségeit, azokon az erdősítésre
kerülő területeken, amelyek egyelőre
még mezőgazdasági művelés alatt
vannak és gyakorlati példákkal tá-
masztja ezt alá a köztestermelés
eseteiben. Kiemeli az erdésznek
azt a kívánságát, hogy a mező-
gazdasági szakoktatásban az erdész-
ségi problémáinak a múlténál lényeg-
esen bővebben kell teret adni és
ezt a kívánságot fordított viszonylat-
ban is hangoztatja: adjunk helyet az
erdészeti oktatás minden fokán a
mezőgazdasági termelés kérdéseinek.
Igy fogjuk megtanítani, írja, a fa
megbecsülésére, az alföldi gazdát is.*

Az országfásítás keretterveinek megvitatása

Kétnapos *szakértekezleten* tárgyalták meg

az országfásítás keretterveit

az erdészet meghívott szakemberei augusztus 26-án és szeptember 8-án. Dr. Magyar János, az Erdőközpont erdőrendezési főosztályának vezetője, ismertette a terveket, amelyeket a főosztály dolgozott ki. A magunk elé tűzött cél — mondotta bevezetőleg — annak a nagyarányú erdősítésnek a megvalósítása, amelyet

a Magyar Dolgozók Pártjának programnyilatkozata

elveikben lefektetett. Meg kell tehát határoznunk ennek a nagyarányú erdősítésnek a mértékét. Kiindulópontul választotta az ország faellátásának biztosítását. Az ország évi faszükségletét 6—7 millió m³-re tehetjük. Arra kell tehát törekednünk, hogy erdeinkből, gazdasági fásításainkból ezt a mennyiséget kigazdálkodhassuk. A mi viszonyaink között

1 kat. holdon 2 m³-es átlag-növedéket

komoly és szakszerű munkával elérhetünk. Így az évi 6—7 millió m³ hozadék nyerése érdekében mintegy 3.2—3.3 millió kat. hold erdőre, illetve ekkora területű erdőnek megfelelő fás kultúrára van szükségünk. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi, kereken 2 millió kat. hold erdőterületet 1.2—1.3 millió kat. holddal kell növelnünk. Viszonyzámban kifejezve:

az ország jelenlegi, kereken 12%-os erdősültségét 20%-ra kell emelnünk.

Így el tudjuk érni azt az erdősültséget, ami az aszály leküzdése szempontjából is hatásos befolyást gyakorol.

A tervezőmunka elkészült — folytatta dr. Magyar János — és most országgrészenként, illetve megyénként, járasonként, községenként, (városokként) dolgozzák ki, hogy mekkora az erdősültség, illetve, hogy

az egyes helyeken milyen arányú erdősültségre van szükség.

A szakértekezlet résztvevői a

keretterv alapelveit több vonatkozásban átvitatták. Hozzászóltak az Erdészeti Tudományos Intézet vezetői, több fontos elvi kérdést vetett fel Veres Péter, az Alföldfásítás és gazdasági fásítások kormánybiztosa. *Osváth István*, az Erdőközpont helyettes vezérigazgatója

a Szovjetunió példáját

állította a szakértekezlet résztvevői elé. A Szovjetunió — mondotta — *annak ellenére, hogy ha-*

talmas erdőségei vannak, mégis erdősít. De nem abból a célból, hogy a faellátást biztosítsa, hanem azért hogy *növelje mezőgazdálkodásának termelékenységét, vagyis befolyást gyakoroljon magára a természetre is.* Hangsúlyozta, hogy a mi terülnket is a földbirtok-megoszlásra való tekintet nélkül,

szigorúan tudományos szempontok szerint

kell elkészíteni.

A kétnapos megbeszélést dr. Magyar János zárta le azzal, hogy *a tervek részletekbe menő kidolgozását a szakértekezlet hasznos vitái lényegesen megkönnyítik.*

Az egész ország felkészül a tölgy-makkgyűjtési mozgalomra

Az Erdőközpont tölgy-makkgyűjtési akciója végighullámzott az egész országon és mindenfelé széleskörű visszhangot keltett. A sajtó, a rádió, az erdészifjúság, az Erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok és erdőgazdálkodásuk propagandamunkája jó talajra talált. Az *Utlörb-mozgalom* éppen úgy megmozdult, mint ahogy a különböző egyéb tömegszervezetek, a MINSz, a DÉFOSz az MNDSz is be kíván kapcsolódni az ötéves erdősítési terv sikerét biztosító alapvető munkába. Legjobb úton haladunk, hogy

a tölgy-makkgyűjtési akció országos tömegmozgalommá szélesedjék ki.

A *Szabad Nép* szeptember 3-i számában részletesen beszámolt a tölgy-makkgyűjtési mozgalom kibontakozásáról. Megállapítja a cikk, hogy a *Szovjetunió nagy példája nyomán* a magyar fásítási tervben is a *tölgy ültetése* a legfontosabb tennivaló. Ezért, amikor idén 8—10 év után ismét jó makktermés ígérkezik, minden lehetőséget fel kell használnunk, hogy *biztosítsuk az ötéves terv sikeres elindításához szükséges maximális makkmennyiséget.* Mintegy 55—60 vagón tölgy-makkot remélnek az erdészeti szakértők és a most szerveződő tömegmozgalom remélhetőleg biztosítani is fogja ennek a mennyiségnek a begyűjtését.

Ennek a tömegmozgalomnak a kiépítésében is segítségünkre van a *Szovjetunió útmutatása.*

A *Szabad Nép* idézett cikke erről a következőket írja:

«A mezővédő erdősávok létesítésében a szovjet államnak hatalmas támogatást nyújtott a Komszomol és a középiskolai ifjúság. Így

például a Kamusin és Sztálingrád közötti *állami védőerdővezet építését teljesen a komszomolok és az ifjúság más erői vállalták.* A penzai körzet komszomol tagjai *nagyszabású tölgy-makkgyűjtést* rendeztek és 3365 mázsa lombos növénymagot és 4500 mázsa fenyőtozot szedtek össze. A *okalov-iljeki 100 kilométeres szakaszon az ifjúság adott aktívkat az erdőtelepítés munkájához.* A Komszomol körzeti bizottsághoz százszámra érkeztek a levelek, ezekben

a fiatalok azt a megtiszteltetést kérik, hogy résztvehessenek az erdősávok telepítésének munkájában.

Egyik különleges csoport az előzetes szervező munkák során 250 kilométert tett meg sítalpakon és 70 kolhózt látogatott meg».

A következő hetekben nálunk aktuálisvá váló tölgy-makkgyűjtésnek is *ilyen nagyarányú tömegmozgalommá kell lennie, nemcsak az ifjúság, hanem az egész falusi lakosság körében.*

Foglalkozott az idej tölgy-makkgyűjtési akcióval az *Uj Világ*, a Magyar-Szovjet Társaság hetilapja is, szeptember 9-i számában. A cikk ugyancsak a *szovjet tanulságokat* állítja elének. Nemcsak azt tanulhatjuk meg a Szovjetuniótól, hogy hol és miért van szükség erdősítésre, hanem azt is, hogy *az erdősítést miképpen hajtsuk végre.*

Nagyszabású erdősítési tervet csak az egész nép bevonásával lehet végrehajtani.

Erről laptársunk a következőket írja:

«Az erdősítést éppen ezért a

Szovjetunióban úgy oldották és oldják meg, hogy *belevonták a párt irányítása mellett a tömegszervezeteket*, mégpedig elsősorban az ifjúsági tömegszervezetet, a Komszomolt. A Komszomol alapszervei *aktívüléseken vitatták meg az erdősítés kérdéseit és feladatait.*

Telepítő csoportok alakultak,

a párt anyagi támogatásával tanulmányokat végeztek a telepítés színhelyén. A sztálingrádi körzet komszomoljai például igen büszkék arra, hogy *munkaidőn felül rohammunkával 800.000 rubel értékű szerszámot és 32 kistípusú pótkocsit készítettek az erdősítési munkálatokhoz.*

A középiskolások külön esemé- tekerteket létesítettek,

az erdőgazdasági egyetem hallgatói pedig egyes területek felett *szakfelügyeletet* vállaltak. A falusi Komszomol-szervezetek *erdőültetési és*

makkgyűjtési csoportokat alakítottak, amelyeknek vezetőit kéthetes tanfolyamon képezték ki. A szarátovi körzet komszomolistái

versenyt is hirdettek a legjobb makkgyűjtő címért

és egyedül ennek a versenynek során 4000 mázsa lombosfa vetőmagot gyűjtöttek».

A magyar ifjúság is aktív részt kér a tölgymakkgyűjtési és az egész országfásítási munkából. A meginduló tölgymakkgyűjtési versenyről lapunk más helyén részletesen megemlékezünk.

Az ifjúsági szervezetek tagjai és az iskolák tanulói egész bizonyo- san megértik a magyar erdő- gazdálkodás hívó szavát

és vetélkedve sietnek, hogy mag-
es makkgyűjtésben, iskolai, községi
csemetekertek létesítésében, fa-
sorok, utak, ligetek, erdőrészek tele-
pítésében az élen járjanak.

Országfásítási

Tömegmozgalmi Bizottság alakult

Az Erdőközpontban az ifjúsági és a népi tömegszervezetek bevonásával fontos értekezlet zajlott le, amelynek célja volt az *országfásítási tömegmozgalom kialakítása.* Résztvett az értekezleten a MINSZ, az Úttörő Központ, a DÉFOSZ, a SZÓVOSZ, a MEFESZ és az MNDSZ. Valamennyi szervezet képviselője nagy lelkesedéssel fogadta a kezdeményezést, amely úgy döntött, hogy *munkájában irányadónak a Szovjetunió hatalmas erdősítési tervét tekinti mind üzemi vonalon, mind a tömegmozgalom kifejllesztésében.* A magyar ifjúság a hős lenini Komszomolt akarja követni a tömegmozgalom-

ban, amely *szorosan kapcsolódik az erdészeti és mezőgazdasági szakemberek munkájához* és biztosítja az együttműködés helyes kiépítését az erdészet és a tömegszervezetek között. A küldöttek elhatározták, hogy az országfásítás jelentőségének tudatosítása érdekében népnevelő és felvilágosító munkát végeznek.

Ugyanakkor *megalakult az Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság*, amelyben résztvesznek a különböző népi és ifjúsági szervezetek, valamint a Kultuszminisztérium képviselői. Ez a bizottság fogja irányítani az országos mozgalom népszerűsítését.

Rendelet az N. V.-k munkaversenyéről

Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes nagyjelentőségű beszéde a Nagybudapesti Pártválasztmány emlékeztető értekezletén rávilágított azokra a *hiányokra és hibákra*, amelyek a szocialista gazdálkodás építésének egyik legfontosabb területén, a munkaversenyeknél mutatkoznak. Meg kell állapítanunk, hogy

a munkaversenyek tekinté- ben az erdőgazdálkodásban is igen komoly hiányosságokat találunk.

Ezen kíván segíteni az Erdőközpontnak a szeptember 15-i rendelkezése, amely kétségtelenül *új lendületbe fogja hozni az erdőgazdasági N. V.-k már-már elposványosodott*

munkaversenyét. A rendelet 46.765/1949. szám alatt a következőképpen intézkedik:

Felhívás a fősztályokhoz a N. V.-k munkájának elbírálására

Az Erdőközpont irányításának egyik legjellemzőbb hibája, hogy vállalatunk működését kellően ellenőrizni nem tudja, illetve ezidőszent nem áll rendelkezésre olyan kiértékelés, amely vállalatunk működésének milyenségét pontosan visszautkrözné. Nem tartotta eddig szükségesnek az irányításhoz feltétlenül szükséges keresztmetszetnek kidolgozását.

A fenti hiányosságok kiküszöbölésére felhívjuk fősztályainkat, dolgozzák ki külön-külön az ügykörükre vonatkoztatott munkaterületeiken azt, hogy az egyes nemzeti vállalatok munkájuk, — tervteljesítésük, — önköltségsökkentésük, — munkaversenyhez való viszonyuk alapján — véleményük szerint számszerűleg kifejezve minőségileg a hányadik helyet foglalják el.

Vizsgálatuknál tehát vegyék figyelembe azt, hogy az egyes nemzeti vállalatok a kérdéses fősztály részéről rájuk bízott feladatot milyen eredménnyel oldották meg.

A fentiek elbírálását, illetve a minőségi fokozatok kimunkálását a fősztályok, — az arra illetékes dolgozóikkal egyetemben állítsák össze, és pontosan indokolják meg kimutatásaikban külön-külön azt, hogy az egyik nemzeti vállalat miért került az első, vagy például a kilencedik — stb. helyre.

A különböző fősztályok-részéről különböző szempontok figyelembevételével eszközölt megállapítások összegezése, módot fog adni annak a kiértékelésére, hogy a nemzeti vállalatunk «általában a munkájuk eredményei» szerint a hányadik helyet foglalják el.

Külön kiemeljük azt a kívánalmat, hogy az egyes fősztályok munkaterületeiket több részre kell, hogy felbontsák, továbbá komolyan mérlegeljék, hogy azok mint fontosági súlypontot alkotó tényezők milyen indexszámmal ellátva befolyásolják a kiértékelést.

A továbbiak során indexszámot kell keresni arra is, hogy az összegezés technikájánál az egyes fősztályok, — a ternelésben ténylegesen elfoglalt súlyukhoz képest legyenek értékelhetők.

Természetes, ez az elbírálás a fősztályok részéről nem történhet mechanikusan. Annak feldolgozását meg kell előznie a minden egyes nemzeti vállalatra külön-külön jellemző összes körülmények alapos mérlegelése. Ez azt jelenti tehát, hogy minden egyes fősztálynak külön-külön kell az egyes munkaterületekre viszonyított széles alapokra fektetett elbírálási rendszert kiépíteni. Az erdőrendezési fősztály a fentieket az egyes erdőrendező csoportonként vegye figyelembe és munkálja ki.

A fősztálynak külön-külön kell az egyes munkaterületeire viszonyított széles alapokra fektetett elbírálási rendszert kiépíteni.

Az erdőrendezési fősztály a fentieket az egyes erdőrendező csoportonként vegye figyelembe és munkálja ki.

Munkafegyelmet és nagyobb termelékenységet

(Folytatás a 146. oldalról.)

csak rendeletben szabályoztuk, hogy a vidéki fogyasztásra elsősorban a vasúti szállításra alkalmatlan, alacsonyabb rendű faválasztékot (gallyfa, botfa) kell felhasználni, hogy minél nagyobb mennyiséget hozhassunk távolsági forgalomba.

c) Munkánk termelékenységeinek fokozása képzetlen időszaki munkásokkal meg sem indítható. Ennek megváltoztatásával — illetőleg ezen a vonalon még megmaradt feudalista módszerek felszámolása érdekében — állandó jellegű erdei munkásokat vettünk és veszünk fel. Ezek munkába állításuk előtt erdei szakmunkásképző iskola tanfolyamait hallgatják. Jelenleg már tizenegy ilyen szakmunkásképző iskola működik az országban és a tizenkettedik iskola megnyitására a közeljövőben sor kerül. A szakmunkások kiképzése személyenként mintegy 1000.— Ft összeget jelent.

Erdei munkásaink száz év óta használatos korszerűtlen munkaeszközökkel dolgoznak és természetesen munkájuk termelékenységét ilyen feltételek mellett nem növelhetik. Korszerű termelési eszközök biztosítása érdekében Tudományos Intézetünk és a Nehézipari Üzemek segítségével a szükséges lépéseket megtettük.

Az első esztendőben 2000 állandó jellegű erdőipari munkást képezünk ki, akik a brigádok irányítói és munkástársaik további kiképzői lesznek. Megállapítottuk, hogy az erdőgondnokságok egy része alig, vagy egy-egy időszakban sehogyse alkalmazza a szakképzett munkásokat. Ezeket az eseteket a legszigorúbban felülvizsgáljuk, mert ahol az erdőgondnok feladata magaslatán áll, az év minden szakában tud szakmunkásokat foglalkoztatni.

d) Ismeretes, hogy az erdőészet a reakciós F. M. emelőin nevelkedett és 1948-ban kommunista csak nyomokban volt fellelhető. Ez tette szükségessé, hogy kisebb üzemi egységeinket munkás és szegényparaszt káderekkel megerősítsük. Valamennyi erdőgondnokságunk vezetőhelyetteseül ilyen kádereket állítottunk be a megye-

bizottság javaslataira. Erdőgondnokhelyetteseink, valamint üzemünk más vezető beosztásaiban beállított munkáskáderek szakmai képzésének biztosítása érdekében tanfolyamokat szerveztünk meg.

Az erdőgondnokhelyettesek tanfolyamai már augusztus végén megindultak. Ezeket négyhetes, bennlakásos tanítás folyik. Rendelkezést adott ki az Erdőközpont arra vonatkozólag is, hogy a többi munkáskáderek, elsősorban a vállalatvezetők és helyetteseik 3 hónapos tanfolyamot végezzenek, ahol a szakmai képzést üzemgazdasági és üzemszervezési, valamint marx-lenini gazdaságtani ismeretekkel tesszük teljessé. Ezen túlmenően üzemünk hivatalos lapjában is gondoskodunk munkáskádereink szakmai továbbképzéséről és tájékoztatásáról.

II. Munkaverseny

Munkaverseny vonalon bennünket is súlyosan érint a Párt határozata, mert az egyéni versenyt teljes mértékben elhanyagoltuk. Itt meg kell jegyezni, hogy sokkal nagyobb nehézségekkel kell megküzdenünk, mint az ipari üzemekben, mert állandó munkásaink csak az év folyamán kerültek alkalmazásba. Eddig elsősorban a brigádokat igyekeztünk megszervezni és ezek közötti versenyre fektettük a fősúlyt. Örömmel vettük azonban, hogy

egyes védkerületvezetők a Nagybudapesti Pártválasztmány határozata nyomán már jelentkeztek egyéni versenyre.

Hiba, hogy nem volt eléggé megszervezve az egyes N. V.-ok közötti verseny és főleg a kiértékelésről nem gondoskodtunk. Nincs élüzemünk! E hibák helyrehozására október 1-ig kiértékeljük az eddigi munkaverseny eredményeket és a legkiválóbb N. V.-ot élüzem kiténtetésre terjesztjük fel, ami lényegesen fogja emelni a N. V.-ok versenykedvét.

Másik hiba az volt, hogy az alulról induló kezdeményezéseket nem karoltuk fel eléggé, nem népszerűsítettük üzemeinknél és az ezzel kapcsolat-

ban kiváló eredményt elért dolgozóinkat nem jutalmaztuk meg, így pl.: a Zalaegerszegi N. V. gépkocsi üzemének dolgozói elvállalták, hogy a július-augusztusi szállítási tervet külső segítség nélkül saját gépkocsikkal lebonyolítják. Az így megindult N. V.-k közötti versenyt nem értékeltük ki. Ezt a hibát október 1-ig kiküszöböljük, a július-augusztusi szállítási eredményeket kiértékelve a győzteseket megjutalmazzuk, neveiket nyilvánosságra hozzuk és új munkaversenyt hirdetünk a dolgozók legszélesebb bevonásával a 3 éves terv idő előtti teljesítésére. (Az eredmények lapunk más helyén megtalálhatók.) Erdőközpontunk fősztályai munkaversenyt indítottak, amely felett kritikát az Erdőközpont alá tartozó N. V.-ok gyakorolják. Központunk versenyének két legfőbb pontja az adminisztráció csökkentése, továbbá az, hogy melyik fősztály támogatja jobban az alájuk tartozó N. V.-t terveik végrehajtásában.

Újítási mozgalmunk még kezdetleges és a tapasztalatcsere csak most kezd kifejlődni. Vállalatvezetőink és helyetteseik részére üzemi értekezleteket tartunk, melyek keretén belül az üzem vezetésénél felmerülő hiányosságokra rámutatunk és módot adunk a tapasztalatok kicserélésére. Ugyancsak a tapasztalatcsere biztosítása érdekében üzemi közlönyünkben és szaklapjainkban rovatot nyitottunk.

III. Normák

A normák terén mutatkozott a legnagyobb elmaradottságunk. A régi feudális rendszerből visszamaradt részért-termelés csökvényeit a legnagyobb nehézségekkel tudtuk megszüntetni. Értelmiségi dolgozóink pedig készpénzfizetés mellett szintén különböző természetbeni juttatásokkal voltak fizetve. Ezen a téren gyökeresen rendelt teremtettünk. A részért való termelést és természetbeni juttatást teljesen eltöröltük és helyette megfelelő

időmérésen alapuló normákat vezettünk be.

Sajnos ebben a tekintetben egyes N. V.-nál különböző hibák mutatkoztak. Egyes N. V.-ok a normákat kedvező osztályokba való besorolással lazították, mások különféle prémiumokat biztosítottak.

Az egyéni felelősség felvetésével a szükséges intézkedéseket fogantatosítottuk és a kérdést rendeletileg szabályoztuk. Voltak helyek, ahol a munkát időberben számoltatták el, annak ellenére, hogy a szükséges teljesítménynorma a rendelkezésükre állt. Ezeket a visszaéléseket megszüntettük.

IV. Műszaki értelmiség

Multban az erdőgazdaságban állandó szakmunkás nem volt, így egészen jelentéktelen számtól eltekintve olyan káder sem alakulhatott ki, akik az irányítás munkájában helyet kaphattak volna. Vállalataink élére egyéb foglalkozási ágakból kikerülő munkáskáderek jutottak. Meg kell állapítani, hogy jelentékeny számban vannak olyanok, akik helyüket nem kielégítő módon töltik be. Magukat szakmailag nem képezik és szakmai tudásuk hiányában hibák sorozatait követik el. Üzemi problémáinkat kevésbé ismerik. Magatartásukkal több helyen bizonytalanságot teremtettek. Keveset tettek annak érdekében, hogy a politikailag amúgy is elmaradt erdészeinkkel a kapcsolatot egészségesen felvegyék. Adatokkal bizonyíthatóan számolhatunk be arról, hogy az egyes N. V.-októl szakembereink áthelyezésüket kéri. Ugyanez a jelenség mutatkozik az egyetemről kikerülő friss munkások körében is. Az újonnan kikerülő fiatal erdőmérnökök hangulatára jellemző, hogy a júniusban végzett 20 erdőmérnök közül 10 azonnal a MÁV-hoz kérte felvételét, ahol alkalmazást is nyertek. A jelenséget időben felismertük, erre a célra alakított bizottságaink vizsgálták és vizsgálják felül N. V.-inkat. Ilyen módon igyekszünk a helytelen értelmiségellenes hangulatnak további erősödését meggátolni.

Ötéves erdősítési tervünket az elmaradott erdészet csak akkor tudja jól teljesíteni, ha szakembereink kellő lelkesedéssel vesznek részt abban. A tervet bejelentésekor szakembereink nagy többsége izzó lelkesedéssel fogadta. Ez a lelkesedés a helyenként fellépő hangulat kialakulása miatt visszaesett. Értelmiségi dolgozóink egyes vállalatainknál magukat bizonytalan-ságban érzik, vállalatvezetőink ideoda helyezik őket, sőt az elbocsátás lehetősége is fejük felett lebeg.

Sok helyen a személyzeti osztályok vezetői — anélkül, hogy üzemi problémáinkat a szükséghez képest megismerték volna —, a vezetőket helytelen irányban befolyásolták és emiatt ezek üzemi tevékenységüket csak korlátozottan képesek ellátni. A személyi felelősség nem a kívánalmaknak megfelelően érvényesül emiatt. Ismeretes, hogy az erdész értelmiség politikailag igen elmaradott. Nem túlozunk, amikor azt állítjuk, hogy nagyrésztük gerinctelen is. Az azonban bizonyos, hogy nagyrésztük szereti a hivatását és ha helyesen

irányítanak őket, jól tudnának beilleszkedni az ötéves terv eredményes végrehajtásában.

Figyelemreméltó tény, hogy a tényleges nagyüzemi munkások mind Budapesten, mind vidéken majdnem kivétel nélkül jól állták meg a helyüket. Ilyen helyeken az előbb ismertetett személyi hibák nem fordultak elő.

*

Az üzemi háromszögnek felülvizsgálati munkája alapján az MDP erdőközponti pártszervezetének taggyűlése a következő határozatot hozta:

Határozat a munkafegyelem megjavítása érdekében

a) A munkába későn érkezetteket személyesen ellenőrizzük, a faliújságon pellengérré állítjuk és gondoskodunk arról, hogy a fegyelem megbontóit az üzemtől eltávolítsuk.

b) A nemzeti vállalatok vezetőit, pártszervezeteit és az üzemi bizottságokat felszólítjuk, hogy az Erdőközpont munkafegyelmének megszilárdításával egyidőben gondoskodjanak arról, hogy hasonló módszerekkel 30 napon belül rendet teremtsenek és ezt az illetékes pártszervezetnek és az Erdőközpontnak jelentsék.

c) A falopásokkal kapcsolatban lévő lazaságok megszüntetésére felülvizsgáltuk a nemzeti vállalatokat, hogyan jártak el és ahol azt látjuk, hogy a vállalatvezetők népszerűség-hajhászásból, vagy gyengeségből nem jártak el a megfelelő szigorral, ott az illetőket felelősségre fogjuk vonni. Határidő: szeptember 30.

d) Selejtsökkentés érdekében a szükséges intézkedéseket megtettük, a továbbiakban gondoskodunk arról, hogy az ipar el-látását az eddiginél is fokozottabb mértékben teljesíthessük.

e) Felülvizsgáljuk az ipar szükségletét és újabb kéréssel fogunk fordulni a Nép gazdasági Tanács felé, hogy hozzon olyan rendelkezést, hogy az ipar a magyar erdőviszonyokat figyelembevéve, módosítsa igényeit a minőségi, illetve az egyes fafajokra vonatkozólag. Elsősorban biztosítani kell, hogy az ipar a kisebb méretű szerfaanyagot is átvegye, mert minden darab fa, amit az eltüzeléstől

megmentünk, iparunk nyersanyag-ellátását javítja.

f) A korszerűtlen munkaeszközök felcserélése korszerű termelési eszközökkel döntő fontosságú munkánk termelékenységének növelése érdekében. Ez év elején kezdeményeztük a szükséges változtatásokat és megállapíthatjuk, hogy a munka a szükséges ellenőrzés hiánya miatt a hozzáfűzött reményeket még nem a kellő gyorsasággal váltotta be. 100 év óta használatos munkaeszközeink megváltoztatására irányuló munkánkat a legnagyobb mértékben fokozzuk és ez év végéig gondoskodunk a kezdeményezés eredményes befejezéséről.

g) Az erdőgazdaság minden területén a termelési idény megkezdésével, október 1-vel munkaversenyt fogunk indítani. Ezzel egyidejűleg megindítjuk a legszélesebb körű egyéni munkaversenyt is és december 31-ig megállapítjuk az egyes ágazatokban legkiválóbb dolgozók neveit. A fakitermelési, erdőművelési és szállítási munkaterületen az eddigieket messze felülmúlóan ki fogjuk szélesíteni a brigádmozgalmat. Október 1-vel megindítjuk az adminisztrációs munkaversenyt az egyes nemzeti vállalatok központjai között. Az Erdőközpont összes főosztályainak munkaversenyét, amely az adminisztráció lecsökkentését tűzte ki célul maga elé, a legalaposabban kívánjuk kiszélesíteni.

h) A mult hibáinak kiküszöbölésére kiértékeljük az eddigi munkaverseny eredményeket és október 1-ig megállapítjuk, hogy melyik

üzemünket terjesszük fel élüzem kitüntetésre.

i) Az erdőgazdaság minden munkaterületére kiterjedő teljesítményberezést állítunk össze, amelyek technikai normák alapján készülnek.

j) Gondoskodunk róla, hogy mind az Erdőközpontban, mind a nemzeti vállalatainknál felállított bérfelelős csoportok a normák betartását ellenőrizzék. Lazaságok ellen a legszigorúbban fogunk fellépni.

k) Munkáskádereink állandó képzéséről folyamatosan gondoskodunk. A tananyagokat felülvizsgáljuk.

l) Megállapítjuk, hogy kik voltak azok, akik a Párt bizalmát kijátszva osztályidegen elemeket csempészték munkáskáderként vállalatunk dolgozói sorába. Ezeket az osztályidegen elemeket és becsempészőiket egyaránt az erdőüzemekből eltávolítjuk.

gyökerében eltépett minden szálát, amely a tőkés rendszerhez fűzte. Államunk a proletárdiktatura funkcióit tölti be. Alkotmányunk arra épült, hogy *országunkban sziklaszilárd a dolgozó nép uralma, amelynek vezető ereje pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja és mi szeretettel és hűséggel követjük annak bölcs vezérét, Rákosi Mátyást.*

A harc még nem dőlt el, az imperialisták háborús uszításai ellen azonban szembefordultak a békevágyó tömegek milliói. Még fülünkben cseng a Világifjúsági Találkozó békeharsónáinak hangja és 84 nemzet ifjúságának küldöttjei viszik szerte a világba, hogy *kitartunk a békefront leghatalmasabb öre, a Szovjetunió és nagy vezére Sztálin mellett.*

— A mi feladatunk a tagfelvételeknél azért nehezebb, mert értelmiségekről van szó és komoly kádermunka kellett ahhoz éppen ezért, hogy a mintegy 20—25 befutott jelentkező közül kiválogassuk azokat akiket érdemesnek tartott pártunk arra, hogy tagjelöltjei közé felvegye.

Puskás párttitkár felolvasta az új tagjelöltségre javasoltak névsorát: *Duli Jánost, Kozma Bélát, Horváth Máriát és Bognár Györgyöt, majd rámutatott arra, hogy mennyire szükséges a párttagság döntésénél a felelősség átérzése. Csak egy cél legyen mindenki szeme előtt: a pártnak a tagfelvételre vonatkozó irányvonala. Az új tagjelöltek — fejezte be — friss erőt hoznak pártunkba és meg vagyunk győződve, hogy komolyan ki fogják venni részüket a munkából és a szocializmus építéséből.*

A taggyűlés a javasolt jelöltek *felvétele mellett* határozott.

MDP PÁRTSZERVEZET KÖZLEMÉNYEI

Tagfelvételi taggyűlés az Erdőközpontban

Az Erdőközpont Pártszervezete szeptember 7-én tartott taggyűlésén elsősorban a Nagybudapesti Pártszervezetnek a *termelékenység növelésére és az önköltségek csökkentésére irányuló nagyfontosságú határozatával* foglalkozott. A taggyűlésnek ezt a részét lapunk vezető helyén részletesen ismertetjük.

A taggyűlés másik napirendi pontja az új tagjelöltek felvételének kérdése volt. Az előterjesztést Puskás Ferenc párttitkár tette meg:

— Hosszú idő után most nyitnak meg először a párt kapui és megkezdődött az új tagjelöltek felvétele — mondotta. Komoly felelősségteljes munka ez, mert itt teszünk vizsgát a párttagság politikai érettségéről, fejlettségéről, pártszeretetről. A felülvizsgálati taggyűlések után tehát most ismét hatalmas politikai iskolán megy keresztül a párttagság.

— A tagfelülvizsgálatok során megítéltük pártunkat az oda nem való, opportunistá, osztályidegen elemektől. Annál nagyobb éberséggel kell most őrködnünk, hogy az érdemtelenek ne kerülhessenek újra közénk. Az éberség fokozott felelősséget ró minden egyes párttagra. Az üzemek és körzetek nagy részében már elkezdődött a tagjelölt felvétel. A legtöbb helyen jól oldották meg ezt a szép és nagy feladatot. De egyes helyeken hibák is történtek, amikor egyes elvtársaink tőkések, Horthy-tanácsosok fiát akarták felvétetni a pártba. Ezek az elvtársak elfelejtették, amit Rákosi elvtárs annak idején erre vonatkozólag mondott, hogy «ezt a feladatot úgy kell elvégezni, hogy általa pártunk szociális összetétele megjavuljon és ne csökkenjen poli-

tikai színvonala». A Szabad Népből részletesen megismerhették az elvtársak azokat a hibákat, amelyek leggyakrabban előfordultak, amikor a taggyűléseken alábecsülték a tagjelölt-felvétel jelentőségét és liberálisan, lazán kezelték ezt a fontos kérdést. *Lenin* elvtárs tanított arra bennünket: «A munkásosztály élcsapatának, a pártnak az ereje tízszer, százszor, sőt többször nagyobb, mint taglétszáma». Ezt a tanítást kell párttagságunknak ma szemelőtt tartani, hogy a tagjelöltek közé, a munkásosztály élcsapatába csak a legjobbakat, a munkásosztály legöntudatosabb, legáldozatkészebb és legharcosabb fiait vegyük fel.

— Új társadalmat építünk — folytatta — és népi demokráciánk

Az Erdőközpont üzemi értekezletének állásfoglalása az önköltségek csökkentés érdekében

Üzemi értekezletet tartottak az Erdőközpont, a Dunaártéri-, Síkvidéki, és a Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. dolgozói *augusztus 31-én*, A szakszervezeti bizottság elnöke, *Palócz József*, bevezetőben az építő kritika tudatos alkalmazására hívta fel a hallgatóságot.

Ezután *Osváth István*, az Erdőközpont vezérigazgatóhelyettese számolt be az erdőgazdasági üzemeknél eddig tapasztalt eredményekről és hiányosságokról.

— A dolgozók viszonya a munkához alapvetően megváltozott — fejtegette — de kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy kartár-

sainknak csak egy része értette meg ennek a változásnak a lényegét. Vannak, akik tudják, hogy szorgalmuktól, műszaki és politikai fejlődésüktől függ az ország boldogulása és saját életszínvonaluk emelkedése. Nekik köszönhetjük, hogy ma itt eredményekről is beszélhetünk, amelyek — szemben a multtal — jelentékeny millió forintban kifejezhető önköltségek csökkentés és hordakban kifejezhető erdőesítési jelentenek országunk számára. Meg kell azonban állapítanunk, hogy ahol ezt nem értették meg, központunkban és még inkább vidéken, ott a bajok elég súlyosak. Persze

mindezek a növekedés bajai, egy átmeneti erdőgazdaság tünetei, az osztályharc megnyilvánulásai. *Dolgozóinknak kell segíteni, hogy legyőzzük ezeket a bajokat, hogy sikeres legyen küzdelmünk az üzemi vakság, a maradiság, a mult átkos tőkés maradványai ellen.*

— *Az erdőszel, széttagozottsága miatt is, messze lemaradt az ipari üzemek színvonalától. Kevesen vannak, akik a szocialista közgazdaságtannal tisztában lennének, ezért néha legjobb szakembereink is súlyos hibákat követnek el. Műszaki értelmiségünk egy része még mindig nem értette meg, hogy*

erdősíteni sem lehet politikai gazdaságtan nélkül.

Arra kell vennünk az irányt, hogy *az oktatás kérdését tűzzük napirendre. Mind a központban, mind pedig a vidéken a munkáskaderek és régi munkatársaink számára egészen komoly, 3—4 hónapos tanfolyamot indítunk meg. Folyamatban vannak már az erdőgondnokhelyettesi tanfolyamok. A szakmunkásképzés útján meg akarjuk valósítani, hogy 5 év múlva az erdőiparban lehetőleg csak állandó jellegű, szakképzett munkások dolgozzanak. Ha ezt az oktatási munkát jól végezzük el, elérjük, hogy*

5 éves tervünket 4 év alatt hajtjuk végre.

Hároméves tervünk már befejezéséhez közeledik. Összesen 12.167 kat. hold beerdősítését irányozta elő a terv és mi

a harmadik tervév végére 15.500 kat. holdat, tehát az előirányzat 128%-át erdősítjük be,

ezzel a harmadik tervév erdősítési eredménye az előiránnyal szemben *180%-ot jelent. A teljesítményi többletet az erdősítési eljárások korszerűsítésével, a fajok megfelelő megválasztásával és a szocialista munkamódszerekkel dolgozó erdőmunkásaink jó teljesítményével értük el. Ezzel kapcsolatban be kell mutatnunk a mult képét. A MÁLLERD vezetősége kapitalista gazdálkodást folytatott, nem fektetett súlyt az erdőművelésre, ezért*

most legszűkebb keresztmetszetünk a csemetekertek száma.

Konkrét vád ez, mert a szűk keresztmetszet korlátozza munkánkat és az erdősítések megnehezítésével csökkentjük a mezőgazdaság termelékenységének emelésére irányuló törekvéseink gyors kibontakozását.

Befejezésül hangsúlyozta, hogy *hibáinkat őszintén fel kell tárunk, mert csak így tudjuk azokat kiküszöbölni.*

A következőkben Vas Márton, a szakszervezeti bizottság titkára ismertette a szakszervezeti munka irányvonalát. A dolgozóknak a munkához, az államhatalomhoz való új viszonya egyre tudatosabbá válik és egyre többen értik meg, hogy a *szocializmust csak úgy valósíthatjuk meg, ha magasabb termelékenységet biztosítunk, mint amilyen a kapitalista gazdálkodásban volt. Részletesen foglalkozott*

az erdőgazdasági munkaversenyek

módszereivel. A munkaversenyek alkalmasak arra, hogy a fizikai és szellemi dolgozókat egyetlen törekvésben összeforasszák. Feltétlenül szükséges, hogy minden üzemben részleteire bontsák a termunkát és minden dolgozó tudja, mit kell elvégeznie egy nap, egy hét, vagy egy hónap alatt. Az előttünk álló nagy feladatokat csak úgy hajthatjuk végre, ha dolgozóink magukénak vallják azt a termelési programot, amelyet az üzem vezetősége kidolgozott, sőt maguk is hozzájárulnak a termelési program kidolgozásához. Az Erdőközpontban és a közös szakszervezeti bizottsággal egybefogott három N. V.-nél megindult

az adminisztrációs munkakörökre is kiterjedő brigádmozgalom.

Nagyon sok a tennivaló ezen a téren, gyökeresen szakítanunk kell a lélektelen bürokratikus módszerekkel. Rámutatott arra, *menyire helytelen a dolgozók egy részének felfogása a túlórák kérdésében, amikor a túlórákat könnyelműen igénylik.*

A hibák mellett az érdemeket is ki kell emelni — fejezte be Vas Márton beszámolóját — és különösen hivatkozott az *újítómozgalom szép sikereire. Egybevetve mindent, a szakszervezeti bizottság munkájának következő láncszeme*

a munkafegyelem megszilárdítása és a kollektív munkaszellem további kifejlesztése lesz.

A következőkben átadta a szakszervezeti bizottság titkára a pénzügyi osztály *győztes brigádja vezetőjének, Zalányi B. Lászlónak a szakszervezet jutalomkönyvét. Zalányi kartárs röviden vázolta a brigád megalakulásának és munkájának körülményeit.*

A hozzászólások során Speer Norbert az újítási eredményeket foglalta össze. *Rónai Elemér* az üzem szocialis tevékenységének alapelveit világította meg. *Szentjóni Gyula* a munkafegyelem megszilárdításának, a késések megszüntetésének rendkívüli jelentőségét hangsúlyozta, ehhez a gondolathoz csatlakozott

Kaiser Tibor, aki egyben felhívta a figyelmet arra, hogy az eredményes munka érdekében ki kell küszöbölni a régi szellemű aktagyártást és bürokráciát. *Vértes Viktor* a Hegyvidéki N. V.-nél megindított adminisztrációs verseny és brigádmozgalom kedvező hatásairól számolt be, majd *Berger Lajosné* a konyhai személyzet túlóráinak kérdéséről tette szavát és sürgette, hogy ezen a téren is rendezett viszonyokat kell teremtenünk.

Befejezésül *Somogyi* kartárs központi kiküldött néhány javaslatot tett elsősorban arra vonatkozólag, hogy női kartársakat is helyezzenek el magasabb pozíciókba. Fontos az *élmunkáskörök és újítókörök megszervezése. A munkaidő teljes kihasználása érdekében pedig ajánlotta, hogy a notórius későnjöveket a faliújságon penellengézzék ki.*

Időszerű üzemi teendők

1. A tölgyakk gyűjtése hamarosan megkezdődik. Ebből az alkalomból felhívjuk szaktársaink figyelmét az alábbiakra.

a) Nagyon ügyeljünk arra, hogy a gyűjtött makkot olyan helyen használjuk fel erdőtelepítésre, illetőleg felújításra, amely az anyafák termőhelyének megfelelő.

b) A makk gyűjtésénél főleg arra ügyeljünk, hogy az meg ne fülledjen, de túlságosan ki se száradjon. A szárítást csak addig folytassuk, amíg a héj zsugorodni kezd. A makkot túlságosan kiszáritani nem szabad, mert ha annak héja a belétől elválk, (megrázva zörög) akkor csírázóképeségét elveszti. A gyűjtött makkot az ősz folyamán vessük el az Erdőközpont utasításának megfelelően. Célserű a beerdősítendő mezőgazdasági területeket a csemetekertekben szokásos módon 40 vagy 50 cm sortávolságba bevetni és az erdősítési szempontból felesleges csemetéket később kiszedni.

2. Az árnyékoló rácsokat — mivel most már szükség rájuk nem lesz a jövő nyárig — fedél alatt raktározzuk el, nehogy tönkremenjenek. Ahol nincs megfelelő pajta, az összerakott rácsokra szalmából vagy nádból készítsünk ideiglenes fedelet.

3. A csemetekerti törzskönyvek vezetésére fordítsunk nagy gondot, mert az itt összegyűjtött adatokra a termelési költségek megállapításánál nagy szükségünk lesz.

4. Most van a legalkalmasabb idő a komposzt-telepeknek istállótrágya felhasználásával való elkészítésére, (csemetekerti utasítás 32. oldal).

Az önkéntes munkavállalás útján!

Az Egri Erdőgazdasági N.V. dolgozói, a lenti és kistápei erdőgondnokságok csatlakoztak az ugodi kezdeményezéshez

Az Egri Erdőgazdasági N.V. erdőgondnokságainak fizikai és szellemi dolgozói együttesen csatlakoztak az ugodi erdőgondnokság kezdeményezéséhez. Elhatározták, hogy az 5 éves terv folyamán *önkéntes munkával*, minden évben, szabadság idejükből feláldozva *1—1 kat. hold olyan területet erdősítenek be, amely különös gondot és szakudást igényel.* Ugyancsak elhatározták, hogy tevékenyen részt vesznek — szintén szabadság idejük terhére — a maggyűjtési mozgalomban.

Az N.V. központjának dolgozói egyhangú lelkesedéssel magukévá tették ezeket a gondolatokat és elhatározták, hogy szabad délutánjaikat, illetve szabadságuk néhány napját erre a célra áldozzák. *Németh István* elvtárs bejelentette, hogy szabadságából *öt napot* ajánl fel maggyűjtésre.

*

Örömmel jelentjük, hogy az ugodi példa egyéb követőkre is talált, akiket a szocializmus építésének, vágya éppúgy fűt, mint az ugodi dolgozókat. A Pécsi Erdőgazdasági N.V. kistápei erdőgondnokságának központi alkalmazottai, *Ilka Lajos* erdőgondnok jelentése szerint *2 kat hold olyan homokos terület beerdősítését vállalták, amelyen évek folyamán*

többször megismételt erdősítés sem vezetett eredményre. A gondnoksági központban szolgálatot teljesítő hét alkalmazott családtagjai szintén részt vesznek az erdősítési munkában.

Hasonló elhatározásról kaptunk jelentést a Zalaegerszegi Erdőgazdasági N. V. lenti erdőgondnokságától is. Ennek a gondnokságnak valamennyi dolgozója jelenlétében megtárgyalták az ugodiak határozatát és ennek példáján fellelkedve elhatározták, hogy ők évenként nem egy, hanem *két kat. hold erdőterület önkéntes felújítását vállalják, ahol a mesterséges felújítás minden, náluk alkalmazható módját bemutatják.*

Az említett erdőgondnokságok példaadása is megerősíti reményünket, hogy *az erdősítés rövidesen nálunk is tömegmozgalomná fog válni.* Az ifjúság és a tömegszervezetek ezirányú munkája már megindult. Mi, magyar erdészek, akik az 5 éves erdősítési terv végrehajtásában a Szovjetunió nyomain akarunk haladni, sokat várunk az erdősítés érdekében megindult tömegmozgalomtól. A Szovjetunióban a párt-szervezetek és a Komszomol járnak elől a tömegmozgalmak helyes megszervezésében, a nagy sztálini terv sikere érdekében. Ha a magyar nép nagy tömegei ezt az utat követik, akkor bizonyos, hogy nemcsak teljesítjük, hanem túl is teljesítjük a mi 5 éves erdősítési tervünket.

A legnagyobb dicséret illeti meg a zalaegerszegi Nemzeti Vállalatot, mert jól megértette célkitűzésünket, komolyan belemélyedte a feladat megoldásába s mind fahasználati, mind erdőművelési munkakörben hasznos és értékesíthető gondolatot adott.

Meg kell dicsérenünk *a guthi erdőgondnokságot* lelkiismeretesen összeállított fahasználati javaslatáért.

Ugyancsak fahasználati munkakörre vonatkozó javaslaikért *dicséretet érdemelnek a felsőlárkányi, bélapátfalvai és kőszegi erdőgondnokságok.*

Az Erdőközpont szakelőadói közül *Szolyák Károly* elgondolása elismerésre méltó és jól használható.

Erdőművelési munkakörben a már említett zalaegerszegi Nemzeti Vállalaton kívül jó és dicséretre méltó munkát végeztek *a viljipusztai, a boldogkőváraljai és bányabükki erdőgondnokságok* s szeretettel foglalkoztak a feladat megoldásával *a kaposvári és egri Nemzeti Vállalatok.* Nem foglalkozunk azokkal az üzemeinkkel, melyek a rendeletet félreértve a régi normarendszert bírálták s szászszert adatokat szolgáltatottak, *de pellengérré kell állítanunk a Budapest-Dunadréteri, váci és szegedi Nemzeti Vállalatainkat, amelyek*

megelégedtek azzal, hogy beterveztették a gondnokságaik javaslatait, de a maguk részéről meg sem kísérelték valamit nyújtani.

Betű szerint eleget tettek a rendeletnek, de *elvártuk volna, hogy központjuk dolgozói is, ha nem is egész lélekből, de kötelességérzetből részeseit kívántak volna építő munkáikból.*

A javaslatokra vonatkozó részletes kiértékelést külön megküldjük mindegyik vállalatunknak.

Jelen közleményünkkel építő kritika a célunk, mert reméljük, hogy nemzeti vállalataink helyes önkritikával mindent elkövetnek, hogy mulasztásukat minél jobb elgondolásokkal pótolják.

A Miskolci Erdőgazdasági N. V. szini erdőgondnoksága résztvevő a Bódvaszilason megrendezett járási mezőgazdasági és szövetkezeti kiállításon. Az erdőgondnokság szép kiállítási anyaga nagy sikert aratott és a kiállítás rendezőbizottsága levélben fejezte ki köszönetét a szini erdőgondnokság lelkes és odaadó munkájáért.

**Több erdő: több termés!
Több termés: nagyobb jólét!**

A teljesítménybérrendszerre beterjesztett javaslatok kiértékelése

Az *«Erdőgazdaság»* folyó évi június havi számában a teljesítménybérrendszer bevezetésével kapcsolatban közzétettük valamennyi nemzeti vállalatához intézett 35.169/1949. VIII. fő. számú rendeletünket. Közzétettük azzal a céllal és abban a reményben, hogy dolgozóink átérzik, hogy *a teljesítménybérrendszer szélesebb körű bevezetése továbbviszi az erdészet munkáját s*

egy igazságos bérrendszer fokozza a termelékenységet s egyben érdeke minden becsületesen gondolkodó dolgozónak.

Látni kívántuk, hogy *kik értik meg és érzik át a rendelet szellemét, látni kívántuk, hogy kik azok, akik a szocialista erdőgazdaság s vele az egész ország újjáépítésében szívesen és szeretettel részt kívánnak venni.*

Azt a célunkat, hogy az említett szempontból megismerjük dolgozóinkat, elérjük, de *szomorúan csatlódtunk abban a várakozásunkban, hogy minden vállalatunk örömmel, minden tudását és igyekezetét összpontosítja arra, hogy az erdőgazdaság szocialista felemelkedése érdekében tett első lépésünket segítse és támogassa.*

Amilyen örvendetes, hogy egyes üzemeink és dolgozóink nemcsak megértették rendeletünket, de átértézték annak szellemét és célkitűzéseit s szocialista lélekkel törekedtek minél többet és jobbat nyújtani, annál szomorúbb, hogy

a többség vagy félreértette az általunk felvetett feladatot, vagy nem kezelte azzal a komolysággal, amit fontosságánál fogva megérdemelt.

Az Erdőközpont ellittotta a kecske-tartást az erdészeti alkalmazottaknak. Mi sem természetesebb. De néhány erdőgondnok, ügylőtszik, megjeledezett arról, mit tanult erdőmérnök korában a kecskék erdőpusztító falánkságáról. Ragaszkodtak a kecskéhez és felebbezték. Megindult az írka-fírka: az akták és a gödöltyék komédiája. Pusztították a papírost gondnokságokon, az N. V. központjában, Zalaegerszegen, mert a kiskomáromi, a nagykanizsai, a tornyiszentmiklósi erdőgondnok továbbra is kecskét akart tartani. Bolyongtak az akták, míg az Erdőközpont véget vetett a históriának: erdészeti dolgozó nem tarthat kecskét, még a szobájában sem! Nem szolgálhat rossz példát, hogy a kecske mégis hasznos háziállat. Mi, erdészek csak egyet hirdetünk: a kecske az erdők első számú közellensége. Ezt tudhatták volna az erdőgondnok kartársak is, meg a Zalaegerszegi N. V.-nál is.

*

Az ifjúsági tömegmozgalmi értekezletre a fiatal szakmunkásaink küldöttjeit is meghívta az Erdőközpont. Sorsdöntő kérdéseket vitattunk meg: a tölgymakgyűjtést, az országfásítási tömegmozgalom kibontakozását, az ifjúság szerepét az Alföld fásításában, a nép erdőszereetre nevelésében. Csak a püspök-ladányi erdőgondnok nem volt biztos benne, hogy mindez helyes. Kicsit akadékoskodott. A kirendelt erdőmunkásnak nem akarta az úti-költséget téríteni. Erdőgondnok kartársunk jobban érdeklődhetne az iránt, hogy mi történik az erdőszertársadalomban, hogy mi történik az ötéves terv érdekében, mit jelent a dolgozó tömegek mozgósítása az országfásítási terv megvalósítására. Egy kis önművelést ajánlanánk...

*

Az erdőgazdálkodás szocialista átépítésének vannak alapvető követelményei. Ilyen az állandó, szakképzett munkások alkalmazásának a kérdése. Mondhatnánk, ez a próbaköve szakembereinknek. A merevek, elutasítók, a szakmunkást nem igénylők azt sem értik, hogy mi történik ma az erdőgazdálkodásban. Fogalmuk sincs, hogy milyen munkának részesei, tehát feladatukat rosszul is végzik. Ezek azt mondják, nem kell állandó munkás a gondnokságra. Minél a putnoki erdőgondnok. Neki sem kell: ugyanakkor két nem szakképzett munkást foglalkoztat a csemetekertben — állandóan. Nem érzi erdőgondnok-kartársunk itt a súlyos ellentmondást? Vagy mondjuk pontosabban: a baklövést?

A szocializmus építésének mininkább gyorsuló üteme, alapjában megváltoztatta a dolgozók viszonyát a munkához. A munka egyének magánügyéből, társadalmi ügyvé vált. A dolgozók széles rétege tudni akarja, hogy munkáját jól végezte-e el, hol követett el hibákat és hogyan kell azokat kijavítani.

Az egyes dolgozók munkabérének növekedése és általában a dolgozók anyagi és kulturális jólétének állandó emelkedése elsősorban a termelékenység növekedésétől függ. A kérdés fordítva is áll. Ha meg akarjuk valósítani az elosztás szocialista módját, akkor olyan bérrendszert kell alkalmaznunk, amely ösztönzőleg hat a termelékenységre. Ezért munkanormákat kell készítenünk és ezeket széles körben alkalmaznunk. A jó bérrendszer, a helyes normák, a termelékenység és a dolgozók életszínvonalának emelkedése egymással szoros összefüggésben állnak és azt minden dolgozónak ismernie kell.

Az egyszerű időbérben való díjazás egyik fél részére sem megnyugtató, mert még az átlagos teljesítmény ellenértékét sem adja meg. Annál kevésbé díjazza azt, ami az átlagot meghaladja, már pedig nemzetgazdasági szempontból minél több átlagon felüli teljesítményre van szükség.

A helytelen — időbérben — történt bérézés elrettentő példajaként szolgáljanak az alábbi szám adatok.

A volt erdőigazgatóságaink 1949 jan.—márc.-ig időbérben az alábbi összegeket számolták el:

v. erdőigazgatóság	Ft	ebből «egyéb üzemi kiadások» címén
Pécs	343.884	178.547
Kaposvár ...	312.371	128.487
Zalaegerszeg	391.453	178.633
Szombathely.	339.810	153.813
Győr	354.625	136.600
Budapest ...	421.976	182.202
Vác	479.399	269.473
Eger	366.420	138.635
Miskolc	285.616	160.659
Debrecen ...	286.219	111.190
Szeged	703.046	91.221
Összesen ...	4.284.819	1.729.460

Nyilvánvaló, hogy a fenti szám adatokhoz bővebb magyarázat nem szükséges. Megállapítható tény, hogy a fenti időbérben kifizetett munkabérek nagysága távolról sem áll arányban a végzett munkával.

A Szovjetunióban időbérben bármilyen munkát csak igen kivételes, legritkábban előforduló esetekben szabad elszámolni

Révai elvtárs a Központi Vezetőség egyik ülésén a következőket mondta:

«A szocializmusba való átmenet alapkérdéseire nézve a minta a Szovjetunió és a népi demokratikus út csak bizonyos formákban különbözik a Szovjetunió útjától, de nem lényegében.»

Erdőközpontunk, amely a volt MÁLLERD központi igazgatóság elmaradottságát ezen a vonalon is fel akarja — és fel is fogja — számolni, teljes erővel hozzálátott az erdőgazdaságban előforduló összes munkáknak a teljesítménybérézés útján történő díjazásához.

Az előző fatermelési évben végzett időmérési adatokat kiértékeltek és így ezen a téren már ez év őszén *technikai normákat sikerült kidolgozni*. A fatermelési normák kidolgozásánál a minőségi munka — vagyis a szerfakihozatal fokozása — irányadó szempont volt. Ugyanígy a bányafánál is. Ezzel — kellő felvilágosító munka és alapos ellenőrzés mellett — elérhetjük egyrészt azt, hogy *szerfakihozatalunk jóval emelkedni fog*, másrészt, hogy *a bányafa termelésünket fel tudjuk fokozni*.

A csemetekerti és erdősítési munkálatokra nem voltak időmérési adataink, így csak tapasztalati normákat állíthattunk össze. Ezek a normák a fizikai dolgozók bevonásával készültek és már az őszi erdősítési munkálatoknál ellenőrizzük normajavaslataink helyességét.

A Nemzeti Vállalatok feladata fentiekkel kapcsolatban kettős. Egyrészt a pártszervezetnek és az üzemi bizottságnak *következetes propagandát* kell kifejteniök a dolgozók széles rétegeiben az *összettel bevezetendő teljesítménybérézés nemzetgazdasági fontosságáról és előnyeiről*, másrészt a *norma- és bérfelhasználóknek az erdőgazdaság minden ágában a legpontosabb időméréseket kell végezni*, hogy a tapasztalati normáinkat mielőbb új progresszív technikai normákkal válthassuk fel.

Technikai normák nélkül — tanítja Sztálin elvtárs — *tervezőgazdálkodás lehetetlen*. Vas Márton.

A sándorkapusztai védkerület vezetője egyéni munkaversenyre hívta ki az ország 1900 védkerületvezetőjét

A Nagybudapesti Pártválasztmány ismeretes határozata örven-tesen felrázta az egész erdészeti közvéleményt. Napról-napra futótak be az egyes üzemegységek, irodák és védkerületek levelei, amelyben a munkaverseny hatáso-sabb megszervezését sürgetik. Min-denhol a legkomolyabb készség és lelkesedés jeleivel takálkoztunk. De az egész erdészeti munkaver-seny-kérdésnek döntő lökést adott a székesfehérvári erdőgondnokság Sándorkapuszta védkerületének vezetője, Micheller János, aki az önálló kezdeményezés útjára lépett

és egyéni versenyre hívta ki az ország valamennyi védkerü- letvezetőjét.

A kezdeményezés jelentőségét fölmérni sem lehet. A védkerület mondhatnánk az erdőgazdaság mű-helyegysége. Nagyon jól tudjuk, hogy az egyes védkerületek között a természeti adottságok szempont-jából lényeges különbségek van-nak. De az alapvető feladatok min-denhol azonosak és Micheller János igen helyesen, ezeket az alapvető munkaköröket vette fel a verseny-pontok sorába. Az erdővédelmi szolgálat mindenhol nagyjelentő-ségű. Az erdőművelési munkák pe-dig amúgyis mindig az illető védkerület erdőállományának álla-potához igazodnak. Egyetlen véd-kerületvezető sincsen tehát a ver-seny szempontjából hátrányos helyzetben a többi védkerületve-zetővel szemben, mert a magtermés helyes begyűjtését, a csemetenevelés önköltségének csökkentését, a szak-szerű, jó erdősítést, a gondos erdő-tisztítást mindenki százszázaléko-san elvégezheti. És a bírálóbizott-ság mindenhol az illető erdőterülethez szabott feladatok teljesi-tését fogja figyelembe venni.

A nagyfontosságú versenyki-hívás teljes szövege a következő :

«*Én Micheller János, székes-fehérvári erdőgondnokság Sándor-kapuszta védkerület vezetője, Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes elvtárs beszédét, majd a Nagybudapesti Pártbizottság határozatát gondosan tanulmányozva arra a meggyőződésre*

jutottam, hogy nálunk az erdész-eknél hiányosságok épp úgy találhatók, mint az ipar külön-böző ágazataiban.

A párthatározal világosan megmutatta az egyéni verseny hiányát. Az egyéni verseny nálunk sem volt eddig ismeretes, pedig mi magyar erdészek igen szívesen kelünk versenyre azért, hogy a tőkések által elpusztított magyar erdőket az 5 éves terv során a terv kívánalmainak megfelelően gazdagabbá tegyük.

Mi magyar erdészek bebizo-nyítjuk, hogy ugyanúgy, mint az ipari munkásság, nemes verseny-ben fogunk vetélkedni abban, hogy mennél jobb munkát végezzünk. Ennek elérése érdekében versenyre hívom ki az Erdőgazdasági Üze-mek mintegy 1900 védkerületveze-lőjét az alábbi versenypontok alapján.

1. Védelmi szolgálat :

a) Kihágások. kiküszöbölése a lakosság felvilágosítása.)

b) Erdőtűzek keletkezésének ki-küszöbölése (utak, nyiladékok, tűzvédelmi pászták tisztántartása.)

c) Növényi és állati károk megelőzése (vadkárok időben történi bejelentése).

2. Erdőművelés :

a) Magtermelés 100 százalékos begyűjtése.

b) Fajajonként 1.000 drb. csemetére eső önköltség csökkentése 10 százalékkal.

c) A kiülletett csemetéknek — fajajonként elkülönítve — a talaj, csapadék és klímaviszonyok figyelembevétele alapján elérhető megeredési százaléknak az eddigi átlag eredmények feletti 10 száza-lékos emelése.

d) Fiatalosok helyes ápolása.

e) Tisztítás szakszerűsége.

3. A verseny tartalma: 1949 október 1. — 1949 december 31.

Mi magyar erdészek vállaljuk, hogy az ipari munkássággal egy-vonalban dolgozunk az egyéni munkaversennyel is, hogy népi demokratikus hazánkat erősebbé, gazdagabbá tessük».

A kihívásra a védkerületvezetők egész sora jelentkezett már és elfogadták a versenyt. Meg

vagyunk győződve róla, hogy a szakmáját és az erdőgazdálkodás jövőjét szerető valamennyi erdész becsületüggének fogja tekinteni a munkaversenyben való helytállást.

„Erdők Napja“ Esztergomban

Az esztergomi erdész-szakiskola idén ősszel ünnepli Esztergomba telepítésének 25 éves fordulóját. Ezt a jubileumot nagyarányú ünnepekre használja fel az iskola vezetősége. De az ünnepségnél is fontosabb az a terv, hogy egyidejűleg az egész városban megrendezik az «Erdők Napját». Az erdész- fiatalok vezetésével az egész magyar ifjúságnak az öt éves terv és az azt előkészítő maggyűjtés sikeres megindítása alkalmával az egész vá-rospan széleskörű agitációt indítanak az erdősítésekért.

Az ünnepek október 14-én dél-után kezdődnek. Másnap, október 15-én az ifjúság fogadalomtetele az öt-éves terv sikeres végrehajtásáért. Ezt zárja Török Sándornak, az iskola első esztergomi igazgatójának arckép-leleplezése.

Ugyancsak 15-én, szombaton dél-után rajzik szél a városban az erdész-ifjúság, hogy agitáljon a magyar erdő-kért, este pedig ifjúsági kultúrestet tar-tanak ugyancsak az erdősítések je-gyében.

Október 16-án vasárnap, az egész esztergomi ifjúság együttesen elindítja az erdősítési munkálatokat. Fialat és öreg erdészek, diákok és ifjúmun-kások valamennyien tevékenyen részt-vesznek az erdősítési munkában azzal, hogy jelenként legalább 10—10 cse-metét elültetnek. Az így telepített új erdőrésztletet Rákosi Mátyás-erdő-résznek fogják elnevezni. Az erdő-sítési munka befejezte után a részt-vevő öregdiákok megtekintik a tanul-mányi erdőgondnokság munkaterü-letének egy részét.

A kettős ünnepségre az iskola vezetősége szeretettel meghívja az iskola volt növendékeit, volt taná-rait és a magyar erdőgazdálkodás-nak minden barátját. Költségek a jelentkezők létszámától függően, előreláthatóan 60.— Ft körül lesz-nek, amiben két reggeli, két ebéd és két vacsora díja van, vala-mint két éjjeli szállás és a harmadik napon a teherautó költsége vissza Budapestre, illetve Esztergomba.

Az iskola ezúton is kéri, hogy a résztvenni szándékozók legkésőbb október 4-ig jelentkezzenek az erdész-gimnázium igazgatóságánál.

Zalaegerszeg nyerte a gépkocsi-üzemek júliusi szállítási versenyét

Egyéni versenyben első: Gódor József gépkocsivezető, Zalaegerszeg.

Brigádversenyben első: A zalaegerszegi N. V. gépkocsiüzeme.

Július hónapban gépkocsiüzemeink és erdei vasútjaink fokozott feladatok előtt álltak, mert szeptember 1-ig le kellett szállítani az erdőn levő faanyag legnagyobb részét. Gépkocsiüzemeink dolgozói átértékelték azt, hogy viszonyuk a munkához megváltozott és ez a szállítás ma már nemcsak a nemzeti vállalat vezetőségének az ügye, hanem a gépkocsiüzem minden dolgozójának ügye. Üzemi értekezleteken vitatták meg a szállítási problémákat és nem egy helyen többet vállaltak magukra, mint amennyit a nemzeti vállalat vezetősége rájuk kiszabott. Versenyre hívták ki egymást a gépkocsiüzemek és

a munkaversenyben olyan eredményeket értek el egyes dolgozók, amelyek messze túlhaladták gépkocsijaink tavalyi teljesítményeit.

A júliusi szállítási verseny abszolút győztese a zalaegerszegi N. V. gépkocsiüzeme, amely mind az egyéni, mind a brigádversenyt biztosan megnyerte. Ha közelebbről megnézzük, hogy mi okozta a zalaegerszegiek győzelmét, akkor elsősorban rá kell mutatnunk arra, hogy a zalaegerszegi gépkocsivezetők és kísérők politikailag az összes gépkocsiüzemek között a legintudatosabbak és legképzettebbek. A gépkocsiüzem valamennyi dolgozója a Magyar Dolgozók Pártjának tagja. Öntudatukra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy amikor megtudták a szállítási programot, a kérdést megvitatták és bejelentették a nemzeti vállalat vezetőségének, hogy a szállítási programot idegen fuvar igénybevétele nélkül fogják teljesíteni, még hozzá határidő előtt. Maguk osztották fel egymás között a szállítandó mennyiséget, maguk állapították meg az ütemtervet és azt minden hét végén pontosan ellenőrizték. Így el tudták érni azt, hogy

eredményeik a tavalyi átlagteljesítményeket kétszeresen felülmúlták, az önköltséget pedig 40%-kal csökkentették.

Meg kell említenünk, hogy a zalaegerszegiek eredményéhez az is hozzájárul, hogy egységes kocsiípussal van az N. V. ellátva, ami eredményüket azonban a legcsekélyebb mértékben sem kisebbíti, mert hiszen a versenyeredmények az 1 tonna teherbírásra eső teljesített tonnakilométer alapján vannak megállapítva.

Meg kell említenünk a győri nemzeti vállalat teljesítményét is, amelynek gépkocsiüzeme a második helyet foglalta el az egyéni és a brigádversenyben is. A győriek teljesítményét fokozza, hogy eredményeiket G. M. C. gépkocsikkal érték el, amelyek tudvalevően nem használhatók úgy ki, mint a Rába vagy a Büssing kocsi.

A júliusi versenyben három versenypontot értékeltünk ki.

1. Egyéni versenyben 1 tonna teherbírásra eső teljesített tonnakilométer,

Gépkocsiüzem neve:	Gépkocsi-k száma:	Összes teherbírás tonna:	Teljesített összes tkm:	1 tonna teherbírásra eső tkm.
1. Zalaegerszeg	7	29	69.629	2390
2. Győr	4	16	33.662	2120
3. Vác	6	21	40.495	1980
4. Kaposvár	5	22	37.450	1700
5. Eger	5	28	41.360	1480
6. Szeged	4	12	15.871	1320
7. Hegyvidék	8	42	46.926	1120
8. Pécs	7	49	52.735	1060
9. Debrecen	8	36	39.147	1090
10. Miskolc	11	88	81.278	930
11. Szombathely	7	52	42.419	811

3. Brigádversenyben a tonnakilométer önköltségsökkentési verseny.

1. Zalaegerszeg	—,68 Ft
2. Debrecen	—,72 "
3. Pécs	—,82 "
4. Kaposvár	—,87 "
5. Miskolc	—,96 "
6. Eger	—,98 "
7. Szombathely	1,— "
8. Győr	1,03 "
9. Szeged	1,07 "
10. Vác	1,14 "
11. Hegyvidék	1,59 "

A verseny eredményeiből levonható következtetésekre még vissza fogunk térni. Egyelőre csak annyit, hogy a számok maguk helyett beszélnek. Figyelembe kell venni, hogy az önköltségverseny távolról sem ad olyan reális képet, mint a teljesített tonnakilométer verseny, mert például a G. M. C. kocsi 1948. évi átlagos tonnakilométer költsége 1.58 Ft volt, míg az új 10 tonnás Tátra kocsi júliusi önköltsége —,32 Ft volt, de itt is óriási eredményeket lehet elérni éppen a teljesítmény fokozásával. Kérjük a gépkocsiüzemeket a fenti

eredményeket vitassák meg üzemi értekezleten, vonják le a tanulságokat és tegyenek javaslatot a Központ felé,

2. brigádversenyben a gépkocsiüzem összes tehergépkocsijainak 1 tonna teherbírására eső átlag tonnakilométer,

3. brigádversenyben a gépkocsiüzem összes tehergépkocsijainak átlag tonnakilométer önköltsége.

1. Egyéni versenyben:

1. Gódor József, Zalaegerszeg 3 tonnás Rába 9903 tkm 3301 tkm 1 t. teherbírásra.

2.—3. Huszti Zoltán Győr 3 tonnás G. M. C. 8239 tkm 2746 tkm 1 t. teherbírásra.

2.—3. Gerendli Mózes Győr 5 tonnás Büssing 13.733 tkm 2746 tkm 1 t. teherbírásra.

4. Kaposvár 5 tonnás Büssing 13.473 tkm 2694 tkm 1 t. teherbírásra.

2. Brigádversenyben teljesített tonnakilométer verseny.

hogy az augusztusi verseny kiértékelésénél milyen versenypontokat állapítsunk meg. Így tervbe vettük a jó kocsihasználás versenypontot az egyéb anyag szállításának csökkentése, illetőleg a faanyagszállításának növelése versenypontot is. Értesülésünk szerint Zalaegerszeg augusztusban még jobb eredményekre számít, viszont más nemzeti vállalatok állítják, hogy meg fogják előzni Zalaegerszeget.

Az erdészet dolgozói kíváncsian várják az augusztusi gépkocsiüzemek versenyének eredményeit, mert tudják, hogy ez ismét egy lépés lesz előre a szocializmus megvalósításában.

Madas András

Kerületvezetői továbbképző tanfolyamot tartott az Egri Erdőgazdasági N. V. Parádsasváron. A 2—2 hétig tartó tanfolyamon 46 hallgató vett részt és hasznos ismereteket szerzett az erdővédelem, erdőművelés, fahasználat, fakereskedelem, az erdei szerszámok, az üzemi munka kérdéseiben. Az M.D.P. helyi vezetősége politikai előadásokkal növelte a hallgatók szocialista öntudatát.

A SZOVJETUNIÓ ERDŐGAZDASÁGA

A jövő erdeje...

Szamuil Mársák verse

Ma kinn az erdön láttam ám
a csöpp csemete-jákat.

Kis nyírfa nő, meg jegenye,
és tülevelű ágak.

Sok új kis hajtás bújt ki már,
oly fiatalok, frissek,
a kicsi tölgyfa még talán
az ujjamnál is kisebb.

Igazi tölgy ez, ága van,
már csöpp rügyét is bontja.
Ebből lesz évek múlva majd
az erdő sűrű lombja.

A játszi kis fenyőfa, nézd,
a térdemig sem ér még,
s az ágain oly selymesek
a zsenő tülevelkéek.

Ezernyi csoda él e sok
piciny levélben, ágba,
és én ma köztük a jövő
dús erdejében jártam.

Erdőápolás a Szovjetunióban

A szocialista mezők lelkes dolgozói a kommunista párt szervezésében a természet átalakításának sztálini tervét valósítják meg. Az Uraltól a Dunáig ezrével vetették meg a fiatal erdőpászták alapját, a jövőző zöldövezeteket a száraz szelek ellen. A szteppés erdőültetés a munkaversenyek jegyében folyt le.

A szteppén dolgozó erdőművelők előtt most nehéz feladat áll:

A fiatal csemetéket állandóan és gondosan kell ápolni.

Willjams akadémikus azt mondta, hogy szteppei övezetben az erdőtenyésztés sikerét az első egy-két év gondos ápolása dönti el.

A sztálini terv sikeres teljesítésének élén a kommunisták és az ifjúmunkások haladnak, mint szervező és mozgató erők. A kerületi pártbizottságok a mezőgazdasági szakemberekkel együtt konkrét intézkedéseket dolgoztak ki az erdőültetésre, az erdőápolásra és az eljárások ellenőrzését is megszervezték. A pártszervezetek széles körben propagálják a természet

megváltoztatásának tervét és ehhez az agitátorok seregét használják fel.

A szárazság elleni harc a legfontosabb országos ügy, mely nagy megerőltetést és a pártszervezetek részéről az állandó irányítást követeli meg. Sztálin elvtárs nem egyszer mondta, hogy a szervezatlenség a mezőgazdaság fejlődését veszélyeztetheti. A pártszervezeteknek a természet megváltoztatására vonatkozó intézkedések irányítását kezükbe kell venniük, felelősséget vállalniuk ezekért a munkáért és a kolhozok, szovhozok és gépállomások dolgozóival a haladó tudomány és technika alapján előbbre vinni az ügyeket. Késedelem nélkül kerületenként, a kerületekben pedig kolhozonként

meg kell állapítani az erdőápolás tervét,

Mindenekelőtt fel kell használni a gépállomások és az erdővédő állomások gépi felszerelését. A helyi pártszervezetek, a szovjetek, de különösen a mezőgazdasági szervek

Mihail Solohov:

A természet legyőzői

(Részlet a nagy szovjet írónak a Pravdában megjelent írásából)

III.

A szántás szelétől nem messze, barátságos fény árad a traktorbrigád kocsilakásából. Utitársammal, a Gép- és Traktorállomás gépszévével, közeledünk e vagonforma kocsához.

A kocsiban, bár az ajtó tárva nyitva van, vastag dohányfüst szállong. Frissen súrolt fenyőpadló illata és átható petróleumszag csapja meg az orrunkat. Az asztal körül s a lócákön az első váltás traktoristái és munkásai ülnek, a brigádvezető, Trifon Platonovics, a kolhoz öreg üzemanyagfuvarozója, az elszámoló és a kolhoz egyik mezei brigádjából ketten.

A számadó a lámpa fényébe tartja az «Aganyok» egyik régi számát és hangosan olvas:

«... Ha a leendő erdősavokat egyellen, 30 méter széles, megszakítás nélküli szalagba nyujtanánk, akkor az egyenlítő táján több mint ötvenszeresen ölelné körül a föld-

golyót. A védőerdőültetések 10—15 százalékát gyümölcsfák és bokrok alkotják, s ez újabb 700 ezer hektárnyi gyümölcsöst jelent...»

A néma csendet váratlanul a vérmes Trifon apó törli meg. Akkorát vág öklével az asztalra, hogy a lámpa megbillen és a sárga kis lángnyelv előugrik az üveg mögül. Elragadtatással kiáltja:

— Hogy a csalán csípje meg! Ez aztán kert! Azokról a mindenféle egyenlítőkről öreg fejemmel már nem sokat tudok, de ez a 700.000 hektár kert... ez fiúk... ezt sem érem fel ésszel, de ez... fiúk, hát ez nagyon sok!

Valaki hangosan felnevet. A brigádvezető szigorúan mondja:

— Csöndesen öreg, ne hadonássz az ökleiddel, maradj csak nyugton és hallgassd!

Az elszámoló, kifakult ingzubonyos fiatal legény, folytatja:

«... A megújított földön 44.000 új fő keletkezik...»

Megint csak nem állja meg Trifon apó, markában gyömöszölgeti szürke szakállát és az egész kocsit betöltő hangon mondja:

— 44.000! Meghalok, testvérekl... Megfoghatatlan... .

Most már valamennyien nevetnek.

A gépész érdeklődve kérdez:

— Ki írta a cikket?

Az elszámoló rá se nézve feleli: — Csekmenyev elvtárs, az erdősavok főfelügyelője.

Aztán tovább olvas:

«... Ellünik a sztyeppék pusztító fekélye, a sok szakadék. Elülnek a félelmes viharok. Elmúlik az aszály, az éghajlat enyhébb és paradúsabb lesz, a sztyeppéken élő ember élete pedig könnyebb, kényelmesebb, szebb és gazdagabb. A kolhozok és szovhozok szüntelenül növekvő termést fognak betakarítani, gabonából, zöldségféléből és gyümölcsből. A dús legelőkön hatalmas szarvasmarhacsordák és juhnyájak legelésznek majd. Ime, ezt adja a szovjet népnek a természet átalakításának sztálini terve!»

Pár pillanatig valamennyien elgondolkozva hallgatnak. Még Trifon apó is hallgat, pedig ő a legbeszédesebb tagja ennek a sztyeppére vetődött kis közösségnek.

Az általános hangulatot és a csöndet újra Trifon apó zavarja meg. Felemeli barna, napégette kezét, amely olyan bütykös, mint valami gyökér és azt mondja:

— Megálljatok csak, fiúk! Hagyd abba, Mikisa, az olvasást! Holnap

szigorúan ügyeljenek arra, hogy az állomások a kolhózzal kötött szerződési kötelezettségüket az erdőápolásra és a talajmunkálásra teljesítsék. Most a szeppei erdőültetésnek új szakasza kezdődik. Az őszi ültetések előtt a kolhózzok, szovhózzok, erdőgazdaságok és esemetek kertek teljesítsék túl a maggyűjtést, munkálják meg jól a fekete és korai, ugart.

A mezővédő erdőtelepítés méretei évről-évre nőnek. Falusi elvtársaink feladata, hogy a szárazság ellen létesítendő övezetek kialakításáért folytatott harc élén a kolhózzok parasztsága, a szovhózzok, gépállomások és erdővédő állomások dolgozói álljanak. A feladat most az, hogy minél kiterjedtebben induljon meg a munkaverseny minden egyes fa megmaradásáért. (Pravda).

Faültetések az utak mentén
Kisinyevből Orgejevbe széles, 50 kilométer hosszú út vezet. Ez a főút vonal most kizöldült. Az utat juhar-, kóris-, hárs- és gyümölcsfasorok sűrűn szegélyezik. A Kisinyev-Bjelca és Szlobodzeja-Kámenka közötti út mentén is fákat ültettek.

A köztársaságban az utóbbi évek folyamán több mint 1.700 kilométernyi út zöldült ki és több mint 30 ezer különféle fát ültettek el. (Pravda).

Dokucsájev és Willjams szerepe a szovjet talaj-tudomány fejlődésében

A füvesvetésforgó-rendszer egyik megalapítójának, Vaszilij Dokucsájevnek a nevét Koszticsev és Willjams névvel együtt említették meg a szovjet kormány és a kommunista párt ama határozatában, amely aszályos vidékek természetének átforgalmazásáról szólt.

Dokucsájev történelmi érdeme a talajtudomány megállapítása. Dokucsájev volt az első tudós, aki az organizmusokat, vagy azoknak egyes csoportjait, illetve az ásványokat és a hegységi kőzeteket nemcsak önmagukban tanulmányozta, hanem az élő és holt természet közötti kapcsolatot kutatta. Dokucsájev felállította és megalapozta azt a tételt, hogy a talaj különleges test. A feketeföld-talajokat tanulmányozva, Dokucsájev arra a következtetésre jutott, hogy a természetes talajok, a klíma, az organikus élet (növényzet) és az anyakőzet összhatásának eredményei. Amint azt Dokucsájev megállapította, a különböző természeti zónáknak (erdők, száraz sztyeppék stb.) különböző talajtípusok felelnek meg.

Igy keletkezett a talajformálódás típusainak és azok földrajzi elosztásának törvényéről szóló tan.

Dokucsájev, a szenvedélyes hazafi keményen bírálta azokat az orosz agronomusokat, akik szolgálai módon megalázkodtak a külföldi tudomány előtt, s akik azt vallották, hogy csak a külföldi tudomány tud újat mutatni. A hazai agronómiai tudomány megteremtésének szükségességéről beszélt, mindig hangsúlyozva, hogy a mezőgazdaság emelésére nem lehet rendszabályokat alkalmazni, anélkül, hogy számításba vennék az ország különböző talajövezeteit.

1891-ben Oroszországnak majdnem egész feketeföld-sávját, erős szárazság sújtotta. Ezzel kapcsolatban Dokucsájev a tudomány bátor programját dolgozta ki és «Sztyeppéink azelőtt és most» című klaszikus művében tette közzé. Javasolta a folyók szabályozásának megkezdését, hogy vizüket a földek öntözésére lehessen felhasználni, javasolta továbbá, hogy a sztyeppében létesítsenek mesterséges tavakat és artézi kutakat. Dokucsájev dolgozta ki a szigetelők és a mezővédő erdősávok telepítésének rendszerét. «Mezőgazdaságunk ellenségei, — mondotta Dokucsájev — a szelek, viharok, szárazságok és száraz-sze-

estére újra megjövök az üzemanyaggal, együtt végigolvassuk a cikket s majd akkor átnézzük a képeket is.

A kijáratnál a két megkésett traktorista ütközik. Széles válláról tüstént felismerni Vaszilijt, a másik meg minden bizonnyal Fjodor. Peclesen kipödört fekete bajusza van s nevető barna szeme. Oldalvást lépve a keményen kilépő öregtől, tompa basszushangon megjegyzi:

— Már újra megsértettétek Trifon Platonovicsot? Bizonyára tanítani akart benneteket, ti pedig megsértettétek. Valóságos füstgomolyag tódul ki orrlyukán a haragtól.

— Eh, ostoba kölyke, még te is? ... veti oda elmenőben az öreg, és bevágja maga után az ajtót.

Fedja nevet és felém hunyorít.

— Mi sohasem unatkozunk, ha nincs mozi, pótolja ezt az öreg! Szórszálhasogató, minden lében kanál.

A brigádvezető nyögve huzigálja le a csizmáját, gondosan végigtörölgeti a beszírozott rongydarabbal s fejét felemelve mondja:

— Az a lényeg, hogy azok a különféle Trumanok adnak-e időt, hogy véghezvigyük ezt a hatalmas tervet és a magunk kedvére alakítsuk át a természetet. Olyanannyira

nekivadultak, háborúra készülődnek és még hozzá olyan gonddal, hogy a nagy erőlködéstől még a miniszterei is az eszüket veszítik.

— Hát te csak nem ijedtél meg a háborútól — mosolyog a gépész.

— Hogy az ördögbe ijednék meg? Féltjenek ők! Minket akarnak megverni, erre készülődnek...

— Mi pedig nem ijedünk meg! Pedig azt várták. — hangzik egy mély elnyújtott hang a kocsi hátsó végéből.

— Féltjen az, akinek az ina reszket, vagy aki nadrág nélkül ugrik ki az ablakon, mint ez a Forrestal! Én nem bánom, felülök a T. 34-esre és ellátom a bajukat, mint ahogy a Fritzeknek elláttam. — A brigádvezető elmosolyodik és szemével hunyorít: — Hát még milyen gépeink jöttek ki a háború óta!...

— Az egyik kolhózzparaszt, aki eddig hallgatott, most határozatlanul kérdezi:

— Hát Amerikában most meg mi jött divatba? Miért ugrott ki az a nadrágtalan miniszter az ablakon? Ilyet még nem is hallottam.

Az fészkelte be magát egy éjszaka ostoba fejébe, hogy a Vörös Hadsereg bevonult Amerikába, oszt arra

anyaszült meztelenül kiugrott az ablakon — magyarázza lenézően a gépész. — Híres vitézek ezek — fenyegetőznek, aztán csak inukba száll a bátorság és ijedtükben a nadrágjukat is elvesztik.

Aludni térve még sokáig beszélgetnek a kínai felszabadító néphadsereg sikereiről, a béke-világkongresszusról, az indonéziai helyzetről, az időjárásról és arról, hogy mind eddig vezetnek a szocialista versenyben a szomszéd körzetek előtt, de hogy a betakarítással hogy lesz, még nem tudják... A hangok fokozatosan elülnek. Kilépek a kocsiból. A hold eltűnt, a csillagok mintha megnöttek volna. A sztyeppe felett továbbra is hallik a traktormotorok egyenletes zúgása. A Köves-domb felett pedig, ott, ahol a kőkénybokrok vad hajtásai dús virágba szöktek, a fülemile trillázva csattog...

Vége.

Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra

lek csak azért félelmetesek, mert nem tudunk uralkodni rajtuk».

A természetben kívül azonban volt a dolgozó parasztnak egy még félelmetesebb ellensége, — a kapitalisták és földesurak hatalma. A Dokucsájev által gigadolt széles kutató és kísérletező program nem talált és nem is találhatott a cári kormány-nál semmilyen támogatásra és meg-értésre. Azok az emberek, akik akkor hatalmon voltak, azt hitték, hogy a földművelés sikerei függet-lenek a tudománytól.

Csak a tudós rendkívüli hajthatat-lanságának, kifogyhatatlan energiá-jának következtében sikerült az első kísérleteket a sztyeppében megtenni. A Dokucsájev vezetése alatt telepít-tett mezővédő fás ültetvények a Ka-meni (Kő) sztyeppében és az általa másutt létesített mesterséges tavak ma is értékes tárgyai a tudományos kutatásnak.

A dokucsájevi program igazi és teljes megvalósítását csak a kom-munista társadalmat építő szovjet országban hajtották végre. Ezt bizo-nyítja a Kommunista Párt Központi Bizottságának határozata is és a szárazság elleni támadás stálini terve, melyek a mezőgazdaság háború utáni újjáépítésének útját kijelölik.

Félévszázad telt el Dokucsájev-nek, a modern talajtudomány meg-alapozójának halála óta. Ez alatt az idő alatt az általa megteremtett tudomány sikeresen tovább fejlő-dött. Az orosz tudósoknak, Doku-csájev követőinek, ragnogó kuta-tásai a szovjet talajtudományt elér-hetetlen magasságra emelték.

Dokucsájev ügyének legkiválóbb folytatója Vaszilij Willjams szovjet tudós. Míg Dokucsájev neve csak halála után hosszú évekkel vált nép-szerűvé, addig Willjams akadémikus, akinél tevékenységének virágkora a szovjet korszakba esik, már életé-ben a Szovjetunió legtavolabbi sar-kaiban is nevezetes lett.

Willjams adta meg a talaj pontos és végleges meghatározását, mely teljes mértékben megfelel a mar-xista-leninista világfelfogásnak. A talaj termékenysége, Willjams sze-rint, az a jellemvonal, mely meg-különbözteti a talajt a hegységi kőzetektől.

A fényt, meleget, szén-savat és oxigént a növények közvetlenül az atmoszférából veszik föl, a vizet és a tápanyagokat (ásványokat és nitrogént) a talajból. A kő, a tömör kőzet nem tudja a növényeket ezek-kel táplálni, mert nincs termékeny-sége. Ha azonban a kő átváltozik tör-meléké, pórusaiban vizet kezd visz-szatartani, majd organikus anyagok-kal (növények, baktériumok) telítődik, akkor már nem kőzet, hanem

talaj. Ez az elsődleges talaj kialaku-lásának vázlatá általános vonalak-ban, mely Willjamsznál a talaj fejlő-déséről szóló tanítás alaptétele.

Willjams alapos magyarázatát adta a talajfölötti és alatti növény-zet szerepének a talaj fejlődésében. Willjamszig a talajtudománynak ezt az oldalát a tudósok vagy teljesen figyelmen kívül hagyták, vagy csak felületesen foglalkoztak vele. E je-lenség megértéséhez egy neves orosz agronómus, Dokucsájev kortársa, Pável Koszticsev jutott legközelebb, azonban csak Willjamsnak sikerült a talaj termékenységével kapcsolat-ban a növényzet jelentőségét meg-magyarázni. Willjams szilárdan ösz-szekapcsolta a mezőgazdasági tudománnyt a gyakorlattal. Bebizonyít-totta, hogy a kultúrnövények leg-kezdőbb fejlődési körülményei és a jó termések elérésének legked-

vezőbb feltételei a szilárd közös talajépítésnél jönnek létre. Ezen-kívül a réteges talajok segítenek a tavaszi vizek lefolyásának helyes szabályozásánál.

Willjams javasolta, hogy a talaj termékenységét periódikusan állít-sák helyre, élvelő hüvelyesek és ga-bona-füvek (növények) segítségével. Az élvelő füvek helyreállítják a talaj szerkezetét, mely viszont elkerül-hetetlenül megváltozik a gabona-növények betakarításakor.

A Szovjetunióban törvényre emelt és a világon leghaladóbb földműve-lésnek füvesvetésforgós rendszerét Willjams akadémikus dolgozta ki. Mindazokat a tételeket, amelyeket a legkiválóbb orosz agronómusok — Dokucsájev, Koszticsev és mások kidolgoztak, — általánosította és saját alapos tudományos kutatá-saival gyarapította.

A természet-átalakító nagy terv egy erdőgazdasági előadás tükrében

Aki átlépi a moszkvai mezőgazda-sági akadémia erdőgazdasági fakul-tásának küszöbét, amely Konsztan-tin Arkadjevics Timirjazev nevét viseli, az érdekes gyűjtemények és kiállítási tárgyak világába kerül. A fakultás helyiségei valósággal múzeum benyomását keltik. Magá-ban az előadóteremben, ahol az elő-adásokat tartják, a falak mentén fajok minták vannak felállítva. Mindezt a fakultás munkatársai, valamint a diákok egymást követő nemzedékei hordták össze nagy sze-retettel 80 év leforgása alatt.

Minél figyelmesebben és beha-tóbban megismerkedünk a fá-és bokormagvak gyűjteményeivel (2500 fajta van belőlük), a kiállított famintákkal, amelyek közt Szovjet-unió egész hatalmas területének minden fajfajtája képviselve van, az erdőfényképekkel, a fák növe-kedésének sémáival, annál jobban megvilágosodik előttünk az az óriási szerep, amelyet az erdők a természet életében, különösen az éghajlat meg-javításában, a folyók és tavak meg-tartásával és a termések fokozásá-ban betöltenek.

Az erdőgazdasági fakultáson az agronómusok és a szovjet gazda-ságok szakemberei sereglettek ösz-sze az ország különböző tájairól, hogy tökéletesítsék tudományos ismereteiket, megismerjék az erdő-sítés stálini hatalmas tervét, a füves vetésforgó bevezetését, tavak és víztárolók létesítésének feladatát, aminek mind az a célja, hogy a Szovjetunió európai részének sztyeppéin és erdős sztyeppéin ál-

landó színvonalú terméseredményt biztosítsanak.

A falnál levő könyvvállványokon nem könyvek, hanem faminták so-rakoznak, a legfontosabb fajták mintái: tölgy, kőris, fehér akác és itt vannak kísérők is, amelyeket köztük fognak elültetni, a juhar, a barack-, körte- és almafák.

A forradalmat megelőző években, fejtette ki az egyik előadó, az éhség csontos keze gyakran ragadta tör-kon az orosz parasztot. Egy-egy aszályos év éhező orosz falvairól megrendítő képeket festettek olyan kiváló írók, mint Lev Tolsztoj, Csehov, Korolenko, Gleb Uszpen-szkij.

A szocialista, tervszerűen veze-tett mezőgazdaság azonban még rossz természet esetén is meg tudja menteni a lakosságot az éhség bor-zalmaitól. A haladó szovjet tudomá-ny a természetet az ember en-gedelmes szolgáivá változtatja. Ebben az erdőgazdaság, az erdő-ségek megóvása és új erdők létesíté-se nagy szerepet játszik.

A szovjet emberek már megkez-dték a természet átalakításának stá-lini tervét a valóságba átültetni. Tavaly a kolhozok, szovhozok és a Szovjetunió európai részének sztye-pés területein lévő erdőgazdaságok majdnem 200.000 hektárnyi terü-letet erdősítettek. Az 1949-től 1965-ig terjedő évek alatt 5,709.000 hek-tárnyi területen létesítenek talajvédő erdős övezeteket. A terv szerint 120,000.000 hektárnyi terület kap talajvédő erdősövezeteket. Ez körül-belül megfelel Anglia, Franciaország,

Olaszország, Belgium és Hollandia területeinek együttléve.

Az előadó ezután áttért a gyakorlati útmutatásokra a fák ültetésével és ápolásával kapcsolatban.

Sok agronomnak rendjelek és érmek csillognak a mellükön, bizonyosságául annak, hogy önfeláldozó és eredményes munkát végeznek a szocialista mezőgazdaság felvirágoztatása érdekében. A munkában fontos szerepet töltenek be a nők. Ezek sorra fölkeresik a kolhozokat és a fásításban szerzett tapasztalatokat zártan tovább adják.

A Szovjetunió európai részének földjein már végeztek a vetési munkálatokkal. Tapasztalt vezetők irányítása mellett a kitűnő szakemberek tízezrei, a kolhozparasztsággal tovább folytatják a harcot a bő termésért, a talajvédő erdőövezetek megteremtéséért, azaz a sztálini tervért, amelynek teljesítése meg fogja gyorsítani az átmenetet a szocializmusból a kommunizmusba.

Erdősávok a szovjet vasútvonalak mentén

A hófúvások elleni harcban a vasútvonalak mentén már sok éven át telepítenek folytatódólagosan erdősávokat. 1949 évig ilyen erdősávokkal volt szegélyezve mintegy 27 ezer kilométernyi vasútvonal. 17.800 kilométer hosszúságban az erdő már annyira kifejlődött, hogy ezeken a részeken szükségtelessé vált a védőtöltések felállítását: az erdősávok ugyanis kitűnően védtek a vágányokat a hófúvásoktól. 1949 év tavaszán még 1000 kilométeren ismét erdősítettek.

Az utóbbi években az őrbódék és egyéb pályaépületek mellett a levezetők melletti földsávokon nagymennyiségű gyümölcsfát ültettek. A delyonyci vonalon a nyílt pályákon is telepítettek gyümölcsfákat. Így Dolja és Jelenovka állomások között mintegy három kilométer hosszban ültettek gyümölcsfát, a Kárány-Kicsikszu nyíltvonalon pedig majdnem öt kilométer hosszúságban stb.

Az erdősávok mentén megkezdődött az orgona, jázmin és más virágbokrok elültetése is. Ilyen ültetvények létesültek a donyci és a délnyugati kerületekben is. Ezekben a helyeken a vonatok egy-két év múlva virágzó fasorok között fognak haladni.

A vasútvonalak tavaszi ültetési tervét jelentősen túlteljesítették. Ezidőszertől előkészületek folynak az őszi ültetésekhez. Nem kevesebb, mint 20 millió csemete elültetése van előirányozva. (Izvesztija)

500.000 kilogramm erdei vetőmagot gyűjt a moldovai Komszomol

A benderi 1. sz. középiskola úttörői és tanulói naponta a mezőre és az erdőbe vonulnak. Az erdei utak mentén kosarakba és kis zsákokba tölgyfamakkokat, juhar-magvakat, hársfa- és akác-magvakat, diót és meggyet szednek. A mezőkön pedig vadon növények magvait: vadlucerna- és vadlóhere-magvakat, valamint perjés fűmagvakat gyűjtöttek. Az iskolásgyerek kötelezettséget vállaltak, hogy a vakáció idején ötszáz kiló magot szednek össze. A falkola raktárába körülbelül 200 kilogrammot már le is adtak.

A moldovai Komszomol Központi Bizottságának irodája értekezletet hívott össze, amely magvak gyűjtésével foglalkozott. Ebben az évben az erdei fákról 500.000 kilogramm magot kell összegyűjteni. A maggyűjtésről több körzetben útbagazító értekezleteket, továbbá a komszomol szervezetek titkárai és úttörő tisztjeik által vezetett szemináriumokat tartottak, amelyek iskolai igazgatók, tanítók és mezőgazdasági szakemberek vettek részt. (Pravda)

Kárpátukrajna fakitermelése 113%-al emelkedett

Mióta Kárpátukrajna egyesült szülőhazájával, Ukrajnával és belépett a Szovjet népek testvéri közösségébe, nagy lépésekkel halad előre a politikai, gazdasági és kulturális felemelkedés útján. Négy év alatt különösen nagy lendülettel fejlődött ipara. A fakitermelés korábbi gyenge eredményeivel szemben a fejlődés ma már olyan erős, hogy ezen a munkaterületen az új iparágak egész sora keletkezett. Nagy vállalatok alakultak a tüzelőanyagiparban is.

Kárpátukrajna legfontosabb iparága az erdőkitermelés. 1946 óta mind a kitermelés, mind a faanyag szállítása 113%-al emelkedett. Egyes napszámokból sztahanovisták lettek. Országosan ismerik a Levko-testvérek nevét, akik favágóként dolgoznak a szveljavi famegmunkáló ipartelepen és új módszereket alkalmaznak a fűrész élesítésénél normákat pedig minden évben két és fél-háromszorosan teljesítik.

Szépen fejlődik a kolhoz-mozgalom is: míg 1948-ban csak 27 kolhoz volt, amely 1230 parasztagazdaságot egyesített, addig ez év májusában a parasztagazdaságok 61,1%-a 521 kolhozban tömörült és soha nem látott bőséges termést takarított be.

Uj faültetőgép. A kirovgrádi «Vörös csillag» mezőgazdasági gépgyár tervezői új, löfogató ültetőgépet szerkesztettek. Az új gép minden magfajta vetésére kitűnően használható. (Izvesztija).

400 erdei hangversenyt rendeztek három hónap alatt a Karél-Finn Szocialista Szövetséges Köztársaság Állami Filharmóniai Társasága művészei. A társaság öt művészbrigádöt indított útnak Karélia erdőkitermelő telepeire, ahol a műkedvelő körök megszervezésében is segítettek az erdőkitermelőknek. (Pravda).

Fásítás Kazahsztánban. Nagy lendülettel halad a fásítás munkája Kazahsztán köztársaságban, különösen annak fővárosában, Alma-Atában. Munkásbrigádok és pártmunkások ezrei vettek részt a terek, utcák fásításában, kertek és parkok ültetésében. Nemrég két hét alatt több mint 400.000 dísz- és gyümölcsfát ültettek el. A városrészek sok km-es fasor övezi az ipartelepeket. Még idén 780.000 dísz- és gyümölcsfát és félmillió bokrot ültetnek el a városokban és a munkástelepeken.

Uj villanyfűrész a szovjet erdőkitermelésben. A szovjet technika nagy sikere az új, könnyűsúlyú, lánchajtású villamos fűrész: a «CNIIME—K 5», amelynek irányításához csak egy kezelő kell, szemben az eddig használt «VAKOPP» villanyfűrészekkel. Az új fűrészrel 950 mm átmérőjű törzset lehet elfűrészelni és kiválóan alkalmazható a nagyméretű bútýkók szétfűrészelésére. Nemcsak az erdőkitermelésben, hanem a mérnöki építőmunkálatokban is előnyösen alkalmazható.

Tutajvontató gőzösök rekordjai. A szovjet faanyagszállításban és újabb termelési sikerek elérésében igen nagy szerepük van a tutajvontató gőzösöknek, és a fauszatásnak. Észak-Dvinában az «Udarnyik» gőzös 18.000 m³-nyi szálfából álló tutajt, más alkalommal 22.000 m³ szálfát vontatott el. A «Kadrovnik» és a «Kollektivnij» gőzösök Dvina-Bereznikából Archangelszkbe két tutajt szállítottak 46.000 m³-nyi összekötözött szálfából. Ezeknek a szálfáknak a vasútra való átrakásához több mint kétezer vasúti kocsi kellett volna szükség.

Uj fenyvesek az altáji pusztaságon. Az Ob folyótól az altáji pusztaságon keresztül Kazahsztánig többszáz km hosszú, helyenként 60 km széles fenyőerdő-vonulat húzódik. Most megkezdtek ennek a hatalmas erdőövezetnek kiszélesítését. Eddig 3.000 hektárnyi területet ültettek be fenyőcsemetékkel. (Pravda).

Újítási megbizottak konferenciája az Erdőközpontban

Az Országos Újítókongresszus sikerének érdekében szükségessé vált az összes Nemzeti Vállalatok újítási megbizottainak összehívása az Erdőközpontba, előzetes megbeszélésre.

Az Újítókongresszus célja ugyanis: az eddigi működés alapján leszűrve a tapasztalatokat, kijelölni a jövő feladatokat, meghatározni azt a feladattervet, amelynek teljesítése biztosítani fogja az 5 éves tervünk sikerét. A konferencián az O. T. H. Hadházi József előadó személyében képviseltette magát.

A konferenciát Szende György, üzemgazdasági főosztályvezető-helyettes nyitotta meg, rámutatva arra, hogy a cél az önköltség csökkentése minden vonalon és a termelékenység emelése, mert csak így tudjuk biztosítani az 5 éves terv sikerét. Ahhoz, hogy az önköltségsökkentést végre tudjuk hajtani, ismernünk kell a szűk keresztmetszeteket, amelyek akadályozzák a termelékenység fokozását. Fel kell tehát a szűk keresztmetszeteket tárnunk, mert ezek ismeretében könnyen lerögzíthetjük azt a tervet, amely az újító mozgalom további fejlődése érdekében szükséges.

A bevezető után Speer Norbert, az Erdőközpont újítási megbizottja tartotta meg beszámolóját és ismertette az erdőgazdasági újító mozgalom eddigi eredményeit és feladattervének vázlatát.

Beérkezett jélév alatt 345 drb. újítási javaslat, ebből elfogadva 60 drb gyakorlatba vételre, 68 drb pedig kísérletezésre.

Egy évre előre kalkulált megtakarítás összege 804.509.— Ft.

dijazásra kijelölve 21.390.— Ft. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az újítási mozgalom eddig tulajdonképpen csak szétszórt tervszerűtlen újításokból állt, melyek sokszor nem is a legszükségesebb megoldandó problémákat tárgyalták. A megtakarítás összege bár látszólag nagy, de mégis csak 1/2%-át teszi a munkabérekre fordítandó összegnek.

Az újító mozgalmat tehát olyan irányba kell terelni, hogy az a megoldandó feladatoknak megfelelően, jelentékeny megtakarítást eredményezve nemzetgazdaságunknak. Az újító mozgalmat is a Szovjetunió példája nyomán kell kifejlesztelnünk. Követésre legalkalmasabb példaképünk a Szovjetunió Sztahanov-mozgalma.

Ezután a feladatterv ismertetésére került a sor, amely feladattervet minden üzemi egység sokszorosítva meg fog kapni. A teendő tehát most az, hogy mind a Nemzeti Vállalatok, mind az Erdőközpont főosztályai, valamint az erdőgazdaságok dolgozói a feladattervet részletesen vitassák meg. Bizonyára felmerül még sok olyan probléma, amely a ránk háruló feladatok megoldásánál döntő lehet de a tervben nem szerepel. Olymódon aktivizáljuk a dolgozókat, hogy minél szélesebb réteg kapcsolódjék be az újító mozgalomba, mert csak így lehet biztosítani a sikert is. Vessük mindig jóemlékezetünkbe, amit Kálinin elvtárs mondott: *«Ha sikerülne az összes, valóban az összes dolgozó munkájának termelőképességét csak 10%-al felemelni, milyen nagy haszon adódnék abból.»* Jó feladatterv elkészítésével kell tehát hozzájárulnunk az Újítókongresszus sikeréhez.

Seemann Ferenc szombathelyi újítási mb. hozzászólásában annak a nézetének adott kifejezést, hogy a közölt megtakarítás összegénél több a tényleges megtakarítás, hiszen csak a szombathelyi Nemzeti Vállalatnál ennek mintegy 1/4 része jelentkezik. Felhívta a figyelmet a tapasztalatcsere minél hatékonyabb megszervezésére, mert az az alapja a sikernek.

Dankó Gábor (Debrecen) felszólalásában szükségesnek tartotta az újítási bizottságok kibővítését és ismertetett több nagyjelentőségű újítást. Hangsúlyozta, hogy

az újítások kikísérletezésére több esemetekertet

kellene tájegységenként kijelölni.

Tóth Bódog (Erdőközpont, erdőművelési osztály) bejelentette, hogy jelenleg a még rendelkezésre álló anyagi eszközök korlátozottabb volta miatt csak egy kísérleti esemetekertet tudnak berendezni Máriabesnyőn. Ebbe a esemetekertbe azonban beszereznek minden modern művelési eszközt, amelyből kikísérletezés után a legjobbakat fogják általánosságban használni, ugyancsak itt kerülhetnek kikísérletezésre az újítások is.

Bezzegh László (ERTI) rámutatott arra, hogy sokan összetévesztik az újítást a találmánnyal, ez pedig helytelen, mert nagy akadálya az újítási mozgalom kifejlődésének.

Nem mindenki születik feltalálónak, azonban

apróbb szervezési, vagy munkamódszerben történő változásokkal a munkát mindenki a saját munkaterületén termelékenyebbé tudja tenni.

A nyírségi N. V. újítási megbizottja ismertette a Marlon-féle tolokáppal elért eredményeket, továbbá azt, hogy ebből a kapából három összekapcsolva egy vonórúdra, egy ló vonóerejével még további megtakarítást lehet elérni, mint ahogy az náluk már ki van kísérletezve. A megtakarítás összege az eddigivel szemben 87,3%. Általános bevezetésre ajánlja.

Kárall János, a győri N. V. megbizottja bejelentette a mozgalom eredményeit. Ismertette az ugodai erdőgazdaság dolgozóinak elhatározását t. i. hogy

évenként 1 kat. holdat szabadság idejük terhére be fognak erdősíteni

továbbá, hogy a győri gépkocsizüzem gépkocsikísérői a rakodás ideje alatt megjavítják a rakodók környékén levő utakat s ezzel sokkal kevesebb rúgótörés fog bekövetkezni. Az évi megtakarítás így legalább 5.000.— Ft lesz.

Zentai Viktor (Kaposvár) rámutatott arra, hogy sok helyen az újítási mozgalom nem tölti még be azt a szerepet, amelyet jelentőségénél fogva be kellene töltenie.

Palóc József (Erdőközpont) az újító- és élmunkáskörök nagy jelentőségére hívta fel a figyelmet. Ahol ezek még nincsenek megalakulva, okvetlen megalakítandók, mert a problémáknak megvitatása ezeken belül sokkal közelebb fogja a dolgozókat vinni a megoldáshoz.

Koczka Pál (Erdőközpont) kifejtette, hogy

jó újító mozgalom, csak az egyéni munkaverseny alapján tud kifejlődni,

mert csak a munkaverseny folyamán nyernek ösztönzést a dolgozók többtermelésre és ezen keresztül igyekeznek javítani eddigi munkamódszereiken és tökéletesíteni munkaeszközeiket.

Simándi László (Erdőközpont) javasolta, hogy az anyagszámadás és készletforgalom eddigi rendszerén változtatni kell, továbbá egységesíteni kell a tűzifa-rakalmagasságokat a könnyebb ellenőrzés és nyilvánartás végett.

Hadházi József az Országos Találmányi Hivatal részéről örömet fejezte ki, hogy az erdőgazdaságban ilyen jól készülnek fel az újítókongresszusra és abbéli reményének adott kifejezést, hogy a jó elő-

készítés révén jó feladattervet dolgozva ki az Újítókongresszus sikere biztosítva van.

Az Erdőközpont újítási megbízottja a felmerült kérdésekre adott válaszok után újból felhívta a részt-

vevőket arra, hogy minden erejükkel támogassák az Újítókongresszus előkészítését, hogy a kongresszus sikere jó alapot biztosítson az 5 éves országfejlesztési tervünknek.

(Rovatunk hírei az utolsó oldalon)

A belgiumi nyárfa-kongresszus tanulságai

A Belgiumban és Hollandiában tartott III. nemzetközi nyárfa-kongresszuson Magyarországot Kollay György és Rosner Miklós mérnökszakemberek képviselték. Ezúttal Kollay György erdőmérnöknek beszámolóját közöljük a nyárfa erdőgazdasági jelentőségéről, a tárgyisorozat egyik legfontosabb kérdéséről.

A pusztító háborúk és az emberi rövidlátó kapzsiság következtében előállott fahiány gyors pótlására a nyárfák kiválóan alkalmasak; egyrészt mert a legrövidebb idő alatt a legnagyobb fatömeget ezekből várhatjuk, másrészt pedig a nyárfa technikai használhatósága igen sokoldalú.

A vastag anyag, a rétegelt lemez, az asztalos lemez (panell) a gyufagyártás és fűrészek fontos nyersanyaga; a vékonyabb választék pedig farostlemez és papír-, facipő-, fagyapot-, ládadeszkagyártásra, illetve épületfa, keverőfaként stb. használható fel.

Igen nagy szerep jut a nyárfának az erdőn kívül is; az utak, csatornák, legelők fásításánál és szélfogó pászttak létesítésénél; valamint az ipartelepek környékeinek fásítása terén.

A bejárt területek termőhelyi viszonyai

A kiküldött bejártak Hollandiának mintegy fele és Belgiumnak, mintegy egyharmad részét, vagyis azokat a sík területeket, ahol a nyárfák legjobban tenyésznek. Az éghajlat kimondottan tengerparti, a levegő páratartalma magas, a csapadék 750—780 mm, a hőingadozások nem nagyok, késői és korai fagyok alig fordulnak elő. A talaj televényes, homokos láptalaj; ahol savanyú, ott meszezéssel közbősítik; vízellátása szabályozott.

Az agrártermelés főiránya az állattenyésztés. Az ország területének 41%-a öntözött legelő, s csak 8%-a erdő.

A viszonyoknak megfelelően az erdőgazdálkodás, helyesebben fagzdálkodás igen belterjes, ennek eredménye a fejlett nyárfakultusz. Belgium 200.000 m² évi nyárfatermeléseinek zöme gazdasági fásításokból kerül ki, erdőnek nevezhető nyárfás alig akad.

A jó termőhelyeken úgyszólván csak nyárfát tenyésztenek, s abból kivételre is kerül. Ugyanakkor a keményfa-szükséglet legnagyobb részét importból fedezik, miután érdemesebb feleslegben is nyáranyagot termelni, mint a keményfa-szükségletet otthon előállítani.

Viszont a gyenge homokon (dűnéken) nem nyárfát, hanem fenyőket ültetnek. Nyárfát csak jó talajon érdemes termesztani.

Alkalmazott erdőművelési módszerek

Kísérleti eredmények bizonyítják, hogy a nyárfák vastagsági növekedése, 4×4 méteres hálózatban való ültetés mellett már a negyedik évben csökken. Legideálisabb a vastagsági növekedés 8×8 m, vagy még annál is ritkább hálózatban, de akkor már az alacsony törzsszám a hozadék rovására megy, tehát a 6×6 és 7×7 méteres hálózatot alkalmazzák, s így 25 éves korban már 35—40 cm mellmagassági átlagmérőjű törzseket érnek el; a térközöket vagy fűhasználattal értékesítik, vagy 8 éves fordulóban kezelt éger aljával. Ily módon a törzsek ágtisztasága csak állandó nyeséssel biztosítható.

Ugyancsak kísérleti eredmények igazolják, hogy a legeltetett területeken 65%-kal alacsonyabb a fatömeghozadék, mint a töltelékfával alátelített és nem legeltetett területen.

A mi sajátos magyar viszonyaink mellett inkább ajánlható a 4×4 méteres hálózatban megfelelő töltelékfákkal való ültetés, idejében való gyéritések és 40 éves vágásforduló alkalmazása mellett. Így már csak a száraz ágak feltisztítása lesz szükséges. A két módszer gazdasági eredménye között nem lesz lényeges különbség, mert így az állományok maguktól tisztulnak fel, jobb minőségű szerfát és ipari értékű előhasználatokat adnak; a kezelési költség pedig alacsonyabb; s az állomány a biológiai egyensúly következtében egészségesebb lesz. Az ültetési hálózat lehet sűrűbb és a vágásforduló alacsonyabb is, ha vékonyabb anyag termelésére kívánunk bizonyos területeket berendezni.

A nyárfakutatások jelenlegi iránya

Ma az elsődrendű célkitűzés az, hogy még gyorsabban növő, még jobb műszaki tulajdonságú és a betegségeknek jobban ellentálló fajták kerüljenek tenyésztésre. Ennek eszközei a következők:

a) mesterséges hibridek előállítása,

b) természetes hibrideknek a termőhelyükön való felkutatása,

c) külföldi fajok megtelepítése és d) egyedi jó tulajdonságok alapján való szelektálás.

A nyárfabetegségek kutatása

Külföldön nagyszámú szakembert foglalkoztat a kérdés, de olyan módszert kidolgozni, mely lehetővé tenné a betegségek módszeres leküzdését, nem sikerült. A szakértők is csak azt ajánlhatják — amit mi már régen követünk — vagyis a betegségek miatt nem fejlődő fajok kizárását a nagyban való tenyésztésből. Nálunk ez a kérdés azért nem olyan nagy jelentőségű, mert élő ágakat nem nyesünk, a területet nem legeltetjük, tehát az állomány egészségi állapota jobb.

Javaslatok a tapasztalatok alapján:

I. A nyárfák fokozottabb mértékben való telepítése.

II. Nyár törzstelep létesítése, ellenőrzött tenyészanyag előállítása, új fajták előállítása és kipróbálása céljából.

III. Kísérleti telepek létesítése (külön az ártérben, az Alföldön és a Hanságban) az ültetési hálózat, az ágtisztítási, gyéritési módszerek eredményeinek számszerű megállapítása céljából.

IV. A gazdasági fásítások szakszerű nyesésének széles körben való propagálása a népi szervek útján.

V. Célszerű nyeső eszközök beszerzése a munka termelékenyebbé tételére.

VI. Kapcsolat létesítendő, illetve tartandó fenn más, nyárfatermelő országokkal a kísérleti eredmények kicserélése céljából.

VII. A fehérynár műszaki feldolgozásának megoldására megfelelő módszer kidolgozása.

VIII. Vékony nyárfaanyag cellulóze tartalmának kihasználására megfelelő eljárás kidolgozása.

**Olvasd
és terjeszd
az
ERDŐGAZDASÁG-ot**

A Budapest-Síkvidéki Erdőgazdasági N.V. vezet az Erdőgazdaság előfizetési versenyben

Tavasszal indítottuk meg az *Erdőgazdaság* újabb előfizetési versenyét. A Központban és a Nemzeti Vállalatoknál is jelentékeny számban szaporodott előfizetőink tábora.

Be kell számolnunk arról, hogy eddig a legjobb eredményt a Budapest-Síkvidéki Erdőgazdasági N.V. érte el jól meg-

szervezett és nagy lelkesedéssel keresztülvitt előfizetési akciójával. Elérték májustól augusztus végéig, hogy nemcsak a Nemzeti Vállalat központjának és a hozzá tartozó gondnokságoknak valamennyi dolgozója fizetett elő hivatalos üzemi lapunkra, hanem több erdőgondnokságon, így

Bugacon, Kecskeméten, Szabadegyházán és Szabadszálláson

a rövidebb-hosszabb ideig alkalmazott

erdei munkások is

előfizettek az *Erdőgazdaságra*. Számszerűleg ez azt jelenti, hogy amíg a vállalat rendes állománybeli dolgozói közül, 175-ből csak 61 volt a lap előfizetője, tehát 35%, addig augusztusban már nemcsak hogy mind a 175 alkalmazott az előfizetők sorába lépett, tehát

elérték a 100%-ot, hanem ezenfelül még 17 további előfizetőt is gyűjtöttek a fizikai dolgozók sorából.

A példa világos! A Budapest-Síkvidéki NV dolgozói megmutatták, hogy valóban szívügyüknek tekintik az erdőgazdaság sorskérdéseit.

Érthető figyelmeztetés minden erdőgazdasági nemzeti vállalat számára

Csak ott végezhetünk jó munkát, ahol minden dolgozó előfizetője az *Erdőgazdaságnak!*

Fás kultúráért

«Magyarország erdősültségét a dolgozók egészségvédelme, a faellátás biztosítása, a talajpusztulás megakadályozása, a szárazság leküzdése és az árvizek megfékezése érdekében lényegesen emelni kell». Így kezdődik a földművelésügyi miniszter rendelete, melyben az országfásítási terv elkészítésével az Erdőközpontot bízta meg. A rendelet megjelenése óta széleskörű munka folyik az országos erdősítési és fásítási terv elkészítése érdekében.

Az *Alföldfásítás Országos Felügyelőjénél* ismételten tárgyalásokra ültek össze az érdekelt minisztériumok, nemzeti vállalatok, hivatalok, népi szervek képviselői és az Erdőközpont illetékes fősztályvezetői, és a tárgyalások

szórán kibontakoztak a terv egyes részletei. A tárgyalásokon felmerült elgondolásokból és javaslatokból ismertettünk néhányat, amelyek rávilágítanak a terv sokoldalú célkitűzéseire.

*

Erdőszalagos legelők. A rendszertelen legeltetés évről évre óriási területeket pusztít. Mindinkább szaporodnak a kiaszott, kopár legelők. A legelők pusztulását a multban tétlenül nézték, és legelőjavítás helyett az erdei legeltetéshez folyamodtak. Az erdei legeltetés folytán virágzó erdeink egyre növekvő mértékben agyonlegeltetett, rontott erdőkké váltak. Domb és hegyvidékeinken

kialakult a rontott erdők öve, amely az erdei legeltetés fokozódó terfoglalásával mindinkább «felmászott» a lejtőkön, a lejtők lábánál pedig vízmosságokkal, kőgörgötteges vízfolyásokkal szabdalt, sziklakibuvásos kópárságok keletkeztek.

A tönkrelegeltetett legelők rekonstruálása a mezőgazdaság közös érdeke. Tapasztalati tény az, hogy nemcsak a nap heve szárítja ki a növényt a földeten, a fűvet a réteken és a legelőkön, hanem legfőképpen a forró, perzselő szél. Fasorok mentén, erdők aljában, ahol megtörik a szél ereje, üdőbb a talaj, élénkebb a növényzet. A tervbevetett legelőfásítás során erdőszalagokkal kellene behálózni a legelőket, melyek védenék és üdítőenék a pázsitot, természetes határt biztosítanak a szakaszos legeltetés számára, és kellemes árnyékot adnának a pihenő jószágoknak. Több mint 1,600.000 kat. hold legelőnk, amelynek ma csak tört hányada jó legelő, egész nyáron át fűvet adó legelővé lehetne így átalakítani.

Mézelő-erdők és folyton virágzó ligetek. A kötelező tarlóhántás következtében kipusztulnak a mézelő gyomnövények; eltűnnek a méhlegelők. Ez a körülmény főleg az Alföld méhészetét alapjaiban rendíti meg. A méhészet megmentése a mezőgazdaságnak létkérdése, a mag és gyümölcs-termeléshez szükséges a méhek megtermékenyítő munkája.

A *Mézforgalmi N. V.* a tarlók méhlegelőit az erdők és ligetek méhlegelőivel tervezi helyettesíteni. 3–6 km. sugarú körzetben (a méh repülési körzete) a falvak körül az erdőket, az erdőszalagos legelőket, a mezőgazdasági földet behálózó erdősávokat és a fasorokat az elegyarány helyes megválasztásával tavasztól nyár végéig hordási lehetőséget nyújtó méhlegelővé lehet kialakítani.

A különböző időszakokban virágzó fajok elegyítése mellett a méhészet szempontjából döntő jelentőségű volna az akác virágzási idejének meghosszabbítása, korábban és később virágzó fajták kitenyésztesével és elszaporításával, melyhez a *Micsurin-Liszenkő elmélet* lehetőséget nyújt. Az így kialakított mézelő erdők és ligetek méztermése jelentős mellékhaszonvételt jelent, ha

figyelembe vesszük, hogy 1 kh. akácerdő évi mézhozama elérheti a 200 kg.-ot is.

Községi epreskertek. A selyembubótenyésztés a kanyargó, poros országutak mentén történő levelelénkenti lombszedéssel, fáradságos és kevés jövedelmet nyújtó elfoglaltság. A *Selyembubótenyésztő* N. V. újrendszerű vesszős lombbal való selyemhernyótenyésztés bevezetését tervezi. Az új eljárás

bevezetéséhez *zárt epreskertek* létesítése szükséges. A községek, az iskolák és a földművelészetkezeltek epreskertjei csökkent munka bírású embereknek, öregeknek és gyerekeknek jól jövedelmező munkalehetőséget nyújtanak majd. A N. V.-oknak 10 eperfaiskolája termeli a szükséges suhángokat, és a közeljövőben már 278 községben létesítenek epreskertet.

(Folytatjuk.) *Keresztesi Béla.*

MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Sportpálya létesült az Erdőközpontban

Szeptember 13-a ünnepnappá lett a Sport Club számára:

az Erdőközponttal szomszédos ház kertjében kombinált kosár-, röp- és kézilabdapályát létesített az üzem és a Sport Club vezetősége.

Molnár István vezérigazgató üdvözlő szavai után Osváth István vezérigazgató-helyettes adta át rendeltetésének a pályát. Beszédében hangsúlyozta a pálya-avatás jelentőségét és emlékeztette a sportolókat és a szép számú érdeklődőt, hogy a népi demokrácia minden lehetőségét megadja a dolgozóknak, de a dolgozók feladata az ajándékokat megvédeni.

Elsőnek egy *kosárlabda* mérkőzést mutatott be a Központ A) és B) csapata, mely az A) csapat győzelmével végződött.

Utána *röplabda* bemutatót játszottak, melyet magyarzat is kísért.

Végül a Sport Club A) és B) csapata *kispálya-kézilabda* villámturnát játszott a Wolfner-gyár csapatával.

Első lett az A) csapat két győzelemmel, második a Wolfner-csapat 1 gy. 1 vereség, harmadik a B) csapat 2 vereséggel.

Labdarugás

Erdőközpont—Pécsi N. V. 2:1 (2:0)

Barátságos football-mérkőzést játszott az Erdőközpont csapata a pécsi erdőgazdasági N. V. együttesével aug. 27-én, a Hévízi úton.

Bár örömdetes esemény, hogy a pécsiek egyáltalában nem játszottak alárendelt szerepet a központiakkal szemben, sokkal nagyobb a jelentősége ennek a mérkőzésnek az általános sport-együttműködés szempontjából.

Megakarja és meg fogja valósítani a Központ a legszorosabb sport-barátságát az összes erdőgazdasági N. V.-okkal, s ennek a célkitűzésnek egyik fontos állomása volt ez a találkozó.

Díjkiosztás

a Sport Club vacsoráján

Majd valamennyi tényleges sportoló részvételével díjkiosztó vacsorát rendezett a Sport Club augusztus 27-én este a Központban.

Számavették az elmúlt idény eredményeit és *nyolc bajnokságot számoltak össze.* Kettőt nyertek a kézilabdázók, egyet nyertek a footballisták, kettőt nyertek az asztali teniszesezők, egyet hoztak a sakkozók és kettő van a tennisezők tarsolyában. A másfél éves mult-hoz viszonyítva többszáz-százalékos túltejesítés.

Molnár István vezérigazgató osztotta ki a díjakat az Erdőközpont nevében, melyet rajta kívül Osváth István vezérigazgató-helyettes, Sas Árpád, Hajdu Sándor főosztályvezetők és Fazekas István osztályvezető képviselt.

A bajnokcsapatok tagjain kívül plakett-jutalmazással emlékezett meg a Sport Club azokról a szakosztály vezetőiről és tagjairól akik önzetlen és lelkes munkájukkal a csapatokat a győzelmek elérésében segítették.

Igy dicserő elismerésben részesült: Takács József és Müller Ottó (football), Kormos József és Végh Károly (kézilabda) és Aulich Antal (asztali tenisz és evezés).

A Sport Club tagjai pedig megemlékezésül díszes ezüstveret nyújtottak át dr. Dobos Imre főtitkárnak, akinek oroszlanrésze volt a sikerekben.

Kézilabda-csapatunk

szeptember 4-én játszotta első N. B. II. osztályú bajnoki mérkőzését Diósgyőrben, a *Diósgyőri Vasassal.* Itt kemény mérkőzés keretében biztosan győztünk 10:4 (6:1) arányban. A mérkőzés a Diósgyőri Stadionban volt, vezette: Bánffy. Góllövők: Aradszky 3, Alapi 3, Szombathy 2, Tószegi 1, Végh 1

Mállerd—Sajószentpéteri Tárna 18:4. (10:2). Vezette: Csicseri. Pamuttextil pálya. Szeptember 11-én a Sajószentpéteri Tárna csapatát láttuk vendégül N. B. II-es mérkőzés keretében. Remek, élvezetes játékkal győztünk, csapatunk fennállása óta itt mutatta a legszebb játékot. Egyetlen játékos sem lehet kiemelni, mindenki tudása legjavát adta. Góllövők: Szombathy 8, Aradszky 4, Magyar 3, Alapi 2, Végh 1.

Mállerd II.—Wolfner II. 11:5 (5:2) Bpest III. o. Pamuttextil pálya. Vezette: Szeker. Kitiűnően mutatkozott be most szervezett második csapatunk is. Góllövők: Szotyory 6, Koháry 3, Merza 1, dr. Dobos 1.

Evezős-nap

Nagy várakozás és izgalom előzte meg az evezősök csónakavató ünnepélyét és első háziversenyét.

Mintegy százfőnyi érdeklődő indult szeptember 3-án a római-parti csónakházba, hogy tanuja lehessen egy újabb örömdetes ténynek: az evezős szakosztály hét új hajója felavatásának, a szakosztály szép fejlődésének.

Hat óra tájban indultak a versenyzők a starthelyükre, honnan 3/4-kor indult — a 2-8 km-es távon — első versenyére a tizenkét hajó.

Szép verseny után, meglepően jó időt húzva, első lett 10 p. 19 mp.-cel a versenyen kívül indult: Erdős—Frank, Erdősné (kormányos) együttes.

Versenynben: 1. Tomajága I.—Lengyel Gy., Tomajága E. (kormányos) 10 p. 34-3 mp., 2. Palkó—Szombathy, Janssenné 10 p. 39 mp., 3. Bana—Bence, Vass T. 11 p. 39 mp., 4. dr. Ajtony—dr. Horváth, Horváth M. 11 p. 48 mp.

Verseny után a szomszédos csárdában tartották a vacsorát, melyen Osváth István vezérigazgató-helyettes mondott buzdító beszédet s fejezte ki megelégedését a szakosztály szép munkája felett. Ő osztotta ki a díjakat a verseny boldog győzteseiének.

A szépen sikerült «evezős-nap» után máris sokan ostromolják Aulich helyettes szakosztályvezetőt egy újabb verseny rendezése érdekében.

Vívó-szakosztály az Erdőközpontban

Az új szakszervezeti sporttörvény adta meg a lehetőséget ahhoz, hogy az összes sportok közül az egyik legkedveltebbet és legeredményesebbet, a vívást, a dolgozók tömegsportjává tehető. Így az üzemünk dolgozói között lévő régi vívók megindították a szervezést a vívószakosztály felállítására. Munkájukat siker koronázta és ma már a Mállerd S. C. élő szakosztályaként dolgoznak. A vívók munkája valamennyi szakosztály és minden sportoló által követendő például állítható fel. Úgyszólván a semmiből teremtette meg 5 régi vívó sporttársunk a szakosztályt, melynek ma 32 működő tagja van.

A győri Erdőgazdasági N. V. dolgozóinak sportsikerei

Az elmúlt labdarúgó idényben a győri N. V. labdarúgó csapata Győr város *szakmaközi bajnokságában* vett részt és azt nagy küzdelem után meg is nyerte az induló 14 csapat közül.

A győri *röplabdázók* is kiválóan szerepeltek, mert a férficsapat megszerezte csoportjának alapfokú bajnokságát és a Petőfi-kupát, a női csapat pedig az alapfokú bajnokságban a második helyen végzett.

Jelenleg a győri erdősz sportolók részt vesznek a rendőrség által kiírt «Győri rendőr-munkás barátság kupában», mely *öt sportágban* zajlik le, mégpedig: labdarúgásban, röplabdában, asztali teniszben, tekében és sakokban. Hat csapat vesz részt és reméljük, hogy erdősz sportolónk folytatják sportsikereiket.

FELHÍVÁS SZAKMUNKÁSAINKHOZ !

Kiképzett szakmunkásainkhoz fordulunk. Segítségüket kérjük a tölgy-makkgyűjtési mozgalom sikere érdekében !

Érezzék át, hogy az erdőiparnak első képviselői gazdasági életünkben és vegyenek részt szívvel-lélekkel az erdők építésében. Kísérjék figyelemmel a tölgy-makkgyűjtési munkákat és maguk is ellenőrizték, hogy a nem-állami erdőkben található minden mennyiségű tölgy-makkot gondosan begyűjtsenek !

Mínél több erdőt telepítünk, annál biztosabb és állandóbb kenyeret találunk az erdőkben a szakképzett, állandó dolgozóink ! Minden erdei munkás törődjön az erdők jövőjével !

Megnyílt a 11. erdei szakmunkástanfolyam

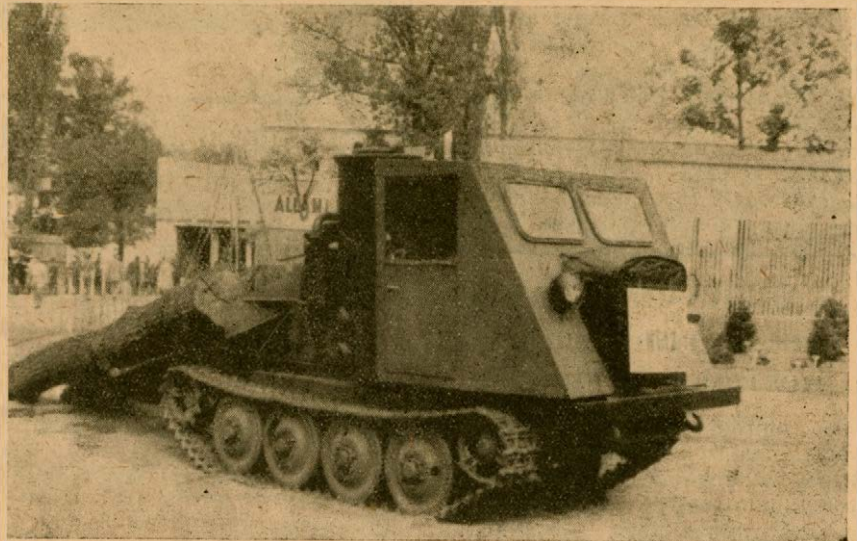
A Zalaegerszegi Erdőgazdasági N. V. bensőséges ünnepség keretében nyitotta meg *Uzsapusztán* az erdei szakmunkásképző tanfolyamot

amely a volt Eszterházy-féle vadászakban kapott hajlékot. Az idén megnyílt tanfolyamok között az uzsapusztai a tizenegyedik, amelyben háromhetenként 20—20 erdei munkás kap korszerű kiképzést és politikai nevelést. A műsoros avatóünnepség keretében *Schneider Jenő* vezérigazgató ismertette a tanfolyam céljait, *Tóth Kálmán* erdőmérnök, tanfolyamvezető a tananyagot, majd *Lakatos Dezső*, az M.D.P. zalamegyei pártbizottságának titkára méltatta politikai szempontból a tanfolyam jelentőségét.

**Erdősítéssel
az ötéves tervért !**

Az Erdőközpont az Őszi Vásáron

A Szovjetunióból beszerzett K. T. 12-es erdei közelítő traktor.

A szocializmus építésének fontos állomásához jutottunk el a most megrendezett Budapesti Nemzetközi Őszi Vásárral. A 3 éves terv utolsó hónapjában, az 5 éves, új országépítő terv küszöbén, tehát olyan időpontban számolt be a szocialista tervgazdálkodás az eddig elért nagyszerű ipari és mezőgazdasági eredményeiről, amikor ezekből a sikerekből kell erőt, ihletet meríteni az előtte álló új, még nagyobb szabású termelési feladatok elvégzéséhez.

A nézők seregének első és legmélyebb benyomása a Vásár gazdag anyagának láttán: a Szovjetúniónak nemcsak felszabadulásunkat, függetlenségünket, a békét, a szabadságot köszönhetjük, hanem ezek biztosításával annak az alkotó, termelő, építő munkának lehetőségét is, amely a Magyar Dolgozók Pártja és bölcs vezére Rákosi Mátyás irányítása alapján a szocialista népgazdálkodásnak szilárd alapjait fektette le, mind az újjászületett és rohamosan fejlődő ipar, mind mező- és erdőgazdálkodásunk vonalán. A Szovjetúniótól, a világ első és leghatalmasabb szocialista államától kaptuk azt a nagy segítséget, azt a sok tanítást, amellyel biztosan, nyugodtan és most már a magyar nép új alkotmányának védelmétől övezetten építhetjük a boldogabb magyar jövőt, erősíthetjük a béke táborának legyőzhetetlen frontját.

Ezt hirdeti a gyönyörűen megrendezett kiállítás minden legapróbb részlete, ezt hirdeti a Vásáron nagy sikerrel bemutatkozott, korszerűen átszervezett szocialista erdőgazdálkodásunk kiállítási anyaga is. Ez a kiállítás, amikor utal a sötét feudális multra, beszámol egyúttal

a biztató jelenről és arról a még szebb jövőről, amelyet az utókor-nak dolgozó erdészlet a maga tervszerű munkájával, 5 éves hatalmas erdőszítési tervével biztosítani akar.

Két hatalmas modell a nagy erdőszítési terv egyik legfontosabb és legsürgősebb feladatát: az Alföldfásítást szemlélteti. Az egyik a fátlan, sívár, homokos Alföldet mutatja be, amelynek népe a tüdővész és az aszály csapásait szenvedte a másik az erdőkkel, fasorokkal, szélvédő pásztákkal borított Alföldet, amely szovjet példa nyomán 25%-kal növeli termését. Egy hatalmas térkép Nagybudapest zöldövezetét tárja a szemlélő elé, egy nagy dombormű azt mondja el, milyen munka folyik az erdőn, amelyet a közeljövőben a szakképzett, korszerű szerszámokkal ellátott állandó erdei munkások hadserege lep el, hogy szerfát adjon az iparnak, csemetét ültessen és a mult avult módszereivel szemben megteremtse — ismét csak a Szovjetúnió módszerét követve — a gépesített erdőipart. A pavilonunk előtti kis térségen már ott áll a Szovjetúniótól kapott KT-12 jelzésű közelítő és vontató traktor, egyike ama gépek sorozatának, amelyeket ennek a célnek szolgálatába állítottunk. Az erdőszerezet és az erdővédelem plakátjait, jelszavait tárja elénk a vadászati és természetvédelmi kiállítás, amely természetes környezetben ad izelítőt az erdő vadjainak és világhíres madárállományunknak gondozásáról...

Igen, követni akarjuk a Szovjetúniót, amelynek természetalakító nagy sztálini tervét ott látjuk a szocializmus nagy birodalmának ha-

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VÁLLALATOK KÖZLÖNYE

Erdőgazdasági Nemzeti Vállalataink rangsorolása üzemi munkájuk alapján

Az Erdőközpont vezetősége 46.765/1949. sz. alatt elrendelte nemzeti vállalataink üzemi munkájának számszerű kiértékelését és ennek alapján a vállalati rangsor megállapítását. Az Erdőközpont üzemi háromszöge felülvizsgálta a rendeletben előírt és a főosztályok, illetve osztályok által kidolgozott nemzeti vállalati rangsorolást. Megállapította, hogy a főosztályok, illetve osztályok az előírt feladatoknak eleget tettek és az általuk ismertetett indokolás megfelelő módon ábrázolja nemzeti vállalataink működésének képét.

A rangsorolás az egyes főosztályok értékelése alapján történt. Valamennyi főosztály saját munkaterülete szémszögéből külön-külön felülvizsgálta az egyes nemzeti vállalatokat s ennek alapján megállapí-

totta azok minőségi sorrendjét. A rangsorolás április 1—augusztus 31-ig végzett munkát tükrözi vissza.

Vállalataink helyes működésének megvilágítása céljából kizárólag azokat az osztályokat vettük tekintetbe, amelyek közvetlenül a termeléssel foglalkoznak. Így nem minősített az igazgatási, valamint a terv- és ellenőrzési főosztály. Természetesen vállalataink működésében a fent említett osztályok működése nem másodlagos, azonban a szó szerinti termelő munka menete képet nyújt arról is, hogy nemzeti vállalataink igazgatási osztályai miként működnek és egyidejűleg képet kapunk arról is, a termelési osztályokon keresztül, hogy a tervmunkát milyen módon és milyen ütemben végezték el.

A pontozásban a termelési, anyagforgalmi, műszaki, pénzügyi és üzemgazdasági főosztályok vettek részt. Az említett főosztályok külön-külön megállapították saját munkaterületükön a nemzeti vállalatok sorrendjét, amelynek alapján az első helyre került nemzeti vállalat 15 pontot, a második 14-et stb. s végül az utolsó helyen levő 1 pontot kapott.

A kapott pontszámokat az egyes főosztályoknak üzemi munkája alapján szorzószámokkal szoroztuk meg. Figyelembe vettük az elbírált időszakban végzett tevékenységük súlyosságát és pontosságát, valamint a szűk keresztmetszeteket (pl. pénzügyi főosztály). Nem érvényesült még az üzemgazdasági főosztály szorzószámának megállapításánál a főosztály most kibontakozó fokozott jelentősége. Ehhez mérten a szorzószámok a következők:

1. Termelési főosztály (II.) ... 13
2. Műszaki főosztály (IV.) 12
3. Pénzügyi főosztály (V.) 11
4. Üzemgazd. főosztály (VIII.) . 10
5. Anyagforg. főosztály (III.) . 10

Az így kapott pontszámok összege adta az egyes nemzeti vállalatok pontszámát és ennek alapján történt meg a végleges sorrend összeállítása:

FŐBB CIKKEINK:

Erdők napja Esztergomban.

Krylov verse: *Disznó a tölgy alatt.*

Munkáskáderek szakmai továbbképző tanfolyamának megnyitása.

Fiatalfőosztály.

A Szovjetunió erdőgazdasága: A gépesített szovjet erdőipar fejlődése.

Az országfásítási tömegmozgalom hatalmas eredményei.

Beszámoló az Újítási Kiállításról.

Az erdőszel 3 éves erdőművelési és fahasználati tervének sikere.

Terjed a védkerületvezetők munkaversenye.

Nemzeti vállalat neve:	Főosztályok					Összesen
	II.	III.	IV.	V.	VIII.	
I—II. Egri N. V.	91	130	180	165	140	706
I—II. Győri N. V.	130	150	144	132	150	706
III. Zalaegerszegi N. V.	169	140	156	154	70	689
IV. Pécsi N. V.	182	20	168	143	130	643
V. Budapest-Hegyvidék	156	120	120	88	110	594
VI. Sátoraljaújhegyi N. V.	104	110	132	140	120	576
VII. Szombathelyi N. V.	195	90	108	77	90	560
VIII. Budapest-Dunaártér	65	100	60	110	60	395
IX. Budapest-Síkvidék	39	70	48	110	100	367
X. Nyírségi N. V.	78	60	36	55	80	309
XI. Kaposvári N. V.	117	30	96	22	40	305
XII. Debreceni N. V.	26	80	72	66	30	274
XIII. Váci N. V.	13	50	84	33	50	230
XIV. Szegedi N. V.	143	10	24	11	10	198
XV. Miskolci N. V.	52	40	12	44	20	168

Az elérhető maximális pontszám 840. Ha valamelyik nemzeti vállalat valamennyi munka területén a legjobb minősítésbe kerül, úgy összes pontszáma 840 lett volna.

Nemzeti vállalataink rangsorolását az erdészeti dolgozóinak kritikája elé bocsátjuk. Főosztályaink, illetve osztályaink a rangsorolás helyességéért a felelősséget vállalják és messzemenően az a cél, hogy kemény kritika és önkritika figyelembevételével gyengébben működő vállalatunkat megerősítve, olyan helyzetbe hozzuk, amely szorososan a legjobban dolgozók mellé fogja őket állítani.

Az eredmények világosan mutatják, hogy ahol a szakmai és politikai munka egyaránt a legnagyobb tudással és lelkesedéssel folyik, mint az *Egri* és *Győri* nemzeti vállalatunknál, ott a siker is magától érthetődik. A *Zalaegerszegi* nemzeti vállalat rosszabb helyét, mint a táblázat mutatja, az üzemgazdasági vonalon elért gyengébb teljesítménye okozta, míg a *Pécsi* nemzeti vállalat átlagát az anyagforgalmi vonalon mutatkozó rosszabb eredmény rontotta le. Külön ki kell emelni a *Sátoralja-újhegyi* nemzeti vállalat szép hatodik helyezését, ami azt mutatja, hogy ez a fiatal vállalatunk erősen feltör a vezetők sorába.

Amikor nemzeti vállalatunk munkájának ezt a kiértékelését közreadjuk, akkor néhány kiegészítő szempontra fel kell hívunk dolgozóink figyelmét. Elsősorban arra, hogy bár a rangsorolás elkészítése szeptember hó végén történt, a dolog természeténél fogva, mint azt fentebb közöltük, az augusztus havi munka eredményével zárultak a bírálat szempontjai. *Azóta* tehát — éppen az új termelési időszak megindulásával — *jelentős változások történtek*, aminek a kiértékelése azonban majd csak a következő negyedévi rangsorolásban juthat kifejezésre.

A kedvező változás igen sok helyen annak alapján következett be, hogy vállalataink dolgozói — még ennek a kiértékelésnek megjelenése előtt — felismerték hibáikat és javítottak munkamódszereiken. Hogy ilyen vonatkozásban csak néhány szempontra mutassunk rá, beszélnünk kell *Debrecenről*, ahol az utolsó időszakban komoly átalakulás volt tapasztalható, ami

későbbiekben bizonyára kedvezően befolyásolja majd a vállalat eredményeit. Beszélni kell a *Budapest-Hegyvidéki* nemzeti vállatról, hogy milyen rendkívüli nehézségekkel küzd, s közben a budapesti *zöld-övezet* terveinek elkészítésével mégis egy különleges feladat kitűnő megoldásával tünt ki.

Általában a kiértékelések a főosztályok részéről is átlagszámok alapján történtek, tehát egy-egy kiugróan szép teljesítményt csaknem mindenhol találunk; magától érthetően az átlagolás kiszámításánál, bármilyen gondosan történt is, az ilyen külön eredmények elmosódtak.

Az *alföldi nemzeti vállalatainknál* is érthető, hogy még mindig küzdeniök kell nemcsak az alföldi munkák speciális nehézségeivel, hanem a régi Mállerd-politika örök-

segeivel is, annak keserves nyomával, hogy az Alföld erdőgazdaságait mostoha gyermekként kezelték. Így például az átlagszám eltakarja a *Szegedi* nemzeti vállalat szép teljesítményét az erdőművelés vonalán, ahol elsőnek számít az országban. *Vácnál* a kép még a multat mutatja, az ismeretes bajok tükröződnek vissza, de máris van rá bőséges adat, hogy a váci nemzeti vállalatnál is megindult az egészséges fejlődés.

Üzemi háromszögünk gondosan felülvizsgálta főosztályaink, illetve osztályaink *indokait* és ezeket is a közeljövőben az erdészeti dolgozók közvéleménye elé fogjuk terjeszteni, hogy azt vállalataink felülvizsgálják és ennek alapján *munkamódszereikkel a legjobban dolgozó üzemek példája alapján javítsák*.

A tizenkettedik erdei szakmunkás-képző iskola megnyitása

Bensőséges ünnepség keretében nyitotta meg október 3-án a Síkvidéki Erdőgazdasági N. V. szakmunkásképző iskolájának első tanfolyamát *Szabadszálláson*.

Az iskola a Duna-Tiszaközi homokbuckavidék egyik jellegzetes helyén, egy volt földbirtokos nyaralójában kapott helyett homoki erdő és csemetekert mellett. A vállalat itt főként csemetkerti, erdősítési és állományápolási állandó jellegű szakmunkásokat fog kiképezni. Az idén megnyitott tanfolyamok közül a szabadszállási a tizenkettedik, ahol havonként 20 *férfit, illetve női munkás* kap *váltakozó tanfolyamokon* korszerű szakmai és politikai kiképzést. Az iskola Alföldünk elmaradottságában, ahol az erdei munka idényszerűsége minden más vidéknél jobban megvolt, nagy segítséget és a jövőre hatalmas biztatást jelent az ötéves országfásítási terv sikeres végrehajtása szempontjából.

A megnyitó ünnepség keretében *Lády Géza* vezérigazgatóhelyettes lelkes szavakkal ismertette a tanfolyam céljait és az országfásítás jelentőségét, majd átadta az iskolát *Fila József* erdőgondnok-iskolavezetőnek, aki *Béldy László* erdőmérnökkel, *iff. Garai István* erdészszel és *Péter Gyula* erdőgondnok-helyettesrel a tanfolyamok szakmai, illetve politikai előadói lesznek. *Lády Makarenkó* kollektív szellemének kialakítását ajánlotta követendő példaként a tanfolyam vezetőinek figyelmébe. *Fila József* az

iskola átvétele után lelkes ígérettel tett arra, hogy a reájuk bízott feladatot a legnagyobb lelkesedéssel és ügybuzgósággal fogják ellátni.

A megnyitó ünnepség sikerét nagyban emelte *Veres Péter* országfásítási felügyelő részvétele és a hallgatókhoz intézett magas színvonalú buzdító beszéde, melyben méltatta az országfásítás és szakmunkásképzés népgazdasági jelentőségét.

Az Erdőközpontot *Buskó Ferencné* elvtársnő, mint a szakszervezeti bizottság oktatási felelőse képviselte. Beszédében méltatta a tanfolyam jelentőségét, üdvözölte hallgatóit és munkájukhoz sok sikert kívánt.

A helybeli csemetekerti brigádok vezetői részéről *Fehér Jolán* üdvözölte az iskola vezetőit és kifejezte a munkások őszinte örömét, annak megnyitása alkalmából.

A megnyitó ünnepségen a M. D. P. járási pártbizottságát *Varga Imre* elvtárs, járási bizottsági tag, Szabadszállás községet és egyben a párt helyi szervezetet *Páli János* közs. főbíró M. D. P. elnök, a DÉFOSZ-t pedig *Szabó Sándor* titkár képviselték. Felszólalásaikban örömmel méltatták a kormányzat és az Erdőközpont áldozatkész gondoskodását, amellyel Alföldünk munkásképzési ügyét az iskola megnyitásával oly nagy mértékben elősegítették. *L. G.*

Gyűjts tölgyfaleveleket!

Erdők-napja Esztergomban

Az Erdésziskola esztergomi letelepedésének 25 éves jubileuma alkalmával október 14—15. és 16-án ünnepeket rendezett és megszervezte az Erdők-napját. Az ünnepek október 14-én este zenés, fáklyás felvonással kezdődtek. Az esztergomi ifjúság az erdész fiatalokkal az élen ez MDP esztergomi helyisége elé vonult és

megköszönte a Pártnak és Rákosi Mátyásnak az alkotmányt, az 5 éves tervet és kérte a Párt további támogatását az 5 éves erdősítési terv végrehajtásához.

Október 15-én zajlott le a jubileumi ünnepség az MDP dísztermében. Dr. Kollwenz Ödön, az iskola igazgatója, ünnepi beszédben vázolta az iskolának és a szaknevelésnek multját és méltatta a középfokú szakiskola megalapítójának a első igazgatójának, Török Sándornak az érdemeit. Sorra álltak fel az iskola volt tanulói, Schneider Jenővel, a Zalaegerszegi Erdőgazdasági N. V. vezérigazgatójával az élükön és elmondották, hogy mi mindent köszönhet a magyar erdészség ennek az iskolának és Török Sándornak. A volt tanulók felszólalásai után leplezték Török Sándor arcaképet.

Az MDP esztergomi párt szervezetének kiküldöttje megállapította, hogy a múltban az erdészek az uralkodó osztály kiszolgálói voltak, most azonban a szocialista nevelés útján új embereké formálódnak. Majd Jablanczy Sándor, a földművelésügyi miniszter nevében, mint az esztergomi erdészeti középiskola volt igazgatója és most a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának vezetője, szeretettel üdvözölte a jubiláló erdésziskolát. Hangsúlyozta, hogy maga az élet hozta létre az erdészeti középiskolát. A 30 év előtti próbálkozások az akkori társadalmi rendben csak sikertelenek maradhattak. A felszabadulás lehetővé tette, hogy az erdészet szakembereinek régi álma megvalósuljon. A szovjet példa is ezt az utat mutatja. Hálával jelentette be, hogy Esztergom városa félmillió forint értékű telket adományozott az iskola céljaira, ami lehetővé teszi a kollégiumi nevelőmunkát.

Osváth István, az Erdőközpont vezérigazgatóhelyettese ünnepi beszédében elsősorban rámutatott arra, hogy amikor

az esztergomi ifjúság Rákosi-erdőt ültet,

akkor egy új kezdeményezés útonvonalán indult el. A harc, amit a

szakiskolákért, erdészeti középiskolákért és általában a jó szakmai nevelésért vívtunk, egyik fontos fejezete a szellemi felszabadulásnak. Az eredmény csak egy lehet: új típusú erdész szakemberek kialakítása. Megemlékezett az erdei szakmunkás iskolákról, amelyekben az állandó szakmunkások kiképzése folyik. Valamennyi erdőgazdasági nemzeti vállalatnál megkezdődnek a munkáskadereket továbbképző tanfolyamaink. Új szakkönyveket adunk ki. Elindulunk tehát

a Szovjetunió módszereinek alkalmazásával és a marx-lenini ideológiai útmutatás alapján egy új erdőgazdálkodási szervezet kiépítésének az útján.

Ennek a hatalmas tervnek egyik fontos része az erdészeti középfokú oktatás kifejlesztése. A módszerek, amelyeket alkalmazunk, teljesen újak és az esztergomi ifjúság most már izelítőt ad ebből az új módszerből, amikor az egész várost bevonja

a fásítás munkájába. Ez a kezdeményezés záloga annak, hogy Esztergom élenjáró város legyen az országfásításban.

Ezután a valás- és közoktatásiügyi minisztérium küldöttje világította meg az erdészeti gimnázium működésének jelentőségét.

Végül

az ifjúság ünnepélyes fogadalmátétele

következett. Nemesak az erdész fiatalok, hanem Esztergom iskoláinak legkülönb tanulói az egész ország ifjúsága nevében tették le a fogadalmat az 5 éves országfásítási terv támogatására. A fogadalom szövege a következő:

«Mi, az esztergomi ifjúság képviselőiben fogadjuk, hogy népi demokráciánk 5 éves tervét minden erőnkkel támogatjuk. Az 5 éves erdősítési terv végrehajtásában két kezünk munkájával is részt veszünk. Elvégezzük a terv első fásítását, elültetjük a Rákosi erdőt. Tudjuk azt,

KRYLOV.*

Disznó a tölgy alatt

Egy nap a disznó az erdőbe tévedt,
hol egy évszázados nagy tölgyfa állt,
s a fa alatt egy halom érett
makkal telefalta magát.

Bendőjét puffadásig töltve
a tölgy alá hevert a földre,
S böfögve horkolt egy jó nagyot,
majd, mikor az alvással jól lakott,
valahogy föltápáskodott szuszogva
s a tölgy gyökérzetét elkezdte túrni.
Ekkor egy vén varjú, a tölgy egyik lakója,
így szólt hozzá: »ó, drága disznó úrji,
mért kezdted el a tölgyet túrni-fúrni?
Ha gyökerét föld nem takarja,
a tölgy holnapra már talán kiszárad.«

«Mit bánom én! — szólt a disznó tovább kaparva —
miért sajnáljam én a fákat?

hisz hasznom nincs belőlük semmi,
én nem fát, hanem makkot szoktam enni,
attól lesz jó kövér a hájam!» Erre
a tölgyfa azt felelte:

«Hogyha tovább látnál orrod hegyénél,
ha egyszer a magasba néznél,
nagyon szégyelnéd magad,
mert láthatnád, hogy ágamon terem a makk!»

*

Óhózzá hasonló az elvakult tudatlan:
minden tudós munkára károg szakadatlan,
a tudomány, a haladás nem kell neki:
nem érzi, hogy ennek gyümölese élteti.

Végh György fordítása.

* Orosz meseköltő, Puskin kortársa és barátja volt.

hogy az erdőültetés a nagy szocialista közösség megvalósulását segíti elő, a legnagyobb távlatokba nyúló természetlatalakító szocialista munkálkodás és mindenkor dolgozó népünk boldogulását szolgálja. Fogadalmat tesszünk az erdőgazdálkodás jel-szavával: erős akarattal megvalósítjuk az erdős Magyarországot!

Október 15-én délután az ünnep-

ség sportbemutatóval folytatódott és az ifjúság városszerte élénk agitációt folytatott a magyar erdőkért. Este műsoros kultúrestet tartott az ifjúság ugyancsak az MDP dísztermében.

Másnap, vasárnap reggel, az esztergomi ifjúság kivonult a vaskapui erdőbe és ott megindították az 5 éves országfásítási tervet azzal, hogy a kivonult többszázfőnyi résztvevő — fiatalok és idősebbek közösen — megkezdtek a Rákosi Mátyás-erdő ültetését.

rendű és termékenyebb az a munka amit végeznek». Ennek az iránymutatásnak megfelelően tanfolyamaink tananyagának szakmai részét éppen úgy a politikai szempontok szerint építettük fel, mint ahogy gondoskodtunk arról is, hogy a tanfolyamok résztvevői egyidejűleg megfelelő politikai oktatásban is részesüljenek.

Tanfolyamaink — fejezte be Osváth István — az új embertípus kialakításának az iskolái is lesznek, olyan emberekké, akiket semmi sem állíthat meg a világ és az élet átalakításában,

Munkáskáderek szakmai továbbképző tanfolyamának megnyitása az Erdőközpontban

Október 18-án indult meg a munkáskáderek rendszeres szakmai továbbképzése az Erdőközpontban. Ezzel egyidejűleg az erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál is kezdetét vette a munkáskáderek továbbképzése.

Az ünnepélyes megnyitás alkalomával Schmiedt Imre főosztályvezetőhelyettes a tanfolyamon résztvevő munkáskáderek nevében beszélt a tanulás rendkívüli fontosságáról. Utána Tökés elvtárs, a földművelésügyi minisztérium MDP pártszervezetének titkára beszélt arról, mit jelent a munkáskáderek képzése a szocialista Magyarországon építési szempontjából. A földművelésügyi miniszter nevében Jablánczy Sándor, a minisztérium erdészeti főosztályának vezetője szólalt fel és jó munkát kívánt a tanfolyam résztvevőinek. Bejelentette, hogy a tanfolyam sikeres elvégzését megfelelő bizonyítvánnyal fogják elismerni.

Az Erdőközpont vezetősége részéről Osváth István vezérigazgatóhelyettes üdvözölte a tanfolyam résztvevőit. Rámutatott arra, hogy a Gazdasági és Műszaki Akadémia megnyitásával egyidőben az Erdőközpontban és az erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál összesen mintegy 300 hallgatóval indulnak meg a munkáskáderek szakmai iskolái. Egyre bővülő feladataink elvégzéséhez — mondotta többek között — olyan vezetőkre van szükségünk, akik alapvető problémáinkat minden vonalon megértik. Munkáskádereinknek olyan szakemberekké kell válniuk, hogy feladataikat és egyre komplikáltabb tennivalóikat biztos kézzel tudják irányítani, illetve abban

megfelelő módon tudjanak résztvenni. Meg kell ismerkedniük az erdők szerepével a nemzetgazdaságban, a tulajdonjogi megoszlással, a szervezeti felépítéssel a múltban és a jelenben,

— Munkáskáder iskoláinkon — folytatta —

először Magyarországon ismertetjük dolgozótársainkkal, az egyetemet is megelőzve, a haladó szovjettudomány hatalmas eredményeit.

Részletesen ismertetjük a Micsurin-Liszenko biológiai elméletét, azt hogy a szocialista tudomány miképpen tudja a természetet megváltoztatni a dolgozó nép életszínvonalának emelése érdekében. Foglalkoznak a tanfolyamok hallgatói az erdőművelési alapismertekkel, amelyek ezideig még az egyetemi oktatásban is a legelhanyagoltabb területet jelentik. Ugyanúgy foglalkoznak a tanfolyam során az erdőhasználat alapvető kérdéseivel. A költség, önköltség és az önköltségsökkentés fogalmainak éppen úgy helye van a tanfolyamok tananyagában, mint a tervegazdálkodás módszereinek. Természetesen fontos helyet foglal el a tananyagban

a 15 éves sztalini, természetlatalakító fásítási terv gondos tanulmányozása,

valamint az arra épülő 5 éves tervünk ismertetése. Idézte Sztálin tételét a politikai nevelés döntő szerepéről: «Mint alapigazságot kell elismerni, hogy minél magasabb a párt és állami munka bármely területén működő funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál magasabb-

Tervkölcsonjegyzésünk

Az erdészet dolgozóinak tervkölcsonjegyzése újabb tanubizonyossága annak, hogy milyen mélyen összeforrt már ennek a valamikor teljesen feudális jellegű termelési ágnak dolgozó tábora a népi demokráciával. Az eredmények összegezése most folyik, ami érthető, hiszen védkerületeink szeretégnak az ország egész területén és sokszor többórás távolságra vannak a lakott helyektől. De rendelkezésünkre áll már az Erdőközpont és a fővárosban székelő erdőgazdasági nemzeti vállalatok központi személyzetének tervkölcsonjegyzési eredménye. Ezek szerint a Budapesten alkalmazott erdészeti dolgozók összesen 577.750 forintot jegyeztek. Ez a jegyzés 663 dolgozó embernek szívvel-szeretettel följánlott forintjaiból tevődik össze, ami azt jelenti, hogy fejenként átlagosan 371 forintot jegyzett a magyar erdők dolgozóinak budapesti csoportja. A vidéki nemzeti vállalatok szétszórt dolgozóinak jegyzése, amelynek kiértékelése október 20-ával kezdődött meg, egész bizonyosan méltó marad ehhez az eredményhez.

Győzelmet aratott tehát a tervkölcson a magyar erdőkben is. S ez nem is lehetett másképp. Számunkra, az erdők dolgozóinak csak a népi köztársaság gazdaságpolitikája biztosítja azt a jövődőt, amelyből egészségesebb, jövedelmezőbb és legfőképpen intenzívebb, tehát az eddiginél sokkal több dolgozónak kenyeret biztosító erdőgazdálkodás születhet.

A munkaversenyekről

Az épülő szocializmus gazdaságpolitikájának egyik alappillére a munkaverseny. *Sztálin* mondja: „A szocialista versenyben a tömegek forradalmi önkritikája jut kifejezésre, a verseny a dolgozók milliós kezdeményezésére támaszkodik. Mindenkit, aki a tömegek önkritikájának és teremtő kezdeményezésének útjában áll, akár tudatosan, akár nem tudatosan, el kell távolítani az útból, mint nagy műünk akadályozóját.”

Sztálin elvtárs szavai az erdőgazdaságra is érvényesek. A munkaversenyeknek akár nemzeti vállalatok, vagy gondnokságok egymásközi versenyéről legyen szó, akár az egyéni verseny bontakozik ki nálunk is, mint ahogy *Rákosi* elvtárs kifejtette a Nagybudapesti Pártválasztmány előtt, a termelékenység emelése érdekében elmondott nagy beszédeiben. Nálunk is

csak a tömegek önálló kezdeményezése

biztosíthatja a munkaversenyek egészséges kibontakozását.

Ebben az irányban máris jelentékeny kezdeményezések tör-

téntek. Különösen fontos, hogy az erdei munkások között *terjed az egyéni verseny gondolata*. Ugyancsak beszámolhatunk a védkerületvezetők egyéni versenyének széleskörű elterjedéséről.

De mindennél fontosabb, hogy **ne rendeletekkel, ne bürokratikus rendszabályokkal akarjunk munkaversenyeket szervezni**

és irányítani. Ismét *Sztálin* szavait kell idéznünk: „Egyesek a bürokraták sorából azt gondolják, hogy a szocialista verseny bürokratikus dolog. Ennek a gondolkodásnak a veszélye elsősorban abban rejlik, hogy útjában áll a tömegek energiájának, kezdeményezésének, öntevékenységének és kihasználatlanul hagyja azokat a hallatlan erőtartékokat, amelyek rendszerint mélyében rejlenek.”

Nekünk is ki kell küszöbölünk a verseny-mozgalom eddigi hibáit és hatalmas felvilágosító munkával, a politikai tájékozottság megerősítésével kell előmozdítanunk a szocialista munkaversenyek igazi szellemének kialakulását az erdőgazdaságban. *Molnár István.*

Üzemgazdasági csoportok országos konferenciája!

Október 26-án és 27-én valamennyi nemzeti vállalat üzemgazdasági csoportja értekezletre ült össze az Erdőközpontban, hogy beszámolván eddigi munkájukról, ki-ésszerűelve tapasztalataikat megkapják az új feladatok megoldásához szükséges irányelveket. Az értekezletnek komoly kihatása lesz az erdészeti további munkájára.

valóvá az is, hogy *a Szovjetunióhoz való viszony, a Szovjetunió szerelete a legjobb választóvíz, amely az ellenséget felismerhetővé teszi.*

Rákosi elvtársunk beszéde a nagybudapesti aktíva előtt rávilágított arra, hogy *ébereknek kell lennünk a termelés frontján is.* A hanyag, rossz munka, a normalizálás, bércsalás, mind politikai akció is mondotta *Rákosi* elvtárs; ennek megakadályozása ugyancsak nem utolsó sorban a helyes felvilágosító és oktató munka feladata. Az öntudatos dolgozók, akik felismerik a termelő munka fokozásának fontosságát, a Rajk-banda árulása óta bebizonyították a termelékenység növelésével, hogy *megértették a Rajk-per tanulságait a termelés frontján is.*

A termelő munka és az oktatás azonban nemcsak itt kapcsolódik össze. Ugyancsak *Rákosi* elvtársunk világította meg azt a hibát, hogy a pártszervezet nem vesz részt és nem folyik bele a termelés, az üzem kérdéseibe, és hogy a politikai és az üzemi munka sok helyen külön utakon halad. Ahol ezek a hibák fennálltak, és ez nem utolsó sorban egyes nemzeti vállalatainknál is megmutatkozott, *funkcionáriusaink nem ismerték fel azt a dialektikus egységet, amelyet a politikai és termelő munkának alkotnia kell.* Nem látták meg, hogy *egyrészt jó politikai munkát csak akkor tudnak végezni, ha tisztában vannak a termelés kérdéseivel és a hibákra rávilágítva súlypontokat alkotnak azok kiküszöbölésére megfelelő politikai felvilágosító munkával, másrészt pedig, hogy jó üzemi munkát csak azok tudnak végezni, akik tisztában vannak a marxi-lenini elmélettel, a szervezési módszerekkel, a tömegmozgalmak jelentőségével.* Mindezen hibák kiküszöbölése pedig azon múlik, ki,

MDP PÁRTSZERVEZET KÖZLEMÉNYEI

Az oktatási évad megindulása elé

A Pártoktatás terén komoly feladatok várnak reánk. Hogy megértsük az oktatás fontosságát, meg kell néznünk, hogyan viszonylik az oktatás kérdése politikai, de ezen túlmenően az üzemi munkánkhoz és feladatainkhoz.

A Rajk-banda árulásának leplezése felhívta a figyelmet arra, *milyen veszélyeket rejt magában az elméleti tájékozatlanság.* Elmélet nélkül nem ismerhetjük fel, védhetjük ki a reakció álcázott behatolási kísérletét, amely ideológiai fronton is megpróbálta bomlasztani Pártunkat és nyílt vagy burkolt trockista köntösben akarta megteveszteni és felhasználni párttagságunkat és az egész dolgozó népet a maga aljas eszközeivel.

Most, hogy Pártunk vezetősége lecsapott az összeesküvésre és felgöngyölítette annak szárait, értet-

tük meg fontosságát igazán *Rákosi* elvtárs emlékeztető cikkének: «*A következő láncszemről*». Mindazok a kérdések, amelyeket a Szovjetunióról, a béke táborának és a szocializmusnak vezető erejéről, a Párttól, a munkásosztály vezető szerepéről, a proletár-nemzetköziségről és a munkásmozgalom áru-lóiról tanultunk, megvilágítja az *elmélet döntő szerepét, amely irányítéként kell, hogy vezessen minket a szocializmus építéséért vívott harcban.* Így bontakozik ki előttünk a maga nagyságában az a körmönfont árulás és aknamunka, amely az imperializmus szervein, kémein, a népet félrevezető sajtó és propaganda munkáján keresztül igyekszik az egész nemzetközi, de a magyar munkásmozgalmat is aláásni, gyengíteni és ha lehet, vérbe fojtani. De így válik nyilván-

mennyire igyekszik az oktatásban való részvétellel magáévá tenni a marxi-lenini elméletet és azt, hogyan tudja politikai és üzemi munkájában gyakorlatban alkalmazni.

A párt-szemináriumokban párttagságunknak több mint 90%-a fog résztvenni alap-, haladó-, középfokú és egyéni tanulás formájában. Igyekeztünk kinevelni megfelelő szeminárium előadókat és ezek közé ugyanúgy, mint a haladó és középfokú szemináriumokra, bevonni munkáskadereink minél nagyobb számát.

A munkásosztály vezető szerepének biztosítása érdekében munkáskadereink részére szervezett három hónapos szakmai továbbképző tanfolyam biztosítani fogja, hogy a politikai oktatás mellett mun-

káskadereink elsajátíthassák az erdőgazdaság feladatainak megoldásához szükséges alapvető szakmai ismereteket és ezzel biztosítjuk az oktatás frontján a politikai és üzemi munka egybehangolásának kérdését. Ez fogja fokozottabban elősegíteni a munkásosztály vezető szerepének tényleges érvényesítését az üzemen belül, az értelmiségi dolgozókkal való elvtársi és kölcsönös segítő munka alapján.

Tömegszervezeti vonalon tíz szakszervezeti szemináriumunk indul, amelyeken a dolgozóink közül több mint 200-an fognak résztvenni. Ugyanakkor a Szabadságharcos és a M. N. D. Sz. szeminárium is elősegíti dolgozóink elméleti színvonalának emelését.

Hozzászólás

az Erdőközpont üzemi háromszögének szeptemberi határozatához

Az Erdőgazdaság legutóbbi számában vezető cikként jelent meg *„Munkafegyelmet és nagyobb termelékenységet az erdőgazdaságban»* címmel az Erdőközpont üzemi háromszögének állásfoglalása a Nagybudapesti Pártbizottság választmányának emlékezetes augusztus 31-i határozatával kapcsolatban. Hozzászólásomban ennek a határozatnak a megállapításaival kívánok foglalkozni, hogy néhány félreértést tisztázzak. Szó van itt arról a részről, amelyben a munkáskaderek és a műszaki értelmiség viszonyáról volt szó.

Az említett közleményhez kapcsolódva elsősorban meg kell állapítanunk, hogy a munkáskaderek és a műszaki értelmiségnek a termeléshez, az üzemi feladatokhoz való viszonyát kell helyesen értékelnünk, ha tiszta képet akarunk kapni ebben a kérdésben. Kétségtelen, hogy munkáskadereink túlnyomórésztben megállták a helyüket ott, ahová a népi demokrácia állította őket. Megértették a feladatokat, hogy legfőképpen a termelékenység növelését kell szolgálniuk.

Előfordult azonban néhány eset, amikor az üzemi problémákat nem tudták magukévé tenni és ez szükségképpen szervezési és egyéb hibákra vezetett. Az ilyen esetekben azonban már a nehézségeket áthidaltuk.

A műszaki értelmiségnél sem szabad általánosításokba esnünk. Általában viszonyuk a termeléshez jónak mondható, a problémákat, amelyet népgazdaságunk eljük állít, megértik és a feladatok célkitűzéseit magukévé teszik. Ez érthető is, hiszen csak a népi demokrácia az, amelyik a műszaki értelemben vett tudományos erdőgazdasági célokat őszintén megvalósítani akarja.

Szükséges mindezt elmondani, hogy a cikk nyomán lámadt esetenként kialakuló hibás nézeteket leküzdjük.

Budapest, 1949 október 25.

Fazekas István,

„Népem erdejének felelőse” ...

Országos mozgalommá duzzad a védkerületvezetők egyéni munkaversenye.

Az Erdőgazdaság legutóbbi számában közzétettük Micheller János sándorkapuzsztai védkerületvezető egyéni munkaverseny kihívását. Erre a kihívásra a Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. számos védkerületvezetője annak elfogadásával válaszolt. Az N. V. védkerületvezetőinek kívánságára a Budapest-Hegyvidéki N. V. három értekezletet tartott a versenyfeltételek alapos megvitatása érdekében.

Szabó Péter, az isaszegi erdőgazdálkodás védkerületvezetője írásban is válaszolt a kihívásra. Válaszában többek közt a következőket írja: *«Mi valamennyien legjobb és legodább szaktudásunkkal, munkakészségünkkel és újtási szándékunkkal mindenben az erdészetnek és azon keresztül a boldog, erős és a népi demokrácia szolgálatában felépülő magyar hazának kívánunk a versenyben való részvételünkkel megbecsült dolgozóivá válni.»* Részletesen foglalkozik az egyes versenypontokkal, különösen az erdei kihágások kiküszöbölésének lehetőségeivel. Világosan rámutat arra, hogy ezt a célt különösen a lakosság felvilágosításával érhetjük el. Ugyancsak kiemeli az erdőtűzek kiküszöbölésének fontos versenypontját.

Különösen jelentős a Székesfehé-

várt felvett jegyzőkönyv. Itt Aszodi Vilmos szakszervezeti versenyfelelős betérjesztett versenypontokra még visszatérünk.

De nemcsak a Budapest-Hegyvidéki N. V.-nál, hanem az ország északi szélén is komolyan felfigyeltek Micheller János versenykihívására Révleánypárról írja Henei József pagonyvezető:

«Örömmel olvastam lapunk szeptember havi számában Micheller kartársunk versenykihívását; nem tudom azonban, hogy jogosult vagyok-e ezt elfogadni? Mintegy 1300 kat. hold területen vagyok népem erdejének felelőse, de a kis terület széttagoltsága folytán, nem védkerületnek, hanem pagonynak van nyilvánítva. Nem tudom, hogy mint pagony, részt vehetek-e én is e nemes versenyben? Ha a válasz az, hogy nem, akkor ezúton kérem fel a szerkesztőséget, hogy kapjak módot arra, hogy az ország területén levő pagonyok közötti versenyre kérhessem fel a pagonyvezető kartársakat. Én is, mint azt Micheller kartárs már megírta, az ipari és mezőgazdasági munkássággal együttműködve, szükségesnek látom a versenyzést. Tudom, hogy ezzel önbecsülésünket, önakaratunkat neveljük, fejlesszük. Törekszünk a legjobbra, a legelőbbre minden munkánál és ezzel a nép, az ország jólétét, életszínvonalát emeljük, mint azt nagy vezérünk, Rákosi Mátyás elvtárs elénk-szabta.»

Fizess elő
az ERDŐGAZDASÁG-ra

FIATAL ERDŐGAZDASÁG

Rovatvezető: WITTNER FERENC

Kedves olvasóink

Amikor a szerkesztőbizottság nevében szeretettel üdvözlöm az «Erdőgazdaság» régi olvasóit, valamint a «Fiatál Erdőgazdaság» új barátait, nem tudom megtenni anélkül, hogy egy kis elérzékenyülés, de ugyanakkor egy kis büszkeség el ne töltsön.

Nagy ünnep ez a mai nap, amikor a «Fiatál Erdőgazdaság» szerény kerekék között, az «Erdőgazdaság» ifjúsági mellékleteként először kopogtat a magyar fiatalok ajtajain.

A múltban a grófok-bárok korlátlanul birtokukban tartották az erdőket s a legtöbb helyen jaj volt annak az ifjúnak, aki be merte tenni a lábát az erdőbe. A magyar dolgozó fiatalság, munkások és parasztok gyermekei nem is szerették, ellenkezőleg, inkább gyűlölték az erdőt annak uráival együtt. A felszabadulás után gyökeresen megváltozott a helyzet ezen a téren is. Az erdő az állam, a nép tulajdonába ment át. A népi demokrácia lehetővé tette, hogy az erdő előnyeit a dolgozók s azok gyermekei élvezhessék. A magyar ifjúsági szervezetek minden nyáron gondoskodtak a dolgozók gyermekeinek üdültezéséről. A legszebb erdei üdülőkbe a dolgozók gyermekei kerültek. Így a magyar ifjúság közelebb került az erdőhöz s lassan az erdő problémái is érdekelnéi kezdtek. 1949-ben ezen a téren még nagyobb változások álltak be. Az Erdőközpont megalkotta az erdészet és országfásítás 5 éves tervét. Ennek a tervnek a végrehajtásába a lenini Komszomol példájára az ifjúság tömegeit is bevonta. Ebből a célból hirta össze az erdésziskolák és erdei szakmunkás tanfolyamok hallgatóinak megbízottait értekezletre, hogy velük az ország ifjúságának bekapcsolását az országfásítási mozgalomba, megbeszélje. Ezen az értekezleten határozták el a szakifjúság küldöttei, hogy az «Erdőgazdaság» mellékleteként egy ifjúsági rovatot indítanak, melynek feladata lesz a magyar ifjúságot tájékoztatni az erdő problémáiról, s megismertetni az ifjúságot az erdészet

legfontosabb tudnivalóival. Célja ennek a lapnak, hogy az ifjúságnak a munkáját, amit szerle az országban végez, nyilvánosságra hozza, hogy a példából tanulva, az ifjúság legszélesebb tömegei tevékenyen bekapcsolódhassanak az országfásítás nagy munkájába.

Amikor a lapot elindítom útjára, köszönetet kell mondanom az Erdőközpontnak, Molnár István és Osváth István elvtársaknak, hogy lehetővé tették e rovat elindítását. A «Fiatál Erdőgazdaság» is bizonyítja, hogy a népi demokrácia milyen komoly szerepet szánt az ifjúságnak az új ország építésében. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar demokrácia vezetői nem fogják csatlódní az ifjúságban. Tudjuk, hogy ez a fiatalság megértette az országfásítás jelentőségét s a Komszomol példája nyomán abban teljes erejével részt is vesz.

Az esztergomi erdésziskola versenyfelhívása maggyűjtésre

Az esztergomi erdésziskola ifjúsága versenyre hívja ki az összes MINSZ-szervezet ifjúságát. (SZIT, EPOSZ Diákszövetség, Úttörő mozg.)

Az erdők a múltban a feudalista földbirtokosok tulajdonát képezték. Ezeknek a főcélja az volt, hogy az erdőt minél jobban kihasználják, viszont felújításról, valamint új erdők telepítéséről nem gondoskodtak. Mikor a magyar állam a feudalistáktól az erdőt átvette, nagymennyiségű kopár területet és rontott állományú erdőt talált.

A demokratikus kormány és erdészszakembereink felismerték ezen óriási hibákat, s mint az 5 éves terv szerves alkotó részét az országfásítási 5 éves tervet dolgozták ki. Ennek a tervnek a keretén belül 240.000 kh. új és rontott erdőt fogunk befásítani. Ebből 60.000 kh. kopárterület, 60.000 kh. véderdő, ennek nagyrésze az Alföldre esik és 120.000 kh. rontott

A magyar ifjúság országépítő munkáját kívánjuk támogatni a «Fiatál Erdőgazdaság» hasábjain, amikor egyrészt ismertetjük példaképünknek, a lenini Komszomolnak a munkáját, a magyar ifjúság által elért eredményeket, másrészt megtanítjuk a magyar ifjúságot mindarra, amit a magyar fiataloknak az erdőkről feltétlenül tudniuk kell. Ehhez kérem az ifjúság segítségét. Közölje velünk mindenki az iskolájában, falujában elért eredményeket, végzett munkájukat, hogy mi azt átadhassuk a nagy nyilvánosságnak.

Az országfásítás nagy munkájának végrehajtásához minden magyar fiatalnak sok sikert kívánok. Boldogok leszünk, ha munkánk eredményeképpen megvalósul a szocialista, erdős Magyarország.

A rovatvezető.

állományú erdő. Ahhoz, hogy ezt a tervet keresztül tudjuk vinni, első alapfeltételünk az erdei magvak minél nagyobb mennyiségű gyűjtése. Tekintettel, hogy az 5 éves tervünk kezdetének az évében több fajaf jó termést hozott, ezt az évet feltétlen ki kell használnunk, mert 5 éves tervünk sikeres véghezvitelének egyik alapvető feltétele megfelelő mennyiségű egészséges mag. Másrészt azért is meg kell ragadnunk ezt az alkalmat, mert feltételezhető, hogy évenként keresztül nem lesz hasonló magtermésünk.

Példaképünk a Szovjet-unió 15 éves erdősítési terve és ennek keretén belül is a Komszomol ifjúság. Felkérjük a MINSZ szervezeteit, hogy az országos maggyűjtési akcióba aktívan kapcsolódjanak be. Ezzel nagyban elősegítik a terv keresztülvitelét, mely óriási kulturális és közegészségügyi, valamint népgazdasági előnyt jelent.

Helyi viszonylatban a következő magvak gyűjtésére hívjuk fel az ifjúságot:

	a q-ként Ft
Kocsánytalan-tölgy	50.—
Csertölgy	30.—
Akác	300.—
Japán-akác	200.—

Kőris, juhar, bálvány	300.—
Celtisz (ostorfa)	800.—
Hárs	800.—
Virginiai boróka	1000.—

Előre ifjúság egy új, erős, erdős szocialista Magyarorszáért!

Gaál György s. k. Miklósi Lajos s. k.
koll. titkár. diákszöv. titkár.

Munkaverseny-felhívás az 1949-ben végzett volt esztergomi diákokhoz

Kedves volt diáktársak, kartársak!

Mi attól féltünk, ha végzünk és az erdők hívására kiröpülünk fészkünk-ből, otthagytunk iskolánk diákjaiból kivész az a szellem, amelynek vezetésével mi váll a váll mellett küzdöttük magunkat előre. De lám, fordítva áll a dolog. Az Erdőgazdaság hasábjain keresztül halljuk a Wittner, a Welladies, a Miklósi, Bartuc és valamennyiük hangját, akik ki akarják és ki fogják venni a részüket az erdészet nagy 5 éves tervéből. Munkaversenyeik, fölvilágosító kultúrelőadásai minket is tette készítenek. És legfőképpen éreznünk kell mindezen túl az egész munkaszta-ly munkaversenyének lendületét; ragadjon magával mindannyiunkat, *fel tehát munkaversenyre!*

Ha egyénileg nem is tudunk olyan eredményt felmutatni, mint ők kollektíve, de *szükség van a mi egyéni versenyeinkre is.* Újító mozgalmunkra egyéni munkafelajánlásunkra szükség van, sőt mondhatnánk, hogy ezen van a fő hangsúly. Egyfelől ezzel hálánkat rójuk le a dolgozó nép és vezére iránt, akiknek segítségével mi már játszunk könnyedséggel tanulhatunk, sportolhattunk, klubhelyiségünkben szórakozhattunk. No meg az ösztönödjük, amiről akkor oly jól esően vettünk tudomást, mindezeket kinek köszönhetjük? És azt, hogy most a nép belső ellenségeitől megszabadulva nyugodtan dolgozhatunk, építhetünk, kiknek köszönhetjük? Napnál is világosabb, hogy a dolgozók összességének, amelyet *mórtorként visz előre a MDP.* Másfelől féktelen gyűlöletünket fejezzük ki Rajk és bandája, Titó és az imperialisták ellen. Megmutatjuk, hogy amíg munkaversenyünkkel, újításainkkal, munkafelajánlásunkkal a dolgozó nép ügyét szolgáljuk, *Magyarország a dolgozók állama lesz, nem pedig az imperialistákat kiszolgáló urak országa.*

Több erdő: több termés!
Több termés: nagyobb jólét!

Én a közzei erdőgazdálkodás stájerházi vdk. vezetője, a gondnokság dolgozóinak közös munkafelajánlásán felül *vállalom, hogy az 5 éves terv keretén belül, védkerületem csemetekertjében, olyan táblában, ahol két éven át nem sikerült csemetét nevelni,*

30.000 drb lucfenyő csemetét nevelék és adok az erdészetnek. A talajfelásástól az erdősítéshez való kiemeléssé sajátkezűleg látok el minden munkát. Példaképelem a lenini Komszomol harcos munkakészsége.

Felhívom elsősorban az idén végzett erdész kartársakat, hogy felhívásomat tegyék magukévá. Ezenkívül minden ilyen munkánkról értesítsék a dunántúliak Farkas Istvánt, a Duna-Tisza köziek és a felvidékiek Murányi Józsefet, a tiszántúliak Tátrai László kartársat, hogy Ők összegyűjtve az adatokat, elküldhessék Esztergomba az iskolánknak. Öt éves találkozónkon szemléljük, hogy a kötelező munkánkon felül mit tettünk az erdészetért, a hivatásunkért és a népért.

Köszeg, 1949 okt. 1-én.

Szabó Zollán erdész.

Példaképünk a Komszomol!

Szeptember 19-én Budapesten az Erdőközpontban megalakult az Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság. Ez a bizottság vállalta az ország dolgozóinak mozgósítását, illetve megszervezését az országfásítás végrehajtására. Az országfásítás terén az első lépés a tölgyfásítás a begyűjtése. Ennél a munkánál, de a további országfásítási munkában is az ifjúságnak kell a legtevékenyebben dolgoznia. Az ifjúság az az erő, amelyre az országfásítás tervének végrehajtásánál a legkomolyabban számítani lehet. A mozgalmi ifjúság jár elől ebben a munkában. S az elhangzott versenyfelhívás, amely az ország ifjúságához szól, hangsúlyozza, hogy *«áthatva a sztálini 15 éves szovjet természetátalakító erdősítések nagyszerűségétől és felelősséget érezve hazánk öt éves terve s annak országfásítása iránt, az országfásítás ügyét nem tartja kizárólagosan üzemi feladatnak, hanem abból részt kér, részt vállal».* *«Miénk az erdő»* — írja a szakifjúság — *«nemcsak áldásaival, de feladataival is. A szovjet természetátalakító erdősítésekben orosz-lánrészt vállalt a hős lenini Komszomol, élenjár az erdősítés minden mozzanatában.»*

A lenini Komszomol példája az, amely ma a magyar ifjúságot lelkesíti, különösen mióta a Világifjúsági Találkozón személyesen beszélhetünk a hős szovjet ifjúság küldötteivel. Megismerni a szovjet ifjúság életét, hogy minél eredményesebb munkát végezhessünk, ez ma a magyar ifjúság leghőbb vágya. A magyar ifjúság kívánságát óhajtjuk teljesíteni akkor, amikor időnként részletesen beszámolunk a Komszomol

munkájáról, eredményeiről, hogy a példaképből okulva, minél sikeresebben dolgozhassunk a szocialista erdős Magyarországon megvalósításáért.

A mai számunkban beszámolunk egy értekezletről, amelyen a Komszomol képviselői is felszóltak. A Szovjetunió erdőgazdasági minisztériuma ez év februárjában Szaratovban konferenciát tartott az országos védő erdősávok ültetéséről. A konferencián a Komszomol kiküldöttjei izzó lelkesedéstől áthatott beszédekben számoltak be a Komszomol munkájáról és további terveiről. Ezek a felszólalások bizonyítják, milyen mélyen átérzi a szovjet ifjúság az erdők nemzetgazdasági jelentőségét; bizonyítják, hogy a Komszomol tagjai komolyan veszik halhatatlan tanítómesterüknek, Leninnek szavait: *«Az ifjúsági szervezet tagjának lenni, annyit jelent, mint úgy tevékenykedni, hogy munkánkat, erőnket a közérdeknek szenteljük».*

Razon elvtárs körzeti titkár elmondta, hogy a cskálovi körzet Komszomol tagjai és ifjúsága kötelezettséget vállaltak arra, hogy saját erejükkel egy 100 km hosszúságú állami védő erdővezetést létesítsenek a Cskálov—Iljek szakaszon.

Deniszov elvtárs, a sztalingrádi körzet titkára közölte, hogy Sztalingrád üzemi ifjúsága (külön órában) az erdővédő állomások részére 800.000 rubel értékű szerszámot és különböző felszerelési cikket készített. A tavaszi munkák elkezdésére a Komszomol vállalta 32 kistípusú pótkocsi készítését a traktorbrigádok részére.

A szaratovi Komszomol körzeti bi-

zottsága versenyt rendezett a legjobb maggyűjtő címért. Ennek eredményeként az őszi-téli időnyre kb. 40.000 kg fa és cserje vetőmagot gyűjtöttek össze a Komszomol tagjai. Micsurin, a természet nagy átalakítója, tapasztalatainak népszerűsítése és széles körben való ismeretése érdekében, a Komszomol körzeti bizottság, a természet- és politikai tudományok terjesztésére alakult társasággal együttesen a körzet tiz kerületében előadást rendezett, amelyeken a micsurini tanokat ismertették. A téli szünetben Szarátov városának tíz tanulóbrigádjá elutazott a jövőendő erdővezetek színhelyére s ott 200 kolhozban tartott előadásokat olyan kérdésekről, amelyek a talajvédő erdőültetések tudományával vannak kapcsolatban.

A Komszomol ifjúsága megértette és átérzte milyen döntő fontosságú egy ország életében új erdőnek a létesítése. Pedig a szovjet ifjúság

hazája a világ leggazdagabb erdőállományával rendelkezik. Mennyivel inkább szívünkön kell viselnünk nekünk erdeink sorsát. Magyarország területének csupán 12-6%-a erdő. Az Alföldön szabadon száguld a szél, nem állja útját fasor vagy erdő. A Pilishegység mészkősziklái kopáron merednek az égre. S mindez a múlt bűnei miatt. A régi Magyarország urai letarolták az erdőket anélkül, hogy újraerdősítésről gondoskodtak volna. A múlt bűneit csak hosszú nehéz munkával tudjuk eltüntetni. A Komszomol példája buzdít munkára. Bízunk benne, hogy a magyar ifjúság megérti a feladat nagyszerűségét s a lenini Komszomol példáját követve, mindent megtesz az országfásítás sikeres végrehajtása érdekében. Hiszünk abban, hogy egyesült erővel teljesítjük az erdészet ötvéves tervét s megvalósítjuk a szocialista erdős Magyarországot. (—ner)

Gyűjtsünk makkot!

Az 5 éves erdősítési terv végrehajtása során 240.000 kat holdat erdősítünk be. Ehhez a nagyszabású erdősítéshez 1870 millió csemete szükséges. Az erdősítéseknél összes fafajánk közül a tölgynek lesz a legfontosabb szerepe, mert egyrészt egyik legértékesebb fafajánk, másrészt hazánk klimatikus viszonyainak is jól megfelel.

Hogy 5 éves erdősítési tervünket sikeresen végrehajthassuk, szükséges, hogy az ideai hatalmas tölgy-makktermésünket, melyhez hasonlólt 8—10 évig nem várhatunk, teljes egészében betakarítsuk.

A tölgy-makk szeptember hó végén, október hó elején érik. A legszébb, legnagyobb szemű makkot a szabadon nőtt fák termik. Keressük fel a ritka tölgyeseket, a vágásokban visszamaradt makkfákat, az igazán szép makkot ezek alatt a fák alatt fogjuk találni. A makkot a földről szedjük kosárba vagy zsákba, de csak akkor, ha már erősen hull. A legelőször hullott makk mindig férges. Ajánlatos előzőleg elseperni a fák alól a gatz, levelet, férges, korán lehullott makkot. Csak a fényes, egészséges, nagy barna makkot szedjük. Vigyázzunk arra, hogy ahol több fajta tölgy fordul elő egy erdőben vagy erdőrészben, ne keverjük össze a különböző fajtákat. (Ezért szükséges a tölgyfajták megismerése!) Szedésnél ne csak a mennyiségre törekedjünk, de a minőségre is ügyeljünk. Férges makkot ne gyűjtsünk, mert abból sohasem lesz erőteljes csemete, a munkánk csak kárba vész.

Esős időben nemcsak kellemetlen a csafakos erdőben való járkálás, de nem is szabad a makkot szedni, legfeljebb csak abban az esetben, ha azt mindjárt elrakják (elvetik). Leginkább megárt az eső a kocsánytalan tölgy makkjának, ez eső után két-három nap alatt kicsirázik. Az ilyen makkot használhatjuk azonnali vetésnél, feltéve, hogy nem túlságosan hosszú és ezáltal törékeny a csirája. A letört csirájú makkból, ha meg is ered, csak gyenge csemete lesz. Ha többféle makkot gyűjtünk, mindig a kocsánytalanul kezdjük.

Szép időben is csak a harmat felszálla után kezdünk a gyűjtéshez. A harmatos makk könnyen megrom-

lik. A száraz időben szedett makkot is meg kell szikkasztani. A magban ugyanis sok a természetes nedvesség, amelytől, különösen ha zsákban, kupacokban hagyjuk, ahol nehezen járja a levegő, igen hamar befülled, sőt meg is penészesedik. Hogy elkerüljük ezt a károsodást, fedett helyen terítsük szét a makkot legfeljebb 8—10 cm vastagon és naponta kétféle háromszor lapátoljuk át falapáttal. (A vaslapát nem jó mert elvágja a makkot). Ha szabad ég alatt tudjuk szárítani, az átlapátolást a harmat felszállta után végezzük csak, nehogy nedves makk kerüljön alulra. Ha eső esik, naponta négyszer-öttször is át kell lapátolni a makkrakást. Ilyenkor vigyázni kell, nehogy tócsa képződjön a rakás alatt. Szép időben (napos-szeles) 5—6 napra, borús időben jóval hosszabb időre van szükség ahhoz, hogy a makk megszáradjon és az úgynevezett utóérésen keresztül menjen. Ezt arról ismerjük fel, hogy az egyes makkok héja zsu-gorodni kezd. Tovább nem szabad szárítani, mert alul elvágik a héjtól, csirázóképességét elveszti.

A kellően megszáradt makk bele sárgásfehér, néha halványan pirosas, kásás és a makkhéját teljesen kitölti. Romlásmentesen szállítható, áttelelhető. Az ilyen makkal való erdősítéstől komoly eredményt várhatunk.

Az ideai makkgyűjtésbe a legszélesebb tömegek kapcsolódnak be. Csak így tudjuk biztosítani az ideai nagy makktermés sikeres begyűjtését. Különösen az ifjúságnak jut fontos szerep a makkgyűjtésnél. Ez a cikk azért íródott, hogy minél több fiatal megismerhesse azokat a szempontokat, amelyekre a gyűjtésnél tekintettel kell lenni.

Szentimrey Tamás.

Iránytű a makkgyűjtés ifjúsági megszervezésére

Akarsz jó levegőjű várost? — gyűjts makkot, hogy legyen esemete, mellyel a városok zöldövezetét meg lehet teremteni. Nem akarsz többé árvizet? — segítsd az erdészetet az országos makkgyűjtési és fásítási mozgalmában — így hangzanak az Erdőközpont által kiadott falragaszok és röpiratok, melyeket az erdős szocialista Magyarország megteremtése érdekében szétbocsátott a falvakban és városokban. Az emberek tömegei gondolkozva állnak a falragaszok előtt, nem értik a röpiratok tartalmát. Nem, vagy csak nehezen tudják megállapítani, hogy milyen kapcsolat van az árvíz és az erdő között. Az Erdőközpont előrelátása

erről is gondoskodott, hogy azok számára, akik előtt ismeretlenek az említett kapcsolatok, széleskörű felvilágosító előadásokat indítsanak meg. — De mi soha nem csináltunk még ilyen tömegmozgalmat, soha nem aktivizáltuk az ifjúságot, hogyan csináljuk ezt meg? — kérdezhetik egyesek. — Ezeknek az aggodalmaskodóknak feleljük: Ne ijedjenek meg a szervezés nehéz feladától. Vegyünk példát itt a Szovjet-uniótól, ahol a hősi lenini Komszomol már megoldotta ezeket a feladatokat. Ha megismerkedünk a Komszomol munkamódszereivel, bizonyos, hogy mi is győzelemre visszük a makkgyűjtés tömegmozgalmát.

Az alábbiakban szeretnék beszámolni arról, hogy a mozgalmat hogyan szerveztük meg mi Sopron megyében, a Párt és a MINSZ megyei vezetőségével karöltve, bevonva a közigazgatás és szakemberek illetékes szerveit.

Kormányunk már jóval előbb intézkedett a Mezőgazdasági Igazgatóságokon keresztül, hogy utasításokat adjanak ki az egyes falusi szervezeteknek, melyek segítségével bizfositani tudják a mozgalom sikerességét. Az Erdőközpont csak később adta feladatul e mozgalom ifjúsági irányítását, elsősorban az erdész szakiskolák ifjúságának. Igy nekünk elsősorban a Mezőgazdasági Igazgatóságnak a már kiadott rendeleteivel kellett megismerkednünk. Éreztük, hogy egy megyei bizottságot kell létrehozni, melyben képviselve legyenek a közigazgatóság illetékes tényezői és hogy a szakmai irányítás és tanácsadás is biztosítva legyen, a tudományos körökből is felkértünk szakembereket. Hogy a mozgalom valóban tömegmozgalmá épülhessen ki, szükséges volt, hogy a DÉFOSZ, a MINSZ keretén belül pedig az Eposz és helyi viszonylatban a MEFESZ is képviselve legyen. Igy megalakítottuk az Országfásítási és Maggyűjtési Mozgalom Megyei Vezetőségét. Mivel a tömegekkel kellett szerves kapcsolatot kiépíteni, kérderekre volt szükségünk. A Műegyetem Erdőmérnöki Osztályán találtunk kádereket, akik eddig is és ezután is vállalni fogják szabadidejük feláldozásával is, a mozgalom népszerűsítését. Sopronban, minden iskolában kiküldtünk felelősöket, akik azon iskola tanulóit egységbe fogják és megszervezik a makkgyűjtő brigádokat. Helyi viszonylatban van két gondnokság, ahol egy-egy technikai felelős az erdőgondnoksággal karöltve előkészíti a gyűjtést úgyanyira, hogy mikor a gyűjtésnek meg kell indulni, egy értesítés után, a brigádok a gyűjtés színhelyére vezethetők. Természetesen, hogy a makkfajták külön legyenek szedve, továbbá, hogy a rossz makk ne legyen begyűjtve, ismertető előadásokat tartunk. Ez már folyamatban van. Igy magában Sopronban készen várjuk már a makkgyűjtés megindulását.

A vármegyében van még öt gondnokság. Itt is meg kellett szervezni a makkgyűjtést. Kapcsolatokat kellett kiépítenünk a vidékkel is. Ezt a következő formán csináltuk. Minden gondnokságba kiküldtünk 3—4 erdőmérnökhallgatót, aki azon gondnokság területéhez tartozó községek felé szintén megszervezte a gyűjtést. Minden gondnokságban választottak egy makkgyűjtési ifjúsági felelőst, aki irányítja azon gondnokságon

bélül a mozgalmat a kerület EPOSZ-szervezetei, iskolái felé. Falvakban is minden szervezetnek, iskolának van egy makkgyűjtési felelőse. A szakmai irányítást gondnoksági székhelyeken a személyzet, falvakban pedig a védkerület vezetők végzik. Ahhoz, hogy az egyes felelősök dolgozhassanak, és központilag is lássuk, szükséges volt a megye feltérképezése makktermés szempontjából. Ezt a kiküldött gondnoksági felelőseink elvégezték már és mondhatjuk, hogy térképen van előttünk

Sopron megyének az ideai számításba jöhető minden makktermő helye.

E helyről is szeretnénk megkérni minden Sopron megyében dolgozó erdész kartársunkat, hogy a helybeli, illetve oda kiküldött és ezután is kiküldendő felelősöket munkájukban támogassák és az ő bevonásukkal végeztessék a gondnokságuk alá tartozó területen a makkgyűjtést, hiszen mindnyájunk közös ügyéről, az erdős szocialista Magyarország építéséről van szó. *Csepregi János*

erdőmérnökhallgató,
ifjúsági szervező felelős.

Ismerd meg a fákat!

Tölgyfélék

Hazánkban az Alföldi lapályoktól a magashegységig a lomblevelű fák közül a legnagyobb mennyiségben a tölgyfélék találhatók, ezért általánosan ismertek.

Fájukat nemcsak tüzelésre, hanem ipari feldolgozásra is használják. Némelyik kérget pedig hántják azért, hogy belőle a csersavval kivonva a bőrgyártáshoz szükséges cserzőanyagot kapják.

Hazánkban hat fajuk fordul elő. Legismertebbek a kocsányos, kocsánytalan, cser és molyhostölgy, kevésbé ismertek a magyar és vörös vagy vértölgy.

Ahhoz, hogy egymástól megkülönböztethessük őket szükséges ismernünk a fák külső leírását.

Kocsányostölgy hazánk egész területén mindenütt megtalálható, átlag 600 m tengerszint feletti magasságig, ahol a neki megfelelő — mély, üde, televényes, középköltött — talaj előfordul. A mocsaras, valamint a száraz, köves talajt kevésbé bírja, s ha ott tenyészik, akkor inkább csak szinylődik.

Felismerése nagyon könnyű, ha megfigyeljük a levelét, termését, kérget és törzsét.

Levele rövidnyelű, öblösen karélyos, a karélyok lekerekítettek, a lemez alapja szíves, vagy füles, felül sötétzöld, alul világosabb és nem szőrös. Ha a fiatal hajtást megfigyeljük, azt vesszük észre, hogy a levelek csavarosan állnak.

Termését is könnyen megkülönböztetjük a többi tölgyétől. Csészealakú pikkelyes kupakban elhelyezett hosszúkás makk, mely rendszerint 1—3—5-ével a közös hosszú kocsányon van. Erről kapta a nevét. Ha csak makk áll rendelkezésünkre, akkor is felismerhetjük, mert ha még éretlen — tehát zöld — akkor sötétebb színű hosszanti sávok látszanak rajta, ezek azonban érett

állapotban már nem láthatók, de ha vízben áztatjuk, akkor ismét előtűnnek. Szeptember végén érik, októberben hull le. Makkján a gubacslegy szúrása következtében szabálytalan alakú, fényes, zöld színű képződmény fejlődik, melyet nagy csersavtartalma miatt gyűjtenek és cserzésre használnak.

(Folytatjuk.)

Makkgyűjtés a Tervkölesön szolgálatában

Példamutató szép elhatározásra jutottak a szeged-királyhalmi makkgyűjtő ifjak. Határozatukat a következőkben közöljük:

Mi a Szeged-Királyhalmi erdészszakiskola tanulói átérezzük az «5 éves Tervkölesön» jelentőségét, mert tudatában vagyunk, hogy ennek sikere a szocializmus továbbépítését, dolgozó népünk életszínvonalának felemelését hazánk függetlenségének megszilárdítását és a béke táborának megerősödését szolgálja.

Minden tehetségünkkel azon leszünk, hogy makkgyűjtési akciónk minél eredményesebb legyen, mert a munkánkért járó pénzösszeget teljes egészében «5 éves Tervkölesön»-jegyzésre ajánljuk fel.

A makkgyűjtési tömegmozgalom megszervezését egybakepesseltük a Tervkölesön propagálásával. Meggyőztük az eddig beszervezett Eposztagokat és Üttörőket a Tervkölesön jelentőségéről és ennek hatása alatt jelajánlották, hogy a munkájuk után járó összeget Tervkölesön jegyzésére fordítják.

Erdész ifjúság, kövesd példánkat: Szeged-Királyhalom, 1949 szeptember hó 30-án.

Királyhalmi erdészszakiskola tanulói.

A SZOVJETUNIO ERDŐGAZDASÁGA

A gépesített szovjet erdőipar hatalmas fejlődése

A szovjet faipar 1948-ban másfélszer annyi faárut termelt, mint 1947-ben. A múlt év a faipar rohamos fejlődését és gyökeres technikai átalakulását jelenti. A Szovjetunió legtávolabbi vidékein, hatalmas hegysek között, a Dvina, Pecsera, Ob, Jeniszej és Amur völgyeiben

számos új, tökéletesen felszerelt fafeldolgozó gyár működik, ezen felül száz és száz km-nyi út épült, amelyen a fa gépesített szállítása történik.

Múlt évben álltak először munkába a fafeldolgozó üzemekben a *KT-12 jelzésű traktorok* (ezt a traktort állítottuk ki mi is az Őszi Vásáron), a rakodásra használható emelők, új típusú vonatok. A Szovjetunió dolgozói teljesítették az 5 éves tervben előírt feladatot, amely szerint a fafeldolgozást és az erdőkitermelést át kell alakítani a jelenlegi ipárból, amelyben a kézi munka túlnyomó, fejlett gépesített ipárrá, amely állandó jellegű és képzett munkásokkal rendelkezik. (A korszerű magyar erdőgazdálkodás ezen a téren is a szovjet példát követi.)

Nagy súlyt helyeznek arra is, hogy a dolgozóknak, mérnököknek, technikusoknak és alkalmazottaknak jól berendezett, kultüremberhez méltó keres lakásuk legyen. A múlt évben mintegy 300.000 m² lakóterületet építettek be. Ez évben az északi és keleti erdővidékek legtávolabbi zugaiban is

száz és száz jól berendezett munkástelep létesítését kezdték, amelyeket villannyal, rádióval, mozival, iskolával és kórházakkal látnak el.

A szovjet erdőmérnökök és géptervezők most még tökéletesebb, különleges gépeket terveznek az erdőkitermelés és a fafeldolgozás számára, villanyfűrészeket, fagázgenerátorokat, gőzerejű, fafűtésű, mozgó villanytelepeket, különleges vontató szerkezeteket és az ezekkel kapcsolatos javítóállomásokat is létesítenek. Bevezették az újabb termelés-szervezési módszereket és a legtöbb vállalat már átlért a folyamatos munkamódszere. Ez a munka 20–40 emberből álló munkáscsoportok szervezését kívánta meg. Egy ilyen önálló csoport termeli ki a fát, vagdossa le és égeti el az ágakat, előkészíti vontatásra, kiszállítja, osztályozza és felrakja a fát a szállítóeszközökre.

Az így dolgozó

«komplex-brigádok»

munkájával másfélszeresére, sőt kétszeresére fokozzák a munka termelékenységét.

Az ország gazdag erdős vidékein új nagy fakitermelési vállalatokat létesítettek, amelyek korszerű gépek segítségével még ez évben négy-szeresére emelik termelésüket. Ez évben száz és száz új gép került ki az erdőbe, főként útépítő gépek, amelyek révén az erdőkitermelő és faipari szövetkezetek sokkal jobban ki fogják aknázhadni termelési lehetőségeiket.

Fontos feladatok várnak a papíriparra is. A kiadott

könyvek, folyóiratok és újságok mennyiségét tekintve, a szovjet állam az első helyet foglalja el az egész világon.

A nép kulturális igényei napról napra nőnek és ezért a papíripari minisztérium nemcsak a papírtermelés mennyiségének, hanem minőségének fokozásáról is gondoskodott. A fa- és papíripari dolgozók, valamint a fakitermelő munkások becsületbe vágó kötelességüknek tekintik, hogy a termelés fokozására Sztálinnak tett ígéretüket betartsák, sőt a tervet túlteljesítsék. (Komszomolszkája Pravda.)

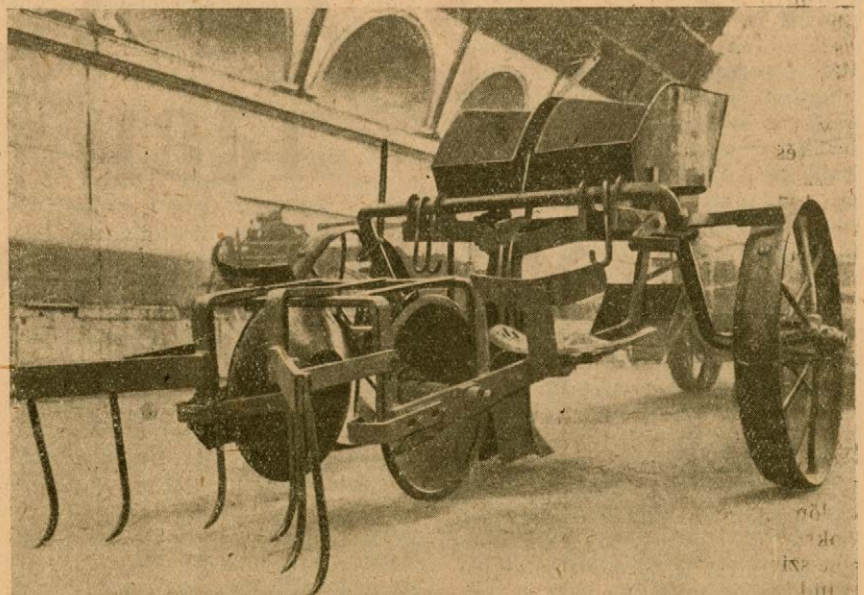
Gép a faronkók kiszedésére. A scserbákovi vasúti gépgyár a faronkók kiemelésére, valamint a talaj előzetes fellazítására szolgáló gépek gyártását kezdte meg. A ronkkiemelő gépek országutak építésénél és szántóföldek előkészítésénél is felhasználhatók. Az új gépeket traktorhoz szerelik.

A tölgyfa csak 4–5 évenként hoz termést és ezért a szovjet erdészek úgy várják a tölgymakkot, mint a természet különleges ajándékát. A szovjet tudósok most azon fáradoznak, hogy a korszerű agrobiológiai tudomány segítségével gyakrabban ismétlődő termésre kényszerítsék a tölgyet, a «sztyeppék királyát», mivel óriási mennyiségű tölgymakkra van szükség a nagy sztálini erdősítési terv végrehajtásához.

Az erdei fagyvak kikelését is gyorsítani akarják a biológusok. Váltakoztatják a magok vetéséhez szükséges előkészítési folyamat meggyorsítását, a magok kikelésének megkönnyítését és módot keresnek az erdei fajok alkalmazkodó képességének fokozására is.

A gépesített fakitermelés mennyisége ez évben 63%-kal fog emelkedni a múlt évihez képest.

Az erdei faiskolák létesítésének tervét jelentősen túlteljesítették a kolhózik. Faiskolák létesítésére 2000 hektár területet foglaltak le és ezt a területet még 1000 hektárral gyarapítják össze.

SZLCS-1 erdőültető szovjet-gép.

Az országfásítási tömegmozgalom hatalmas eredményei a tölgy-makkgyűjtésben

A tölgy-makkgyűjtés tömegmozgalma szervezésének ellenőrzésére október első hetében az Erdőközponttól *ellenőrző csoportok* szálltak ki a nemzeti vállalatokhoz és azoknak néhány gondnokságához. A beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy a mozgalmat a nemzeti vállalatok jól szervezték meg és előrelátható, hogy az **előírányzott makkmennyiséget a tömegmozgalom kb. 500%-kal teljesíti túl.**

Az *Egri nemzeti vállalat* a tömegmozgalom során a makkgyűjtést dícséretreméltóan szervezte meg. Az utóbbi két hét folyamán a N. V. üzemi pártszervezete faluról-falura járva, pártnapokon ismertette az országfásítás ügyét és felkérte a népi és ifjúsági szervezeteket a makkgyűjtésben való részvételre. A MDP hevesmegyei bizottsága is magáévá tette az országfásítás ügyét és felhívta szervezeteit, hogy segítsék és vigyék előbbre a fásítási tervet.

Az *egerbaktai gondnoksnágnál* a gondnokhelyettes a mozgalom felelőse, a diákság és az erdészeti alkalmazottak versenyben állnak egymással a makk begyűjtésére. A *siroki gondnoksnágnál* szép eredményt értek el az MNSZ helyi szervezetének tagjai, mintegy 30 nő. A *gyöngyössolymosi gondnoksnág körzetében* az EPOSZ és a DÉFOSZ szervezetek gyűjtöttek az ellenőrzés napján, de résztvesznek a gyűjtésben Gyöngyös összes középiskolái is. A *mátrafüredi gondnoksnágnál* az úttörőké az első hely, akik versenyezve végezték a munkát. Az első helyen egy úttörő kislány áll, aki *egy nap alatt 78 kg makkot gyűjtött össze.* Mátrafüreden a különböző szakszervezeti üdülőkben pihenő munkások is felajánlották közreműködésüket és részt is vesznek a tölgy-makk begyűjtésében. Az egri nemzeti vállalat indítványozására a makkgyűjtésért beszédett díjakat az iskolák legnagyobb részben *tervkölsönjegyzésre fordították.*

Október 13-án az egri N. V. fényespusztai gondnoksnágnál a makkgyűjtéssel kapcsolatban helyszíni *közvetítést tartott a Magyar Rádió.* A gyűjtésben aznap résztvevő iskolák, az úttörők, a SZIT és EPOSZ ifjak beszámoltak arról, hogy miért gyűjtenek makkot, mennyit gyűjtöttek eddig és *Sulyán György* elvtárs, a MDP hevesmegyei szervezeteinek titkára is elmondta, hogy

a megyebizottság az őszi szántás vetés munkája mellett különös

gondot fordít az erdősítési munkákra, jelenleg a makk begyűjtésére,

mert a Szovjetunió 15 éves fásítási terve és annak tudományos alapja bizonyítja, mennyire fontos számunkra a mezőgazdaság termelékenységének emelése szempontjából a fásítások végrehajtása.

A *Győri Nemzeti Vállalat* már 1947 óta az iskolákkal fenntartja a kapcsolatot az erdősítési munkákra vonatkozóan, de ebben az évben ez a kapcsolat még jobban kiépült és több ezer tanuló vett részt a makkgyűjtésben. A gondnokságok az egyes községekben *liget-erdősítéseket* vettek tervbe, melyek a létesítő egyesület, vagy iskola nevét fogják viselni. Győrben is magalakult az *országfásítási tömegmozgalmi bizottság*, mely a MDP megyebizottságát állandóan tájékoztatja a mozgalom alakulásáról. A *zirci gondnoksnághoz* a Központ leirata nem érkezett meg, ennek ellenére jól és helyesen szervezték meg a makkgyűjtési mozgalmat.

A *Miskolci Nemzeti Vállalat* kerületében már az ellenőrzés napján 400 q makkot tároltak, a gyűjtésben Miskolc összes iskolái résztvesznek és a falvakban is azonnal bekapcsolódtak az iskolák a munkába. A gyűjtési pénzen az iskolák *tervkölsönt jegyeznek*, vagy iskolai felszereléseket vesznek.

A *Kaposvári Nemzeti Vállalat* vezetősége és pártszervezete *nem tette meg* a szükséges intézkedéseket a mozgalom kialakítására, ennek ellenére a gondnokságok — *bár erre utasítást nem kaptak*, — jól szervezték meg a munkát. Így *Marcaliban* és *Szécsénypusztán* az ellenőrzést végző bizottság megállapította, hogy a makk begyűjtése dícséretreméltóan megtörtént, mert a gondnokságok dolgozói tisztában voltak annak jelentőségével. A gondnokságok jó munkájának eredményeképpen vett fel *filmfelvételt* a MAFIRT hogy az ifjúság egyik vasárnap délelőtt hogyan gyűjti a makkot.

A *Szombathelyi Nemzeti Vállalatnál* az ellenőrzés szeptember 30-án történt meg. A *kámoni* és a *sárvári* gondnokságokon, bár a N. V. nem közölte az utasítást, az ellenőrző csoport a mozgalom munkáját mégis kellőképpen megszervezve találta és megállapította, hogy legnagyobb részt az iskolák tanulói vesznek részt a makkgyűjtésben. Igen szép

felvilágosító munkát végez a kámoni erdőgondnoksnág egyéni kezdeményezésre. A szombathelyi N. V. területén igen kiválóan és nagy lendülettel szervezték meg a mozgalom munkáját a *soproni erdőmérnök-hallgatók*, akik az egész vármegye területét bejárva, népnevelő, felvilágosító munkát végeznek és kivesszik részüket a makk begyűjtésben is.

A *Zalaegerszegi Nemzeti Vállalat* központjában az országfásítási mozgalom igen jól és helyesen van megszervezve, az országfásítás felelőse a vezérigazgatóhelyettes és a munka példászerűen halad előre.

Szegeden a várható makkmennyiség nagyon kevés, ami a N. V. saját szükségletét nem fedezi, ezért a szombathelyi N. V. gondnoksnágai makkfeleslegüket máris átküldték részükre. Minden gondnoksnágnál a gondnokhelyettes az országfásítási felelős. Az ellenőrzés során a bizottság külön kiemelte az iskolák, a tanterületi főigazgatóságok megértő, vállalkozó és segítő munkáját. Az iskolák az általuk begyűjtendő makkgyűjtési díját nagyrésztben *tervkölsönjegyzésre* ajánlották fel. A szegedi N. V.-nál a feloldott vetési tilalom következtében a gyűjtéssel párhuzamosan megindult a makk csemetekerti vetése is.

A *Debreceni Nemzeti Vállalat* területén az ellenőrző bizottság szószentíri jelentése szerint: *«társadalmi vonalon úgy a közigazgatási, mint a népi szerveken, iskolákon keresztül mozgósítva van mindenki, aki él. Kereken 280 különböző hivatal, testület, szervezett mozgósított a N. V. az ügy érdekében.* A vadászok elszaporodása következtében a gondnokságok nem akarnak *összel vetni és a makk téli tárolását készítik elő*, amelynél kb. 40%-os pusztulásra lehet számítani. Egyéb-ként mintegy 100 kat. holdnyi csemetekerti vetőterületet készítettek elő. A N. V.-nak még kb. 30 q makkra lenne szüksége, úgyszintén az *Állami Mezőgazdasági Központ*hoz tartozó *hortobágyi* N. V.-nak is. Biztosítva van, hogy más, bőségesen termő vidékről lehet részükre juttatni. Az ellenőrző csoport jelentése szerint mindkét N. V.-nál a szervezésnek szinte tökéletes munkája állapítható meg.

A *Sátoraljaújhegyi Nemzeti Vállalatnál* különösen jó munkát végez a *vilyipusztai* gondnoksnág, de általában a N. V. gondoskodott arról, hogy összes gondnoksnágainál jól szervezzék meg a makkgyűjtési mozgalmat. A gyűjtés már mindehánth megkezdődött és a begyűjtési vállalt 651 q makkal szemben a gyűjtést a gondnokságok *előrelát-hatólag túlteljesítik.*

A Nyírségi Nemzeti Vállalat a begyűjtést gondosan készítette elő, a jelentések szerint szintén túlteljesítik az előíránnyal mennyiséget. Kiepítették a kapcsolatot a hatóságokkal, népi szervezetekkel és némely erdőgondnokságnál a gyűjtés már a befejezéshez közeledik. A nyírbéleki gondnokságnál erős vaddisznókárosítás van, mely az erdősítéseket veszélyezteti.

A Budapest-Sikvidéki Nemzeti Vállalat területén a gyűjtés már megkezdődött, a fásítási felelős mindeütt a gondnokhelyettes. A tömegmozgalmi vonal jól ki van építve, kivéve a nagykőrösi közbirtokosságot, ahol pedig nagymennyiségű makktermés van. Az ellenőrző csoport kiszállt Nagykőrösre, felvette a kapcsolatot a közbirtokosság miniszteri biztosával, aki egyúttal a DÉFOSZ elnöke, valamint a város polgármesterével és a párttitkárral. Az említettek elismerték, hogy a parasztság körében a nagyarányú propaganda ellenére is bizonyos közömbösség mutatkozik, azonban megígérték, hogy a tömegmozgalmat haladéktalanul kézbeveszik.

A Pécsi Nemzeti Vállalatnál a mozgalom megszervezése teljes erővel történik — ellenőrző bizottságunk jelentése szerint. A dombóvári és a zobádkpusztai erdőgondnokság kerületében az úttörők és iskolások már megkezdtek a gyűjtést. A sellyei erdőgondnokság nagy makktermésének összegyűjtése érdekében a N. V. személyzete elhatározta, hogy szabadidejében a tömegszervezetekkel együtt különvonatot indít. Ki kell emelni a szentlőrinci járási pártbizottság munkáját, amely feladatává tette az országfásítás ügyének előbbrevitelét és nagymértékben támogatja az erre irányuló munkát.

A Budapest-Hegyvidéki Nemzeti Vállalatnál a makkgyűjtésben sem üzemi, sem társadalmi vonalon fennakadás nincs. A Hegyvidéki N. V. versenyfelhívást intézett a többi N. V.-hoz a makk begyűjtésére vonatkozóan és üzemi vonalon kiválóan szervezte meg a munkát. A gyűjtés az N. V.-nál folyamatban van, a gyűjtésben résztvesznek az iskolák, az ifjúsági szervezetek.

A Váci Nemzeti Vállalat szintén megszervezte a mozgalmat, a gondnokságok felvették a kapcsolatot a helyi szervekkel. A nógrádverőcei gondnokságon a SZIT tagjai és az iskolák gyűjtöttek. Az erdészeti alkalmazottak munkaversenyben állnak és a tölgymakkon kívül általában megszervezték a maggyűjtést.

A Dunaártéri Nemzeti Vállalatnál meg kellett állapítani az ellenőrzésnél, hogy a tölgymakk begyűj-

tését nem kezelték a kellő gondossággal. A gyűjtés késedelmes elkezdése egyes helyeken, így például a bátaszéki gondnokságban, az okozta, hogy a számottevő tölgymakktermés egy része a szarvas- és vad-disznóállomány táplálékává vált.

A nemzeti vállalatok és a tömegmozgalomban résztvevő ifjúsági szervezetek között tovább folyik a makkgyűjtési munkaverseny. Az eddigi eredmények során meg kell állapítanunk, hogy

egyes nemzeti vállalatok valóban megértették a tömegmozgalom fontosságát

és erdészeti dolgozóink a tömegekkel együtt nagy lelkesedéssel vesznek részt a munkában és adják meg a szakmai irányítást. Ez a lelkes és áldozatkész munka azoknál a nemzeti vállalatoknál nyilvánul meg, ahol jó a pártmunka. Azoknál a nemzeti vállalatoknál, ahol gyengébb az üzemi pártszervezet munkája, a

tömegmozgalom ügye is lanyhán halad.

A tömegszervezetek eddigi tevékenységének eredményeiből külön ki kell emelnünk az ifjúsági szervezetek munkáját, elsősorban az Úttörőkét, de külön köszönetet kell mondanunk az EPOSZ és SZIT ifjaknak, akik brigádban végzik a makkgyűjtést.

Az eredmények bizonyítják, hogy a magyar nép tömegeiben milyen hatalmas erők rejtőznek, amelyeket helyes politikai munkával a szocialista termelés emelése érdekében fel kell használnunk.

Igy a jól megszervezett tölgy makkgyűjtési mozgalom alapján bátran remélhetjük, hogy a feladat nehezebb részét, az erdősítési munkákat az erdészet és a tömegek között létrejött kapcsolattal és együttműködéssel sikeresen fogjuk teljesíteni.

Kijavítjuk a könyvtári munka hibáit és hiányait

A pártmunka helyes menete megkívánja azt, hogy a pártvezetőség állandóan figyelemmel kísérje minden egyes reszort munkáját. Az a feladatunk, hogy a jól dolgozó reszortok példáját állítsuk a többi elé, hogy módszerüket át tudják venni és a gyengébb reszortokra súlypontot képezve megállapítsuk a gyengeség okát, a hibákat kiküszöbölve megerősítjük őket. Az üzemi pártszervezet propaganda-aktív két tagjának előzetes vizsgálata alapján megállapította a könyvtármunkánál mutató hibákat és hiányosságokat:

1. Az üzemi könyvtárba nem való könyvek szerepelnek még a katalógusban.
2. A könyvtár-propaganda elégtelen.
3. Rossz a könyvtár nyilvántartási rendszere.
4. A könyvtárkiegészítés pontatlant.
5. A könyvtáraktív létszáma kicsi.

A fenti hiányosságok kiküszöbölésére az üzemi pártszervezet a következő intézkedéseket tette:

a) Lekáderezés után 7 tagú könyvtáraktívát állítottunk be, azokkal átbeszéltük a teendőket.

b) Kiválogattuk az oda nem való könyveket és azokat töröltük a nyilvántartásból.

c) A könyvtáraktív a propaganda-aktív javaslatára alapján új nyilvántartási rendszert vezetett be.

d) A legnagyobb hiányosság a propaganda terén mutatkozott. Ezért a

Faliúságban, a népnevelők útján fogjuk ismertetni a fontosabb könyveket.

Az eddigi heti 2 könyvtárnap helyett heti 3 könyvtárnapot tartunk. Ideológiailag képzettebb elvtársak felváltva a könyvtárnapokon, mint olvasási tanácsadók működnek.

«A nagy összeesküvés», «A volokolamszki országút», «Nappalok és éjszakák» című könyvekből sorozatos ankétot rendezünk.

e) Biztosítjuk, hogy a legújabbán megjelenő haladó szépirodalmi és elméleti könyveket fokozatosan beszerezzük.

A könyvtármunka nem lehet kámpányzerű, állandó és fokozatos fejlődésnek kell mutatkoznia. A könyvtármunka fejlődésének kimutatása érdekében havonta százalékosan kiértékelik a munkát.

Természetesen azonban az üzemi könyvtár fejlődése és olvasottsága nem lehet kizárólag a pártvezetőség és könyvtáraktív ügye. Szükséges, hogy az Erdőközpont és a N. V.-ék dolgozói magukénak érezzék az üzemi könyvtárat. Mindenkinek meg kell értenie azt, hogy aki nem képezi magát, az nem alkalmas arra, hogy népi demokráciánk hasznos munkása legyen. A feladatok állandóan növekednek és a feladatok elvégzéséhez minden vonalon művelt dolgozókra van szükség, akik a polgári műveltség messze meghaladják, mert a szocializmus győzelme a marxizmus-leninizmus tudományának győzelme.

Az újítókiállítás tanulságai

Október hó 8-án nyílt meg a Szakszervezeti Tanács és az Országos Találmányi Hivatal rendezésében az *„Újító Kiállítás”*. A kiállításon bemutatásra került újítások minden szónál ékebben megmutatják, hogy a magyar dolgozók a Párt útmutatásai alapján *„mélto követői lesznek a szovjet sztahanovistáknak és hogy a dolgozók előtt a szocialista kezdeményezés terén soha nem remélt lehetőségek tárulnak.*

Az Újító Kiállítás módot ad arra, hogy *„a tapasztalatesere mozgalom országos méretűvé fejlődjék,* hogy az üzemek dolgozói csoportosan meglátogatva a kiállítást az ott látottakat megbeszéljük, megvitatjuk és a tapasztalatokat saját üzemükben is megvalósítjuk. Minden újítás csak akkor válik a nemzetgazdaságunknak igazán értékvé, ha a lehető legszélesebb körben történő alkalmazása által kiaknázzuk annak minden gazdasági lehetőségét.

A kiállításon az *erdőgazdaság is mintegy 27 újítással szerepel,* amelyek jelentőségükhöz mérten szintén elég szép megtakarítást eredményeztek és arról tanuskodnak, hogy nálunk is épügy, mint az iparban a fiatal újítási mozgalom az eddig elért sikerek mellett most van a felfelé ívelő lendületében és még nagyon sok százezer forint megtakarítást várhatunk tőle nemzetgazdaságunk számára. A sok százezer forintból pedig még sok ezer hold erdőt tudunk majd telepíteni az Alföldön és a kopárokon terven felül és idő előtt. Látjuk a kiállításon több kiváló újítónknak újítását így többek között *Gavra Alajos sárvári erdőgondnok talajporhanyítóját, dugványozó gépét, őtágu dugványozó vasát,* valamint a *csemetecsomagoló dróthálóját,* amelyek iránt a mezőgazdaság más szektoraiból, így a gyümölcsstermelés, szőlőgazdaság, kertészet szektoraiból már nagy az érdeklődés és sokan mentek el a kiállításról azzal, hogy ezt saját üzemükben is be fogják vezetni. Látjuk tehát a kiállítás jelentőségét, az erdőgazdaság újításai nemcsak az erdőgazdaságnak jelentenek hasznót, hanem a tapasztalatesere révén más területen is biztosítanak megtakarítást.

Továbbmenve meglátjuk az erdőgazdaság legeredményesebb újítójának *Kiss V. István gyulaji erdőgondnokság védkerületvezető erdészének újításait,* amelyekből eredő megtakarítás, ha országosan fogjuk

tudni alkalmazni, nem messze lesz a félmillió forinttól. A *„Makkvetőke kombájn”* című újításával egyszerre öt munkafolyamatot végezhetünk oly módon, hogy ahhoz csak egy ember és egy ló ereje szükséges és *naponta 8 kh. tölgymakkot tudunk elvetni.* A gép egyszerre húzza meg a barázdát, veti bele a tölgymakkot, húzza vissza két gereblyével és tömöríti kis hengerrel a földet, ugyanakkor a sorjelölővel a következő sort is megjelöli. Ezzel a géppel k. holdankint a makkvetésnél mintegy 150 forintot takaríthatunk meg. Jelenleg *10 drb. ilyen makkvető eke készül a Váci N. V. szokolyai üzemében,* hogy minden érdekelt N. V.-nak tudjunk egy kísérleti példányt adni belőle.

Nagyon elmés és hasznos újítás ugyancsak fenti újító részéről a *csemetevédő eke,* amelynél az ekét egy bádognál készült védőlemez takarja el, ezt ha a földbe megakad láncokkal, fel tudjuk emelni. Ez az újítás a *mezőgazdasági köztes használatoknál a második éves szántásokban válik be jól,* ugyanis ez a lemez megvédi a földdel való elborítástól.

Ugyanettől az újítótól származik a *rönkközelítő henger,* amelynek alkalmazásával az eddigi módszerekkel szakítva a rönkök egyrésztől nem kell a magas kocsi elejére emelni közelítés közben, vagy pedig ha ezt nem tettük, akkor az eddig követett módszer szerint, amikor láncsal huzattuk a fiatalosban a rönköket, rengeteg kárt tettünk a csemetékben. Az újítás alkalmazásával mindezek a hátrányok elesnek, tehát a rönkök nem kell magasra emelni, és a csemetében sem feszünk kárt.

(Folytatjuk.)

Az erdészet 3 éves erdőművelési tervének eredményei

Az erdészet 3 éves tervének erdőművelési vonatkozásairól kell beszámolnom. Olyan tervről, amely bár elkészült, iskolapéldája annak, *hogyan nem szabad tervező munkát végeznünk.* Még a Mállerd Központi Igazgatósága állította össze, de a kezdet nehézségeivel járó többszöri átütemezése miatt a végrehajtásra hivatott erdőigazgatóságok, erdőgondnokságok felé *határozott formában történő közlése elmaradt.* Ezért az eredmények kiértékelése, az indulás összefogott tervezésének egybevetése a 3 éves terv végén tényleg kimutatható eredményekkel nem hajtható végre.

Ettől függetlenül az erdőigazgatóságok 1947 őszével kezdődően erdősítési hátralékaiknak 5 éven belüli *fel-szá molását dolgozták ki s az így ebből a tervből kimutatható, kölesönvett, évi előírások alábbi elszámolásunk évi üzemi, erdősítési előírányzatai.*

Terverdősítő erdőigazgatóságaink ennél előnytelenebb helyzetben vannak. 1948 december 31-éig idényről idényre, órákon belül készítették el az e célból felrendelt előadók az esetről esetre juttatott ellátmányok alapján területösszeállításait. Ezen a vonalon ehhez mérjük kimutatható teljesítményeinket. Az *utolsó tervre az egész esztendő fel-ülő terv áll a rendelkezésünkre s ennek előírásait szerepeltetjük.*

Mind az üzemi, mind a terverdősítések során az 1949. évi tavaszi idény végéig futtatjuk teljesítmé-

nyeink kimutatását. *Az őszi idény még csak előírás, eredményösszeállítás a végzett munka függvénye lesz.*

Csemetekertjeinkre vonatkozóan szembeállíthatjuk a 3 éves terv indulásakor meglévő területünket az 1949. évi tavaszi idény végén üzemben tartott területünkkel, előállított *csemetekészleteinknél* pedig az 1947/48. és az 1948/49. évi vetés-idény eredményeit. A csemetekerti költségek összehasonlítását mellőzzük, mivel az augusztus 1-ével induló 3 éves terv két csemetenevelési idénye július 31-ével zárul, nekünk pedig a második idény utolsó 3 havi költségfelhasználási adata egyelőre nem áll a rendelkezésünkre.

A következőkben adatszerűen számolunk be elért eredményeinkről.

I. Üzemi erdősítéseink jelen állása 1947. aug. 1—1949. júl. 31.

Területelőírás	51.223 k. h.
Beerdősítve	55.447 k. h.
Többteljesítés	4.224 k. h.
	108%
Költségelőírás	17.678.366 Ft
Felhasználás	15.559.134 Ft
Megtakarítás	2.119.232 Ft
Felhasználás %-a	87%
Területelőírás 1949	
őszére	16.587 k. h.
Költségelőírás	7.583.298 Ft

II. Tervezősítéseink jelen állása 1947. aug. 1—1949. júl. 31.

Területelőírás	10.751 k. h.
Beerdősítve	11.022 k. h.
Többleteljesítés	271 k. h.
	102 %
Költségelőírás	6.818.377 Ft
Felhasználás	5.173.689 Ft
Megtakarítás	1.644.688 Ft
Felhasználás %-a	76 %

A beerdősített területből 10.144 k. h. új erdőterület, míg 878 k. h.

ennek pótlására esik. Területelőírás 1949. őszére 5076 k. h., ebből új erdő 2486 k. h. Költségelőírás 1949. őszére 5.316.189 Ft.

III. Csemetenevelésünk jelen állása Kiülthető csemetekészlet:

	1947—48-ban	1948—49-ben
fenyő	25.561.000	57.380.100
	100 %	224 %
lomblevelű	113.099.000	70.911.000
	100 %	63 %
subány	153.000	755.000
	100 %	490 %

Fahasználatunk és a 3 éves terv

Fahasználat terén terv-előírásról és így terv-teljesítésről nem beszélhetünk, csak a 3 éves terv időszakára eső üzemi előírásokról és azok teljesítéséről. A 3 éves terv időszakának befejezése előtt tegyük mérlegre eddigi fahasználati teljesítéseinket.

Először nézzük a csupasz számokat: Az év végéig az előírással szemben

106,9 %-kal fogjuk a 3 éves terv időszakára eső előírásunkat teljesíteni.

A 106,9%-nál megállva, egyrészt megállapíthatjuk azt, hogy a 3 éves terv időszakára eső előírásunkat december 31 helyett — tekintettel a szigorúan betartandó ütemtervre — november hó közepén teljesítettük. Ezzel a 3 éves terv kitűzött idő előtti teljesítéséhez e téren is hozzájárulunk. Más részről önkritikával élve a 106,9% kapitalisztikus gazdálkodást is jelent. Amíg az ipari terveknel a túlteljesítés mértéke az üzem teljesítő képességének, eredményének hű képe, nálunk a kép megfordított. Minden köbméterrel, melyet a 100%-on túl teljesítünk, népgazdaságunk vagyonát rövidítjük meg, jövőbeni teljesítő képességét csökkentjük,

előre élünk fel jövőben kitermelendő állományainkat.

Mikor már nemcsak mi erdészek, hanem gazdasági életünk jóformán valamennyi vezetője erdővédelemről és erdőállományunk fa-tökéjének megővéséről beszél, kapitalista rablógazdálkodásnak minősül, ha növedékünket meghaladó mennyiségű és csak gazdasági életünk megállapított előírásunkat túlteljesítjük.

Nézzük a kérdést a 2.040/1949. sz. Korm. rendelet tükrében. Tulajdon-elvonási szankciókig és inter-nálisig megy a felelősségrevonás az

erdők hatályosabb védelme érdekében. A rendelet nemcsak az üzemünk körén kívül eső erdőkre, de a szocializált erdővagyonra is vonatkozik. Nem lehetséges, hogy másokkal egy kormányrendeletet betartsunk, magunk pedig lényegesen áthágjuk.

A jövőben NV-ink túltermelését a fenti szellemben leszünk kénytelenek fogadni és elbírálni.

Meg kell nézzük még, a 3 éves terv időszaka alatt a szerfaszázalék fejlődését. Itt kell megemlítenem, hogy ügyvezetőségünk határozata értelmében

jövőben iparifa %-ról fogunk beszélni szerifa % helyett.

Iparifa százalékunk az első terv-évben 27% volt. Előírás kihozatali % tekintetében az évben nem történt.

A második tervévben és a harmadik tervév tavaszi időszakában, vagyis az 1948—49 termelési időnyben 35,2% volt az iparifa, 31,4% előírással szemben.

A harmadik tervév utolsó szakának eddig teljesített száradék-kitermelésinél az egész termelési időnyre előírt

28,5% helyett, szeptember 1-ig 31,2% iparifát értünk el.

A hátralévő 1949 évi időszakban, az iparifa százalékának további fejlődésének lehetőségeit a 49.577/1949. II. sz. rendelet összefoglalta, országos fahasználati értekezletünk 10% löbblet-teljesítést minden nagyobb nehézség nélkül kilátásba helyezett. Így a harmadik tervév őszi időszakában 38,5% lesz az iparifa százalékának legkisebb mértéke. Az iparifa termelésének lehetőségeit oly mértékben tárta fel népgazdaságunk, hogy a 38,5% iparifánál már ez év második felében sem állhatunk meg, hanem ennél lényegesen magasabb % előírását várjuk, NV-ink ipari-fa

százalék átvizsgálásáról szóló jelentéseiből.

Az iparifa százalék emelésének kérdésénél még egy álláspontot le kell szögeznünk; ennek csak akkor van abszolút értéke, ha az elrendelt összes száradék kitermelésével tudják NV-ink a százalék emelését elérni. Szintén kapitalisztikus rablógazdálkodásnak minősül, ha üzemegységeink a nagyobb százalék előírás és teljesítés érdekében iparifa szempontjából alkalmasabb állományokat jelölnek ki vágásra, addig is, míg a kitermelendő állományokat erdőrendezőségünk fogja a helyszínén kijelölni. Az iparifa százalékának túlteljesítése tekintetében nem helyes az álláspont, há a nagyobb túlteljesítés érdekében lazítjuk előírásunkat, és jóval a lehetőség határára alul szabjuk meg iparifa kihozatali százalékunk előírását, hogy ténylegesen elérendő kihozatalunkkal nagy százaléku túlteljesítést érjünk el. Az iparifa százalék fejlődését semmiesetre sem fogjuk a túlteljesítés mértékével, hanem a korábbi években vágott állományokban elért iparifa százalékhoz képest az utóbb kitermelt és esetleg változott minőségű állományokban elért iparifa % mértékének összevetésével elbírálni.

Benedek Attila.

Löszerű üzemi teendők

1. Most kezdődik a maggyűjtés időszaka. Kövessünk el mindent a csemeteneveléshez szükséges fagyok begyűjtése érdekében. Gondosan ügyeljünk arra, nehogy a begyűjtött mag szakszerűtlen kezelés következtében csiraképeségéből veszítsen, vagy éppen teljesen tönkremenjen.

2. A csemeték számbavétele megtörtént. A csemetekészletről szóló kimutatás szerint főleg fenyő és kanadai nyár csemetékben mutatkozik hiány. A hiányt némileg pótolni lehet olyformán, hogy az elődítésre tervbevett csemetemennyiség egyharmadát másfajú csemetékkel pótoljuk. A pótlás történhetik vágásokból vagy erdei tisztásokról kiszedett csemetékkel is.

3. A csemetekertek szabad területeit mielőbb szántsuk fel, vagy ássuk fel.

4. A sekély gyökerzetű jenyőcsemeték sorközeit, főleg ha a talaj kötött, fedjük be mohával vagy türekkal, nehogy a fagy a csemeténket a talajból kihúzza.

5. Az ősszel elvetendő magvakat (tölgy, juhar, jegenyefenyő stb.) minél előbb vessük el. Az elvermelendő magvakat pedig szakszerűen homokba rétegelve vermeljük el.

6. A lombhullás után azonnal fogjunk hozzá az ősszel kiültetésre kerülő csemeték kiemeléséhez.

7. Az őszi erdősítéseket igyekezzünk mielőbb elvégezni, nehogy az esetleg korán beköszöntő fagy tervbevett munkánkat megakadályozza.

Terjed az önkéntes munkafelajánlási mozgalom

Az ugodi erdőgondnokság önkéntes erdőesítési kezdeményezése országsszerte komoly visszhangot keltett. Legutóbb a kisbéri erdőgondnokság dolgozói esatlakoztak a mozgalomhoz és elhatározták, hogy szabadságuk és szabadidejük terhére az 5 éves terv minden tervévében két kat. hold területet erdőesítenek. Ugyaneseak vállalják ennek a területnek egy éven át való szakszerű ápolását és szükség szerinti utánpótlását. Vállalták minden tervében két-két kat. hold fiatalos tisztításának szakszerű elvégzését. Vállalták továbbá azt is, hogy megfelelő propaganda munkával a gondnokság területének ifjúságát és társadalmi szervezeteit is bevonják az önkéntes fásítás mozgalmába; évenként és falyanként 1950 tavaszától legalább egy-egy kat. hold terület önkéntes fásítását szervezik meg, valamint kis, mintaesemetekertek felállítására ösztönzik az ifjúságot. Vállalták végül, hogy az 1950-es évben a esemetenevelési és erdőesítési költségeket az 1949. évvel szemben a munkafegyelem megszilárdításával, a minőségi munka javításával, helyes munkamódszerek és munkacsoportosítással 10%-al esökkentik.

Egyben felhívták a Budapest-Hegyvidéki N. V. valamennyi erdőgondnokságát, hogy a versenyhez esatlakozzanak.

*

A pécsváradi erdőgondnokhelyettesi tanfolyam résztvevői elhatározták, hogy gondnoksági munkatársaikkal egyútesen 5 éven keresztül minden évben legalább egy k. hold terület beerdősítenek és 3. k. hold erdőápolási munkát végeznek el önkéntesen. A munka minősége szempontjából egyidejűleg versenyre hívták ki egymást.

*

A ravazdi erdőgondnokság dolgozói is követték az ugodi példát. Elhatározták, hogy az 5 éves erdőesítési terv sikere és népszerűsítése érdekében a terv évei alatt minden esztendőben 1 kat. holdat önkéntes munkával fognak beerdősíteni. Ezenkívül 1 kat. hold fiatalos tisztítási munkálatait is elvállalják, a tisztításból kikerülő faanyagot pedig szociális célra ajánlják fel. A esemetekertkezelők, népszerűen Németh Lajos, Nagy István, Németh Márton, Stanka Sándor, Beke Antal és Füredi Jenő erdészek elhatározták, hogy 1950. év tavaszán a kezelésük alatt álló esemetekertben fejenként 50 m², összesen 300

m² hasznos terület művelését vállalják, ahol mintegy 50.000 drb esemete foy egy év alatt nevelődni a vállalt önkéntes munka alapján.

Az Erdőközpont fontosabb rendeletei:

- «Vezérfonal» az erdőgazdasági üzemegységek átadása-átvétele és az átadó bizottság jelentéséhez. 43.756/1949.
- Kiküldetéssel kapcsolatos eljárások szabályozásának kiegészítése. 45.005/1949.
- Felülvizsgálati eljárás szabályozása és értékhatáron aluli építkezések vállalatbaadása. 45.662/1949.
- Középitkezésekkel kapcsolatos kereseti és egyéb járandóságok megállapítása és a középitkezések lebonyolítása. 46.558/1949.
- A jóléti hozzájárulási keret felhasználásával kapcsolatos eljárások szabályozása. 46.845/1949.
- A kollektív szerződésben az alkalmazottak részére biztosított legeltetés ideiglenes rendezése. 46.885/1949.
- Az erdészeti tanulóifjúság és az erdei szakmunkások értekezletének határozatai. 46.901/1949.
- Tűzifa és sarangolt szferfa ürmétereinek egységes mérete. 47.649/1949.
- Erdői tűzkárok esökkentése. 47.756/1949.
- Teljesítményben végzett munkák teljesítmény százalékának kiszámítása és a teljesítményszázalék jelentése. 47.957/1949.
- Országfásítási tömegmozgalmi bizottságok megalakítása. 48.081/1949. VIII.
- Utasítás a fahasználati költségvetés és elszámolás egységes készítésére. 48.260/1949.
- Tűzifa szállítási engedélyek megküldése. 353.240/1949. III.
1949. évi őszi esemeteelosztás. 49.262/1949.
- Tölgymakk-gyűjtés az országfásítási tömegmozgalom keretében. 49.390/1949. VIII.
- Állami kezelésű erdők 1949/50. évi vágástervei. 49.392/1949. II.
- Kivágások, új papírfaválasztékok ismeretése. 49.577/1949.
- Fakitermelési normaapok és bérezés 1949/1950. évre. 50.000/1949.
- Az 1949. őszi, nem üzemi célra igényelt esemeték (dugvány, suháng) kiosztása és elszámolása. 62.500/1949. VI. 4.
- Tűzifa fuvarlevelek megküldése. 353.269/1949. III.

Sakkhírek

A Mállerd Sport Club sakkszakosztálya az 1949/50. idényben — korábbi szép eredményei alapján — már a III. osztályú bajnokságban vesz részt, tizenkéttagú csapatával. A csapat mindjárt az első mérkőzésén, okt. 16-án, nehéz ellenféllel, a Közlekedési Alkalmazottak «Előre» sakkcsapatával került szembe, amelyet 7:5 arányban legyőzött.

Játszmáikat megnyerték: Baán Endre, Osváth Tibor, Petronay Zoltán, Barna Mihály, Balogh Béla és Kaiser István.

Döntetlenül végeztek: Jákó Jenő és Hendel Ernő.

MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Újabb bajnokságot nyertünk!

Kézilabda csapatunk az N. B. II. osztály északi csoportjában, minden mérkőzést megnyerve, 80:22-es gólaránnyal bajnokságot nyert.

A bajnoki cím még nem jogosít N. B. I. osztályba való feljutásra, mert ez csak őszi félfordulás bajnokság volt. Tavasztól áttérünk a tavaszi-őszi kétfordulós bajnokságra, tehát csak 1950-ben dől el, hogy melyik csapat jut fel az N. B. I. osztályba.

Ereményeink: Mállerd-Diósgyőri Vasas 10:4, -Sajószentpéteri Tárna 18:4, -Miskolc Magasépítő 11:4, -Miskolci Locomotiv 14:0, -Wolfner 6:5, -Debreceni Locomotiv 11:5, és 16-án játszottuk utolsó mérkőzésünket Putnokon a P. Tárna csapata ellen. Az eredmény 16:5 (8:2) volt. Vezette: Tölgyesi, 1500 néző. A mérkőzést meleg ünnepség előzte meg, a putnoki vezetőség üdvözölte csapatunkat és egy gyönyörű piros szekfüccsokkal kedveskedtek. Az üdvözlésre dr. Dobos Imre válaszolt, hangsúlyozva a bányász és erdész dolgozók baráti összefogását és azt, hogy fizikai dolgozó és szellemi dolgozó, vidéki sportoló és fővárosi sportoló különbség nélkül egy célért küzd, még a sporton keresztül is, a népek békés együttműködéséért.

A bajnokságot: Ujsághy György, Végh Károly, Bence Béla, Kormos József, dr. Jákó Zoltán, Staindl László, Alapi István, Aradszky Imre, Szotyory György, Magyar Gyula, Tószegi Zoltán, Szombathy Imre harcolták ki.

További sikert kívánunk és reméljük, hogy a téli terem bajnokságot is megnyerik és 1950-ben az N. B. I. osztályba való feljutást is biztosítják a szabadtéri kétfordulós bajnokság megnyerésével.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:
Osváth István

Felelős szerkesztő:
Ákos-László

Szerkesztőség:
Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38-40
Telefon: 257-277

Kiadóhivatal:
V., Bajcsy Zsilinszky-út 78.
Telefon: 129-480

Kiadásért felelős:
Állam Lapkiadó N. V. vezérigazgatója
Telefon: 328-710
Postatakarékpénztári csekk számla: 936.510
Lapengedély száma: 60.858/1949
M. E. III/b.

Stephaneum nyomda
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
1491. Felelős: Ketskés János.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VALLALATOK KÖZLÖNYE

Az erdőgazdaságok dolgozói 2300 kat. hold erdősítési többletet ajánlottak fel a nagy Sztálin születésnapjára

November 9-én tartottak értekezletet az erdőgazdaság dolgozóinak képviselői, valamennyi N. V. szakszervezeti bizottsági és MDP pártszervezeti titkára, hogy *Sztálin*

elvtárs születésnapjára az erdők dolgozóinak munkafelajánlását összehangolják. Az értekezletet *Molnár Ferenc* nyitotta meg az Erdőközpont nevében.

emlékezni arról, hogy *a győzelmes vörös hadsereg hozta meg szabadságunkat és függetlenségünket*. Minden együttérzésünk a világ azon dolgozóié, akik még elnyomás alatt állanak, de minden reményünk meg van arra, hogy

A Nagy Októberi Forradalom tanulságai

Molnár István vezérigazgató világította meg bevezetőleg az erdészeti dolgozók demonstrációjának jelentőségét. A 32 éves októberi forradalom emlékezetére, valamint *Sztálin* elvtárs születésnapja alkalmából a demokratikus országokban *munkafelajánlásokkal* ünneplik ezt a két hatalmas eseményt. A nagy forradalom — mondotta — *a föld egyhalodán törte meg az évezredek elnyomás rendszerét*. Hatalmas küzdelmet folytat a

munkásosztály egységének megteremtéséért. Ezekben a harcokban

behizonyosodott, hogy csak forradalmi úton lehet a szocializmus nagy célkitűzéseit megvalósítani.

De nemcsak megdöntötték a kapitalizmus uralmát, hanem *a forradalom útján lehetővé vált az első szocialista állam megvalósítása*. Az idők tanuságot tettek, hogy

a munkásság a maga fegyvermezett tömegeivel meg tudja teremteni a dolgozók szocialista államát.

Lenin minden erejével tiltakozott az állítás ellen, hogy a munkásság nem képes önállóan államot vezetni és kormányozni. Azóta eltelt 32 év *mindenkit meggyőzhetett* arról, milyen alávaló és valótlan volt ez az állítás.

A győzelmes forradalom — folytatta *Molnár István* — meghozta *a munka megbecsülésének* azt a fokát, amire példa még a történelemben nem volt. Érthető tehát, hogy munkafelajánlásokkal és munkaversenyekkel akarjuk ünnepelni a forradalom évfordulóját és *Sztálin elvtárs születésnapját*. Lehetetlen ezzel kapcsolatban meg nem

emlékezni arról, hogy *a győzelmes vörös hadsereg hozta meg szabadságunkat és függetlenségünket*. Minden együttérzésünk a világ azon dolgozóié, akik még elnyomás alatt állanak, de minden reményünk meg van arra, hogy

az új szocialista felfogás **dialmáskodik és mindenhol megteremti a munkásság álmát.**

Munkafelajánlások

Ezután *Vas Márton*, az Erdőközpont szakszervezeti bizottságának titkára beszámolt az erdőgazdaság dolgozóinak eddigi munkafelajánlásairól. Értekezletünk célja — mondotta —, hogy *az alulról jövő lelkes munkafelajánlási mozgalmat összefogjuk* és az Erdőközpont terveivel összehangoljuk. Munkafelajánlási mozgalmunk az erdőgazdaságban három területre terjed ki: 1. *erdősítés*, 2. *fahasználat és szállítás*, 3. *adminisztrációs munkaverseny*.

Az Erdőközpont párt- és szakszervezete összefoglalta az erdőgazdasági dolgozók sorából kiinduló munkafelajánlási mozgalmat és megállapította, hogy

az erdészeti dolgozói vállalták az őszi erdősítési tervnek 10%-kal való túlteljesítését.

FŐBB CIKKEINK:

MOLNÁR ISTVÁN: *Eredmények és hibák az erdősítések előkészítésében.*

A Nemzeti Vállalatok rangsorolásának kiértékelése.

Kritika és önkritika.

Az újtítókiallítás tapasztalatai.

A Szovjetunió erdőgazdasága:
A szovjet tudomány és a nép együttes küzdelme az aszály ellen.

Borisz Rajeszki verse.

Fiatal Erdőgazdaság rovata:

Ospáth István vezércikke. — Welladics István: Erdő és éghajlat. — 31 éves a Kom-szomol.

Az Erdészeti Tudományos Intézet munkafelajánlása.

Mégpedig úgy, hogy a terv 100%-os teljesítésére előirányzott összegben belül fogják a 10%-os túlteljesítést elvégezni. Nemzeti vállalatokként ez a következő konkrét feladatok vállalását jelenti:

Nemzeti Vállalat	Kitűzött erdősítés kat. holdban	Összes erdősítés felajánlással együtt
Budapest-Hegyvidék ..	2984	3200
Budapest-Síkvidék ...	1730	1989
Dunaártér	1320	1450
Győr	1840	2020
Szombathely ..	1035	1140
Zalaegerszeg ..	1330	1460
Kaposvár	2800	3080
Pécs	745	820
Szeged	1650	1810
Debrecen	2725	3000
Mátészalka	862	950
Sátoraljaújhely.	400	440
Miskolc	1125	1240
Eger	1570	1730
Vác	920	1010

A 23.036 kat. hold helyett összesen 25.336 kat. holdat fogunk erdősíteni, vagyis 2300 kat. holddal többet, az előirányzatnál. A többleteljesítés mellett

lényeges megtakarítást is érünk el, mert a tölgy-makkgyűjtés rendkívüli sikere alapján olcsóbban, makkrakással fogunk erdősíteni.

Fatermelésben, fatömegünk kitermelésénél dolgozóink vállalták, hogy december 21-re az 1949–50. telére kitűzött tervnek december 31-re esedékes 60%-a helyett, 70%-ot fognak teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy

az erdészet dolgozói 130.000 m³-rel több fatömeget fognak kitermelni, leszállítani és le-díszponálni.

Védkerületvezetőink, erdőgondnokaink és termelési szakelőadók vállalták, hogy a terv szerint előirányzott 28,6% iparifa arányt december 21-ig 40%-ra fogják teljesíteni. Ebből az emelkedésből a munkaverseny keretében már 10%-ot betudtunk, így tehát csak 1,5%-ot jelent a külön munkafelajánlás. Szállító üzemünk vállalták, hogy a kitermelésből előálló 10%-os többletet, tehát a 130.000 m³-t rendes szállítási ütem-

terv teljesítése mellett a szállítóeszközök fokozottabb kihasználásával december 21-re ki fogják szállítani.

Anyagforgalmi főosztályunk pedig felajánlotta, hogy az eddigi átlagos 195 km-es vasúti szállítási távolságot 185 km-re fogja leshorítani.

Beszámolt Vas Márton a makkgyűjtési akció rendkívüli sikeréről, majd az adminisztrációs munkafelajánlás megtakarításait értékelte ki és megállapította, hogy ezek a munkafelajánlások csak az erdőgazdálkodásban összesen 1,5

A minőségi teljesítéssel válnak a felajánlások értékke

Osváth István vezérigazgatóhelyettes szolt hozzá elsőnek a munkafelajánlások koordinálásának kérdéséhez. Csak azzal, hogy munkafelajánlásokat teszünk — mondotta — csak azzal, hogy szép számokat sorakoztatunk fel és a közvélemény felé kimutatjuk mennyivel többet erdősítettünk, termeltünk, szállítottunk, még nem sokat végeztünk. A felajánlás a kezdet, a teljesítés azon múlik, hogy miképpen végezzük a munkánkat.

Döntő, hogy a felajánlások teljesítése ne menjen a minőségi munka rovására. Biztosítaniunk kell, hogy az elért eredmények valóban konkrét népgazdasági hasznot jelentsenek.

Gondoskodni kell tehát arról, hogy a felajánlott ipari választékok ténylegesen ipari választékok maradjanak.

A párt és a szakszervezeti bizottság kötelessége, hogy ellenőrizze a munkák minőségi kivitelezését, hogy a növekvő erdősítés eredményes lesz-e.

Világosan látnunk kell, hogy a munkafelajánlások kötelességállást is jelentenek.

Az ellenőrzés módszerét dolgozóink a fizikai dolgozókkal együtt tárgyalják meg,

hogy a növekvő munka minden vonalon eredményes legyen.

Meg kell állapítanunk a munkafelajánlásokkal kapcsolatban és munkaversenyeink tapasztalatai nyomán, hogy amikor különböző

millió forint megtakarítást képviselnek. Mindezen felül az Erdőközpont újítási felelőse vállalta, hogy december 15-ig kipróbálásra üzembeállítja a Niklas Artur által szabadalmazott

bányafa és vezetékoszlopkéregző gépet, amelynek termelékenységese az eddigi, kézierővel történő kéregzési munkához viszonyítva 550%-os.

Ezenkívül vállalta, hogy a beérkezett újításokat 10 napon belül letárgyalja és az elfogadott újításokat december 21-ig valamennyi nemzeti vállalatnál használatba állítja.

újabb és újabb munkákat vállalnunk el, akkor világosan láthatjuk milyen szervezési lehetőségek vannak még előttünk. Rájövünk arra, hogy

a munka helyes irányításával, rendszeres ellenőrzésével, üzemi feladataink eddiginél tervszerűbb kimunkálásával még rendkívüli lehetőségek állnak előttünk.

Ha a munkát jobban megszervezzük, eredményeink még nagyobbak lehetnek.

A tölgy-makkgyűjtés rendkívüli sikeréről számolt be ezután.

Most történt első ízben, hogy erdőgazdaságunk a dolgozó népre, a tömegszervezetekre — Úttörőkre, diákokra, az MDNSz asszonyaira, az EPOSz-ra és a SZIT-re — támaszkodott.

Hozzávetőlegesen 70.000 ember vett részt a tölgy-makkgyűjtésben és a siker minden reménykedést felülmúlt. A végső összegezés még hátra van, de máris nyilvánvaló, hogy a várható eredmény négyszeresen meghaladja az előirányzatot. Az óriási eredmény ellenére azonban

egész bizonyosan még jelentős mennyiségek begyűjtetlenül maradtak az erdőben.

Nyilvánvaló tehát, hogy jó szervezéssel minden ilyen vonalon még további eredményeket biztosíthatunk.

Eddigi eredményeink szépek: csemetekertjeink területét 11%-kal emeltük és a fellépett csemetepusztulás meggátolására 8 mozgó

növényvédő brigádot állítottunk fel. Erdősítési tervünket 111%-ban teljesítettük és az előirányzott költségeknek csak 80%-át használtuk fel. A terverdősítéseknel a teljesítés 126%-os és az előirányzott költségeket csak 1%-kal léptük túl. Rá kell mutatni még — mondotta — az iparja kihozatal 12%-os feljavítására juvarbér kérdés rendezésénél várható megtakarításra. De mindent összegezve azt kell mondanunk,

ha vállalataink öntevékenyen léptek volna a helyes munkaszervezés útjára, többet tudtunk volna teljesíteni.

Vannak vállalataink, amelyek a rangsorolás végére kerültek, ezeknek most alkalmuk van arra, hogy elvállalt munkájuk jó minőségű teljesítésével rangsorolásukat feljavítsák.

Az egyik oldalon dühöng a haladkló kapitalizmus, amely a maga életét szeretné meghosszabbítani, a másik oldalon

mi a népi demokráciában munkafelajánlásokat végzünk

és bebizonyítjuk azt, hogy mire vagyunk képesek.

Az erdőgazdaság dolgozói előtt — fejezte be Osváth István — nem vitás, hogy mi a jövő fejlődés útja. Munkánkban az MDP minden támogatást megad. Egy olyan ország, amelynek ilyen pártja van, mint az MDP, az

a nagy Szovjetunió bolsevik pártja vezérének, Sztálin elvtársnak születése napjára vállalja méltó kötelességérzetből, hogy a Szovjetunió 15 éves erdősítési terve nyomán, a magyar erdősítési terveit a leghelyesebb munkaszervezéssel és a leggazdaságosabban végrehajtja.

A továbbiakban Kovács István, a Défosz munkaverseny-osztályának vezetője szólott hozzá a kérdéshez. Okulásul rámutatott arra, hogy

milyen hibák fordultak elő a munkaverseny és munkafelajánlások vonalán és milyen hibákat kell elkerülni:

1. sok helyen gyenge volt a politikai előkészítés; 2. szervezeti téren mutatkoztak zürzavarok, ezeket el

kell kerülni; 3. el kell háritani a reakció beállítása folytán felbukkanó téves rémhíreket; 4. sok helyen a munkafelajánlásoknak felülről irányított jellege van, ezzel a mozgalom politikai magját sikkasztanánk el; 5. a felajánlások nem elég konkrétak; 6. helytelen, ha — mint egyes helyeken — nem a tervek végrehajtását tűzik feladatul. Mindenesetre a legfontosabb, hogy

a mozgalom kiszélesítését az üzemi agitációs munka gerincévé tegyük

megszervezzük a jelentéshálózatot. Brigád-, üzem- és műhelyertekeleken kell az elért eredményeket kiértékelni. Mozgalmunk alkalmas arra, hogy

a Szovjetunió és a magyar népi demokrácia közötti viszony kérdését alapvetően tisztázzuk a dolgozó tömegek előtt

és ezen keresztül a béke frontját erősítsük.

A Magánalkalmazottak Szakszervezete részéről Nyitrai elvtárs rámutatott arra, hogy bár az erdészeti dolgozói részben a Magánalkalmazottak, részben a Défosz-

hoz tartoznak, ez nem jelenti a közös munkának meggyengülését, mert a két szakszervezet között nézeteltérések nincsenek.

Kialakult széleskörű vitában fel szólalt Lány Géza (Bp. Sikvidék), Szeghalmy (Pécs), Krenka Rezső (Győr), Pálvölgyi (Szombathely), Papp István (Eger), Horváth (Pécs), Dersi Gyula (Erdőközpont), Gonda Zoltán (Eger), Lantos (Kaposvár), Mihályka (Kaposvár), Denninger (Miskolc), Magyar (Sátoraljaújhely), Uhrin György (Bp. Sikvidék), Ferenczy Ferenc (Eger), Strauch Sándor (Szeged), Linczer Ferenc (Bp. Hegyvidék), Petrás Tivadar (Erdőközpont). A tárgyalásokat Molnár Ferenc zárta le, részletesen kiértékelve a megbeszélésnek politikai vonatkozásait. Rámutatott arra, hogy ma már a 3 éves terv végén tényleges munkaerőhiánnyal kell küzdenünk és

ezért van nagy jelentősége a munkamódszerek szocialista fejlesztésének.

Hangsúlyozta, hogy csak az a vállalat végezhet jó munkát, ahol az üzemi háromszög rendszeres tevékenységgel folytat.

Kritika és önkritika

Adalékok a Miskolci N. V. rangsorolásához és egy tiltakozó jegyzőkönyvhöz

Lapzártakor érkezett a Miskolci Erdőgazdasági N. V. értekezleti jegyzőkönyvének egy példánya a szerkesztőség kezébe. Tudjuk, hogy nem nagy dicsőség a vállalati rangsorolásban az utolsó helyre kerülni. Ha az erdészeti miskolci dolgozóit ez felháborítja, örvendelés jelenség, mert azt mutatja, hogy az erdészeti öntudatos dolgozói jelentékeny számban mélyen megbántva érzik magukat.

Az értekezleti jegyzőkönyvnek azonban egyetlen sorából sem derül ki az, hogy a jegyzőkönyv aláról a legcsekélyebb mértékben is hibákat találnának a vállalat működésében. Azt kellene hinnünk a jegyzőkönyv elolvasása után, hogy a miskolci N. V. az ország első erdőgazdasági vállalata. Jellemző a jegyzőkönyv készítőinek felfogására, hogy meg sem várták a rangsorolás indokolását, amit az «Erdőgazdaság» legutóbbi számában bejelentettünk és

olvasóink meg is találhatnak a lap ötödik oldalán.

Fellehető, hogy az Erdőközpont főosztályai helyenként nem voltak teljesen objektívek, de az aligha lehet kétséges, hogy a miskolci vállalat körül némi bajok mégis akadnak. Leghelyesebb volna, ha a tárgyilagos bírálatot a legnagyobb szervezőnek,

Sztálinnak alaptétele szerint gyakorolnánk, aki azt mondja, hogy «ha a kritikának csak 10%-a helytálló, akkor már szükség volt rá».

A Miskolcra felküldött értekezleti jegyzőkönyv ettől eltérőleg duzzad az önértéktől, nyilvánvalóan még a kritikának 10%-át sem fogadja el tárgyilagosnak, mert azt állapítja meg, hogy «a megbántott dolgozók elvárják, hogy az illetékes főosztályok, amelyek az eredményt kihozták, önmaguk jelell ugyancsak az «Erdőgazdaság» megfelelő számában önkritikát mondjanak». De mit bizonyított eddig Miskolc?

A miskolci N. V. dolgozói mindenestre teljes mértékben elégtételt fognak kapni, de nem Budapesten, hanem — Miskolcon. Ezt megelőzően az Erdőközpont főosztályai az üzemi háromszög felügyelete alatt gondosan kidolgozzák és teljes részletességgel a miskolci N. V. dolgozóinak rendelkezésére bocsájtják azt a kiértékelést, amely a vállalatot utolsónak rangsorolta. A miskolci dolgozóknak a vállalatvezetőséggel együtt módjában lesz gondosan tanulmányozni az Erdőközpont főosztályainak, osztályvezetőinek és üzemi háromszögének kritikáját a miskolci vállalat működése felett. Ha a gondos tanulmányozáson túl lesznek, akkor az Erdőközpont bizottsága egyéb illetékes szervekkel együtt kiáll majd Miskolcra, hogy

a miskolci dolgozókkal közösen a vállalat dolgait megtárgyalják

és egyben a miskolci dolgozók «kritikát gyakorolhassanak az Erdőközpont dolgozói felett». Ennek a bizottságnak az lesz a feladata, hogy a miskolci dolgozók közvéleménye elé terjessze a vezetés hibáit, a vállalati munka szervezetenlenségéből eredő hiányosságokat. Ugyanakkor pedig a miskolci dolgozókra támaszkodva azon kell lennünk, hogy közösen kiküszöböljük a hibákat és feljavítsuk a vállalat munkáját.

A lapzártá következtében nincs módunk arra, hogy a beküldött értekezleti jegyzőkönyv másolatát részleteiben átvizsgáljuk, de azért foglalkozunk egy-két kérdéssel már most is. Mit ír Miskolc? «Autóparkunknál bizonyos hiányosságok előfordulnak, ennek okaira a meg nem felelő adminisztratív erők adnak választ, azonkívül a lillafüredi állami erdei vasúttal együtt folyó közös ügykezelés, végezetül pedig az, hogy jenti hónapok alatt előzőleg az Ár- és Anyaghivatal, majd az ÁEK állandó ittartózkodása és állandó adatkérései róttak az Erdei Vasutak, a garage és a műszaki osztály vezetésére emberfeletti munkát.» Addig is, amíg az N. V. megkapja a részletes adatokat, amelyek alapján utolsó helyre került, műszaki vonalon két adatot hozunk fel, hogy azok megcáfolására már most felkészülhessenek.

1. A N. V.-nek megküldtük a gépkocsiüzemek harmadik negyedévi rangsorolását, ezt a rangsorolást a tonnakilométer-teljesítmény, a

tonnakilométer-önköltség és a kocsi kihasználási százalék alapján állapítottuk meg. A rangsorolásban első Zalaegerszeg 145.7 ponttal és utolsó Miskolc 53.2 ponttal. Vizsgáljuk felül az N. V. dolgozói vajjon

mi volt az oka annak, hogy a miskolci gépkocsiüzem csak egyharmadát tudta teljesíteni a zalaegerszegi N. V. gépkocsiüzeme teljesítményének.

2. A Lillafüredi Állami Erdei Vasutak önköltsége egy év alatt közel a háromszorosára emelkedett. Az N. V. semmit sem tett az üzem racionalizálása érdekében. Amikor az Erdőközpont a helyzetet ott megvizsgálta, megállapította, hogy az ott dolgozó

180 munkavállaló közül 90 felesleges.

Egy olyan N. V.-nek, amelyik «megbántott dolgozóinak» nevében tiltakozik, az ilyen hibákat már régen észre kellett volna vennie.

Hasonlóképpen adhatunk előzetes vizsgálatra alkalmat anyagforgalmi vonalon is. Az Erdőközpont anyagforgalmi főosztálya vizsgálatot tartott a Miskolci N. V.-nél. S a vizsgálat alapján — az N. V. tisztviselőivel egyetértésben — megállapították, hogy az adatszolgáltatás teljesen hibás, a való helyzetet nem tünteti fel, mert az anyagzáradás az erdőgazdálkodásnál — két erdőgazdálkodásnál tartott vizsgálat tanulságai szerint — nem előírás szerint történik. Megállapították azt is, hogy a jenti hibák súlyos kihatással vannak és

az országos tervegátdolgozás adatszolgáltatási vonalát károsan befolyásolja.

Ebből nyilvánvaló, hogy az ideküldött értekezleti jegyzőkönyv, nyilván téves információ alapján hivatkozik arra, hogy a Miskolci N. V. az anyagforgalmi főosztály vonalán az ötödik helyre lett volna besorolva.

Nem akarunk elébeugrani a miskolci közös felülvizsgálatnak, csak éppen annyit teszünk hozzá, hogy kissé elnagyolták a kérdést a jegyzőkönyv összeállítói, amikor a következőket írták:

«Az értekezleten elhangzottak és a a jól végzett munka tudatában» (Talán mégsem volt minden teljesen kifogástalan. Szerk.) «a miskolci N. V. minden dolgozója tiltakozik a méltánytalan és igazságtalan helyezés ellen és kéri az Erdőközpont-

ot, hogy értekezletet hívjon össze, hogy a demoralizáló besorolást tételtételre cáfoljuk és helyrehozzunk tudjuk».

Nem gondolják a jegyzőkönyv aláírói, hogy munkájuknak némi túlbecsülése fedezhető fel ezekben a sorokban, amikor azt írják, hogy az Erdőközpont rangsorolása teljes egészében könnyedén cáfolható. Nem gondolják, hogy a kommunista szerénység nemigen fedezhető fel az ilyen sorokban: «Megjegyezni kívánjuk, hogy a Miskolci N. V. rugalmasságban, teljesítésben, kezdeményezésben, javaslatok nyújtásában, kivitelezésben mindig az élen jár». Vajjon mit szólnak ezekhez a «szerény» megállapításokhoz a valóban élenjáró vállalatok?

Végezetül pedig annyit, hogy «azt a jogot, hogy az Erdőközpont ténykedései felett becsületes, szocialista építő kritikát gyakoroljanak», senki sem vitatja el a Miskolci N. V.-től, ha előbb kissé magukba néznek. Ehhez pedig az Erdőközpont komoly segítséget fog nyújtani.

Filip István szakonyfalui erdőgazdasági szakmunkás és brigádvezető a szentgotthárdi erdőgazdálkodás valamennyi brigádvezetőjét és munkásbrigádját munkaversenyre hívta ki, az 1949—50. évi fatermelés szakszerű, pontos és időben való elvégzésére. A versenykihívást valamennyi brigád elfogadta.

Büntetés. Szalánézi András gépkocsivezetőt, a Budapest Hegyvidéki N. V. a vezetése alatt történt gépkocsiösszeütközésből kifolyóan, 100 Ft rendbírsággal sújtotta.

* **A káldi erdőgazdálkodás dolgozói** Sztálin elvtárnak, a magyar nép igaz barátjának, 70. születésnapjára felajánlották, hogy 8 kat. hold területet erdősítének be Liszenkó-féle erdősítési móddal.

Irodalmi pályázatot hirdet a szombathelyi erdőgazdasági N. V. szervezeti bizottságának kultúr-bizottsága. Demokratikus szellemű erdészeti vonatkozású versre, novellára, színi jelenetre és bábjáték darabra. A pályamunkák terjedelme 2—3 gépelt oldal, beküldési határidő 1949 december 15. A pályadíjakat a kultúr-bizottságból és a szombathelyi szabadművelődési felügyelőség előadójából alakult bíráló bizottság fogja kiadni.

A szombathelyi erdőgazdasági N. V. védkerületvezetői valamennyien elfogadták Micheller János sándorkapusztai védkerületvezető versenykihívását.

Erdőgazdasági Nemzeti Vállalataink rangsorolásának kiértékelése

Az «Erdőgazdaság» októberi számában közzétettük vállalataink rangsorolását üzemi munkájuk alapján.

A rangsorolás közzétételét üzemink érthetően nagy érdeklődéssel fogadták és bizonyos az is, hogy sokan, főleg a rangsor végén lévők kevés lelkesedéssel vették tudomásul.

Ennek a rangsorolásnak messze-menően az volt a célja, hogy gyengébben működő vállalatainkat — főbb hibáikra rámutatva — a legjobban dolgozó vállalataink mellé sorakoztassuk fel.

Ez alkalommal a rangsorolás kiértékelésére térünk rá és célunk az, hogy az erdészet minden dolgozója saját vállalata működését vizsgálat tárgyává tegye, annak feljavítása érdekében tevéleges munkával vegyen részt, hogy a jövőben vállalata az eddigénél eredményesebb munkát végezhesen, szolgálva ezáltal a szocialista építés meggyorsítását.

Előjáróban megállapítjuk azt, hogy vannak vállalataink, amelyek jól és eredményesen dolgoztak és vannak, melyeknek eredményessége nem éri el azt a mértéket, melyet a szocialista társadalom tőlük megkíván.

Rátérve az indokolás kiértékelésére az egyes nemzeti vállalatok munkáját az alábbiakban ismertetjük:

1. Egri Erdőgazdasági N. V.:

A rangsorban a Győri N. V.-tal együtt 706 ponttal az első helyre került. A vállalat műszaki, pénzügyi, üzemgazdasági és anyagforgalmi vonalon egyaránt példátmutató módon dolgozik, szem előtt tartva a szocialista termelés minden mozzanatát, a termelékenység emelésének fontos kérdését, az önköltségcsökkentést, stb. Meg kell azonban említeni azt is, hogy amíg az előbb említett munkakörökben kifogástalan teljesítményt nyújt, addig *erdőművelési vonalon azonban nem éri el még a kívánt mértéket*. Különösen vonatkozik ez az erdősítési munkálatokra, ahol a megeredési % alacsony volta azt mutatja, hogy ezen a téren a N. V.-nak komoly feladatokkal kell megbirkóznia.

2. Győri Erdőgazdasági N. V.:

A Győri Erdőgazdasági N. V.-ra általánosságban ugyanazon megállapítások vonatkoznak, mint az Egri N. V.-ra, azzal a hangsúlyozott megjegyzéssel, hogy az erdősítési

megeredési %-a szintén igen alacsony. Külön kell még rámutatnunk arra, hogy pénzügyi vonalon a Magyar Nemzeti Bank által a második évnegyedben nyitott *kényszerhitel, felülelességre vall*, amit a jövőben szintén feltétlenül ki kell küszöbölni.

Rá kell mutatni még arra is, hogy a vállalat az újítások terén, különösen pajorkárok megszüntetésére tett javaslatával végzett jó munkát, valamint a *kiképzett szakmunkások munkába állításával* mozdítja elő a termelékenység állandó növelését.

Önköltségcsökkentés terén gépköcsi és kisvasúti üzemének racionális vezetésével is élen jár.

3. Zalaegerszegi Erdőgazdasági N. V.:

A vállalat 3-ik helyre csupán az üzemgazdasági vonalon elért gyenge teljesítménye miatt került. Az e téren történt javítások után könnyen megelőzheti az előbb említett két N. V.-ot. *Önköltségcsökkentési javaslatait konkrétumokkal kell alátámasztania*, adatszolgáltatási hiányosságait meg kell szüntetnie. Külön kell kiemelni gépköcsi üzemének az önköltségcsökkentés és kocsihasználat terén elért kiváló eredményeit.

Működése az üzemi tevékenység egyéb területein arra mutat, hogy a vállalat megértette azt, hogy a szocializmust csak a termelékenység állandó növelésével lehet építeni.

4. Pécsi Erdőgazdasági N. V.:

Amilyen példamutató tevékenységet fejt ki a vállalat termelési, műszaki, pénzügyi és üzemgazdasági vonatkozásban, *anyagforgalmi vonalon a vállalat igen gyenge teljesítményt mutat*.

Különös tekintettel arra, hogy szállítási kötelezettségeinket az ország szűkös faellátottsága miatt pontosan kell teljesítenünk, kövessen el mindent a vállalat anyagforgalmi osztálya jó munkájának mielőbbi teljes biztosítására.

5. Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V.:

Fahasználati és erdőművelési vonalon teljesítménye igen jó, *penzügyi vonalon azonban bizonyos nehézségek mutatkoznak*, melyeknek oka részint az, hogy a vállalat a multból igen nagy teherterülettel indult s ennek megoldása sok nehézséggel jár. Pénzügyi előirányzata és a teljesített kiadások azonban arra mutatnak, hogy a vállalat pénzügyi eredményei

is arra engednek következtetni, hogy az e téren fennálló hiányosságokat is sikerülni fog majd kiküszöbölni.

A vállalatnak mindent el kell követnie az irányban, hogy szerfakihozatalát az eddigiekkel szemben emelje.

6. Sátoraljaújhelyi Erdőgazdasági N. V.:

Mint újonnan alakult vállalat termelési vonalon még nem bírálható el, azonban a termelés előkészítésénél végzett jó munka biztosítékul szolgál arra, hogy az eredmény nem fog elmaradni. Külön kell kiemelni a vállalatnak az *önköltségcsökkentés* terén készített javaslatait, amelyek országos alkalmazás alapját szolgálták. Az újonnan alakult vállalat az üzemi tevékenység minden vonalán biztató munkát végez.

7. Szombathelyi Erdőgazdasági N. V.:

50%-os szerfakihozatalával és az erdősítések terén végzett rendkívüli jó munkájával méltóan került termelési vonalon az első helyre. Szerfakihozatala az elmúlt termelési időnyben az összes vállalatok között a legjobb volt, erdősítési megeredése is egyike a legjobbaknak. Műszaki, anyagforgalmi és pénzügyi vonatkozásban a vállalat működésében kisebb javítások szükségesek, a *munkaerőgazdálkodás területén azonban rendszertelenség* tapasztalható. Ugyanez a helyzet a könyvelés vonalán is.

8. Budapest-Dunaártéri Erdőgazdasági N. V.:

Szintén újonnan alakult N. V. A vállalat rendkívül gazdag faállománya az eddigénél hathatósabb munkát igényel. Különösen vonatkozik ez a *normajavaslatok elbírálásánál mutatott hanyagságra*. A gépköcsi üzemek alacsony teljesítménye, azoknak magas önköltsége és a kocsihasználat is azt mutatja, hogy a vállalatnál fokozottabb tevékenységet kell folytatni az üzem termelékenységének emelése érdekében. A tölgymakkgyűjtés terén elkövetett hanyagság arra mutat, hogy a vállalat ezt a kérdést felelőtlenességgel kezelte.

9. Budapest-Síkvidéki Erdőgazdasági N. V.:

Ugyancsak újonnan alakult N. V. A vállalat egyéb N. V.-ainkhoz viszonyítva sokkal nehezebb helyzetben van, különös tekintettel gyenge minőségű faállományára, ezért termékszertürelg is nem tudott abszolútszámokban olyan eredményeket elérni, mint a többi N. V. Ezek mellett a szempontok mellett azon-

ban rá kell mutatni arra, hogy erdőművelési munkálatainál az eredményt a jelenleginél nagyobb fokra kell emelni, különösen a költségek csökkentése tekintetében. Műszaki vonalon a gépkocsik teljesítményénél a magas önköltségnél arra kell törekednie a vállalatnak, hogy ezen a téren a munkáját feljavítsa és nagyobb eredményeket érjen el. Üzemgazdasági vonalon a kezdeti nehézségeket elég jól megoldotta.

10. Nyírségi Erdőgazdasági N. V.:

A vállalatnál, mint alföldi vállalatnál érthető, hogy küzdenie kell nemcsak az alföldi munkák speciális nehézségeivel, hanem annak a politikának örökségeivel is, hogy az alföldi erdőgazdaságokat a multban mostohagyermekként kezelték. Ez a megállapítás természetszerűleg nem jelenti azt, hogy a vállalatnak nem kell mindent elkövetnie a jó munka minden területen való biztosítására. Meg kell emlékeznünk a vállalat jól bevált újításairól, amelyek bár kis számúak, de jól kiértékelhető eredményeket fognak mutatni. A vállalat *brigádmozgalma* azonban gyengén szervezett, ugyanez áll adminisztrációjára is. Külön kell rámutatni a gépkocsiüzemnél arra, hogy a teljesítmény igen gyenge, az önköltségesökkenés és a kocsihasználás alacsony volta is azt mutatja, hogy a vállalat a termelékenység emelése terén komoly feladatok megoldása előtt áll.

11. Kaposvári Erdőgazdasági N. V.:

Jó minőségű erdőállománya dacára szerfahozatali %-a az elmúlt esztendőben csak 31%-os volt, a termelési előirányzatot pedig — annak ellenére, hogy ez szigorúan meg volt tiltva — az erdőállományok hathatósabb védelme érdekében — 17%-kal túllépte. Anyagforgalmi vonalon a szállítások pontos teljesítése, valamint az adatszolgáltatás terén igen gyenge teljesítményt mutat, pénzügyi vonalon súlyos *könnyvelési hátralékkal* rendelkezik és pénzgazdálkodás szempontjából is komoly hibák mutatkoznak. Üzemgazdasági vonalon, bár újítási mozgalma jól szervezett, tapasztalatcsere terén nem elég lendületes, önköltségesökkenési javaslatai nem kiértékelhetők.

12. Debreceni Erdőgazdasági N. V.:

Fahasználati vonalon az összes N. V.-ok között igen alacsony szerfa %-ával az utolsó helyen áll. Erdőművelési vonalon teljesítménye közepes, újítási javaslataik eredményesek és jelentősek voltak, tapasztalatcsere vonalán azonban keveset tettek. *Önköltségesökkenésre tett javas-*

latai nem kézzelfoghatóak és adatszolgáltatása sem megbízható. A hiányosságok ellenére azonban meg kell állapítsuk, hogy különösen az utóbbi időben a vállalat felelős vezetői felismerték a hibákat és sokat javítottak munkamódszereiken, ez természetesen a későbbiekben fogja a vállalat eredményét kedvezően befolyásolni.

13. Váci Erdőgazdasági N. V.:

A vállalat az erdőművelés terén 31%-os megeredési %-ával valamennyi N. V. között az utolsó helyen áll. Fahasználati vonalon bár szerfahozatala jónak mondható, a fahasználati előirányzatot 20%-kal lépte túl, miáltal az erdőállomány megvédelme terén vétkes mulasztásokat követett el. Külön kell megemlíteni azt, hogy *mellékkümeink leépítését nem tartotta kellően szem előtt*, ez a nemzetgazdaságnak súlyos ráfizetéseket okozott. Pénzügyi előirányzat készítésénél is komoly hibák tapasztalhatók a vállalatnál. Önköltségesökkenési javaslatai csak általánosságban mozognak könnyvelése és számvitele is rendezetlen. Műszaki vonalon, bár a gépkocsik kihasználása terén jó eredményeket mutat, vasútüzeménél azonban az önköltségesökkenés terén komoly hiányosságok állnak fent. Természetesen a váci N. V.-nál feltehető hibák a mult vezetés bűnei, amelyeket az új vezetésnek kell rendbehozni.

14. Szegedi Erdőgazdasági N. V.:

Annak ellenére, hogy a vállalat rangsorolásban az utolsóelőtti helyre került, meg kell állapítanunk azt, hogy 74%-os megeredésével erdőművelési vonalon összes vállalatok között az első helyen áll. Pénzügyi vonalon azonban súlyos könnyvelési hátralékkal rendelkezik, önköltségesökkenés terén sem végez komoly munkát, a központi rendeleteket hanyagul hajtja végre, különösen személyzeti vonatkozásban, adminisztrációjára pedig az adatszolgáltatással együtt késedelmes és pontatlan. Gépkocsiüzem kihasználása szempontjából mind a teljesítmény, mind az önköltség terén komoly hibák vannak. A szállítások késedelmes teljesítése pedig sokszor a közellátási érdekeket is veszélyeztette.

15. Miskolci Erdőgazdasági N. V.:

Legnagyobb hibák műszaki vonatkozásban tapasztalhatók. A N. V. a *felújítási tervtől önkényesen tért el*, terv-mélyéptésnél nem támogatta kellően a társ N. V.-ot s így az útépítés sikeres és időre történő befejezését akadályozta. Az újítási

mozgalom tekintetében a vállalatnál nem tapasztalható kellő lendület, a tapasztalatcsere vonalán pedig semmi sem történt. *Önköltségesökkenési javaslatai általánosak és a körülményeknél fogva kivihetetlenek. A számszaki vonatkozású intézkedéseket késve, vagy egyáltalán nem hajtja végre. Adminisztrációjára, annak ellenére, hogy a legrégebbi multa tekintő erdőgazdaság, mégis döcögő.* Pénzügyi vonalon bár a folyó könnyvelési hátraléka nincsen, azonban a MÁLLERD elszámolások rendezésénél nagy a szervezetlenség. Anyagforgalmi vonalon a *készletbejelentéseknél tapasztalható megbízhatatlan adatszolgáltatások nehezítik meg zökkenőmentes anyagforgalom lebonyolítását.* Fahasználati vonalon, dícséretére, a vállalat szerfahozatali %-ban 47%-kal az elmúlt időnyben a második helyen áll, aminek azonban az is az oka, hogy a vállalat jó állományú erdőségekkel rendelkezik.

Fapropaganda egy Marshall-országban

A francia erdészeti szaklap kereszt-kötésén találkoztunk a fapropagandával, amely marshallizált országban *üglátszik kissé furesán fest. A bélyegen nyitott kandallóban égnek lobogva a fahasabok és a felírás mindenkit hasonló japocskoldásra ösztönöz, mert csak annyit mond: «Éljen a fatüzelés!»*

Kár volna magyarázni olvasóinknak, hogy még a fatüzelésben is a legkevésbé gazdaságos a kandallótűz. De mindenképpen jellemző, hogy amíg a népi demokrácia országai hatalmas léptekkel haladnak előre a racionális fahasználat vonalán és egyre szűkebb térre szorítják a fanak, ennek a fontos nyersanyagának, az energiazöldalkodást megcsúfoló egyszerű elégétését, addig a Marshall-politika egyik országában a fatüzelésnek csinalnak reklámot, vagyis az *rdőségei-keft élük fel. Mert Franciaország erdőszültsége is alacsonyabb a szükségesnél és a fatüzelés propagandája egylet jelent a növekvő erdőpusztítással.*

MEGJELENT

a „MAGYAR KÖZLÖNY„

1949. év harmadik negyedévi tárgymutatója, mely a törvényeket, törvényerejű rendeleteket, minisztertanácsi és miniszteri rendeleteket, közérdekű közleményeket és hirdelményeket, valamint a rendeletek által hatályon kívül helyezett és megváltoztatott jogszabályokat tartalmazza. Kapható az ALLAMI LAPKIADÓ Nemzeti Vállalat árusító helyein: Budapest, V., Vécsey-u. 4. szám és VI., Andrassy-út 7. szám.

Csekkszámamlazám: 936.510.

Árusítás: Naponta 1/28—14 óráig, szombaton 1/28—12 óráig.

Ára: 3.— forint.

Eredmények és hibák az erdősítések előkészítésében

Eddig 542 vagón tölgymakkot gyűjtöttek az országfásítási tömegmozgalom résztvevői

Az országos viszonylatban kialakult tömegmozgalom, amelyben az üzemi tevékenység lehetőségeit messze túlszárnyaló módon, elsősorban az ifjúság — különösen dicséretes módon az iskolások, az úttörők, az EPOSz fiataljai — vették ki részüket, döntő módon

megjavította erdősítési kilátásainkat.

Az ország egyes részein kiválóan ígérkező tölgymakk-termés alapján az erdészeti mintegy 80 vagón tölgymakk begyűjtésére készült fel. A szeptemberi nagymértékű ferges makkhullás következtében bizonytalannak látszott, hogy a gyűjtés milyen eredményeket produkálhat.

A szovjet módszerek alkalmazásával azonban egészen különleges sikert tudott elérni az az országfásítási mozgalom, amelynek első fázisában a tölgymakk-gyűjtés volt a súlypont.

Az Erdőközpont utasítására üzemi vonalon megindult részben a gyűjtés legszükségesebb tennivalóinak megszervezése, részben a tölgymakk gyűjtési tömegmozgalom szakszerű irányításának munkája. Nyilvánvaló, hogy kizárólag üzemi vonalon a tölgymakk-termésnek csak kis hányadát lehetne begyűjteni. Ezért volt rendkívüli jelentősége a tömegszervezetek lelkes bekapcsolódásának. Az eredmények teljesen igazolták a minden részletében a lenini elméletre felépített tömegmozgalmat. Végleges eredmények még nincsenek, egyes vidékeken még folyik a tölgymakk begyűjtése, de

eddig 542 vagón volt az összegyűjtött tölgymakk mennyisége, aminek a nyers értéke meghaladja az 1,5 millió forintot.

Az egyes erdőgazdasági N. V.-ok közül első helyen áll ezidőszerint Kaposvár 115 vagónnal, a második helyen Miskolc 95 vagónnal, a harmadik helyen Zalaegerszeg 90 vagónnal

Külön ki kell emelnünk a miskolci erdőgazdasági N. V. alsó-

mériai gondnokságát, amelynek eredménye: 47 vagón begyűjtött tölgymakk.

Alsóméra ezzel az eredménnyel országos viszonylatban messze az élen jár.

Ahol az eredmény kisebb volt, magától értetődően nem jelenti, hogy szükségképpen rosszabbul dolgoztak. Egyszerűen csak a termés volt esetleg kisebb.

Ahol a természeti viszonyok a tölgymakkgyűjtésnek lehetőségeit szűkebb térre korlátozták, ott az üzemek a felesleggel rendelkező vállalatok átirányított tölgymakk mennyiségének elvetésében vetelkednek. Csak a Budapest-Hegyvidéki N. V. egymagában 73 vagón tölgymakkot ültet el.

Az értékes tölgymakk mennyiségnek a hasznosítása három vonason mozog. Kereken

200 vagón tölgymakkot vetettünk el esetekertjeinkben.

s ebből a legóvatosabb számítás szerint is 250 millió tölgyeseméterre számíthatunk, a tölgyesemetek értéke 7,400.000 forintnak felel meg.

A második felhasználási mód a tárolás. Itt a sokféle módszer mellett felhívást küldött az Erdőközpont a Nemzeti Vállalatokhoz, hogy

a Szovjetunióban már kipróbált, Liszenkó akadémikus által kikísérletezett tölgymakk tárolási eljárást is alkalmazzák.

hogy megállapítsuk: a mi viszonyaink között miképpen menti át a makk egészségi állapotát. A tárolt makkmennyiség mintegy 20 vagón, tehát az összes mennyiségnek csak egy töredéke.

Ezenfelül az eddigiek szerint 322 vagón tölgymakkot közvetlenül vetésekre használnak fel. Ez a mennyiség 20.000 kat. hold erdősítésre alkalmas. Az őszi erdősítésekre előirányzott 23.000 kat. hold területből, már eredetileg is 11.200 kat. holdat makkvetésre állítottak be az erdészeti üzemek. A csemeteültetésre szánt területből mintegy 5800 kat. hold lesz alkalmas arra, hogy oda a kedvező gyűjtési ered-

mény alapján ezúttal tölgymakkot vessünk. Ezenfelül

további 4100 kat. holdon tudunk tölgymakkot vetni, ami a drágább esemeteültetéssel összevetve 3 millió forintos megtakarítást tesz lehetővé.

Vagyis összegezve: a tölgymakkgyűjtés sikere az erdősítések vonalán

104 millió forintot eredményezett erdőgazdálkodásunk számára.

A tömegakció menete azonban a hibákra is kellő fényt vetett. Részben kiderült, hogy ha — akár kisebb tölgymakk-termés idején is a mullban hasonló tömegakciót kezdeményeztünk volna — komoly mennyiségű tölgymakk birtokába jutott volna az erdészeti. Másfelől megállapíthatjuk, hogy

még idén is több-kevesebb jóminőségű tölgymakk kintmaradt az erdőkön,

tehát a hibákon okulva jövőre sokkal alaposabban kell megszerveznünk a tölgymakkgyűjtés tömegmozgalmát is.

Most azonban már megvan a záloga, hogy az eddiginél lényegesen jobb munkát végezhetünk. Az erdővidékeken és az Alföldön megalakultak az országfásítási főmegbízottságok, amelyekben dolgozó parasztságunk képviselői is résztvesznek. Az ifjúsági tömegszervezetek és az iskolák tanulói a szovjet példának megfelelően

ifjúsági esemetekerteket

létesítenek az iskolák udvarán, vagy valamilyen községi területen. Ezek a «kis-csemetekertek» alkalmasak lesznek arra, hogy egyrészt fiatalságunkat az erdők szeretetére neveljék, másrészt az országfásításához szükséges csemetek egy részét megfelelő szakszerű irányítás mellett innen lehessen fedezni.

Nem kétséges, hogy

a tömegszervezetekben megindult munka a tavaszi erdősítések kivitelezésénél is komoly segítséget fog eredményezni.

Annál is inkább, mert ennek a tömegmozgalmi tevékenységnek közvetlen helyi ellenőrzését a DÉFOSz vállalta magára és így a szocializmus építésének ebben a fontos szektorában is kibontakozhat a dolgozó nép alkotó tevékenysége. Molnár István.

Az Erdőközpont műszaki főosztálya állandóan figyelemmel kíséri az egyes NV-k gépköcsi üzemeinek működését. A közelmúltban hoztuk az Erdőgazdaság hasábjain az eredményekre vonatkozó adatokat. Ezeket most kiegészíthetjük a következőkkel:

A III. évnegyed összesített adatai szerint

a tonnateljesítmények, az önköltség és a kocsikihasználás vonalán egyaránt a Zalaegerszegi N. V. gépkocsüzeme szerezte meg az első helyet.

A különböző tehergépköcsi típusok önköltségének alakulása változó, de megállapíthatjuk, hogy *a tonnakilométerenkénti önköltség csökkenésben van.* Az 5 tonnás kocsiknak 0.60—1.14 Ft között mozog az önköltsége és a nehéz erdei utakon végzett szolgálat ellenére ez kedvező eredmény.

A személygépkocsik üzemeinek vonalán ugyancsak sikerült *a személykilométerek költségét 0.22—0.65 Ft-ra leszorítani.* Ez annál jobb eredmény, mert még mindig 14 darab olyan személygépköcsi fut az erdőgazdaságban, amely *háború előtti* gyártmány. A kocsik használhatósága bizonyítja, hogy gépkocsüzemeink *jó műszaki teljesítményt* mutathatnak fel. Hasonlóképpen az 1949 március elején üzembeállított Skoda személygépkocsik, bár *nehéz terepen, erdei utakon igen súlyos igénybevételnek vannak kitéve,* műszakilag teljesen kifogástalan állapotban vannak. Amit egyébként az önköltségek kedvező alakulása is mutat.

1950-ben, az ötéves terv első esztendejében az erdőgazdálkodás gépköcsi felhasználása terén biztosíthatóvá válik, hogy

minden szállítási feladatot teljesen a saját tehergépkocsikkal bonyolítsunk le.

A megoldási tervek szerint a szállítások megfelelő ütemezésével az egyes NV-knél váltakozva történik majd a súlypont képzése, tehát a tehergépkocsik legkedvezőbb kihasználása érdekében a szükséghez képest *má. és más NV-nél kerülnek bevetésre azok a gépkocsik, amelyek egy-egy területen a feladatukat már elvégezték.*

Zöld gyűrű övezetes városok és lombborult falvak. A székesfővárost körülvevő zöld gyűrű terveinek elkészítése javában folyik. Nagyobb ipari városaink is terveznek zöld gyűrűket. A községek és tanyaközpontok fásítását a *belügyminisztérium* intézményesen biztosítja. A községfásítások jelentőségét kiemeli az a tény, hogy a beépített területek és az udvarok több mint fél millió kat. holdat tesznek ki.

A községfásítások terveit az *Agrártudományi Egyetem Kerttervező Intézete* kívánja elkészíteni, s az így elkészített gondos tervek alapján hajtják majd végre az utcák, a lakótelepek, a parkok, a közterek, az üdülőkertek, a játszótérek, sportpályák, az iskola-, az óvoda-, a kórház-, és a lak-tanyaudvarok és vásártérek fásítását. Ezeket a fásításokat *düslombú haszonfákkal* végzik majd, melyeknek fatermése hozzájárul az ország faszükségletének biztosításához. A haszonfák ültetésével felszámoljuk a feudalista mult községfásítási hagyatékát is, *vegyetelünk a nyesett bokrok és haszon-talan díszfák kultuszának.* A szükséges suhángmennyiség biztosítására tájegységenként *sorfatermelő faiskolák* létesítését tervezik.

Bemutató esemetekertek. A fás-kultúra megteremtéséhez nemcsak alapos tervezőmunka kell, de szükséges az is, hogy az erdővel kapcsolatban kialakult közfelfogást döntő módon átformáljuk. A közfelfogás ugyanis azt tartja, hogy az erdő magától nő, és hogy a fát a természet magától adja; amit pedig a természet magától ad, így a fát is, azt mindenkinek közprédául adja.

A *Közoktatásügyi Minisztérium* az erdőre és a fára vonatkozó helytelen közfelfogás megszüntetése érdekében az elméleti erdészeti ismeretek tanítása mellett gyakorlati nevelőmunka megindítását is tervezi. *Iffjúsági brigádokat* alakítanak famagvak gyűjtésére. A *köz-ségi bemutatókertekben apró csemetekerteket létesítenek.* Az ifjúság maga bajlódik majd a csemeték és suhángok nevelésével. Minden felnevelt fának, csemetének a kiültetését, gondozását és védelmét egy-egy tanuló látja el egymással

versenyre kelve a legszebb fa felneveléséért.

Fásítási felelősök. Jó tervek készítése és eredményes nevelőmunka révén a fás-kultúra megteremtése érdekében meg fognak mozdulni a tömegek. A fásítási mozgalom csiráit már eddig is megtalálhattuk. Egyes vidékeken *valóságos fásítási láz* tört ki; az úttörők, az EPOSZ fiataljai, a MNDSZ asszonyai és a DÉFOSZ parasztjai suhángokat, a csemetéket, ültették a suhángokat. Mindez biztosíték arra, hogy *a tervek megvalósítása a teremtő tömegek cselekvő részvételével történik majd.*

Szükséges ezért, hogy hozzáértő felelősök álljanak a kifejlődő tömegmozgalom élére. Ennek érdekében a népi szervek országos, vármegyei és községi fásítási felelősöket választanak. A fásítási felelősök részére a szükséges szakmai ismeretek elsajátítására az Erdőközpont *az erdei szakmunkásképző iskolákon rövid tanfolyamok megtartását tervezi.*

Fásítási kirakatok. A fás-kultúra agitátorai az Erdőgazdasági N. V. dolgozói lesznek majd, *a fásítási kirakatok pedig az erdészlakok és gondnokságok udvarai.* Ha körülnézünk az erdészlakok és erdő-gondnokságok udvarain, rögtön látjuk, hogy e téren sok a tenni-való; ásitó ürességet és rendezetlen összevisszaságot találunk a legtöbb helyen. Sürgősen munkához kell látni és *versenyt kell indítani a legszebben fásított erdészlak és erdőgondnoksági udvar megvalósítására.*

A fás kultúra megteremtése át fogja formálni a magyar tájat. Erdőszalagok csikozzák majd a legelőket, zöld gyűrűk övezik egyre jobban iparosodó városainkat, arnyas fasorok szegélyezik az utakat és vasutakat, lombsátrak borulnak az udvarok fölé és düslombú fákat tükröznek majd a csatornák és a tavak vizei. *A magyar táj képében uralkodóvá lesz a fák üde zöldje,* hirdetve egy viruló ország hatalmas küzdelmének eredményeit *a természet átalakításáért vívott harcban.* Keresztési Béla.

Erős akarattal

erdős Magyarországot!

Az erdészet dolgozói közt is megindult „A szakma legjobbja” címért a verseny

Czefl János, lánggyári öntő felhívása magával ragadta az erdészet dolgozóinak lelkesedését is. Egyre-másra érkeznek a híradások a kihívásokról, amelyek a legjobb faragómunkás, a legjobb gépirónő, a legjobb statisztikus címéért hívják versenyre egy-egy munkaterület öntudatos dolgozóit. Ezeknek a versenykihívásoknak sorából a következő kettőt azok döntő fontosságára való tekintettel, teljes egészében közöljük:

DÉFOSz Országos Vezetősége!

Én, ifj. Boros Imre, aki születtem 1914-ben, 6 elemül végeztem, édesapámmal és testvéreimmel gyerekkorom óta járok, vagyis jártam az erdőben, mint erdei munkás és ma is mint erdei munkás keresem meg a családomnak a kenyeret. Nekem a demokrácia megadta a lehetőséget, hogy erdei szakmunkás tanfolyamot végezhettem és itt megvilágosodott előttem, hogy mi a különbség a szocialista erdőgazdaság és a volt grófi erdőgazdaság között. A demokráciában becsületes munkám után élmunkás és megbecsült ember lettem. Mint a Magyar Dolgozók Pártjának tagja olvastam a Szabad Népet és a november 12-i számban olvastam a Czefl János elvtárs levelét, amelyben felkérte a szakszervezetét, hogy írjon ki versenyt az ország legjobb öntője címért. Elolvastam ezt, elgondolkodtam, hogy nekünk, javágóknak, kik kint dolgozunk az erdőben, nekünk is el kell egy ilyen versenyt indítanunk. Úgy gondoltam, a város dolgozóit mi látjuk el tüzelővel és a mi érdekünk a gyári munkások érdekével mindenben megegyezik, mi is a szocializmus építői vagyunk, és úgy végezhetünk jó munkát, ha versenyben dolgozunk.

Kérem a DÉFOSz országos Vezetőségét, akihez mi, erdei munkások is tartozunk, hogy járjon el a Szakszervezeti Tanácsnál, hogy indítson versenyt az Ország Legjobb Favágója címért.

Javasolom, hogy elgondolásom szerint a verseny feltételei ezek legyenek:

1. A terv időbeni teljesítése.
2. A norma százalékos túlteljesítése.
3. Minél több szerfa kitermelése.

4. A termelési előírások betartása. (Sarangelós, döntés, hoztolás).

Én bízom abban, hogy az én egyszerű javágó elgondolásom a demokrácia erősítését szolgálja, mert úgy érzem, csak akkor leszünk igazán jó fakitermelők, ha a Szovjetunió példáját követjük az erdei munkában is.

Kell Nagyvisnyón, 1949 november 15.

Szabadság!

Ifj. Boros Imre s. k.
javágó élmunkás.

DÉFOSz Országos Vezetőségének!

Én Sike Nándor, akinek édesapja egyszerű vasutas volt, kérésrel fordulok a vezetőséghez. Szerény fizetése nem engedte csak a négy középsíkola elvégzését. Majd iparos tanulóknak mentem. 1925-ben a Solymosi és Farkasmályi Kőbánya Rt. gyöngyösi üzeméhez kerültem lakatosnak. A mozdonyvezetéshez nagy kedvet éreztem magamban és saját erőmből levizsgáztam mozdonyvezetőnek. A főlzabadulás után, amikor a Vöröshadsereg felszabadította hazánkat az elnyomás alól, dolgozóársaimmal hozzáfogtunk üzemünk újjáépítéséhez. Amikor a munkásosztály átvette a hatalmat, mi is éreztük, hogy az üzemet magunknak építettük és ezen keresztül mi is hozzájárultunk szocialista hazánk fölépítéséhez.

Én, mint a Magyar Dolgozók Pártjának a tagja, olvastam a Szabad Népből Czefl János elvtárs levelét, amelyben felkérte a szakszervezetet, indítson versenyt az ország legjobb öntője címéért. Átgondolva a levél tartalmát, végig vonul telőttem, mikor az üzemünket felépítettük és lelkesedéssel indítottuk meg a szállítást.

Mi, erdőgazdasági kisvasúti mozdonyvezetők, akik a kitermelt faanyag nagymennyiségét szállítjuk a tüzfában és ipari célokra felhasznált faanyagot, hogy a dolgozók tüzfához gyorsabban hozzájussanak és hogy az iparban a faanyag minél hamarabb a rendeltetési helyére kerüljön és ezáltal terünket minél hamarabb sikeresebben befejezzük. Nekünk, kisvasúti mozdonyvezetőknek is versenyben kell lépünk a szállítási terv teljesítéséért.

Felkérem a DÉFOSz országos

vezetőségét, hogy járjon el a Szakszervezeti Tanácsnál, hogy írjon ki versenyt az ország legjobb erdőgazdasági mozdonyvezetője címéért.

Versenyletteleim a következők:

1. A kitermelt faanyagoknak és szállítandó egyéb anyagoknak a szállítási terv szerint kiszabott idő előtt való leszállítása,

2. a kezelésre bízott mozdonyoknak állandóan üzemképes állapotban való jókarban tartása,

3. az egy kilométerre eső kenőanyagoknak a megengedett mennyiségben belül való felhasználása,

4. az üresmozdony kilométer legkisebb mértékre való lecsökkentése.

Biztosan tudom, hogy az én általam felvetett gondolat azt a határozott célt szolgálja, hogy a dolgozó tömegek életszínvonalának emelését elősegítsük. Nagy vezérünk, Rákosi Mátyás elvtárs irányításával, versenymunkával járunk hozzá a szocializmus építéséhez.

Gyöngyös, 1949 november 17.

Szabadság!

Sike Nándor s. k.
erdőgazdasági mozdonyvezető.

Erdészeti dolgozók a Szabad Föld olvasótáborában

Az MDP parasztpolitikájának hirdetője, a DÉFOSz központi hetilapja, a Szabad Föld, november 20-tól december 18-ig széleskörű előfizettséggyűjtő akciót indított. Ebbe a munkába bekapcsolódtak az erdészeti dolgozói is.

Az Erdőközpont november 12-én 54.211/1949. számú rendelkezésével elsősorban az erdőgazdálkodóhelyetteseket hívta fel arra, hogy tevékeny részt vegyenek a Szabad Föld terjesztésének munkájában. Elsőrendű politikai munkáról van szó: a kulák-elleni harc továbbviteléről, a szocialista gazdálkodás építésének nagy feladatairól.

Különösen fontos, hogy az erdőgazdasági állandó erdei szakmunkások valamennyien a Szabad Föld olvasói legyenek, hiszen éppen ők az új, haladott erdőgazdálkodás kiépítésének a hordozói. De ezenfelül az erdőüzemek minden dolgozója számára döntő jelentőségű, hogy előfizetője legyen a Szabad Földnek, amely a szocializmus építésének alapköveit rakja le a falvak népének lelkében. A Szabad Föld olvasása

forrasztja majd egybe az erdészeti dolgozóit a jalu népével.

Nagyon fontos kérdés, hogy a Szabad Föld és dolgozóink között közeli kapcsolat épüljön ki. Ezért legyen minden erdőüzemnél a Szabad Földnek egy levelező tudósítója, aki erdészeti, országfásítási tömegmozgalmi hírekkel a lapot ellássa.

Erdészeti dolgozók, erdei szakmunkások, járjak elöl az MDP és a DÉFOSz harcos parasztlapjának, a Szabad Földnek terjesztésében!

«Erdész Napok» Sopronban

Az egyéves, új típusú Erdész Szakiskola megnyitásával kapcsolatban november 24—27-én Erdész Napok lesznek Sopronban. November 24-én az MDP megyebizottsága nevében Kardos Márton nyitja meg az Erdész Napokat a Petőfi Színházban. Kihirdetik az országos tölgy-makkgyűjtési mozgalom sopronmegyei eredményeit és részletesen ismertetik az országfásítási tömegmozgalom ottani feladatait.

November 25-én, reggel 8 órákor brigádok indulnak erdősítésre, utca-, tér- és parkfásításra. Délután 5 órákor a brigádok munkahelyeikről fáklyákkal vonulnak a Szovjet hősi emlékműhöz és ott az ifjúság Sztálin elvtárs születésnapja tiszteletére megteszi munkafelajánlását.

November 26-án történik az Erdész Szakiskola Cseresznyesori épületének felavatása, majd délben a Műszaki Egyetem tornatermében rendezett kiállítás megnyitása.

November 27-én délelőtt 9 órától erdészeti filmek díjtalan bemutatása az Elite moziban.

A Győri N. V. fel akarja javítani — első helyét

Az erdőgazdasági nemzeti vállalatok rangsorolásában Győr az első helyre került. A győriek most szocialista öntudattal megvizsgálták munkájukat és megállapították, hogy 20 hibapontjuk van az egri 89, a zalaegerszegi 99 és a sátoralfajhelyi 36 ponttal szemben. De bejelentették, hogy Sztálin elvtárs 70. születésnapjára ezeket a hibákat is ki akarják javítani és kérik, hogy az Erdőközpont mutassa meg a konkrét hibákat, amelyek egyes munkaterületeken más N. V.-vel szemben mutatkoznak. Így egy szocialista vállalat helyes reagálása a bírálatlall szemben.

A „Többtermelés” cikkeivel, az ipar-, a munka- és üzemszervezés kérdéseinek taglalásával, szinte nélkülözhetetlenül kapcsolódik a gyárak és vállalatok vezetőségének munkájához. A vállalatvezetőknek, versenytitkároknak, termelési felelősöknek komoly segítséget nyújt.

**Ez a tüzifa
az áll. erdőgazdasági üzemek
dolgozóinak
SZTÁLIN
születésnapjára felajánlott
rendkívüli szállítása.**

Ilyen felirással futnak már a vágónok a városok és az ipari gócpontok felé. Az erdészeti dolgozói is több és jobb munkával üdvözlik Sztálin elvtárs hetvenedik születésnapját.

Megindult az Alföldfásítási Tapasztalatcsere-Mozgalom

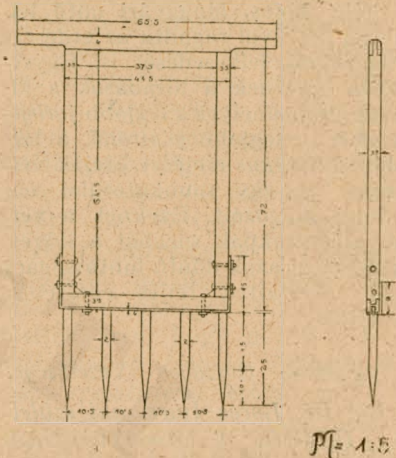
Nagyjelentőségű értekezletre gyűltek egybe az ős elején Cegléden az alföldfásító nemzeti vállalatok (Budapest-Síkvidéki, Debrecen, Nyírség, Szeged) dolgozói. Gyakorlati tapasztalataik, újításaik, munkamódszereik egymásnak való átadását valósították meg első tapasztalatcsere értekezletükkel, mely elejétől végig magas nívón mozgott. A résztvevők valamennyien örömmel tapasztalták, hogy sok értékeset és hasznosat tanultak egymástól, amit a gyakorlatban alkalmazni fognak. Ennek nyomán jelentős idő- és pénzmegtakarítás fog jelentkezni.

A tapasztalatcsere-értekezletek rendszeresíteni fogják, abba az Erdőközpontot és az ERTI-t is bekapcsolják. Akciójuk «Alföldfásítási Tapasztalatcsere-Mozgalom» néven működik tovább. Megválasztották az első évre elnöküket, Kézér János munkáskáder vezérigazgatót, az egyes vállalatoknál a tapasztalatcsere-felelősök az erdőmérnök vállalatvezetőhelyettesek lettek. A mozgalom egymás kölcsönös és állandó segítségével, a szocialista munkamódszerek átadásával fogja emelni egyre magasabbra a munka termelékenységét az alföldi erdőgazdaságban.

A feudális Magyarország szakemberei sohasem részesülhettek hasonló tapasztalatátadásokban, ezért maradtak szűk látókörűek, ezért nem fejlődtek kellőképpen. A birtokosok — érthető okokból — nem kívánták kizsarlott erdeiket, kizsákmányolt erdészeiket más szakembereknek megmutatni. Most friss levegő áramlik a magyar erdők felett, újítók, szakemberek egymást segítve versenyeznek a boldog jövő, az erdős szocialista Magyarország felépítésében. *Lády Géza.*

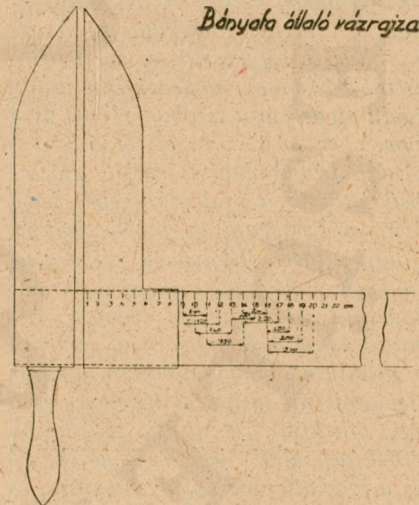
Két erdőgazdasági újítás

„GAVRA” féle
5-ágú dugványozó vas

Gavra-féle dugványozó vas. Az újítás lényege, hogy a dugványok ültetésénél az eddig követett eljárással szemben, amikor egyszerre csak egy darab dugványt lehetett elültetni, öt darab dugványt lehet a földben elhelyezni. A dugványozó vas 65,5 cm széles, 97 cm magas és 3,5 cm vastag. Az újítási bizottság a javaslatot kísérletezésre elfogadta, a kísérleti alkalmazása az újításnak megtörtént.

Bányafa állaló vázrajza

Bíró-féle bányafa hosszoló, állaló. — Bíró Lajos erdőmérnök, Eger, újítása. Az újítás tárgya egy 40 cm hosszú, 25 cm-es karral rendelkező állaló. Szárán olyan mérce van elhelyezve, amelynek a segítségével a mért átmérőnek megfelelő hosszúságú is azonnal leolvashatjuk, úgy hogy a hosszolós művelete ezzel lényegesen meggyorsul. Az Erdőközpont újítási bizottsága a javaslatot elfogadta, az általános gyakorlatba helyezésére az intézkedés megtörtént. Az újítót a bizottság 500.— Ft. díjjal jutalmazta.

**Munkafelajánlással és egyéni versennyel
építjük a szocialista erdőgazdaságot.**

AZ ERDÉSZETI TUDOMÁNYOS INTÉZET SZTÁLINI MUNKAFELAJÁNLÁSA.

Az Erdészeti Tudományos Intézet Sopronban működő erdőművelési osztályának dolgozói S z t á l i n elvtárs 70. születésnapját ugyanesak önkéntes munkafelajánlással ünneplik meg:

1. A kísérleti eseményekértben hátridő előtt teljesítik az őszi vetési és talajmunkákat.

2. Az Erdőközpont kezelésében levő 48 legnagyobb kiterjedésű eseményekértjének talajvizsgálatát két hónappal előbb fejezik be, mint ahogy a tervben ki volt tűzve.

3. Az Intézet kisebb kiadványai sorába tartozó tervezett kiadványait az osztály dolgozói négy hét alatt elkészítik.

4. A gépiró dolgozók felajánlják azt a többletmunkát, amivel a kiadványok munkaidőn belül való legegélése jár. Teljesítményüket tehát mintegy 20%-kal fokozzák.

5. Az osztály dolgozói többletmunkájukat felajánlják arra, hogy kidolgozzák egy új termelési technikának a módszerét a gyantatermelő munkások kiképzésére. Az új módszerrel jövő évben gyantatermelésünket mintegy 30%-kal fokozhatjuk.

6. Az Intézetben folyó fatechnológiai vizsgálatokat az előírásnál egy hónappal előbb fejezik be.

Sztálin elvtárs születésnapjára felajánlott új kiadványok címei: dr. Bokor Rezső: Akácoltás és talajoltás. Beneze Pál és Gombossy Béla: Talajvizsgálati útmutató erdőgazdasági dolgozók részére. Szeberényi István: A gyantatermelés technikai kivitele. Dr. Pallai Nándor és Lányi János: A fa műszaki használhatóságának kérdései. Dr. Farkas Vilmos: Az erdészeti önköltségszámítás alapelvei. Mátyás Vilmos: Maggyűjtés, tárolás, magvizsgálat. Ujházy Béla: A tölgyfák károsítói.

KISPARASZTOK AZ ORSZÁG-FÁSÍTÁSBAN.

Az országfásítási propaganda egyik első komoly sikeréről számolhatunk be: M i z s e i János 8 holdas jászberényi kisparaszt földjének szikes terület részét fásítani akarja, mert a falujárókon keresztül megértette az országfásítási tervek rendkívüli jelentőségét. A MDP helyi szervezetehez fordult és kívánsága a Párton keresztül jutott el az Erdőközpontba, ahol a szükséges segítséget megkapta. Az országfásítási felhívás nyomán íme a kisparasztgazdálkodás már megtalálja az utat a zsi terület erdőfásításának tudományos megalapozottságú módszereihez.

Az erdészet dolgozói üdvözlik a Nagy Októberi Forradalmat

Újvilág született 1917 októberében. A lenini forradalom megteremtette a bolshevik fejlődés alapjait és ez az erő vált 1944—45 dicsőséges harcaiban felszabadítónká. A magyar erdőgazdálkodásnak külön is felszabadulást hozott a forradalmi Vörös Hadsereg, mert a változás megszüntette a magán-erdőuradalmak kizsákmányoló, rablógazdálkodó, erdőpusztító módszereinek uralmát is.

A szovjet forradalomból született a szovjet alkotmány, mely példaképe lett a mi fiatal népközársaságunk alkotmányának is. Ennek az alkotmánynak 6. pontja közjogi alaptétellé emelte, hogy az összes erdő tulajdonosa a közösség: az állam vagy más közület.

És a magyar erdőgazdálkodás szocialista újjáépítéséhez ismét csak az októberi forradalomból ki- virágzott nagy sztálini természet- átalakító tervek adták meg az útmutatást. A magyar erdőgazd- ságnak tehát sokszorosan oka van arra, hogy hálával köszöntse az októberi Nagy Forradalom dicső nemzetét, amely győzelmével lehetővé tette a szocialista erdőgazdál- kodás kiépítését, sőt tanulságos példát mutatott arra, hogyan kell azt végrehajtanunk.

Éljen a Nagy Októberi Forrada- lom 32. évfordulója!

Éljen a Szovjetunió Kommu- nista Pártja!

Éljen a szocializmust építő Nagy Szovjetunió!

MDP PÁRTSZERVEZET KÖZLEMÉNYEI

Ünnepi pártnap a Nagy Októberi Forradalom évfordulóján

Ünnepi pártnapot tartott az M. D. P. erdőközponti pártszervezete 1949 november 9-én, a Nagy Októberi Forradalom 32. évfordulója alkalmából. Az ünnepi Pártnapot az *Internacionale* hangjai vezették be.

Tolnai Károly, a Pártnap ünnepi előadója világította meg a Nagy Októberi Forradalom jelentőségét az emberiség történetében. Rámula- tott arra, hogy a nagy francia forra- dalom fontossága eltörpül a prole- tárforradalmak korszakát megnyitó szovjet forradalommal szemben. Akkor a társadalom csak új kizsák- mányolót cserélt, most

a kizsákmányolás teljes meg- szüntetése

vette kezdetét. A világimperializ- mus nem képes kiheverni azt a csa- pást, amit 1917 októberében a prole- tárforradalom győzelmével szenye- dett. *Molotov* elvtárs gondolat- menete nyomán ismertette az elő- adó

a 32 éve. Szovjetunió történeté- nek három korszakát,

az első építő korszakot a második világháború kitéréséig, a honvédő háború időszakát és a szocializmus építésének idejét. Tizenhárom év tervgazdálkodását szakította félbe a német támadás, de a háború utáni újabb 5 éves terv építőmunkájának nagyszerűségét mutatja, hogy a háborút követő negyedik évben

a Szovjetunió már túlszárnyalta az 1940-es év termelési eredményeit.

A világ első győzelmes proletárdik- tatúrja a maga hatalmas gazdasági sikereivel vált a felszabadulásra törő kis népek reményességévé. Fel- vetette a kérdést,

mit adott a magyar munkás- mozgalomnak az 1917-es szov- jet forradalom.

Idézte Rákosi Mátyás szavait, hogy *a magyar munkásság forradalmi mozgalmának gyökerei mélyen be vol- tak ágyazva az októberi eszmékbe. És hiába verték le az 1919-es forra- dalmat, 25 év földalatti mozgalma bizonyítja, hogy a magyar munkásság hűségesen megőrizte ezeket az eszmé- ket.* A második világháború végén a szovjet forradalom győztes had- serege szabadította ki a mi népünket is az imperialista gyarmatosító béklyói- ból. A Szovjetunió gyakorlati pél- dáiból és a gyakorlatot mozgató

lenini-sztálini tanításból

tanultuk meg, hogy a munkásosz- tály miképpen veheti kezébe saját sorsának intézését. A Szovjetunió útmutatása alapján tudtuk felszá- molni az imperialisták ügynökeinek, ötödik hadoszlopainak mesterkedé- seit. Ugyanesak a Szovjetunió pél- dája segített a proletárdiktatúránk alapjainak lefektetéséhez, a *munkás- paraszt szövetkezés egészséges kiépí- téséhez.* Ennek a példának a nyomán igyekszünk

fejlett szocialista mezőgazdaságot

teremteni és erőteljes szövetkezeti politikát kiépíteni.

Felszabadulásunk és sikeres szocialista munkánk — állapította meg az előadó összefoglalóan — a Nagy Októberi Forradalom terméke. Kötelességünket, hogy e nagy bolsevik párt nyomain haladjunk, úgy teljesítjük, ha pártunk ideológiai felkészültségét javítjuk. Céljainkat akkor tudjuk megvalósítani, ha a kommunisták élen járnak a termelésben. Akkor ünnepelünk helyesen, ha munkával, munkamódszereinkkel meg-

közelítjük a szovjet dolgozók munkáját. Így válunk

az egész emberiség felszabadításáért

folyó világháborúknak tevékeny harcosává.

Az ünnepi beszédet követő kultúr-műsorban az Erdőközpont Kultúr-csoportja bemutatta a *Lecke* című jelenetet, Nyirő Ferenc Sz. Szipalmin *Halhatatlan dátum*, Csibrányi Mihályné Szalovszkij *Egy szó Sztálin elvtársához* című versét adta elő. Az énekkar *Lenin dala* kórusművet mutatta be, majd az ünnepség a *Közlekedési indulóval* zárult.

Munkafegyelem

Az egész haladó világot, a szocializmust építő országokat áthatja ma a termelés kérdése. Jobbat, különbet rövidebb idő alatt elérni, ez a szocialista tervezések célkitűzése. Kinek áll ez érdekében elsősorban? Ebből kimondottan a dolgozó tömegeknek, a munkásságnak, parasztságnak és az értelmiségnek van és mindinkább lesz haszna.

A jobb munkaeredmény a munkafegyelemnél kezdődik. A munkafegyelem az alapja a termelésnek. Minden perc, amellyel később kezdjük el munkánkat, vagy hamarabb hagyjuk abba, veszteséget jelent az egész dolgozó társadalomra nézve. A Magyar Dolgozók Pártjának lapjában a «Szabad Nép»-ben minduntalan tárgyalt probléma a munkafegyelem kérdése. Tökéletes érzékelhetőséggel közölte jónéhányszor a Szabad Nép, hogy mit jelent az, ha egy üzem 1000 munkása csak naponta 1—2 perccel dolgozna kevesebbet, 1000 és 1000 méter textiliát, ha textilgyárról van szó, több ezer forint értékű vasárut, ha vasgyárról van szó. Bár az Erdőközpont nem termelő üzem, a munkafegyelem megtartásának nálunk is megvan a komoly jelentősége. A mi dolgozóink adminisztratív vonalon eredményeket érhetnek el az önköltségsökkentésben jó és fegyelmezett munkájukkal. A munkafegyelem külsőségei — így a pontos érkezés a munkahelyre — önmagukban nem biztosítják a minőségileg jobb munkát, de lélektani és általában fegyelmező jelentőségüket meg kell állapítani. Sokszor halljuk azt az erdészeti dolgozói között, persze nem a haladó gondolkosásuktól, hogy 1—2 perc késés nem sokat számít, könnyen behozom napközben». Ebben a gondolkodásban benne van az illető egész mentalitása, megmutatja az egész lényéből kiáradó multat. Óriási jelentősége

van annak, hogy kollektív társadalomban mindenkire egyformán kötelező legyen a munkafegyelem.

A Magyar Dolgozók Pártja Főtitkárának, s az egész magyar nép szeretett vezérének Rákosi Mátyás elvtársunknak felhívására az Erdőközpont komolyan belefeküdt a munkafegyelem kérdésének megszilárdításába.

Ezideig egy hónap eredményeit tudjuk megmutatni. Az Erdőközpont 376 dolgozója az októberi hó folyamán 89 percet késett. Ezt a 89 perces késést 27 dolgozó között kell elosztanunk. Mind a 27 köszönjövő azonban igazolni tudta, hogy a közlekedési eszközök különböző üzemhibája miatt következett be a késés.

Az aránylag kedvező eredmény ösztönözzön bennünket arra, hogy a munkafegyelem külsőségeinek megtartásán túl a munka minőségi feljavításával biztosítsuk az Erdőközpont dolgozóinak jobb és az ország egész erdőgazdálkodását kedvezően befolyásoló munkateljesítését. Erdőgazdasági nemzeti vállalatunk felé is csak azt mondhatjuk: a pontos munkakezdés a munkafegyelem első állomása, de ne érjük be ennyivel, hanem törekedjenek a minőségi munka segítségével termelékenységük állandó javítására. Sas Árpád.

Rövid hírek

Októberben az esztergomi erdészifjúság falujáráson volt Pilismaróton. Az esti kultúr-műsoron igen sokan vettek részt. Az ének-számokból, szavaltatokból és egyfelvonásos színdarabokból álló műsor keretében Miklósi Lajos ismertette az országfásítás 5 éves tervét. A műsor után az iskola és a Leány Kollégium táncosportja az erdőgondnoksági hivatal udvarán népi táncokat mutatott be. A táncbemutató után ismerkedési tánc-

mulatságot rendezett az Eposz ifjúsága.

Az erdők-napjával kapcsolatban az esztergomi erdészifjúság jólsikerült kiállítását rendezett. A kiállítás Esztergom tanulóifjúsága testületileg tekintette meg. Rajtuk kívül a város lakói közül is igen sokan megnézték a kiállítás gazdag anyagát. A kiállított anyag közül különösen nagy érdeklődést keltett az a dombormű, amely egy pilisi kopárt mutat be fásítás előtt és fásítás után. Nagy érdeklődést keltett a többi anyag; a domborművek, a pálházi fűrészüzem kicsinyített mása, az okszerű erdei munkamódszereket szemléltetőt valamint az iskolai vadászati és erdőművelési szertár gazdag anyaga is.

A kiállítás sikere elsősorban az Erdőközpontnak köszönhető, amely a kiállítási anyagnak egy részét az erdészifjúság rendelkezésére bocsátotta.

Időszerű üzemi teendők

1. A *tölgymakk-gyűjtés* nagyon szép eredménnyel végződött. Ez a szép eredmény azt bizonyítja, hogy szakembereink megértették a tölgymakkgyűjtés rendkívüli fontosságát. Ezzel azonban maggyűjtési kötelezettségünknek csak részben tettünk eleget. Tölgymakkon kívül még más erdei fáknak és cserjéknek a magjára is szükségünk van, hogy az 5 éves terv erdősítési feladatát teljesíteni tudjuk. Gyűjtsük tehát össze kerületünkben található erdei fák és cserjék magját.

2. Az *árnyékolók* készítéséhez szükséges anyag (nád, napraforgószár, nyár- vagy fűzessző) összegyűjtésére már most gondoljunk. Az árnyékolókat készítsük el telen át.

3. A *csemeték kiemelésére* fordítsunk nagy gondot. A kiemelésnél készítsünk elég mély árkot, hogy a gyökerek leszakadása nélkül emelhessük ki a csemetéket.

4. A *fahasználatok* végzésénél, de főleg a kiközelítésnél kövessünk el mindent, hogy az újulat minél kevesebb kárt szenvedjen. A megsérült csemetékből, ha később ki is hajtanak, a legtöbb esetben nem lesz egészséges, jónövésű fa.

5. A gyors és olcsó szállításnak a jó utak elsőrendű feltételei. Fordítsunk ezért erdei útjaink karbantartására nagy gondot. Az úttesten összegyűlő vizet gondosan vezessük le. Az úttest víztelenítése érdekében az árkokat és áttereszeket tartassuk tisztán. Nedves időben a földutakon tilalmazzuk a szállítást. A felvágott földutakat boronálással hozzuk rendbe.

FIATAL ERDŐGAZDASÁG

Rovatvezető: WITTNER FERENC

A „Fiatl Erdőgazdaság” feladatai

Az országfásítás tömegmozgalmának szervezése során az erdészeti ifjúság *nagy lelkesedéssel* kapcsolódott a mozgalom első részéhez, a tölgy-makkgyűjtéshez. A további tömegmozgalmi feladatok érdekében adtunk lehetőséget az ifjúság számára, hogy üzemi lapunk keretén belül „Fiatl Erdőgazdaság” címen a maguk problémái számára helyet kapjanak.

A „Fiatl Erdőgazdaság” akkor tölti be feladatát, hogyha híd lesz az erdőgazdasági üzemi munka és az erdőgazdaság szakembereinek utánpótlását biztosító ifjúság között. Ennek a rovatnak kell a fiatalságunk felé betöltenie azt a szerepet, amit *Lenin* a sajtóval kapcsolatban megállapított: „A sajtó a legerőteljesebb és legkülönb szervezőerő”.

Természetesen a sajtónak ez a szervező szerepe csak akkor érvényesülhet, ha a feladatokat, amelyeket ennek az új rovatnak a szerkesztése megkövetel, helyesen elvégezzük. Az „Erdőgazdaság” és a „Fiatl Erdőgazdaság” olvasói egyaránt az erdészet aktív dolgozóinak és annak az erdész ifjúságnak a sorából kerülnek ki, *akikből később az erdészet aktív dolgozói lesznek.* Így az erdészet dolgozói megismerik az ifjúság problémáit,

az erdészeti ifjúság pedig — ugyanazokban az években, amikor kiképzését nyeri — már megismerkedik az üzem aktuális tennivalóival,

nevezetesen az erdészet 5 éves fásítási tervével és legfőképpen magának a tervgazdálkodásnak erdészeti vonatkozásaival. A lapon keresztül ismerik meg azokat

a munkamódszereket, amelyeket a magyar erdőgazdaság a Szovjetunió hatalmas erdősítési tervéi nyomán alkalmaz.

Egyidejűleg megismerik az üzemek minden olyan tevékenységét, fejlődésének menetét, ami számukra döntő, hogy amikor vizsgájukat elvégezték — ne úgy mint a múltban, idegen területre érkezzenek — *azonnal a népi demokrácia aktív eredményt biztosító, hasznos tagjaivá váljanak.*

Ezt a feladatot a „Fiatl Erdőgazdaság” úgy töltheti be helyesen, ha *azonnal hozzáfogunk a minél szélesebbkörű szervezéshez.*

Minden iskolában — főiskola, erdészeti középiskola, szakiskolák — alakuljanak meg a szerkesztő-bizottságok, amelyek kivették a nyilvánosság elé az iskola munkájának menetét, eseményeit.

Rendszeresen hírt adnak arról,

hogy *milyen kísérleti munkát végeznek, milyen különleges önálló tevékenységet folytatnak, mint pl. az Alföldfásítási-kör a soproni MEFESZ keretében.*

Igy tesszük teljessé az „Ifjú Erdőgazdaság” szerkesztésének munkáját. Így jutunk el oda, hogy *minden erdészeti pályára készülő diák már tanuló éveiben tisztában legyen azzal, hogy hová kerül, ismerje azokat a feladatokat, amelyek reá várnak.* Így válik a „Fiatl Erdőgazdaság” az erdészeti üzemi munka előiskolájává és szervezőjévé annak a messze jövőbe mutató munkának, amit magunkra vállaltunk, és amit az erdészet tanulóifjúsága hivatásául választott.

Osváth István.

Erdő és éghajlat

A növényzet az éghajlatnak pontos tükörképe. A talaj és az ember tevékenysége ugyan befolyásolja a föld növénytakaróját, ez azonban csak helyi vonatkozású lehet, annak kialakításában az éghajlat viszi a döntő főszerepet, — mondja Baecsó Nándor dr.

Azokon a területeken, ahol az éghajlat kedvez az erdőtenyészetnek, ott az erdőirtás is csak átmeneti lehet, mert amint az ember abbahagyja pusztító munkáját, az erdő kezd visszahódítani elvesztett területeit.

Azokon a helyeken, ahol az éghajlat nem felel meg az erdő követelményeinek, az erdő fenntartása csak nagy erőfeszítések árán, állandó küzdelemmel lehetséges. Itt kell bebizonyítanunk erdészeti szaktudásunkat.

Bizonyítja a fent elmondottakat az a tény, hogy az erdő hőmérsékleti igényeit ki nem elégítő sarkvidéken s a csapadékszegény sivatagban minden erdősítési kísérletezés meddő marad, ezzel ellentétben az állandó csapadékdús, párás levegőjű forró égőben az elhagyott települések nyomait rövid idő alatt dús erdő tünteti el.

Azonban mégsem áll Baecsó Nándor dr.-nak az a megállapítása, hogy az ember a legyőzhetetlen természeti erőnek csak kihatásolója vagy elősegítője lehet, de irányítója nem. Igaz, nem is akarunk mi a sarkvidéken vagy a forró sivatagban erdősíteni, de van fátlan alföldünk ahol akarjuk és fogjuk a természetet bizonyos mértékben befolyásolni. Nemcsak alkalmazkodás lesz az erdész feladata, hanem részben irányítás is.

Itt emlitem Micsurin, a természetátalakító szovjet tudósak állítását: «Nem várhatunk könyöradományt a természettől, feladatunk elvenni tőle azt, amit akarunk!»

Akarjuk és meg is fogjuk állítani az alföldi rónán fékevesztetten rohanó, romboló szeleket, s megfogjuk változtatni száraz, egészségtelen levegőjét. Erdőt varázsolunk sivár honmókuckáira, s termővé tesszük szikeseit.

Tudjuk azt, hogy minden nagymértékű szembehelyezkedés a természettel az erdőgazdaságra veszélyes csapásokat hozhat, s meglehetősen súlyos kiadások ellenére is kevés eredményt tudunk felmutatni. Elejét kell vennünk tehát a károsító tömeges elszaporodásának úgy

hogya a lehető legjobban alkalmazkodunk a természetviszonyokhoz.

Az éghajlat számos alkotófeleme közül a legegyszerűbben a hőmérséklet és a csapadék mennyisége hozható összefüggésbe az erdőtenyésztéssel. Az alföld fátlanságát az emberi romboló munkával párosult csapadékhiánnyal kell magyaráznunk. A múlt évtizedeiben azzal ütötték el az alföldfásítást, hogy az alföld nem minden tekintetben felel meg erdők tenyésztésére. Tény az, hogy erdő megtelepítéséhez 450—500 mm csapadék szükséges. Az afföldön a Zagyva és a Kőrös torkolatától eltérően mindenütt 500 mm felett van az évi csapadék. A Zagyva és a Kőrös torkolatánál is minimálisan elég a csapadék ahhoz, hogy erdőt telepítsünk.

A másik állításunk az volt, hogy az erdő nem befolyásolja a csapadék

mennyiséget. Ha valóban nem is esik több eső, de az erdő és a facsoportok árnyékot vetnek a talajra, meggátolják annak kiszáradását, az erős felmelegedést, szélfogó hatásuk csökkenti az elpárologtatást, növelik a levegő nedvességét és elősegíti a harmatképzést.

Az alföldfásítás szükségességét érzi valamennyi erdésztanuló. Ezért tanulják a szikes és homoktalajok asszociációit, hogy ebből következtetni tudjanak, milyen fajok ültethetők azokra a területekre, ahol ma még szikes a talaj vagy szél hordja a homokot. Jobb és több tudással elérjük azt, hogy Micsurin példája nyomán természetátalakító munkát is végzünk anélkül, hogy káros következmények tennék tönkre fáradságot nem ismerő munkánk nyomán létrejövő alföldi érdeinket.

Welladies István.

Ismerd meg a fákat!

Tölgyfélék

II.

A *kocsányostógy* kérge idősebb korban vastag, mélyen, hosszan repedezett meredek partú repedésekkel és eléggé kemény. A fiatalabb fákról hántott kérget cserzésre használnak.

Általában terebélyes fa, s csak zárt erdőben nevelt törzs ad értékes szerfát. Hatalmas több méter átmérőjű törzset is nevel.

Egyik legértékesebb fajunk. Fáját, mely kemény, nehéz, tartós, többnyire ipari célokra dolgozzák föl: vasúti talpfa, hordódonga, vízi és hidépítkezésre, épület- és bútorfának használják.

Hatalmas — többszáz éves — kort is megér.

Az öt éves erdősítési tervünk keretében történő erdőtelepítéseknél különös fontossággal bír a másik tölgyfélével együtt, a

kocsánytalan tölgy, mely hazánk dombvidékein, elő és középhegységein, átlag 700 m tengerszint feletti magasságig tenyészik jól, de a lapályon is előfordul, ahol nem nedves nagyon a talaj. Talajigénye kisebb mint a kocsányos tölgyé, kevésbé tápdús, sekélyebb szárazabb talajjal is megelégszik s az éghajlat szélsőségeit is jobban bírja.

Levele hasonló a kocsányos tölgyéhez. A levélnyel hosszabb (1.5 cm) és a levéllemez alapja nyélbe futó.

Termése hasonló a kocsányos tölgyéhez. Makkja többesével egy csoportban ül a gallyakon — ezért is nevezik kocsánytalanoknak — kisebb, és éretlen állapotban hiányzanak a

sötétebb sávok. A makkja a kocsányostölgyvel egyidőben, vagy 1—2 héttel később ér, s azon cserzésre alkalmas gubacs nem fejlődik.

Kérge hasonló a kocsányos tölgyéhez, de vékonyabb és a repedések nem oly mélyek, kéregormok keskenyebbek és a kéreg puhább, ezért kézzel a külső kéreg könnyebben lemorzsolható. Fiatal kérget hántják és cserzésre használják.

Törzsét is megkülönböztethetjük a kocsányos tölgyétől. Nyúlánkabb, koronája szabályosabb és kevésbé terebélyes mint a kocsányosé. A vezérhajtása szabad állásban is jól látható. Nem ér el olyan nagy méreteket és olyan magas kort, de kedvező viszonyok között 500—700 évig is él.

Fája hasonló a kocsányos tölgyéhez és ugyanúgy is alkalmazzák.

(Folytatjuk.)

Tudod-e...

hogya erdősítési tervünk a szárazság csapásának leküzdését, részben azonban faszükségletünk biztosítását is szolgálja?

hogya a magyar erdőgazdálkodás a Szovjetunió hatalmas 15 éves fásítási tervének iránymutatása nyomán erdő-sávokkal és fasorok telepítésével veszi fel a küzdelmet az aszályal, a kopárosodással?

hogya ennek a hatalmas méretű erdősítésnek a végrehajtásához másfél millió csemetére van szükség?

hogya az erdősítéshez szükséges csemetékkel csak úgy tudjuk előteremteni,

ha te is hozzá járulsz azzal, hogy minél több tölgymakkot és egyéb erdei magot gyűjtesz be?

hogya az erdősítési munkálatokba való bekapcsolódásokkal is a szocialista Magyarországot, a dolgozók boldog és szabad hazáját építed?

31 éves a Komszomol

Október 29-én, 31 évvel ezelőtt alakult meg a hős lenini Komszomol. Harcba, a forradalom viharában született meg a szovjet ifjúság szervezete. Ma a szovjet ifjúság legjobbjai büszkén vallják magukat komszomolistának. És méltán. A lenini Komszomol alakulásától egészen a mai napig élenjárt a szocializmus megvalósításáért folytatott küzdelemben. A Komszomol tagjai ott voltak a forradalom nehéz harcaiban résztvettek az országépítés munkájában, dolgoztak a gyárakban, üzemekben, kolhózekokban és szovhózekban. Amikor pedig a fasiszta hordák rátörték a szovjet Hazára, a Komszomol ifjak bátran ragadták meg a fegyvert. Harcoltak a betolakodók ellen kinn a fronton, vagy messze az ellenség háta mögött. S a háború után ismét kezükbe vették a munka eszközt. Dolgoztak, építettek, eltüntették a romokat s közben új lendülettel kapcsolódtak bele a sztyeppe-fásítás, a Szovjet-Unió 15-éves fásítási tervének végrehajtásába.

Mit tanulhatunk mi magyar fiatalok a Komszomoltól? Tanulhatunk először is hűséget a Párthoz, ahhoz a Párthoz, mely tántoríthatatlanul vezetni népünket a boldog jövő felé. Tanulhatunk kitartást a munkában és áldozatkészséget a küzdelemben. A szovjet ifjúságot határtalan munkavágy és alkotókedv fűti. Minket is ilyen munkavágy kell hogy fűtsön, nekünk is ilyen lelkesedéssel kell küzdenünk minden munkánk során, a tanulásban ugyanúgy mint a makkgyűjtésben, az erdősítési munkákban éppen úgy mint a gépek mellett. A Komszomol példája nyomán erős akarattal dolgozzunk a szocializmus ügyének győzelméért, népünk boldog jövőjéért.

A rovatvezető üzeni

Csepregi János, Sopron. Cikked komoly érdeklődést keltett. Várom a tieddel erdőmérnök hallgató társaid további írásait is.

Szeverényi Márton, Királyhalom. Végzett munkáidról a beszámolót várom.

Csordás László, Kisnána. Tóth Lajos, Püspökladány. Az ígért beszámolókat várom.

Többeknek. A «Fiatal Erdőgazdaság» szánt cikkeket, beszámolókat a következő címre kérem: Erdész-Szakiskola, Esztergom.

A SZOVJETUNIÓ ERDŐGAZDASÁGA

Két térkép

Irta : Borisz Rajevszkij.

Amerikában újból
Friss háborún öölnek,
Térképen a vörös tus
Uj frontokat jelöl meg.

Piros vonal mutatja,
Hol mi a lehetőség:
Itt bomba gyártható majd,
Itt harci repülőgép.

Egy erdőt szembeöllön
Húztak körül a képen:
«Vágjuk ki!-Repülőter
Lesz hangárral középén!»

S a térkép előtt
Sak generális jeje föll.

Nálunk is haditérkép
Készül, de másmi fajta,
A frontokat reményszín:
Zöld tinta jelzi rajta.

Itt is vonal mutatja,
Hol mit fogunk csinálni:
Itt fűzfát ültetünk el,
Itt tölgyek fognak állni!

E térkép haditerve
Harc a természet ellen.
Egy nép küzd, hogy a sztyeppe
Fát és erdőt neveljen.

S a térkép felett
Nem egy tudósunk tűzbe föll.

Miről van szó, világos:
Két térkép — két világkép!
Uj háborút csinálunk,
Ők is, mi is — de másképp!

(Gáspár Endre fordítása.)

A sztálini terv hatalmas erdősíté-
seket jelent a futóhomokos, a meredek
lejtős és a vízmosta szakadékos terüle-
teken is. A szovjet tudomány már
eddig is a gépek gazdag választékát
tervezte, a gépipar pedig legyártotta
az erdők ültetéséhez szükséges gépe-
ket. Most a szovjet tervező mérnö-
kök olyan gépek terveit dolgozták ki,
amelyek alkalmasak lesznek a futó-
homokos területek, a meredek lejtők
és a vízmosta szakadékok befásítá-
sára.

A 6000 holdas Sztálin-kolhozban.

A szovjet tudomány és a nép együtt viszi diadalra az aszály elleni küzdelem nagy sztálini tervét

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom a nép tulajdonába adta át a földet és egyszersmindkorra véget vetett az addig folytatott rablógazdálkodásnak. Beláthatatlan teret nyitott a tervszerű tudományos gazdálkodás számára.

A természet átalakításának nagy sztálini terve, amelyet sikerrel valósít meg a szovjet nép, megmutatta az egész világnak, a szocialista rendszer egyedülálló előnyeit, amely rendszer minden feltételt megteremtett a mezőgazdaság termelékenységének korlátlan emelésére.

A fiatal földművelési kultúrával rendelkező Egyesült Államokban a talaj pusztulása valóságos nemzeti csapás lett. Bennel adatai szerint

az Egyesült Államokban közel 300 millió hold szántót és legelőt tettek tönkre a nagy síkságokon a szelek és vízmosások.

Az évenkénti tápanyag-vesztés hatvanszorosan felülmúlja a műtrágyázással bevitt tápanyagok mennyiségét a talajban. A kapitalista rendszer a földművelés terén maga után vonja a termékeny talajok teljes kimerülését s ezzel a farmerek millióit dönti nyomorba.

A kapitalista és a szocialista világ között fennálló alapvető különbség nagy erővel jutott kifejezésre az aszály elleni támadás nagyarányú sztálini tervében, amelynek megvalósítása során teljesen át fog alakulni a Szovjetunió európai szárazság sújtotta területeinek természete. Dokucsájev és Koszticsev, a kiváló orosz tudósok, már a múlt század végén intézkedéseket javasoltak az aszály elleni harcra. A burzsoá-jöldsúri cári rendszerben, amikor a földek még magántulajdonban voltak, ezeket az intézkedéseket nem lehetett keresztülvinni.

A szovjet rendszer minden lehetőségét megadott a tudomány vívmányainak gyakorlati alkalmazására. Williams akadémikus, a kiváló szovjet tudós összefoglalta és továbbfejlesztette elődeinek tudományos tételeit, megteremtette a zöldtrágyázás földművelési rendszert, amely

végleges győzelemet biztosít a szárazság fölött és állandósítja a föld termelékenységének szakadatlan emelkedését.

E rendszerben egymással szorosan összefüggő tényezők kapcsolódnak: a zöldtrágyázás vetésforgó, a talaj helyes megmunkálása, a növények trágyázásának rendszere és a mezővédő erdősávok.

Aránylag rövid idő alatt — 15 esztendő — 8 nagy állami erdősáv települ, mintegy 5320 km hosszúságban. A természet átalakítására irányuló sztálini terv keretében települő erdősáv észak-déli irányban szeli át a Szovjetunió európai részének sztyeppe-övezetét és hatalmas védő gát lesz a pusztító száraz szelek útjában. Ezek az erdősávok megakadályozzák, hogy a szél elhordja a talajt, megjavítják a csapadék-viszonyokat és javítják a vidék éghajlatát. Ezzel egyidőben védő-erdőket telepítenek a kolhozok és szovhozok határföldjein is a futóhomokos földekre, az árkok és szakadékok partjaira közel 10.000 holdnyi területen és több 10.000 mesterséges tavat, víztárolót építenek.

Kétszázmillió holdnyi területen végeznek talajjavítást az erdősítéssel kapcsolatban. A nagy sztálini terv beláthatatlan területet természetét változtatja meg és egyszersmindkorra véget vet az aszályoknak.

Egy évvel ezelőtt az egész világot ámulatba ejtette a terv nagyszerűsége. Az egész haladószellemű emberiség csodálattal figyeli a terv megvalósításának ütemét és hatalmas arányait. Az aszály elleni támadás első vonala a Visnyevája hegységtől a Kaspi-tengerig húzódik, Európa és Ázsia határán fut végig és elsőként fogja fel a kara-kumi sivatagok felől jövő forró szelek rohamát.

A szovjet emberek megelőzték a kitűzött időt s bár csak a következő évben kellett volna megkezdeni az erdő-övezet telepítését, már a folyó év tavaszán elkezdték. Cskálov vidékén 74.000 ifjú a természet átalakításának lelkes hívei látták a munkához. Széles arcvonalon indult meg a munka, nagy lendülettel folyt a káderek kiképzése, a talaj vizsgálata, faiskolák létesültek, iskolásgyermek magvakat gyűjtöttek. Az erdő-

sáv legfontosabb részein határidő előtt állami erdővédő állomásokat létesítettek. Rövid néhány hónap alatt az Ural folyó partjain megjelentek a hatalmas zöld fal előhírnökei, az első erdőtelepítések.

Nagyszerű munkalendülettel folyik a terv végrehajtása a kolhozok és szovhozok földjein is. Ez év tavaszán 100.000 erdősítő és talajjavító munkacsoport vonult ki a földekre, amelyeknek tagjai valamennyien különleges tanfolyamokon kiképzett kolhoz-párasztok és szovhoz-munkások.

A szovjet földművelők és a szovjet tudósok a nagy Sztálinhoz intézett leveleikben fogadalmat tettek arra, hogy határidő előtt teljesítik és túlteljesítik az erdőtelepítésre, a mesterséges tavak és víztárolók építésére előírt tervet.

E versenyben a földművelők milliói vesznek részt. Túlteljesítették a tavaszi időszakra kidolgozott tervet, már előkészítették a talajt az őszi lebonyolításra kerülő munkálatok számára. Ukrajnában ez év tavaszán majdnem másfélszer annyi, Sztravopol vidékén több, mint négyszer annyi erdőt telepítettek, mint amennyi a tervben szerepelt. A fiatal erdők százezrei születnek a sztyeppeken, — ott, ahol a régi tudomány lehetetlennek tartotta erdők létesítését. A fiatal ültetvények kitűnően fejlődnek s erősödnek. A vidék szemünk előtt változik meg, a fák zöldje, a számtalan mesterséges tó és víztároló kék víztükre szerves részesévé vált a tájnak.

A természet átalakítását célzó hatalmas munkában nagy segítséget nyújtott a szovjet parasztságnak a szocialista város, a munkásosztály és az értelmiség. A szocialista vállalatokban tökéletesített gépeket gyártanak a főiskolákon és akadémiaikon tökéletes módszereket dolgoznak ki az erdőtelepítésre.

Az előírt 570 erdővédő állomás közül 114 már felépült.

Ezeket az állomásokon összpontosították mindazt a kiváló technikát, amely az erdőtelepítési munkálatok során felhasználásra kerül. Az állomások mintegy 4.000 traktort és ugyanennyi traktoros ekét kaptak, másfélszer faultetó géppel, 3.000 talajmegmunkáló géppel, rengeteg gépkocsival, tartálykocsival és egyéb felszereléssel látták el azokat. E technikai felszereléseket tavasszal már fel is használták a munkálatokhoz, őszi pedig még sokkal nagyobb arányokban kerültek felhasználásra, kiváltképen a nehezebb munkáknál.

A bolsevik párt és a nagy Sztálin támogatásával kibontakozott

micsurini agrobiológiai tudomány nagyban hozzájárul a természet átalakítására irányuló sztálini terv megvalósításához.

Liszenko akadémikus új utat mutatott a pusztai erdőtelepítésre, kidolgozta a tölgyfa és több másfajta fészkes ültetési módszerét. E módszer gyökeresen megoldja a sztyeppe-erdősítés nehéz kérdését. Ez évben végzett nagy szabású tudományos és gyakorlati kísérletek bebizonyították hogy a fészkes ültetési módszer a legkedvezőbb az erdőtelepítvény növekedése és fejlődése szempontjából. A legkevesebb idő, munka és anyag befektetése mellett. A szovjet erdősítő talajjavítók má már mindenütt ezzel a módszerrel dolgoznak. E módszer rendkívül meggyorsítja a sztálini terv megvalósítását, nagy lépéssel hozzá közelebb a szovjet emberek végső győzelmét az aszály felett.

A tavaszi szovjet erdőültetések sikerének, nagy túlteljesítményeinek egyik titka: a szállító repülőgépek jó munkája. A facsemeték és famagok milliárdjai szokatlan hosszú légi utakat tettek meg ezeken a gépeken, amíg rendeltetési helyükre jutottak. A szállításban közreműködtek a vasutak is. Sokmillió csemetét hűtővagonokban szállítottak a sztyeppe-ültetések helyére.

Az erdőültetvények gondozására nagy gondot fordítanak a helyszínen megjelenő tudományos expedíciók, az erdőnemesítő és agronom csoportok. Ezer és ezer komzsolista öröködi az erdősávok közti talaj puhításán és irtja a gyomot a fiatal fák körül. A fiatalok háromnapos tanfolyamokon sajátítják el az erdő-ültetés ismereteit.

A kirovi hatalmas erdőségek fakitermelő dolgozói elhatározták, hogy ez évben kétszer annyi fát fognak kitermelni, mint a múlt évben, határidő előtt teljesítik a kitermelési tervet és a nagyobb fakitermelő közösségnek a terven felül több tízezer m³ fát termelnek ki, az elszállításra újabb utakat, gépjavitó műhelyeket és más üzemeket építenek fel.

A buzuluki fenyőerdő, amely Kujbisev és Cskalev határán húzódik, 112.000 hektárnyi védett terület, amelynek egy részén most fiatal fenyveseket telepítettek, mesterséges esszétetési faiskolákat alapítottak és tűzvédelmi megfigyelő állomásokat állítottak fel. A fenyőerdőkben a kolhozok tucatjai gyűjtöttek famagvakat. Eddig erről a védett területről 7 millió facsemetét szállítottak a környék gazdaságainak.

Feladataink az újítókongresszus után

Október 30-án az Országos Újító-kongresszus második napján voltak a szakkonferenciák. A mezőgazdasági szektor szakkonferenciáján vettek részt az erdőgazdaság küldöttei is. A szakkonferencián a megoldandó problémákat kiemelve, az erdőgazdasági munkák gépesítésének szükségességét tárgyalták fel. Nagy jelentősége van a gépesítésnek az erdősítési, fahasználati, csemetekerti és szállítási munkálatoknál.

Az erdőgazdaság küldöttei is egyhangú lelkesedéssel magukévá tették a kongresszus határozatát az újítómozgalom továbbfejlesztésére és tervszerűsítésére.

A kongresszus határozata:

1. Tegyük tervszerűvé és töme-

gessé az újító és észszerűsítő munkát.

2. Szervezzük meg a kollektív újító munkát a feladattervek alapján.

3. Gyorsítsuk meg a tapasztalatok átadását és átvételét.

4. Sajátítsuk el és tegyük országossá a szovjet sztahanovisták kezdeményezését.

5. Szélesítsük ki műszaki látókörünket és használjuk fel a technika eddigi eredményeit újítómunkánkhoz. Vegyük igénybe a műszaki tájékoztatás szolgálatát és tanulmányozzuk a szabadalmi irodalmat, amelyből kevés fáradtsággal a találmányok és újítások ezreit vihetjük át termelésünkbe.

Kövessük a nagy Szovjetúnió újítóinak példáját!

Az újítókiallítás tanulságai

II.

Szabó Máttyás és Tóth Miklós a Szegedi N. V. erdőmérnökeinek *Busszólás mérőasztala* műszaki embereink figyelmét vonja magára. Az újítók által feltalált műszer segítségével az erdőrészelhető árok mérése könnyebbé válik meg jelentékenyen, tehát erdőrendezőink munkájukat gyorsabban fogják tudni elvégezni e műszer alkalmazásával. Az Erdőközpont erdőrendezési főosztálya már több darabot rendelt az itt tárgyalt műszerből.

Kopeczky Ferenc erdőmérnök és Vas Márton közös újítása bizonyítéka annak, hogyan lehet a Szovjetúnióból szerzett tapasztalatokat itthon célszerűen módosítva felhasználni. Vas Márton kartársunk ugyanis a Szovjetúnióban volt hadi fogságban, ahol megismerte az u. n. «Lucski» fűrész alkalmazását. Ezzel a fűrészrel egy ember tudja elvégezni a 30 cm-nél nem vastagabb törzsnek döntését és hosszolását és ezzel mintegy 40%-al emelhetjük a munka termelékenységét. Kopeczky Ferenc erdőmérnök a fenti fűrészre úgy módosította, hogy a fa keret helyett alumínium keretet alkalmazott s így a fűrész jóval könnyebb.

Szász Tibor erdőmérnök újítása a fűrész élesítő számoly. Ugyanis az erdei munkások eddig a fűrész reszelése közben a földre ültek és rossz időben gyakran szereztek komoly megbetegedéseket. Szász

kartársunk szerkesztett azonban egy célszerű összevethető számolyt, amelyet a munkás a hátára csatolva kivihet magával a munkahelyére és ott szétnyitva arra ülve kiélelheti fűrészét, amellyel, hogy a szorítófába alkalmazott fűrészélesítő rács segítségével a reszelés irányát is pontosan be tudja tartani.

Kálmán Béla, a Hegyvidéki N. V. erdőmérnöke által Csehszlovákiából tapasztalatesere útján behozott újítás az úgynevezett *morva-rendszerű döntés* jelentékeny szerfa megtakarítást eredményez. A kiállításon két minta mutatja, miként kell célszerűen elvégezni a döntés műveletét, hogy a lehető legkevesebb mennyiségű veszendőbe az egyik legértékesebb nyersanyagunkból, a fából; különösképpen pedig annak az értékes törzsből, amely túlnyomó részben ipari fának alkalmas. Az általa ajánlott eljárás segítségével mintegy 25.000 m³ fával többet nyújthat az erdő nemzetgazdaságunknak. A «morva-rendszerű» döntést ma nálunk már minden erdei szakmunkásképző iskolán oktatják és mind szélesebb körben alkalmazzák.

Szontágh Lászlónak a Sátoraljauhelyi N.V. erdészének célszerű erdei magvetőgépe is figyelmet érdemel amelynek segítségével a csemetekertben az erdei magvak vetése egyszerűbbé és gyorsabbá válik.

Jelentékeny megtakarítást eredményezett Marton Imre a Nyírségi N. V. csemetekert kezelő erdészének újítása: a *csemetekerti kapáló-gép*. A nyírségi N. V. kimutatása szerint a szerkezet segítségével 87-3% megtakarítást értek el a csemetekerti kapálásoknál.

Biró Lajos, az Egri N. V. erdőmérnöke a bányafa hosszolásához szerkesztett célszerű *átalót*, melyről az átmérőhöz tartozó bányafa hosszát is egyszerre leolvashatjuk. Az újítást a bányauzemeink újítói is megtekintették és saját üzemükben való alkalmazásra átvették.

Sorolhatnánk még tovább a jobbnál jobb újításokat, azonban ezek ismertetésére majd az *Erdőgazdasági Újítások* című kiadványunkban fog sor kerülni, de ennyiből is megállapíthatjuk, hogy az erdőgazdaság is eredményesen kivette részét az újító mozgalomból.

Nem szabad azonban az eddigi elért eredményeink ismertetésekor elmenni a hibáink mellett sem, mert a nehézségek és hibák feltárása növelheti lényegesen újítási mozgalmunk eredményességét.

Fő hiba, hogy *nincsen kellő összefüggés a terv végrehajtása és újítási mozgalmunk között*. Igaz, hogy újításaink jelentős gazdasági eredményeket biztosítottak, de ha azokat a terv legfontosabb területeire irányítottuk, az eredményeket megsokszorozhattuk volna. Szakszervezeti bizottságaink nem fordítottak kellő gondot az újítási mozgalmunk irányítására, nem állítottak az erdőgazdaság újítói elé határozott feladatokat, az erdőgazdaság döntő problémáit. Rábizták a mozgalmat a spontán kezdeményezésre. Ez utóbbi kérdésben az Újító Kiállításra és kongresszusra felkészülés hozott némi változást. Irányt kell vennünk arra, hogy szakszervezeti bizottságaink az újító mozgalmat tervszerűsítsék és egy határozott probléma megoldására irányítsák. Ilyen megoldandó probléma a *fahasználati munkálatok* (döntés, hosszolás, közelítés) *racionalis megszervezése, termelékenységének emelése*.

Itt kell rámutatni arra, hogy az újítások elbírálásánál sokszor *bürokratikus a magatartás*. Sok szakember nem határozott a szakvélemény adásában és másokra hárítja a felelősséget, továbbá nem látja az elérendő célt, a munka termelékenységének emelését, hanem bírálata elveszti a fő zsinórmértéket, az elérhető gazdasági megtakarítást, a szeme elől.

Nehézségek továbbá még mindig az újításoknak a gyakorlatba való átvétele. Tudnunk kell azt, hogy az újítás csak akkor érte el igazi célját,

ha azt azonnal, maradéktalanul megvalósítjuk és nem akkor, ha megelégszünk azzal, hogy az íróasztal fiókja rejtse magába azokat.

Ezek azok a gondolatok, melyek az Újító Kiállítás meglátogatásakor támadnak fel bennünk, és ha ezek-

nek a gondolatoknak nyomán számos, új teremtő kezdeményezés születik meg és alkalmazzák majd, az újítások tömegét olyan munkahe-lyeken is, ahol eddig különböző akadályok lehetetlenné tették, akkor elérte az Újító Kiállítás a célját.

Kultúrbrigádunk Szabadszálláson

Október 29-én lázas izgalomban készült az Erdőközpont «Kultúrbrigádja» első vidéki szereplésére, a szabadszállási erdőgondnokságra.

Elindulás előtt az előadásra kerülő színdarabokat bemutattuk a Párt vezetősége előtt, azzal a céllal, hogy a vezetőség mondjon kritikát és bírálja el, hogy az előadásra kerülő műsorszámok szolgálják-e mondanivalóinkat és az igazi szovjet kultúrát. Célunk az, hogy az erdőgazdaság dolgozóival megismertessük a szovjet nép kultúráját és a realista színjátását, a másik cél pedig az volt, hogy az Erdőközpont dolgozói közelebb kerüljenek a vidék dolgozóival és a szocializmus építésében jóbarátként közös akarral dolgozzanak.

Szombaton délután vidám nótaszóval indult el a brigád 26 tagja. A szabadszállási erdőgondnokságnak kettős ünnepe volt. Szombaton fejeződött be a szakmunkásképző

iskola. Az erdőgondnokság beosztottjai a lakossággal együtt nagy szeretettel fogadtak bennünket és az esti előadáson igazán nem várt számban jelentek meg. Itt meg kell említenem azt a jó szervező munkát, amit *Fila József* erdőgondnok kártárs a községben az előadás sikere érdekében kifejtett.

A kultúrterem zsúfolásig megtelt és kezdődött az előadás. *Uhrin György*, a Síkvidéki Erdőgazdasági N. V. igazgatási osztályának vezetője bevezetőjében ismertette a szabadszállási dolgozók előtt az erdészet célkitűzéseit. Akkor, amikor az Erdőközpont kultúrsoportja első útja Szabadszállásra vezetett, ez nem véletlen — mondotta. Ezt az erdőgondnokság jó munkájával érdemelte ki, úgy csemetenevelés, mint a terverdősítés terén. Az eddigi jó munkák eredményéért köszönetet mondott az erdőgondnokság vezetőinek. Megemlítette, hogy ma,

amikor az erdőgondnokságon belül állandó szakmunkásképző iskolák indultak a munkások szakmai és politikai képzésére, azt annak köszönhetjük, hogy 1945-ben a dicsőséges Szovjetunió felszabadította hazánkat a fasiszta járom alól és a feudalista erdőbirtokosok kezéből az erdőt a nép kezébe adta. De, hogy az erdő tényleg a népé legyen, ahhoz a dolgozók vezetőit a nép széles tömegeiből kell venni. Ezt szolgálja a mai napon lezart szabadszállási munkásképző iskola első turnusa. Továbbiakban felkérte Szabadszállás dolgozó népét, hogy ne idegenkedjenek az erdőgondnokságtól, valamint annak munkáitól. Az erdészetnek célja megteremti az erdős Magyarországot, hogy biztosítani tudjuk nemzetgazdaságunk faszükségletét az erdősítéssel. Ehhez kérte a szabadszállási dolgozók segítségét.

Ezután *Köhidi Imréné* kultúrfelelős köszöntötte a brigád nevében a megjelenteket és hangsúlyozta, hogy jelenlétüknek kettős célja van: egyik az, hogy a dolgozókat, a vidék dolgozóit közelebb vigyük a szovjet kultúrához, a másik cél pedig az, hogy felkeltsük az érdeklődést a mi munkánk, az erdészek munkája iránt. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után megkezdődött a műsor, amely bemutatta a szovjet ember életének keresztmetszetét, felelősségérzetét és mindenekfelett álló szeretetét hazája iránt.

Nem is várt siker jutalmazta az előadást, és mi azt hisszük, jó munkát végeztünk. A szabadszállási előadás azt hiszem felejtethetlen marad az erdőgondnokság és a dolgozók körében. Ez újabb erőt ad nekünk, hogy eddigi munkánkat még fokozottabb erővel folytassuk. Kultúrával az erdőért jelszóval indulunk további munkára, hogy az erdőgazdaság minden dolgozója ismerje meg annak a népnek kultúráját, aki felszabadítónk és legjobb barátunk.

Karszky Iona.

Kultúrsoport-közlemények

November hó 26-án az EK. Kultúrbrigádja az acsai erdőgondnokságon tart előadást.

Felkérjük az erdőgondnokságokat, hogy a kultúrsoportnak jelentsék be azokat a gondnokságokat, hol lehetőség van kultúrelőadás tartására. Mi mindenkor szívesen teszünk eleget meghívásuknak.

**Több erdő: több termés!
Több termés: nagyobb jólét!**

H I R E I N K

ELKÉSZÜLTEK A HORTOBÁGY FÁSÍTÁSÁNAK TERVEI. Az Erdészeti Tudományos Intézet elkészítette a nagy magyar pusztát, a Hortobágy fásításának tervét úgy, hogy a munka már a közeljövőben megindulhat. Az erdősítés természetesen alapjában változtatja meg a Hortobágy eddigi jellegét és sok olyan területet kapcsol be gazdasági életünkbe, amely eddig kihasználatlanul hevert.

Az Erdészeti Tudományos Intézet Budakeszin kísérleti telepet állít fel, ahol a Liszenkó-féle fészkes ültetést kísérlezzük ki, magyar viszonyok között. Ugyanitt fiziológiai kísérletek is folynak majd, melyek során az erdészeti munkáknak az emberi testre és szervezetre gyakorolt hatását figyelik.

MEGÉRKEZTEK AZ ELSŐ SZOVJET ERDŐGÉPEK, a KT 12-es közelítő traktor és a Janvareo-típusú emelődaru. A gépeket a napokban állítják munkába. A szovjet gépek megérkezésének azért van igen nagy jelentősége, mert idáig a faközvetítéshez hazánkban még nem használtak gépeket.

Megalakult az Országfásítási Bizottság, amely az Erdőgazdasági Tanács mellett az erdősítésben résztvevő állami szervek munkájának összehangolását lesz hivatva biztosítani.

500 VAGÓN TÖLGYMAKK. Mint köztudomású, az Erdőközpont e hónap során az 5 éves terv tölgymakkszükségletének biztosítására tömegszervezetek bevonásával nagy tölgymakkgyűjtési akciót kezdeményezett. A tervek szerint a tömegszervezeteknek mintegy 80 vagon makkot kellett volna gyűjteniük, eddig azonban már több mint 500 vagon gyűjtöttek így az 5 éves terv során felállítandó csemetekertek létesítéséhez szükséges tölgymakkmennyiség is biztosítva van.

Az Erdőközpont Izabellaföldön és Karapanesán nagy vadbefogó-berendezést állít fel. Az elfogott vadakat az ország vadban szegény vidékeire szállítják a vadállomány felfrissítésére.

Sztálin tanítja: „Mennél magasabb a Párt és az állami munka bármely területén működő funkcionáriusainak politikai színvonala és marxista öntudata, annál magasabbrendűbb és termelékenyebb maga ez a munka, annál hatékonyabbak e munka eredményei.”

A Pécsi Erdőgazdasági N. V. hírei. Az országfásítási tömegmozgalomnak Tolnában és Baranyában igen nagy sikere van. Ahol makktermés nem volt, állományápolásra és csemeteültetésre vállalkoznak a lelkes fiatalok. *Bakóca* község fiataljai 28.500 db csemetét szedtek ki a középkorú állományok alól, *Korpád* község lakossága 52 munkanapot ajánlott fel csemeteültetésre, *Szagy* község 27.000 csemete begyűjtését vállalta, a lengyeli mezőgazdasági középiskola ifjúsága 10 kh. terület beerdősítését kívánja önkéntes munkafelajánlással megvalósítani. Az iskolák és tömegszervezetek egymást hívják ki versenyre a fásítási terv sikere érdekében. — Október 5-én megalakult Pécesett az Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság Megyei Szervezete, valamennyi ifjúsági és népi tömegszervezet bekapcsolásával. A jelenlevők nagy lelkesedéssel elhatározták,

Mező- és erdőgazdasági dolgozók! Küzdjétek a sztyeppés és erdősztjeppés vidékek talajvédő erdőövezet-ültetési tervének végrehajtásáért és túlteljesítéséért! Gyorsabban honosítsátok meg a füves vetésforgókat, terjesszék ki a kutak és víztartályok építését! Biztosítsuk a magas és állandó terméseredményt! (A SzUK(b)P. októberi jelmondataiból).

hogy minden héten szerdán aktívát tartanak, amelyen átbeszéli a makkgyűjtéssel és fásítással kapcsolatos legfontosabb kérdéseket.

AZ ISASZEGI ERDŐGONDNOKSÁG személyzete a szentgyörgypusztai csemetekertben rohammunkával egy 16 m mély kútai ásott s azt teljesen felszerelve átadta az Üzemnek. Közel egy hónapig lankadatlanul folyt a verejtékes munka a kemény agyagos, kavicsos talajban egészen 16 m-ig, ahol egy nagyon erős vízerre bukkantak. Az újonnan létesített 6 kh-as csemetekertben így még akkor is lehet majd csemetét nevelni, ha az időjárás ezt korlátozná. Erdész-kartársak kövessék a példát!

A DOMBÓVÁRI ERDŐGONDNOKSÁG Mekényes-Csurgói védkerületeiben dolgozó szakmunkások és erdészek elvállalták, hogy a esurgói védkerület Lázi erdőrésztében 1 kat. hold kiterjedésű csemetekertet létesítenek munkaidőn túl.

Fa- és papíripari munkások és munkásnők, mérnökök és technikusok! Minden eszközzel fokozzátok a faanyagok kitermelését és szállítását! Mind szélesebben alkalmazátok a gépesítést a fakitermelésnél! **Adjunk több faanyagot és papírt országunknak!** (A SzUK(b)P. októberi jelmondataiból).

Bő makktermés a Pécsi Erdőgazdasági N. V. területén. A Pécsi Erdőgazdasági N. V. területén, a sellyei és vajszlói erdőgondnokságoknál olyan bő makktermés van, hogy szinte roskadoznak az ágak a makkok súlya alatt. Bár a közeli faluk iskolái nagy lelkesedéssel gyűjtik a makkot, a 15–16 vagonra tehető makkgyűjtésbe be kívántak kapcsolódni a pécsi ifjúsági és népi tömegszervezetek is. Október 23-án, vasárnap a Nemzeti Vállalat részükre külön vonat szervezett meg. Már hajnalban hangos volt a város makktermés begyűjtésére induló diákok, úttörők és MNDSz asszonyok vidám énekétől. 555 főnyi lelkes sereg vágott neki a makkgyűjtésnek. Már a vonaton megkezdődött az egyes iskolák és szervezetek versenykihívása a minél nagyobb mennyiségű makk összegyűjtésére. Egy-kettőre teltek a zsákok, mindenkit áthatott az a tudat, hogy munkájával elősegíti az ötéves erdősítési terv sikerét.

A BÚJÁKI ERDŐGONDNOKSÁG DOLGOZÓI elfogadták a kisbéri erdőgondnokság versenykihívását és elvállalták, hogy szabadidejük terhére az 5 éves terv minden évében 3·5 kat. hold területet szakszerűen erdősítenek, ugyanakkora területen végrehajtják a szakszerű ápolást és utánpótlást vállalják, hogy minden tervévben 1 km erdei földutat és ugyancsak 1 km tűzvédelmi nyíladékot rendben tartanak. Vállalják egy újonnan létesített 400 m² területű esemetekertnek teljes gondozását és ezenfelül komoly népnevelő és felvilágosító munkát az országfásító terv érdekében.

A sellyei erdőgondnokság szakszemélyzete a nagy Sztálin elvtárs 70 éves születésnapjára 300 kat. hold erdősítését határozta el.

Az Erdőközpont kultúrgárdájának szabadszállási szereplését — amelyről lapunk más helyén részletesen beszámolunk — a szabadszállási erdőgondnokság dolgozói levélben köszönték meg. „Gondnokságunk és községünk dolgozóit megismertették a szovjet ember és a szovjet irodalom jellegzetességeivel és nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a magyar erdészlet városi és falusi dolgozóinak viszonya helyes méterbe terelődjék” — írják többek között.

Az Erdőközpont sakkcsapata a csapatbajnokság harmadik fordulójában 10 : 2-re győzött az Elelmezési Dolgozók újpesti sakkcsapata ellen, ezzel 14 ellenfelét megelőzve, a második helyre került. Reméljük, hogy sakkcsapatunk tovább folytatja győzelmi sorozatát és ez évben is hazahozza a bajnokságot.

A Szeged—Királyhalmai erdész szakiskola tanulói Sztálin elvtárs 70. születésnapjára elvállalták, hogy saját csemetekertjükből neveljék 50.000 drb. fekete és erdejenyő, valamint 10.000 drb. egyéb csemetét fogják a kiellen, sivar futóhomok területen erdősítéssel felhasználni. Ezzel egyidőben kísérleti telep létesítenek a Lüszenkő-féle ültetések tanulmányozására.

A Tompa-Kelebiai erdőgazdálkodás dolgozó elvállalták, hogy az 5 éves terv során évenként 2 kat. holdat csemetével szabad idejükben beerdősítsenek. Az első ilyen telepítést idén összeleltetik Dolgozók Erdejé névvel.

Fizess elő az ERDŐGAZDASÁG-ra

Nagyjelentőségű gyűjteményes kötet jelent meg Sztálin műveiből,

Sztálin: A Szovjetunió agrárpolitikájáról

A kötet magában foglalja Sztálin elvtárs művei közül azokat, amelyek a Bolsevik Párt és a Szovjetállam agrárpolitikájával, a szocialista mezőgazdaság politikájával és fejlődésének kérdéseivel foglalkoznak.

Sztálin elvtárs tanításai hatalmas segítséget nyújtanak nekünk a kérdések megismeréséhez, a szocialista mezőgazdaság felépítéséhez hazánkban, — ezért a műnek tanulmányozása minden pártmunkás, szemínáriumi előadó és hallgató számára nélkülözhetetlen.

A műveknek mintegy fele magyar nyelven ebben a kötetben jelent meg először. 468 oldal, ára : fűzve 8.—, kötve 18.— Ft.

Kapható : Szikra könyvesboltokban, a pártszervezetek és üzemek Szikra-lerakatainál
Megrendelhető : Szikra könyvkiadó, Budapest, V., Vörösmarty-tér 4.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István

Felelős szerkesztő:

Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40

Telefon: 257-277

Kiadóhivatal:

V., Bajcsy Zsilinszky-út 78.

Telefon: 129-480

Kiadásért felelős:

Allam Lapkiadó N. V. vezérigazgatója

Telefon: 328-710

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510

Lapengedély száma: 60.858/1949

M. E. III/b.

Stephanum nyomda

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

1569. Felelős: Ketskés János.

Kézilabda szakosztályunk

sikerét sikerre halmoz. Első csapatunk N. B. II. osztályú bajnoksága mellé kitűnő tartalék-gárdánk veretlenül, 25 : 9 gólaránnyal megnyerte a Budapest III. osztályú bajnokságot is. A csapat tagjai: Demeter Lajos, Garamvölgyi Endre, Pobrányi István, Bobok László, Tóth Endre, Bihary Ferenc, Koháry István, Németh András, Szotyory György, dr. Dobos Imre, Török László, Haffner Tamás.

Sok fiatal tehetség szerepelt ebben a csapatban az «öregek» mellett, tehát megvan a remény arra, hogy kitűnő utánpótlásunk révén majd az N. B. I. osztályban is megálljuk a helyünket.

Asztali tenisz

Mindhárom asztali tenisz-csapatunk veretlenül vezet ezideig a tabella élén.

Férfi A. csapatunk a nagybudapesti I. oszt-ban a Kispesti Vasas, az RTK, a Könnyűipari Minisztérium és a Standard.

Férfi B. csapatunk pedig a Goldberger A., a Parasztpárt, a Hydroxi-gén és a Csonka-gépgyár csapata felett győzedelmeskedett.

Női együttesünk a Pesthidegkúti SzIT, a Budavideki Posztó és a Ferunión ellen nyert.

A Szakszervezeti Bajnokságban november 14-én a Nemzeti Bank — NB. I-es játékerőt képviselő — csapata ellen férfiaink 8 : 8 arányban döntetlenül végeztek, női együttesünk pedig 3 : 2 arányban győzött.

Jég-sport

Az Erdőközpont és Szakszervezetünk magáévá téve a kormányzatunk tömegsport-fejlesztési irányát, a tél beállta előtt komoly lépéseket tett, hogy a jég-sport vonalán az illetékes szakosztályon keresztül az előkészületeket mind szervezési, mind tréning vonalán megtegye. Minden jel arra mutat, hogy jégkorong-csapatunk a legkomolyabb tényezők egyike lesz a magyar jégkorong sportban.

Példát vettünk és veszünk a nagy Szovjetunió sportolóiól és ez biztosított arra, hogy a jövőben egészségesen fejlődünk és további eredményeket érünk el. Szakosztályunk kapcsolatot tart fenn a Csehszlovák Sokol Sportszövetséggel, továbbá a lengyel szövetséggel, ahonnan már nemzetközi mérkőzésekre is kapunk meghívást. A csapat jelenlegi összeállítás a következő játékosokból áll:

Kapusok: Bencze, Erdész, Andorka.
Hátvéddek: Pásztor, Ufa I., Martinucci, Táray.

Családok: Kenderessy, Ufa II., Gazdik, Meszinger, Monár, Tóbiás, Auer.
A gyors- és műkorcsolyázás szervezésé alatt áll.

Kartársaink figyelmét felhívjuk arra, hogy tárt karokkal várunk minden közreműködni akarót, annál is inkább, mivel a műjég állami kezelésbe került már és ezentúl nem mint régen — csak a kiváltságosoké, hanem igenis jelenleg minden dolgozónak elérhető.

Erdészeti céllövők győzelme.

A pestvármegyei üzemek céllövő-bajnokságát a váci erdőgazdasági N. V. céllövőcsapata nyerte meg. A csapatversenyben elért első hely mellett a férfi egyéni versenyben az első, harmadik, ötödik és hatodik helyet, a női versenyen ugyancsak az első helyet érték el.

A királyhalmai erdészszakiskola tanulójának sportsikerei

Az M. H. K. Szegeden megtartott minőségversenyén, melyen 30 Szt. 18 Eposz, 12 diákszövetségi tag indult, a királyhalmai erdész szakiskola 5 tanulója is részt vett kiváló eredménnyel.

A magasugrásban : 2. Szigony,

A távugrásban : 2. Scheffer,

A súlydobásban : 2. Szigony,

Az 1500 m-es futásban 1. Szolnoki és 3. Erdélyi.

Különösen Szolnoki ért el az 1500 m síkfutásban nagyszerű eredményt, amennyiben a távot 4 : 37,6 idő alatt futotta be.

A Népsport is megemlékezett erről a versenyről és Szolnoki eredményét mint különösen kiemelkedőt említette meg.

Az összes szereplő intézmények közül az erdész szakiskola érte el a legtöbb helyezési pontszámot.

A Pécsi Erdőgazdasági N. V. teniszcsapatának tagjai résztvettek Pécs város bajnokságában, amely országos nyílt verseny volt. Az ifjúsági és II. o. bajnokság valamennyi számát Gulyás pécsi Erdőgazdasági N. V. teniszezője nyerte, míg az I. osztályú férfi páros bajnokságot Katona oldalán Laczkó Pál nyerte.

A futball-szakosztály 56 igazolt játékosal működik. Egy-egy csapat az N. B. 3-ban, Pécs város ifjúsági bajnokságában és az alapfokú bajnokságban vesz részt.

Asztali teniszcsapatunk a kerületi I. osztályban szerepel.

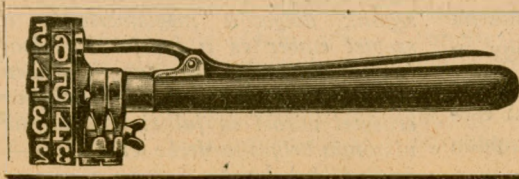
Erdészeti szerszámok

Kemény Manó

műszaki szerszám gépüzlet

Budapest, V., Akadémia-utca 21.

Tel.: 122-088, 128-087.

ERDŐGAZDASÁG

ERDŐGAZDASÁGI NEMZETI VALLALATOK KÖZLÖNYE

Az erdészet dolgozói köszöntik Sztálin elvtársat 70-ik születése napján

Devecseri Gábor:

TERJED A FÉNY

Aznap született decemberben
Sztálin, huszonegyedikén,
melyen az éj kezd zsugorodni
és növekedni kezd a fény.

Régi költők e naphoz sokszor
fűztek homályos jóslatot.
De ő úgy hozta a jövőt, hogy
homályos multat oszlatott.

Homályos, szennyes, éjsötét
évszázadok falába ő
Leninnel vágott ablakot,
hogy felragyogjon a jövő.

Felragyogott, árad, növekszik,
győzelmesen terjed a fény,
szélesedő napokat gördít
ötéves tervek kerekén.

E fényt, e győztesen növekvőt
ő hozta hozzánk is, Sztálin,
mert negyvenötben ez csillant föl
náciverő fegyverein.

Éljen soká! A Béke pártja
a széles földön zengi őt,
csattogjon hát szép lobogója
az újuló szívek fölött!

Sztálinhoz száll a hálaének,
ki a jövőnek apja lett,
ki a Vörös Térről felénk is
derűs mosollyal integet.

A fényvel együtt született,
minden napját ez járja át,
s a fényben szikrázó jövő
ragyogja vissza mosolyát.

Elérkeztünk a világ dolgozóinak nagy ünnepéhez: *Sztálin elvtárs 70. születésnapjához*. A posta, a különvonatok a föld minden részéről szállították az ajándékokat, amit az egyes dolgozók, szervezett csoportok, országok, népek Moszkvába küld-

tek, hogy ezzel is kifejezést adjanak szeretetüknek, hálájuknak és ragaszkodásuknak a világ dolgozói nagy vezérük iránt.

A magyar dolgozók különösen sokat köszönhetnek Sztálin elvtársnak. Bölcs vezetése tette lehetővé, hogy a Vörös Hadsereg felszabadította Magyarországot a fasiszta népelem uralom alól, és hazánk megindulhatott a szocialista fejlődés útján. De ezen belül a magyar erdészet a legtöbbet köszönheti Sztálin elvtársnak. A magyar erdőgazdaság a felszabadulásakor a kapitalista-feudalista rablógazdálkodás következtében a tönk szélén állott. E mellett a helytelen elvek és nézetek következtében elszigetelődött a többi gazdasági ágaktól és nem találta meg a szocialista fejlődés helyes irányát.

A sztálini hatalmas természet-átalakító tizenöt éves fásítási terv mutatta meg az erdészet dolgozóinak: munkásoknak, technikusoknak, mérnököknek a helyes utat. Megmutatta hogyan lehetséges a földterület egy jelentős részén átalakítani a természetet és termőfölddé változtatni a pusztákat. De megmutatta nekünk a dialektikus összefüggést is a mezőgazdaság és erdőgazdaság között, feloldva azokat az ellentéteket, amelyek a kapitalista gazdálkodásban a két ág között fennállottak.

A hatalmas szovjet terv lehetőséget adott arra, hogy hozzálássunk a magyar Alföld átalakításának munkájához, megváltoztathassuk hazánk jelentékeny részén a természeti viszonyokat, fasorok, védőerdősávok, pásták és zárt erdők létesítésével. Ez a nagy munka lehetővé fogja tenni, hogy az Alföldön a mezőgazdasági termésátlag nagymértékben emelkedjék. A dolgozók sokkal egészségesebb körülmények között éljenek és életszínvonaluk állandóan növekedjen.

De a meglévő erdeinkben is döntő változást hozott a szocializmus, amelynek gazdasági törvényeit Sztálin elvtárs dolgozta ki részletesen. Ennek nyomán, először a történelemben, megszűnik a magyar erdőkben a rablógazdálkodás, megindul a

szocialista erdőgazdálkodás alapjainak lefektetése, megindul az egészséges akkumuláció faállományunkban.

A sztálini 5 éves tervek alapján készülő 5 éves tervünk soha nem látott perspektívát tár az erdészet dolgozói elé. Évi 300.000 m³-rel növeljük erdeink faállományát, 50.000 hold új erdőt létesítünk, elmaradt munkáink zömét bepótoljuk és megkezdjük a természet átalakítását az Alföldön.

Ez a hatalmas munka a mérnökök, technikusok, szakmunkások százait és ezreit igényli. A multtal szemben — amikor a munkanélküliség fenyegető réme kísértett minden dolgozót — ma már alig tudják a tanfolyamok, iskolák és egyetemek kielégíteni a szükségletet. Minden dolgozó számára mérhetetlen lehetőségek nyílnak minden irányban.

És ez az óriási változás a

pusztuló, kifosztott, munkanélküliséget eredményező kapitalista erdőgazdálkodásból a fejlődő, épülő, munkát biztosító szocialista erdőgazdaságban alig három év alatt következett be. Ezt meg kell látnia minden erdőgazdasági dolgozónak és ennek fényében tudja igazán megérteni, mit jelent az emberiség történetében Sztálin elvtárs.

Hálánk azonban nem szavakban kell hogy kifejeződjék. Akkor lesz igazi és értékes, ha jó munkával mutatjuk meg, hogy mit jelent számunkra a szocializmus. Sztálin elvtárs születésnapját úgy ünnepeltük legméltóbban, amikor határidő előtt befejeztük a 3 éves tervet és szilárd alapot teremtünk az 5 éves terv indulásához. Az erdészet dolgozói ezzel bizonyítják be szeretetüket és ragaszkodásukat a békefront nagy vezére, Sztálin elvtárs iránt.

Madas András.

Erdőgazdasági vonalon is épülnek a mintakörzetek

A kormányzat rendelkezései szerint a szocializmus építésének előkészítésére két mintakörzet szervezési munkái folynak az országban. Az egyik mintakörzet Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a másik Komárom-Esztergom megyében. Ezeknek a mintakörzeteknek a feladata, hogy a maguk munkájával példát szolgáltatassanak a további jó szocialista fejlődés irányában.

A tiszántúli mintakörzethez két erdőgazdasági üzem tartozik: az abádszalóki és a szolnoki gondnokság. A dunántúli körzetben már nyolc üzemünk együttes munkájából kell kialakítanunk a mintaszerű erdőgazdálkodás rendjét; ezek a gondnokságok a következők: Kisbér, Tata, Pusztavám, Várgesztes, Bánhida, Alsógalla, Császár és Bajna. Az elsőben inkább az erdősírtési munkákon, a másik mintakörzetben inkább a termelési és szállítási munkák mintaszerű megszervezésén van a hangsúly. Természetesen a dunántúli mintakörzetben is elsőrendű jelentőségűek az országfásítási feladatok.

Ezekbe a mintakörzetekbe megfelelő áthelyezésekkel — a legjobb szakemberekkel, mindenben legkülönbözőbb dolgozóinkat összpontosítottuk, hogy a vállalt feladatot a lehető legjobban teljesíthessük. Itt, a mintakörzetekben kell elsőnek az országfásítási terveinket úgy végrehajtani, hogy a célul kitűzött 20%-os erdősírtési arány országos biztosításának vonalán haladva, a fásítások kedvező hatását egész mezőgazdálkodásunkra nézve kézzelfoghatóan bizonyíthassuk. Itt tehát az állami gazdaságok, a termelő szövetkezetek azonnal teljes erővel bekapcsolódhatnak az erdősírtési munkákba.

Az erdőgazdasági üzemek ezt a munkát minden erejükkel elősegítik, ugyanakkor saját üzemi tevékenységükben megoldják azoknak a területeknek a beerdősírtését, amelyek a mintakörzetekben gyors ütemben végrehajtott tagosítások során erdősírtendő területül jelöltetnek ki. A mintakörzetek erdőgondnokságainak munkájáról továbbra is beszámolunk.

***Munkafelajánlással és egyéni versennyel
építjük a szocialista erdőgazdaságot.***

8.063 kat. holddal

túlteljesítették az erdőgazdaság dolgozói a sztálini munkafelajánlást

Az erdők dolgozóinak sztálini munkafelajánlásairól összefoglalóan beszámolt az *Erdőgazdaság* legutóbbi száma. Azóta a munkafelajánlási mozgalom a magyar erdők munkásai közt is teljes erejével kibontakozott és hatalmas, komoly eredményeket hozott. Az erdők fizikai és szellemi dolgozói megértették, hogy nemcsak egyszerű demonstrációról van szó, hanem a Sztálin elvtárs születésnapjára felajánlott munka egyben az állandó, új szocialista munkaerőkölcs kifejeződése is.

Új lendületet hoztak a sztálini munkafelajánlások az erdészeti munkaversenyekbe,

kiszélesítették azokat és elmélyítették. A munkaversenyek és munkafelajánlások eredményeiben kifejezésre jut az a tény, hogy döntő módon megváltozott viszonyunk a munkához. Nemzeti Vállalatok, erdőgondnokságok egymásközi versenyén túl utat tört magának nálunk is az egyéni versenyek gondolata. Lelkesen folyik a versengés «az ország legjobb favágója» címért, de versenyben állnak egymásközt a talpfafaragók és a gépirónok, az erdőgazdasági gépkocsivezetők és a szakmunkásiskolák oktatói is. Az erdészet dolgozói közt is erőteljesen gyökeret vert a felismerés, hogy a munkaverseny a szocialista társa-

dalomépítés hatalmas mozgatóereje. A versenyben a munka régi elavult módszerei, a közönyös megszokottság, a maradiság ellen harcolunk és új kezdeményezések születnek a nemes vetélkedésben. A mi szocialista versenyünkben is érvényesül a kritika és az önkritika, aminek a segítségével erdősítéseinket, fa-termelési feladatainkat, szállításainkat az erdei félkészárak előállítását, minőségileg jobban és gyorsabban tudjuk elvégezni.

Az erdőgazdaság dolgozói a sztálini munkafelajánlási mozgalomban vállalták, hogy az előirányzott 23.036 kat. hold őszi erdősítést 10%-kal túlteljesítik. Ezt a vállalásukat

135%-ra teljesítették, vagyis beerdősítettünk 31.099 kat. holdat.

Megtakarítást az erdőgazdaság dolgozói vállaltak összesen 1.529.700 forintot.

ezzel szemben megtakarítottak 4.270.748 forintot.

A megtakarítás legnagyobb részét az erdősítés túlteljesítése jelenti, amit az tett lehetővé, hogy az idej makktermésből még eddig soha nem látott mennyiséget, 600 vágónt gyűjtöttek be az erdőgazdaság dolgozói a népi szervek és tömegszervezetek hathatós támogatásával.

Az erdészeti munkafelajánlási mozgalom erőteljes kibontakozása, nagyszerű sikere, a tömegmértelűvé nőtt egyéni versenyek talaján növekedett nagyra. Az eredmények sugározzák az erdészet dolgozóinak Sztálin elvtárs iránt határtalan szeretetét. Ezzel

igyekeztek meghálálni Sztálin elvtársnak azt a segítséget, amit hazánknak, a magyar népnek nyújtott.

Nem kétséges azonban, hogy csak akkor ünnepeljük igazán, ha a felajánlásoknak és a munkaversenyeknek a lelkes szellemét továbbra is megőrizzük, ha továbbra is arra törekszünk, hogy termelési eredményeinket a legjobb módszerek alkalmazásával javítsuk és fokozzuk. Bizonyos, hogy a szocialista munkaversenyek továbbra is felszínre hozzák majd a dolgozóink soraiban levő tehetségek százait és százait.

A szocialista munkamódszerek nagyszerű lendületére ezeketán is szükségünk van. Sztálin elvtárs születésnapját követően, január 1-én kezdődik az 5 éves terv, és Sztálin elvtárs születésnapjának méltó megünneplése éppen azt jelenti, hogy a 3 éves terv időelőtti teljesítésével és túlteljesítésével,

biztos alapot teremtettünk az 5 éves terv megindításához.

Az eddig elért jó munka úgy válik valóban értékévé, hogy kiindulópontja lesz 5 éves erdőgazdasági tervünk végrehajtásának.

A Pécsi Erdőgazdasági N. V. üzemgazdasági csoportja kiértékelte a gépkocsival történő szállításokat és megállapította, hogy a fel- és leterhelő munkavállalók munkaideje — miután a kocsin utaznak — nincs kihasználva. Ennek megszüntetése érdekében elrendelte a szállításoknak olyan módon való megszervezését, hogy külön felterhelő és külön leterhelő csoportok legyenek beállítva. Ezzel jelentős önköltségek csökkentést hajtottak végre.

December hó 14-én, 17 óra 15 perckor a rádió „Kíváncsi mikrofon”-ja néhányperces beszélgetést közvetített az Erdészeti Tudományos Intézet munkájáról. Szó volt az Intézet öt-éves tudományos terveiről, a különböző tudományos módszerekről, a beszélő megvilágította a hybrid és a vágásforduló fogalmát. A jövőben az ERTI nagyobbszabású népszerű előadásokat is tervez a rádión át közvetíteni.

Az erdősítések teljesítését nemzeti vállalatonként az alábbi táblázat mutatja:

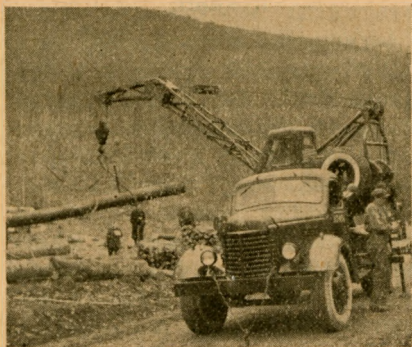
Sorrend	N.V. neve	előírás kh.	teljesítése kh.	eredmény %
1.	Sátoraljaújhely	400	1.550	387
2.	Miskolc	1.125	3.100	276
3.	Mátészalka	862	1.812	210
4.	Kaposvár	2.800	4.805	172
5.	Pécs	745	1.082	145
6.	Budapest-Hegyvidék	2.984	3.676	123
7.	Győr	1.840	2.200	120
8.	Szeged	1.650	1.951	118
9.	Debrecen	2.725	3.218	118
10.	Síkvidéki	1.730	1.940	112
11.	Vác	920	1.010	110
12.	Eger	1.570	1.715	109
13.	Dunaártéri	1.320	1.290	98
14.	Szombathely	1.035	780	75
15.	Zalaegerszeg	1.330	970	73*
	Összesen ...	23.036	31.099	135%

* Zalaegerszegen az erdősítést a súlyos egérkárok miatt le kellett állítani.

Megkezdték munkájukat a Mátrában a szovjet erdőgépek

December 9-én az erdőgazdálkodás ünnepélyes keretek között avatta fel azt a *tervutat*, amely a Mátra északi oldalán tárja fel a ki-termelésre kerülő erdőterületet. Ugyanezen a napon kezdték meg munkájukat az első

Szovjetunióból importált erdő-gépek

is; a KT 12-es típusú vontató traktor és a Janvarec-típusú emelődaru.

A Szovjetunió erdőgazdálkodása az erdei munka minden fázisában már gépeket használ, a csemeteültetés, a kitermelés, a szállítás egyaránt gépekkel, motoros fűrészekkel és a legkülönbözőbb típusú vontatók felhasználásával történik. A legújabb 5 éves tervben célul tűzték ki, hogy az erdőgazdasági munkákat 75%-ban gépesíteni kell. Mi — a Szovjetunió segítségével — az első lépéseket tesszük a gépesítés irányában, de a kísérleti eredmények máris mutatják, hogy milyen hallatlan perspektívák tárulnak elénk ezen a vonalon.

A KT 12-es vontató-traktor a legallyazott szálfákat, vagy rönköket szállítja a rakodóhelyre, tehát közelítő munkát végez. A Janvarec-daru a rönköket osztályozza, illetve teherautóra, vagy vagonba rakja.

A bemutatón Kapesik József, a KT 12-es kezelője elmondja, hogy a gép minden alkatrésze a legfinomabb anyagból, a legtökéletesebb munkával készült, olyan munkával, amilyenre csak a Szovjetunió fejlett technikája képes.

Ugyanilyen büszke gépére a Janvarec-daru kezelője: Nagy Lajos is.

— Az emelődaru pillanatok alatt fel tud emelni 3 tonnát is a rakodóra, vagy a tehergépkocsira, vagonba — mondja — amellel a kezelése roppant egyszerű, a hatalmas gépet egy ember is könnyen irányíthatja.

A dolgozók nagy szeretettel fogadják és gondozzák az új gépeket. A bemutató alatt minden mozdulattal figyelik és a gép minden egyes sikere után olyan boldogan mosolyognak össze, mint akik érzik, hogy ezek a gépek az ő munkájukat könnyítik meg, azért érkeztek, hogy vállalják feladatuk teljesítését, sőt

túlteljesítését segítsék elő. A KT 12-es az emberi munka termelékenységét megtízszerezi,

1 km-en belüli közelítésnél naponta 40—50 m³-t juttat a rakodóra, míg három fogat ugyanannyi emberi segítséggel legfeljebb 5—6 m³-t tud ki-közélni.

Nagyjelentőségű a gépesítés ezen a vonalon, mert a közelítés szűk keresztmetszete volt az erdőgazdaságnak. Hasonlóan hatalmasak a Janvarec-daruk teljesítményei, amelyek

18—20 perc alatt raknak fel teherautóra vagy vagonra 4—4,2 m³-t és ehhez mindössze két gépkezelő munkás szükséges, kézíróval ugyanezt a mennyiséget a normaszint 4,5 óra alatt tudja felterhelni 8 munkás.

Hacsak ezt a két adatot vesszük ki-indulópontnak, akkor megállapíthatjuk, hogy erdőgazdaságunkat közelítés és rakodás egész vonalán, szovjet gépekkel ellátva, a jelenlegi munkaerősükséglet mintegy 85%-kal csökkenthető és a kitűzött munkafeladatok elvégzését gyorsabbá és minőségileg kedvezőbbé tehetjük. Ezek a gépek újra bizonyítják a Szovjetunió támogatásának rendkívüli jelentőségét.

Bírálat az újító-mozgalmunkról

Lemaradtunk, ismerjük el. Ha kell a kritika és önkritika a termelékenység fokozása érdekében, akkor itt az erdészeti újítások terén a legjobban helyénvaló. Nézzünk csak körül szerte a világon, de különösen a Szovjetunióban, ahol a gépesítés minden téren, de még az erdősítés terén is mértőföldes léptekkel halad előre azért, hogy az ember életét megkönnyebbitse.

Mi, erdészek, évtizedekkel hátra vagyunk még ma is, az őskori leletekre emlékeztető *vetőtőlcserélt, velőjármot, horony nyomólcserélt* stb-t láthatjuk szakkönyveinkben és alkalmazásban is. Ezek a szerszámok a csemetenövelés maradiságainak jelképei. Még szomorúbb képet kapunk, ha a *fajtermelés eszközeit* nézzük. Itt az ősember óta nem sok történt. Ha elmegyünk a múzeumba s körülnézünk az őskori leletek között, megtaláljuk a *fej-szénk őst*, ez formájában semmit sem változott azóta, ugyanilyen volt az ősember kezdetleges kö-

baltája is, mint a mai favágó szer-zszámunk, a fejsze, csak az anyag változott. Gondoljunk arra, hogy mennyi munkát veszítünk el a *fej-szével való hajkolásban*, meg kell az izmoknak feszülni egy-egy fa kivágásánál, még jobban egy tuskó elhasításánál, felhasogatásánál. Most, amikor az erős acéllemezt, ami talán csak keményebb a fa szöveteinél, percek alatt fel tudjuk szeletelni, akkor mi még mindig a fejszével kínlódunk.

Olvastam a lapunkban a tavaszszal, hogy a Szegei N. V.-nél mily egyszerűen alkalmazzák a csemeteültetésnél a *kézi csemete-fűrő gépet*. S itt is megállhatunk egy percre. Milyen egyszerű volna csemeteültetés céljára, ha egy *fűrő-gépünk lenne*, de nem kézi, hanem kis motoros fűrőgépre gondolok. Olyan félére gondolok, mint a motoros döntőfűrész, melyre fűrész helyett egy csemeteültetéshez szükséges lyuk fúrására alkalmas fűrészkeretet szerelnénk rá. Képzeld el, hogy megkönnyebbedne erdősítési munkánk a mult rabló erdőgazdálkodásából visszamaradt régi elgazosodott, begyepesedett, bozóttal teli vágásterületeink felújításánál.

A rönk vagonba rakási munkáinál mennyi izomerőt lehetne megtakarítani *összetelt csiga* alkalmazásával, hiszen az ehhez szükséges fix építmény mindenütt adva van, ott a vasúti kocsik, ott vannak a vasúti sínek.

Lapunk egész terjedelme kevés lenne, hogy felsoroljam mindazokat a problémákat, melyek sürgősen megoldandók lennének.

Javaslatom az, hogy kövessük a Szovjetunió ezirányú tevékenységét, ha kicsibe is, de *állítsunk fel legalább egy erdészeti gépkísérleti állomást*, ahol az erdei munkás, az erdész és erdőmérnök izomerőt megtakarító elgondolásait ügyes szakemberek valóra is válthatják, s ezzel az 5 éves tervet, mely a dolgozók jobb létét van hivatva szolgálni, mi is, más ágazathoz hasonlóan rövidebb idő alatt és tökéletesebben, kevesebb költséggel tudjuk majd elvégezni és csak így szolgálhatjuk a szocializmus felépítését. Gavra Alajos.

Több erdő: több termés!
Több termés: nagyobb jólét!

Ötéves erdőművelési tervünkről

Az elmúlt hetekben arról kellett beszámolnom, hogy mit is végeztünk 3 éves tervünk immár lepergő napjaiban. Egymásmellé sorakoztattam szándékainkat, cselekvéseinket s miként a történetíró: *bírálatot mondtam elevenek s holtak felett.*

Mostani vállalkozásom sokkal nehezebb, *többszörös felelősséggel* terheli a tollamat. *A jövő fejlődésének útját* kell várakozásteljes, vizsga tekintetek elé vetítenem, józan mértéktartással a földön járva, szárnyát szegve távlatokat átívelő jövőbelátásomnak.

Az erdőgazdaság örök időktől mindvégig a mult században *vet s a jövőben arat.* A mezőgazdasági termeléshez viszonyítva ugyanazt a szerepet tölti be, mint a Föld történelme az emberiség kőtáblákra és papírra vetett történetével szemben. *A mezőgazdaság vetését az aratástól mindössze egy esztendő választja, hogy az erdőgazdaságnál már százszoros távlatokra emelkedjék.* Ebben a perspektívában kell 5 éves tervünket, a kezdést a végtől választó évsor *egyhuszad részét is* vizsgálnunk.

Mindannyian rájöttünk már arra, hogy pillanatok — ha úgy tetszik: napok — rombolását, pusztítását, meggondolatlan elhatározását, cselekvését csak jóval később sikerül jóvátennünk. *Minél hosszabb egy termelési folyamat, annál tovább tart a kiesések pótlása, helyreállítása, annál nagyobb a felelősségünk a hibák elkövetésekor.* Örökbe fogadott mindössze 12³% erdőültetésünk, ezen belül számottevő erdőszítési hátralékunk *egy letűnt korszak felelőtlenége,* melynek nyomán miénk a feladat: *a hibák jóvátévése.* Ennek az akaratnak első megnyilvánulása, kezdő indulása törvénybe iktatott 5 éves népgazdasági tervünk erdőművelési része. Második láncszem abban a hosszú sorozatban, mely a 3 éves tervünk romtakarításán, előkészítésén épülve immár komoly lépetekkel folytatja útját céljaul tűzve, hogy

az ötödik év végére kitörölje erdészeti szótárunkból az „erdősítési hátralék“ fogalmát.

Ennek megfelelően 5 éves tervünk jelenti *13.818 kat. hold homokterület megkötését, 1010 kat. hold szikes terület hasznosítását, 5761 kat. hold kopár hegyoldal fá-*

sítását, hogy unokáink már csak sárguló fényképekről ismerkedjenek az illaneci pusztaság füstölgő homoktengerével; újabb határt szabjunk a Hortobágy környékét lakó pusztai emberek végtelenbe kalandozó nézősének s ismét elhódítsunk valamit nyáron át izzó kemencévé változó, elkarsztosodott kecskelegelőinkből.

Beültetünk majdan *7439 kat. hold erdei tisztást,* melyeken a multban amúgy se mi andalogtunk és *erdősítünk 13.189 kat. hold mezőgazdasági területet,* amelyből — képzeltető — főleg az elvetett „bukfenc“ kelt ki eredménnyel. Újból *faállományt kényszerítünk 45.501 kat. hold nagyrészt elvadult, gyomot termő, régi vágásterületre,* amely egykori tulajdonosát csak addig érdekelte, míg letarolt faállományával költséges passzióit fedezte. Majd *eltüntettünk 32.200 kat. hold örök szemrehányásként reánk tekintő, „rontott erdőknek“ csúfolt, elégtelenül felújult fiatalost,* nehogy országfásításunk hírverő utain szégyenszemre erre mutassanak rá azok, akiket az erdőszítés, a fásítás szükségességéről akarunk meggyőzni, mondván: mindenki háztáján takarítson elsőb, mielőtt a szomszédba megyen. És nehogy az utánunk következők hasonló vé-

leményt formáljanak rólunk, miként mi az örökhatyóinkról: *lelküismeretesen fel fogunk újítani 35.125 kat. hold üzemi, évi vágásterületet;* ezzel is bizonyítva, hogy

a szocialista termelés nem az egyén haszonlesése, hanem az ország szükségleteinek folyamatos, észszerű és szakszerű biztosítása.

Sajnos, jól tudjuk, hogy *feladataink ezzel még nem nyertek megoldást.* Az erdőművelő számtalan esetben úttörő munkát végez és állandó, kemény harcban áll a természet mostohaságával. Régóta ismeri *Micsurin* örökéletű igazságát:

a természet nem ad ajándékot, eredményeinket szívós akarattal kell kierőszakolnunk.

A homok, a szik, a kopárok fásítója évről-évre megújuló, lankadatlan elhatározással, mindig előlről kezdő, de a mult hibáin okúoi munkával biztosíthatja csak terveink végrehajtását. Még a sokkal könnyebb feladatot jelentő tisztás és mezőgazdasági területek erdőszítésében is hiányok jelentkeznek, hogy a szárbba szökő, elhatalmasodott gyomnövények konkurenciájával létéért küzdő régi vágásterdőszítéseink, fiatalos-pótlásainkról ne is szóljunk. Az egyszer be-

5 éves erdőművelési tervünk a számok tükrében.

Erdősítendő területek:	Az első tervévben	Az 5 éves terv alatt
homok	2.500 kat. hold	13.818 kat. hold
szik	—	1.010 „ „
kopár	100 „ „	5.761 „ „
tisztás	1.500 „ „	7.439 „ „
mezőgazdasági terület	2.000 „ „	13.189 „ „
ezek pótlására beállítva	1.331 „ „	25.759 „ „
régi vágások felújítása	11.550 „ „	45.501 „ „
ennek pótlása	—	18.322 „ „
pótlandó fiatalosok	5.810 „ „	32.200 „ „
üzemi vágásterület felújítása	6.624 „ „	35.125 „ „
Állományápolások:		
megkapáltatható terület	548 kat. hold	3.748 kat. hold
tisztítható terület	6.300 „ „	31.500 „ „
Csemeteszükségletek:		
lomblevelű 1000 db	54.000 db	306.000 db
fenyő 1000 db	123.000 „	712.000 „
az országfásítás egyéb vonalán:		
lomblevelű 1000 db	30.000 db	406.000 db
fenyő 1000 db	—	470.000 „
Költségelőirányzat:		
új erdők létesítésére 1000 Ft	9.481 Ft	99.981 Ft
régi vágások felújítására 1000 Ft	11.550 „	61.400 „
fiatalosok pótlására 1000 Ft	5.810 „	32.200 „
állományápolásokra 1000 Ft	219 „	1.519 „
tisztításokra 1000 Ft	2.520 „	12.6000 „
csemetekertek fejlesztésére, gépesítésekre, magszükségletünk biztosítására 1000 Ft	2.000 „	5.200 „

fejezett erdősítésünk kieső hézagait addig kell kiegészítenünk, újból és újból pótolnunk, amíg munkánk sikere biztosítva van. 5 éves erdőművelési tervünk 44.081 kat. hold pótlását irányozza elő és rajtunk, gyakorlati erdőművelőkön, munkálatainkat végrehajtó kétkézi dolgozóinkon áll, hogy a mult tapasztalataink okulva, az elkövetett hibákat kerülve, kötelességünket olyankor is lelkiismeretesen végezzük, amikor csak a saját lelkiismeretünk örködik felette, még ekkora pótlandó terület se terhelje kötelességünket.

Igen, arra kell törekednünk, hogy már munkánk első kivitele minél nagyobb területen teljes sikerrel járjon. Hasznosítani fogjuk tehát elődeink eredményeinek s eredménytelenségének minden leszűrhető, kiértékelhető tapasztalatát s bár jól tudjuk, hogy talán sohasem leszünk egyenrangú küzdőfelek a természettel vívott harcainkban, minden tényre új hadállást, újabb felismerést kemény akarással vetünk majdan a selejtsökkentésért folytatott cselekvő elhatározásunk mérőserpenyőjébe. Mind gyakorlati, mind tudományos vonalon

következetesen megvalósítjuk erdei fáink vetőmagszükségletének önellátását

és erdősítéseink sikerének érdekében *tervgazdálkodást fogunk folytatni fenyőmagvaink származási, termőhelyi jelentőségének felismerésében* nemcsak a magvak szétírányításában, de a csemetekerti vetési tervek felállításában is.

A rögtönzések ideje lejárt, csak a gondos tervezés, csak az időben biztosított végrehajtás teszi lehetővé 5 éves erdőművelési tervünk valóra-váltását.

Gondoljunk arra, hogy az nemcsak építés, de egyben a *következő 5 éves tervünk előkészítése is*, amelyben iparunk megfelelő fejlődésétől függően és mezőgazdaságunk érdekeit szem előtt tartva, a mostaninál hatványozottabb feladatokat kell majd vállalnunk. Ugyanakkor, amikor a 3 éves tervünk során magasba lendülő útvonalunkon már kiépített lépcsőfokra helyezhetjük egyik lábunkat, egyidejűleg a másik számára készítjük elő a sokkal magasabb követelményekkel terhelt biztos megállást. Ez az elgondolás biztosítja számunkra az 5 éves

tervünk keretében *csemetekertjeink fejlesztésére, a gépesítések kísérleteken át vezetve* minél szélesebb körű bevezetésére szolgáló hitelkeretünk milliós tételét, segítségünkre sietve, *egyik legszűkebb keresztmetszetünk minél gyorsabb felszámolásában.*

A Szovjetunió hatalmas fásítási terve erdővédő állomásokat szervez és kötelességül szabja meglévő erdeinek megtartását. Erre a tényre építve mutatunk rá arra az ósrégi felismerésre, hogy minden elért eredmény csak addig képvisel értéket, amíg azt megtudjuk tartani.

Erdősítési sikereink csak úgy alakulnak maradandó értékké, ha fejlődésüket biztosíthatjuk.

Ezért szolgálja tervgazdálkodásunk fiatalosaink kapálásával, tisztításával azok eredményes fennmaradását, további fejlődését, egyengetve jövőnk termeléseink értékes fatömegben jelentkező útját.

Végző célul tűzött és *minimálisan 20%-os erdőterületet előírányozó 1 millió katasztrális holdat jelentő új erdőtelepítésünk, országfásításunk keretében első 5 éves, erdőművelési tervünk 41.217 kat. holdas üzemi, új erdősítésével mindössze szerény kezdetnek számíthat.* De helyezük egymásmellé a multat és jövőt s földön járva, vessük egybe egy letűnt korszak erdőt pusztító, kopárokat gyarapító, befejezett cselekvését a jövő erdőt telepítő, országot építő akarásával és *legyünk büszkék arra, hogy ebben a természettel folytatott kemény küzdelemben a mi kezünk munkájára, a mi szaktudásunkra is szükség van.*

A jövő fejlődése az erdőművelő szakembert helyezi előtérbe.

Feladatának csak akkor felelhet meg, ha egy pillanatra sem áll meg a tudásgyarapítás, a fejlődés útján s egy percre sem szakad el az üzemi élet cselekvő munkahelyeitől. Érezze át minden erdőművelő munkatársam a felelősséget, amely törvénybe iktatott 5 éves erdőművelési tervünk nyomán vállainkra nehezedik és hassa át a felismerés, hogy *soraink között mindenkinek mesternek kell lennie a maga munkahelyén.* 5 éves tervünk az országépítés első küzdővonalába szólít bennünket s rajtunk áll, hogy újabb megbecsülést szerezzünk az erdésznek.

Babos Imre,

Női szakmunkásképző iskola Szabadszálláson

December 2-án ünnepélyes keretek közt nyílt meg a szabadszállási erdőgondnokságon Magyarország első erdőgazdasági női állandó munkásszakképző iskolája. Az Erdőközpont

részeről *Buskóné elvtárs* mutatott rá, hogy milyen rendkívüli jelentősége van annak, hogy az erdészeti szakmai tudás megszerzésének lehetőségét is megnyitotta a demokrácia a nők számára.

A Budapest Síkvidéki Erdőgazdasági N. V. részéről, amelyhez az iskola tartozik, *Uhrin György*, az igazgatási osztály vezetője tartott tanfolyamavató beszédet. Előadása során megvilágította az erdészeti női munka jelentőségét. Rámutatott arra, hogy a *csemetekerti munkáknál a női munkaerőnek döntő szerepe van*, éppen ezért szükséges — hatalmas Alföldfásítási terveink végrehajtása érdekében —, hogy a csemetekerti nődolgözők is kellő szaktudásra tessenek szert.

A Szovjetunió példájára egyre szélesebb körben alkalmazzuk a csemetekerti gépeket,

s éppen ezért fontos, hogy a csemetekertben dolgozó női munkások — most, csemetekerti holt szezonban — *megismerjék az új csemetekerti gépek kezelésének módszereit*, valamint a munkagépek helyes kihasználásának lehetőségeit, hogy ezzel is *olesőbbá tegyék a csemeték előállításí költséget és olesőbban tudjunk erdősíteni.*

Az iskola hallgatói közül *Barta Rozália* és *Losonczy Sarolta* szólaltak fel és ígérték, hogy komoly tanulsukkal segítenek a szocialista erdőgazdaság építésében.

Szakképző iskola nyílt Füzéren

November 30-án nyitották meg a Sátoraljaújhegyi Erdőgazdasági N. V. kerületében, Füzéren, az ország 13. erdei szakképző iskoláját. *Pálóczi Gyula* vezérigazgatóhelyettes vázolta a szakképzés politikai jelentőségét. Utána *Békly Albert* vezérigazgató szakmai vonalon világította meg az erdei munkásszakképzés rendkívüli fontosságát. A hallgatók részéről *Vitányi József* ajánlotta fel, hogy tanulásukat Sztálin elvtárs 70. születésnapjára az általánosnál 50 százalékkal jobban fogják végezni.

Folyosói beszélgetések

Az egyik NV-nél folyik a szó:
— Nem értem, mi szükség van a dokumentációra — mondja egy vidéki kartárs — csak sok pénzbe kerül és sok papírosba. Ha mindent összehámitunk, egyik másikért 40.000 forintot is is fizetünk.

— Ezzel szemben — válaszol a másik — egy KT 12-es értéke igen nagy és ha a kezelése nem szakszerű, a gép ismételt javítása drága mulatság. Ha egy srófnak, vagy fogantyúnak az alkalmazásánál hibáznak, a kár felbecsülhetetlen. Műszaki embereink és az erdőgondnokságok dolgozói a dokumentációból értesülnek a szovjet erdőgazdálkodás legújabb eredményeiről. Itt minden forint ezerszeresen térül meg!

A beszélgetés kezdeményezője hal-
kan távozik.

*

— Miért olvasod ezt a vidéki lapot? — kérdezi a folyosói beszélgető az Erdőközpontban, aki minden fennakad.

— Sokszor nagyon érdekesek és tanulságosak. Itt van például a «Sopronmegye»; ebben a kapuvári erdőgondnok felhívja a lakosságot, hogy a napraforgószárat takarítsa ki az égeresből, mert aki ott hagyja, az ötéves terv teljesítését akadályozza.

— Mi van ebben érdekes?

— Öröm olvasni, hogy vannak erdőgondnokaink, akik öltetesen és tevékenyen segítségül veszik a napi sajtót is, hogy feladataikat jól oldhassák meg.

*

Az okoskodó kérdez:

— A «Vas megyéből» olvasod? ez a lap is velünk foglalkozik?

— Nem. A vasvári erdőbirtokosági társulat idején költségvetését közli. A tagok osztalékára, elnöki tiszteletdíjra, mindenféle egyéb tiszteletdíjra, jegyzőnek, ellenőrnek meg 18.200 forint. Sőt előre nem látható kiadásra is van benne 1000 forint. De egy tétel egészen kimaradt.

— Mi maradt ki?

— Csak a jásítás hiányzik ebből a furcsa költségvetésből. Talán csak nem az előre nem látott célra előirányzott 1000 forintból akarnak erdősíteni?

Az Erdőközpont Sztálini Műszak brigádja 36 millió forint megtakarítást vállalt az 5 éves terv kereten belül

A Sztálini Műszakban brigád alakult az Erdőközpont dolgozói közül, akik felülvizsgálták az ötéves tervet az erdősítés költségei szempontjából. A brigád az erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál felülvizsgálta

az önköltségesökkenést, a szocialista munkamódszereket, a tömegmozgalom eredményeit.

Különösen a széleskörűen fejlődő brigád-, tapasztalatcsere- és újítómozgalom, valamint a nagy lendülettel kibontakozó egyéni munkaversenyek az erdőgazdálkodás önköltségeit jelentékeny mértékben csökkentették azóta is, hogy az ötéves terv kidolgozása megtörtént. Hozzájárult a kedvező változáshoz az idején tölgymakktermés nagy mennyisége, amit gondos üzemi szervezési munkával és a tömegmozgalom segítségével olyan mértékben sikerült begyűjteni, hogy ez már eleve biztosítja az ötéves terv erdősítési előírásainak túlteljesítését.

Éppen ezért, a brigád a felülvizsgálat eredményeképpen a

120.000 kat. hold erdősítési terv-előírást jelemlését kérte a kormányzattól olyan formában, hogy

az Erdőközpontban tartozó nemzeti vállalatok számára az ötéves tervben 150.000 kat. hold erdősítése legyen kötelező.

A magasabb termelékenység és az önköltségesökkenés alapján ugyanis

36 millió forint megtakarítás mutatkozik

és ebből az összegből 30.000 kat. hold többterdősítés hajtható végre. Ez a 30.000 kat. hold terület az eddig tervbevett tervberuházási erdősítésnek 25%-át jelenti. Az itt kimutatott területek nem érintik az ötéves tervbe beépített pótlási kötelezettségeket.

Szilárdan meg vagyunk győződve, hogy az erdészet minden dolgozója átérzi ennek a sztálini munkafelajánlásnak rendkívüli jelentőségét és egyakarattal arra törekszik, hogy ezt az újabb ötéves tervelőírást is túlteljesítsük.

MDP PÁRTSZERVEZET KÖZLEMÉNYEI

Pártnap az ötéves terv küszöbén

A december 14-i pártnapon Molnár Ferenc elvtárs elnökölt.

Az ötéves terv megvitatása szerepelt a napirenden, az előadó Molnár István elvtárs volt, az Erdőközpont vezérigazgatója. Bevezetőjében vázolta a hároméves terv elindításának és teljesítésének történetét. Rámutatott arra, hogy

a hároméves terv sikere a Kommunista Párt munkájának igazolását jelenti.

A nemzet erejének összefogását kérte akkor a Párt az újjáépítő terv végrehajtásához. De ugyanakkor vállalta is a felelősséget, hogy a hároméves terv akkor szinte elérhetetlennek látszott célkitűzéseit valóra váltja. A nagyszerű siker, amely minden tekintetben bebizonyította a három év előtti elgondolások helyességét, most megfelelő lélektani alapot jelent, amire ötéves tervünket építhetjük.

Az ötéves terv — folytatta Molnár István elvtárs — három főgondolat körül csoportosul: 1. a szocialista iparfejlesztés továbbfolytatása, elmaradt mezőgazdaságunk termelőképességének növelése és életszínvonalunk emelése. A terv megvalósításához az egész nemzet egységes összefogására van szükség. Alapvetően, hogy

olyan ütöképes hadsereget állítsunk fel, amely békés munkaterveink végrehajtásának lehetőségeit minden támadó szándékkal szemben megvédelmezi.

Ismét hatalmas feladatot vállaltunk magunkra.

Az 50 millió forintos tervbefektetés alapja a dolgozók szocialista versenymunkája.

Hivatkozott ezzel kapcsolatban a szocialista munkaversenyek legújabb nagyszerű eredményeire. A befektetések nyomán munkahiány, különösen szakmunkáshiány várható, éppen ezért az ötéves terv végéig 480.000 új szaklábér kiképzéséről kell gondoskodnunk.

Párhuzamosan az iparral,

erdőgazdálkodásunk is komoly feladatokat vállal az ötéves tervben.

Eredményes munkánk előfeltétele azonban, hogy *jelentős mértékben haladjunk az erdőgazdálkodás ipari jellegének megteremtése irányában.* Termelésünk üzemeltetése a teljesítménybér bevezetésével már komoly lépés ebben a vonatkozásban. Jól megállapított *normáink* vannak, amelyek kisebb-nagyobb hibáit közös munkával *kijavíthatjuk.*

Befejezésül az *életszínvonal emelésének kérdéseiről* beszélt. Ellenségeink — mondotta — le akarják becsülni az eddig elért eredményeket is, de a további egyre javuló életszínvonal minden akadékoskodót és gáncoskodót meg fog győzni öt éves terünk szilárdságáról.

Tervünk végrehajtásával

biztosítjuk helyünket a békétáborban, amelynek élén a Szovjet-unió áll.

A munkában felelősség terhel mindenkit, minden dolgozót. *Az elméletileg képzett műszaki értelmiség felelőssége fontosságához mérten még nagyobb.* Ennek a felelősségnek a teljes átérzésével és szocialista munkánk új módszereinek alkalmazásával

teremtjük meg a szocializmus országát.

A kialakult vitában *Speer* Norbert, a műszaki értelmiség különösen az erdőgazdasági műszaki értelmiségnek a tervmunkájáról beszélt. *Osovák* István elvtárs felszólalásában bejelentette, hogy a legújabbban érkezett adatok szerint,

ipari fakihozatalunkat a sztálini munkafelajánlások során az eredetileg kitűzött aránnyal szemben 10.5%-kal növeltük.

Ez mutatja, hogy mit tud kihozni a szocialista munkamódszer, *mit jelent a műszaki értelmiség és a munkásság összefogása.* Ez az eredmény záloga jövő munkánk sikerének. *Kaiser* Tibor elvtárs az *öt éves terv* beruházásainak *közgazdasági jelentőségét* világította meg.

Elnöki zárószavában *Molnár* Ferenc elvtárs őszinte bírálatot gyakorolt abban a tekintetben, hogy a pártnapok látogatottsága az utóbbi időben hanyatlást mutat. Felhívta a dolgozókat, hogy ennek az *egészségtelen folyamatnak* vessenek véget.

A Kultúr csoport hírei

Kultúrbrigádunk november 26-án az acsai erdőgondnokság dolgozói részére tartott kultúrestet.

Ugyancsak, mint az első út alkalomával, nagy lelkesedéssel tettünk eleget a gondnokság meghívásának. Az előadás előtt már zsúfolásig megtelt a kultúrház, a község lakói is mind eljöttek, hogy kifejezzék jóbarátságukat a gondnokság dolgozó felé.

A bevezetőt Linzer Ferenc elvtárs, a Hegyvidéki N. V. vezérigazgatója mondotta, aki rámutatott a mult bűneire, amit a régi urak a kultúra és a fejlődés terén a falu dolgozóival szemben elkövettek. Mi világosságot hozunk a falunak és megmutatjuk az igazi fejlődés útját, mely útnak igazi nagy példaképe a szovjetunió kultúrája. A következő műsorszámok mindegyikének nagy sikere volt, véget érni nem akaró taps fogadta népi táncosportunk szereplését. Azonban a legnagyobb sikere Andai Ernő egyfelvonásos jelenetének volt, «Fény a tanyán» címmel. Acsa község dolgozói no-

vember 23-án nagy örömnappra ébredtek, a község villanyt kapott. Éppen aktuális volt ez a kis jelenet, és nem is lehet leírni azt az örömet és lelkesedést, amellyel a dolgozók

kimutatták hálájukat a népi demokráciának ezért az újabb ajándékért. Fény lett Acsán, és azt hiszem, a kultúr csoport tagjai is egy újabb fényt vittek a falu életébe, megmutatták, hogy mi az igazi szovjetkultúra, és hogyan dolgozzanak ott az emberek a békéért és szabadságukért. *K. I.*

Vadbiológiai értekezéslet

Az Erdőközpont vadászati osztályának kezdeményezésére, november folyamán vadbiológiai értekezéslet tartottak, amelyen résztvettek a *Tudományos Tanács, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Szennyvízkísérleti és Halélettani Állomás, a Pázmány Péter Tudományegyetem, a Takarmányozástani és Állattani Intézet, a Madártani Intézet, az Erdészeti Tudományos Intézet, a Fővárosi Állat- és Növénykert és a Chinoin Vegyészeti Gyár* kiküldöttei, valamint az *Erdőközpont* és az *N. V.-k* kiküldöttein kívül a *Szörmésállat Kísérleti Telep és a Vadbiológiai Állomás* megbízottja.

Az értekezésletet *Molnár* István vezérigazgató nyitotta meg és rámutatott a vadgazdálkodás nemzetgazdasági fontosságára. Csaknem három óra hosszat tartó tudományos vita alakult ki, amelyen megállapították, hogy a *kollektív brigádmunka* biztosítja a további jó eredményeket a vadbiológiai kutatás terén. Megállapodtak a magyar vadtenyésztés jövőjét biztosító *selejtelezés* és a kedvező biológiai feltételeket szem előtt tartó *tenyésztés* irányelveiben.

Időszerű üzemi teendők

1. A csemetekerti munkák a téli időszak előrehaladtával szünetelnek. Használjuk fel a téli szünetet szerszámaink, eszközeink rendbehozására, kijavítására és kiegészítésére. Szerezzük be most a szerszámnyelvek egész évi szükségletét.

2. Ha a fagyok engednek, a csemeték kiemelése — főleg nagyobb kertekben — egész télen át folyik. Ha a föld fagyos, ne erőltessük a csemeték kiemelését, mert a gyökerek leszakadoznak. A csemetesor szabad oldalán ásassunk olyan mély árkot, hogy a csemeték kiemelése a gyökerek nagyobb sérülése nélkül lehetséges legyen.

3. A fahasználatoknál ügyeljünk arra, hogy az újulat, vagy a megmaradó fák kárt ne szenvedjenek. A hosztolásnál használjuk ki a kivágások termelésének lehetőségét. Ezzel a szerfakihozataalt jelentékenyen emelhetjük.

4. A gyéritések végzésére most van a legalkalmasabb idő. Ismételten felhívjuk a figyelmet, hogy az alsó koronaszint védelmére fordítsunk gondot. Az állomány alatt felferődő bokrokat ne vágjuk ki, mert ezekre az állomány biológiai egyensúlyának biztosítása érdekében nagy szükségünk van.

KEMÉNY IMRE VÁRGESZTESI ERDŐGONDNOKHELYETTES versenyre hívta ki valamennyi erdőgondnokhelyettes, aki vele együtt erdőgondnokhelyettesi tanfolyamot végzett Acsán. Ugyancsak versenyre hívta ki a Budapest-Hegyvidéki N. V. összes erdőgondnokhelyetteseit. A versenyfeltételek kiterjednek a fakitermeléssel kapcsolatos eredményes munka biztosítása mellett, a tömegmozgalmi és népnevelői szervezés feladataira is.

«ÉNEK AZ ERDŐRŐL» címmel *Dolmatovszkij* neves szovjet költő oratórium-szövegelet írt, amelyet *Sosztakovics*, a kitűnő zeneszerző zenésített meg. A hét tételből álló, zenekarra és két szólóhangra készült oratórium a leningrádi filmharmonikus zenekarának bemutatóján nagy sikert aratott.

A sztyepei erdőtelepítés szervezési kérdései

I. A. Bizjajev.

Lesznoje Hozjajsztvo 1948. 3. sz.

A Szovjetunió minisztertanácsa és Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága által kiadott történelmi jelentőségű határozat végrehajtása a Szovjetunió erdőgazdasági minisztériumának erdőgazdaságaira olyan tevékenységet ró, amely — a Párt és a Kormányzat határozatának megfelelően — új munkamódszerekkel kíván. Az erdőgazdaságok és erdészeti körzetek munkájának jellege a Szovjetunió déli és délkeleti részén lényegében teljesebb, sokoldalúbb lett és sokban különbözik attól a munkától, amit eddig az erdőgazdaságok végeztek.

A rendelet megjelenéséig az erdőgazdaságok és erdészeti hivatalok munkája nem terjedt túl az állami erdőalap erdőségeinek határára. Az erdőgazdaságok főfeladata az erdőgazdaság területén azoknak a különböző erdészeti feladatoknak az ellátása volt, amelyeket az erdőnevelés megkívánt, beleértve az erdőtelepítést is. Az erdőgazdaságokban az erdőtelepítés az erdőalap növelését szolgálta a vágásterületek, kopárok befásításával.

Égészen más feladatuk van a Szovjetunió európai részének sztyeppés és erdős-sztyeppés vidékein lévő erdőgazdaságoknak és erdészeti körzeteknek.

A sztyepei erdőgazdaságoknak most az a főfeladatuk, hogy az állami erdőalap, az állami földalap területein, valamint a homokon, a lemosott (eróziós) területeken és a vízváltóknál a kolhozok földjén olyan védő-erdőket telepítsenek, amelyek teljességgel megfelelnek a földművelés fűves vetésforgó-rendszerének.

Most a védő-erdőtelepítést és erdőgazdálkodást a Szovjetunió déli és délkeleti erdőgazdaságai-ban mindenekelőtt mint a mezőgazdaság segédtevékenységét kell értelmezni. Főfeladata: emelni a mezőgazdaság termelékenységét és gazdaságilag hasznosítani a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területeket (homok, vízmosságok, stb.).

A Szovjetunió déli és délkeleti

vidékeinek erdőgazdálkodása tehát élesen különbözik az erdős zónák erdőgazdaságainak feladataitól és

védő-erdőállományok telepítésére, a mezőgazdaság védelmére irányul.

Ezért a sztyepei erdőtelepítés

a) a mezőgazdaság érdekeihez igazodik,

b) szorosan kapcsolódik a mezőgazdaság más ágainak (kertészet, állattenyésztés, stb.) tevékenységéhez, azok szükségleteinek és követelményeinek megfelelően.

A Szovjetunió déli és délkeleti vidékein az erdőállományok rendeltetésének megfelelően megváltozik a munka mértéke és módszere is. A Párt és a Kormány határozatának megjelenése előtt erdőtelepítéssel csak az erdőgazdaságok foglalkoztak. A kolhozok és szovhozok ilyen munkát eddig jelentéktelen mértékben végeztek. Most

a védő-erdőtelepítésben széles néptömegek vesznek részt, elsősorban a falusi lakosság

A védő-erdőtelepítés munkája a sztyeppés és erdős-sztyeppés vidékeken kialakult és annak az egész nép ügyévé kell válnia.

Viszonyaink közt minden olyan munkát, amely a dolgozók széles tömegeinek érdekeit szolgálja, a végrehajtás eredményessége érdekében társadalmi alapokra kell építeni.

Az erdőgazdaság minden dolgozójának tudomásul kell vennie, hogy déli és délkeleti sztyeppéink befásításának nehéz feladatát csak úgy lehet teljesíteni, ha a néptömegeket bevonjuk a védő-erdők telepítésébe. Éppen ezért az üzemi feladatok sikeres végrehajtása érdekében az erdőgazdaság valamennyi dolgozójának mindenekelőtt népnévelőnek, tömegszervezőnek kell lenni.

Az erdőgazdaságok feladata tehát a védő erdők telepítésével kapcsolatban a következő:

a) Szervező munkát kell foly-

tatni a kolhozokban a lakosság széles tömegeinek az ültetés munkájába való bevonása végett.

b) Az állami erdőalap földjeire, a homokra, a lemosott (kopár) területekre, a vízváltóknál, a kolhozok fásítására, a védő-erdőtelepítés minden ágazatára vonatkoztatva a műszaki irányítás terét ki kell dolgozni.

c) Függetlenül annak hovatartozásától, az erdőtelepítés minősége és az agrártechnikai intézkedések idejének betartása felett ellenőrzést kell gyakorolni.

Ennek megfelelően az erdőgazdaság szakemberei széles néptömegek közt végezzenek társadalmi munkát, és pedig a következőképpen:

a) A lakosság közt népszerűsítsék az erdők jelentőségét, különösen a védő-erdőpászták jelentőségét, amelyek emelik a mezőgazdaság termőképességét és növelik a talaj termelékenységét.

Ehhez a módszer: beszélgetések, előadások, cikkek, amelyek a védő-fásítások jelentőségét világítják meg a sajtóban és

rámutatnak a lakosságnak arra a kötelezettségére, hogy felelősek az állományokért és az erdők leromlásáért.

b) Gyakorlati eredményekkel kell agítani. Az erdőgazdaságok erdőtelepítéseinek, amelyeket az állami erdőalap területein végeznek, olyanoknak kell lenniük, hogy szigorúan megfeleljenek az agrártechnika követelményeinek. Ezek a telepítések szolgáljanak példaként a lakosságnak arra, hogyan kell erdőt tenyészteni.

c) A helyi és területi újságokban a védő-erdőtelepítés élőjáróit meg kell említeni.

d) Az alkalmatlan talajok (homok, vízmosságok) helytelen gazdasági kihasználásának kérdését, a kopárok és a futóhomok lehetőség szerinti kihasználásának kérdését a kerületi mezőgazdasági és felügyeleti szervekkel kell meg tárgyalni, hogy melyek azok az intézkedések, amelyekkel a nehézségeket meg lehet oldani.

A sztyepei erdőgazdaságok üzemi tevékenysége ma a következő:

a) Számba kell venni és megismerni minden gazdasági felhasználásra való területet, tanulmányozni az erdőknek azokra kifejtett talajjavító hatását, a lajstro-

mozást ezek alapján és a terepnek személyes ismeretében kell végezni.

b) *Ki kell jelölni* azokat a területeket, amelyek *leghelőzőbb* kell erdősítéssel talajjavítást végezni és a kutatások alapján, ill. a felsőbb szervek javaslatai szerint kell a terveket kidolgozni. A tervek kidolgozásakor a kolhozok földjére vonatkozó intézkedésekre nézve a kolhozok elnökségeivel meg kell egyezni.

c) Közvetlenül és tevőlegesen részt kell venni a *talajjavító munkák terveinek összeállításában*, ha a terveket különleges bizottságok (kutató csoportok) állítják össze.

d) A kolhozoknak a védő-erdők telepítésében és nevelésében szervezettel és műszakilag is segítséget kell nyújtani és *el kell látni a kolhozokat fa- és cserjemaqvakkal*.

e) A kolhozok védő fásításait az erdőgazdaság szakembereinek személyesen kell ellenőrizni.

Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az erdőgazdaság szakemberei elsősorban legfőbb feladatukat — az erdők védelmét, az erdőtenyésztést — lássák el. Az erdőgazdaságok és erdészeti körzetek fennálló szervezete a sztyepei erdőgazdaságokra is alkalmazható, de céljukat és munkájuk jellegét meg kell változtatni. Szükséges, hogy a sztyepei erdőgazdaságoknak is legyenek erdészeti körzeteik, védkerületeik. Az erdészek és védkerületvezetők az erdővédelmet — egyéb teendőikén kívül — lássák el és ellenőrizzék műszaki szempontból a kolhozok földjén végzett erdőtelepítéseket. Az erdővédelem személyzeti állományát aszerint kell összeállítani, ahogy azt a kolhozok földjén végzett erdősítés munkája megkívánja, szükség esetén pedig növelni is kell.

A kolhozok földjén végzett erdőtelepítés üzemi munkája során az erdővédelmet teljesen a kolhoz talajjavító-erdősítést végző brigádjára kell bízni. Egy erdész 5—6 brigád munkáját irányítsa, vagyis 5—6 kolhoz üzemi munkáját.

A Szovjetunió sztyeppés és erdős-sztyepei vidékein az erdőtelepítési munkák kifejlődésével kapcsolatban véleményünk szerint nem célszerű, hogy némely területen (Sztálingrád, Rosztov, Szarátov, stb.) az erdőgazdaságok er-

dészeti körzetek nélkül alakulnak meg. Nemrégén, amikor a homok és vízmosások fásítása nem állt középpontjában az erdészet munkájának, ez a rendszer megfelelő volt. De most, mikor a kolhozok homokos és lemosott (kopár) területeinek befásítása szükséges, és ezeknek a területeknek a nagysága sokszor meghaladja az állami erdőalap területét is, a fennálló rendszert — erdőgazdaságok erdészeti kerületek nélkül — meg kell vál-

toztatni. Az erdőgazdaság munkáját a sztyeppés és erdős-sztyeppés vidékeken nem az erdők jelenléte, hanem a fásításra kerülő terület nagysága határozza meg.

Az erdőgazdaságok szervezetében tervezett változtatások elősegítik, hogy az erdőtelepítés munkájába a falusi lakosság széles rétegeit bevonjuk és így a Szovjetunió európai részén a *sztyeppes fásítás sztálini természetátalakító tervét minél előbb teljesíthessük*.

Szovjet tapasztalatok alapján megkezdjük a kecskerágó kísérleti vetését nyersgumianyag termelése céljából

A Szovjetunió erdészeti lapjai számos cikkben foglalkoznak a kecskerágó kérdéssel, mivel a Szovjetunió Központi Erdészeti Tudományos Intézetének munkatársai megállapították, hogy

a kecskerágó gyökérkérgének megfelelő megmunkálásával ipari felhasználás céljaira nyersgumi-anyagot lehet kapni.

A kapitalista országok nyersgumival való ellátásukat a gyarmati országok kizsákmányolása útján oldják meg; Malájából, Szumatrából, Jávából, Sziámból, Burmából szerzik be a nyersanyagot. Ezzel szemben a Szovjetunió már 1932 óta az ipart a hazai termelésű készletből látja el gumitejjel, mely A. I. Sztratonovicsnak, a Szovjetunió Központi Tudományos Intézete munkatársának elemzése szerint nem különbözik a trópusi anyagtól és minőségben nem marad el mögötte.

A Szovjetunióban a kecskerágó két fajtáját használják fel a gumitermelés céljára: az *Evonymus europaea*-t és az *Evonymus verrucosa*-t. A kecskerágócserjét eleinte nagyrészt az erdőben tenyésztették, de a kísérletek azt bizonyították, hogy a tenyésztés ültetvényekben sokkal gazdaságosabb és jövedelmezőbb, mint az erdőben. Éppen ezért a Szovjetunió erdőgazdasági minisztériuma elrendelte, hogy kecskerágó-tenyésztés céljaira különleges ipari gazdaságokat kell szervezni a szovhozok mintájára, elsősorban azokon a vidékeken, ahol a kecskerágó őshonos faj. Az ültetvényekben főként az *Evonymus europaea* tenyésztésével foglalkoznak, mivel az termékenyebb, mint az *E. verrucosa*. «A kecskerágó termőképessége az erdőben aránylag nem nagy — írja Sztratonovics —, de

ezt mesterséges tenyésztéssel kettőszeresére lehet emelni. Ebben az esetben a kecskerágó kérgének mennyisége 1 ha-on 20—30 éves korban 400—600 kg lehet, kedvezőbb viszonyok között pedig valamivel több is.» Ültetvényben való tenyésztés esetén az *E. verrucosa* gyökerének nyersanyagkészlete 10—11 éves korban ha-onként 6—8 tonna, az *E. europaea*-é pedig 20—33 tonna.

Erdészeti szakembereink a szovjet erdészeti cikkek tanulmányozása során örömmel vették át a Szovjetunióknak a kecskerágó tenyésztésére és felhasználására vonatkozó tapasztalatait és

a Bpest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. máriabesnyői esemeterkertjében megkezdték a kecskerágó kísérleti vetését,

az előállítási ár megállapítása végett

a Duna-Hegyvidéki N. V. dombaribai és tolnai esemeterkertjében pedig a begyűjtött magmennyiségtől függően, 1—1 kat. holdon kísérleti telepet létesítettek.

A Duna-ártéri N. V. erdeiben őshonos cserje a kecskerágó. Sajnos, ebben az évben csak kisebb mennyiségű magot tudtunk begyűjteni, mert a szovjet cikkekre csak az ősz végén terelődött figyelem, amikor a kecskerágó magjának nagyrésze már kipergett. A jövő évtől kezdve azonban erdőgazdasági üzemeknél nagyobb súlyt kívánunk helyezni a kecskerágócserje tenyésztésére és kísérleti felhasználására, aminek előkészítésére az Erdészeti Tudományos Intézetet fel is kértük.

Perényi Márta.

Az „Erdőgazdaság” 1949. évi tartalomjegyzéke

A bakonybéli erdőgondnokság dolgozóinak jó eredményei	28	A szárazság elleni háború első frontszakaszain	219
A belgiumi nyárfakongresszus tanulságai a magyar ki- küldöttök beszámolójában	99	A sztyeppe-i erdőtelepítés szervezési kérdései (I. A. <i>Bizjajev</i>)	213
A belgiumi nyárfakongresszus tanulságai	164	Átalakult Románia erdőgazdasági igazgatása. (<i>Peló Já- nos</i>)	13
A Budapest-Síkvidéki Erdőgazdasági N. V. vezet az «Erdő- gazdaság» előfizetői versenyében	165	Az állami erdőgazdaságok versenyterve 1948/49. évre	6
A debreceni erdőgazgatóság dolgozóinak felvilágosító mun- kája	54	Az Alföld-fásítás és a mezőgazdaság. (<i>Osváth István</i>)	93
A «Fiatal Erdőgazdaság» feladatai. (<i>Osváth István</i>)	197	Az egész ország felkészül a tölgy-makkgyűjtési mozgalomra	149
A fásítási program sikere	98	Az erdei szakmunkástanfolyamok oktatóinak 3 napos értekezlete Csanyikvölgyben	91
A gépesített szovjet erdőipar hatalmas fejlődése	179	Az erdőzet dolgozói közt is megindult «A szakma ke- jobbja» címért a verseny	193
A gépi termelésről. (<i>Benedek Áttila</i>)	111	Az erdőzet dolgozói üdvözlik a Nagy Októberi Forradalmat	195
A győri erdőgazdaság folytatja ismeretterjesztő előadásait	33	Az erdőzet és mezőgazdaság együttműködéséért	5
A Győri N. V. fel akarja javítani első helyét	194	Az erdőzet nagy célkitűzéseit megvalósítja a Függetlenségi Népfront programja	73
A jövő erdeje. (Vers.) (<i>Számul Márzsák</i>)	159	Az erdőzet 3 éves erdőművelési tervének eredményei	182
A kollektív szerződés elé. (<i>D. Gy.</i>)	29	Az erdőzeti költségtenyvezők racionalizálása. (<i>Fodor Gyula, Keltay Árpád, Kiss Lajos, Lux Barna, Vas Márton</i>)	6
A Központ önkritikája. (<i>Osváth István</i>)	1	Az «Erdészeti Lapok»	33
A Központ önkritikájához	50	Az Erdészeti Tudományos Intézet megalakulása. (<i>Roller Kálmán</i>)	95
A MÁLLERD dolgozóinak röpgyűlése a Mindszenty-ügyben	11	Az Erdészeti Tudományos Intézet sztálini munkafelaján- lása	195
A Mezőgazdasági kiállítás (Cs. Z.)	58	Az erdőszakszervezeti főcsoport hírei. (<i>Jablánczy Sándor</i>)	136
A Mezőgazdasági könyvtár	112	Az erdőgazdaság Bulgáriában	4
A meteorológus megmagyarázza: miért kell nekünk is erdősíteni a hatalmas szovjetország példa nyomán	25	Az erdőgazdaság 5 éves terve	75
A Miskolci Erdőgazdasági N. V. magpergető üzemei. (<i>Kel- taly Árpád</i>)	68	Az erdőgazdasági kollektív szerződés értelmezése. (<i>S. Ó.</i>)	142
A munka parlamentje	96	Az erdőgazdaságok dolgozói 2300 k. h. erdősírtési többletet ajánlottak fel a nagy Sztálin születésnapjára	185
A munka ünneptől a választásokig	74	Az Erdőközpont elismerése az Egeri Erdőgazdasági N. V. dolgozóinak	92
A munkaversenyekről. (<i>Molnár István</i>)	173	Az Erdőközpont az Őszi Vásáron	167
A munkaverseny erkölce. (<i>Bezzegh László</i>)	10	Az Erdőközpont pártszervezetének jelentős taggyűlése	135
A sándorkapusztai védkerület vezetője egyéni munkaver- senyre hívta ki az ország 1900 védkerületvezetőjét	157	Az Erdőközpont új szervezetének vezetői	59
A sziki alföldfásítások értékes tanulságai	121	Az Erdőközpont üzemi értekezletének állásfoglalása az önköltségek csökkentés érdekében	153
A szolgálati lakások után fizetendő térítés díja	96	Az Erdőközpont vezérigazgatója a gödöllői vadászati kísérleti állomáson	111
A szovjet erdőipar gépesíti a fausztatást	66	Az erdőrendezőiségek az Erdőközpont szervezetében	97
A szovjet nép 7 év alatt akarja teljesíteni a 15 éves fásítási tervet	129	Az erdősírtési sikerei a legszárazabb szovjet földön	125
A szovjet szakemberek százazrei hajtják végre a nagy erdősítési tervet	139	Az erdősírtési tervek a tudomány tükrében	41
A szovjet tudomány és a nép együtt viszi diadalra az aszály elleni küzdelem nagy sztálini tervét	199	Az erdővédő állomások	109
A szovjet tudomány az új erdőtelepítések szolgálatában	71	Az esztergomi erdőszkola versenyfelhívása maggyűjtésre	175
A Szovjetunió erdősírtési tervének menete	107	Az esztergomi erdősz- szakiskola az 5 éves tervért	94
A szovjet vállalatok termelési költségei	6	Az ifjúság az országfásítási tömegmozgalom élén	147
A tapasztalatcsere-önköltségek csökkentés. (<i>Káldi József</i>)	105	Az oktatási évad megindulása elé	173
A tapasztalatcsere útján	168	Az országfásítási tömegmozgalom hatalmas eredményei a tölgy-makkgyűjtésben	180
A Távölkelet fakészlete	107	Az Országos Erdészeti Egyesület	3
A tavaszi erdőtelepítési munkákról és az erdőtelepítések védelméről. (<i>Keresztesi Béla</i>)	61	Az Országos Erdészeti Egyesület vándorgyűlése az Alföld- fásítás jegyében	138
A teljesítménybérézés kérdése. (<i>Vas Márton</i>)	156	Az önkéntes munkavállalás útján	155
A teljesítménybérrendszerre beterjesztett javaslatok ki- értékelése	155	Az új magyar alkotmány	131
A teljesítménybérrendszer bevezetésének irányelvei az erdő- gondnokságban	89	Az újítókiallítás tanulságai	182, 201
A természetátalakító nagy terv egy erdőgazdasági előadás tükrében	161	Az erdei szakmunkástanfolyamok munkaversenye	223
A természet legyőzői. I., II., III. (<i>Mihail Solohov</i>)	125, 139,	Az erdőzet dolgozói köszöntik Sztálin elvtársat 70. szü- letése napján (<i>Madas András</i>)	205
A tizedik munkástanfolyam megnyitása	128	Az Erdőközpont Sztálini Műszak brigádja 36 millió forint megtakarítást vállalt az ötéves erdősírtési terv keretén belül	211
A tizenkettedik erdei szakmunkásképző iskola megnyitása. (<i>L. G.</i>)	170	Az esztergomi erdőszifjúság hírei	217
A tölgy telepítése a Szovjetunióban	140	Beszámoló az erdőőri szakvizsgákról	22
A váci erdőgondnokság munkaversenyének sikere	35	Beszéljenek a számok. (<i>Osváth István</i>)	21
Akikre szavazunk	74	Beszéljenek a számok	53
Alföldfásítási ankét a soproni erdőmérnöki egyetemen	168	Beszélő számok a szovjet erdősírtési terv hatalmas mére- teiről	126
Alföldfásítás és talajjavítás. (<i>Bencze Pál</i>)	70	Bírálat az újítómozgalmunkról (<i>Gavra Alajos</i>)	208
Alföldfásításunk tervét kapcsoljuk össze a nagy mezőgazda- sági tervvel. (<i>Dr. Arany Sándor</i>)	26	Mr. Crampredon előadása az Erdőközpontban	83
A buzsáki gondnokság	218	Cseh nyelvű szakkönyvek jegyzéke	33
A Dunaártéri NV személyzeti osztályának újítása	223		
A Liszenkó-féle fészkesültetés bevezetése a magyar erdőgazdaságba (<i>Roller Kálmán</i>)	IV.		

Csehszlovák köszönet a magyar erdészeknek	102	Két erdőgazdasági újítás	194
Disznó a tölgy alatt. (Vers.) (Krylov)	171	Két fegyelmi döntés	92
Dokucsajev és Viljams szerepe a szovjet talajtudomány fejlődésében	160	Két jutalmazás	92
Dongatermelés gazdaságossága	55	Két térkép. (Vers.) (B. Rajenszkij)	199
Egy lépés előre, rönkanyagunk megvédéséhez. (K—y) ..	33	Kijavítjuk a könyvtári munka hibáit és hiányait	181
Egy példa a MÁLLERD-bürokráciából	30	Kimélyítjük a magyar és francia erdészet tudományos együttműködését	102
140 vagón gubacsot gyűjtött a Magyar Gyanta Rt.	56	Kineveztek az Erdőközpont vezérigazgatóját	83
Éjfél az erdőn	4	Kisparasztk az országfásításban	195
Élen járt a MÁLLERD a Szabad Nép-agitációban	20	Kitűnő fajelző krétát gyárt a buzsáki erdőgondnokság krétagyártó üzeme	124
Első díjat nyert a MÁLLERD kultúrscsoportja	28	Kitüntetett erdész	55
Engedélyezték az országcímer használatát az erdőgazdaság részére	133	Kiváló munkáért kitüntetést kapott a Győri Erdőgazdasági N. V. gépirőnöje	67
Építsük ki kapcsolatainkat az erdésztömegekkel. (Perényi Márta)	46	Komszomollták a szovjet erdősítésért	109
Eredmények és hiányosságok az erdőgazdasági újító mozgalomban I., II. (Speer Norbert)	123, 141	Kopárfásítási terv előkészítése. (Iby Gábor)	132
Eredmények és hibák az erdősítések előkészítésében. (Molnár István)	191	Korszerű szerszámokat az erdőgazdaságnak	51
Erdei szakmunkástanfolyam avatása Királyréten	61	Kritika és önkritika. Adalékok a Miskolci N. V. rangsoroláshoz és egy tiltakozó jegyzőkönyvhöz	187
Erdészdolgozók tanulmányi kirándulása	110	Kultúrbrigádunk Szabadszálláson. (Karszki Ilona)	202
Erdész-Napok Sopronban	216	Kultúrscsoport-közlemények	202
Erdész-szakszervezeti tagok adakozása az új esztergomi Erdőgazdasági Középsiskola céljaira. (Jablánczy Sándor) ..	4	Kiépült az országfásítás tömegmozgalom hálózata (P. M.)	222
Erdészeti dolgozók a Szabad Föld olvasótáborában	193	Lenin-emlékünnepe a miskolci erdőigazgatóságon	24
Erdőápolás a Szovjetunióban	159	Makkgyűjtés a Tervkölesön szolgálatában. (Királyhalmi szakiskolában)	178
Erdő és éghajlat. (Willadies István)	197	Magpergető üzem a Duna—Tiszaközén	55
Erdőgazdasági N. V.-aink rangsorolása üzemi munkájuk alapján	169	MÁLLERD-innepség a Nőnapon	53
Erdőgazdasági N. V.-aink rangsorolásának kiértékelése ..	189	Megalakult az Erdőközpont üzemi bizottsága	136
Erdők az esőben szegény földeken	108	Megalakult az Erdőközpontban a Szovjet-Magyar Társaság helyiscsoportja	98
«Erdők napja» Esztergomban	157	Megalakult Szabadságharcos-csoportunk	127
Erdőőri szakvizsga a kórházban	9	Megerősítjük üzemeinket. (Osováth István)	45
Erdőrendezőszéki értekezlet az Erdőközpontban	97	Mégegyszer — «Beszéljenek a számok»	84
Erdősávok a szovjet vasútvonalak mentén	162	Megindult az Alföldfásítási Tapasztalatesere Mozgalom. (Lády Géza)	194
Erdőtelepítés és fásítás a Duna-Tisza között. (Keresztesi Béla)	103	Megindult az erdőgazdaság átszervezése	17
Egy kiló makk — egy kiló szemes takarmány	220	Megindultak az erdőgondnokhelyettesi tanfolyamok ..	130
Erdőgazdasági vonalon is épülnek a mintakörzetek ..	206	Megkezdődtek a mezővédő erdőültetések a Szovjetunióban	55
Fahasználatunk és a 3 éves terv. (Benedek Attila)	183	Megnyílt a 11. erdei szakmunkástanfolyam	167
Falufásítás versenyben	128	Megnyílt a királyréti üdülő	10
Fapropaganda egy Marshall-országban	190	Megnyitottuk Guthon az első állandó erdei munkás-szaktanfolyamot	49
Fás kultúráért I., II. (Keresztesi Béla)	165, 192	Megváltozott a sajtó hangja	5
Fásítás a bugaci homokon. (Lády Géza)	101	Micsurin munkájának eredményei	109
Fásítás a szovjet vasútvonalak mentén	126	Minden erdőgazdasági dolgozó legyen üzemi lapunk előfizetője	143
Feladataink az újító kongresszus után	201	Modern fenyőmagpergető Csákánydoroszlón. (Horváth László)	30
Fegyelmi ítéletek	143	Molnár István vezérigazgató kinevezése	83
Felhívás az Erdőgazdaság-felelősökhöz	106	Molnár István, az Erdőközpont vezérigazgatója, az 5 éves tervről	121
Felhívás szakmunkásainkhoz	167	Munkaeredmények a pécsi és egri erdőigazgatóságnál ...	13
Fézskes erdei kultúra	59	Munkaerőgazdálkodás és szakmunkásképzés az erdőgazdaságban. (d. gy.)	63
Fordítsunk nagyobb gondot az erdőápolásra. (Szoják Károly)	38	Munkafegyelem. (Sas Árpád)	196
Feladataink (Wittner Ferenc)	215	Munkafegyelmet és nagyobb termelékenységet az erdőgazdaságban	145
Folyosói beszélgetések	211	Munkáskaderek szakmai továbbképző tanfolyamának megnyitása az Erdőközpontban	172
Forgácsok Sopronból (Pollák Ferenc)	216	Munkaversenyfelhívás az 1949-ben végzett volt esztergomi diákokhoz. (Szabó Zoltán)	176
Gépből esik az eső	107	Munkaverseny-közlemények	34
Gépek a szovjet erdővédő állomások számára	33	Munkásszasszony lett a szentpéterföldi erdőgondnokság helyettes vezetője	67
Gépkocsüzemeink a mérlegen	192	Megkezdtek munkájukat a Mátrában a szovjet erdőgépek	208
Gyűjtünk makkot. (Szentimrey Tamás)	177	Megalakult az erdőgazdaságban az Újító- és élmunkáskör (Sp. N.)	221
Hasznos-e a túlzott szerfakihozatal az alföldi ártéri erdőben. (Tamás János)	32	Munkakiállítás a királyhalmi erdészszakiskolában	218
31 éves a Komszomol	198	Nagy Ágoston	11
700 gyermek kapott karácsonyi ajándékot a MÁLLERD Központjából	3	Nagy-Budapest zöldövezetéről	137
Hírek a Szovjetunióból	4, 20, 66, 107	4 napos értekezleten vitatták meg problémáikat az Erdőgazdasági N. V.-ok vezetői	113
Hogyan áll a MÁLLERD észszerűsítő mozgalma?	44	Néhány őszinte panasz a fatolvajokról és az erdővédelemről	104
Hozzászólás az Erdőközpont üzemi háromszögének szeptemberi határozatához. (Fazekas István)	174	Néhány szó a dugványozásról (Szabó Ferenc)	106
Hozzászólás a Központ önkritikájához	23	«Népem erdejének felelőse»	174
Hozzászólás a műszaki osztály feladataihoz. (By Ló) ..	40	Nyáron is dolgozik és tanul az erdészfiatalok	98
Hasznos tapasztalatok a tölgy-fézskes vetésénél	220	Női szakmunkásképzőiskola Szabadszálláson	210
Időszerű üzemi teendők .. 88, 128, 138, 154, 183, 196, 212		8.063 kat. holddal túlteljesítették az erdőgazdaság dolgozói a sztálini munkafelajánlást	207
Iránytű a makkgyűjtés ifjúsági megszervezésére. (Csepregi János)	177	Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság alakult	150
Ismerd meg a fákat I., II., III. (Horváth Á.)	178, 198, 217		
Javaslat gyógynövénygyűjtő tanfolyamra	102		
Jobb munka, jó javaslatok az Erdőgazdaság cikkei nyomán	67		
Jutalomkiosztás a bugaci erdőgondnokságon	136		
Kárpátukrajna fakitermelése 113%-kal emelkedett	162		
Kedves olvasóink	175		
Kezdődik az erdősítés	15		

Országos erdészeti újítási értekezlet	52	Új munkát ad az erdő	13
Önkéntes munkavállalás az erdősítésért	143	Ültessünk fát	12
5 javaslat az Alföld-fásításhoz	67	Ünnepi pártnap a Nagy Októberi Forradalom évfordulóján	195
500.000 kg erdei vetőmagot gyűjt a moldovai Komszomol	162	Üzempgazdasági csoportok országos konferenciája	173
Ötéves erdőművelési tervünkről (<i>Babos Imre</i>)	209	Üzemi értekezletekkel készítjük elő az 5 éves tervet	137
Példaképünk a Komszomol. (<i>—szer</i>)	176	Üzemi feketelábla	156
Pártnap az ötéves terv küszöbén	211	Üzemi időszaki teendők	72
Rajk és bandája. (<i>Ospáth István</i>)	145	Vadászati kísérleti állomások munkája	31
Rákosi Mátyás elvtárs	47	Védekezés az erdőtüzek ellen	104
Rendbírságolások a késedelmes adatszolgáltatásért	112	Védőerdőket a Nyírség homokjára	29
Rövid hírek	196	Versenyt hirdetünk	15
Sajtólatogatás a Bükkben	28	Veres Péter az Alföld-fásítás orsz. felügyelője	51
Serény munka	71	Vadbiológiai értekezlet	212
Sikerült megfékezni a fenyőcsemetékét fenyegető károsodást	128	Verseny az elsőségért	219
Szabadságünnep a MÁLLERD-Központban	55	Zalaegerszeg nyerte a gépkocsiüzemek júliusi szállítási versenyét (<i>Madas András</i>)	158
Szakembereket az Alföldre. (<i>Fodor Gyula</i>)	27		
Szakmai eltévelyedéseink. (<i>Fanyűvő</i>)	11		
Számlázással kapcsolatos teendők munkaversenye	14		
Számok az Alföld-fásításhoz. (<i>Nagy László</i>)	85, 102		
Szovjet hírek	126, 139, 162, 200, 220		
Szaktudományok központja nyílt Füzéren	210		
Szovjet tapasztalatok alapján megkezdtek a kecskerágó kísérleti vetését nyersgumianyag termelése céljából (<i>Perényi Márta</i>)	214		
Tagfelvételi taggyűlés az Erdőközpontban	153		
Takarékoskodjunk a nép vagyonával	51		
Talpatermelésünk fokozásának újabb lehetősége. (<i>Vas Márton</i>)	62		
Teljes erővel folyik az erdőgazdálkodás szocialista átszervezése	57		
Terjed az önkéntes munkafelajánlási mozgalom	184		
Tervkölsönjegyzésünk	172		
Tompa-Kelebia erdőgondnokságának dolgozói az 5 éves tervért	66		
Tölgymakkgyűjtési versenyre hívta ki a Budapest-Hegyvidéki N. V. az összes erdőgazdasági N. V.-okat	131		
Tömegmozgalmat az erdősítések érdekében. (<i>Perényi Márta</i>)	133		
Tudod-e?	198		
Tudósok expedíciója a szovjet erdősítésért	108		
Terjed a fény (<i>Vers</i>) (<i>Devecseri Gábor</i>)	205		
Új élmunkások és kiváló munkások az erdőgazdaságban	65		
Újtajtájú fák a Szovjet erdősítésben	108		
Új fűrészek a szovjet erdőiparban	108		
Új gépek a Szovjet erdővédő állomásokon	20		
Újítási megbízottak konferenciája az Erdőközpontban	163		
Újítás, tapasztalatsere. (<i>Speer Norbert</i>)	141		
Újjáépült az erdészegyetem botanikus kertje. (<i>Dr. Fehér Dániel</i>)	14		

HIREK.

A Kultúr csoport hírei	212
Erdészeti vonatkozású hírek ... 188, 203, 207, 212, 223, IV.	
Ifjúsági hírek	215, 218
Sporthírek 15, 39, 54, 69, 88, 110, 127, 144, 166, 184, 204	
Személyi hírek	16, 39, 112, 128

RENDELETEK.

Az Erdőközpont fontosabb rendeletei ... 123, 168, 184, 222	
Az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt magánjogi jogcímen keletkező pénzkövetelések bírói úton való érvényesítése	36
A magyar köztársasági kormány 2040/1949. sz. korm. rendelete az erdő és a fák hatályosabb védelméről ...	47
A megbízott intézmény megszűnésével és tervgazdasági főosztály létesítésével kapcsolatos intézkedések	36
Balesetekről nyilvántartás vezetése	36
Erdői kihágási ügyekben fellebbezési jog kimerítése	37
Erdői tüzesetek bejelentése a rendőrhatalomnak	54
Erdőközpont általános érvényű rendelkezései	142
Erdőrendészeti áthágások miatt kirótt pénzbírságok befizetése	38
Közérdekű gyakorlat a MÁV részére történő talpfaátadásoknál	54
Megerősítés végett felterjesztése meg nem fellebbezett elsőfokú fegyelmi ítéletnek	37
Rendelet a N. V.-ok munkaversenyéről	150
Száraz vezetékoszlopok finom kergezési és csúszási normája	37

A z
ÁLLAMI LAPKIADÓ N. V.
előfizetési osztályai:

H i v a t a l o s L a p o k

BUDAPEST, V., VÉCSEY-U. 4. sz.
Telefonszolgálat: 113-418, 121-597.

E g y é b l a p o k

BUDAPEST, VI., SZTÁLIN-ÚT 25.
Telefonszolgálat: 427-190.

A hivatalos lapok előfizetési osztályán a következő kiadványokat kezelik:

Magyar Közlöny	Építésügyi Értesítő
Magyar Közlöny	Népgazdasági Tanács
Hivatalos Értesítő	Határozatok Tára
OMB Közlöny	Köznevelés
Közgazdasági Értesítő	Népművelési Híradó
Ipari Értesítő	Pénzügyőrök Lapja
Tervgazdasági Értesítő	Szabványügyi Közlemények
	Vámközlöny

Az Állami Lapkiadó N. V. fenti osztályai minden előfizetési ügyben (felvillágosítás, reklamáció) készséggel állnak rendelkezésre.

A Liszenkó-féle fészkesültetés bevezetése a magyar erdőgazdaságban

N. A. Nagovycyn szovjet-kutató a sztyeppefásítási programmal kapcsolatban a következőket mondotta egyik előadása során: a természet átalakítását célzó tervek sikeres végrehajtása szempontjából nagy jelentősége van a tudományos kutatások és tervek kellő időben való előkészítésének. Ezen az úton járt az Erdőközpont rendelkezése, amikor az erdőgazdaság egyes tájegységein előkészítette az őszi erdő-sítések alkalmával foganatosítandó Liszenkó-féle fészkesültetéseket.

Az Erdőközpont rendelkezésének lényege az, hogy az egyes erdőgazdasági Nemzeti Vállalatok *ár az őszi folyamán 10 katasztrális hold nagyságú és termőerőben lévő talajú területek kocsánytölgység, erdei fenyő és jekete fenyő vetését, illetőleg ültetését vették munkaprogramjukba 3 × 5 méteres hálózatban. A hálózatok metszéspontjain 1—1 m²-nyi fészkesültetésen csoportosan kellett elvetni a makkot, vagy elültetni a csemétét. Vetéskor egy ilyen m² területre 4—5 fészkesültetés mintegy 35—40 db makkot, fenyőültetésnél 15—20 db csemétét kellett egyenletes elosztással kiültetni. A fészkesültetés maradó, mintegy 4 m szélességű területét burgonya vagy köles, vagy búza vagy rozs vetésével hasznosítják.*

A dialektikus módszer azt tartja, hogy a fejlődés folyamatát nem mint körforgást, nem mint valami egyszerű megismétlődést kell értelmezni, hanem mint valami előrehaladó mozgást, mint valami emelkedést, a régi minőségi állapotból — új minőségi állapotba való átmenetet, — mint az alacsonyabbrendűnek magasabbrendűvé való fejlődését. Az erdőművelés terén ezt a fejlődést mutatja a Liszenkó-féle fészkesültetés, amely elegyes erdők kialakítását, a fajok egymásközi versengésének szabályozását lehetővé teszi, továbbá a fajon belüli egymást segítés elvét megfogható módon érvényesíti. Fő- és töltelékállomány kialakulása helyileg is rendezett. A hálózat sűrűsíthető és széthúzható a termőhely és a faj, továbbá a művelési mód kívánalmai szerint. A módszer a fajokcserére is kiválóan alkalmas. A fészkesültetés belüli sűrű ültetés módszerét Liszenkó új elméletére alapította, amely szerint a fajon belül nincs versengés, csak a

különböző fajok között. A fajták megválasztása e szempont szerint az erdőművelő dolga, hogy a versenyben mindig a főállomány maradjon felül, az fejlődjék legjobban és a mellékállománynak csak segítő szerepe legyen. A természet erőinek harcát irányító erdőgazda az új módszerben hatalmas fegyvertárat kapott.

Látnunk kell itt a reakciós és a haladó biológiai irányzat összeütközését. Az idealista reakciós biológiai tudomány arra törekszik, hogy magyarázza és szemlélje a természet jelenségeit, lehetőleg úgy, hogy annak fejlődését ne zavarja meg. — A materialista biológia ezzel szemben módszereket dolgoz ki a természet fejlődési törvényeinek ismerete alapján azért, hogy azt irányítsa, hogy tevékenyen beleavalkozzék a természet életébe és fejlődését az emberi társadalom szükségleteinek szolgálatába állítsa. Ezen két irányzat összeütközésének kimenetelétől függ a természettel folytatott emberi gazdálkodás jövője és az emberiség jóléte.

A materialista biológusok álláspontja: a környező közeg változásának előfeltétele a növények és állatok élettevékenysége. A környező közeg és az életfeltételek határozzák meg a növények változását és ebben az egy-egy esetben rejlenek az élő természet mozgó erői. Ezt az egységet van hivatva szolgálni azon elvszerűség, hogy faján belül csak segíteni-akarából következik a fajta mozgatóerejének fokozása, vagyis az ép, kitenyészített egésszéges egyed.

A mozgatóerő kérdésében a reakciós tudományoknak az az álláspontja, hogy a faján belüli versengés a fajták kialakulásának alapja. Liszenkó rámutatott arra, hogy ez az állítás nem bizonyítható, mert a természetben ezek a tények hiányoznak és a reakciós tudományok álláspontja csupán találgatásokon alapul.

Liszenkó abból a tényből indult ki, hogy a természetben minden ellentmondásokból fejlődik, sőt kísérletileg is kimutatja, hogy a faján belüli viszonyok a szokásos ellentmondások típusai, amelyek a fajtát a haladás irányába viszik. Az antagonisztikus ellentétekkel együtt, mint már fennebb is említettem, a fajták közötti kapcsolata-

tokra jellemzővé válnak a kölcsönös segítség és a szimbiózis jelenségei.

Liszenkónak ez az elméleti állásfoglalása adta meg a lehetőséget arra, hogy Koksagi fészkesültetésének hatékony módszerét javasolja. Ezt a rendszerét tégláról-téglára építette fel és szorosan összekapcsolta a darvinizmus eszméivel, melyet azonban nem dogmatikusan hirdet, hanem alkotó módon fejleszt tovább. Elgondolását nem íróasztal mellett, vagy laboratóriumban alapozta meg, hanem a tömegek jóváhagyásával a termelési viszonyok közötti ki-próbálás alapján.

Az ötéves népgazdasági tervünk célkitűzése alapján nagymérvű országfásítást kell végrehajtanunk, amely csak úgy fog sikerülni, ha legyőzzük a természet erőit. Ebben van segítségünk a Liszenkó akadémikus által felállított elmélet is.

Roller Kálmán

A pécsi Erdőgazdasági N. V. kisvaszari üzemében folyó fakitermelésnél dolgozó Györök-brigád tagjai „legjobb fakitermelő” címért folyó egyéni munkaversenyben 306%-os teljesítményt értek el. Ezzel a kiváló eredménnyel méltán foglalnak helyet a legjobb magyar sztahanovisták között. Ez a munkateljesítmény annál inkább kiemelkedik és említésre méltó, mert átlagosan a fakitermelő erdőmunkások 80—100%-os teljesítményt érnek el.

*

A kisbéri erdőgondnokság dolgozóinak önkéntes munkafelajánlási mozgalmá örvendetesen bővül. Nagy János erdőgondnok legújabb jelentése szerint Kisbéren a község, az MNDSz, az iskolák és a DÉFOSz külön-külön 5—5 kat. hold terület önkéntes erdősítését vállalták és az iskolák külön 800 m² területen vállalták csemetekert létesítését. Élénken bekapcsolódnak az országfásítási mozgalomba a győri Természetbarátok Egyesületének tagjai is, olyan módon, hogy társadalmi munkával hozzájárulnak a termelési sikeréhez. Élénken elindították a győri N. V. országfásítási vezetői a községek 5 éves fásítási terveinek kimunkálását, Ménfőcsanak és Győr-szentiván részletes 5 éves fásítási tervét már teljesen elkészítették és azokat a községekben értekezleteken ismertették a dolgozók előtt.

Előfizetési ügyben felvilágosítás és reklamáció: Budapest VI., Sztálin-út 25.

Telefon: 423-190. Csekkszám: 61.012.

FIATAL ERDŐGAZDASÁG

Rovatvezető: WITTNER FERENC

FELADATAINK

A «*Fiatl Erdőgazdaság*» novemberi számában az Erdőközpont vezérigazgatóhelyettese, Osváth István vázolta lapunk feladatait. Megjelölte az erdészifjúság feladatait általában is, egyben megmutatta az utat, amelyen haladnunk kell, ha hívek akarunk lenni önként vállalt hivatásunkhoz.

Miben áll, miben látja az erdészifialság feladatait az Erdőközpont? Osváth elvtárs ezt így fogalmazta meg: «*Minden erdészeti pályára készülő diák már tanuló éveiben tisztlában legyen azzal, hogy hová kerül, ismerje meg azokat a feladatokat, amelyek reá várnak!*» Ez tehát a feladatunk. Meg kell ismerkednünk az üzemi élet minden olyan tevékenységével, amely számunkra döntő, hogy tanulmányaink befejezése után azonnal a népi demokrácia hasznos tagjaivá válhassunk. De nem elég csak megismerkednünk az üzemi feladataival, hanem amennyiben ezt tanulmányaink megengedik, illetve szükségessé teszik, közvetlenül részt is kell vennünk azoknak a feladatoknak a végrehajtásában, amelyek üzemünket terhelik. Erre a lehetőség adva van. Minden erdésziskolához, főiskolához és szakiskolához *tanulmányi üzem* tartozik. Ezekben az üzemekben tág tere nyílik az ifjúságnak arra, hogy közvetlenül bepillanthasson az erdészeti feladataiba s részt vehessen az üzemi munkában. Természetesen ezek a feladatok nem mindenütt egyformák. Amíg Esztergomban a tanulmányi üzem főfeladata a *rontott erdők megjavítása és a kopárok befásítása*, addig Szeged-Királyhalma tanuló *az Alföld-fásítás* speciális problémáival, a *csemetenvelés, homok- és szikfásítás gyakorlati kérdéseivel* ismerkedhetnek meg.

Túlágosan *szűk lenne* azonban a látóközünk, ha csak a tanulmányi üzem életével volna találkozásunk. *A tanulmányi kirándulások*

módot adnak arra is, hogy az erdészeti olyan problémáival is megismerkedhessünk, amelyek a tanulmányi üzemnél nem jelentkeznek. A tanulmányutak helyes megszervezése biztosítja, hogy pl. mi, esztergomi erdészfiatalok, az Alföld-fásítás kérdéseit tanulmányozhassuk, Királyhalma tanuló pedig a korszerű fahasználatok, a célszerű közelítés és szállítás gyakorlati részével ismerkedhessenek meg.

A közvetlen üzemi munkán kívül azonban olyan munkák is merülnek fel, amelyekben az erdészifjúság döntő módon részt vehet. Ilyen feladat volt a *makkgyűjtési mozgalom megszervezése és a gyűjtésben való részvétel*. Ezen a téren az erdészifjúság teljesítette a feladatát, megfelelt azoknak a követelményeknek, amelyeket az üzem velük szemben támasztott. Ilyen feladat továbbá az *erdők és az országfásítás tervének népszerűsítése, az ifjúság mozgósítása* a fásítás gyakorlati munkájának végrehajtására.

Elmélet nélkül nincs gyakorlat. Ahhoz, hogy valóban hasznos munkát végezhessünk az életben, szükséges *elméleti tudásunkat minél jobban emelni*. Mi nem elégedhetünk meg azzal a tudással, amivel az erdészifjúság az elmúlt évtizedekben beérte. A mi feladataink egészen mások lesznek, mint azoké a fiataloké, akik a mult rendszerben kerültek ki az iskolából. Jól tudjuk valamennyien, hogy a multban nagy kitüntetés volt, ha egy fiatal erdőmérnököt 80 pengőért alkalmazott egy uradalom, ma pedig *kevés az erdőmérnök*. Ugyanez a helyzet az erdészeknél is. A multban a végzett fiatalok nagyrésze boldog volt, ha kerülő vagy vadőr lehetett valahol. Gyakran azonban még ilyen állást sem biztosított a végzett erdészek számára a rendszer. Hiába is lett volna komoly tudásuk, érvényesíteni úgysem tudták volna.

Mi a helyzet ma? *Kevés a szakemberünk*. A hiány enyhítésére új

szakiskola nyílt Sopronban. Az öt-éves terv keretében *hatalmas erdősítési munkát végez az üzem*. Az erdősítések végrehajtásánál a *haladó szovjet tudomány eredményeit* használja fel az erdészeti. A fahasználatoknál és erdősítésekénél *új, korszerű munkamódszereket* használnak a dolgozók.

Hatalmas feladatok várnak az erdészetre. Ezeknek a végrehajtásához *alapos szaktudás és fiatalos lendület* szükséges. Ezt a lendületet majd nekünk, fiataloknak, kell belevinnünk az üzem életébe, ezt a szaktudást el kell sajátítanunk az iskola padjaiban.

Feladataink tehát világosak! *Meg kell ismerkednünk a haladó szovjet tudomány eredményeivel, a szocialista munkamódszerekkel*, el kell sajátítanunk azt a tudást, amely nélkül munkánk nem lehet eredményes. Másrészt *bele kell kapcsolódnunk az üzem életébe és fokozni kell gyakorlati tudásunkat*.

A «*Fiatl Erdőgazdaság*» feladata a fenn vázoltakból önként adódik. *Meg kell világitanunk ezeket a feladatokat, tisztázni kell a felmerülő problémákat, ki kell cserélni tapasztalatainkat*, hogy minél képzetesebb, hasznosabb tagjai lehessünk a szocialista társadalmunknak.

Kérem az erdészifjúságot, legyen azon, hogy a «*Fiatl Erdőgazdaság*» valóban «*az erdészeti üzemi munka előiskolájává és szervezőjévé* lehessen» annak a messze jövőbe mutató munkának, amit magunkra vállaltunk és amit az erdészeti tanuló ifjúsága hivatásává választott.

Rovatvezető.

A KIRÁLYHALMI ERDÉSZ-SZAKISKOLA ifjúsága november 29-én jelentette, hogy Sztálin elvtárs 70. születésnapjára vállalt több és jobb erdőtelepítési munkákat befejezték. Munkájukban alkalmazták a Szovjetunióban kipróbált gyakorlati módszereket. A hároméves terv befejezéseként 27 kat. holdat erdősítettek, az 1949–1950. évre előirányzott erdősítést pedig már az idei ősz folyamán 227%-ban teljesítették.

Erdész Napok Sopronban

1949 november 25. A soproni utcák kora reggel nótaszóttól hangosak. Diákok vonulnak szerszámmal a vállukon a főiskola épülete elé. Itt van a gyülekező s innen indul a soproni ifjúság ki az erdőbe.

Szép őszi idő van. Az égen bárányszőcskék úsznak s a távolból idelátászik a Schneeberg-havas csúcsa. A nap sugarai ugyan inkább már csak fényt adnak, meleget alig, de az ifjúság szereti a fényt s vidáman énekelve halad az országúton az erdő felé, ahol majd makkrakást végez. Dalol az ifjúság, mert *bizik a jövőben bizik az új világban*, amelynek építéséhez a tanuláson kívül testi munkájával, makkgyűjtéssel és makkrakással is hozzájárul.

Odakint rövid pihenés után megkezdődik a munka. A hatalmas terület szélén felsorakoznak a fiatalok. *Joó József* erdőgondnokhelyettes magyarázza a munka módját, majd kezdetét veszi a makkrakás. A fiatalok százai dolgoznak

egyetemisták és gimnazisták, a jövő erdészei és orvosai, tanárai és háziasszonyai együtt, egysorban rakják a földbe a makkot,

hogy belőle erdő lehessen. *Brigádok* versenyeznek egymással, hogy jobb és több munkát végezzenek.

Dolgoznak a fiatalok nagy lelkesedéssel és szorgalommal. A gazdasági leánygimnázium brigádjának vezetője már azt a pár percet is sajnálja, ami eltelik az alatt, hogy elmondja nekünk, milyen kedvvel jöttek ide. *«Sopronban a lányok közül a makkgyűjtésben az elsők lettünk, szeretnénk itt is jó munkát végezni»* — mondja s már siet is brigádjának tagjai után.

Pekovics Denise, a leánypedagógiai gimnázium vezetője bővebb beszédű. Elmondja, hogy a makkgyűjtésben is szép eredményt értek el, ide is nagy kedvvel jöttek. A tanulmányi eredmény és az iskolai fegyelem megjavítása mellett ezt a munkát is Sztálin születésnapjára ajánlották fel. Búcsúzóul még azt kéri, hogy az egyetemisták tartsanak minél több előadást nálunk az erdőről, mert nagyon érdekli őket az erdő problémái. *Kiss Márta* a leánypedagógiai gimnázium tanulója. Brigádjában 15-en vannak, akik a makkgyűjtésben is résztvettek. *«Kár, hogy néhány kapánk elromlott. Nem számítottunk ilyen kemény talajra»* — panaszkolja, de mindjárt hozzá is teszi: *«Azért nincs baj, Segítünk mi magunkon»*.

A közgazdasági gimnázium brigádja 14 főből áll. *Karsai Antal*, a brigád vezetője, elmondja, hogy a makkgyűjtésben is résztvettek, az erdősítési munkába is szívvel-lélekkel kapcsolódtak.

Az általános gimnázium 19 tanulóból áll. A brigád vezetője, *Venczel Adél*, a II/a. osztályba jár, jeles tanuló. Ez munkáján is meglátszik. *«A brigád tagjai önként jelentkeztek munkára. Boldogok vagyunk, hogy*

mi is részvehettünk az erdősítési munkákban. Nagyon szeretjük az erdőt. Az egyetemisták előadást is tartottak nálunk a makkgyűjtésről.» Elpanaszolja, hogy sok a férges makk, majd aziránt érdeklődik, hogy mi lesz a makk sorsa, *mikorra lesz belőle erdő*. Amikor elmondjuk, hogy bizony 80—100 év kell, míg a makkból értékes fa lesz, lehangelődik, de megmagyarázzuk neki, hogy

éppen ez a mi munkánkban a nagyszerű, hogy az unokáknak, a jövőnek nevelünk erdőt,

a jövőt építjük munkánkkal.

Az *önönöképzősők* panaszkodnak egyedül. Náluk is tartottak előadást az egyetemisták, de amikor makkot lehetett volna gyűjteni, nem szóltak nekik s így a gyűjtésben nem vehettek részt.

A legjobb munkát az *újtípusú erdész szakiskola tanulói* végzik. Csak egy brigádjuk van itt, a többi fiú új otthonukat építi, amelynek másnap lesz az avatása. Munkájukról *Németh Jánost*, az iskola munkásvezetőjét kérdezzük meg. *«Október 22-én kerültem az iskolához. A fiúkban sok igyekezetet tapasztaltam. Az iskola helyreállításánál nagy szorgalommal dolgoztak. A makkgyűjtésben Sopron vármegyében az elsők lettek. Az erdésznapok megrendezése sok munkát kíván, de megérte.»* Az új iskola céljáról a következőket mondotta: *«Célünk a fiúkat szocialista szellemben nevelni, hogy minden munkájukkal a közösség érdekeit szolgálják. Azt akarjuk, hogy azok, akik a mi iskolánkban kerülnek ki az életbe, ne lássanak különbséget fizikai és szellemi dolgozó között. Megtanítjuk a fiúkat arra, hogy*

a fizikai és szellemi dolgozók összet fogása, együttes munkája teremti meg a szocialista társadalmat,

ez biztosítja az életszínvonal állandó emelkedését.»

Utóljára *Joó József* erdőgondnokhelyettes kértük meg, mondja el véleményét az ifjúság munkájáról. *«A makkgyűjtés terén szép eredményeket értünk el. Különösen kitűntek az erdészfiatalok, akik a versenyben az elsők lettek.»*

Az ifjúság tisztában van azzal, hogy munkájával az ország dolgozóinak érdekét szolgálja, hogy saját jövőjét építi az országépítési mozgalomban való aktív részvételével.»

Szépen halad a munka. Nézem a fiatalokat s arra gondolok,

milyen boldogság lesz visszatérni ide 20—30 év múlva, s megszemlélmi azt az erdőt, amely az ifjúság munkája nyomán született.

Ahogy visszasietünk a városba, az országúton honvédekkel találkozunk. Újjoncok ezek, akik most tanulják meg a béke megvédésének tudományát. Nézem a honvédeket s eszembe jut *Rákosi Mátyás* híres mondása: *«Magyarország nem rés, hanem erős bástya a béke frontján.»*

Valóban. *Fiatalfjaink szorgos munkával építik az új világot, de ha kell fegyverrel is megvédik a békét s megvalósítják a szocialista erdős Magyarországot.* —*ner.*

Forgácsok — Sopronból

Háromnapos ünnepség volt Sopronban. E napokon az erdészfiatalok bebizonyította megváltozott viszonyát a termeléshez, hűségét szocializmust építő rendszerünkhez.

*

Az ünnepségek megnyitása a Petőfi-Színházban. *Németh János*, az újtípusú Erdész Szakiskola munkás iskolavezetője beszél: *«Az öt éves tervben sok jólképzett erdészre van szükség. A káderek nevelésére létesült az új iskola, mely oktatásában Makarenkó tanítási módszerét alkalmazza. Tanmenetében egységbe kapcsolja az elméletet és gyakorlatot. Ez az első szakiskolánk, melyben a tananyag 30%-a politika.»*

*

A Szovjetuniótól kaptuk szabadságunkat, a szovjet természettudomány mutat utat erdőgazdaságunk számára. Az iskola tanulói a marx-lenini ideológiát és a haladó természettudományt kell magukévé tegyék, hogy a szocializmus tudatos építői legyenek, — *mondta Molnár István*, az Erdőközpont vezetője. — A tanulók válasza: *Igérjük, hogy a Párt és Rákosi elvtárs iránymutatását követő, néphez hű erdészek leszünk.*

*

Kardos Márton, a M. D. P. sopronmegyei agitációs és propaganda tükára megállapítja, hogy az országépítés alapja a tölgymakkgyűjtési tömegmozgalom. A soproni fiatalok jól tanult a lenini Kom-szomoltól. *Kivette részét a munkában, kifejezte a Párthoz és Rákosi elvtárshoz való hűségét.*

*

A sopronmegyei előirányzat 3 vagon makk volt. A fiatalok 9 vagon makkot gyűjtöttek. A gyűjtésben kitűntek az Erdész Szakiskola tanulói, kik a minőségi versenyben is elsők lettek.

*

Az Erdész Napok eseménye volt az Erdész Szakiskola megnyitása. *Krámer István*, a Földművelésügyi Minisztérium kiküldöttje mondotta: *«Erdőgazdaságunk növekvő káderezési szükségletének kielégítésében, a politi-*

kailag és szakmailag képzett erdészek hiányának megszüntetésében nagy feladatok várnak erre az iskolára.

*

Az erdő környéke víg nótától zengett...

400 ifjú 10 kh. területet vetett be tölgyekkel. Az épülő szocialista erdőgazdaság új iskolája itt is az élen járt.

*

1500 fiatal, élén a 27 makkvelő brigáddal, fájkafénynél vonult a város utcáin a Szovjet Hősök emlékműve elé, hogy Sztálin elvtárs iránti szeretetét és háláját kifejezze munkafelajánlásával: «5000 munkaórát teljesítünk makkveléssel. — Erős akarattal megvalósítjuk a szocialista, erdős Magyarországot.»

*

A Műgyetemen Erdész-Kiállítás van. A történelemben most az első alkalom, mikor az Egyetem kitárt kapukkal fogadja a dolgozókat. Az egyik, kiállított tárgyon tábla: *Szegedi János, az Erdész Szakiskola tanulójának újítása. Ma már a diákok nemcsak tanulnak, hanem a termelés problémáinak megoldásán dolgoznak. Készülnek az életre: Új módon dolgozni, új módon vezetni.*

Pollák Ferenc
soproni erd. szakisk. t.

Az esztergomi erdész-ifjúság hírei

Az Erdészeti Tudományos Intézet osztályvezetője, Szász Tibor erdőmérnök vetítettképes előadást tartott a szakiskolai tanulóknak a korszerű fatermelés módjairól, a használandó szerszámokról és az erdei munkások elhelyezéséről, munkábarakok felállításának fontosságáról. Nagy érdeklődéssel hallgattuk és néztük az előadást annál is inkább, mert a korszerű munkamódszerek és szerszámok alkalmazását tanulmányaink folyamán már megtanultuk, sőt a gyakorlatban már részben alkalmaztuk is. Az erdei szakmunkások és brigádok fontosságát, azok emberibb elhelyezését minden erdésztanuló szívébe véste.

Az előadáson és az iskolában tanultak alapján november 30-án külső gyakorlat alkalmával a feketehegyi vágásterületen az erdei munkások körében végeztünk szakfelvilágosító munkát. A munkások által használt fűrészszel 5 perc 30 mp. alatt fűrészeltünk el egy törzset.

Ugyanolyan törzset a fűrész helyes kiállítás után 1 perc 30 mp alatt fűrészeltünk el. A munkások nagy érdeklődéssel fogadták az új módszerek alkalmazását, különösen nagy tetszést keltett az élesztő szármoly használata.

Szeretnénk, ha ezekből az új szerszámokból mielőbb olyan készletet kaphatnánk, hogy azok alkalmazásának tökéletes elsajátítása után, az iskola padjait elhagyva, tudásunkat az erdei munkások körében minél szélesebb rétegben terjeszthessük.

*

November 23-án az osztály másik csoportja erdőművelési gyakorlat alkalmával a munkásokkal együtt dolgozva 2100 drb cseresemetét, az erdészgimnázium II. évf. tanulói 1500 drb feketehegyesemetét ültettek el olyan vágásterületen, hol a természetes felújulás sikertelen maradt.

A makkgyűjtés befejezése után szabad időnkben folytatjuk a városban és a város környékén a télen át érő magvaknak a gyűjtését.

*

A Földművelésügyi Minisztérium erdészeti főosztálya és az Erdőközpont vezetőségének megértő támogatása folytán iskolánk eddigi tanulmányi vadászterületét 11.000 kh. kiterjedésű nagyvadas területtel egészítette ki. Jelenleg az iskola tanulmányi vadászterülete (rezervátum) összesen 17.000 kh-at tesz ki, ahol az elméleti oktatás mellett párhuzamosan ismerkedhetünk meg a vadgazdálkodás gyakorlati problémáival.

Ismerd meg a fákat!

Tölgyfélék

III.

Csertölgy. Hazánkban átlag 700 m magasságig főleg az elő- és középhegység meleg oldalain s a síkság szárazabb talaján is megtalálható. Talajban nem annyira válogatós, mint az előbbi két nemes tölgyfajtánk; szárazabb talajt és levegőt is elbír, ezért a nem túl sovány homokon is megtelepíthető, a mocsaras talajt nem szereti.

Levele hegyesen karélyos, sötétzöld, fényes, alul kissé szürkészöld, bőrnemű és érdes tapintatú, legfeljebb 2 cm-es levélnyélen, melynek tövén vékony serte, vagy fonálalakú — télen is az ágon maradó — pálhákkal.

Termése bozontos kupacsban levő nagy makk — a második évben érik —, melyen tűkarcolás szerű

Tanulmányi külső gyakorlatokon a folyó iskolaévben felújítottunk 5 km hosszú cserkésutat; egy magaslest, két szarvasetetőt, hat őz tetőt, öt fácsnetetet és tíz fogolyetetőt építettünk. Ezenkívül helyreállítottuk a háború alatt megrongálódott vas-
kapui vadászházat. Apró- és nagyvadas etetők építése, kihelyezése még jelenleg is folyamatban van.

Vadetetés céljaira összegyűjtöttünk 3 mázsa vadgesztenyét.

Ragadozó irtás terén is jelentős eredményeket értünk el. Két hónap alatt két fegyverrel elejtettünk: 23 drb kóborebet, 34 drb kóbor-macska, 27 drb szarkát, 31 drb szürkevarjút és 7 drb karvalyt. A ragadozó irtását a tél folyamán is fegyverrel és méreggel folytatni fogjuk. Az elejtett ragadozók húsát két vadászuhunk etetésére használtuk fel.

*

Kultúr munka terén különösen eredményes eredményt ért el népi táncsoportunk. A táncsoport első ízben az esztergomi Erdők Napja alkalmával lépett fel. Azóta a Minsz székház avatása és a Défosz által rendezett «Szabad Föld Téli Estén» lépett fel. Legutóbb pedig Szönyben vendégszerepeltünk, ahol a jelenlévő Dobi István miniszterelnök elismerését is kiérdemeltük.

*

Iskolánk tanulói közül 46-an tették le az MHK-próbát s ebből 37-en értek el az arany fokozatot.

*

Sztálin születésnapjára iskolánk tanulói felajánlották az általános tanulmányi eredménynek 0,5-el való emelését.

barázdák láthatók érett állapotban. Kocsánya rövid, 2—2,5 cm.

Kérge fiatalon sima, sötétszürke, korán repedezik, a repedések fenekén jellegzetes sárgás-vörös árok húzódik. A kérge kemény és mivel korán repedezik, cserzésre nem alkalmazták.

Törzse zárt erdőben 25—30 m magasra is megnő, szabad állásban alacsonyabb és koronája terebélyesebb lesz.

Fájában kevés a cerssav, ezért romlékony. Főleg tüzelésre használják, s csak a legújabbban kezdik ipari célokra feldolgozni.

Szárazabb talajon való erdőszítésnél van szerepe.

Molyhostölgy. Hazánkban átlag 600 m magasságig a közép- és elő-

hegységekben, dombvidékeken, főleg a meleg déli fekvésű mész alapkőzetű oldalakon, továbbá az alföldi futóhomokon is megnő. Szárazabb talajt és levegőt bír el mint az előbbi tölgyfajták.

Levele rövidnyelű, bőrnemű, karélyos, a fiatal levél mindkét oldalán bársonyosan molyhos, kifejlődve felül kopasz, alul az erek mentén szőrös.

Termése rövid kocsányon molyhos pikkelyű kupacsbán kicsiny makk.

Kérge szürke, vastag, korán repedezik és erősen elparaszodik — ezért könnyen lemorzsolható —, cserzésre nem alkalmas.

Törzse kisebb méreteket ér el mint az előbbi tölgyeké és erősen terebélyes.

Fája a kocsánytalan tölgyéhez hasonló, erősen repedezik, de tartós, ezért főleg vízi- és hidépítkezéseknél használjuk.

Kopárok, homok és száraz talajú területek befásításánál van jelentősége.

Magyartölgy. Hazánk déli részén átlag 500 m magasságig, a meleg hegyoldalokon tenyészik. A sekély és mésztalajokat, valamint a mocsaras területeket elkerüli.

Levele majdnem ülő, igen nagy, bőrnemű, lekerekített hegyű karélyokkal, a lemez alapja cimpás, a színe felül sötétzöld, fényes, kopasz, alul szürkészöld és csak az erek mentén szőrös.

Termése molyhos pikkelyű, tölcseralakú kupacsbán levő makk, mely 5—12-esével egy csoportban ül. Szeptember végén, október elején érik.

Kérge veres-barna, korán repedezik, puha — ezért könnyen lemorzsolható —, cserzésre nem használjuk.

Törzse hasonló a kocsánytalan tölgyéhez, koronája terebélyes.

Fája kemény, nehéz, tartós, de erősen repedezik, ezért bútortör- és dongakészítésre nem használják, de tartósságánál fogva víziépítkezéseknél, bányafának és talpfának szívesen alkalmazzák.

Mély, száraz, de nem meszes meleg hegyoldalak beerdősítésénél van szerepe.

Vörös vagy vértölgy. Észak-Amerikából származott hozzánk, s hazánkban inkább csak a parkokban látható. Meglehetősen igénytelen, de legjobban a mély, televényes talajon tenyészik.

Levele nagy, mélyen karélyos, karélyok erősen kihegyezettek, szállahegyűek, élesen fogazottak, mindkét oldalon zöld, kopasz, fényes. Ősszel a levél karmin-pirosra színeződik, erről kapta nevét.

Termése széles, lapos, keskeny-

szelű kupacsbán alul laposra-nyomott, zömök, vastos makk, mely a második év őszén érik.

Kérge sokáig sima marad és sok csersavat tartalmaz.

Törzse 25—30 m magasra nő zárt állásban, szabad állásban koronája terebélyes lesz. Elég gyorsan növő fafaj.

Fájának minősége és tartóssága a nemes tölgyek és a csertölgy között van.

Gyors növekedése és fájának hasz-

nálhatósága miatt újabban erdeinkben is kezdik megtelepíteni. Nagy előnye, hogy a fagy iránt nem érzékeny, ezért a fagyzugos helyeken is sikerrel tenyészthető.

Különös fontossággal bírnak e tölgyfélék az ötéves erdősítési tervünk megvalósításában, mivel hazai viszonylatban a legalkalmasabbak arra, hogy a terv keretében végrehajtandó erdősítéseket legnagyobb-részt a makkjukkal, illetve cseméjükkel végezhessek el.

Horváth Árpád.

Munkakiállítás a királyhalmi erdész szakiskolában

A királyhalmi erdész szakiskola munkaközössége — a szakiskola történetében első ízben — szélesre tárta kapuit a tanyavilág dolgozóinak, hogy bemutassa az erdészet nagy kérdéseit.

A kiállítási terem közepén kétméteres nagy dombormű: az ötéves terv jelképe. Körülötte asztalokon állottak a tanulók szebbnél szebb munkái. Karcsú hídfőn könnyed vonalú erdei vasúti híd. Mellette sínen villamos vontató. Arrább erdei közúti híd. Mind a két híd tökéletes kicsinyített mása egy-egy a fel szabadulás után megépített erdei hídnak. A fizikai szertár újjáépítésére készült a szívó-nyomó kút, a pontos, szemléltető tízedesmerleg-modell, a fedélszékminták, valamint a pantográf is.

A buzásági gondnokság

dicséretes tömegmozgalmi munkáját mutatják azok a jegyzőkönyvek, amelyek az Erdőközpontozatba érkeztek. A gondnoksághoz tartozó valamennyi helységben megalakították az országfásítási bizottságot. Az üzem Félix György erdész, országfásítási felelőst bízta meg, hogy a községek lakosságát, a helyi szereket és az ifjúságot bekapcsolja a munkába. A felterjesztett jegyzőkönyvek tanúsága szerint Táskai község ifjúsága vállalta 1 kat. hold erdőterületnek az erdősítését a gályi védkerületben. A község elöljárósága határozatot hozott, hogy a község területén 250 négyzetöles csemetekert létesít. Osztopán lakosságának országfásítási értekezlete olyan határozatot hozott, hogy a bürsei erdő részben 0,5 kat. hold jó talajon csemetekertet létesít, melyben a község csemeteszükségleteit kívánják tenyészteni. Továbbá bekapcsolódnak az erdősítési terv végrehajtásába és községi fásítási felelőst választottak. Öreglak községben ugyancsak vállalta az ifjúság, hogy 3 kat. hold területet versenymunkában fásít még ez év őszén. A község elöljárósága 600 négyzetöles területet je-

«Az erdő biztostlaka a béke — a béke öre a Szovjetunió!» Ezt hirdette a másik nagy terem központi dekorációja. A tanyák dolgozó népe megértette, hogy a Szovjetunió hatalmas 15 éves fásítási terve hívta fel a világ figyelmét a nagyméretű fásítások jelentőségére.

A továbbiakban csillogó betűk ismertették a négy száznál több látogató előtt erdőgazdaságunk három és ötéves tervét.

Az életünknek azonban csak egy része van itt — mondotta a diáktitkár a kiállítás látogatóinak adott magyarázó előadásában. Megértettük, hogy mi az összefüggés a nagy magyar erdők és a dolgozó magyar nép sorsa között. S ennek adtuk ki-fejezést a tanyák népe előtt.

lölt ki csemetekert létesítésére. A buzásági gondnokság jó munkája bizonyosan megmutatkozik majd a javuló erdősültségben és az emelkedő mezőgazdasági hozamokban is.

A nagyszegedi ifjúság Kükékházán több mint 20.000 facsemetét ültetett az MNDSz és a DÉFOSZ tagjainak részvételével. A község utcáin, terein, a sportpályán mindenütt friss facsemeték hirdetik az ifjúság lelkes bekapcsolódását az országfásításba.

**Olvasd
és terjeszd
az
ERDŐGAZDASÁG-ot**

**Erdősítéssel
az ötéves tervért!**

A SZOVJETUNIO ERDOGAZDASAGA

A szárazság elleni háború első frontszakaszain

A sztálini természetátalakítási terv gyakorlati megvalósításának elősegítésére a Szovjetunióban egyre több új erdővédő állomást állítanak fel és szélesítik a védősávhálózatot. Ebben az évben a Szovjetunió erdőgazdálkodási minisztériuma 56 új állomást, 46 faiskolát és 40 sztyeppeit erdőgazdaságot létesített.

Az őszi erdővédősáv-ültetések nagy lendülettel folytak, a krasznodari vidéken 400 hektárt fásítottak az őszi idényben. Erre a célra 65 millió bükk-, tölgy-, cser- és jávor-csemetét neveltek. A krasznodari vidék erdőgazdasági dolgozói nagy figyelmet fordítanak a csemeték gondozására is, ami által elérték, hogy a csemeték életképessége 95 százalékon felül van. A krasznodari vidék erdőmunkásai a sztalingrádi és asztraháni védőerdőültetések számára sok millió facsemetét neveltek.

Kubán jár az élen

A Jelizaveta-erdőgazdaság a Kubán balpartján van. A faiskola — amelynek nagyrészen tölgyfacsemetéket nevelnek — 5 és fél hektárnyi területet foglal el. Terv szerint évente 550 ezer tölgyfacsemetét kell nevelni, de az erdőgazdaság sztahnovistái — Szavkinának, az erdész-nőnek vezetésével — túlteljesítették a tervet, és ebben az évben 618.000 tölgyfacsemetét neveltek fel. Az őszi ültetések számára 4 millió csemetét neveltek az egész faiskola területén.

A nyolcadik erdővédősáv

Jelgorodtól a Don alsó folyásáig 500 km hosszúságban fut a nyolcadik erdővédősáv. Terv szerint a Donyec északi folyásának jobbpartján 30 km-nyi szélességben húzódnak majd a tölgyerdők, baloldalán fenyőerdők. Az ültetések előkészítését a slavjanszki erdővédelmi állomás végzi. Hatalmas Diesel-motoros traktorokkal dolgoznak a talaj felszántásán.

A donyeci erdőgazdaság már kitermelt 25 millió facsemetét. Az anadoli erdőkben tölgy-makkgyűjtés folyik. Az alekszandrovói erdőgazdaság munkásai, Daskevics erdőmérnök vezetése alatt, 3 millió facsemetét neveltek fel hektáronként.

Faültető-gépek

A bővízü Ural partjain az urali parasztok — akik szeretnek a faültetőgépekkel dolgozni — nagy lelkesedéssel versenyeznek egymással, és egymásután alakítják meg a minőségi brigádokat.

Ezt az urali erdősavot a szárazság elleni háború első frontszakaszának nevezik, mert ez a sáv lesz az első akadály, amely a száraz keleti szélrohamok útjába áll a Szovjetunió gabonatermő vidékein. Az urali erdészeti állomás dolgozói átérezve munkájuk fontosságát, elhatározták, hogy a 15 éves erdőültetési tervet 10 év alatt hajtják végre.

A Nagy Sós-tó

Az egyik legnagyobb erdősav Sztalingrádtól Cserkeszkig húzódik. Hossza 570 km, teljes területe 14.400 hektár. A cserkeszki autonóm területen a Szicseva-hegytől indul ki, majd eltér keletre, és megkerülve a Nagy Sós-tavat, belefut a cserkeszki erdőkhöz. Az erdősav szélessége 1140 méter.

Ezen a területen 1950 tavaszán kezdik az ültetést, melyet a kurszvai erdészeti állomás végez majd. A szovjet állam állandó gondoskodásának egyik bizonyítéka, hogy az erdészeti állomást már ellátta a legmodernebb gépi berendezésekkel.

Tízezer tonna makk

Az erdőmunkások szakszervezete tömeges maggyűjtési mozgalmat szervezett Ukrajnában. Csak makkból tízezer tonnát gyűjtöttek az ukrán erdőgazdaságokban, amivel túlteljesítették a makkgyűjtés ezévi tervét.

A kievi erdőgazdasági dolgozók a tölgyfamakkgyűjtési tervet 257 százalékban teljesítették, és a tél kezdetéig 1200 tonna makkgyűjtést irányoztak elő.

Az erdővédőállomások dolgozói egymásután fogadják meg, hogy határidő előtt végzik el az előirányzott terveket, és csökkentik az építkezési munkák önköltségét. Az őszi ültetési terveket pedig a legtöbb helyen túlteljesítették.

Verseny az elsőségért

A Szovjetunió faipari dolgozói nagy eredményeket értek el az öt-éves terv sikeréért folytatott versenyben. Elsősorban kell megemlíteni azokat a kiváló dolgozókat, akik a fakitermelés nehéz munkáját végzik. Az egész faiparnak a favágók adják az alapot, a fakitermelő brigádok küldik a nyersanyagot.

Nikolaj Krivocov Sztálin-díjas favágó brigádja a kirovi kerület erdősegeiben dolgozik. A sztálini öt éves terv rájuk eső részét felbontották *kéthetes versenyszakaszokra* és így minden egyes brigádtag tudja, milyen feladat áll előtte. Nikolaj Krivocov brigádja szép eredményeket ért el, de szükségét érezték annak, hogy teljesítményüket még jobban fokozzák. *Páros versenyre hívták ki* az Északi Tenger-vidék nyeres favigóit, Vaszilij Haszlobojnyikov brigádját. Nemes versengés alakult ki.

Mindkét brigád elektromos fűrészekkel és korszerű fakitermelő gépekkel dolgozik. Ezek segítségével rendszeresen *túlteljesítik* a tervet. Izgatottan, nagy érdeklődéssel várják a kéthetenként kiértékelt versenyszakaszok eredményeit. Vajjon ki lesz a győztes? A tervet túlteljesítette-e az ellenfél? Legutóbb Nikolaj Krivocov brigádjaé lett az elsőség. 2078 m³ faanyagot termeltek, de nem sokkal maradt el mögötte a másik brigád sem. Vaszilij Naszlobojnyikov brigádja 1912 m³ faanyagot termelt két hét alatt.

Az északi vidék favágói új, futószalagos módszer bevezetésével tovább emelik a teljesítményt.

A bel- és külkereskedelmi minisztériumok hivatalos közlönye a

KÖZGAZDASÁGI ÉRTEŚITŐ

Közöl minden körrendeletet, leiratot, határozatot, amely a bel- és külkereskedelemre, a szövetkezetre, a munkáigyre vonatkozik. Feltünteti az országos és havi vásárok helyét és idejét. Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: Egy évre 100.— Ft
Félévre 50.— *
Negyedévre 25.— *
Egyes szám ára 2.50 *

Megrendelhető:

ÁLLAMI LAPKIADÓ N. V.
kiadóhivatalánál Budapest, V.,
Vécesy-utca 4. sz. Telefon:
113-418; 121-597. Postatakarékpénztári csekksz. 936-510.

Hasznos tapasztalatok a tölgy fészkes vetésénél

Idén tavasszal Kubán szovhozai a mezővédő erdősávok létrehozásában nagyjelentőségű eredményeket értek el. Az erdőültetések tervét a brigádok eredményes munkája nyomán jóval túlteljesítették. Különös figyelmet érdemel a szovhozok kollektív munkájában a tölgy vetése, melyet T. D. Liszenko akadémikus módszere szerint végeztek. A mezővédő erdősávok ültetési eljárásai bebizonyították, hogy a *micsurini agrobiológiai tudomány a gyakorlatban mennyire elősegíti az erdőültetések növekedését, kevesebb munka és kevesebb kiadás mellett.*

A tölgy vetési eljárásai és fogásai különbözők voltak, így az eredmények is.

Példaképpen felhozzuk a „*Vimovec*„ vetőmagtermesztő szovhoz eredményeit, miket a tölgy fészkes vetése nyomán értek.

A talajt itt a vetés alá két hektár területen a *múlt év őszen felszántották, tavasszal a területet átborították, egy négyzetméteres területen kis gödrökbe 35—40 makkot vetettek el és 8—10 centiméter mélységig elföldelték azokat.*

A vetés április 8-án történt. A magokat februárban gyűjtötték az erdőből 10 vagy még több kilométer távolságban a vetés helyétől.

A makkok többnyire válogatottak voltak és 65—75 százalékos csirázóképességgel bírtak. Igen szépen növekedtek. Jelenleg minden négyzet-

méteres területen 30—35 kis tölgy-csemete van. Magasságuk 15—22 centiméter, törzsvastagságuk 4—5 milliméter.

Nyáron át a kis területeket hatszor átgymolálták. A sorközökben napraforgó nőtt, mely 1—8 méter magasságot ért el. A napraforgó a kis négyzetes területekre megtört fényt adott, miáltal a kis tölgyek normálisan fejlődhettek.

A munkafelhasználás egy hektár vetésére 12 munkanapot, a fiatal növények gondozására pedig 13 napot tett ki.

Idén nyáron a makkok vetései több nedvességet kaptak, mint az előző években. A tölgyet 22—25 cm mélyre szántott őszi szántókba vetették. *Még mélyebb szántásra van szükség.*

Harmine-harmincöt centiméter mélységű szántásnál fekete ugarba való vetés és utána következő jó gondozás mellett a tölgy makkokkal való fészkes vetése, mint a gyakorlat megmutatta, *normális hajtásokra ad és nagyon jól növekszik.* Az új módszer *lehe övé teszi, hogy jobban neveljük és megőrizzük a fiatal fácskákat, jelenősen csökkentjük a munkát és kiadásokat.*

A feladat minél szélesebben alkalmazni a fő- és mellékajtás magjainak a fészkes eljárással való vetését, *a cserjefélék magjainál pedig a soronkénti vetést.* Bizonyos, hogy ez a feladat is sikerrel megoldódik.

Egy kiló makk — egy kiló szemes takarmány

A természet átalakításának nagy sztálini terve a kolhoz és szovhoz-földek minden dolgozóját a szocialista földművelés kultúrájának további fejlesztéséért való harcra lelkesítette. A szovhozok dolgozói lelkesen fogtak hozzá a füves vetés-forgók bevezetéséhez, a szántóföldvédő erdősávok, vízgyűjtők és vízfogók létesítéséhez. Ukrajna, Kubán, Don, Sztavropolj, Volgamente és sok más sztyeppés és erdős sztyeppés körzet szovhozai túlteljesítették az erdőültetések évi tervét. A telepítések helyes gondozása nyáron biztosította megfogamzásukat.

Az erdősávok telepítése a következő tavasszal még nagyobb lendületet vesz a micsurini biológia új eredményének — a famagvak T. D. Liszenko akadémikus módszere szerint végzett fészkes ültetésének eredményeképpen.

Az erdősávok fészkesültetése nagy területeken nagymennyiségű makkot és más famagvakat kíván.

Ez év elején az összes vállalatok

és szovhozok megkapták a maggyűjtés tervét és semilyen külön utasításra nem várva még tavasszal hozzálátnak a munkához. Ennek eredményeképpen a déli körzetek és Észak-Kaukázus szovhozai jelentősen túlteljesítették a maggyűjtésre vonatkozó tervfeladatokat.

A vállalatok és szovhozok előtt halaszthatatlan feladat áll: a szántóföldi munkák ütemét fokozva megszervezni a makk és más erdei magvak tömeggyűjtését. Ennek érdekében gyorsan ki kell jelölni az erdőgazdaságokban a területeket maggyűjtésre. De nem szabad elhanyagolni a maggyűjtést a helyi parkokban, kertekben, tölgyesekben, szántóföldvédő és vasutak menti erdősávokban sem. Mint ismeretes, a helyi származású ültetési anyag jobb a behozottnál.

A makk és más erdei magvak gyűjtése — fontos munka, amelynek megvannak a maga fogásai, gyakorlatot és tapasztalatot kíván. Külön figyelmet kell fordítani

a zsákok, szerszámok, szállítóeszközök előkészítésére. A maggyűjtés sikeres menete attól függ, milyen jól látták el a brigádokat és munkacsoportokat az összes szükséges eszközökkel.

Gondoskodni kell az erdei magvak számára magtárakról is. A magtárak építésével, felszerelésével és fertőtlenítésével nem szabad egy napot sem késlekedni. A nyáron és ősszel gyűjtött famagvakat a tél folyamán a legkisebb veszteség nélkül kell megőrizni.

A Szovhozellátás osztályainak és a szovhozok közötti faiskoláknak megengedték, hogy a makk-beszolgáltatónak beszállítási áron szemes takarmányt bocsássanak rendelkezésre, mégpedig egy kilogramm makkért — egy kilogramm szemes takarmányt. Ez a rendszabály kétségtelenül ösztönöznö fogja a gyűjtők munkáját.

A cskalovi terület szovhozainak komszomoljai tavasszal kötelezték magukat, hogy biztosítják az erdőültetési tervek teljesítését és ezt a kötelezettséget becsülettel teljesítik. Most a komszomolok kezükbe vették a makk és más famagvak gyűjtését.

A makkgyűjtés sikere érdekében még szélesebben kifejlesztik a szovhozok, faiskolák, brigádok, munkacsoportok és egyes gyűjtők szocialista munkaversenyét.

A SZOVJETÚNIÓBAN megkezdődött az őszi fakitermelési idény. A jadöntő munkások a szovjet iparban az évben többszáz vontatótraktorral és egyéb nagyteljesítményű géppel látta el, úgy hogy a munkafolyamat jelentékenyen könnyebbé és gyorsabbá vált. A rakodást új rakodógépek végzik, amelyek segítségével egy nyitott tehervágon 25 perc alatt raknak meg rönkökkel. A gépet két ember kezeli.

Ukrajna kollektív gazdaságai ez évben 25.000 hektár erdővédősávot ültettek és ezzel 5000 hektárral teljesítették túl az előirányzatot. Az új erdőültetésekkel Ukrajna erdőterületei háromszorosára növekedtek. Felállítottak 30 új erdővédő állomást is, amelyeket traktorokkal, ültető- és egyéb gépekkel láttak el.

AZ ERDEI MUNKÁSOK számára hordozható házak gyártását kezdte meg a kaliningrádi terület faipara. E házakat, amelyek idényszállásul szolgálnak, gőzfűtéssel és villanyvilágítással látták el és ezekben a mozgó házakban tizenkét jól berendezett lakás szolgálja az erdei munkások kényelmét.

UJÍTÁS, TAPASZTALATCSERE

Megalakult az erdőgazdaságban az Ujító- és élmunkáskör

December 3-án tartotta alakuló ülését az Erdőközpontban az Ujító- és élmunkáskör.

Molnár István vezérigazgató bevezetőjében rámutatott arra, hogy az országot építő munkásságnak a szociális fejlődés útján szüksége van a haladó értelmiségre, amellyel összefogva tudja megvalósítani mindazokat a célokat, amelyeket az ötéves terv végrehajtása folyamán maga elé tűzött.

Az Ujítóköron belül szűnik meg az a kettősség, amely a fizikai dolgozót elválasztja az értelmiségtől.

Műszaki értelmiségünk tudása legjavát adva a munkásosztály államalkotó képességeire támaszkodva vállalja, hogy a hatalmas fejlődési kibontakozást a maga egyéni kezdeményezésével gyorsítani fogja. Ennek az együttműködésnek eredménye hozzá járulni az ország összes dolgozói életszínvonalának emelkedéséhez. A Kör munkáját rendszerbe kell foglalni, — folytatta, — mert azt a nagy feladatkomplexumot, amely előtte áll, csak ily módon képes eredményesen elvégezni.

Az Ujítóköör minden tagjának aktív közreműködésére van szükség.

Az újítómozgalmat tömegmozgalommá kell fejleszteni, tehát célunk nem az, hogy szűk szektámozgalmat alakítsunk. Nem szónoklatokra van szükség, a néptetteket vár az újítóktól. A Kör tevékenységének a legszélesebb tagságra kell támaszkodni. Komolyan, észszerűen kell hozzáfognunk a munkához, és akkor kezdeményezésünk értékes eredményeket fog hozni erdőgazdaságunk és nemzetgazdaságunk számára egyaránt.

Speer Norbert központi újítási megbízott ismertette az újító- és élmunkáskör feladatát. Ötéves országfásítási tervünk kivitelezése sok olyan megoldatlan problémát fog felszínre hozni, amelyek akár erdőművelés, erdőhasználat, akár

erdőrendezés vagy műszaki vonalon dolgozóink számára bő teret nyújtanak az újító munkálkodásra. Meg kell mutatnunk azt, hogy felismertük munkához való új viszonyunkat. Az a hatalmas lendület, amellyel a modern agrobiológia nagy úttörői a Szovjet-unióban úrrá tudtak lenni a természet erői felett, bizonyítják, hogy nem elég csupán a kötelességteljesítés,

ilyen hatalmas eredményeket azért tudtak elérni, mert jó bolsevikok voltak, szerették szocializmust építő népüket,

s a felszabadult szellem termékeként jelentkeztek bennük a világot átreformáló eszmék.

Ujítómozgalmunkban túl kell lépni a szűk praktikizmus határain. Fokoznunk kell az érdeklődést az újítómozgalom iránt. Ki kell jelölnünk a megoldandó feladatterveket, amelyeknek kidolgozását a feladattervező bizottság — melynek tagjai Babos Imre, Gulácsy Géla, Fónagy István, Thury Elemér, Bezzegh László, Láng Lajos és Lány Géza — végzi el. A feladattervező brigád által felvetett problémák gyakorlati kidolgozására két komplex brigádot alakítottunk. A «Bakony»-brigád — Niklas Artúr vezetésével az erdőhasználati újítások kidolgozását, az «Erdővédő»-brigád — Gulácsy Béla vezetésével — a rovarkárok és gombakárok leküzdését tűzte ki célul. Mindkét brigád munkájának közvetlen kapcsolatban kell lennie a gyakorlattal, ezért szervezeti felépítése egy irányító, egy elméleti kiértékelő, egy gyakorlati megfigyelő és egy végrehajtó részből áll. Lelkes, a szocializmust építeni akaró munkatársakat gyűjtünk össze, akiknek az ezzel járó munka nem megterhelést, hanem élvezetet és szórakozást fog jelenteni.

Ezután javaslatot tesz a tisztikar megválasztására. Elnök: Molnár István, titkár: Szombathelyi Ervin, tapasztalatcsere felelős: Balogh Béla, oktatási felelős: Molnár

Ferenc, propaganda felelős: Kozma Béla, jegyző: Mezővári Mária. Az Ujítóköör a jelölteket egyhangúan elfogadta.

Niklas Artúr örömmel jelenti, hogy a maga részéről mindent meg fog tenni, hogy brigádjá jó munkát végezzen, mert

tisztán látja azokat a hiányságokat, amelyeket erdőgazdaságunk gépesítése terén mielőbb pótolnunk kell.

A brigád vállalja, hogy a megvalósításra kerülő újítások kísérleti példányait a legrövidebb idő alatt legyártatja és a bevált munkaeszközöket szükség szerint szériában is elkészítteti. Ennek érdekében kéri a vezetőség támogatását, hogy a királyréti vasúti javítóüzem mielőbb átalakíttassék kísérleti műhely céljára.

Gulácsy Béla ismerteti brigádja terveit. Szétágazó szervezetet kell létrehozni, hogy az erdővédelem feladatait konkretizálni tudjuk. Jelenleg csak a már lezajlott rovarkárosításokról értesülünk. Ezen változtatni kell. Nekünk decemberben tudnunk kell előre, hogy jövő áprilisban milyen károsítók ellen kell védekeznünk. Ehhez természet-szerűleg védekező szolgálatot kell szervezni. A külső szakközvegekkel állandó gyors és szoros kapcsolatot kell fenntartani.

Ezután Osváth István vezérigazgatóhelyettes szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a fejlődés terén korlátlan lehetőségek birtokában vagyunk. Nem szabad azonban abba a hibába esnünk, hogy olyan problémákkal foglalkozzunk, amelyek nem tartoznak a brigád feladatai közé. Kormányzatunk világosan és pontosan körülhatárolt feladattervet adott erdőgazdaságunknak országfásítási vonalon. Az Ujítóköör célja tehát az legyen, hogy a kormányzatot támogassa,

a fejlődést korlátozó szűk keresztmetszeteket felkutassa, s ezek kiküszöbölésével lehetővé tegye az országfásítási tervek maradéktalan és gyors teljesítését.

Ennek érdekében az Ujítóköör tagjai adják tudásuk legjavát. Ne akarjunk új utat keresni olyan

problémákkal kapcsolatban, amelyeket már más országokban pl. a Szovjetunióban sikeresen megoldottak. Ez vonatkozik az erdőápolás kérdésére is.

A Szovjetunióban ezen a téren már komoly munka történt: számos kutatóintézet a nép segítségére támaszkodva rendelkezik védelmi brigádokkal.

Első tennivaló tehát, hogy a szovjet tapasztalatokat azonnal használjuk fel. Jó munkát csak akkor végezhetünk, ha ezeket a tapasztalatokat és módszereket eljuttatjuk minden erdőgondnokság és minden védkerület számára, ahol a tényleges üzemi munka folyik.

Az újítók munkájuk kapcsán vegyék igénybe tudományos intézetünket, ahol bő anyag és adat áll rendelkezésre a kísérletezések előkészítésére. Nem képzelhető el eredményes munka újítás terén adig, — folytatta Osváth István —

...míg azt nem tesszük tömegmozgalommá. Ennek érdekében meg kell tanulni minden kartársunknak, mi a szocialista szervezés,

meg kell ismerni a szocialista elméletet, s akkor remélhetjük, hogy munkánk eredményes lesz.

Lehoczky elvtárs, a Magánalkalmazottak Szakszervezetének küldötte üdvözölte ezután a 64. újtőkör megalakítását. A tapasztalatsere széleskörű kiépítésében

a Sztachanov-mozgalom legyen példaképünk.

Tudatosná kell tennünk azt a tényt, hogy a szocializmus országát építjük, s minden benyújtott újítási javaslattal munkánkat tökéletesítve közelebb jutunk a célhoz, a szocialista Magyarországhoz.

Az ülés Molnár István vezérigazgató szavaival ért véget.

Sp. N.

eredményeket elért csapatok részére.

A mákkgyűjtés befejezése után a tömegmozgalom további tevékenysége már önként adódott: egyes helyeken az állami csemetekerteken kívül

a lakosság maga létesített csemetekerteket

és megkezdte a fásítás céljait szolgáló csemetenevelést. Reméljük, hogy a tél folyamán a tömegszervezetek szervezésében tartandó erdőgazdasági szakképzés elő fogja segíteni azt, hogy a lakosság megismerje a helyes csemetenevelést és a tavaszi erdőültetési munkákat a tömegmozgalom sikeresen fogja teljesíteni.

P. M.

Az Erdőközpont fontosabb rendeletei:

- Erdei tüzesetek meggátolása. 52.492/1949.
- Leállított MÁLLERD-fűrészek felszerelésének igénybevétele. 53.065/1949.
- Erdei famagvak csirázási százalékanak megállapítása. 53.576/1949.
- Fűrészelési engedélyek kérésének elbírálása. 53.642/1949.
- Famagvak gyűjtése. 53.894/1949.
- Takarmányfeleslegek átadása az ÁMK részére. 53.974/1949.
- Cserzőkéreg termelés fokozása. 54.406/1949.
- Tisztítási tervekhez nyomtatványok szétküldése. 54.509/1949.
- Suhángnevelő csemetekertek részére területigénylés. 54.637/1949.
- Csemeteszállítási jegyzőkönyvek. 54.669/1949.
- Erdei magvak gyűjtése. 54.678/1949.
- Kőrís, juhar, hárs magvak azonnali elvetésére rendelkezés. 54.880/1949.
- Csemetekerti munkások kiküldése. 54.913/1949.
- Erdei kihágási eljárás során polgári útra utalt kártérítési követelések érvényesítése. 55.126/1949.
- Tuskó kitermelésének tövön, fakitermelő vállalkozók részére való értékesítése. 55.163/1949.
- Őszi erdőültetések eredményeinek bejelentése. 55.302/1949.
- Állami kezelésű használatokból kikerülő bányafa méretei. 55.345/1949.
- Fenyő erdőültetések fokozása. 55.776/1949.
- Őszi erdőültetések végrehajtása. 55.777/1949.
- Magpergetési versenyfelhívás. 55.778/1949.
- Szállaló vágásos gazdasági kísérleti területek kijelölése. 55.863/1949.
- Őszi csemetekerti magvetések. 55.935/1949.
- Újabb erdőültethető területek jelentése. 56.051/1949.
- Tölgymakk téli tárolása. 56.293/1949.
- Fahasználati teljesítés rendkívüli jelentése. 56.730/1949.
- Magtermő fenyőállományok törzsszámolása. 56.884/1949.

Kiépült az országfásítási tömegmozgalom hálózata

A Budapesten ez év szeptemberében megalakult Központi Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság példájára egymásután alakulnak meg a vidéki városokban, községekben és tanyákon a helyi Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottságok, amelyek az 5 éves erdőültetési terv tömegmozgalmi feladatait a helyi viszonyok között irányítják. Még mindig érkeznek be jegyzőkönyvek, amelyek beszámolnak arról, hogy

az ország lakossága fontosnak tartja az országfásítás programját,

mert tudatában van annak, hogy az erdőültetési terv az ország gazdasági színvonalának emelését: a mezőgazdaság termelékenységének növelését és az ország fakészletének biztosítását jelenti. Példaképpen szolgál tömegmozgalmi bizottságaink előtt a Szovjetunió hatalmas erdőültetési terve, melyet a szovjet állam a tömegek erejére támaszkodva teljesít.

Erdőültetési tömegmozgalmunk hatalmas méretűvé vált,

eddig 160 Országfásítási Tömegmozgalmi Bizottság működik.

Ha nemzeti vállalatunk szerint csoportosítjuk őket, a legtöbb bizottság Szeged, Debrecen, Pécs és Miskolc kerületében alakult és nem kétséges előttünk, hogy erdőgazdasági dolgozóink ezeken a vidékeken kiváló népnevelő és szervező munkát végeztek a Magyar Dolgozók Pártjának erejére támaszkodva és a tömegszervezetek segítségével. Azt, hogy a fásítás ügyét a vidéki városok, községek párt- és tömegszervezetei valóban mennyire fontosnak tartják, mutatja az, hogy a tömegmozgalmi bizottságok elnökei között milyen sok a MDP helyi szervezeteinek titkára, elnöke, a DÉFOSZ titkár, a dolgozó paraszt.

A tömegmozgalmi bizottságok kiváló működését bizonyítja, hogy az országfásítás tömegmozgalmának első feladatát, az ez évben mutatkozó bőséges mákktermés begyűjtését milyen sikeresen szervezték meg. A mákk begyűjtésében az oroszánrészt az ifjúság teljesítette. Munkaversenyük, kiváló eredményeiknek jutalmazására Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter még e hónap végén kiosztja az ifjúság kívánságára megállapított munkaverseny-díjakat: egy-egy teljes sportfelszerelést, a kiváló

H I R E I N K

«ORSZÁGFÁSÍTÁS» címmel film készült Magyarország szikes és homokos részeinek védő erdősávokkal való beültetéséről a szántóföldek védelme és így jobb termés elérése érdekében. Több felvétel repülőgépről készült. A műtermi felvételek után rövidesen befejezik és bemutatják az országfásítás dokumentumfilmjét.

A kalocsai erdőgondnokság dolgozói az országfásítási propagandához csatlakozva elhatározták, hogy az ötéves terv minden évében szabadságidejükben 1—1 kat. holdat fognak kollektív munkával beerdősíteni.

SZOCIALISTA VERSENY INDULT A FALVAK KÖZÖTT az erdők karbantartására és ápolására. Külön csoportok foglalkoznak az erdőket pusztító rovarok irtásával, a szél-döntött, korhadtt fák és a hulladékok eltávolításával, lefolyó árkok ásásával és a fmagok begyűjtésével. A versenyek december 21-ig, Sztálin elvtárs születésnapján értek tetőpontra.

A ZALAEGRSZEGI ERDŐGAZDASÁGI N. V. a fiatalosokat pusztító egerek irtására harcot kezdett. Az elvetésre szánt makkot arzén tartalmú gyümölcsfapermetezőszerrel pácolta s az új eljárás most van kiértékelés alatt. A kísérletek biztatók.

A Dunaártéri Erdőgazdasági N. V.-nél befejezés előtt áll a könyvelési tanfolyam. Ez év utolsó hónapjára minden erdőgondnoksága így képzett könyvelőhöz jut. Az N. V. lépéseket tett arra is, hogy az állami erdők tulajdonbavételével kapcsolatos telegkönyvezés mielőbb befejezést nyerjen. Az előírt makkgyűjtést a Dunaártéri N. V. 377%-kal túlteljesítette.

A Dunaártéri Erdőgazdasági N. V. központjának dolgozói elhatározták, hogy szabadságidejükben 1 napot áldoznak arra, hogy kétkezi munkával a Budapest zöldövezet erdősítési munkáiban résztvesznek.

A SZEGEDI ERDŐGAZDASÁGI N. V. több helyen ünnepség keretében kezdte meg az őszi csemetekerti és erdősítési munkálatokat. A sarkadremetei rezervátumon hetenként ismétlődő rókavadászatokkal tisztították meg a területet az elszaporodott róktól. A szegedjehértői madárvédelmi rezervátumon elszaporodott vadlibák irtására szintén rendszeres vadászatok indultak.

A váci Erdőgazdasági N. V.-nél a helyi MNDSz erdőgazdasági aszszonyköre 15 hallgatója sikeresen tette le a záróvizsgát. A vizsgán a M. D. P. szervezetét Medgyes Kálmán képviselte, aki a szovjet atomerő békés felhasználásáról tartott szép előadást. A záróünnepséget kultúrműsor követte. Az N. V. a kulturális színvonal emelésére négy vándorkönyvtárat állított fel a Nógrádmegyei gondnokságai részére. Rövidesen hat rádió is kiosztásra kerül.

A cserebogár pajor elleni Rab János-féle védekezés eredményei. Az Erdőközpont az egyes csemetekertekben jelentkező nagymérvű cserebogárpajor károsítás elhárítására, a nyár végén bevezette a Rab János-féle védekező eljárást. A beérkezett jelentések szerint többféle igen kedvező eredményeket ért el ezzel az eljárással, különösen a Nyírségi Erdőgazdasági N. V. egyes gondnokságaiban.

A Dunaártéri N. V. személyzeti osztályának újítása.

Hasznos és valamennyi erdőgazdasági N. V. számára példátmutató újítást alkalmazott a Dunaártéri N. V. személyzeti osztálya, az osztály vezetőhelyettesének, Fodor Józsefnek a kezdeményezésére. Az újítás alkalmas arra, hogy egyfelől teljesen feltárja a külső szolgálatot teljesítő dolgozók szociális helyzetét, másfelől komoly segítség legyen a szükséges áthelyezések végrehajtásánál.

A személyzeti osztály rendelkezésére az erdőgondnokságok kimutatásba foglalják és a gondnokság területi vázrajzán fel is tüntetik ezentúl, hogy a külső szolgálatot teljesítő lakásától milyen távolságra van iskol, orvos, milyen út vezet a lakáshoz és a lakásnál van-e iható víz. Azonfelül általában jelentést kértek a dolgozók lakásviszonyairól: ki lakik illetménylakásban, illetve magánlakásban, s a lakásában hány szoba és mellékhelyiség van. Ilyen módon mindenkor tiszta képet lehet látni az egyes dolgozók és az egyes munkahelyek szociális, valamint egészségügyi körülményeiről.

A szécsényi erdőgondnokság dolgozói Sztálini munkaversenybe álltak az ország valamennyi erdőgondnokságával. Vállalták, hogy 1949—1950. évi termelésüket december

21-ig 65% helyett 85%-ban teljesítik, ezenfelül a becsült szerfakihozatali százalékot 12%-kal túlteljesítik. Vállalták továbbá, hogy a termelés-sel kapcsolatos adminisztrációs munkát a legpontosabban és a lehető leggyorsabban végzik el, végül, hogy az erdősítéseket ugyancsak 10%-kal túlteljesítik.

Az erdei szakmunkás-tanfolyamok munkaversenye

A szabadszállási erdei szakmunkásképző iskola vezetősége munkaversenyre hívta ki az ország valamennyi erdei szakmunkásképző tanfolyamát. A versenyponatok a következők:

1. Oktatási színvonal emelése, politikai és szakmai vonalon, a tanfolyam ideje alatt elért fejlődés kiértékelése.

2. A tanfolyamokkal kapcsolatos külső gyakorlatok felhasználása az egyes erdőgazdasági munkák normáinak és normatényezőinek vizsgálatára.

3. Önköltségek csökkentés.

A verseny kivitelezése 1949 december 1-én kezdődik és az eredmények kiértékelésére negyedévenként kerül sor.

Elvesztett igazolvány megsemmisítése. Az Erdőközpontban szolgálatot teljesítő Huber Károly, a részére kiadott E. K. 125. számú arcképes igazolványát elvesztette. Az Erdőközpont az igazolványt érvénytelenítette.

PUSKIN-ESTET rendeztek a Szombathelyi Erdőgazdasági N. V. dolgozói. Az üzem kultúracsoportja és Faragó László előadó hozták közelebb a hallgatósághoz a halhatatlan költő munkásságát.

A hetvehelyi erdőgondnokság erdészei részletesen válaszoltak Micheller Jánosnak, a vándorka-pusztai védkerület vezetőjének, aki mint ismeretes valamennyi védkerület-vezetőt munkaversenyre hívta ki. «Álljuk a harcot, felvesszük a versenyt, mi is ott leszünk!» — írják a hetvehelyiek.

Rendbirság. A Budapest-Hegyvidéki Erdőgazdasági N. V. Hegyi József és Horváth II. Gyula védkerületvezető erdészeket, akik a székesfehérvári erdőgondnokságnál teljesítenek szolgálatot, rendbirsággal sújtotta. Az előbbi fegyelmezetlensége, az utóbbi szolgálati hanyagsága miatt, ezúttal még melőzve a fegyelmi eljárást, 50—50 forint rendbirsággal büntette meg.

Tapasztalatesere-látogatáson voltak a Szombathelyi Erdőgazdasági N. V. dolgozói két papírgyárban, hogy a papírja minőségi követelményeiről, szállítása és feldolgozása tekintetében tájékozódást nyerjenek.

MÁLLERD SPORTKLUB HIREI

Korcsolya-oktatás az Erdőközpont dolgozói számára

Népi demokráciánk lehetővé tette, hogy a dolgozók és gyermekeik olyan sportágban is tömegesen részt vehessenek, amely sport azelőtt csak a kiváltságosoknak juthatott. Az Erdőközpont Sportköre keretében *megindul a műjégpályán az üzem dolgozóinak és gyermekeinek korcsolya-oktatása.* Az Erdőközpont, mint több sportágban, élen jár, és a dolgozók tömegesen vesznek részt a különböző sportágokban. Az Erdőközpont jégkorong csapata és műkorcsolyázói segítségére lesznek minden dolgozónak az oktatásban, és reméljük, hogy ezen a téren is, minél nagyobb számban jelentkeznek a kartársak és sikerül a magyar sportnak és az Erdőközpontnak újabb sikereket elérni.

Asztali tenisz.

Női asztali tenisz-csapatunk az Albart SC. felett aratott 5:0-ás győzelmével *megnyerte Nagybudapest II. osztály őszi bajnokságát.* A bajnokcsapat tagjai: Bálint Janka (minden mérkőzését megnyerte, Csák Zsuzsa (ugyancsak veretlen), Gyarmatiné és Limbeckné voltak.

Férfi A) csapatunk a Nagybudapesti I. osztályban folytatta győzelemsorozatát a Mértékügyi SE., a Kalapipari N. V., a Jacquard és a Csatornázási Művek legyőzésével.

Férfi B) csapatunk pedig a Nagybudapesti IV. oszt.-ban a Felten SE., a Gamma és a Vadásztöltény ellen győzött.

Jelenleg — az utolsóelőtti fordulóban — *mindkét férjicsapatunk veretlenül tör a bajnokság felé.*

Ugyancsak szép eredményekről számolhatunk be a *Szakszervezeti Bajnokságban* is:

Hat csapattal (három férfi és három női) nevezünk be és a második forduló minden mérkőzését lejátszva: egyedül férfi III. csapatunk szenvedett eddig vereséget, szívós küzdelem után, 9:6 arányban. Ez a csapatunk is helyen lehet azonban.

Hála az üzem jóindulatú és megértő támogatásának —, mely lehetővé tette a fejlődést — eddig soha nem látott lelkesedéssel és szorgalommal dolgoznak az asztali tenisz-szakosztály tagjai.

A nov. 4—dec. 10-ig terjedő időben 28 bajnoki mérkőzést játszottak a csapatok, *tehát minden napra esik egy mérkőzés,* s ebből 26-ot megnyertünk, 1 döntetlenül végződött, s csak egy alkalommal szenvedtünk vereséget. Ha hozzávesszük még, hogy hetenként kétszer kötelező tréningje van a szakosztálynak, s hogy 24 versenyzőt tart *állandóan* tréningben, hogy eddig négy edzőmérkőzést is játszottak, valamint hogy volt olyan játéknapi, *mikor 18 versenyzőnk áll egyszerre asztalhoz* — a város különböző pontjain — akkor alkothatunk megközelítő fogalmat arról a hatalmas munkáról, amit a szakosztály az asztali tenisz tömegsporttá tétele érdekében nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is egyre nagyobb sikerrel végez.

Legújabb híreink:

Mindkét férfi asztali-teniszcsapatunk megnyerte utolsó mérkőzését, s így veretlenül Budapest I. oszt., illetve Budapest IV. oszt. őszi bajnokságát.

Megindult a jégkorong idény.

A MALLERD SC. az NB. I., NB. II. és ifjúsági bajnokságban indít csapatokat. Az NB. II-es csapatunk EMÉRT néven indul, mivel java játékosai annak dolgozóiból került ki. Az EMÉRT csapatának vezetője és csapatkapitánya *Kassai vezérig.-helyettes kartárs,* akinek személye biztosíték, hogy az általa vezetett csapat komoly tényezővé válik NB. II. csoport bajnokságában.

Sztálin generalisszimusz 70. születésnapja alkalmából a Műkorcsolyázó és Korong Szövetség nagyszabású ünnepélyt rendez, mely ünnepélyen szakosztályunk 50 tagjával képviselteti magát.

December 22-én megkezdődnek a Béke-kupa mérkőzések. Az NB. I. csapatunk első mérkőzése december 22-én, csütörtökön lesz az FTC ellen, december 25-én vasárnap, az MTK ellen játszunk *TOTO*-mérkőzést és a Béke-kupaért folytatott küzdelemünk utolsó mérkőzése január 1-én lesz a Budapesti Postás ellen, amely mérkőzésünk szintén a *TOTO*-ban fog szerepelni.

A *zalaegerszegi atlétikai bajnokságon* az Erdőgazdasági N. V. 4×100-as stafétája *második* helyezést ért el. Gál István a műszaki osztály vezetője, diszkoszvetésben *harmadik* lett.

Eltiltotta és kizárta tagjai közül több játékosát a Pécsi Erdőgazdasági N. V. labdarúgó csapata, akik sportszerűtlen életmódjukkal és lélek nélküli játékkal veszélyeztették a csapat eredményes szereplését.

Kézilabda csapataink a terem bajnokságban már a negyedik forduló után vannak az N. B. II. osztályú, illetve a Bpest II. osztályú csoportban.

Eddig veretlenül áll mindkét csapatunk a bajnokság élen, de a nehezebb mérkőzések most következnek. Ennek ellenére bizhatunk csapataink jó szereplésében és az első három közé várjuk mindkét csapatot a bajnokság végén.

ERDŐGAZDASÁG

Főszerkesztő:

Osváth István

Felelős szerkesztő:

Ákos László

Szerkesztőség:

Budapest, III., Kunfi Zsigmond-út 38—40

Telefon: 257-277

Kiadóhivatal:

V., Bajcsy Zsilinszky-út 78.

Telefon: 129-480

Kiadásért felelős:

Állam Lapkiadó N. V. vezérigazgatója

Telefon: 328-710

Előfizetési ügyben felvilágosítás és reklám-ció: Budapest VI. Sztálin-út 25:

Telefon: 427—190. Csekkszám: 61.012.

Postatakarékpénztári csekkszám: 936.510

Lapengedély száma: 60.858/1949

M. E. III/b.

Stephaneum nyomda

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

1714. Felelős: Ketskés János.

Az adó- és pénzügyi vonatkozású törvényerejű rendeletek, miniszteri rendeletek és körrendeletek tára a

P É N Z Ü G Y I K Ö Z L Ö N Y

A pénzügyminisztérium hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint hetenként kétszer.

Számai 1949. évi október hó 8-ig (LXXVI. évf. 1. szám) visszamenőleg is beszerezhetők.

Egyes szám ára: 1.50 Ft.

Előfizetési díj: negyedévre 24.— Ft

félévre 48.— Ft

egy évre 96.— Ft.

Kapható:

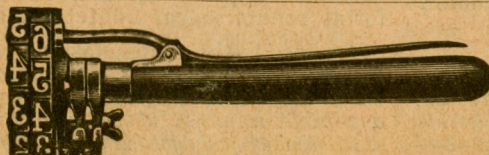
Budapest, V. ker., Vécsey-utca 4. sz.

Megrendelhető:

Állami Lapkiadó N. V. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78.

Telefon: 420—777.

Csekkszám: 936—510.

Erdészeti szerszámok

Kemény Manó

műszaki szerszám gépezet

Budapest, V., Akadémia-utca 21.

Tel.: 122-088, 128-087.

